

Kjøbenhavns Universitets

Aarbog

for 1843.

Udgivet af

Hannibal Peter Selmer,

Chef for Sekretariatet under den kongelige Direction
for Universitetet og de lærde Skoler.

Kjøbenhavn.

Trykt paa den Gyldendalske Boghandlings Forlag

hos J. D. Christ, Bog- og Bodestrykker.

Lund, hos C. D. R. Gleerup. Christiania, hos J. Dahl.

Indhold.

	Side
Universitetet.	
I. Lovgivning, Bestemmelser, Foranstaltninger m. m.	3
II. Læreres og Studerendes Antal, Examina, Forelæsninger, Højtideligheder, m. m.	90
Den polytekniske Læreanstalt	156
Sorø Akademi	169
Fremmede Universiteter.	
I. Nogle Efterretninger om Kiøls Universitet saavel i økonomisk, som i videnskabelig Henseende	202
II. Blandede Efterretninger	221

Rettelser i Aarbogen for 1842.

Side 125 Sidste Spalte Linie 5 f. o. 104½ l. 140½

- 146 ff. paa den alfabetiske Liste ere glemte de 2 som bleve examinerede i December (Harthausen og Schlegel).
 - 150 Linie 22 f. o. 21de og 22de April l. 20de og 21de
 - — — 23 og 24 f. o. 21de og 22de Oktbr. o. f. v. l. 24de og 25de Oktbr. samt 29de og 31te i f. M. og 1ste Novbr.
 - 190 Linie 14 f. o. til 2 syge dito l. til syge dito.
 - 191 — 18 f. n. er ved en Uagtsomhed anført Beløbet for et halvt Aar med 9 rb. 74 fl. istedetfor for et Aar med 19 rb. 52 fl.; som Følge heraf blive altsaa Totalsummerne noget større.
 - 192 — 15 f. n. Præstefønner l. Præstefønner fra Boer Herred
 - 192 — er ved en Uagtsomhed blandt de Understøttelser som ere uddelte efter Universitetsdirektionens Resolutioner forglemt:
af de hjemfaldne Stipendiers Fond til to Studerende hver 60 rb., ialt 120 rb. hvorved altsaa Summen fra Skolerne og disses Legater bliver noget større.
-

§ Hvor vigtig en Stiftelse Universitetet end maa erkjendes at være, og hvor megen Interesse end Meddelelserne om dets Anliggender vistnok kunne gjøre Fordring paa, kan det dog ikke fejle, at et Skrift der, som hidtil det nærværende, indskrænker sig til Universitetets Anliggender alene, maa lide af en vis Ensformighed, hvorved Meddelelserne blive mindre tiltrækkende og mindre frugtbare, end naar de kunde afveksle med Efterretninger om andre lignende Stiftelser, og derved Lejlighed gives til nyttige og interessante Sammenligninger. Aarbogens Udgiver har derfor længe næret det Ønske at kunne udvide dens Plan saaledes, at deri ved Siden af Efterretningerne om Universitetet og den polytekniske Læreanstalt kunde optages lignende om Soro Akademi og de lærde Skoler, samt fremmede Universiteter, paa samme Maade som ogsaa har fundet Sted i de tidligere Skrifter hvortil Aarbogen slutter sig som Fortsættelse, og det er alene Embedsforretningernes Mængde der hidtil har været ham til Hinder i at foretage en saadan Udvidelse af Skriftets Plan. Om nu end Omstændighederne ikke for Øjeblikket tillade en saadan fuldstændigere Udvidelse af Planen, har Udg. dog troet at imedekomme Publikums Ønske ved, saavidt det har været muligt, at gjøre en Begyndelse hertil, idet han i det Følgende har optaget nogle Efterretninger ogsaa om Soro Akademi og fremmede Universiteter, hvilke det er hans Ønske i de følgende Aargange at kunne fortsætte med større Fuldstændighed. Dersom de saaledes meddelte Efterretninger muligen skulde synes at være altfor fragmentariske, haaber han deri at finde en velvillig Undskyldning i de oven paa pegede mindre heldige Omstændigheder.

Den foretagne Forandring i Skriftets ydre Økonomi, hvorved det Meddelte lod sig sammentrænge i mindre Rum, medens der tillige kunde tages noget Hensyn til Meddelelsernes forskjellige Beskaffenhed, haaber Udg. ligeledes at skulle vinde Bisald.

Universitetet.

I.

Lovgivning, Bestemmelser, Foranstaltninger, m. m.

Aaret 1843 maa uden tvivl henregnes til de mærkelige i Universitetets Aarbøger, især paa Grund af den vigtige Forandring i administrativ Henseende som Aarets Slutning medførte, idet den hidtil det theologiske Fakultet overdragne Administration af Kommunitetets Gods og Kapitaler er bleven henlagt under Kvæsturen, paa samme Maade som tidligere var skeet med de egentlige Universitetsmidler — en Forandring som vistnok maa henregnes til de meget vigtige Forbedringer, ved hvilken nu først den i Aarene 1836 og 37 foretagne væsentlige Omdannelse af den ældre Forvaltningsmaade af Universitetets Midler er bleven fuldstændigen gennemført og har erholdt sin fulde Betydning. Foruden denne Aarets Hovedbegivenhed, har Aarbogen at berette om flere andre, hver for sig vigtige og betydelige Forbedringer og Foranstaltninger, af hvilke her foreløbigt skulde nævnes: den i nøje Forbindelse med nysnævnte Foranstaltning staaende Genlæggelse under Kvæsturen af Bestyrelsen af den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Midler, Anordning af en særegen Examen i Kemi, Botanik og Zoologi istedetfor nogle af de Prøver som forhen udgjorde en Del af Læge-Examen, Erhvervelse ved Kjøb af tvende Universitetsbygningerne tilgrændsende Guse, Udvidelse af den botaniske Have ved et Jordstykke fra Gammelholm, Opførelse af to ny Værthuse i bemeldte Have, Bestemmelse om og Paabegyndelse af kunstnerisk Dekoration af Universitetsbygningens Indre, o. s. v.

I økonomisk Henseende har Aaret, ligesom de foregaaende, været heldigt, og Universitetet har, uagtet de betydelige ekstraordinære Summer som nogle af de nylig nævnte Foranstaltninger have krævet, ikke desto mindre seet sig istand til noget at forøge sin Kapitalmasse, ligesom Kommunitetets Kapitaler som sædvanligt have modtaget en betydelig Forøgelse.

*

*

*

Ved Plakaten af 30te Januar 1838 angaaende en forenet lægevidenskabelig Examen bleve blandt de Discipliner hvori der ved denne Examens mundtlige Prøve skal examineres, foruden de egentlige til det lægevidenskabelige Studium hørende Videnskaber, ogsaa anførte Botanik og Kemi i Forbindelse med den af de medicinske Discipliner hvortil de som Hjælpevidenskaber nærmest henhøre, nemlig Pharmakologien, hvorefter disse tre Discipliner hidtil ved bemeldte Examen have været ansete som et fælles Fag, saaledes at der af Specialkaraktererne for hver enkelt af dem er dannet en fælles Karakter, der lige med de øvrige Specialkarakterer har haft Indflydelse til Bestemmelse af Kandidatens Hovedkarakter.

I et til Direktionen indkommet Andragende fra det lægevidenskabelige Fakultet bemærkede dette, at det havde været en allerede længe, saavel ved den nuværende Lægeexamen som ved de forhenværende medicinske og kirurgiske Examina, følt Vansteligheid, at bestemme Værdien af de Kundskaber som Kandidaterne udviste i bemeldte Hjælpevidenskaber, Kemi og Botanik, paa en saadan Maade, at man paa den ene Side tilstrækkeligen, forsaavidt det ved Examen lod sig gjøre, sørgede for at hine Hjælpevidenskaber ej forsømt af de Studerende, paa den anden Side ikke gav dem en for dem som Hjælpevidenskaber betragtede utilbørlig Vægt ved Hovedkarakterens Bestemmelse. I Erkjendelse af denne Vansteligheid; og med et naturligt Hensyn til den Masse af Kundskaber som i Hovedfagene fordres af de Studerende, havde Fakultetet indhentet Betænkning fra en egen dertil nedsat Kommitte af 3 Professorer, og foreslog i Overensstemmelse med denne Betænkning, at der maatte **anordnes en Forberedelses-Examen i Kemi og Botanik for de Studerende som agte senere at underkaste sig Læge-Examen.** Denne Examen burde formentligen afholdes tvende Gange om Aaret, i Maj og September — med særligt Hensyn til Examinationen i Botanik, da der i de nævnte Maaneder altid ville være friske Planter at erholde —; ingen speciel Karakter behøvede ved den at gives, men Kandidaten skulde erklæres enten for admissus eller non admissus, saaledes at en Antagelse i begge Fagene maatte blive nødvendig Betingelse for at stedes til Lægeexamen. Fakultetet erklærede sig overbevist om, at Indretningen af en saadan Forberedelsesexamen i de to nævnte Fag vilde være gavnlig for Videnskaben og lettende for de Studerende, idet disse vistnok kunne antages ved deres Studiers Begyndelse med større Iver og Kraft at ville lægge sig efter hine Hjælpevidenskaber, og saaledes medbringe et nødvendigt, for Tiden altfor ofte manglende, Forraad af Kundskaber til Hovedfagernes Studium, til hvilket de da efter overstaaet Forberedelsesexamen mere udelukkende kunde ofre deres Tid og Kraft. Idet Fakultetet saaledes androg paa Indretningen af den ommeldte Examen paa den anførte Maade og snarest muligt, bemærkede det dog tillige at det ingenlunde antog, at der ved denne Forberedelsesexamen alene vilde være tilstrækkelig sørget for den almindelige naturvidenskabelige Dannelses, som for Lægen ikke mindre end for andre Naturforskere maa ansees som ønskelig, og Fakultetet henlede derfor foreløbigen Direktionens Opmærksomhed paa det Uønskelige i at i Tiden ogsaa andre Grene af Naturvidenskaben, navnlig Zoologien som saa nødvendig til Studiet af den sammenlignende Anatomie, maatte blive fastsatte som Læregjenstande for de vordende medicinske Studerende.

Direktionen kunde ikke andet end med Fakultetet erkjende det for særdeles gavnligt og hensigtsmæssigt, at Proven i de ommeldte for det egentlige Lægestudium forberedende Hjælpevidenskaber, istedetfor som hidtil at udgjøre en integrerende Del af den lægevidenskabelige Examen, blev henvist til en egen foreløbig Examen, og indhentede over Forslaget Konfistoriums Betænkning. Saavel dette, som det philosophiske Fakultet, som var givet Lejlighed til derover at yttre sig, vare enige med det lægevidenskabelige Fakultet, som yderligere var hørt, i at anbefale og foreslaae en saadan særegen Examen i Botanik og Kemi; og da Direktionen maatte ansee det rigtigst, saaledes som ogsaa af nogle Medlemmer af det philosophiske Fakultet var yttret, at Zoologien strax optoges som Gjenstand for bemeldte Examen ved Siden af de to andre Fag, havde ogsaa det medicinske Fakultet tiltraadt denne Anskuelse, dog saaledes, at sidstnævnte Disciplin, der ikke hidtil har været forlangt ved Lægeexamen, først efter et vist Tidsrum skulde fordres. Med Hensyn til Omfanget af hvad der ved Examen i disse Discipliner skal fordres, havde Fakultetet forment at det vilde være rigtigst, ikke herfor at fastsætte nogen udtrykkelig Bestemmelse, men hellere at overlade dette til en Overenskomst mellem Fakultetet og vedkommende Examinatorer i de respektive Fag, hvorved man bedst vilde kunne træffe den Grænsen som med Hensyn til Fordringerne ved selve Lægeexamen til enhver Tid maatte ansees som den rette. I Henseende til Examinationens Omfang i Tid havde Fakultetet yttret, at en halv Time for hver Kandidat i hver af Disciplinerne maatte ansees som det mest passende. Dette sidste maatte Direktionen aldeles bifalde, saavel som det Forslag, at Zoologien først om tre Aar skulde optages som Gjenstand for Examinationen; men hvad angaaer Bestemmelsen for, hvad der i enhver Disciplin skal fordres, træde Den dog, at det vilde være rigtigst, at Bestemmelsen forbeholdtes Direktionen, efter derom modtagne Forslag fra Fakultetet og Professorerne i de respektive Fag.

Det var af begge Fakulteterne forudsat, at der ved den ny Examen skulde foruden Examinator være tvende Censorer tilstede, og det var af det lægevidenskabelige Fakultet foreslaaet, at der i Henseende til disse skulde forholdes paa samme Maade som ved Lægeexamen og pharmaceutisk Examen, saaledes at det overlades til Fakultetet at udnævne dem; den ene Censor maatte da formentlig være for Zoologien Professoren i Physiologi og for Botaniken og Kemien Professoren i Pharmakologi, den anden maatte vælges af Fakultetet udenfor dets Midte. Konsistorium ansaae det dog for rigtigere, at ethvert af Fakulteterne udnævner en af Censorerne. Direktionen maatte være aldeles enig i, at to Censorer bør være tilstede, men maatte tillige ansee det for rigtigst, at Censorerne udnævnes af Den, efter Forslag fra Professorerne i de respektive Examinationsfag i Forening med det medicinske Fakultets Medlemmer, da paa denne Maade samtlige Sagkyndige syntes at maatte faae den mest passende Indflydelse paa Valget.

Det lægevidenskabelige Fakultet havde, som allerede bemærket, i den Forudsætning, at den foreslaaede Examen alene skulde betragtes som en Præliminærexamen, der maatte være en nødvendig Betingelse for Afgangen til at underkaste sig den lægevidenskabelige Examen, foreslaaet, at der ved den førstnævnte ikke skulde gives nogen af de sædvanlige Karakterer, men Udfaldet af den hele Examen alene betegnes ved Udtrykket *admissus* eller *non admissus*, hvilket vilde være analogt med hvad der finder Sted ved den særskilte Examen i Hebraisk som er anordnet for Saadanne af de theologiske Studerende der ved den philosophiske Examen ikke have ladet sig prøve i denne Disciplin, men i Naturhistorie. Ligesom imidlertid nogle af de philosophiske Fakultets Medlemmer herved havde bemærket, at en saadan Bestemmelse muligen kunde faae en mindre heldig Indflydelse, da det let lod sig tænke, at man, naar der ingen Gradationer i Karaktererne gives, kunde, for ikke at hindre Vedkommende i Afgangen til Lægeexamen, tilkjende ham et *admissus*, uagtet han i enkelte af Examens Discipliner kun havde vist ringe Kundskaber, saaledes maatte Direktionen ogsaa ansee den omhandlede Bestemmelse for lidet hensigtsmæssig, da det vistnok ikke kunde andet end være opmuntrende for de Studerende og bidrage til at fremme Studiet af disse vigtige Discipliner, at fastsætte forskjellige Gradationer i Karaktererne, hvorved man ogsaa vilde hæve den foreslaaede Examen til større Vægt og Betydning. Da ogsaa Konsistorium havde tiltraadt Direktionens Ansøgelse i denne Henseende, androg Den allerunderdanigst paa, at der ved den ny Examen maatte gives de samme Specialkarakterer for hver enkelt Disciplin som ved den øvrige Examen ere brugelige, og disse Specialkarakterer dannes efter de Regler som nærmere af Fakultetet maatte være at foreslaae og af Direktionen at fastsætte.

I Henseende til Gebyret for den ny Examen var af det medicinske Fakultet foreslaaet, at aldeles intet saadant skulde fordres, undtagen i det Tilfælde at Nogen vilde underkaste sig Examen paa ny, for hvilket Tilfælde Fakultetet havde foreslaaet et Gebyr af 6 Rbd., da det ansaae det ønskeligt at træffe en Bestemmelse der kunde forhindre de Studerende fra at tage Examen om i det Uendelige. Direktionen kunde imidlertid ligesaa lidet ansee det for passende, at der ved denne Examen, tværtimod hvad der finder Sted ved alle andre Examina, ialmindelighed intet Gebyr skulde erlægges, som at bestemme et saadant for det ovennævnte Tilfælde, hvilket da ikke kunde andet end faae Udseende af en Mulkt, og vilde stride mod al Analogi. Denne Ansøgelse havde ogsaa Konsistorium tiltraadt og foreslaaet, at der maatte bestemmes et Gebyr for den omhandlede Examen af 3 Rbd., at dele mellem Examinatorerne, dog efter Fradrag af 3 Mk. for hver Examinand, der skulde tillægges Pedellerne. Uagtet nu det lægevidenskabelige Fakultet erklærede sig imod en saadan Forhøjelse af de allerede iforvejen betydelige Gebyrer ved Lægeexamen, skønnede Direktionen dog ikke rettere, end at et Gebyr bør fastsættes, og Den maatte ogsaa finde saavel den af Konsistorium foreslaaede Størrelse, som Anvendelsen af samme til Examinatorerne og Pedellerne aldeles passende, ligesom den er i Analogi med hvad der gjælder for andre lignende Examina, og Direktionen androg derfor paa en saadan Bestemmelse.

Ligesom det oprindelig af Fakultetet var forudsat, at den oftnævnte Examen skulde afsluttes forinden de Studerende begyndte paa det egentlige lægevidenskabelige Studium, eller ialtfald dog en rum Tid forinden de underkastede sig selve Lægeexamen, saaledes var Forslaget senere i denne Henseende af Fakultetet og Konsistorium modificeret derhen, at den foreslaaede Examen skulde være afsluttet

idetmindste et Aar førend Lægeexamen, og det saaledes, at den der tager den førstnævnte Examen om, ikke maa indstille sig til den sidstnævnte førend et Aar efterat han sidste Gang har taget hin. Dog havde Konsistorium forment, at denne Bestemmelse ikke uden Ubillighed strax kunde gøres gjeldende, og at det saaledes for dem der indstille sig til Lægeexamen inden Efteraaret 1845, maatte være tilstrækkeligt, naar de blot forinden have afsløveret den oftnævnte Examen. Disse Forslag fandt Direktionen ogsaa aldeles passende, dog forekom det Den rigtigst at sidstnævnte Bestemmelse ikke træder i Kraft førend i 1846.

Efterat Direktionen i Henhold til alt Foranførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, og da det behagede Hans Majestæt Kongen under 27de Oktober at bifalde samtlige Indstillingspunkter, udkom under 4de November en Bekjendtgjørelse fra Direktionen, saalydende:

Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 27de Oktbr. d. A. allernaadigst at bestemme Følgende:

1. Istedetfor den hidtil med den lægevidenskabelige Examen forbundne Prøve i Kemi og Botanik, anordnes en særegen Examen i Kemi, Botanik og Zoologi, hvilken Examen bliver at afholde tvende Gange aarlig, i Maj og September Maaneder, første Gang i Maj Maaned 1844; dog at Prøve i Zoologi ikke skal fordres førend ved den Examen der afholdes i September 1846.
2. Ingen maa indstille sig til den lægevidenskabelige Examen, med mindre han idetmindste et Aar forinden har underkastet sig den saaledes anordnede Examen, og saafremt Nogen mere end engang indstiller sig til denne Examen, maa han ikke førend et Aar efterat han sidste Gang har underkastet sig samme, stedes til den lægevidenskabelige Examen. Dog skal denne Forskrift om en Mellemtid af et Aar imellem begge Examina først indtræde for dem som underkaste sig den lægevidenskabelige Examen i 1846, hvorimod det med Hensyn til dem som tidligere tage Lægeexamen, er tilstrækkeligt, at de forinden have underkastet sig den nu anordnede Examen.
3. Ved den her anordnede Examen examineres alene mundtlig af Universitetets Professorer i vedkommende Videnskabsfag, i Overværelse af to Censorer som, efter Forslag fra disse Professorer i Forening med det lægevidenskabelige Fakultet, udnævnes af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler, saaledes at den ene vælges blandt bemeldte Fakultets Medlemmer, den anden udenfor samme.
4. Efter nærmere Forslag fra det lægevidenskabelige Fakultet i Forening med Professorerne i de Videnskabsfag hvori der ved bemeldte Examen skal examineres, har Direktionen at bestemme, i hvilket Omfang Prøven i de forskjellige til Examen hørende Fag skal anstilles.
5. Ved denne Examen anvendes de samme Karakterer som ved den lægevidenskabelige Examen, efter de nærmere Regler med Hensyn til Specialkaraktererne som af Direktionen, efter Overlæg med det lægevidenskabelige Fakultet og Professorerne i de vedkommende Videnskabsfag, blive bestemte.
6. Af Enhver som vil indstille sig til denne Examen bliver at erlægge et Gebyr af 3 Rbd., hvoraf $\frac{2}{3}$ Dele tilfalde Examinatorerne og $\frac{1}{3}$ Del Pedellerne til lige Deling.

Hvilket herved, efter allerhøjeste Befaling, bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Aarbogen har tidligere flere Gange omtalt de forskjellige Vanstieligheder og Spørgsmaal som vare opstaaede med Hensyn til den befalede Løsning af Testimonium publicum fra Universitetet ved Embedsansættelser, og navnlig de Forhandlinger som fandt Sted i Anledning af den i Plak. af 30te Jan. 1838 § 7 givne Bestemmelse, at de der underkastede sig den forenede Lægeexamen, skulde være fritagne for at løse Testim. publ. I Aarb. f. 1838 S. 138 ff. og f. 1839 S. 46 ff. er berettet, hvorledes Konsistorium opkastede Tvivl, om ikke bemeldte Bestemmelse maatte være saaledes at forstaae, at de lægevidenskabelige Kandidater dog vilde have at erlægge de for Testim. publ. bestemte egentlige Universitetsgebyrer, og at Direktionen ej alene gav denne Fortolkning Medhold, men endog, i Forbindelse med

Forslaget om det ny Sportelreglement, i 1839 allerunderdanigst androg paa, at hin Bestemmelse maatte aldeles hæves, og de ommeldte Kandidater, ligesom før, sættes paa lige Fod med alle andre Embedskandidater, hvilket imidlertid ikke dengang førte til det forenskede Resultat.

Dette er derimod i 1843 opnaaet, idet **Forpligtelsen at løse Testim. publ. nu er bleven paalagt de lægevidenskabelige Kandidater.**

Foranledningen hertil gav det af Konsistorium, som nedenfor skal omtales, fremsatte og af Direktionen allerunderdanigst anbefalede Forslag til Forudbetaling af Gebyrerne ved Examen Artium, idet det nemlig behagede Hans Majestæt Kongen, ved allernaadigst at bifalde dette Forslag, i Forbindelse dermed at paalægge Direktionen at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling om, hvorvidt den oftnævnte Forpligtelse ogsaa burde gjøres gjeldende for de lægevidenskabelige Kandidater.

Direktionen indhenteede i denne Anledning Betænkning fra Konsistorium, som igjen gav det lægevidenskabelige Fakultet og Kvæstor Lejlighed til at yttre sig over Sagen. Fakultetet bemærkede, at da den ved Plak. af 30te Jan. 1838 § 7 de lægevidenskabelige Kandidater hjemlede Ret til Fritagelse for at løse Testim. publ. formentligen var begrundet i den Omstændighed, at Udgang til den forenede Lægeexamen i visse Aar ogsaa skulde staae aaben for Ikke-Studenter, vilde der saaledes ikke længere være nogen Grund hertil, efterat den de Sidstnævnte indrømmede Frist allerede var udløbet. Fakultetet kunde derfor ikke andet end finde det rigtigt, at bemeldte Kandidater med Hensyn til deres Testimonia stillede paa lige Fod med de øvrige Fakulteters Kandidater, naar kun ikke derved de dem hidtil paalagte Udgifter forhøjedes. Fakultetet foreslog derfor, at for Fremtiden Gebyrerne ved Lægeexamen, som udgjøre, ifølge Universitetets Sportelreglement, 10 Rbd., samt desuden de forhen til det kirurgiske Akademi erlagte 20 Rbd., eller 10 Rbd. og et anatomisk Præparat, maatte nedsættes til de førstnævnte i Sportelreglementet bestemte 10 Rbd. og et anatomisk Præparat, eller i dettes Sted 10 Rbd. til de medicinske Musæer, altsaa ialt 20 Rbd. for dem som intet Præparat levere, samt at derhos alle Examens-Udgifterne skulde afholdes af Universitetet. Med Hensyn til dette Fakultets Forslag blev i den af Kvæstor afgivne Betænkning bemærket, at Universitetet ingenlunde, saaledes som dog havde været Bestemmelsen, var bleven holdt skadesløs for de ved det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse overtagne Byrder, og at dette vilde endnu mindre blive Tilfældet, dersom Noget skulde eftergives af de Stiftelsen nu tilfaldende Examensindtægter; at de den akademiske Fond tilfaldende Indtægter ved de andre Universitetsexamina neppe ere tilstrækkelige til at dække de ved disse forefaldende Udgifter, og at Kontoen for disse, hvis Fakultets Forslag bifaldtes, vilde komme i en betydelig Underbalance ved den aldeles anomale Bestemmelse, at den akademiske Fond kun skulde have Udgifter og ingen Indtægter af den lægevidenskabelige Examen; Kvæstor bemærkede, at dette vilde være saameget unaturligere, som disse Udgifter ere af større Betydning og af en ganske anden Væbskaffenhed end ved de andre Embedsexamina, hvortil kommer den vigtige Omstændighed, at den lægevidenskabelige Examen giver Kandidaten en ganske anden meget betydelig Ret end andre Embedsexamina, nemlig licentia practicandi, og at, da kun et forholdsvis ringe Antal af de lægevidenskabelige Kandidater erholde kongelige Embeder, men de fleste ernære sig som praktiserende Læger, saa vilde det i høj Grad blive i Universitetets Disfavor, dersom alle disse Kandidater skulde fritages for en Trediedel af den nuværende Examensudgift fordi de bleve forpligtede til at løse Testim. publ. naar de erholdt kongeligt Embede. Af disse Grunde erklærede Kvæstor sig paa det Bestemteste imod, at den akademiske Fond skulde betages nogen Del af de nu ved Affattelsen af det i det allernaadigst approberede Budget for Universitetet optagne specielle Budget for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Studium *) kalkulerede Examensindtægter. Vel formentlig Fakultetet i en yderligere Erklæring, at naar de den akademiske Fond ved de andre Examina tilfaldende Indtægter, som af Kvæstor anført, neppe vare tilstrækkelige til at dække de ved disse faldende Udgifter, kunde det ikke ansees medholdeligt, at der ved den lægevidenskabelige Examen, ved hvilken disse Udgifter ere de største, affordres saa høje Examensgebyrer, at der heraf havees et betydeligt aarligt Overflud, og det saameget mindre, som det ved

*) Se Aarb. f. 1842 S. 36 og 106.

Sportelreglementet af 1839 § 5 er befalet, at alle Examensudgifter skulle udredes af den akademiske Fond, og ved sammes § 2 intet Gebyr blev tillagt den akademiske Fond ved den medicinske Examen saavelsom ved den philologiske Embedsexamen og den juridiske Examen for Ustuderende, hvorimod der blot ved den theologiske og den latinsk-juridiske Examen er tillagt bemeldte Fond 2 Rbd. af hver Kandidat, og at de af de lægevidenskabelige Kandidater hidtil erlagte højere Gebyrer saaledes alene kunde ansees begrundede i den Afgang i sine Indtægter som Universitetet har lidt ved at de have været befrieede for at løse Testim. publ., og selgelig ogsaa burde formindstes naar Gebyr for dette skulde affordres dem; men herimod erindrede Kvæstor, at Indtægterne ved den kirurgiske Afdeling af den lægevidenskabelige Examen ikke tilfalde den akademiske Fond, men ligesom efter den tidligere Indretning udgjøre en Del af de til Bestridelsen af det lægevidenskabelige Fakultets Udgifter bestemte Summer, og at den akademiske Fond ikke oppebærer nogen Indtægt i Anledning af den omhandlede Examen, da de for sammes medicinske Afdeling bestemte 10 Rbd. ifølge Sportelreglementet af 11te Jan. 1839 fordeles imellem Fakultetets Dekanus, Notarius og Pedel, og Beholdningen af hvad der indkommer for den kirurgiske Afdeling, ifølge det approberede Budget, anvendes til de det kirurgiske Akademi forhen vedkommende Udgifter; ved dette Budget bleve nemlig alle Akademiets til Universitetet overgaaede Indtægter bestemte til de ordinære Udgifter i Anledning af det kirurgiske Studium, hvorimod flere derhen hørende ekstraordinære Udgifter bleve paalagte den akademiske Fond, uagtet dens Indtægter ikke i mindste Maade bleve foregede ved Akademiets Indlemmelse, og uagtet Billighed og de ved Indlemmelsen udtalte Grundsætninger talede for, at denne Indlemmelse ikke, saaledes som nu dog er Tilfældet, skulde paadrage Universitetet noget virkeligt Tab; vilde man nu nedsætte Examensindtægterne, vilde deraf følge, at den akademiske Fond, foruden fornævnte ekstraordinære Udgifter, ogsaa vilde komme til at bære en Del af de ordinære Udgifter i Anledning af det lægevidenskabelige Studium.

Ved at tilstille Direktionen de ovennævnte fra Fakultetet og Kvæstor indhentede Betænkninger, erklærede Konsistorium at det, mod en Minoritet af 4 Stemmer, havde troet at maatte ansee det utilraadeligt at foretage nogen Nedsættelse i Gebyrerne ved den oftnævnte Examen, og at den Omstændighed, at der ved denne erlægges noget højere Gebyrer end ved de andre Embedsexamina, ikke skjenedes at indeholde nogen tilstrækkelig Grund til at fritage Kandidaterne for den omhandlede Forpligtelse til, ligesaavel som alle andre Embedskandidater, at løse Testim. publ. naar de besikkes til nogetsomhelst Embede, og Konsistoriums Majoritet antog saaledes, at Forpligtelsen burde paahvile de lægevidenskabelige Kandidater uden at medføre nogen Nedsættelse i Examensgebyrerne. Ogsaa Direktionen maatte aldeles tiltræde denne Ansættelse. Dersom nemlig Grunden til at de lægevidenskabelige Kandidater, fra den Tid da den forrige kirurgiske Examen blev sammensmeltet med den medicinske, have været fritagne for den ellers almindelige Forpligtelse at løse Testim. publ., efter den af det medicinske Fakultet yttrede Mening, maatte antages i det Væsentlige at ligge i den de Iffestuderende indrømmede Tilladelse til inden en vis Tidsfrist at underkaste dem den forenede Lægeexamen, syntes det at ville være i høj Grad inkonsekvent, efterat Grunden nu er bortfaldet, at ville vedligeholde hin Undtagelse fra det Sædvanlige, især efterat man dog ellers har gjort Alt for at udjævne enhver Forskjel der hidrørte fra den tidligere Adskillelse mellem Medicinen og Kirurgien. Forsaavidt det lægevidenskabelige Fakultet havde paastaact, at Gjenindførelsen af den omhandlede Forpligtelse burde være betinget af at der ligelædes skete en Nedsættelse i de temmelig høje Examensgebyrer, da, om end de højere Gebyrer ved den medicinske Examen tildels, ligesom Fritagelsen for at løse Testim. publ., havde sin Oprindelse fra den tidligere Adskillelse mellem Medicinen og Kirurgien, syntes dog ogsaa andre Forholde her at maatte komme i Betragtning; og da disse højere Gebyrer, ligesom de forhen udgjorde en Del af det kirurgiske Akademi's Indtægter, saaledes nu paa samme Maade komme Universitetet tilgode, for hvilket denne Indtægt paa ingen Maade kan undværes, og da der, som af Kvæstor bemærket, ingen Ubillighed er i at lade de medicinske Studerende betale højere Examensgebyrer end de øvrige Fakulteters Studerende, efterfom de virkelig ved Examen opnaae noget langt Mere, nemlig den betydelige Ret til strax at udøve Lægepraxis, samt da endelig Universitetet med Hensyn til det ringe Antal af Lægeembeder, hvilket foranlediger, at Kandidaterne meget ofte ikke ville komme i det Tilfælde at løse Testim. publ., ingenlunde

funde være tjent med at Examenugebyrterne bleve nedsatte mod at Forpligtelsen til at løse Testimonium paalægges Kandidaterne, maatte Direktionen holde for, at der ikke burde stee nogen Nedsættelse i Examenugebyrterne fordi de lægevidenskabelige Kandidater paalægges Forpligtelsen til at løse Testim. publ.

Efterat Direktionen overensstemmende hermed havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, hvorved det behagede Hans Majestæt allernaadigst at bisalde Direktionens Indstilling, udkom under 31te Decbr. fra Direktionen en Bekjendtgørelse af følgende Indhold:

Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 29de Decbr. d. A. allernaadigst at bestemme:

At de som herefter underkaste sig den lægevidenskabelige Examen skulle være forpligtede til at løse det forestrevne Testimonium publicum ved Ansættelse i hvilket som helst kongeligt Embede, ligesaa vel som de der underkaste sig nogen af de andre Embedsexamina ved Universitetet, og efter de samme Regler som for disse ere gjeldende.

Hvilket herved, efter allerhøjeste Befaling, bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

I Forbindelse med de ovennævnte tvende Lovgivninger maa endnu anføres en igjennem det kongelige danske Rancelli under 9de Marts udfærdiget Plakat, som bekjendtgjorde en igjennem Direktionen afgivet kongelig Resolution af 4de næstforhen, der tillod at de medicinsk-kirurgiske Studerende som ikke have underkastet sig Examen Artium, maatte have Adgang til endnu i Foraaret at underkaste sig den lægevidenskabelige Examen ved Universitetet, uanset den i den allerhøjeste Plakat af 30te Jan. 1838 § 3 indeholdte Bestemmelse om at denne Adgang for de fornævnte Studerende skulde ophøre med Efteraars-Examen 1842.

Allerede i Efteraaret 1842 havde Direktionen modtaget Andragender fra flere saadanne Studerende om dels at maatte fuldende de tilbagestaaende Prøver af bemeldte Examen, som de under Paaskud af Sygdom havde forladt, dels at maatte paa ny indstille sig til Examen i Foraaret 1843, hvilke Andragender Direktionen dog, efter at have hørt Fakultetet, ikke fandt Anledning til at bevilge, baade med Hensyn til at den satte Frist maatte antages at have været fuldkommen tilstrækkelig, og med Hensyn til de iøvrigt om de Ansøgende oplyste Omstændigheder. I lignende Retning yttrede Direktionen sig i tvende efter allerhøjeste Befaling afgivne allerunderdanigste Betænkninger over lignende til Kongen umiddelbart indgivne Ansøgninger af bemeldte Individer. Imidlertid blev det, som anført, allernaadigst bevilget, at Adgangen til at tage Examen maatte staae aaben endnu i Foraaret, hvorefter en særskilt Examen blev foranstaltet senere afholdt for dem af de oftnævnte Ustuderede som dertil vilde melde sig. Udfaldet af denne Prøve, som afholdtes først i Maj, var, at af 3 som havde indstillet sig, 1 blev rejiceret, 1 forlod Examen for at undgaae et lige Resultat, og 1 udholdt Examen med Non contemnendus.

Allerede i Slutningen af 1842 havde Konsistorium indgivet Forslag til en Modifikation i Henseende til en af de akademiske Sportler, nemlig at **Gebhyret for Immatriculationen eller det akademiske Borgerbrev skulde betales forud i Forbindelse med Gebhyret for Examen Artium.** Konsistorium bemærkede, at Sammes daværende Prorektor havde henledet dets Opmærksomhed paa, at mange af de unge Studerende forsømme at møde ved Uddelelsen af de akademiske Borgerbreve, ved hvilken Lejlighed tillige Lovene overleveres dem og de ved Haandslag love at ville holde disse Love. I den Formening, at Hovedgrunden til denne Uorden var, at ved Borgerbrevets Modtagelse 11 Rbd. skulde betales til Fordeling mellem Rektor, Dekanus, Præsten ved Trinitatis Kirke, Bibliotheket og Pedellerne, havde Prorektor foreslaaet, at søge bevirket en Bestemmelse for, at bemeldte 11 Rbd. skulde betales ved Indtegningen til Examen Artium i Forening med det Beløb af 1 Rbd. til den akademiske Fond som, overensstemmende med det allernaadigst approberede Sportelreglement, skal erlægges ved bemeldte Lejlighed. Da Konsistorium ansaae dette Forslag for hensigtsmæssigt, og ikke skjønnede at

derimod kunde være Noget at erindre, naar det kun tillige bestemtes, at de Studerende som af en eller anden Grund ikke absolvere Examen Artium, og saaledes ikke blive immatrikulerede, vilde erholde de af dem for Immatrikulationen forud erlagte 11 Rbd. tilbagebetalte, indstillede det, at der for Fremtiden med Erlæggelsen af forommeldte 11 Rbd. maatte forholdes paa den anførte Maade.

Da det saaledes Foreslaaede ogsaa forekom Direktionen at ville være en meget hensigtsmæssig og passende Foranstaltning til at forebygge de Misligheder som Konsistorium havde antydnet nu jevnlig at finde Sted, nedlagde Den overensstemmende dermed allerunderdanigst Forestilling, hvorpaa det behagede Hans Majestæt under 2den Juni allernaadigst at resolvere saaledes:

Vi ville allernaadigst have bestemt, at det Gebyr af 11 Rbd. som ifølge det under 11te Jan. 1839 allernaadigst approberede Sportelreglement bliver at erlægge af enhver Studerende ved Immatrikulationen, herefter bliver at affordre Enhver der lader sig indtegne til Examen Artium, i Forbindelse med det ved bemeldte Sportelreglement ved Indtegningen til denne Examen bestemte Gebyr af 1 Rbd. til den akademiske Fond. Dog at førstnævnte Gebyr bliver at tilbagebetale Enhver som af en eller anden Grund ikke absolverer den nævnte Examen. Iøvrigt bliver Borgerbrevet tilligemed de akademiske Love paa samme Maade som hidtil ved Immatrikulationen at overlevere de Studerende.

Hvorhos Direktionen, som allerede anført, blev givet det ovennævnte Paalæg med Hensyn til Testim. publ. for Lægekandidater.

En ikke uvæsentlig Forandring i administrativ Henseende er den i Aarets Løb iværksatte **Forening af det hidtil umiddelbart under Direktionen forterende Kassevæsen og Bogholderi med Universitetskvæsturen**, en Foranstaltning der, foruden dens egen, fik forhøjet Betydning derved, at den gav umiddelbar Anledning til ovenberørte vigtige Forandring, **Sphævelsen af den hidtil det theologiske Fakultet overdragne Bestyrelse af Kommunitetets Midler og dennes Forening med Kvæsturen**.

Under Direktionen havde hidtil været ansat en Bogholder ved Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond, som tillige var Revisor for samtlige lærde Skolers Regnskaber, og en Kasserer for ovennævnte Depositum og Fond, saa at der ved Siden af Sekretariatet stod et Bogholder- og Revisions-Kontor og et Kasserer-Kontor under Direktionens umiddelbare Resfort. Ved aldeles at inddrage disse to Poster, som Bogholder og Kasserer, og henlægge de dikhørende Forretninger under Kvæsturens Bogholder og Kasserer, vilde vindes flere betydelige Fordele, navnlig at man i Kvæstor fik en hidtil savnet Mellemautoritet mellem Bogholderen og Kassereren og Direktionen, at Revisionen af den almindelige Skolefonds Regnskab kunde samles med Revisionen af de lærde Skolers Regnskaber, endelig at derved Ressurser vilde vindes til den forandrede Anordning af Personalet og Gageringen i Direktionens Sekretariat, hvortil dette kunde trænge.

Ligesom Konsistorium, hvis Betænkning angaaende den saaledes paatænkte Forandring Direktionen indhentede, i Overensstemmelse med tvende af en dertil nedsat Kommitte (Varsen, Scheel, Algreen-Ussing) og af Kvæstor Etatsraad Bang afgivne Erklæringer, havde yttret sig meget anbefalende angaaende Forslaget i det Hele, saaledes skjennede Direktionen heller ikke rettere, end at de oven fremhævede Fordele, der vilde følge af Forandringen, i og for sig vare meget betydelige, og at der ikke vilde kunne møde nogen væsentlig Vanskelighed ved Forandringens Iværksættelse, hvilket ogsaa i de tvende nylig nævnte Erklæringer var erkjendt. Vel kunde Kvæsturens Bogholder og Kasserer ikke med Villighed paalægges den Forøgelse af Forretningerne for dem som vilde følge af den omhandlede Forandring, uden at gives en passende Forhøjelse af deres hidtil hafte Gager, men under Forudsætning af at de Bortpenge der maatte blive at tilstaae den nuværende Bogholder og Revisor samt Kassereren ved Depositum og Skolefonden ved deres Entledigelse vilde blive at overføre paa Finansernes aftagende Pensionsliste, vilde der ogsaa meget vel ved de besparede Gager for disse Embedsmænd blive Midler til dels at iværksætte den ovennævnte Forandring i Direktionens Sekretariat, dels at udrede de fornødne Tillæg for Kvæsturens Embedsmænd. I denne Henseende maa bemærkes, at der ikke

behøvedes nogen Forhøjelse af Gagen for Kvæstor, da det ved en kongelig Resolution af 1811, hvorved Etatsraad Bang efter Ansøgning blev tilstaaet den fulde ved Normalreglementet af 1836 for Kvæstor-Posten bestemte Gage af 1000 Rbd., hvoraf han hidtil havde renonceret paa 400 Rbd. aarlig, blev efter hans eget Tilbud udtrykkelig allernaadigst bestemt, at forsaavidt nogle af de det lærde Skolevæsen vedkommende Pengeforretninger maatte blive henlagte under Universitetskvæsturen, skulde han være pligtig til uden videre Godtgjørelse at overtage samme. Hvad de øvrige Embedsmænd i Kvæsturkontoret angaaer, havde Kvæstor foreslaaet, at Bogholderen, som vilde faae en betydeligere Forøgelse af sine Forretninger, maatte tilstaaes et Tillæg af 400 Rbd. aarlig, og Kassereren, for hvem Forøgelsen vilde blive mindre, et Tillæg af 200 Rbd., mod hvilke Tillæg disse Embedsmænd ogsaa havde erklæret sig villige til at overtage de oftnævnte Forretninger, og hvilke Direktionen heller ikke kunde andet end ansee for passende. Fremdeles maatte Kvæsturkontorets Bud gives et lidet Tillæg, saasom 40 Rbd., og til Forøgelsen af de egentlige Kontorudgifter kunde omtrent anslaaes 60 Rbd., hvorefter saaledes den hele Udgift for Forretningernes Besørgelse under Kvæsturen vilde udgjøre 700 Rbd., der maatte være at afholde af Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond. Da den nuværende Bogholder og Revisor havde en Gage af ialt 1400 Rbd. og den nuværende Kasserer og Arkivarius ialt 1000 Rbd., vilde der, ved at inddrage disse 2400 Rbd., efter Fradrag af de nysnævnte 700 Rbd., endda blive disponibelt et Beløb af 1700 Rbd., hvoraf, efter Ansættelse af en ny Revisor, en betydelig Del kunde komme Sekretariatet tilgode. Med Hensyn til de flere reglementariske Bestemmelser som rimeligvis i Anledning af denne ny Tingenes Orden vilde blive nødvendige, og den Erfaring som det kunde være ønskeligt at vinde, maatte det iøvrigt ansees rigtigst, at der ikke strax skete nogen definitiv Udnævnelse af Kvæsturens Embedsmænd til de oftnævnte Forretninger, men at Direktionen alene blev bemyndiget til at overdrage dem samme mod de ovenanførte Godtgjørelser.

Efterat Direktionen i Henhold til det Anførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, blev under 25de Marts allernaadigst bestemt

at de hidtilværende Poster som Bogholder ved Sorø Akademi's Depositum her i Staden og ved den almindelige Skolefond og som Kasserer ved samme Depositum og Fond skulde inddrages, og det didhørende, hidtil under Direktionens umiddelbare Tilsyn henlagte, Regnskabs- og Kassevæsen forenes med Universitetets Kvæstur. Som Følge heraf bleve Bogholderen ved Akademiets Depositum og den almindelige Skolefond samt Revisor ved de lærde Skolers Regnskaber Justitsraad J. G. Bloch, og Kassereren ved bemeldte Depositum og Fond samt Arkivarius ved Direktionen Rancelliraad L. J. Friberg, i Raade entledigede fra deres respektive Embeder fra 1ste April at regne, hvorhos Direktionen allernaadigst bemyndigedes til, indtil videre at overdrage de disse Embedsmænd hidtil paahvilende Bogholder- og Kasserer-Forretninger til den konstituerede Bogholder ved Kvæsturen og til Kassereren sammesteds.

Tillige blev det Direktionen allernaadigst paalagt at tage under Overvejelse og afgive Betænkning over, om der ikke, for at bevirke en yderligere Koncetrering af det hele under Direktionen sorterende Regnskabs- og Kassevæsen, maatte være Anledning til at fritage det theologiske Fakultet for Bestyrelsen af Kommunitetets Jordegods og Kapitaler og henlægge den under Kvæsturen, ligesom Konsistorium i sin Tid fritoges for Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue.

Da Finansdeputationen havde vægret sig ved at lade Bortpengene til de afgaaede Embedsmænd overtage af Finanserne, blev det ved en senere kongelig Resolution af 6te Maj bestemt, at deres Beløb, respektive 1400 og 1000 Rbd., skulde udredes halvt af den almindelige Skolefond, halvt af Sorø Akademi's Depositum.

Ved en anden kongelig Resolution af samme Datum blev den ny Regulering af Direktionens Sekretariat foretaget. Dette var oprindelig ved Direktionens Oprettelse i 1805 bleven reglementeret med 1 Fuldmægtig og 2 Kopister, men efterat Forretningerne ved Sorø Akademi's Gjenoprettelse og isærdeleshed ved Henlæggelsen under Direktionen af den umiddelbare Administration af Akademiets Gods i 1827 vare blevene meget betydeligt forøgede, blev i sidstnævnte Aar oprettet endnu en Fuldmægtigpost. De to Fuldmægtige og to Kopister bleve senere, ifølge en kongelig Resolution af 1ste Jan. 1831, benævnedes Rancellister; men det saaledes bestemte Antal af 4 faste Arbejdere havde ikke i den senere Tid været ansat, idet der ved den nuværende Chef's Udnævnelse og den daværende ældste Rancellists Entledigelse i 1837 kun forbleve 3 Rancellister i Sekretariatet, med Gage respektive 500, 400 og 300 Rbd., og efterat den ældste af disse,

som tillige var Kasserer, i 1840 var afgaaet som Kancellist og istedet herfor ansat som Arkivarius, vare der endog kun to Kancellister, medens der derimod var antaget en, tildels endog to, Volontører, og derhos Ekstraskrivernes Antal var betydeligt forøget mod tidligere. Da Gagen for de to Kancellister senest havde været bestemt til resp. 520 og 400 eller ialt 920 Rbd. og da derhos, foruden Gagen til Revisor og Bogholder, der som ovenanført udgjorde 1400 — og Gagen til Kasserer og Arkivarius 1000 — den ene Kancellist som tillige Revisions-Assistent havde været tillagt 400 — beløb saaledes samtlige Gager til Revisions- og Kassevæsenet og til de underordnede Embedsmænd i Sekretariatet 3720 Rbd.

Efter den paatænkte ny Anordning skulde anvendes til Bogholder- og Kassererforretningerne under Kvæsturen, som oven anført, ialt 700 Rbd. til en ny Revisor, hvorved Assistentposten bortfaldt, ... 1200 — til en Fuldmægtig i Sekretariatet 800 Rbd.
 - to Kancellister med resp. 500 og 400 Rbd. 900 —
 - Arkivarforretningernes Udførelse 100 —

1800 —

ialt 3700 Rbd.

hvorved saaledes endda vilde indvindes 20 Rbd.

Ved ovennævnte kongelige Resolution af 6te Maj blev allernaadigst bestemt, at der i Sekretariatet skulde være en Fuldmægtig med 800 og en Kancellist med 500 Rbd., hvorhos Direktionen bemyndigedes til at lade Arkivarforretningerne udføre for ovennævnte Beløb. Til Revisor udnævntes derhos hidtilværende første Kancellist og Revisionsassistent Kammerassessor N. K. Bang, til Fuldmægtig hidtilværende anden Kancellist Auditor A. C. P. Linde. Senere, under 14de Juli, blev Kand. Juris (hidtil Volontør) C. D. G. Brückner bestiftet til Kancellist, alt med ovenanførte Gager.

I Sekretariatet ere nu, foruden de to anførte faste Arbejdere, en ulønnet Volontør og 4 Ekstraskrivere.

I Henseende til den, som nylig anført, allernaadigst antydede **Forandring i Bestyrelsen af Kommunitetets Midler**, indhentedes Direktionen strax Betænkning fra Kommunitetets hidtilværende Direktion, det theologiske Fakultet, og derefter fra Konsistorium, som til Sagens Drøftelse nedsatte en egen Komite af 5 Professorer — Clausen, Hohlenberg, Scheel, Algreen-Ussing, Petersen — og ligeledes overlagde Sagen med Kvæstor Etatsraad Bang.

I sin under 5te Maj afgivne Betænkning antog det theologiske Fakultet vel ikke, at der var nogen væsentlig eller paatrængende Grund eller Nødvendighed tilstede til nu at foretage en Forandring med Hensyn til Kommunitetsmidlernes Bestyrelse, tilsvarende den som i 1837 var foregaaet med Hensyn til Universitetsmidlernes, ligesom det troede, at der kunde være Betænknelighed ved at overlade Bestyrelsen af Stiftelsens økonomiske Anliggender til Kvæstor alene, og forment, at en Deltagelse af Professorerne i selve Bestyrelsen vilde være at tilraade. Imidlertid troede Fakultetet dog, i Betragtning af at den Døffrelse af Tid og Kræfter, som Administrationen af Kommunitetets Gods og Formue hidtil havde udkrævet, til Skade for Professorernes videnskabelige Virksomhed, ved den allernaadigst antydede Forandring vilde bortfalde, at maatte ansee en saadan for at være i Fakultetets Interessé, ligesom for Medlemmernes personlige Bedkommende ønskelig. Om den hensigtsmæssigste Indretning af den ny Bestyrelsesform havde Fakultetet ikke fremsat noget detailleret Forslag, men indskrænket sig til at yttre, at den egentlige Detailbestyrelse vel burde være i en dertil særlig bestiftet kyndig Mands Hænder, men at det fornødne nærmere Tilsyn syntes bedst og sikkest at kunne udøves ved et dertil særlig bestiftet Udvalg af Professorer, med passende Andel i Bestyrelsen og med Ansvar for den højere Autoritet.

Den af Konsistorium nedsatte Komite erklærede sig med det theologiske Fakultet enig i, at en Forandring i Bestyrelsen af Kommunitetets Formue maatte ansees som ønskelig, fornemmelig for at de theologiske Professorer kunde vinde for deres videnskabelige Virksomhed den Tid som de hidtil havde anvendt paa Bestyrelsen af denne Formue, og for at denne Bestyrelse kunde blive overdraget til Mænd som ere valgte med særligt Hensyn til deres Kyndighed i administrative Forretninger, navnlig ogsaa i Godsforvaltningen, hvilken Kyndighed ikke kan forudsættes i Reglen at ville findes hos det theologiske Fakultets Medlemmer. Forandringen vilde, efter hvad Komiteen yttrede, simplest foregaae derved, at Bestyrelsen af Kommunitetets Formue henlagdes under Universitetskvæsturen, hvilket og anbefalede af flere Grunde, da ej alene den Forbindelse talede derfor som finder Sted mellem Universitetet og

Kommunitetet, men ogsaa Formuens Ensartethed maatte medføre, at Mænd som besidde saadanne Egenstaber der lade haabe en heldig Bestyrelse af Universitetets Formue, ogsaa ville være bedst stikede til at overtage Kommunitetsformuens Bestyrelse; ligesom og den største Simpeltid og den formedelst Forbindelsen mellem Universitetet og Kommunitetet ønskelige Ensformighed i Forretningerne lettest vilde lade sig opnaae, naar alle de forskjellige Grene af den Formue som, adskilt fra Statsformuen, er henlagt til Opnaaelsen af Universitetets Djemed, samledes under en fælles Bestyrelse. Foreningen med Kvæsturen vilde derhos, efter Komiteens Formening, uden tvivl lade sig iværksætte uden nogen synderlig Forandring eller Forøgelse i Kontorpersonalet.

Men hvor meget der end saaledes i og for sig talte for Iværksættelsen af den omhandlede Foranstaltning, havde Komiteen dog ikke troet at burde tilraade, at en saa betydelig Formue, som Universitetets og Kommunitetets, blev samlet under en fælles underordnet Bestyrelse, medmindre denne erholdt en mere betryggende Indretning, eller ialtfald undergaves et større Tilsyn, end der for Tiden finder Sted. Med Hensyn hertil bemærkede Komiteen, at efterat Konsistorium ifølge allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 er bleven fritaget for Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue, er denne Bestyrelse bleven betroet til Universitetets Kvæstor under Direktionens umiddelbare Overtilsyn; men at dette ikke vilde kunne være særdeles virksomt i Hensyn til Enkelthederne i Kvæsturens Bestyrelse, maatte formentligen følge allerede af Direktionens overordnede Stilling som Regjeringskollegium. Da derhos Hovedgjenstanden for Direktionens Virksomhed altid vil være at lede de højere videnskabelige Interesser, og da det maa forudsættes, at Dens Medlemmer ville blive valgte med særligt Hensyn til den dertil fornødne Dygtighed, var det efter Komiteens Formening ikke at vente, at flere end ialtfald et enkelt af Dens Medlemmer vilde til enhver Tid være i Besiddelse af den fornødne Indsigt i økonomiske Sager. Kvæstor vilde saaledes faae en højst betydelig Indflydelse paa Sagernes Afgjørelse, og af en enkelt, eller ialtfald af et Par Mænds Personlighed vilde den heldige Bestyrelse af Universitetsformuen blive afhængig. For at Bestyrelsen skal kunne yde Betryggelse i kommende Tider og uden Hensyn til de nuværende Personligheder, anfaae Komiteen det nødvendigt, at Noget sættes ved Siden af Kvæstor og med ham deltager i Bestyrelsen eller idetmindste sættes istand til at føre et nærmere Tilsyn med samme. Mænd som dertil ere stikede ville formentligen til alle Tider findes blandt Universitetets Professorer, og at disse faae nogen Andel i Bestyrelsen var efter Komiteens Yttringer saa meget ønskeligere, som det, da deres Vel er paa det nøjeste knyttet til Stiftelsens Velstand, maa antages, at de stedse ville lade sig sammens Interesse være magtpaaliggende.

Forsaauidt Konsistorium ifølge allerhøjeste Resolution af 2den December 1836 udnævner blandt Professorerne tvende Inspectores qvæsturæ, kunde Komiteen ingenlunde antage, at disse paa en betryggende Maade kunde udøve den for ønskelig ansete Kontrol med Kvæstor; vel skulde Inspectores qvæsturæ efter nysnævnte Resolution forstaa sig til enhver Tid tilstrækkelig Kundskab om samtlige Universitetets økonomiske Anliggender, saaledes at Konsistorium stedse kan erholde den fornødne Underretning om disse Gjenstande; men da Konsistorium, efterat denne Bestemmelse var givet, ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 var bleven fritaget for Andel i Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue, og da i Medfør heraf de økonomiske Sager i Reglen slet ikke kom for Konsistorium, men, forsaavidt de ikke kunde afgjøres af Kvæstor, indstilledes af ham umiddelbart til Direktionen, var der ingen Anledning for Konsistorium til at begjære, og altsaa heller ikke for Inspectores qvæsturæ til at søge nærmere Oplysning angaaende disse Sager. Inspectores qvæsturæ førte desaaarsag heller ikke for Tiden noget som helst Tilsyn med Kvæsturens Bestyrelse; men det nuværende Inspektorat var derfor, efter Komiteens Mening, forsaavidt det gav et Skin af Kontrol, en skadelig Indretning, da det bortdrog Opmærksomheden fra, at al nærmere Kontrol manglede.

Angaaende Maaden hvorpaa Professorerne kunde komme til at deltage i Kvæsturens Bestyrelse, omtalte Komiteen tvende alternative Forslag, af hvilke det ene gik ud paa, at Bestyrelsen skulde overdrages til tvende Mænd, hvoraf den ene skulde vælges af Konsistorium blandt Universitetets Professorer paa 3 Aar, og, naar denne Tid var udløbet, kunne vælges paa ny, og den anden være en med økonomiske Kundskaber og Regnskabsdygtighed udrustet paa Livstid valgt Mand, der ikke behøvede at

være nogen af Professorerne. Uagtet den største Del af Detailbestyrelsen skulde overlades den Sidstnævnte, burde dog den Førstnævnte, hvis Valg uden tvivl burde bekræftes af Direktionen, lønnes, og vilde Vennen neppe, naar hensees til Forretningernes Forøgelse, og især naar Kommunitetets Formue tillige henlagdes under Kvæsturen, kunne ansættes til mindre end 300 Rbd. aarlig. Efter det andet Forslag skulde den hidtilværende Indretning med Inspectores qvæsturæ uddannes saaledes, at den gik over til hvad der ved Navnet antydes: en virkelig Inspektion, som da vilde kunne yde nogen Kontrol, om end Inspectores qvæsturæ ikke fik nogen Andel i selve Bestyrelsen. Det vilde dertil være nødvendigt, at Inspectores qvæsturæ idetmindste engang om Ugen, og efter Omstændighederne oftere, samledes med Kvæstor, som da maatte meddele, hvilke Sager der vare indkomne, og oplyse hvad han antog at der i Anledning af dem var at foretage eller indstille. Inspectores qvæsturæ vilde derved erholde fuldstændig Kundskab om Kvæstursagerne, faae Afgang til at udtale deres Anskuelse med Hensyn til samme, og have Lejlighed til, naar de fandt Saadant fornødent, at gjøre Foreskilling til vedkommende højere Autoritet. Imidlertid forstaaer det sig, at Kvæstor ikke maatte hæmmes i Bestyrelsen, og at han derfor maatte være beføjet til at afgjøre alle løbende Sager uden at de forud vare bleve Inspectores qvæsturæ meddelte, ligesom han, naar vigtigere Sager indkom, som ikke taalte Ophold, maatte strax kunne foranledige et Møde med Inspectores qvæsturæ. Da den Ulejlighed som disse vilde faae, ikke vilde være ubetydelig, maatte der billigvis tillægges dem en Godtgjærelse, som formentligen passende kunde bestemmes til 300 Rbd. om Aaret, altsaa til 150 Rbd. aarlig for hver.

Med Hensyn til, hvilket af disse tvende Forslag der burde gives Fortrinet, blev af Komiteens Majoritet, uagtet den ikke nægtede, at der ved den nylig nævnte forandrede Indretning af Inspectores qvæsturæ, saafremt det kunde lykkes at give den virksom Tilværelse og at holde den i Virksomhed, vilde kunne tilvejebringes en Kontrol som i paakommende Tilfælde ikke vilde savne sin Nytte, dog yttret Frygt for, at Saadant ikke vilde kunne lykkes, naar hensees til Bestaffenheden af det Forhold der vilde blive etableret mellem Kvæstor og Inspectores qvæsturæ. Medens nemlig disse vilde have at modtage Kvæstors Referat, vilde det derimod beroe paa denne, hvorvidt han overhovedet vilde tage Hensyn til Anskuelse som fra deres Side maatte blive yttrede, eller om han vilde tage en Beslutning imod den af dem fremsatte Mening. Hvor saaledes al virksom Deltagelse i Administrationen mangler, vilde en levende Interesse for Forhandlingerne, en fortsat Narvaagenhed, vanstueligen vedligeholde sig i Tidens Længde, og den Vej som vilde staae Inspectores qvæsturæ aaben til i enkelte Tilfælde at erholde nogen Indflydelse paa Sagernes Afgjorelse — ved Remonstration imod Kvæstors Beslutninger eller ved særskilt Indstilling — vilde vanstuelig kunne benyttes uden at gjøre det allerede i sig selv mislige Forhold endnu ubehageligere. Ifølge Forholdenes Bestaffenhed, saaledes som de naturligen vilde danne og udvikle sig, antog Majoriteten derfor, at der var Grund til at befrygte, at man fra begge Sider vilde efterhaanden mødes stiltiende i Ønsket om at drage sig tilbage fra hinanden, og at saaledes den tilsigtede Kontrol vilde blive u virksom.

Komiteens Minoritet derimod maatte vel med Pluraliteten ansee det ønskeligt, om Sagen kunde ordnes paa den i det først nævnte af de tvende Forslag anførte Maade, men troede, for det Tilfælde at dette maatte støde paa Vanstueligheder, særdeles at maatte tilraade, at der skete den ovenfor foreslaaede Forandring i den hidtil bestaaende Indretning med Inspectores qvæsturæ, hvorved disse ikke alene vilde opfylde Øjemedet med deres Indstiftelse, men hvorved de ogsaa formentligen i en væsentlig Grad kunde komme til at udøve en Kontrol med Kvæstor. Minoriteten bemærkede, at ligesom det paa den ene Side var afgjort, at Inspectores qvæsturæ, saaledes som Forholdene for Tiden vare ordnede, ikke, som den kongelige Resolution af 2den December 1836 bestemmer, til enhver Tid kunde forskaffe sig tilstrækkelig Kundskab om samtlige Universitetets økonomiske Anliggender, og saaledes igjen meddele Konsistorium den fornødne Underretning om disse Gjenstande, da dette nødvendigvis forudsatte, at der blev truffet en Indretning hvorved de kunde sættes istand til at føre et saadant stadigt Tilsyn med Sagerne at de til alle Tider kunde være au fait med disses Stilling, saaledes var det formentligen paa den anden Side ikke mindre klart, at en saadan uafbrudt Medfølgen af Sagerne baade vilde give Inspec-

tores qvæsturæ til enhver Tid en fuldstændig Oversigt over Universitetets økonomiske Anliggender, og derved opfylde Djemedet med det indstiftede Inspektorat, og derhos danne en virksom Garanti imod de mulige Misgreb som i kommende Tider, under en mindre virksom og paalidelig Kvæstor end den nærværende, kunde opstaae. I Virkeligheden vilde formentligen denne Garanti blive omtrent den samme som skulde søges tilvejebragt ved den anden først foreslaaede Form. Ogsaa under denne er det at forudsee, at den egentlige Kvæstor, eller det paa Livstid valgte administrative og regnskabskyndige Medlem af Kvæsturen, til hvem Detailbestyrelsen i alt Væsentligt maatte overlades, vilde blive den som fik den afgjørende Indflydelse ogsaa paa de vigtigere Sager, fordi han alene vilde være i Besiddelse af de økonomiske Kundskaber, den Indsigt navnlig i Gudsforholdene, det Kjendskab til Lokaltiteterne og Personlighederne, især hvad Arvefæstesager angaaer, som er nødvendig for at have en tilstrækkelig begrundet Dom om Sagernes rette Afgjørelse, og derpaa støtte Indstillingerne i disse, hvorimod disse Kundskaber ikke i den Grad kunde forudsættes at være tilstede hos den af Universitetets Professorer der paa 3 Aar skulde vælges til hans Medhjælper, og i hvis Post oftere Omverling vilde indtræde. Det maatte saaledes, efter Minoritetens Formening, ligge i Forholdets Natur, og vilde ikke kunne blive anderledes, end at hint førstnævnte Medlem vilde blive den sande og virkelige Kvæstor, fra hvem Indstillingerne vilde komme til at udgaae, og at den af Professorerne der udnævntes til Medkvæstor, kun i ganske enkelte og særegne Tilfælde vilde fravige hans Indstillinger og indgribe i de Beslutninger der af ham bleve bragte i Forslag. Skjønt denne saaledes vilde fremtræde som den der havde en ligesaa selvstændig Mening om Sagerne, som hint andet Medlem, var dette dog, naar Tingen betragtes nærmere, i sig selv ikke Tilfældet, hvorimod hans Delagtighed i Sagerne i Virkeligheden reducerede sig til en kontrollerende og garanterende Medvirkning, der vilde blive af Betydning hvor Misgreb kunde befrygtes. Men det samme vilde i alt Væsentligt kunne opnaaes ved den foreslaaede Forandring med Inspectores qvæsturæ. Under Sagernes regulære og hensigtsmæssige Bestyrelse, under en Kvæstor af den Indsigt, Forretningsdygtighed og Retssindighed, som den nærværende, vilde dette Inspektorat vistnok i alle mindre vigtige Sager ikke faae anden Værd og Betydning, end at nogle af Konsistorium dertil Udnævnte til enhver Tid vilde være i Besiddelse af den nøjagtigere Kundskab til Universitetets økonomiske Anliggender som aldrig bør savnes hos dets nærmeste Bestyrelse, og paa denne Maade en betydningsfuld Form for Universitetets Deltagelse i Bestyrelsen af dets Formue og Midler bevares. Men saalænge Forretningerne bestyredes paa denne Maade, vilde, som nys bemærket, ogsaa under enhver anden Form Medvirkningen paa Sagernes Afgjørelse fra Professorernes Side ikke vise sig mere virksom. Skulde derimod Tilfælde indtræde hvor Misgreb af Betydning kunde opstaae, eller hvis nogen Tid, f. Ex. under Konstitution i Kvæstoratet eller ved Forandring af Kvæstor, Ufetterretlighed, Langsomhed, Udygtighed eller vel endog Uredelighed skulde indtræde, istedetfor den Nøjagtighed, Hurtighed, Dygtighed og Redelighed, som udmærke den nuværende Kvæstors Embedsførelse, vilde det være umuligt at dette, under den foreslaaede Forandring med Inspectores qvæsturæ, i længere Tid vilde kunne blive ubekjendt for disse Mænd, der saaledes vilde danne en virksom Kontrol med Kvæstor og yde Universitetet den Garanti for en fornuftig og redelig Forvaltning af dets Midler som ved samme er tilfugt. Heller ikke skjønnede Minoriteten, at Inspectores qvæsturæ og Kvæstor derved vilde komme i et falskt Forhold til hinanden. Da det maa være alle disse Mænd lige magtpaaliggende, at Sagerne fremmes med Orden og Hurtighed og afgjøres paa den for Universitetet retteste Maade, vilde der ingen Grund være til at forudsætte, at den Ene skulde ville arbejde den Anden imod, eller at en i enkelte Sager opstaaende Meningsforskjellighed skulde afbryde den gode Forstaaelse imellem dem. Det skjønnedes derfor ikke, at det skulde være forbundet med Ubehagelighed for Inspectores qvæsturæ, naar de iøvrigt dertil maatte finde Anledning, at fremsætte deres Mening om Sagerne, fordi de ikke havde nogen direkte Indflydelse paa Afgjørelsen af samme, medens paa den anden Side den Omstændighed, at Kvæstor vilde have at meddele dem de Grunde der bestemme ham til de Beslutninger og Indstillinger hvortil han er kommet, vilde danne en betydningsfuld Garanti mod en udygtig og uredelig Bestyrelse af Universitetets Midler, og ved den Afgang der, som ovenfor bemærket, naturligvis maatte staae aaben for Inspectores qvæsturæ til at gjøre Forestilling til vedkommende højere Autoriteter, naar de maatte

finde saadant fornødent, yde en virksom Betryggelse mod mulige Misgreb. Heller ikke kunde det antages, at Inspectores kvæsturæ, naar Forholdene ordnedes paa den foreslaaede Maade, og naar der, som vistnok vilde være nødvendigt, derfor til- lagdes dem en særlig Godtgjørelse, skulde føre dette Tilsyn paa en saadan Maade, at det i Tiden skulde vise sig uirksomt. Da denne Indretning med Kvæsturinspek- toratet saaledes vilde kunne yde en ingenlunde uvigtig Kontrol med Kvæstoratet, og da Forslaget herom ikke vilde gjøre en saa indgribende Forandring i de nu bestaaende Forholde, som hint førstnævnte Forslag, men, med Undtagelse af den foreslaaede Godt- gjørelse til Inspectores kvæsturæ, egentlig ikke indeholdt andet end hvad allerede nu uden videre kunde sættes i værk, og hvorved det nu befalede Tilsyn først vilde faae nogen sand Betydning, troede Minoriteten, saafremt Hovedforslaget ikke maatte blive taget til Følge, at burde tilraade den foreslaaede Forandring med Inspektoratet, medens Samme paa den anden Side, saalænge Indretningen med Inspectores kvæ- sturæ forblev som hidtil at være en tom, unyttig og uirksom Form, ikke kunde andet end fraraade Henlæggelsen under Kvæsturen af saa betydelige Midler, som dem hvorom her var Spørgsmaal.

I den af Universitetets Kvæstor afgivne Betænkning havde ogsaa denne Embeds- mand, ved at erklære sig for den paatænkte Forandring med Kommunitetsmidlernes Bestyrelse, yttret sig angaaende de tvende af Komiteen omtalte Forslag til Ind- førelsen af en større Kontrol med Kvæstor end hidtil. Han bemærkede foreløbigt, at den ham i Medfør af hans Embede tilkommende Myndighed neppe var af saa stor Betydning, som man ofte har antaget, idet navnlig hans Myndighed til at disponere over de forskjellige Beløb hørende under de enkelte Normalsummer paa Universitetets Udgiftsbudget, naar de fastbestemte Udgiftsposter under enhver Normal- sum fradrages, ifkun kommer til at angaa mindre betydelige Summer, og idet hans Myndighed til at anvise paa de forskjellige Kasser under Kvæsturen indskrænkes og kontrolleres dels derved, at han kun tør anvise til bestemt opgivne Djeemed og saa- ledes at Normalbeløbene ikke overskrides, dels derved, at han ej kan foretage noget uretligt, uden at dette strax maa blive aabenbart for de ham vel underordnede, men derhos dog af ham uafhængige Embedsmænd, dels endelig derved, at han har over samtlige ham underlagte Kasser at indgive ugentlige eller maanedlige Ekstrakter til den højere Autoritet, hvorved denne efter kort Tids Forløb erholder Kundskab om alt hvad han anviser; ligesom den Omstændighed, at hans hele Administration for hvert Aar ved Hovedregnskabet's Fremlæggelse i Konsistorium, der lader samme gennemgaa af tvende af dets Medlemmer, underkastes en nærmere Prøvelse og Bedømmelse, afgiver en vigtig moralsk Garanti mod uretlige Foretagender eller Misligheder i hans Administration.

Derimod indrømmede Etatsraad Bang, at Kvæstor har en meget betydelig Ind- flydelse paa de vigtigste Sager der vedkomme den store ham underlagte Formue, som den lokale Autoritet paa hvis Erklæringer den højere Autoritets Resolution meget ofte maa støtte sig, og han var i denne Henseende enig med Komiteen i, at naar denne Formue nu skulde sørges med en Værdi af henved et Par Millioner Rbd., hvortil Kommunitetets Ejendomme ville kunne ansættes, var det ønskeligt, at en Medvirkning af en eller flere af Universitetets Professorer kunde afgive en Garanti for Rigtigheden af Kvæstors Erklæringer og Indstillinger. Etatsraad Bang yttrede, at han ingen Anledning fandt til nu at fravige, hvad han i Aaret 1836 havde foreslaaet, at der skulde tilforordnes Kvæsturen et fast Medlem, udvalgt af Konsi- storium for 3 Aar blandt Universitetets Professorer, som havde at deltage i alle vigtige Sager og navnlig alle Erklæringer og Indstillinger af Kvæsturen, medens Kvæstor besørge de daglige og løbende mindre vigtige Forretninger, og han for sit Bedkommende holdt sig forvisset om, at der uden Banffelighed vilde kunne vedliges- holdes den fornødne Enighed mellem Kvæsturens tvende Medlemmer, ved Siden af enkelte Meningsforskjelligheder med Hensyn til Sagernes Afgjørelse; imidlertid ind- rømmede han, at der kunde hentes nogen Grund til ikke at bifalde dette Forslag derfra, at det kunde være at befrygte, at naar Kvæstor ikke længere var en forhen- værende Professor og Medlem af Konsistorium, men en rent administrativ Embeds- mand, kunde enten et spændt, for Forretningernes heldige Fremme skadeligt, Forhold opstaa mellem de tvende noget heterogene Momenter i Kvæsturen, naar begge skulde deltage i den vigtigere Del af Administrationen, eller og det akademiske Medlem blive mindre virksomt end det skulde være, og da ej yde den tilsigtede Nytte, saaledes

som ogsaa Komiteens Majoritet syntes at antage. Foraaavdt nu denne Grund, der maaske nu endog havde større Betydning end i 1836, formedelst den paa- tænkte store Udvidelse af Kvæsturens Administration, skulde blive anseet for afgjørende, og der saaledes alene skulde blive Spørgsmaal, om der ej kunde gives Indretningen af Inspectores qvæsturæ en anden Organisation, hvorved dette Institut bedre svarede til sin Hensigt, henstillede Etatsraad Bang nogle nærmere Bestemmelser angaaende Inspectorum qvæsturæ Virksomhed til Bedømmelse, hvilke muligen kunde benyttes som provisoriske Forrifter i et Aars Tid, hvorefter Inspectores qvæsturæ og Kvæstor kunde fremkomme med Forslag til et endeligt Regulativ for deres gjensidige Forhold. Disse Forslag gik i det Væsentlige ud paa: at der en bestemt Dag til et vist Klokkeslet hver Uge skulde holdes en Konference mellem Inspectores qvæsturæ og Kvæstor, samt desuden extraordinære Samlinger naar det behøvedes; at Inspectores qvæsturæ i disse Samlinger dels skulde gennemgaae Ugeextraakterne og søge de fornødne Oplysninger angaaende de i dem indeholdte Anvisninger, dels undersøge hvorvidt de ældre Sager ere expederede, dels konferere med Kvæstor angaaende de Sager hvori han har at gøre Indstillinger og afgive Erklæringer til Direktionen, hvorved de da i fornødent Fald kunde gøre deres Dissens gjeldende; at de skulde deltage med Kvæstor, idetmindste engang aarlig, i de anstillede Kasseundersøgelser, og forvisse sig om Aktivernes Tilstedeværelse; at de i Kvæstorkontoret have, ved at gennemgaae Journalerne, at forvisse sig om, at den ommeldte Konference finder Sted i alle Sager, samt iøvrigt, naar fornødent, kontrollere Kvæstors Afgjørelse af Sagerne; at En af dem kan ledsage Kvæstor paa hans Inspektionsrejser paa Godserne; endelig at de have at gøre Indberetning til Konsistorium og Direktionen, saasnart de maatte opdage, at Kvæstor imod deres Advarsler følger urigtige Anskuelser, der kunde have nogensomhelst skadelig Indflydelse paa de Kvæsturen underlagte Stiftelser, eller nogen anden Mislighed maatte være begaaet.

Disse Funktioner kunde efter Etatsraad Bangs Formening overtages af Inspectores qvæsturæ, uden at lamme eller hæmme Kvæstors Administration i nogen mærkelig Grad, medens de paa den anden Side, naar Inspectores kun selv ville, kunde tilvejebringe en virkelig Kontrol med Kvæstors Embedsforhold, og yde en Medvirkning og Understøttelse især til de vigtigere Sagers grundige og hensigtsmæssige Behandling. Etatsraad Bang tiltraadte Komiteens Forslag, at der skulde tillægges Inspectores qvæsturæ et passende Bederlag for det dem overdragne Arbejde, nemlig 150 Rbd. for hver, hvilket endog kunde ansees som ringe i Forhold til Størrelsen af den Formue der skal underlægges Kvæsturen, og af hvilket formentligen den ene Trediedel burde udredes af Kommunitetets Kasse.

Saaavel Komiteen som Kvæstor yttrede sig dernæst angaaende Normeringen af det fornødne Kontorpersonale og flere andre Punkter hvorom der, saafremt den paa- tænkte Forandring maatte worde indført, vilde blive Spørgsmaal. I førstnævnte Henseende formente Komiteen, at Kvæstor helst burde gøre det detaljerede Forslag angaaende Embedsmændenes Antal og Gagering. Kvæstor bemærkede, at det vilde være til Stiftelsernes egen Skade at indskrænke Personernes Antal saameget, at Forretningerne alene kunde besørges ved en Anstrengelse som kun yngre Mænd en kort Tid kunne udholde og at Forretningerne maatte gaae istaa ved det første indtrædende Sygdomstilfælde blandt Personalet, samt at Lønningerne burde bestemmes saaledes for de Poster som fordre en ældre og dygtig Embedsmands hele Arbejds- kraft, at han og Familie kunne have et taaleligt Udkomme, og de øvrige Posters Lønning være et passende Bederlag for Arbejdet. Han foreslog derfor, at følgende Embedsmænd med de efternævnte Lønninger maatte normeres:

1. en Bogholder, der skulde føre samtlige Hovedbøger, samt udføre Sekretærforretningerne, som hidtil, for den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Bedkommende, idet Korrespondencen her næsten udelukkende angaaer Bogholderiet. Denne betydelige Embedsmand burde formentligen have en Wage af 1200 Rbd. Universitetets Bogholder havde hidtil haft af akademiske Fond 400 Rbd., af Skolefonden og Sorø Akademi's Depositum 400 Rbd. og af den polytekniske Læreanstalt 100 Rbd.*); han maatte altsaa have 300 Rbd. af Kommunitetet; til det Henskriveri som vedkommer hans Sekretærforretninger maatte

*) Jfr. nedenfor, i Afsnittet om det Økonomiske.

- tillægges ham 60 Rbd., der vilde være at afholde halvt af Skolefonden, halvt af Sorø Akademi's Kasse;
2. en Kasserer; denne allerede hidtil for Universitetet og Kommunitetet sælles Embedsmands Stilling vilde blive uforandret som den var. Han havde hidtil haft i Gage af Universitetet 700 Rbd., af Kommunitetet 300 Rbd., af Skolefonden og Sorø Akademi 200 Rbd., tilsammen 1200 Rbd., foruden en temporær Indtægt af 40 Rbd. af Frue Kirkes Bygningsfond;
 3. en Kassekontrollør og Sekretær for Universitetet, der, foruden den hele Kassekontrol, vilde have at forfatte alle Afgiftsberegninger, Restancelister og lignende Godset vedkommende Dokumenter, og som Sekretær at besørge den meget omfattende Korrespondance, hvilke Arbejder tilsammentagne fordre en Mand's fulde Tid. Gagen kunde, som hidtil, være 1000 Rbd. Til Kentsriveriet, som her er betydeligt, maatte tilstaaes ham 120 Rbd. aarlig, som vilde kunne bestrides af Kontorudgifternes Normalsum;
 4. en Kassekontrollør og Sekretær for Kommunitetet, hvis Forretninger vilde være tilsvarende den sidstnævnte Embedsmands, men dog kunne udføres ved Siden af en anden Embedsstilling, hvorfor Gagen kunde bestemmes til 500 Rbd. og til Kentsriveri 100 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 5. en Assistent og Arkivarius, som skulde føre alle Journaler over indkommende Sager, alle Kopibøger, og opbevare alle Dokumenter som høre til Kvæsturens Arkiv; fremdeles assistere Bogholderen ved Hovedbøgernes Afslutning i de første Maanedes af Aaret, hvor denne ej ene kan bestride dette Arbejde, saavelsom Kassekontrollørerne ved Afgiftsberegningernes Affattelse, der ligeledes falde paa en bestemt Tid, ligesom Assistenten endelig skulde vikariere i de andre Embedsmænds Forfald, samt overtage sig hvilket andet specielt Arbejde Kvæstor maatte anwise ham. For denne Post, der maatte ventes besat med en yngre ugift Mand, men som vilde fordre hele hans Tid, kunde Gagen bestemmes til 200 Rbd. af Universitetet, som hidtil, og 200 Rbd. af Kommunitetet, af hvis Kasse ogsaa hidtil havde været anvendt 200 Rbd. til Assistance ved Hovedbogføringen,
 6. et Kontorbud, som ikke kunde aflægges med ringere end 300 Rbd., hvoraf 140 Rbd. kunde udredes af Kommunitetet, 120 Rbd. saaledes som hidtil af Universitetet, og 40 Rbd. af Skolefonden og Sorø Akademi.

Efter disse Forslag vilde Universitetet ej bebyrdes med højere Udgift end hidtil, men endog 100 Rbd. aarlig, som hidtil vare tilstaaede en af de nuværende Embedsmænd personlig som Husleje hjælp, ved foresaldende Vakance kunde spares. Kommunitetets Budget derimod, som hidtil havde anvist (s. Aarb. f. 1841 S. 101 f.)

til Sekretær og Bogholder	700 Rbd.
— samme for Assistance	360 —
— Kassereren	300 —
— Arkivarius	200 —
— Kontorbudet	280 —

ialt 1840 Rbd.

vilde endog spare 300 Rbd., da de oven i Forslag bragte Gager, nemlig:

til Bogholderen	300 Rbd.
— Kassereren	300 —
— Kassekontrollør og Sekretær ialt	600 —
— Assistent og Arkivarius	200 —
— Kontorbudet	140 —

iffun udgjør 1540 Rbd.

hvorved dog var forudsat, at der vilde blive at afholde Pension til den afgaaende Bogholder Etatsraad Drejer (som allerede for længere siden havde formedelst Alder og Svagelighed indgivet Ansøgning om Entledigelse), og til den hidtilværende Arkivarius, ligesom endelig det hidtilværende Kontorbud formentligen maatte beholde de Emolumenter som for Tiden ere ham tilstaaede.

Med Hensyn til Besættelsen af Kontorposterne, antog baade Kommitteen og Etatsraad Bang det for en Selvfølge, at Konsistorium fik den samme Propositionsret i Henseende til Kommunitetets Kassekontrollør og Sekretær, som ved allerhøjeste Resolution af 11te December 1838 er indrommet det med Hensyn til de øvrige Kontorets Embedsmænd. Derimod forment Kvæstor, at han ogsaa burde beholde

den ham nu for Universitetets Vedkommende tilstaaede Ret til at antage Assistenten i Kontoret, saaledes at han igjen af ham kan opsiges med et Hjerdingaars Barsel til hvilkensomhelst Tid, hvilket formentes at ville være til afgjort Fordel baade for selve Forretningernes Udførelse, og med Hensyn til, at Assistenten da ej, saaledes som dersom han udnævntes af Konsistorium paa samme Maade som de bedre lønnede Embedsmænd, kunde gjøre sig videre Haab om at ascendere til de betydeligere Embeder, naar han ikke ved særdeles Duelighed og Flid dertil havde gjort sig værdig. Fremdeles syntes Kontorbudets Post at være saa underordnet og saa udelukkende at vedkomme Kontoret og Kvæstor, at det formentligen var naturligt og billigt, at Kvæsturen beholdt den Myndighed som den hidtil havde haft til at bestikke dens Bud, dog saaledes at Ansættelsen ej bliver fast, men at han af Kvæstor kan opsiges, dog kun med Konsistorii Samtykke, naar noget paa hans Opførelse kan udsættes.

Et særegent Spørgsmaal var af Komiteen bleven opkastet, om nemlig, dersom Kommunitetets Formue henlagdes under Kvæsturen, enten de Regler som gjelde for Legaternes Bestyrelse, skulde følges med Hensyn til den, hvoraf navnlig vilde følge, at Konsistorium og ikke Direktionen havde at resolve angaaende Kvæstors Indstillinger om Ulaan af Stiftelsens Kapitaler, eller Forfristerne for Bestyrelsen af Universitetets Formue, og vare Meningerne herom delte mellem Komiteens Medlemmer. Det bemærkedes, at Djemedet for Kommunitetsformuen talte for det Første, ligesom det, da hidtil det theologiske Fakultet alene havde bedømt Sikkerheden for Ulaan af Kommunitetets Midler, syntes naturligt, at denne Myndighed gik over til Konsistorium. Derimod ledede Formuens Oprindelse og Bestaenhed snarere til at antage, at det var Reglerne for Universitetets formuen som her maatte komme til Anvendelse, for hvilket ogsaa talede, at de særegne Forfrister angaaende Legatformuens Bestyrelse syntes at være en Følge af de private Foundationers Indhold. Herom bemærkede Kvæstor alene, at forsaavidt den førstnævnte Mening skulde gives Medhold, burde Regelen i ethvert Fald saaledes udtrykkelig begrænses, at Konsistorium havde samme Myndighed med Hensyn til Ulaan af Kommunitetets Kapitaler, som med Hensyn til Ulaan af Legaternes Kapitaler; thi Reglerne om Legatkapitalernes Bestyrelse kunde ikke anvendes paa Kommunitetets Gods, Tiender og Bygninger uden at forstyrre den nu gjeldende Forretningsorden i Kvæsturen. Forrigt bemærkede Komiteen, at forsaavidt Sager angaaende Kommunitetets Formue kunne komme til at indstilles af Kvæsturens Bestyrelse umiddelbart til Direktionen, burde formentligen det i den kongelige Resolution af 22de December 1837 indeholdte Tilsagn, at der ingensinde, uden at Konsistorii Betænkning først er bleven indhentet, skal vorde foretaget nogen væsentlig Forandring med Hensyn til Substansen af Universitetets Formue, søges udvidet til ogsaa at gjelde om Kommunitetets Formue. Denne Yttring havde Etatsraad Bang aldeles tiltraadt.

Hvad Lighbæringsvæsenet angaaer, havde Komiteen forment, at dette vilde være at henlægge under Kvæsturen, naar iøvrigt Bestyrelsen af Kommunitetets Formue overdroges samme, da neppe nogen Grund til Undtagelse var tilstede. Dog vilde i saa Fald uden tvivl Konsistorium, som hidtil har ansat Formanden for Lighbærerne, ogsaa have at antage Lighbærerne, hvilket Hverv Komiteen dog mente at burde overdrages til et eller nogle faa af Konsistoriums Medlemmer. Kvæstor erklærede sig i det Hele enig heri, men bemærkede dog, at naar han skulde have Besvær med dette Lighbæringsvæsen, syntes det ogsaa billigt, at der indrømmedes ham nogen Delagtighed i Lighbærernes Bestikkelse, saaledes at han enten kunde proponere 3 Kandidater til den ledige Post for Konsistorium, eller bestikke ved hver 3die Vakance.

Hvad endelig angaaer Stipendievæsenet og den i noje Forbindelse dermed staaende Bestyrelse af Regensen, bemærkede Komiteen, at disse Administrationsgjenstandes Natur fordrer, at de ikke henlægges under Kvæsturen, men, ligesom de akademiske Legater og Kollegiebygninger, forblive under Professorernes Bestyrelse. Der kunde da alene opkastes det Spørgsmaal, om denne Bestyrelse fremdeles skulde overdrages udelukkende til det theologiske Fakultet, eller om Professorer af andre Fakulteter skulde deltage deri. Da den langt overvejende Del af de Studerende som søge Kommunitetsstipendiet og faae Bopæl paa Regensen, studere Theologi, syntes det naturligt, at det theologiske Fakultet faaar en vis Andel i Bestyrelsen. Komiteen antog, at denne kunde overdrages til 3 af Konsistorium valgte Professorer, hvoraf idetmindste den ene altid skulde være af det theologiske Fakultet. Som

Godtgjørelse for dette ikke lidet byrdefulde Arbejde burde der tillægges enhver af disse 100 Rbd. om Aaret. Og antog Kommitteen, i Lighed med hvad der i slige Tilfælde plejer at skee, at enhver af de tre Professorer i det theologiske Fakultet som nu vare Medlemmer af Kommunitetsdirektionen burde, forsaavidt han ikke kom til at indtræde i den ny Bestyrelse for Kommunitetsstipendiet og Regensen, beholde en Trediedel af de 200 Rbd. som for Tiden vare tillagte Decanus communitalis, og efter Omgang hvert 3die Aar tilfaldt bemeldte Professorer.

Bed at tilstille Direktionen de tvende foranmeldte Betænkninger fra den nedsatte Kommitte og Universitetets Kvæstor, bemærkede Konsistorium, at hvad for det Første Hovedspørgsmaalet angaaer, nemlig om Kommunitetsmidlernes Henlæggelse under Kvæsturen, havde der ikke i Konsistorium været forskellige Meninger om at jo dette maatte anses som en hensigtsmæssig og ønskelig Foranstaltning, i hvilken Henseende Konsistorium henholdt sig til hvad derom fra flere Sider og navnlig af Kommitteen var bleven yttret. Paa den anden Side havde der ligesaa lidet været delte Meninger i Konsistorium om, at en saa betydelig Formue som Kommunitetets ikke burde tilraades inddraget under Kvæsturen, med mindre denne erholdt en mere betryggende Indretning, eller ialtfald undergaves et større Tilsyn end for Tiden fandt Sted, idet Konsistorium var aldeles enigt i hvad i Kommitteens Betænkning var fremhævet om det Ufylddestgjørende i den nærværende Indretning af Inspectores qvæsturæ, der ikke paa nogen Maade dannede en virkelig Kontrol med Kvæstor, men tværtimod, som af Kommitteen rettelig bemærket, forsaavidt den gav et Skin af Kontrol, maatte anses som en skadelig Indretning, da derved Opmærksomheden blev bortdraget fra, at al sand og egentlige Kontrol manglede. Med Hensyn til, paa hvilken af de to af Kommitteen foreslaaede Maader den attraaede større Betryggelse helst burde søges tilvejebragt, enten ved en mere umiddelbar Delagtighed i Kvæsturens Bestyrelse, derved at der koordineredes Universitetets Kvæstor en blandt Universitetets Professorer valgt Medadministrator, eller ved at give Indretningen med Inspectores qvæsturæ en saadan Organisation, at derved en virkelig Kontrol med Kvæstor kunde tilvejebringes, erklærede Konsistoriums Majoritet sig for det sidste Alternativ, hvorved især var taget Hensyn til, at en Del af de Betænkneligheder som Kommitteens Majoritet havde fremsat mod dette Forslag, bortfaldt efter den Indretning som Kvæstor havde foreslaaet af Kvæsturinspektoratet, hvorved dette vilde faae en saadan Betydning, at derved baade vilde kunne tilvejebringes en virkelig Kontrol med Kvæstors Embedsførelse, og af Inspectores kunne ydes en betydelig Medvirkning og Understøttelse især til de vigtigere Sagers hensigtsmæssige Behandling, uden at Kvæstors Administration derved vilde lammes eller hæmmes. Konsistorium troede derfor, som Betingelse for at Kommunitetsmidlerne henlægges under Kvæsturen, paa det Bestemteste at maatte andrage paa, at Indretningen af Inspectores qvæsturæ gaves en saadan yderligere Organisation som af Kommitteen var bragt i Forslag og af Kvæstor tiltraadt og nærmere bestemt og udviklet, og det saaledes, at de af ham foreslaaede Bestemmelser kom til at gjælde som provisoriske Forrifter i Løbet af et Aar, hvorefter Inspectores qvæsturæ have til Konsistorium at indkomme med Forslag til et endeligt Regulativ for deres gjensidige Forhold, der da nærmere vilde blive Direktionen at foredrage.

Hvad den foreslaaede Godtgjørelse til Inspectores qvæsturæ angaaer, formentlige Konsistorium, at denne ikke stod i et passende Forhold til det meget betydelige, stadige og med Ansvar forbundne Arbejde som under denne Tingenes ny Orden vilde blive tvende af Konsistorii Medlemmer paalagt, hvorimod det ansaae det for ligesaa billigt som det formentligen var i Sagens egen Interesse, at der herfor tillagdes dem et saadant Bederlag som svarede til Omfanget og Vigtigheden af de Forretninger der blive dem paalagte, i hvilken Henseende det særligen af Konsistorium var udhævet, at den hele Formue som nu vilde blive underlagt Kvæsturen og med hvilken de ville have at føre Tilsyn, vilde, som af Kvæstor bemærket, komme til at udgjøre en Værdi af omtrent 5,600,000 Rbd., foruden samtlige Bygninger og Landsbykirkerne, ligesom og Inspectores qvæsturæ efter Kvæstors Forslag, hvilket Konsistorium fandt hensigtsmæssigt, sandsynligvis oftere vilde komme til at ledsage Kvæstor paa hans Embedsrejser, og saavel derved som ved de øvrige dem paalagte Inspektoratforretninger vilde see dem meget af den Tid berøvede som de paa anden Maade kunde gjøre dem frugtbringende. Da det imidlertid ikke for Tiden var muligt at bedømme, hvor omfattende og betydelige Forretningerne vilde blive for Inspectores

qvæsturæ, naar den ny Indretning træder i Kraft, troede Konsistorium dog, næst at udtale den ovenfor anførte Anskuelse af Forholdet, at burde indskrænke sig til at foreslaae, at der foreløbigen som Minimum tillagdes enhver af Inspectores qvæsturæ 200 Rbd. aarlig, at udrede paa den af Kvæstor foreslaaede Maade, hvorefter det, naar Indretningen havde været i Gang i en Tid af et Aar, og Forretningernes Omfang da fuldstændigere kunde overstues, ved Forelæggelse af det endelige Regulativ for Inspectores qvæsturæ vilde kunne komme under nærmere Overvejelse, hvilket Bederlag for deres Arbejde der definitivt kunde være at fastsætte.

Med Hensyn til Antallet af de Embedsmænd og Betjente der efter Forandringen vilde blive at ansætte i Kvæsturens Kontor, samt deres Antagelse og Gagering og Gagerens Fordeling paa de forskjellige Rækker, fandt Konsistorium ikke Anledning til at fravige Kvæstors derom gjorte Indstillinger, og troede navnlig ikke at burde modsætte sig, at Kvæstor paa den foreslaaede Maade antager Assistenten i Kontoret, saavel som Kontorbudet.

Forsaavidt det af Komiteen var sat under Spørgsmaal, om Kommunitetets Formue, naar den henlagdes under Kvæsturen, skulde behandles efter de Regler som gjælde for Legaternes Bestyrelse, saa at Konsistorium afgiver Resolution om Udlaan af Stiftelsens Kapitaler, eller efter Forordningerne for Universitetets Formue, erklærede Konsistorium sig for det første af disse Alternativer, men ansaae det derhos med Kvæstor for rettest, at Reglen indskrænktes til Udlaan af Kommunitetets Kapitaler, hvilke Komiteen ogsaa alene havde haft for Øje. At det i den allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 givne Tilfagn, at der ingensinde, uden at Konsistorii Betænkning først er bleven indhentet, skal være foretaget nogen væsentlig Forandring med Hensyn til Substansen af Universitetets Formue, blev gjentaget i Henseende til Kommunitetets Formue, ansaae Konsistorium med Komiteen og Kvæstor for magtpaaliggende, og androg derfor paa, at Direktionen vilde foranledige en saadan Fornyelse af dette Tilfagn.

Hvad Udbæringssvæsenet angaaer, var Konsistorium enig i, at dette henlægges under Kvæsturen, hvorimod det med Hensyn til Bestikkelsen af Udbærerne ansaae det som en Selvfølge, at den Bestikkelsesret som hidtil havde tilkommet Kommunitetsdirektionen, for Fremtiden gik over til Konsistorium.

Hvad endelig angaaer Stipendiesvæsenet og den dermed i Forbindelse staaende Bestyrelse af Regensen, da var det formentligen en Selvfølge, hvad ogsaa saavel Komiteen som Kvæstor havde forudsat, at disse Administrationsgjenstande ikke kunde blive at henlægge under Kvæsturen, men maatte forblive under Professorernes Bestyrelse. Hvorledes denne Bestyrelse for Fremtiden kunde være at ordne, agtede Konsistorium at gjøre til Gjenstand for særlig Overvejelse, men da Stipendiesvæsenets Bestyrelse meget vel kunde forblive indtil videre under den hidtilværende Kommunitetsdirektion, forbeholdt Konsistorium sig senere, naar det havde haft Tid til at drøfte dette Anliggende, desangaaende at indkomme med nærmere Betænkning og Forslag.

Da man fra alle Sider havde været enig i Henseende til Hovedpunktet, at Kommunitetsmidlernes Bestyrelse burde henlægges under Kvæsturen, og da Direktionen ogsaa for sit Vedkommende maatte ansee denne Forandring for at være en i flere Henseender særdeles gavnlig og hensigtsmæssig Foranstaltning, androg Den allerunderdanigst paa, at denne Forholdsregel maatte blive allernaadigst bestemt at iværksættes fra 1ste Januar 1844, som det i enhver Henseende mest passende Tidspunkt.

Forsaavidt baade Komiteen og Konsistorium havde insisteret paa, at bemeldte Forandring dog kun under den Betingelse maatte blive foretaget, at der samtidigen blev truffet en forandret Indretning enten med Kvæsturens eller Kvæsturinspektoratets Organisation, for at den større Betyrrelse og Kontrol for disse Midlers hensigtsmæssige Bestyrelse derved kunde opnaaes som formentligen hidtil havde været savnet, da maatte Direktionen ligeledes antage, at en saadan Kontrol kunde være i høj Grad ønskelig, og med Hensyn til Maaden paa hvilken den rettest søges opnaaet, da tiltraadte Direktionen den af Konsistoriet yttrede Mening, hvorefter den af Kvæstor nærmere udviklede forandrede Indretning af Kvæsturinspektoratet vilde være at foretrække for det andet Forslag, hvorefter en Professor skulde tilforordnes Kvæsturen som Medadministrator, og Direktionen indstillede derfor allerunderdanigst, at en saadan Forandring af Inspektoratet efter de af Kvæstor angivne nærmere Regler maatte i Overensstemmelse med Konsistoriets Forslag foreløbigen blive at tage til Følge, indtil der, efterat disse i nogen Tid havde været prøvede, kunde blive allernaadigst foreskrevet

et definitivt Reglement for Indretningen. Direktionen maatte fremdeles med Konsistorium være enig i, at Vederlaget til Inspectores qvæsturæ ikke burde bestemmes til mindre end 200 Rbd. for hver, og en Trediedel af Beløbet udredes af Kommunitetets Kasse.

Hvad angaaer Antallet af Embedsmænd i Kvæsturkontoret og Forretningernes Fordeling imellem dem samt Gageringen, fandt Direktionen, ligesom Konsistorium, ikke nogensomhelst Anledning til at afvige fra Etatsraad Bangs Forslag, der var grundet paa fuldstændig Sagkundskab og syntes at give fuld Garanti for, at Forretningerne kunde fremmes med al fornøden Hurtighed og Orden, og de foreslaaede Gager forekom ingenlunde Direktionen overdreven høje, ligesom Forslaget vilde medføre en Besparelse i hvad der hidtil er medgaaet til Gager. Ligesom det ved allerhøjeste Resolution af 11te Decbr. 1838 er bestemt, at Antagelsen af Kassereren, Bogholderen og Kassekonrolleren i Kvæsturkontoret skeer af Direktionen, som af Tre af Konsistorium dertil foreslaaede vælger den Ene, og ligesom det heraf syntes at maatte være en Selsfølge, at der med den ny Kassekonrollerpost i denne Henseende maatte blive at forholde paa samme Maade, saaledes kunde Direktionen og ligesaa lidet som Konsistorium finde Noget at erindre imod at det overlades til Kvæstor selv at antage Assistenten og Kontorbudet.

Naar derimod Konsistorium havde forment, at det ved Bestyrelsen af Kommunitetsmidlerne vilde være Reglerne for Legatmidlernes Bestyrelse der vilde være at tage til Følge, og at altsaa Konsistorium og ikke Direktionen vilde have at tage Bestemmelse angaaende Ublaar af Stiftelsens Kapitaler, da kunde Direktionen ikke give denne Ansøgnelse Medhold. Det var allerede af Komiteen fremhævet, at Kommunitetsmidlernes Oprindelse leder til et modsat Resultat, ligesom og den Omstændighed, at Legatmidlernes Bestyrelse har sin Grund i de i de private Legaters Foundationer givne Forstrifter. Det forekom Direktionen, at disse Grunde meget bestemt talede for at antage, at Kommunitetsmidlerne, der have selsamme Oprindelse som selve Universitetets, og derfor, skjønt bestemte til et særegt og noget mere indskrænket Ojemed end hine, i en ganske anden og mere egentlig Forstand end Legaternes Midler kunne siges at være Universitetets, maatte behandles efter de selsamme Regler som ere gjeldende for disse, hvilket ogsaa syntes at anbefale sig ved større Ensformighed og Simplifikation af Forretningsgangen.

Da Konsistorium udtrykkeligen havde andraget paa, at det Konsistorium ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 allernaadigst givne Tilfagn, at ingen Forandring i Substansen af Universitetets Formue nogensinde skal skee, uden at Konsistorii Betænkning er bleven indhentet, maatte ligeledes blive givet med Hensyn til Kommunitetets Midler, naar disse blive unddragne det theologiske Fakultets umiddelbare Bestyrelse, troede Direktionen, endskjønt et saadant Tilfagn vel kunde synes overskødigt, ikke destomindre, med Hensyn til Konsistoriums derom saa bestemt yttrede Ansøgn, allerunderdanigst at burde andrage paa en saadan Fornøjelse og Udvidelse af bemeldte Tilfagn.

Hvad Lighørings- og Stipendievæsenet angaaer, maatte Direktionen aldeles tiltræde Konsistorii Formening, at det førstnævnte burde henlægges under Kvæsturen, dog at den det theologiske Fakultet hidtil tilkommende Ret til at beskikke Lighørerne gik over til Konsistorium; at derimod Stipendievæsenets og Regensens Bestyrelse forblev hos Professorerne, men med nærmere Modifikationer, hvorefter Direktionen senere vilde have at indkomme med allerunderdanigst Forestilling.

Endelig syntes det neppe at vilde være passende at paalægge Kvæstor en saa betydelig Forøgelse af hans Forretninger, som af den paatænkte Forandring vilde blive en Følge, uden tillige at tilstaae ham en forholdsmæssig Forhøjelse af hans Gage, isærdeles da den for Kvæstorembedet normerede Gage, 1000 Rbd., vistnok maatte anses for meget knap bestemt for en saa vigtig, besværlig og ansvarsfuld Post, og efterat Etatsraad Bang, som i flere Aar, med Hensyn til Universitetets mislige økonomiske Forfatning renoncerede paa 400 Rbd. af den normerede Kvæstorgage, for nylig, efter eget Tilbud, havde overtaget en anden ikke ubetydelig Forøgelse af sine Forretninger uden noget Vederlag, nemlig derved at Administrationen af den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Midler vare blevene henlagte under Kvæsturen. Der vilde saaledes være den største Opfordring til, saafremt Kommunitetsmidlernes Henlæggelse under Kvæsturen blev bestemt, at fastsætte en Forhøjelse i Kvæstorgagen, hvorefter ogsaa Etatsraad Bang havde udtrykkelig yttret

Ønske, hvilken Forhøjelse Direktionen troede at burde foreslaae til 400 Rbd., der maatte blive at udrede af Kommunitetets Kasse, og hvorved Kvæstors Gage ialt vilde udgjøre 1400 Rbd. At den til det theologiske Fakultets Dekanus hidtil udbetalte Sum af 200 Rbd. som Bederlag for Dekanus's Ulejlighed med Midlernes Bestyrelse, maatte vedblive for de nuværende ordinære theologiske Professorers Vedkommende, som have Udgang til efter Tur at tiltræde Dekanetet, forsaavidt de ikke paa anden Maade, efter de ovenantydede Forslag, kunde derfor erholde Erstatning, maatte Direktionen ansee for aldeles billigt, hvorimod bemeldte Udgift i Fremtiden naturligvis vilde bortfalde.

Efterat Direktionen, i Henhold til alt Foranførte, havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt under 15de Decbr. at resolvere saaledes:

Efter samtlige heri allerunderdanigst forklarede Omstændigheder ville Vi allernaadigst have bestemt som følger:

1. Administrationen af samtlige Kjøbenhavns Kommunitet tilhørende Midler og Ejendomme skal, i Uighed med hvad der tidligere er skeet med Universitetsmidlernes Administration, fra 1ste Januar 1844 at regne henlægges under Kvæsturen.
2. Den hidtilværende Indretning med Inspectores qvæsturæ gives en saadan Forandring, at Inspectores have at udøve et stadigt Tilsyn med Kvæstursagerne Behandling, i hvilken Henseende indbemeldte nærmere Regler for Forretningernes Gang blive midlertidigen at følge, indtil et definitivt Reglement i denne Henseende, hvortil Vor Direktion vil have at indkomme med allerunderdanigst Forestilling efter en passende Tids Forløb, kan vorde allernaadigst fastsat.
3. Som Godtgjørelse for disse Forretninger bliver Inspectores qvæsturæ, fra 1ste Januar 1844 at regne, at tilstaae en aarlig Løn af 200 Rbd. hver, at udrede med to Trediedele af Universitetets og en Trediedel af Kommunitetets Kasse; og Kvæstor Etatsraad Bang ligeledes fra samme Tid et Gagetillæg af 400 Rbd. af Kommunitetets Kasse, saaledes at saavel dette som Lønnen til Inspectores qvæsturæ for 1844 udredes af de paa Universitetets og Kommunitetets Budgetter til ekstraordinære Udgifter fastsættende Beløb.
4. Ved Kvæstorkontoret skulle i Fremtiden være ansatte følgende Embedsmænd og Betjente med efternævnte Gager, nemlig:
 - en Bogholder for samtlige under Kvæsturen bestyrede Stiftelsers Midler med ialt 1200 Rbd., hvoraf de 900 Rbd. udredes som hidtil og de 300 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - en Kasserer for begge Stiftelser samt for Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond med 1200 Rbd., at udredes som hidtil;
 - en Kassekontrollør og Sekretær for Universitetet med 1000 Rbd., at udredes som hidtil;
 - en Kassekontrollør og Sekretær for Kommunitetet med 500 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - en Assistent og Arkivarius, som bliver at antage af Kvæstor paa Opsigelse, med Gage 400 Rbd., hvoraf 200 Rbd. udredes af akademiske Fond og 200 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - et Kontorbud, som ligeledes af Kvæstor bliver at antage paa Opsigelse, med Gage 300 Rbd., hvoraf akademiske Fond udreder 120 Rbd., Kommunitetets Kasse 140 Rbd. og Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond 40 Rbd.
5. Med Hensyn til Kommunitetsmidlerne — der iøvrigt blive at bestyre efter samme Regler som Universitetsmidlerne — ville Vi allernaadigst have Konsistorium givet det samme Tilsagn som med Hensyn til Universitetsmidlerne indeholdes i allerhøjeste Resolution af 22de December 1837, at der ingenfinde, uden at Konsistorii Betænkning er bleven indhentet, skal blive foretaget nogen Forandring med Substansen af Kommunitetets Formue.
6. Det hidtil med Kommunitetet forbundne Uigbæringsvæsen bliver at henlægge under Kvæsturen, hvorimod den det theologiske Fakultet hidtil tilkommende Ret til at beskikke Uigbærerne gaaer over til Konsistorium.
7. Bestyrelsen af Stipendievæsenet og Regensen forbliver hos Professorerne og foreløbigen hos det theologiske Fakultet, indtil der er fastsat en definitiv aller-

naadigst Bestemmelse for hvorledes der i denne Henseende bliver at forholde, hvorom Direktionen vil have at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling.

En Forandring i et meget gammelt Forhold er i 1843 indtraadt, nemlig med Hensyn til **Professorernes** saakaldte **Friark** eller **fri Trykning** for et vist **Arketal** af deres literære Arbejder.

For at fremme Universitetets videnskabelige Arbejder, havde dette fra de ældste Tider haft sin egen Bogtrykker, som mod en vis aarlig Løn var forpligtet til at trykke ej alene de egentlige Universitetsarbejder, men tillige visse Ark for Professorene af de af dem udarbejdede Skrifter. I de ældre Tider, da Universitetsgodset var fordelt i de saakaldte Corpora, var ogsaa anvist Bogtrykkeren et eget "Corpus Typographi", hvoraf han oppebar Indtægten, og efterat hin Indretning var ophørt, er Bogtrykkeren vedblevet endnu at oppebære fra Kvæsturen, som Bederlag for Corpus, Værdien af visse Landgildspecies efter den aarlige Kapitelstart, hvilken Indtægt kan anslaaes til noget over 400 Rbd. aarlig i Gjennemsnit, mod hvilket Bederlag han ifølge den med ham oprettede Kontrakt var forpligtet til at trykke, foruden de egentlige Universitetsarbejder, saasom Programmer, Diplomer, Lektionskataloger, m. m., hvilke kunne anslaaes til 30 à 35 Ark aarlig, endvidere indtil 70 Ark aarlig for Professorene med et Dplag af 500 Exemplarer.

Uagtet nu hint Bederlag ingenlunde stod i Forhold til en saa betydelig Forpligtelse, havde Bogtrykkeren dog hidtil fundet sig vel tjent med sin Stilling, paa Grund af den betydelige Fordel han havde haft af den ham tillige overdragne Forpagtning af Universitetets Almanakprivilegium; men efterat det ved allerhøjeste Resolution af 22de Oktbr. 1841 (Aarb. f. 1841 S. 29 f.) var bleven bestemt, at Universitetet, naar den med den nuværende Universitetsbogtrykker Direktør Schultz oprettede Forpagtningskontrakt med Aaret 1842 var udløbet, selv skulde overtage Forlaget af Almanakken, havde Direktør Schultz i et til Konsistorium indgivet Andragende erklæret, at han ikke længere kunde ønske at vedblive sin Stilling som Universitetsbogtrykker, med mindre han kunde opnaae enten Forhøjelse af det ham tilkommende Bederlag, eller Nedsættelse af hans Forpligtelse i Henseende til de Ark han havde at trykke.

Konsistorium nedsatte i denne Anledning en egen Kommitte, bestaaende af 2 Professore (Hohlenberg, Scheel) og Universitetets Kvæstor, hvilken, efter at have gjort sig bekendt med samtlige Omstændigheder, kom til det Resultat, at Billighed talede for nogen Nedsættelse i den Schultz ifølge hans Kontrakt paahvilende Forpligtelse, hvilken Kommitteen dog ikke troede at burde foreslaae til mere, end at de ovennævnte 70 Ark af Professorernes Arbejder formindskedes til 50 Ark. Konsistorium fandt derimod, forneemmelig i Betragtning af at det, paa Grund af den fortrinlige Tilstand hvori det Schultziske Trykkeri befinder sig og den store Akkurateesse hvormed Arbejderne derfra stedse ere expederede, var ønskeligt ikke uden stor Nødvendighed at forlade dette Trykkeri, at der var Anledning til at tilstaae Schultz en noget større Nedsættelse i hans Forpligtelse, nemlig til Halvdelen af bemeldte 70 eller til 35 Ark, og efterat Schultz havde erklæret sig villig til under en saadan Forandring at vedblive sin Bestilling, androg Konsistorium paa Direktionens Bemyndigelse til at gjøre den Forandring i Kontrakten med Schultz, at det Antal af Ark som han skal trykke frit for Professorene nedsættes fra 70 til 35 Ark.

Men da det i Videnskabens Interesse var af største Vigtighed, at den Afgang som hidtil havde staaet aaben for Universitetets Lærere til at erholde Skrifter trykte som ikke let uden saadan Understøttelse kunne komme for Lyset, ikke i nogen væsentlig Grad indskrænktes, androg Konsistorium tillige paa, at der paa anden Maade maatte forskaffes dem samme Afgang som hidtil til at faae saadanne Arbejder trykte uden Betaling, og foreslog til den Ende, at der maatte overlades Konsistorium fri Disposition i saadant Djemed over indtil 300 Rbd. aarlig, hvilken Sum det maatte ansees saameget mere passende at bestemme til saadan Anvendelse, efterat Universitetet netop nu, ved selv at overtage Forlaget af Almanakken, altsaa ved den samme Omstændighed som havde givet Direktør Schultz Anledning til at ønske hin Nedsættelse i sin Forpligtelse, havde vundet en særdeles betydelig Forøgelse af sin aarlige Indtægt,

idet Almanakprivilegiet i 1842 havde indbragt, istedetfor de ved den hidtilgjældende Forpagtningskontrakt med Direktør Schultz stipulerede 3,700 Rbd., en Indtægt af over 7000 Rbd., og Konsistorium indstillede derfor, at den foreslaaede ny Udgift maatte være at udrede af Indtægten for Almanakprivilegiet.

Efter alt hvad af Konsistorium var oplyst, kunde Direktionen heller ikke skjonne rettere, end at Villighed talede for at tilstaae Direktør Schultz den af Konsistorium foreslaaede Nedsættelse i hans Forpligtelser, ligesom Direktionen maatte betvivle, at der vilde findes nogen anden solid Bogtrykker der, dersom Schultz frasagde sig Bestillingen, vilde findes villig til at paatage sig de samme Forpligtelser som nu paahvilede denne, uden forhojet Bederlag. Da Direktionen ogsaa med Konsistorium maatte ansee det for at være af stor Vigtighed, at Profesforerne beholdt den samme Udgang som hidtil til at faae visse af dem udarbejdede Skrifter trykte uden Bekostning, og da Universitetet ved den ovenomtalte Forandring havde vundet en særdeles betydelig Forøgelse af sin aarlige Indtægt, som der vistnok var al Grund til at antage, ogsaa i Fremtiden at ville vedblive, fandt Den ingen Betænkelighed ved at understøtte det af Konsistorium fremsatte Forslag, og Direktionen nedlagde derfor i Overensstemmelse hermed allerunderdanigst Forestilling, hvorefter det behagede Hans Majestæt Kongen under 26de Maj allernaadigst at bestemme,

at der herefter, i Anledning af den Nedsættelse i det Antal af Ark som Universitetsbogtrykkeren har at trykke for Profesforerne hvilken det er anseet billigt efter hans Begjæring at tilstaae ham, anvendes et Beløb af indtil 300 Rbd. aarlig af Universitetets Kasse til Trykning af de af Universitetslærerne udarbejdede Skrifter, saaledes at Konsistorium har at disponere over bemeldte Sum i det anførte Djemed; og bliver denne Sum for indværende Aar at ndrede af Universitetets paa det allernaadigst approberede Budget kalkulerede Overflud.

Det er i flere af Aarbogens tidligere Aargange omtalt, at man i længere Tid havde paataant en større Plan til **kunstnerisk Dekoration af Universitetsbygningens Indre**, og forberedet dens Udførelse blandt andet derved, at den til Konsistoriums umiddelbare Raadighed stillede Andel af de normerede Bygningsudgifter i flere Aar for største Delen vare blevne opsparede, for senere at kunne anvendes under Et til saadant Djemed. Det er navnlig i forrige Aargang S. 30 berørt, at denne Sag i Slutningen af 1842 var saavidt fremmet, at Dekorationsplanen da af Konsistorium var bleven indsendt til Direktionen for at forelægges til allerhøjeste Approbation, og at Sagens Afgjørelse saaledes kunde ansees som nærførestaaende. Denne Afgjørelse er ogsaa i 1843 paafulgt.

Da den ny Universitetsbygning i Aaret 1835 nærmede sig sin Fuldbendelse, opstod der Spørgsmaal om, hvorvidt dens indre Hoveddele, Solennitetsalen og Vestibulen, maatte være at give en til Bygningens Vigtighed og Betydning passende Dekoration derved at man lod Maler- og Billedhuggerkunsten træde i Forbindelse med Arkitekturen. Ligesom den oprindelige Bygmester endog havde ladet paabegynde Udførelsen af en Dekorationsplan — hvis Iværksættelse dog blev standset —, saaledes havde Majoriteten af den til Bygningsarbejdets Fuldbendelse senere nedsatte Kommitte anseet en saadan Dekoration for ønskelig, og fremlagt en Plan dertil, hvorefter Dekorationen af Vestibulen strax skulde paabegyndes, hvilken Plan ogsaa ivrigt var bleven anbefalet af Konsistorium. Imidlertid blev det ved en kongelig Resolution af 23de April 1836 allernaadigst bestemt, navnlig ogsaa med Hensyn til Universitetets daværende ugunstige finansielle Forsatning, at Planen for det Første skulde stilles i Bero, og Dekorationen af Vestibulen ikke iværksættes forinden Solennitetsalens Dekoration var udført.

Efterat det imidlertid ved kongelig Resolution af 22de Decbr. 1837 var bleven bestemt, at af de ved Normalreglementet til Universitetets Bygninger kalkulerede 3000 Rbd. skulde 600 Rbd. aarlig stilles til Konsistoriums umiddelbare Disposition, blev den ældre Plan igjen af Konsistorium optaget, saaledes at de ommeldte 600 Rbd. aarlig fornemmelig dertil skulde benyttes, og Direktionen havde derfor efter Konsistorii Forslag, i Forventning af allerhøjeste Approbation, tilladt at denne Sum, forsaavidt ikke en Del deraf var forbrugt til enkelte mindre Arbejder, maatte opsamles i det

omhandlede Njemed, hvorved nu for de 5 Aar 1838—42 var opsparet et Beløb af bemeldte Normalsum af 2602 Rbd. 16 Sk.

Mod Slutningen af 1842 modtog Direktionen endelig fra Konsistorium nærmere Underretning om den paatænkte Plan, der efter Foranstaltning af Eforus for øftnævnte Normalsum, Professor Clausen, var udkastet af Dekorationsmalerne Hilder og Constantin Hansen, og som gik ud paa, dels ved større Malerier, dels ved Farver og egentligt Dekorationsmaleri at dekorere saavel Festsalen som Vestibulen, tilligemed Overslag over den Del af Arbejdet som efter Forslaget strax skulde paa-begyndes, nemlig Vestibulens Dekoration, hvilken det af flere vigtige Grunde — navnlig Pengemidlernes Tilstedeværelse, og den Omstændighed at flere Bansteligheder vare forbundne med Solennitetssalens Dekoration — blev anseet for rigtigst at iværksætte førend denne. Ved dette Overslag var man gaaet ud fra den Forudsætning, at der for Aarene 1838—42, som nylig bemærket, havde en disponibel Beholdning af 2602 Rbd. 16 Sk., hvilken, med Tillæg af de 600 Rbd. for 1843 og 44 vilde stige til 3802 Rbd. 16 Sk.; da der nu i Overslaget var beregnet noget over 2000 Rbd. til det blotte Dekorationsarbejde, foruden Malerier og Vasreliefs, og da det, for aldeles at fuldende hint, alene var nødvendigt, at et af de større Bægmalerier fuldførtes forinden Dekorationsarbejdet skred længere frem, medens derimod de øvrige senere, eftersom Omstændighederne tillode, vilde kunne udføres — idet de tomme Felter imidlertid kunne dækkes ved Drapperier —, vilde der i pekuniær Henseende intet være til Hinder for strax at paabegynde Dekorationen af Vestibulen og føre den saavidt, at den strax vilde kunne gjøre sin Virkning som en vis Helhed, og det var derpaa at Konsistorii Forslag gik ud.

Hvad angaaer selve det kunstneriske Projekt og navnlig de større Malerier, hvoraf efter Projektet skulde anbringes 7 paa de 3 Vægge i Vestibulen og 1 i Plafonden, og mindre Malerier udføres i Vasrelief-Stil i Lynetterne og de omløbende Baand, samt 5 Malerier paa hver af de to Hovedvægge i Solennitetssalen, da vare skitserede Tegninger fremlagte, hvoraf den Stil og Genre hvori Dekorationen vilde blive holdt i det Hele kunde skjønnes, og hvori, for Vestibulens Bedkommende, ogsaa vare optagne fuldstændige Skitser til samtlige Bægmalerier, hvis Sujetter udelukkende vare valgte af den græsk-romerske Mythologi (men i Solennitetssalen af den kristelige Kunst). Efter at have formaaet det kongelige Kunstakademi til derover at afgive sin Betænkning, hvilken gik ud paa at anbefale Projektet i det Hele og den Stil i samme der fremgik af Tegningerne, anbefalede Konsistorium, ved at fremsende disse, indstændigen, at Projektet maatte vorde bifaldet og Udførelsen bestemt til at ske foreløbigen for Vestibulens Bedkommende paa den ovenanførte Maade og med de forklarede Midler, saavidt disse kunne tilstrække, saa at Konsistorium maatte have Tilladelse til at anvende, saavel hvad der nu var opsparet af den øftnævnte Normalsum i de tidligere Aar, som denne Normalsum i de nærmest paafølgende Aar, til at see Dekorationen af Vestibulen udført, medens det senere maatte forbeholdes nærmere Bestemmelse, paa hvad Maade Omkostningerne skulde tilvejebringes til de Malerier i Vestibulen som ikke kunne bestrides ved Hjælp af den aarlige Normalsum af 600 Rbd., saavelsom senere til Solennitetssalens Dekoration.

Direktionen kunde ikke andet end finde det særdeles ønskeligt, om en for Universitetsbygningen passende kunstnerisk Dekoration af dens tvende indvendige Hovedpartier kunde tilvejebringes paa den af Konsistorium i Forslag bragte Maade, hvilket da vilde kunne ansees som udført saa godt som uden Udgift for Universitetet, eftersom det ved ovennævnte allerhøjeste Resolution er bestemt, at Konsistorium, uden først at behøve derom at gjøre Indstilling til Direktionen, kan disponere over de øftnævnte 600 Rbd. aarlig af den til Bygningens Bedligholdelse normerede Sum, hvorved man just havde haft for Nje at bevirke Muligheden af at faae saadanne Arbejder udførte som mere kunde henføres til Universitetsbygningens Prydelse end til den egentlige Bedligholdelse, ihvorvel en saadan større Dekoration ikke just dengang bestemt var paatænkt.

Hvad angaaer selve det kunstneriske Projekt, da forekom dette Direktionen, saavidt de fremlagte Tegninger udviste, at ville blive i høj Grad skjønt og til Stedet passende; og da Kunstakademiet havde afgivet en anbefalende Bedømmelse af samme, da Konsistorium, saavidt Direktionen bekendt, havde truffet et særdeles heldigt Valg af de tvende Kunstnere som havde udkastet Projektet, og som det havde bestemt ogsaa at ville overdrage Udførelsen, hvilke efter den almindelige Mening henhøre til vore

dueligste og talentfuldeste yngre Kunstnere, samt da neppe nogen anden Autoritet i den Grad som Konsistorium tør antages at være i Besiddelse af den Smag, Indsigt og Kunstsans som ved en saadan Lejlighed er af største Vigtighed, syntes disse Omstændigheder at frembyde al den Garanti som man kunde ønske for et heldigt Valg af Dekorationens Indhold og en omhyggelig Udførelse af dens Detaillier. Foraaaviddt det ved den ovennævnte kongelige Resolution af 23de April 1836 var bleven foreskrevet, at Vestibylens Dekoration skulde udsættes indtil Dekorationen af Solennitetsalen var tilendebragt, maatte Direktionen med Konsistorium være af den Mening, at denne Bestemmelse ikke syntes at kunne være til Hinder for, at det overlodes Konsistorium at følge en anden Fremgangsmaade i Henseende til Udførelsen af det nu paatænkte Projekt. Bemeldte Resolution var nemlig alene foranlediget ved og refererede sig aldeles til en af den daværende Bygningskommitte fremlagt Dekorationsplan af en ganske forstjellig Bestaffenhed fra den nu paatænkte, og hin Bestemmelse var heller ikke fremsat paa en saadan Maade, at den i og for sig kunde tillægges nogen særdeles Bægt. Paa den anden Side vare vistnok de oven berørte Omstændigheder, som talede for ved den nærværende Plans Udførelse at begynde med Vestibulen, af megen Betydning; thi foruden at Pengemidlerne her vare tilstede til strax at kunne tilvejebringe en Dekoration der allerede vilde gjøre sin Virkning, var det af megen Vigtighed at der hos os, hvor det omhandlede Dekorationsarbejde er det første der udføres efter saa stor en Maalestok, kunde ved den mindre vigtige Del af samme indsamles Erfaringer, som kunde være i høj Grad nyttige og uundværlige ved den betydeligere og vanskeligere Del af Arbejdet, ligesom Fremstyndelsen af Vestibylens Dekoration ogsaa af den Grund var ønskelig, at den baade daglig besørdes af de Studerende og er tilgængelig for Enhver der har Interesse for Kunsten.

Efterat Direktionen i Henhold til alt det Anførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt Kongen under 7de Juli at resolve saaledes:

1. Vi bifalde allernaadigst, at foraaaviddt den ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 til Konsistoriums umiddelbare Disposition stillede aarlige Sum af det til Universitetsbygningens Vedligeholdelse normerede større aarlige Beløb af 3000 Rbd. i noget Aar bliver uanvendt, maa den saaledes besparede Del overgaae som Beholdning til næste Aar for at benyttes til en større Anvendelse paa engang i indbemeldte Njemed.
2. Vi bemyndige allernaadigst Konsistorium til at lade indbemeldte paatænkte kunstneriske Dekoration af Universitetsbygningens Vestibyle, og i sin Tid tillige af dens Solennitetsal, ved den ommeldte Normalsum og hvad deraf hidtil er opsparet, udføre i den allerunderdanigst angivne Stil og Genre.

Da Tiden inden den kongelige Resolution blev afgivet var saa langt fremrykket, og en af de to Kunstnere havde opsat sin Afrejse fra Rom indtil endelig Bestemmelse i Sagen var taget, kunde Dekorationen ikke, saaledes som først var bestemt, blive paabegyndt i 1843.

Følgende Forklaring af samtlige ovennævnte Skitser til de paatænkte Malerier i Vestibulen, som er meddelt fra en meget kunstsindig Haand, vil uden tvivl her finde en passende Plads.

Dekorationen i Vestibulen. Væggen op til Solennitetsalen.

Hovedbilledet. Prometheus har formet Mennesket af Ler, Pallas-Athene lægger sin besjælende Haand paa det døde Stof.

Sidebillederne fremstille Titanens Trøst i hans Kvaler og hans Befrielse.

Den Slægt han havde skabt lignede ham i Sind og i Skjæbne, men den var desuden endelig. Den maatte bøje sig for en ufravigelig Lovs Nødvendighed; den maatte nedstige i det dunkle Hades, og kun Heltemod, kun et fromt begejstret, et elskende Sind formaaede at føre den luttrede Sjæl op til en himmelsk Forklaring. Det er med Hensyn hertil, at Kunstneren har valgt Gjenstandene i de øvrige Afdelinger.

Frisen nedenunder. I det midterste Parti stiger Herkules ned til Underverdenen, der noksom betegnes ved den spindende Parce, den thronende Pluto og Sjælernes Fører Merkur. I Partiet til højre sees den tilbagevendende Orpheus, fulgt af sin Hustru Eurydice ved Merkurs Haand; i det til venstre synes Fremstillingen at dreje sig om Psyche og hendes heldigt udførte Grinde hos Proserpina.

Foroven, i den midterste Bylding, er Psyche som Amors Brud hævet over Endeligheden og omgivet af smykkende Gudinder. I Lynetterne styre treende Gudinder hver sit Par vælige Heste. Den ene af dem er Minerva, men Kunstneren maa forresten her selv gjøre Rede for sin Mening.

Sidevæggene.

Den til venstre. Hovedbilledet. Pallas Athenes Fødsel. Gudinden, der vakte Prometheus' Skabning til Liv, er selv Udtrykket for den lyse, evig bevægelige, evig virkende Tanke. Det var ved hende, at Gudsdomsgniisten blev nedlagt i Støvet og fremkaldt til et nyt Liv, der overalt aabenbarer sig i Kampen mod skummel, døsig Raahed og blind Drift. Fuldvoren staaer hun der i hele sin Rustning, nys udsprunget af Jupiters Hoved, til Forbauselse og Andren for de hjælpende Gudsdomme Vulkan og Ilithyia. Det er Tanken, der i et Nu aabenbarer sig med hele sin Gudsdomsfylde.

Foroven, i Fyldingen, holde Sejrgudinder en Bædderjorsel; forneden, i Frisen, ere Muserne forsamlede om Gratiernerne. Thi for at Anden kan være sit store Kald mægtig, maa den tidlig og idelig øves, og dens Udvikling bør være fjon og harmonisk.

Sidebilledet. Merkur giver Apollo Lyren, idet han viser ham Stregenens Greb. Begejstringen, som griber Ungdommen og uimodstaaelig river den med sig, gaar ikke ud fra hin høje og mægtige, men strænge Gudinde, den tilhører Sangens og Spaadomsgavens Gud Apollo. Lyren ledsagede den fromme Hymne og Sangene om Guder og Heroer; men den var Merkurs Opfindelse, og det valgte Moment tyder ikke alene hen paa Poesi og Begejstring, men ogsaa paa broderligt Sind, paa den ringere Naturs bestedne Tilbagevej for den højere. Det staaer tillige i den næjeste Forbindelse med Fremstillingen i

Frisen nedenunder. Apollos Sejr over Marsyas, den græske Lyres Sejr over den phrygiske Rørfløjte; en betydningsfuld Mythe, hvad enten den fortolkes om Overmodets fortjente Revselse, eller om Modsat-

ningen mellem græsk, mandig og asiatisk, forfælet Kultur.

I Lynetterne. Helios og Selene paa deres Vogne. Kunstneren maa her selv høres, min Forklaring vilde let blive for søgt.

Væggen til højre. Hovedbilledet. Pallas Athenes hændende sin Ret til at være Athenens Skytsgudinde; hendes Gave, Olietræet, er skudt op ved hendes Side. Neptun, der forgjæves har fremskillet sig med sin Gave, en vælig Ganger, betragter Gudinden, som staaer rolig med den vingede Victoria paa sin højre Haand. Den fremstormende Kraft, som boer i Hesten, kunde Havets Gud vel fremskalde; men den fik først sit rette Værd under Gudindens tæmmende og styrende Haand. Den Aand som lader Olietræet styde frem, forbereder ogsaa sikkrest den afgjørende Kamp. Det er denne besindige, sig bevidste Heltkraft, som yttres sig foroven i Hertules' Sejr over Centaurerne (Fyldingen i Midten), og i Perseus' og Theseus' Heltedåd (Lynetterne). Men ogsaa Ordet har sin Kamp og sin Sejr, og denne er udtrykt i Frisen nedenunder. Hvor Athenens Lærere, den demonstrerende Sokrates i Midten, have forsamlet opmærksomme Lærlinge eller øvede Modstridere omkring sig.

Sidebilledet. Apollo har fældet Dragen Pytho. Sangens og Spaadommens Gud skal for Fremtiden inspirere Præstinden paa Delphos Træfod.

Frisen nedenunder. Apollo syngende mellem Hyrderne. Først ved Poesien vækkes Sjælen for højere Dannelse. I Kamp, i Nød, fremskalbes ofte frelse og Sejr ved Begejstringens over- og fremskudende Blik. Poesiens Gud baner Vej for Athenes høje Alvor, og hvor den strænge Gudinde kun vilde blive modtaget med stum Uerfrygt, der formaaer Apollo alt at afløse Gemytterne Medfølelse.

Et andet til Vestibylens fuldstændige Dekoration hørende Kunstarbejde, hvis Udførelse længe havde været bestemt (jfr. Aarb. f. 1837 S. 124), er i 1843 virkelig bleven udført, nemlig de to Statuer af Apollo Musagetes og Minerva ved den nederste Del af Trappegangen.

Ved den ovennævnte kongelige Resolution af 23de April 1836, hvorved det bestemtes at den først foreslaaede kunstneriske Dekoration (hvad Malerierne angaaer) skulde beroe indtil videre, og Vestibulen, overensstemmende med den af Bygningskomiteens Minoritet anbefalede Plan, alene overstryges med Limfarve, blev det imidlertid forudsat, at der paa de tvende Pjedefalter ved den nederste Del af Trappegangen skulde anbringes tvende Statuer af Apollo og Minerva, og paa det øverste Trappegælder to Kandelabrer. Disse Kunstværker vilde efter et tidligere Overflag medføre en Bekostning af omtrent 1400 Rbd., idet Statuerne vare bestilte hos Professor Bisfen for 500 Rbd. Stykket og Kandelabrerne antoges, forgyldte og lakerede, at ville koste tilsammen 3 til 400 Rbd.; hvilken Omkostning vilde være at udrede af Kommunitet i Henhold til den kongelige Resolution af 23de Nov. 1836, som blandt andet bestemte, at Universitetets Deficit indtil Udgangen af 1836 skulde dækkes ved Hjælp af Kommunitet; thi da det allerede ved den ovennævnte tidligere kongelige Resolution var bestemt at de oftnævnte Kunstværker skulde udføres, maatte disse Arbejder aabenbart betragtes som hørende til Universitetsbygningens Udførelse, hvorfra isærdeleshed hint Deficit hidrørte. Udførelsen saavel af Statuerne som af Kandelabrerne havde hidtil været udsat, men de førstnævnte bleve i 1843 paabegyndte, hvorved det imidlertid viste sig, at man ved det foreløbige Overflag var gaaet ud fra en urigtig Forudsætning, idet Kunstneren snart overbeviste sig om at Statuerne, som han havde antaget ej at behøve synderligt at overstige den naturlige Størrelse,

nødvendigen maatte være idetmindste 7 Fod høje, for nogenlunde at komme i et godt Forhold til det Hele, og da denne Forøgelse af Størrelsen betydeligt vilde forøge Arbejdet og Omkostningerne, kunde de ikke udføres for mindre end 600 Rbd. Stykket, hvorved altsaa den hele Beføstning vilde stige til 1600 Rbd. Da den fornødne Sum ikke vilde kunne udredes af nogen af de paa Kommunitetets Budget for 1843 opførte Konti, men det tillige, da Statuerne sandsynligvis ikke vilde kunne fuldendes førend mod Slutningen af Aaret, og Betalingen saaledes ikke i Virkeligheden blive at præstere førend i det følgende Aar, ansaaes rettest først paa Budgettet for 1844 at optage samme, blev Direktionen, efter derom nedlagt allerunderdanigst Foresøg, under 7de Juli

allernaadigst bemyndiget til, ved sit Forslag til Kommunitetets Budget for 1844 at opføre den fornødne Sum af 1200 Rbd. til Udførelsen af de tvende Statuer af Apollo og Minerva som i Henhold til allerhøjeste Resolution af 23de April 1836 blive at anbringe i Universitetsbygningens Vestibyle, saavel som og til paa sit allerunderdanigste Forslag til samme Stiftelses Budget for det Aar i hvilket de ligeledes approberede to Randelabrer i Vestibylen ville blive udførte, at tage Hensyn til den dertil fornødne Sum af 400 Rbd.

At ogsaa de Studerende med Kjærlighed og Begejstring have modtaget den sjældne Prydelse der saaledes er bleven Indgangen til deres Musernes Tempel til Del, derom vidner den smukke Maade hvorpaa de søgte at lægge deres Erkjendtlighed mod Kunstneren for Dagen, og den Iver hvormed de have stræbt at skaffe Kunstværket forhøjet Betydning, ved at tilvejebringe Midlerne til at udføre Statuerne i Marmor istedetfor i Gips. Nærmere Oplysning herom vil findes længere nede.

Ligesom der ifølge det nylig Anførte er sørget for Universitetsbygningens Prydelse ved Kunstværker, saaledes er der ogsaa i 1843 draget Omsorg for Muligheden af en fremtidig **Udvidelse af Universitetets Bygninger.**

Paa den Tid da der blev Tale om Gjenopførelsen af Universitetets afbrændte Bygninger, var det først paatænkt at vælge en saa udvidet Byggeplan, at denne kom til at omfatte den hele Firkant som er beliggende imellem Frue Kirkes Plads, Nørregade, Krystalgade og lille Fiolstræde, og man havde endog hertil gjort et forberedende Skridt derved at et paa Hjørnet af Krystalgade og lille Fiolstræde beliggende Hus i sin Tid var bleven indkjøbt for Universitetets Regning, for at denne Plan kunde realiseres. Denne maatte imidlertid, da man skred til Udførelsen, paa Grund af Universitetets daværende ringe økonomiske Forfatning, frafaldes hvad selve Universitetsbygningen angaaer — hvis Plan dog er udkastet saaledes at den kan udvides til begge Sider —; men naturligvis vilde Intet være til Hinder for, at man senere kunde bebygge hele den øvrige Del af den ommeldte Firkant, forsaavidt Universitetet kunde erholde Disposition over Grunden. Hertil skete et vigtigt Skridt forinden Universitetsbygningen blev opført ved det i 1832 iværksatte Magelæg mellem den forhenværende Præsteboligs paa Hjørnet af Frue Kirkes Plads og lille Fiolstræde beliggende Grund, og en Del af en ligeledes afbrændt Professorboligs paa det ligeoverfor værende Hjørne af lille Fiolstræde og Rannikestræde (hvor den nuværende Provstebolig er opført) beliggende Grund. Hvad derimod hint Hus angaaer, blev dette i 1837 bortsolgt (Aarb. f. 1837 S. 128), hvilket da maatte anses fordelagtigst, da det paaførte Universitetet et aarligt Tab.

I 1843 er derimod ej alene dette Hus atter indkjøbt for Universitetet, men tillige et andet af de tre ved Enden af Fiolstræde beliggende Steder som ikke tilhørte Universitetet, indkjøbt for dette, navnlig med Hensyn til den ovennævnte paatænkte Udvidelse af dets Bygninger, saa at det nu, med Undtagelse af det ubetydelige lille Hus som ligger imellem de to ny erhvervede, har Disposition over hele Grunden af den ommeldte Firkant.

Efterat det ved en igjennem Rancelliet afgivet kongelig Resolution var bifaldet, at den Bor Frue Kirke tilhørende gamle Kapellanbolig, Nr. 200 i lille Fiolstræde med tilhørende Haveplads ud mod Krystalgaden, enten hver for sig eller samlet, maatte bortsalges ved offentlig Auktion, henlede Konsistorium Direktionens Opmærksomhed paa Unskeligheden af at erhverve den omhandlede Bygning og Plads for Universitetet, da dette allerede nu savner Lokale til flere Indretninger, og dets

stedse mere og mere udvidede Virksomhed snart vil gjøre ny betydelige Bygninger nødvendige. Men til saadan Udvidelse vilde denne Grund, som indeholdt foruden Bygningen et ikke ubetydeligt Areal, være særdeles tjenlig, medens det paa den anden Side vilde være til stor Ulempe for Universitetet, dersom den ved at komme i Privatmands Eje blev end mere bebygget, hvilket i saa Tilfælde stod til at vente, da den indeholdt to forskellige Byggepladser, men isærdeleshed dersom derpaa skulde blive opført Fabrikbygninger eller deslige, hvorved Universitetet vilde blive udsat for et ligesaa ubehageligt som upassende Naboskab. Efterat det havde behaget Hans Majestæt forelobigen at meddele mundtlig allerhøjeste Tilladelse til ved Auktionen at lade gjøre Bud paa Ejendommen, blev denne ved den 9de Febr. afholdte 4de Auktion tilslaaet Universitetet for 9,200 Rbd. foruden Omkostningerne, hvorefter Indkjøbet ved kongelig Resolution af 24de Februar blev allernaadigst approberet, saaledes at Kjøbesummen med Omkostninger blev at udrede extraordinært af den akademiske Fonds Overskud.

Gjenerhvervelsen af det ovennævnte Hjørnehus Nr. 202 skete først mod Slutningen af Aaret, idet Kvæstor, som havde erfaret at Huset var underhaanden at faae tilkjøbt for en antagelig Pris, efter dertil mundtlig meddelt allerhøjeste Bemyndigelse, ved Hjælp af en paalidelig Kommissionær lod Ejendommen købe og derefter transportere til Universitetet for 5000 Rbd. foruden Bankheftelsen samt Omkostningerne, hvilket Kjøb derefter under 24de Novbr. blev allernaadigst approberet. Med Hensyn til denne Transaktion maa bemærkes, at bemeldte Hus ved dets tidligere Erhvervelse var bleven indkjøbt for 8000 Rbd., men indbragte, forinden det i 1837 blev bortsolgt, kun i Leje 100 Rbd., eller, naar den ene Etage, som var overladt til fri Bolig for en underordnet Betjent, ansloges til Leje 80 Rbd., ialt 180 Rbd., medens Skatter og Reparationer medtog aarlig over 105 Rbd., altsaa selv om man vil regne de nyse nævnte 80 Rbd. som Indtægt, i Nettoindtægt neppe 75 Rbd. eller mindre end 1 Procent af Kjøbesummen. Det blev derimod i 1837 ved Auktion udbragt til 2810 Rbd. foruden Bankheftelsen 270 Rbd. og Aktieretten, der nu har en Værdi af omtrent 300 Rbd., altsaa ialt til c. 3380 Rbd., hvilken Transaktion saaledes dengang var aabenbar fordelagtig. At Indkjøbssummen nu var saameget højere end den Sum som Universitetet i 1837 ved Salget erholdt, var en naturlig Følge deraf, at Ejendommen imidlertid var bleven undergivet en Hovedreparation, hvorved navnlig en ny Etage var bleven indrettet, hvorefter den hele aarlige Leje nu udgjorde 318 Rbd., medens Skatter og Reparationer ikke beløb højere end før, saa at Ejendommen endog ruudelig vil forrente Kjøbesummen saalænge den forbliver bortlejet.

Konsistorium har med Direktionens Tilladelse nedsat en Kommitte af nogle af Professorene og nogle Bygningskyndige for at afgive Forslag til en almindelig Plan for Universitetets tilbagestaaende Bygningsarbejder, derunder indbefattet Benyttelsen af de ovennævnte ny tilkjøbte Ejendomme.

I Forbindelse hermed omtale vi nogle i 1843 foretagne **extraordinære Bygningsforetagender**, tildels af større Betydning. Det vigtigste af disse er den paabegyndte Hovedforbedring af Alumnerværelserne paa Regensen.

Det havde i længere Tid været almindelig erkjendt, at Alumnernes Beboelseslejligheder paa Regensen kun lidet svarede til deres Hensigt eller endog til de nøjsomste Fordringer som kunne gjøres til en offentlig Indretning af denne Bestaendighed. Hovedmanglerne vare især, at Lejlighederne efter deres Bestemmelse vare indrettede til at beboes af tvende Alumner hver, og at Trapper og Gange vare af en utilbørlig Smalhed. Men saameget det end maatte erkjendes, at disse Manglers Afhjælpning vilde være et væsentligt Gode, havde det dog stedse maattet indrømmes, at dels Bestemmelsen om Alumnernes Antal — hvilket man med Hensyn til de Studerendes Trang hellere maatte ønske forøget end formindsket — dels de lokale Forholde ikke tilstedede dette, men idet man derfor havde maattet indskrænke sig til blot at henvende Opmærksomheden paa saadanne Mangler som Forholdene tillode at afhjælpes, havde man ogsaa paa den anden Side følt sig saameget desto stærkere opfordret til ikke at lade de Studerende savne de Fordele som ved disse Manglers Afhjælpning kunde forskaffes dem.

Det theologiske Fakultet havde derfor ladet optage et Syn over Alumnernes Værelser, ved hvilken Lejlighed det i den afgivne Betænkning blev yttret, at den

nærværende Indretning af Kamrene dels ikke er saa hensigtsmæssig som det kunde ønskes, dels ikke længere fyldestgør Tidens Fordringer, og at man derfor, naar de stedfindende Mangler skulde afhjælpes, burde være betænkt paa at indrette dette efter en fast Plan og med stadigt Hensyn til, at Regensen derved efterhaanden kunde faae en Udstyrelse og Indretning der bedre svarer til Studentens Stilling og tilfredsstiller hans tarvelige Fordringer, samt dermed forener Hensigtsmæssighed og Soliditet, hvorved en Del af de idelige Reparationer kunde gøres overflødige. De enkelte Forbedringer som Fakultetet, i Henhold til bemeldte Synsforretning, anstaae for Djeblicket ønskelige at iværksætte, vare dels Udskillelsen af 4 Lejligheder i 8 Enkamre, hvilket vilde gøre Anskaffelsen af 4 Kaffelovne, 4 Borde og 8 Stabe nødvendig, samt medføre et Tillæg af 2 Fjerne Brænde aarligen; dels succesfuld Omlægning af Gulvene, hvortil Udgifterne formentligen vilde kunne bestrides af den til Bygningsudgifter under 8de Post normerede Budgetsum af 2300 Rbd. til Bygningernes Vedligeholdelse. Men da det dog maatte ansees ønskeligt, om man derhos kunde give Bærelserne et nogenlunde hyggeligt Udseende og tillige foretage Forandringen paa en saadan Maade, at derved de idelige Murreparationer, der paaføre Stiftelsen bestandige forholdsvis betydelige Udgifter og Beboerne megen Ulejlighed, kunne undgaaes, anstaae Fakultetet det nødvendigt, dels at Væggene baade i Soveværelserne og Læseværelserne overalt forsynedes med Brystpanel, for at hindre den idelige Istødning og Nedfalden af Ralken og den dermed forbundne Urenlighed i Bærelserne, dels at der anbragtes ny Yderdøre — ud til Gangen — for at forhindre den gennem de gamle Døre indtrængende Træk og Kulde. Da imidlertid samtlige disse sidstnævnte Forandringer vilde medføre en Udgift der efter det optagne Overflag vilde andrage et Beløb af c. 40 Rbd. for hver Lejlighed, eller ialt omtrent 2000 Rbd. for samtlige 50 Lejligheder, og denne Sum ikke kunde udredes af den anførte Budgetsum af 2300 Rbd., foreslog Fakultetet, i Erkjendelse af bemeldte Forbedringers ej alene Hensigtsmæssighed, men ogsaa Nødvendighed, samt med Bemærkning, at de herhen hørende Udgifter upaatvivlelig bør henregnes til dem som staae i nærmest Forbindelse med Kommunitetets Djemed, at der maatte udvirkes allernaadigst Tilladelse til et extraordinært Tilskud hertil af Kommunitetets Kasse af 2000 Rbd., saaledes at deraf $\frac{1}{3}$ eller 666 Rbd. 64 Sk. til Udgifternes Bestridelse i 1843 maatte udredes extraordinært udenfor bemeldte Budgetpost, nemlig af Kommunitetets for Aaret beregnede Overflud, og Resten 1333 Rbd. 32 Sk. optages med paa Budgetterne for de tvende nærmest paafølgende Aar, altsaa med et Tillæg af 666 Rbd. 64 Sk. for hvert Aar.

Direktionen maatte vel paa den ene Side erkjende, at det vilde være ønskeligt, om en saa vigtig Stiftelse som Regensen kunde gives en til sit Formaal svarende hensigtsmæssig Indretning, hvorved Bygningens enkelte Lejligheder kunde blive saa hyggelige og bekvemme, at de bedre end nu er Tilfældet kunde fyldestgøre de Fordringer som Nutiden gjør til endog de simpleste Behovslejligheder; men Den kunde paa den anden Side ikke nægte, at saafremt alle, endog blot betydeligere Mangler skulde afhjælpes, vilde Bekostningerne hertil let komme til at staae i Misforhold til Stiftelsens øvrige Udgifter og altfor meget komme i Strid med dens Økonomi. Den maatte derfor med Fakultetet ansee det rigtigst, for Tiden at indskrænke sig til at afhjælpe de oven paa pegede væsentligste Mangler, og at udsætte til andre Tider saadanne Forandringer som uden alt for stor Ulempe lade sig opstætte, blandt hvilke den nævnte Aspudsning af Trappegangene og Anbringelse af indvendige Binduesflodder, Gibsning af Loftene i Soveværelserne m. m. Den kunde heller ikke andet end med Fakultetet finde samtlige ovennævnte Forbedringer og Reparationer saa vigtige, at de uden Ophold burde foretages; og da det dels maatte indrømmes, at der i Kommunitetets Bestemmelse, at sørge for de trængende Studerende, ligger en stærk Opfordring for Stiftelsen til netop at drage størst mulig Omsorg for denne til hines Læve indrettede Bolig, dels erkjendes, at Stiftelsens gode Forsatning sætter den i stand dertil, troede Direktionen at burde allerunderdanigst anbefale det af Fakultetet gjorte Forslag, og det blev derefter paa den af Direktionen desangaaende nedlagte Forestilling under 26de Maj allernaadigst bevilget, at et Beløb af 2000 Rbd. maatte extraordinært udredes af Kommunitetets Kasse til at forsyne Regensalumnernes Bærelser med Brystpanel og ny Yderdøre, saaledes at af bemeldte Sum en Trediedel eller 666 Rbd. 64 Sk. anvistes af det for Kommunitetet for iaar beregnede Overflud, og at Direktionen allernaadigst bemyndiges til ved sine Forslag til Budgetterne for Aarene 1844 og 1845 at tage Hensyn til Udredelsen af de øvrige to Trediedele.

Begge de to i Kommunitetsbygningen værende Professorboliger, nemlig den af Professor Clausen beboede og den mineralogiske Professors Bolig, have modtaget betydeligere Forbedringer ved en Udvidelse af de indre Lejligheder. Ved den førstnævnte blev et i den øverste Etage værende Pulterkammer forandret til Sovværelse og ved en anbragt Dør sat i Forbindelse med et tilstødende Værelse, hvortil Beføstningen paa det optagne Overslag var ansat til 65 Rbd. 86 Sk. I den sidstnævnte Bolig blev paa Loftsrummet indrettet et nyt Værelse med Trappe, hvortil i Overslaget var beregnet 349 Rbd. 6 Sk. Begge disse Foretagender bleve af Direktionen under resp. 24de Juni og 15de Juli bevilgede at maatte udføres for de anførte Summer, der kunde udredes af det til Bygningsarbejder paa Kommunitetets Budget bestemte Beløb af 2,300 Rbd.

I det forrige Kirurgiske Akademi's Bygning er foretaget en, sjønt mindre betydelig, dog ikke uvigtig Forandring, ifølge et af Etatsraad Bithusen derom fremsat, af det lægevidenskabelige Fakultet tiltraadt og af Konsistorium anbefalet, Forslag. Fakultetets kirurgiske Instrumentsamling havde nemlig hidtil været opstillet i Bibliothekets Entreværelse, som dels var for lidet til deri at samle Alt hvad der hører til Instrument-Apparatet, dels ved at tjene til Gjennemgang endog for ubekjendte Personer var aldeles upassende til deri at gemme værdifulde Gjenstande. Det maatte derfor formentligen ansees nødvendigt, at et eget Værelse af passende Størrelse indrømmedes denne Samling. Dette kunde uden Banskkelighed eller synderlig Beføstning opnaaes. Den ældre store, i sin Tid eneste Dissektionsstue i Akademi-bygningen var for lang Tid siden ved et Skillerum af Planker bleven delt i to Afdelinger, en mindre med et Fag Vinduer, til Brug for den Reservekirurg som præparerede for Læreren i Anatomi, en større paa 3 Fag, for de Studerende. Senere, da intet Brug havde for det kemiske Laboratorium i nederste Etage, blev dette indrettet til Dissektionsstue for de Studerende, og var befundet i alle Henseender hensigtsmæssigt og af tilstrækkelig Størrelse, og saaledes stod den forrige Dissektionsstue næsten ubenyttet. Den mindre Afdeling var ved den ny katolske Kirkes Opførelse bleven temmelig mørk, og trængte nu, da to Profektorer jevnlig arbejdede paa samme Tid og kun i Vinduet havde tilstrækkeligt Lys, til Forøgelse med endnu et Fag Vinduer. Ved at flytte det ovennævnte Skillerum til det Sted hvor det før havde været, vilde denne Udvidelse af Profektorernes Dissektionsstue kunne opnaaes og et Værelse paa 2 Fag af passende Beliggenhed erholdes til Instrumentsamlingen.

Denne Forandring, som efter optaget Overslag ifkun vilde koste omtrent 50 Rbd., blev i Sommerferien udført og af Direktionen under 5te Septbr. approberet.

Endelig er en Sovedreparation og Forbedring foretaget ved Gartnerboligen i den botaniske Have. Efterat Gartner Mørchs Enke havde frasklyttet denne, viste det sig, at samtlige de derværende 6 Værelser trængte til at males, paneles og hvidtes, at Gulvene i to af Værelserne vare saa slyng og maadelige, at de maatte omlægges af nyt, at Laase og Beslag for det meste vare i en slet Tilstand og at der i et Værelse aldeles manglede Kaffelovn. Det var endelig ogsaa befundet, at Boligen vilde vinde betydeligt, naar en kort Gang blev indrettet bag tvende Sovværelser, hvorved den store Ubequemmelighed vilde hæves, at man, for at komme fra Kjøkkenet til det yderste Værelse, nu maatte gaae igjennem dem alle, hvilken Forandring, naar den udførtes paa den i Overslagene forudsatte Maade, ved et Brædestillerum, ikke vilde udgjøre nogen betydelig Del af Beføstningen. Da saavel Kvæstor efter Konference med Universitetets Bygmester Etatsraad Koch, som Konsistorium maatte ansee de saaledes paatænkte Reparationer for dels nødvendige, dels hensigtsmæssige og ansatte efter en tarvelig Maalestok, ligesom den ommeldte Korridor, om den end kunde undværes, var en Bequemmelighed der ikke syntes at burde nægtes Gartneren, især da dens Indretning var ansat saa simpel og lidet bekostelig som muligt, anbefalede Konsistorium at dette Bygningsarbejde maatte udføres, og foreslog, da de dermed forbundne Omkostninger, som med Indbegreb af Anskaffelsen af den ovennævnte manglende Kaffelovn vare anslaaede til ialt 490 Rbd. 6 Sk., ikke kunde afholdes af Havens Indtægter, som i dette Aar efter de tagne Dispositioner endog neppe vilde være tilstrækkelige til de allerede bestemte Udgifter, at Beløbet maatte udredes af den akademiske Fond udenfor de Havens tillagte Indtægter, saaledes at Halvdelen skulde anvises paa de til ordinære Udgifter normerede 2000 Rbd. og Halvdelen paa de til tilfældige Udgifter

bestemte 500 Rbd. Overensstemmende med dette Forslag nedlagde Direktionen allerunderdanigst Forestilling, og det blev derefter ved kongelig Resolution af 14de Juli allernaadigst tilladt, at den botaniske Haves Gartnerbolig maatte underkastes den ommeldte Reparation og Forandring, samt at den dertil beregnede Sum af indtil 490 Rbd. 6 Sk. maatte udredes af den akademiske Fond paa den nylig anførte Maade.

Alt ogsaa Valkendorffs Kollegiums Bygning er bleven underkastet en Grundforbedring, skal nærmere omtales nedenfor i Afsnittet om Universitetets Legatvæsen.

Det bemærkes, at Udgifterne til Universitetsbygningernes Vedligeholdelse i 1843 have været særdeles betydelige. Saaledes bleve Reparationsudgifterne for det forhenværende kirurgiske Akademi's Bygning ved de optagne Overslag anslaaede til 733 Rbd. 31 Sk., og Maler- og Murarbejdet ved Universitetsbygningen til 752 Rbd., hvortil kom et ikke ubetydeligt Beløb til Tømmerarbejdet ved Stilladser i Vestibulen og nogle mindre Arbejder ved Bygningen. Da den til Bygningernes Vedligeholdelse normerede Sum for største Delen medgaaer til Lønninger, Brændsel, Olie, Inventarium og andre løbende Udgifter, blev det derfor nødvendigt at lade endel af hine Udgifter udrede af Budgetsummen til ekstraordinære Udgifter, og det blev derfor af Direktionen tilladt, at 500 Rbd. af sidstnævnte Sum maatte overføres paa Bygningsudgifternes Konto.

Af de Begivenheder og Foranstaltninger som nærmest henhøre til **den egentlige videnskabelige Virksomhed** ved Universitetet, ere ogsaa i dette Aar de som vedkomme det lægevidenskabelige Studium de mærkeligste, af hvilke nogle allerede ovenfor ere omtalte som Lovgivningsfager, nemlig Anordningen af en særskilt botanisk-kemisk-zoologisk Examen, Bestemmelsen om at Testimonium publicum skal løses af Lægekandidater, Forlængelsen af Terminen for Ustuderede til at tage Lægeexamen.

Det blev i forr. Aarg. (S. 32) berettet, at der ved kongelig Resolution blev bestemt at skulle aabnes en Konkurrence om den endnu ledige Lektorpost i det lægevidenskabelige Fakultet, ligesom de Regler ere meddelte som dels ved en senere kongelig Resolution, dels af Direktionen bleve fastsatte for bemeldte Konkurrence. Denne var, som paa anf. St. bemærket, bestemt til at afholdes i den sidste Halvdel af Februar, men blev noget forsinket derved, at det befandtes nødvendigt først at indhente kongelig Resolution i Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om den ene af Konkurrenternes Admission til Konkurrencen.

Direktionen modtog nemlig i Slutningen af Januar Maaned fra Fakultetet Indberetning om at der til denne kun havde meldt sig to Konkurrenter, Dr. Med. Fenger og Lic. Med. Hannover, hvilken Sidste hørte til det mosaiske Tro'ssamfund, og Fakultetet udbad sig i den Anledning Direktionens Bestemmelse her, hvorvidt den anførte Omstændighed maatte være ham til Hinder for at admitteres til Konkurrencen.

Den Lovbestemmelse som herved maatte tages i Betragtning, var Universitetets Fundats af 7de Maj 1788 Kap. 1 § 15, hvor det, efter at være bestemt, at Universitetslærerne ialmindelighed skulle bekjende sig til den uforandrede Augsburgske Konfession, hvorom endog enhver tiltrædende Professor skal udstede en skriftlig Forsikring, derefter hedder: at „om det engang skulde skee, at en Mand som bekjender sig til en anden Kirke, for sin besynderlige Duelighed i de levende Sprog eller en anden Videnskab som ikke vedkommer Religionen, deri blev ansat som Lærer, forbeholder Kongen sig selv i saadant Tilfælde efter Omstændighederne at dispensere i denne Post, hvilken ellers, uden sliq udtryffelig Dispensation, ikke skal eftergives“.

Uagtet det nu vel ved første Øjeblik kunde synes, at det i bemeldte § i Fundatsen brugte Udtryk „anden Kirke“ i Modsetning til den Augsburgske Konfession, alene kunde være at forstaae om andre kristelige Konfessioner end den nævnte, hvoraf altsaa vilde følge, at de som henførtes til et andet Religionsfamfund end det kristelige, og navnlig Mosaiter, ikke kunde anses indbefattede under den Udsigt til Dispensation fra den almindelige Forskrift angaaende Religionen, hvortil ved det anførte Lovsted er givet Udsigt, kunde Direktionen dog ikke andet end dels finde hele denne Fortolkning af det ommeldte Udtryk ikke aldeles ophøjet over Triviel, idet Ordet „Kirke“ i flere videnskabelige Skrifter findes brugt om ethvert ordnet Religionsfamfund, dels antage, at, om end bemeldte Fortolkning maatte gives Medhold,

burde dog Sagen, under de nuværende Forholde og med Hensyn til de konkrete Omstændigheder, ikke afgjøres uden allerunderdanigst at forelægges Kongen til allerhøjeste Resolution.

Direktionen troede imidlertid foreløbigen at burde indhente Betænkninger over Spørgsmaalet saavel fra det danske Kancelli som fra Konsistorium. Af disse erklærede det førstnævnte Kollegium, at, skjønt Samme antog, at Bekjendere af den mosaiske Tro ikke kunne ansees indbefattede under den i Fundatsen brugte Benævnelse „anden Kirke“, formentes det dog, at der i nærværende Tilfælde efter Forholdets Natur ikke kunde være Noget til Hinder for at indstille Licentiat Hannover til Dispensation, for det Tilfælde at han maatte bestaae i Konkurrencen; hvorhos det dog var en Selvfølge, at der ved hans Ansættelse som Lektor ej kunde gives ham nogen Adgang til eventualiter at indtræde som Medlem af Konsistorium. Denne Kancelliets Formening tiltraadte ogsaa Konsistorium i Et og Alt. Ved derefter allerunderdanigst at forelægge Hans Majestæt Kongen det Spørgsmaal til allerhøjeste Afgjørelse, om Licentiat Hannover, skjønt Mosait, kunde være allernaadigst at forunde Tilladelse til at deltage i den aabnede Konkurrence, med Udsigt til, dersom han maatte befindes at være den dueligste til det ledige Lektorat, at gives Dispensation fra den i Universitetets Fundats givne almindelige Bestemmelse i Henseende til Religionen, bemærkede Direktionen, at om man end, saaledes som det danske Kancelli havde ment, maatte antage, at der ved den paa det anførte Sted i Fundatsen givne Udsigt til Dispensation i den ommeldte Henseende alene er sigtet til andre kristelige Konfessioner end den evangelist-lutheriske, og aldeles ikke har været tænkt paa den mosaiske Tro's Bekjendere, vilde dog den Omstændighed, at der ikke er givet disse nogen udtrykkelig Udsigt til saadan Dispensation, neppe i og for sig være afgjørende, naar der toges Hensyn til de meget forandrede Forholde der ere indtraadte siden Aaret 1788, da Universitetets Fundats blev forfattet, og hin Omstændighed vilde saaledes, som ogsaa af Kancelliet og Konsistorium antaget, ikke kunne være til Hinder for desuagtet allernaadigst at forunde Mosaiter Adgang til Lærerposter ved Universitetet, naar iøvrigt den ansøgte Post ikke stod i nogen Forbindelse med Religionen. Det maatte uden tvivl indrømmes, at den væsentlige Forandring der efterhaanden er indtraadt i Henseende til Jødernes Dannelses, Stilling og samtlige Forholde, imod hvad der fandt Sted paa Fundatsens Tid, i Forbindelse med den større Tolerance i Henseende til Religionen, som i vore Dage er almindelig, vel kunde tale for, nu at tilstaae en Dispensation som man paa Fundatsens Tid end ikke har tænkt sig som en Mulighed, ligesom saadant heller ikke vilde være uden Analogi med adskillige andre Indrømmelser som i den senere Tid ere gjorte de mosaiske Tro'sbekjendere, der navnlig ikke ere udelukkede fra flere andre ikke ubetydelige Embedsposter. Den Indvending som muligen kunde heates fra den Kollision der kunde befrygtes at ville opstaae i adskillige Embedsstillinger mellem en mosaitisk Embedsmands Religionsstikke, naar disse med Punktlighed skulde overholdes, og hans Embedspligter, kunde neppe være af Betydning naar der er Tale om en Docentpost i Lægevidenskab, forsaavidt de maae ansees for aldeles ingen Kollision at kunne komme i med disse Pligter, saaledes som dette bevidnes af de agtværdigste mosaiske Gejstlige, og ligeledes den herværende Præst ved den mosaiske Menighed i en af ham afgiven Erklæring havde bevidnet. Hvad der derimod efter Direktionens Formening snarere vilde kunne betragtes som en Betænkning mod at tilstaae Mosaiter Adgang til Professorater ved Universitetet, forsaavidt disse ikke staae i Forbindelse med Religionen, var den Omstændighed at der, uagtet den betydelige Forandring som er foregaaet med Jødernes Dannelses og deres Forhold til Børgersamfundets kristelige Medlemmer, dog endnu hos Mange hersker en vis Fordom imod Jøderne, saa at Følelsen vilde stødes ved at see akademiske Lærerposter betroede Mosaiter, og muligen nogen skadelig Tilbagevirkning deraf paa deres Docentstilling kunde lade sig befrygte.

Men uagtet saaledes vistnok et og andet kunde tale imod at meddele den heromhandlede Tilladelse, syntes det dog langt mere at stemme overens med den nyere Lovgivnings Aand at opgive saadanne ældre Foranstaltninger hvorved Jøderne isoleres fra de øvrige Statsborgere, og som, forsaavidt de ikke havde deres Grund i Fordomme, fornemmelig hidrørte fra det lave Dannelsesstrin hvorpaa Jøderne tilforn befandt sig. Det syntes ogsaa at være i Universitetets Interesse, at Mænd af udmærket Talent, sjelden Kundskab og Dygtighed, ikke holdes borte fra Universitetets Tjeneste, blot paa Grund af Religionsforskjellen, naar der kun er Spørgsmaal om

saadanne Videnskabsfag der ikke staae i nogenstombestemt Forbindelse med Religionen, og saaledes kunde det synes betænkeligt, fra en Konkurrence som den nuværende at udelukke Nogen fordi han hører til det mosaiske Tro'ssamfund. Det blev yderligere bemærket, at de Fremfærdigt Civilisationen og i Forbindelse med den Lovgivning og Statsforvaltning overalt have gjort, og Følgerne deraf for ældre Ansættelser og Indretninger som efter deres Natur maatte indvirke hindrende paa den videnskabelige Kulturen, som paa det menneskelige og borgerlige Selskabs Interesser, have ikke alene med Hensyn til de forskjellige Religionsamfund ialmindelighed, men ogsaa isærdeleshed med Hensyn til det mosaiske, bevirket en kjendelig Forandring i Maaden at betragte og behandle dette Religionsamfunds Medlemmer paa, saaledes at dem efterhaanden ere indrømmede og indrømmes stedse mere uddvidede Borgerrettigheder, i Forhold til som de selv ved stigende Dannelse og Forædling mere og mere stille sig paa lige Punkt med Borgerselskabets øvrige Medlemmer; og Indflydelsen deraf har just ogsaa efterhaanden i de mest civiliserede Stater vist sig i at gjøre unge Videnskabsdyrkere af den mosaiske Tro'sbekjendelse som Videnskabsmænd delagtige i alle de Opmuntringer og Belønninger der uden virkelig Kollision med den bestaaende Statsindretning kunne tilstaaes dem. Følgen heraf er da ogsaa bleven, at foruden at Medlemmer af det israelitiske Tro'ssamfund paa mange Steder ere blevene og befinde sig nu ansatte i flere vigtige borgerlige Stillinger, ogsaa nu efterhaanden mere og mere Israellitter af fortrinlig videnskabelig Dygtighed aabnes Udgang til og erholde Ansættelse ved højere Læreanstalter i saadanne Fag som ikke have nogen umiddelbar Forbindelse med Religionen, saasom i Mathematik, Physik, Medicin, Philologi etc., hvorpaa kunde anføres en Mængde Exempler fra England, Frankrig, Belgien, Sveits og Tyskland, især det protestantiske, ligesom ogsaa H. Maj. Kongen af Preussen, ved gjennem Reskript af 13de December 1841 at forbeholde sig selv, i ethvert enkelt Tilfælde at bestemme angaaende Mosaiteurs Antagelse til Docentposter ved de preussiske Universiteter, tydelig har tilkjendegivet, at saadan Admission kan ventes bevilget naar tilstrækkelige Grunde maatte tale derfor, hvorpaa ogsaa allerede findes Exempler. Skjønt ved Kjøbenhavns Universitet hidtil ikke nogen Mosait har været ansat i Lærerpost, eller, med Hensyn til Udgang dertil, nogen Saadan har erholdt allernaadigst Dispensation fra Universitetsfundatsens Forfærd, har dog ogsaa hos os Lovgivning og Forvaltning, just med Hensyn til israelitiske Studerendes akademiske Forholde, forlangt antaget mere oplyste Grundsætninger, ligesom flere ældre Bestemmelser eller Forfærd, f. Ex. i forskjellige Fundatser, efterhaanden er givet en saadan liberalere Fortolkning, at de nu ikke mindre anvendes til Fordel for ellers kvalificerede Israellitter. Saaledes blev, da det pædagogiske Seminarium til Dannelse af Lærere for de lærde Skoler i Aaret 1799 oprettedes, Udgang dertil med Udsigt til passende Befordring i Skolevæsenet ogsaa aabnet for Studerende af det mosaiske Tro'ssamfund, og en saadan Studerende blev ogsaa siden paa denne Grund allernaadigst ansat som Adjunkt i det philologiske Fag ved Metropolitan-skolen, og forbandt dermed en Amanuensispost ved det store kongelige Bibliothek, i hvilken han for nogle Aar siden døde. Saaledes admitteres nu uden Bæmskelighed Studerende af den mosaiske Tro'sbekjendelse til de juridiske og medicinske Embedsexamina, og ikke mindre til alle akademiske Grader i alle Fakulteter (undtagen det theologiske) efter de for Alle gjeldende Regler, hvorpaa Licentiat Hannover selv er et Exempel. Saaledes nægtes dem, under de sædvanlige Betingelser, hverken Plads paa Regensen og flere Kollegier *), eller Andel i Universitetsstipendia og andre akademiske Understøttelser, forsaavidt ikke nogen speciel Bestemmelse maatte være til Hinder. Ej heller har Universitetet haft eller har mindste Anledning til at bemærke, at Studerende af det mosaiske Samfund i Henseende til videnskabelig Flid, Stræben og Udvikling staae tilbage for de øvrige Studerende, eller at fortrinlige Dueligheder mindre fremgaae af deres Kreds, hvorfor det saameget mere maa ønske, at disse ikke uden Nødvendighed udelukkes fra Lejlighed til paa samme Maade som andre at aabne sig Udsigt til en for Videnskaberne gavnlig Virkefreds.

Dersom der saaledes turde findes Grunde til, at der i nærværende Tilfælde meddeltes allernaadigst Dispensation for Licentiat Hannover, sandt Direktionen dog, ligesom Kancelliet og Konsistorium, at det burde udtrykkeligen tilkjendegives, at han

*) Jfr. Aarb. f. 1840 S. 54, 1841 S. 51. Af det paa sidstnævnte Sted Anførte sees dog, at man har nægtet Mosaiter Plads paa Ehlers' Kollegium.

ikke maatte vente derved at erholde Afgang til i sin Tid at indtræde i Konsistorium, da dettes Embedsvirksomhed unægtelig er af en anden Natur og strækker sig langt videre end den som er forbunden med et Lærerembede i det medicinske Fakultet, ligesom det ogsaa af den Grund vilde være upassende at en Jøde var Medlem af Konsistorium, da dette paa Universitetets Vegne har Patronatet over to af Hovedstadens Kirker.

Efterat Direktionen i Henhold hertil havde henstillet Sagen til allerhøjeste Afgjørelse, blev det ved kongelig Resolution af 17de Februar allernaadigst tilladt Licentiat M. Hannover at deltage i Konkurrencen i det lægevidenskabelige Fakultet, med Udsigt til, dersom han befindes at være den dueligste blandt Konkurrenterne, at forundes Lektoratet, uanseet at han bekjender sig til den mosaiske Tro, dog uden Afgang til eventualiter at indtræde i Konsistorium.

Konkurrencen begyndte Løverdagen d. 25de Febr., med den skriftlige Afhandling, til hvis Udarbejdelse der var indrømmet Konkurrenterne 14 Dage. Der bleve dem forelagte 5 Spørgsmaale, af hvilke hver af dem udtrak et. I Dr. Fengers Lod faldt følgende: en Plan til en Forelæsnings-Cyklus over almindelig Pathologi (Afhandlingen er 120 Sider 8vo), i Lic. Hannovers: den pathologiske Anatomi's Svar paa Spørgsmaalet: hvad er Cancer? (Afhandlingen 106 S.). (De øvrige 3 Spørgsmaale vare: Indledning til en almindelig Feberlære; Forskjellen mellem Betændelse og Kongestion; om Betydningen af den pathologiske Anatomi for Diagnosen).

Medens Afhandlingerne trykkes afholdtes Prøveforelæsningerne, og Konkurrencen endte med den mundtlige Argumentation, til hvilken der var overladt enhver af Konkurrenterne 1 Time. Foruden Prøveafhandlingerne bestode Prøverne, som tidligere bemærket, i en Obduktion og en over denne holdt Forelæsnung efter 48 Timers Forberedelse, samt en extemporal Forelæsnung over et opgivet Emne efter 3 Timers Forberedelse. I det Kadaver hvorpaa Dr. Fenger foretog sin Obduktion, fandtes Tuberkler i forskjellige Grader i Lungerne, og en fed Lever; i det Lic. Hannover tildelte Forbeninger i Arterierne, Emphysem i Lungerne og Hypertrophi i det venstre Hjertekammer. Forelæsningerne herover holdtes af Dr. Fenger Onsdagen den 22de, af Lic. Hannover Torsdagen den 23de Marts. Til den extemporale Forelæsnung, som holdtes den 31te Marts, af Hannover Kl. 12—1, af Fenger Kl. 1—2, vare opgivne 3 Emner, af hvilke de udtrak et: om Smittestoffernes ejendommelige Virkning paa det menneskelige Legeme. (De to andre Opgaver vare: om Pulsens semiotiske Betydning; om Spirituosa som ætiologisk Moment.)

Strax efterat Konkurrencen var tilendebragt, afholdtes Censuren. Censurkomiteen bestod af følgende 4 af Fakultetet udnævnte Professore: Bithusen, Bang, Møller, Stein, samt Dekanus Professor Eschricht (Suppleanter: Otto og Levy), og følgende 3 af det medicinske Selskab valgte Medlemmer: Prof. Jacobson, Dr. Ahrensen, Dr. Bendz (Suppleant: Regimentskir. Larsen). Censorerne's Dom gik ud paa at begge Konkurrenterne ved samtlige Prøver havde vist sig som Videnskabsmænd der ere i en tilfredsstillende Grad bevandrede i den pathologiske Anatomi og den almindelige Pathologi, men at Dr. Fenger enstemmigen ved alle Prøverne var anerkjendt som den fortrinligste. I Henhold hertil blev Dr. Fenger under 5te Maj allernaadigst udnævnt til Lektor med den herfor reglementerede Gage, 600 Rbd.

Da der omtrent paa samme Tid atter blev en Lektorpost ledig i Fakultetet, derved at Etatsraad Callisen afgik med Pension og den hidtilværende Lektor Professor Sommer under 9de Juni blev udnævnt til Professor extraordinarius, blev en ny Konkurrence om denne Post aabnet. Fakultetet foreslog dette, da det ikke var samme bekjendt, at nogen af vore Videnskabsmænd baade havde erhvervet de fornødne Kundskaber i kirurgisk Pathologi, hvilket var den specielle Disciplin der skulde doceres, og tillige var i Besiddelse af de øvrige Egenheder der kunde kvalificere ham til uden foregaaende Prøve at udnævnes til Lektor i dette Fag. Fakultetet mente, at for at Konkurrenterne kunde faae den fornødne Tid til Forberedelse, vilde man neppe kunne lade Konkurrencen begynde før et Aar efter Bekjendtgjorelsens Datum, hvoraf rigtignok vilde følge, at den kirurgiske Pathologi ikke i bemeldte Tid vilde blive foredraget; men da de Medlemmer af Fakultetet som foredrage de mest beslægtede Discipliner, havde lovet i deres Forelæsninger, saalænge Vakancen finder Sted, at tage fortrinligt Hensyn til, at hin Videnskab ikke særskilt doceres, haabede Fakultetet,

at paa denne Maade en Ulempe kunde formindskes som ikke ganske lod sig hæve. Jøvrigt antog Fakultetet, at Konkurrencen i de fleste Henseender kunde sættes aldeles lige med den som nylig havde fundet Sted, dog med nogle navnlig angivne Modifikationer, foranledigede ved Forskjelligheden af den Disciplin hvori Kundskab vilde blive at fordrø.

Paa Direktionens i Henhold hertil nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev det ved kongelig Resolution af 9de Juni bestemt, at der om det ledigblivende Lektorat i Fakultetet skulde aabnes en Konkurrence i Henhold til Fundatsen af 7de Maj 1788 Kap. 1 § 13, hvilken dog ikke bliver at afholde for et Aar efter den derom udstedte offentlige Bekjendtgørelse, samt at der i Henseende til Afgangen til denne Konkurrence og Bedømmelsen af de derved afl ggende Prøver følges de samme Regler som ved den kongelige Resolution af 21de Maj f. A. bleve fastsatte for den tidligere Konkurrence.

Ifølge den af Fakultetet derefter udstedte Bekjendtgørelse, vil Konkurrencen finde Sted i Lobet af Sommeren 1844, og Anmeldelserne om Deltagelse maae være indleverede til Fakultetets Dekanus inden 1ste Juli f. A. Prøverne skulde aflægges i den kirurgiske Pathologi og ville komme til at bestaae af: 1) en Pr veafhandling, hvis Thema meddeles ved Lodtrækning og til hvis Udarbejdelse tilstaaes Konkurrenterne 18 Dage, efter hvis Forlob den leveres trykt til Dekanus. Trykningen skeer paa Konkurrentens egen Bekostning. Afhandlingen omdeles til Censurerne og Konkurrenterne 3 Dage før den af Forfatteren forsvares mod Medkonkurrenterne; skulde disses Antal overstige 4, forsvares Afhandlingen dog kun mod de 4 af dem som ved Lodtrækning ere valgte. Hver af de opponerende Konkurrenter tilstaaes $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Time til Argumentationen. 2) Examination af en Syg med p af lgende Forelæsning efter 3 Timers Forberedelse. 3) En Forelæsning over et 3 Dage if rvejen opgivet Emne. De to sidstnævnte Forelæsninger maae ej medtage mindre end $\frac{3}{4}$ og ej mere end 1 Time, og de holdes i det danske Sprog, hvori ogsaa Pr veafhandlingerne forfattes. De  vrige Bestemmelser ere de samme som ved den sidste Konkurrence.

— Med Hensyn til den først ifølge kongelig Resolution af 15de Sept. 1840 hos Professore i Physiologi og Comparativ Anatomi (eller ved det physiologisk-zootomiske Musæum) ansatte Medhjælper eller Profektor er foregaaet en For ndring ifølge vedkommende Professors Dnske. Professor Eschricht bemærkede nemlig i et derom indgivet Andragende, at uagtet de to hidtil ansatte Medhjælpere begge havde været meget duelige unge Læger og vel vede i den menneskelige Anatomi, havde desuagtet de finere Injektionspr parater alle maattet anskaffes gjennem andre Veje, især ved Køb eller efter Bestilling, ligesom flere Arbejder jevnlig blev udførte af Professore selv eller forskjellige yngre Videnskabsmænd. At Mus et skulde kunne erhverve en ung Mand som baade var vel hjemme i Zoologien og vel øvet i finere zootomiske Præparationer, var overhovedet lidet sandsynligt, men naar de Arbejder hvortil disse Færdigheder og Kundskaber i højere Grad udtr ves skulde, som hidtil, for den allerstørste Del særstilt betales af den Mus et anviste tarvelige Sum, foruden Profektorgagen, vilde Indtægten snart vise sig utilstrækkelig. Professore holdt sig derfor overbevist om, at der vilde være bedst forget for Mus et i Forhold til de tilstaaede Pengekr fter, naar alt Profektorarbejdet — hvortil maae henregnes alle Injektioner og andre anatomiske Præparationer, samt Ordningen af de for største Delen zootomiske Præparater — betales ikke til en enkelt Mand i en aarlig Gage, men efter Arbejdets Forskjellighed til forskellige Mænd, hvem det antroedes eller hos hvem det bestiltes, hvilket naturligvis ikke vilde være til Hinder for, at dersom virkelig en yngre Læge skulde findes, som besad alle de ønskelige Egenstaber, det hele Arbejde kunde betros ham. Indtil dette Tilfælde indtraf, vilde ialtfald den foreslaaede Anordning kunne betragtes som en Prøve.

Da saavel det lægevidenskabelige Fakultet som Konsistorium havde anbefalet dette Forslag, bifaldt Direktionen ved Skrivelse af 3te Septbr., at i Fremtiden og saasnart det Kandidat Lehmann af Konsistorium givne Engagement var udløbet, alt Profektorarbejdet til det ovennævnte Musæum betales, ikke ved en enkelt Mand tilstaaet aarlig Gage, men efter Arbejdets Forskjellighed til forskellige Mænd efter Bestilling, dog uden at man derved affj rer sig Afgang til at betroe det hele Arbejde til en yngre Læge, som maatte findes at besidde de dertil fornødne Egenstaber. I en senere Skrivelse har Direktionen anseet det som en Selvfølge, at Betalingen for det Pro-

sektorarbejde der paa foranførte Maade bliver at udføre for det physiologisk-zootomiske Musæum, ikke maa overskride den for Profektoren hidtil bestemte Løn af 200 Rbd. aarlig.

— Der er dernæst i Fakultetet ansat en ny Profektor, nemlig for Docenten i pathologisk Anatomi. Et Andragende herom indkom fra Lektor Fenger, hvem det var tilfaldet at foredrage bemeldte Disciplin, men som, da denne ikke tidligere havde været indbefattet i den Cyklus af Discipliner som var anseet nødvendig til de unge Lægers Dannelse, havde felt sig hæmmet i sin Virksomhed ved Savnet af de nødvendige Hjælpemidler til Undervisningen i samme, navnlig ved Mangel af et tilstrækkeligt Antal af Kadavera. Da den pathologiske Anatomi er en beskrivende Videnskab, maa det ansees for aldeles umuligt for en Lærer at meddele sine Tilhørere en rigtig Forestilling om de Abnormiteter i det menneskelige Legems Bygning og Textur der frembringes ved Sygdom, naar han ikke tillige kan fremstille dem synlige for dem, hvilket kun kan ske ved at han har Kadavera til sin Disposition hvori saadanne Abnormiteter findes. Men da de Kadavera som leveres til Universitetet, dels ikke ere tilstrækkelige, dels heller ikke ledsages af nogen Beretning angaaende den Sygdom der har foranlediget Døden, hvorved de for en stor Del tabe i Brugbarhed for den pathologiske Undervisning, havde Lektor Fenger hos Direktionen for det kongelige Frederiks Hospital udvirket sig Tilladelse meddelt til for Fremtiden at foretage Obduktionerne af de Individuer som dør paa begge Hospitalets Afdelinger; ved det derom trufne Arrangement antog han at ville komme til at foretage omtrent 150 Obduktioner om Aaret, et Antal der, saafremt det senere skulde vise sig ikke at være tilstrækkeligt, uden særdeles Bæmseligheder vilde kunne foreges til næsten det Dobbelte. Men da Dissektionen af en saa stor Mængde Kadavera, og Præparationen af de i dem indeholdte abnorme Organer, vilde udfordre saa megen Tid, at Lektor Fenger ikke vilde see sig istand til at udføre det, som det bør udføres, uden Medhjælp, var det med Hensyn hertil, at han havde anholdt om, at der maatte ansættes en Profektor med dette specielle Hverv. Denne vilde imidlertid tillige kunne overdrages at præparere de dertil egnede Stykker, saaledes at de kunne opbevares i Musæet, hvorved den Fordel vilde opnaaes, at Universitetets pathologiske Samling, som er opstaaet ved en Sammensmeltning af Universitetets ældre Samling og de det forrige kirurgiske Akademi tilhørende Præparater, men som nu befandt sig i en aldeles mangelfuld Forsatning, lidt efter lidt vilde kunne bringes paa Fode uden stor Bekostning. Hvad den Godtgjørelse angaaer som maatte tilstaaes en saadan Mand, var det bemærket, at, da Forretningerne vilde medtage en 3 à 4 Timer dagligt Arbejde, og da det saaledes vilde kræve en ligesaa lang Arbejdstid som for de tvende andre ved Universitetet ansatte Profektorer, syntes det ogsaa billigt, at den ny Profektor blev tilstaaet den samme Løn som disse, nemlig 200 Rbd. aarlig, og vilde han da kunne antages paa 1 Aar ad Gangen. Lektor Fengers Forslag blev anbefalet af Fakultetet, især med Hensyn til den nuværende mangelfulde Forsatning af den Del af det anatomiske Musæum som henhører til den ham overdragne Disciplin, nemlig Samlingen af Præparater til den pathologiske Anatomi; men Fakultetet antog imidlertid, at det hidhørende Arbejde senere hen maatte vilde blive ulige mindre, saa at denne særegne Profektor enten ganske vilde kunne undværes eller ialtfald faae et langt mindre Arbejde, hvisaarsag Fakultetet ansaae det for hensigtsmæssigst, at Ansættelsen alene blev temporær, og for det Første kun indtil den pathologiske Del af det anatomiske Musæum er bragt i en bedre Forsatning end den nuværende, hvorefter Gagen vilde kunne modificeres. Til denne Erklæring henholdt ogsaa Konsistorium sig, ligesom det med Kvæstor antog, at den foreslaaede Gage af 200 Rbd. til bemeldte Profektor, der ikke vilde kunne udredes af nogen Del af det forrige kirurgiske Akademi's egne Indtægter, som alle medgik til de ordinære Udgifter for det kirurgiske Studium, imedens den akademiske Fond endog havde maattet overtage flere ej ubetydelige ekstraordinære Udgifter, vilde være at udrede af Normalsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme, da alle de andre Normalsummer Intet kunde afgive fra de egentlige Universitetet vedkommende Udgifter; samt at den foreslaaede Løn af 200 Rbd. aarlig kun foreløbig burde bevilges for 3 Aar.

Efterat Direktionen ved allerunderdanigst Forestilling havde anbefalet Forslaget, blev det derefter under 29de Decbr. allernaadigst tilladt,

at der ved det lægevidenskabelige Fakultet, foreløbig i et Tidsrum af 3 Aar, maatte antages en Profektor udenfor det hidtil normerede Antal, med det specielle

Hverv, at understøtte det af Fakultetets Medlemmer der docerer den pathologiske Anatomi, samt at præparere de dertil egnede Stykker, saaledes at de kunne opbevares i Musæet; samt at bemeldte Profektor, som af Fakultetet bliver at antage, hvergang for et Aar, maa tilstaaes en Godtgørelse af 200 Rbd. aarlig, hvilken Sum for 1844 bliver at udrede af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formerals Fremme, men for Fremtiden at tilføje Gageringssummen paa Universitetets Budgetter.

— At en Udvidelse af den hidtilværende Dissektionsstue, tilligemed et passende Lokale for den kirurgiske Instrumentsamling, er opnaaet ved Flytning af et Skillerum i Akademibygningen, er nylig omtalt blandt Bygningsforetagender.

— Det bemærkes, at da det var befundet, at Fattigskatten af de til Beboelse bestemte Lejligheder i bemeldte Akademibygning hidtil var udredet af Akademiets Indtægter, blev det ved en Skrivelse fra Direktionen af 13de Maj tilladt, at de nuværende Beboere vel fremdeles maatte fritages for denne Udgift, og denne udredes af den til Bygningsudgifter normerede Sum, men derhos bestemt, at det ved indtræffende Balance skal paalægges de ny Beboere at udrede samme, ligesom de Professorer der have fri Bolig i Universitetsbygningen selv maae udrede Fattigskatten.

Forsaavidt i forr. Aarg. (S. 39) er anført, at Anatomikarlens Løn var bleven normeret til 50 Rbd., bemærkes, at da det befandtes at dette var grundet paa et fejlagtigt Opgivende, og at han i Virkeligheden hidtil havde haft 100 Rbd., er hans Løn bleven forhøjet til dette Beløb.

— I forrige Aargang (S. 40 ff.) ere de Forhandlinger meddelte som foreløbigen havde fundet Sted angaaende Indlemmelse i Universitetsbibliotheket af det forrige kirurgiske Akademi's og det Claseske Literaturselskabs forenede Bibliotheker. Efterat de der omtalte Underhandlinger mellem Universitetets Bibliotheks-Kommission og bemeldte Literaturselskab vare tilendebragte, modtog Direktionen igjennem Konsistorium Indberetning om at Selskabet for sit Bedkommende havde samtykket i de forenede Bibliothekers Indlemmelse i Universitetsbibliotheket, og at Selskabets Direktion og Bibliothekskommissionen vare komne overens om følgende Vilkaar for saadan Indlemmelse:

1. Literaturselskabets nuværende Bogsamling overdrages Universitetsbibliotheket til Ejendom, og Selskabet vedtager fremdeles dertil at afgive de af det anskaffede Bøger og Journaler, efterat de have været afbenyttede ifølge Selskabets Vedtægter til Cirkulation imellem Medlemmerne og ved Redaktionen af Tidsskrift for Læger, hvilken Afbenyttelse antages ikke at kræve mere end i det højeste $1\frac{1}{2}$ Aar fra Anskaffelsen af. Afleveringen til Bibliotheket skeer ved Selskabets Sekretær to Gange om Aaret.
2. Med Hensyn til, at de af Literaturselskabet anskaffede Skrifter saaledes komme i Universitetsbibliothekets Eje, stiller dette aarlig 200 Rbd. af de Midler det vinder ved Inddragelsen af det kirurgiske Akademi's Bibliothek og de dertil henlagte Indtægter under Universitetsbibliotheket, til Disposition for Literaturselskabets Direktion i Forening med det lægekundige Medlem af Bibliothekskommissionen, forsaavidt samme ikke allerede er Medlem af Direktionen, for dermed at udvide Anskaffelsen af Bøger og Journaler. Dette skeer i den Form, at Direktionen i Forening med det nævnte Medlem af Kommissionen bemyndiges til aarlig at anvise specificerede Boghandlerregninger indtil 200 Rbd. til Udbetaling for Universitetsbibliothekets Regning i Kvæsturen.
3. Den nuværende Bibliothekar ved Literaturselskabets Bibliothek, Dr. med. Sommerfeldt, der tillige har været ansat ved det kirurgiske Akademi's Bibliothek og i begge Ansættelser tilsammen haft en aarlig Indtægt af 110 Rbd., beholder indtil videre og indtil han opnaaer en væsentlig forbedret Embedsstilling, denne Indtægt, der udbetales ham af Universitetsbibliothekets Midler, imod at han er forpligtet til derfor efter Bibliothekarens Anvisning at besørge de fra Literaturselskabet til Bibliotheket overgaaende Bøgers og Tidsskrifters Ordning og Katalogisering.
4. Der forbeholdes saavel Universitetet som Literaturselskabet Ret til at ophæve denne Overenskomst, naar den befindes ikke at kunne forenes med det enes eller det andets Lær, dog saaledes, at de engang til Universitetsbibliotheket overdragne Bøger og Tidsskrifter i et saadant Tilfælde vedblive at være dets Ejendom.

Under 22de Juli meddelte Direktionen sin Approbation paa denne Overenskomst, og bifaldt navnlig, at Dr. Sommerfeldt som Underbibliothekar ved denne Afdeling af Bibliotheket indtil videre udbetales den ham hidtil som Bibliothekar tillagte Løn af 110 Rbd., der nu efter Etatsraad Callisens Afgang vilde være at udrede af det Kaspiske Legats Renter, saavidt disse kunne tilstrække. Ligeledes bemyndigedes Kommissionen til, efter dens tidligere Forslag at lade anstaffe de til Optagelsen af de ny tilkomne Bøger fornødne Tverreoler, samt til at lade de derved opstaaende Dubletter bortfælgge, forsaavidt saadant maatte anses ønskeligt.

Foruden den betydelige Tilvæxt **Universitetsbibliotheket** ved Indlemmelsen af det nysnævnte særskilte Bibliothek har erholdt, er at berette dels om en Ombytning af nogle af Bibliothekets Haandskrifter mod Dubletter fra det store kongelige Bibliothek, dels om en ved H. Maj. Kongens Gavnildhed modtaget mindre men ikke uvigtig Tilvæxt. Det er bekendt, at der bestaaer en allernaadigst anordnet Kommission til at gennemgaae det store kongelige Bibliotheks Haandskriftsamling og besørge udgivet en videnskabelig og ræsonneret Fortegnelse over det af dens Indhold der har Interesse og Vigtighed nok for enkeltvis at optages i en saadan Fortegnelse. Af denne Katalog er det første Stykke, der skal indeholde de semitiske, persiske og tyrkiske Haandskrifter, nu færdigt til Trykken, redigeret af Professor Dr. Olshausen i Kiel, der tilligemed Professorerne Konferentsraad Verlauff og Madvig for Tiden udgjør Kommissionen. Under sit Ophold her i Staden for at bearbejde de hidhørende Haandskrifter i det store kongelige Bibliothek, gennemgik og undersøgte Professor Olshausen tillige de arabiske og persiske samt nogle faa tyrkiske Haandskrifter som findes i Universitetsbibliotheket, ligesom Professor Hoblenberg, ved Siden af at gennemgaae og beskrive det kongelige Bibliotheks hebraiske Kodices, tillige undersøgte Universitetsbibliothekets hebraiske Haandskrifter. Naagt nu Universitetsbibliotheket ikke havde mange Kodices i disse Sprog, og de færreste af dem det havde vare vigtige, vare dog nogle enkelte, især af de arabiske og persiske, af større, tildels af betydelig Interesse, og det maatte derfor anses for saare ønskeligt, at Orientalisterne i det samme Værk der meddeler Underretning om det kongelige Bibliotheks Haandskrifter i denne Retning, tillige kunde finde Oplysning om hvad der i det Hele i Kjøbenhavn i offentlige Samlinger findes af deslige Haandskrifter. Det vilde imidlertid være vanskeligt i Katalogen over det kongelige Bibliotheks Samling paa en bekvem og passende Maade at optage Haandskrifter der hørte til en anden Samling, ligesom det heller ikke kunde nægtes, at det med Hensyn til Haandskrifternes mulige Benyttelse af fremmede Orientalister vilde medføre en Bekvæmhed, hvis de alle fandtes paa et Sted under et Tilsyn. Der opstod derfor den Tanke, at det muligvis kunde synes rigtigst og i Videnskabelighedens Interesse at overdrage Universitetsbibliothekets lille og i dens isolerede Tilstand lidet betydelige Samling af semitiske og persiske samt tyrkiske Haandskrifter til det store kongelige Bibliothek, hvorved dettes allerede nu vigtige Samling vilde vinde i Rigdom og Interesse, imod en Godtgjørelse af anden Art. Dog kunde Vederlaget neppe gives anderledes end i Bøger udsøgte af det kongelige Bibliotheks ikke faa eller uvigtige Dubletter, i et Antal og til en omtrentlig Værdi der nærmere maatte bestemmes. Ved at forelægge Konsistorium dette Forslag, bemærkede Prof. Madvig, at der iblandt de Haandskrifter hvorom Talen er, ikke var noget der ved testamentarisk Donation var kommet i Universitetsbibliothekets Eje, idetmindste saavidt nu vides. Efter dette af Konsistorium anbefalede Forslag gav Direktionen ved Skrivelse af 19de Decbr. sit Samtykke til en saadan Ombytning, idet Direktionen forbeholdt sig den endelige Bestemmelse med Hensyn til Bibliothekets Vederlag af Dubletter.

Under sit Ophold her i Staden i afvigte Sommer i nysnævnte Anledning blev Professor Olshausen fra Kiel af Hans Majestæt allernaadigst bemyndiget til paa Allerhøjstssammes Bekostning at besørge indkjøbte tre Exemplarer af adskillige i Kairo trykte vigtige arabiske Værker, til Fordeling mellem det kongelige Bibliothek og Universitetsbibliothekerne her og i Kiel. Disse Værker vare mod Slutningen af Aaret ankomne og Universitetsbibliotheket havde modtaget sine Exemplarer, nemlig 1001 Nat, 2 voll. fol., Qamus, stort arabisk Lexikon, 3 voll. fol., Alsihi arabiske Grammatik, Kommentar til Alsihi, Rifaats Rejse.

Af en nordamerikansk Embedsmand N. F. Hassler, har Bibliotheket i Slutningen af Aaret modtaget i Gave en Række af ham udgivne Skrifter og Aftstykter, vedkommende et paatænkt nyt Maal- og Vægtsystem i de forenede Stater. Ligeledes modtog Bibliotheket af den i forr. Aarg. S. 69 omtalte D. Thom i Liverpool en ny Sendelse af nogle Skrifter, samt en Gave af Bøger fra Kvækeren Alexander.

Den botaniske Have har, foruden den ovenomtalte Reparation af Gartnerboligen, opnaaet væsentlige Forbedringer ved Opførelsen af to ny Værthuse og ved en Udvidelse af sin Grund.

Ved allerhøjeste Reskript af 28de April blev det Direktionen allernaadigst tilkjendegivet, at Hans Majestæt, efter at have ved personlig Nærværelse i den botaniske Have overbevist sig om at Opførelsen af ny Værthuse sammesteds vilde være hensigtsmæssig og tildels nødvendig, havde paalagt Professor Schouw at indkomme med allerunderdanigst Forslag, over hvilket Direktionen affordredes allerunderdanigst Betænkning.

Det var i bemeldte Forslag bemærket, at allerede da Professor Schouw overtog Haven i Efteraaret 1841, vare saavel det gamle største Værthus, som de to mindre, der ere opførte i den nyere Tid, saa overfyldte med Planter, at disse indbyrdes skadede hverandre i Værten, betogte hverandre Lyset, og at man vanskelig kunde komme til at see eller undersøge dem, ligesom ogsaa adskillige Planter, tildels Havens kostbareste Prydelser, af Mangel paa Højde stødte an mod Værthusets Loft. Disse Ulemper vare siden den Tid stedse forøgede, og det især ved den rige Tilvært af Værthusplanter som Haven erholdt da de af Liebmann og Nathsack samlede mexikanske Planter ankom hertil, uagtet den største Del af Samlingen blev afhændet til Handelsgartner Booth i Hamborg. Da i Efteraaret 1842 de Planter som om Sommeren staae ude bleve flyttede ind i Værthusene, kunde man kun skaffe Plads ved at stille sig ved saadanne Dubletter som Haven nogenlunde kunde undvære. Endel af de mexikanske Planter, navnlig en Cykadeer, vare imidlertid nu vorede til, de af Frø opkomne Planter fra samme Land fordrede ogsaa Plads, og Haven havde ogsaa fra andre Sider faaet og vilde, navnlig ved Bytte med de mexikanske, erholde Tilvært af saadanne Planteformer som hidtil savnedes. Men heraf vilde blive en Følge, at det allerede til næste Efteraar vilde være umuligt at rumme alle Værthusplanterne i Værthusene, med mindre man vilde stille sig ved Planter som Haven ikke burde undvære. Hertil kom endnu den Omstændighed, at det største Værthus trængte til en Hovedreparation, da Bjelkerne tildels vare raadnede og derfor maatte erstattes med ny dersom Huset ikke skulde falde sammen. Længere end til næste Foraar vilde det neppe være muligt at udsætte denne Reparation, men naar der da ikke var noget nyt stort Værthus, vilde der intet Sted være hvor de store Planter, som ikke taale at sættes i Friland, kunde henslyttes under Reparationen.

Hvad der behøvedes, var et stort og højt varmt Hus (Palmehus) til de store tropiske Planter, dernæst et Orkidee-Hus, indrettet specielt efter den særegne Kultur som Orkideerne, en Familie hvoraf Haven havde faaet saa betydelig en Tilvært ved den mexikanske Sending, fordre. Det førstnævnte Hus maatte efter en fremlagt Tegning være 26 Alen langt, 12 Alen højt, 11½ Alen bredt, med 2½ Alen høje opstaaende Vinduer og 9½ Alen lange skraa Vinduer mod Syd samt 3½ Alen lange skraa Vinduer mod Nord; Nordstiden vilde blive benyttet til Ildsteder, til en Fæstue paa 4 Fag og en Svendebolig paa 2 Fag; Husets Opvarming antoges tilvejebragt ved 2 Jernkjedler og omtrent 400 Alen Jernrør til Vandets Cirkulation; i det Andre tjene tre Jernpiller til Understøttelse. Efter optagne Overslag vilde til Opførelse af et saadant Hus udkræves 6729 Rbd. eller maaske rigtigere 7000 Rbd. Et Orkidee-Hus paa 12 Vinduer i 2 Afdelinger, 26 Alen langt, 5½ Al. bredt, 4½ Al. højt, med 3½ Al. lange skraatliggende Vinduer til begge Sider, og for Enden et Bindingsværks Skur til Fyrsted og Implantningshus, samt en Jernkjedel med omtrent 100 Alen Jernrør til Opvarming, vilde efter Overslag udkræve en Udgift af 1874 Rbd., som dog ligeledes maaske rigtigere burde kalkuleres noget højere, saasom til 2000 Rbd. Til begge Værthuse vilde saaledes udfordres 8600 eller 9000 Rbd. Imidlertid bemærkedes, at medens Palmehuset maatte ansees som paatrængende nødvendig, kunde Opførelsen af Orkidee-Huset, hvis Midler dertil ikke strax kunde

erholdes, udsættes, da man ligesom hidtil kunde benytte et af de allerede tilstede-værende lavere Huse, skjønt disse ikke vare byggede efter Drkideernes Tare og saaledes ikke kunde skaffe de for samme fordelagtigste Forholde, ligesom de ogsaa, naar de større Drkideer efterhaanden vore til, vilde blive for lave samt Pladsen optages for andre Værter.

Professur Schouw troede, at uagtet Reparationen af det gamle Værthus vilde være temmelig bekostelig, kunde de dertil nødvendige Udgifter udredes af Havens ordinære Indtægter. Derimod maatte de til de tvende ny Huse fornødne Summer betragtes som aldeles ekstraordinære, ligesom der ved Normeringen af Indtægterne heller ikke er taget Hensyn til deslige Udgifter, der, selv om de fordeltes paa en lang Arrække, vilde virke fordærveligt paa Havens Vedligeholdelse og Fremgang. Han yttrede det Haab, at det muligen med Hensyn til det Byrdesulde for den akademiske Fond i at udrede en saadan ekstraordinær Udgift kunde blive allernaadigst tilladt, at en Del deraf maatte udredes af Finanserne, hvorved var bemærket, at ligesom Haven tidligere var aldeles kongelig, saaledes erholder den endnu et ikke ubetydeligt Tilskud fra Finanserne, og at det, medens der for de tvende andre Grene af Naturhistorien foruden Universitetets Musæum gives kongelige offentlige Samlinger, syntes aldeles naturligt, at Finanserne bidroge til det eneste Institut af denne Art i Kongeriget, ej alene hvad de ordinære Udgifter angaaer, men ogsaa i Henseende til de ekstraordinære.

Konfistorium, hvis Betænkning Direktionen indhentede, yttrede, at den akademiske Fond ikke burde undslaae sig for at udrede en ekstraordinær Udgift til bemeldte Værthuses Opførelse, men anbefalede derhos indstændigen til Direktionen at søge bevirket, at Finanserne maatte udrede Halvdelen af den beregnede Beføstning af 9000 Rbd.

Direktionen tilfrev derefter Finansdeputationen og erklærede sig villig til allerunderdanigst at andrage paa at en Sum af indtil 4,500 Rbd. af Universitetets Kasse maatte anvendes til de oftnævnte Værthuse, naar den øvrige Halvdel af Beføstningerne maatte tilskydes af Finanserne, hvorved, foruden de af Professor Schouw anførte Grunde, var fremhævet, at den botaniske Have er et Institut som ikke kommer Universitetet alene tilgode, men ogsaa er af Nytte og Interesse for det større Publikum, og at Finanserne ogsaa ved flere foregaaende Lejligheder havde overtaget Udgifter vedkommende Haven udenfor det ordinære Tilskud, saasom navnlig til den af Liebmann og Rathsfack foretagne Rejse til Mexiko, som havde givet nærmest Anledning til Nødvendigheden af ny Værthuse.

Da Finansdeputationen imidlertid ikke vilde give sit Samtykke til at noget Bidrag hertil blev udredet af Finanskassen, blev det, efterat Direktionen allerunderdanigst havde hensillet Sagen til allerhøjeste Afgjørelse, under 30te Juni allernaadigst tilladt,

at de ommeldte tvende ny Værthuse i indenværende Aar maatte opføres i den botaniske Have, overensstemmende med de fremlagte Tegninger, nemlig et større eller saakaldet Palmehus for en Beføstning af indtil 7000 Rbd., og et mindre efter Drkideernes Kultur indrettet Hus, for en Beføstning af indtil 2000 Rbd., hvilke Summer blive at udrede af Universitetets paa Budgettet for 1843 kalkulerede Overskud af 10506 Rbd. 27 Sk., og forsaavidt dette ikke maatte tilstrække, at overføre paa Budgettet for næste Aar.

Begge Værthusene bleve for største Delen i Aarets Løb fuldførte, og hele Beføstningen udredet af den akademiske Fonds Overskud for 1843.

— Ved kongeligt Reskript af 23de April blev det Direktionen tilkjendegivet, at Hans Majestæt, foranlediget ved et af Professor Schouw indgivet allerunderdanigst Forslag angaaende Udvidelsen af den botaniske Have med en Haveplads fra Gammelholm, havde befalet Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet at nedlægge allerunderdanigst Forestilling om den mellem Mastegraven og Chalupskuret beliggende Haves Overdragelse til den botaniske Have, med Oplysning om dette Jordstykkes Værdi og dets Indtægt for Holmens Overekipagemester, samt Overslag over en Murs Opførelse til Hegn mellem Haven og Holmen. I Henhold til en indsendt Taxationsforretning og Overslag havde bemeldte Kollegium derefter foreslaaet følgende Betingelser for det omhandlede Grundstykkets Afståelse: at vedkommende kongelige Kasse for dette Jordstykke betaler Staten c. 1500 Rbd., hvortil det ved Taxationen var vurderet; at der tilstaaes den nuværende Holmens Overekipagemester for hans Embedstid i Godtgjørelse for Afvænet af Haven 200 Rbd. aarlig, ligeledes

at udrede af vedkommende kongelige Kasse; at det fornødne Hegns Opførelse af Mur og Plankeværk, som vilde medføre en Udgift af c. 2039 Rbd., og sammes fremtidige Vedligeholdelse, bekostes af den Autoritet der faaer Grundstykket i Besiddelse; at Udgiften for det tilstødende Skurs Flytning, c. 340 Rbd., refunderes af vedkommende kongelige Kasse, alt saaledes, at Støtaten ikke kan faae nogen Udgift eller Byrde i denne Anledning enten nu eller i Fremtiden, samt endelig, at Grundstykket ikke maa beplantes saa nær ved Chalupskuret, at dette deraf kan tage Skade eller dets Reparation hindres. Det blev nu Direktionen allernaadigst paalagt, paa den botaniske Haves Vegne at nedlægge allerunderdanigst Forestilling om dette Jordstykkets Overtagelse, saafremt denne fremdeles maatte ønskes, og om hvorvidt de heraf flydende Bekostninger kunde udredes af den akademiske Fonds Overflud.

I en af Professor Schouw afgiven igjennem Konsistorium indsendt Erklæring angaaende de Betingelser som af Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet vare gjorte for Afstaaelsen af den omhandlede Haveplads, yttrede Professoren med Hensyn til de for Afstaaelsen forlangte 1500 Rbd., at han i sit Forslag var gaaet ud fra den Forudsætning, at der ikke vilde blive Spørgsmaal om noget Kjøb af Jorden; thi da Havepladsen skulde gaae over fra et offentligt Institut til et andet, forekom det ham indlysende, at her ikke, saaledes som naar der er Spørgsmaal om Overdragelse fra eller til Private, kunde være Anledning til Udbetaling af en Kjøbesum, eftersom Staten maatte kunne anvende den Ejendom der ikke behøves til en vis Bestemmelse, til andet offentligt og nyttigt Brug. Foraaavdt Admiralitetet maatte være gaaet ud fra den Anskuelse, at Støtaten som et særegent Institut maatte have Erstatning for den afstaaede Ejendom, bemærkede han, at en saadan Anskuelse ikke blot syntes at være i Strid med almindelige finansielle Grundsætninger, men ogsaa med de allernaadigst foreskrevne Regler, hvorefter der ikke længere skal gives separate Fonds under de forskjellige Kollegier, og ifølge hvilke altsaa ialtsald Kjøbesummen ikke vilde tilfalde Støtaten, men den almindelige Statskasse; derhos vilde det være meget anomalt at der, naar, om end paa ubestemt Tid, aarlig Godtgjørelse for Afavnet af Jorden præsteres, ikkedestomindre desuden skulde udredes Betaling for Jordstykket efter Taxation, hvorved Støtaten, som nu ingen Indtægt har af samme, aabenbart vilde lukrere paa Universitetets Bekostning, idet den oppebar Renter af Kjøbesummen, medens Universitetet skulde give Godtgjørelse for Afavnet. Endelig vilde det, naar der var Spørgsmaal om at udvide den botaniske Have ved at kjøbe Jord, blive at overveje, om man da ikke hellere maatte kjøbe denne udenfor Byen, hvor den kunde erholdes langt billigere eller et meget større Areal for samme Pris, og om man i saa Fald burde forflytte Haven, eller anlægge en Filialhave. Professor Schouw yttrede saaledes det Haab, at det maatte blive allernaadigst tilladt, at Afstaaelsen maatte finde Sted uden Godtgjørelse for Jorden. I Henseende til den 2den Betingelse, nemlig en aarlig Godtgjørelse af 200 Rbd. til den nuværende Overekipagemester, var af Professoren bemærket, at Sagkyndige vel for ham havde yttret, at denne Sum meget oversteg det som man, selv ved den fordelagtigste Dyrkning, kunde udbringe af et saadant Jordstykke, ligesom den ogsaa udgjorde 13 à 14 Procent af Burderingssummen, men da her ikke blot var Spørgsmaal om et Pengetab, men ogsaa om at miste en Behagelighed, troede han, at det alene burde henstilles til Hans Majestæts Forgodtbefindende, hvilken Godtgjørelse der passende kunde tilstaaes. Foraaavdt Admiralitetet som 3die Betingelse havde forlangt, at der skulde opføres fornødent Hegn af Mur og Plankeværk, hvilket efter det af Kollegiet foranstaltede Overflag vilde koste, med Indbegreb af Tømmersturets Flytning, 2379 Rbd., eller efter en anden Hegnslinie endog 2805 Rbd., fremsatte Professoren et andet Forslag, som i meget betydelig Grad vilde formindste Udgifterne. Det ovennævnte Tømmerstur paa Grændsen af Havestykket kunde nemlig meget godt blive staaende, og da der nu var Plankeværk fra Chalupskuret til Tømmersturets og ligeledes fra sidstnævnte Bygning til Kontoret, vilde der, foruden Plankeværket ved Mastegraven, kun behøves Hegn paa en Linie af 21 Alen, hvilket kunde skee ved et Plankeværk; ifølge optaget Overflag vilde Plankeværket ved Mastegraven, 67½ Alen, koste 324 Rbd., og det nysnævnte mindre Plankeværk 97 Rbd., ialt 421 Rbd., hvorved dog maatte bemærkes, at det maaske vilde blive nødvendigt at reparere Bolværket ved Mastegraven forinden Plankeværket sattes, hvilket vilde koste 143 Rbd. Vel vilde der efter dette Forslag erholdes et noget mindre Areal, men dette Tab vilde ikke staae i noget Forhold til de betydelige Omkostninger som det vilde medføre at

erhverve det hele Stykke. Efter disse Professor Schouws Bemærkninger og Forslag vilde samtlige Udgifter ved Jordstykkets første Erhvervelse kun blive 421, eller eventualiter 561 Rbd., istedetfor at de efter Admiralitetets Forslag vilde løbe op til 3879 (og med Tillæg af Bolværkets Reparation 4022 Rbd.) eller endog 4305 (4418 Rbd.).

Det var af Kvæstor og Konsistorium antaget, at den eventuelle Godtgjorelse til Holmens Overkøpagemester maatte udredes af Havens egne Indtægter, men Omkostningerne ved Indhegningen af den akademiske Fonds Overstud. Mod den af Professor Schouw foreslaaede forandrede Hegningsmaade havde Admiralitetet Intet fundet at erindre, men alene bemærket, at en noget forandret Retning af Plankeværket muligen vilde være mere tjenlig.

Efterat Direktionen havde nedlagt den forlangte allerunderdanigste Betænkning og derved troet at maatte fraraade Erhvervelsen af det omtvænte Jordstykke forsaavidt det ikke maatte kunne erholdes uden Kjøbesum, behagede det Hans Majestæt under 15de Novbr. at rekrivere Direktionen saaledes:

Efterat have taget under allernaadigst Overvejelse hvad Direktionen i allerunderdanigst Forestilling af 26de f. M. har yttret angaaende den botaniske Haves Udvidelse med et Grundstykke fra Gammelholm, ville Vi allernaadigst, at det til Gammelholm hørende Jordstykke, beliggende imellem Chalupsfureet, den botaniske Have, Mastegraven og en Linie trukket fra det sydlige Hjørne af Chalupsfureet til Hjørnet af Mastegraven, skal afstaaes til den botaniske Have, fra 1ste Januar 1844 at regne, paa Vilkaar: at dette Jordstykke indhegnes med et Plankeværk, saavel imod Holmen, i Retning som den ommeldte Linie, som imod Mastegraven fra Linies Ende til Mønten, og at Omkostningerne derved, samt ved den eventuelle Reparation paa Bolværket imod Mastegraven, blive at udrede med indtil 800 Rbd. af den Sum som for Aaret 1844 under den akademiske Fond normeres til extraordinære Udgifter; at Hegnet saavel som Bolværket i Fremtiden vedligeholdes af den botaniske Haves Indtægter; at Tommerfureet flyttes og Omkostningerne derved udredes af Søetaten; og endelig at der som Erstatning for omtvænte Jordstykke, der hidtil har været et Emolument for Holmens Overkøpagemester, udbetales Contreadmiral Stephansen, saalænge han forbliver i sit nuværende Embede som Overkøpagemester, 200 Rbd. aarlig, hvilke blive at udrede af den botaniske Haves aarlige Indtægter og at anvise Bort Admiralitets- og Kommissariats-Kollegium.

Efter Overenskomst med Admiralitetet overtog dette Opførelsen af Plankeværket mellem Haven og Holmen, hvilket endnu inden Aarets Udgang var fuldført med en Bekostning af 799 Rbd. 54 Sk.

Det erhvervede Areal udgjør 6 Skjepper Land. Den øvrige Del af Haven er omtrent $3\frac{1}{2}$ Td. Land.

— En meget betydelig Gave fra en Privatmand har Haven i 1843 modtaget. Da nemlig Regimentskirurg Voigt, som i en Række af Aar havde sysselsat sig med Botanik og forestaaet den botaniske Have ved Missionsanstalten i Sirampur, senest i nogen Tid ogsaa den botaniske Have i Calcutta i Direktøren Ballichs Fraværelse, for sit svækkede Helbreds Skyld havde i dette Aar foretaget en Rejse til sit Hjem, men undervejs var død i London, tilbød hans Enke (Datter af den bekjendte engelske Missionær Marshman), som var kommet hertil for at besøge hans Slægtninge, den herværende botaniske Have hans efterladte Herbarium, i Henhold til den Afvodes yttrede Ønske, mod at Haven betalte Fragten deraf fra London hertil. Samlingen bestod af 8 store Kasser med tørrede Planter, der vare vel bevarede, og da Ejeren i saa mange Aar havde opholdt sig i Indien og staaet i nøje Forbindelse med de botaniske Rejsende i dette Land, og der saaledes ingen Tvivl kunde være om at hans Herbarium var en værdifuld og for vor Haves Museum vigtig Samling, tog Professor Schouw ikke i Betænkning at modtage Tilbudet og udrede de dermed forbundne Omkostninger, omtrent 75 Rbd.

Ved en Skrivelse af 7de Oktbr. overdrog Direktionen til Professor Schouw at takke Fru Voigt, som allerede var afrejst, for denne værdifulde Gave.

— En anden betydelig Forøgelse have Havens Samlinger erholdt ved Indkjøb af Dr. Preiss' Samling af nyhollandiske Planter, bestaaende af omtr. 600 Arter, vel

konserverede og hydrerende fra den mindre bekjendte Bestkøst, hvilken kostede 80 Rbd. 86 St. efter speciel Overenskomst, hvorved den almindelige Pris var bleven nedsat.

Følgende er en Oversigt over den botaniske Haves Indtægter og Udgifter i Aaret 1843, henførte til de forskjellige Hovedposter.

Indtægter.

Fra Finanserne, Postkassen, Legatrenter og akademiske Fond	6260 Rbd.
Overflud af Bülow's Legat	52 —
Summa Indtægt	6312 Rbd.

Udgifter.

Gager. Den botaniske Gartner	600 Rbd.
Assistenten	400 —
	1000 Rbd.

Havens Drift.

1. Arbejdskraft.			
Første Svend	300 Rbd.		
Anden og tredje Svend	384 —		
2 Elever	200 —		
Materialsnedkeren	216 —		
Extra-Snedker	5 —		
Arbejderne	1049 —	48 St.	
		2154 Rbd.	48 St.
2. Jord, Gødning, Park	313 —	61 —	
3. Brændsel. (Herunder Stenkul for sidste Halvdel af 1842)	814 —	8 —	
4. Inventariets Vedligeholdelse og Istandsættelse	281 —	27 —	
5. Anskaffelse af levende Planter og sammes Transport	14 —	32 —	
6. Forskjellige mindre Udgifter	135 —	50 —	
		3713 —	37 St.

Bibliotheket og Samlingerne.

1. Bibliotheket.			
Bøger	340 Rbd.	24 St.	
Indbinding	90 —	38 —	
Andre Udgifter	2 —	32 —	
		432 Rbd.	94 St.
2. Samlingerne	406 —	13 —	
3. Mindre Udgifter til Bibliothek og Samlinger	16 —	18 —	
		855 —	29 —

Bygnings-Udgifter.

Murararbejde	121 Rbd.	54 St.	
Smedearbejde	81 —	58 —	
Bliffenslager-Arbejde	37 —	36 —	
Bygningsmaterialier	68 —	4 —	
Tagsten	11 —	—	
Glas	20 —	64 —	
Storfienes Rensning	7 —	—	
Pompernes Reparation	5 —	—	
		355 —	24 —

Udgifter der vedkomme hele Institutet.

Skatter og Afgifter	208 Rbd.	48 St.	
Porto	46 —	95 —	
Budets Løn	48 —	—	
Portnerkens Løn	40 —	—	
Brandvæsenet	12 —	64 —	
Adskillige mindre Udgifter	7 —	80 —	
		363 —	95 —

Summa Udgift 6287 Rbd. 89 St.

Underbalance fra 1842 10 — 51 —

Det bemærkes, at efter Direktionens Tilladelse er en Gjæld af 500 Rbd., foranlediget ved Direktørkollegens Istandsættelse, overgaaet paa Aaret 1844.

Summa 6298 Rbd. 47 St.

Indtægten 6312 — —

Overbalance 13 Rbd. 49 St.

Angaaende de grevelig Moltkeſte **naturhistoriske Muſæers** Fremſkridt og Tilſtand i 1843 indeholdes den fornødne Oplyſning i følgende Notitſer.

Den mineralogiſke Afdeling har, iſølge Profeſſor Forchhammers Indberetning, i 1843 erholdt ſtørſt Tilvæxt for den geognostiſke Samling, ſaaſel den almindelige ſom den indenlandſke, mindre derimod for den oryktognostiſke Samling. Af den førſtnævnte er det iſær Kridtformationens Samling der er bleven meſt beriget. Profeſſor Forchhammer har bemærket, at denne Formation, ſom er ſaa overordentlig vigtig for Danmark, maatte repræſenteres i Samlingen ſaa fuldſtændigt ſom muligt, og at hans Beſtræbelſer, overensſtemmende dermed, fortrinſviſ have været rettede paa dette Njemed. Apparatet til de danſke Forſteningers Sammenligning er ſaaledes ſteget meget betydeligt, og da der i Løbet af det foreſtaaende Aar, 1844, er Grund til at vente Samlinger af Kridtformationens Forſteninger fra Veſtſalen, Maſtricht, Syd- og Nord-Frankrig og Nordamerika, haaber Profeſſoren, at denne Del af Samlingen ſnart vil opnaae den Fuldſtændighed ſom Omſtændighederne tillade. Ogsaa den danſke geognostiſke Samling har i afvigte Aar ſaaet ſtørre Tilvæxt end i de ſiſt forløbne. Profeſſoren har ſeet ſig iſtand til at ſtaffe Forſteninger fra det ny opdagede Grønſandslag ved Vellinge og fra Klintebakke i Odsherred; endvidere fra et nyt Findeſted for Grønſandet ved Blykøppeaen paa Bornholm, ſom han opdagede i forrige Sommer, og fra det i længere Tid bekjendte Lag ved Arnager paa ſamme O, hvorfra han ogsaa har medbragt en intereſſant Samling af Forſteninger henhørende til den jernholdige Kulformation. Fra den ſydſjællandiſke Kridtformation har Kabinettet modtaget flere for den danſke Forſteningsfauna ny Species og en ſtor Mængde Dubletter til Bytning. Fra Kammerraad Rabell har det modtaget Prøver af Jordlagene og Forſteninger fra et Boreforſøg, anſtillet paa Regjeringens Bekoſtning ved Toſtegaarden i Benzhyſſel. Fra et Forſøg paa Brunkul paa Thyholm har Kabinettet ligeledes modtaget Prøver, og Profeſſor Forchhammer har ſelv haft Lejlighed til at ſamle Ferſtvandsforſteninger fra de ved Jordarbejderne fra den holtiſke Jernbane gennemgravede Lag. Fra Teglbænder Hjorth i Flensborg ere modtagne enkelte ſjældne Forſteninger fra Overgangsformationen paa Bornholm, ſom han har fundet i Cementſtenen derfra, ſom benyttes i hans Fabrik. Forøgelsen af denne Del af Kabinettet har ialt udgjort 251 Numere.

Tilvækſten til den oryktognostiſke Hovedſamling har i det afvigte Aar været langt mindre betydelig end i det forrige (ialt 82 Num.), og indſkrænker ſig til nogle Mineralier fra Norge, Sverrig og Tyſkland, af hvilke Profeſſor Forchhammer har udhævet ſom ny for Hovedſamlingen: Egirin, Bentin, Moſandrit, Diſtranit, Erdmannit, alle fra Brevig; Amphodelit fra Tunaberg, Løbelit fra Vena, Lepolit fra Tunaberg, Nazumoffſkin fra Sleſien.

For at ſaae Plads til de ny Mineralier, ere i Slutningen af Aaret anſtaffede 4 ny Skabe.

Ogsaa i 1843 have Muſæets Samlinger været beſøgte af mange af de Studerende.

Det 5te og ſiſte Bind af den oryktognostiſke Samlings Hovedkatalog har Profeſſor Forchhammer nu indſendt, og der ſtaaer derefter af dette Arbejde intet andet tilbage end nogle Suppleringer og Tilføjelſer i de 4 tidligere Bind, ſamt en ny Afſkriſt af den hele Katalog.

Angaaende Kabinettets zoologiſke Afdeling er af Etatsraad Reinhardt indberettet, at Samlingens Forøgelse med ny Gjenſtande i 1843 har været ikke ubetydelig, og er for ſtørſte Delen ſteet ved Indkjøb iſær fra Berliner-Muſæet og fra en Naturaliehandler i Hamborg, ialt 29 Stykker; nogle enkelte Stykker ere kjøbt for billig Priſ fra det herværende kongelige Muſæum. Nogle Gjenſtande ere indkomne ved Gave, hvoriblandt 3 Pattedyr og 26 med Flid udstoppede indenlandſke Fugle fra forrige Hofchef Kammerherre Paulſen; ogsaa er en ældre Sending ſom Gave fra Dr. Lund i Braſilien bleven afleveret, beſtaaende af 22 Stykker Fugle og 2 ſmaa Pattedyrſkind; derimod har Indſamlingen i Grønland ikke leveret noget betydeligt Reſultat, idetmindſte ere ingen ny Gjenſtande derfra erhvervede.

Flere værdifulde og intereſſante Gjenſtande ere i Løbet af 1843 bleve opſtillede, enten af de i ſamme Aar erhvervede, eller udtagne af Magaſinét; iblandt diſſe kunne navnlig anføres blandt Pattedyrene den ſaakaldte *Felis Eyra* fra Paraguay, Pungdyret *Coota* fra Nyholland, og Antilopearterne *Gnu*, *Kaama* og

Sylvatica fra det gode Haabs Fjorbjerg; blandt Fuglene en fortreffelig Guldfasan, en næsten fuldvoren afrikaniſt Struds (en Hun); den mærkværdige Tallegalla fra Nyholland, tvende Fasanarter fra Himalaya og en Tucanart fra det Mexikaniſke, foræret af Botanikeren Liebmann; blandt Reptilierne en Stiltpadde fra Sydafrika, blandt Kranierne et af en meget gammel Abe, Cynocephalus Anubis.

I det Hele ere i forrige Aar opſtillede følgende Gjenſtande:

Pattedyr	20	Stykker.
Fugle	67	—
Reptilier	3	—
Fiske	2	—
Hvirvelloſe Dyr	3	—
Kranier af Pattedyr	3	—

ialt 98 Stykker.

Til Opſtillingen ere anſkaffede tvende meget ſtore Skabe, af hvilke det ene er fritſtaaende, af en ny Konſtruktion.

Hvad Konſervationen af Samlingen angaaer, bemærkes, at efterat Direktionen i ſin ſædvanlige aarlige allerunderdanigſte Beretning af 28de Januar havde fremhævet Nødvendigheden af at der ved det zoologiſke Muſæum blev anſat en egen lønnet Konſervator, blev det ved allerhøjeste Reſkript af 30te Januar Direktionen tilkjendegivet, at Hans Majestæt maatte finde det uundgaaelig nødvendigt, at et mere ſpecielt Tilſyn føres med Samlingerne, og navnlig at der anſættes en egen lønnet Konſervator, hvilket derfor blev allernaadigſt paalagt Direktionen at ſee iværkſat.

I Anledning af denne allerhøjeste Befaling oplyſte Direktionen, efter at have brevverlet med Konſistorium og Etatsraad Reinhardt, i Foreſtilling af 18de Maj, at derſom en egen Konſervator ſtrar ſkulde anſættes, vilde dette, da en ſaadan i ſaa Fald maatte forſkrives fra Udlandet, blive meget bekoſteligt, men at det ogſaa efter de forhaandenværende Omſtændigheder vilde være tilſtrækkeligt foreløbigen at træffe en interimiftiſt Foranſtaltning, ved at overdrage de fornødne Konſervationsarbejder til Konſervatoren ved det kongelige naturhiſtoriſke Muſæum, Place, imod ſærſkilt Betaling, der efter Etatsraad Reinhardts Andragende ikke burde udredes af det Moltkeſte Legat, men bekoſtes af Universitetet ſelv. Det behagede derefter Hans Majestæt, overensſtemmende med Directionens allerunderdanigſte Indſtilling, under 20de Maj at biſalde, at det overdroges bemeldte Konſervator Place i afvigte Sommer at beſørge Konſervationen og Opſtillingen af det Moltkeſte Naturaliekabinetſ zoologiſke Afdelings Samlinger imod en Godtgjorelſe af 100 Rbd., at udrede af Budgetſummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaſs Fremme, hvorhos det blev Direktionen allernaadigſt paalagt at drage Omſorg for, at en egen Konſervator tillæres og derefter anſættes med faſt Løn ved det zoologiſke Kabinet.

Fra Etatsraad Reinhardt modtog Direktionen, efter Udløbet af den med Place ſtipulerede Arbejdstid, Indberetning om at Arbejdet var bleven udført overensſtemmende med den med ham truſne Alford, ſaaledes at han i Maanederne Maj og Oktober havde arbejdet 3 Timer daglig, og i de mellemliggende Maaneder 4 Timer daglig. Etatsraad Reinhardt havde fra Begyndelſen af ladet Konſervatoren føre en Arbejdsjournal, hvori han hver Dag indførte hvad han havde udført. Konſervationen var i alle Maader ſamvittighedsfuldt udført; de udstoppede Pattedyr og Fugle bleve gjentagne Gange forſvarligen efterſete og rensede fra Larver, de virkſomſte Konſervationsmidler, ſom arſenikaſt Vand og Kamfer, anbragte, ſaa at den forrige overhaandtagende Bedærvæſe allerede i Enden af Auguſt var næſten fuldkommen ſtandſet; af Fuglene vare 6 à 8 Stykker, alle nordiſke Arter, blevene udfatte og kaſſerede. De i Brændevin opbevarede Gjenſtande, ſaa vel de opſtillede ſom de i Magaſinerne, vare af ham blevene efterſete og friſt Brændevin paafat hvor det behøvedes. Ogſaa Inſektkabene og de ſaa Skeletter og Skeletdele vare tilſidſt ſtjænkede Opmærkſomhed og Udbedring. Uagtet diſſe vidtloſtige Arbejder, havde Konſervator Place dog fundet Tid til i de anordnede Timer at udstoppe og opſtille 3 Pattedyr og 27 Fugle, hvilke Stykker ellers vilde været at udstoppe for ſærſkilt Betaling, hvorved var ſparet henved 40 Rbd., ſaa at Konſervationen egentlig kun havde koſtet 60 Rbd.

Etatsraad Reinhardt bemærkede, at ſaalænge Samlingen og dens aarlige Tilvært er ſaa lille, vil efter denne Erfaring Anſættelſen af en faſt Konſervator og

Udstopper blive langt bekofteligere, og han troede derfor i Musæets finansielle Interesse at burde tilraade, at Engagementet med Place i næste Sommer fornyes, dersom denne dertil er villig. Efterat Direktionen paany havde opfordret Etatsraad Reinhardt til at afgive sin Betænkning om Ansættelsen af en fast Konservator, gjentog han, at en saadan Ansættelse vilde være mindre betimelig endnu i det første Par Aar, saalænge der ikke er Udsigt til større aarlig Tilvæxt for Musæet end for Djebliffet, eftersom en fast Konservator, der ikke kunde ansættes med mindre end 200 Rbd., ikke vilde have tilstrækkeligt dagligt Arbejde, ligesom han tilføjede, at han ikke kjendte noget Subjekt som til den omhandlede Post vilde være vel skikket.

Følgende er en Udsigt over de Moltkeske Legaters økonomiske Status for Aaret.

Legatet til Naturaliekabinetet ejede ved 1842 Aars Udgang en Kapital af 25000 Rbd., indskrevet i Statsgjeldsdirektionens Protokoller for uopsigelig Statsgjæld, hvilken Kapital ikke i 1843 er undergaaet nogen Forandring. Hertil kommer endvidere den Sum af 22500 Rbd., som Grev Moltke ifølge den i 1839 truffne Overenskomst har afgivet i kongelige Obligationer som ligeledes ere indskrevne, og hvis Renter af Greven indbetales i Universitetets Kasse. Kabinetets aarlige Indtægt har i 1843 været:

Beholdning fra det foregaaende Aar	948 Rbd.	17 St.
Renter af Kapitalen 25000 Rbd.	1000	—
— — — 22500	900	—
— af det Friirenske Legat, som i sin Tid er skænket i samme Djemed som de Moltkeske	21	78
	2869 Rbd.	95 St.

Udgifterne have beløbet:

Assistentens Gage	200 Rbd.	— St.
$\frac{1}{2}$ -Procenten til Universitetskontoret for Legatet 25000 Rbd.	62	48
Udgifter til den mineralogiske Afdeling, hvorunder indbefattet 100 Rbd. som Honorar til Professor Jorchhammer for mineralogiske Forelæsninger	711	13
Udgifter til den zoologiske Afdeling, ligeledes med Indbegreb af 100 Rbd. som Honorar til Etatsraad Reinhardt for Forelæsninger	1048	17
	2021	78

i Behold ved Aarets Udgang 848 Rbd. 17 St.

hvilken Beholdning tilkommer den zoologiske Afdeling alene. Foruden denne Beholdning af Aarets Indtægt, har den zoologiske Afdeling endvidere en Beholdning af det ved to kongelige Resolutioner af 1838 og 1839 til Kabinetets første Indretning allernaadigst bestemte Beløb af ialt 3000 Rbd., hvilken Beholdning, som endnu opbevares til Fuldbetaling af de til den første Indretning henhørende Arbejder, bestaaer af en kongelig Obligation stor 600 Rbd. og en kontant Beholdning af 213 Rbd. 18 St., tilsammen saaledes 813 Rbd. 18 St.

Naar til ovennævnte Kapitaler, ialt 47500 Rbd., føjes Legatet til Universitetsbibliotheket, nemlig 10000 Rbd. til naturhistoriske, 5000 Rbd. til historiske og 2500 Rbd. til philologiske Bøgers Indkjøb, ialt 17500 Rbd., af hvilken ligeledes indskrevne Kapital Renterne af Grev Moltke aarligen indbetales i Kvæsuren i de angivne Djemed, fremkommer de samlede Moltkeske Legaters Kapitalbeløb, 65000 Rbd. i kongelige Obligationer.

Det er i forr. Aarg. (S. 40) bemærket, at der ved Anordningen af Budgettet for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Fakultet blev for 1843 reserveret en Sum af 1000 Rbd. til flere aldeles ekstraordinære Udgifter, deriblandt navnlig til det første Anlæg af Samlingen af kirurgiske Instrumenter, hvilken hidtil næsten ikke havde eksisteret. Overensstemmende hermed bevilgede Direktionen efter nærmere Indstilling under 6te Maj, at 350 Rbd. af bemeldte Sum maatte anvendes til Anskaffelse af de allernødvendigste ny Instrumenter. Ligeledes blev, efter Professor Steins Andragende, under 19de September samtykket i at 250 Rbd., som af samme Sum kunde afgives, anvendtes for de anatomiske Samlinger, navnlig til Anskaffelse af flere nødvendige ny Skabe.

Den til den pharmakologiske Samling ved Budgettet for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Fakultet (s. Aarb. f. 1842 S. 39) bestemte Sum af 50 Rbd. er anvendt dels til Skabes Flytning, Efter m. v., dels til Anskaffelse af 105 ny Specimina.

Til det zootomisk-physiologiske Musæum under Prof. Eschricht ere atter i 1843, ifølge dertil ved en af Direktionen udvirket kongelig Resolution af 27de Oktober meddelt Tilladelse, anskaffede 5 ny Skabe for en Bekostning af 600 Rbd.

af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme. Disse Skabe ere især bestemte for de større og ialmindelighed kostbarere Gjenstande, navnlig en enkelt fritstaaende Skab, 7½ Alen bredt, med store Ruder til alle Sider, især for det store Krokodilskellet. De andre 4 ere Vægskabe, to omtrent ligesaa store som det nysnævnte, to noget mindre. Angaaende dette Musæums Erhvervelse af en værdifuld Gjenstand se længere nede.

Ved en anden paa allerunderdanigst Forestilling fra Direktionen afgiven kongelig Resolution af 7de Juli blev tilladt, at der af samme Budgetsum maatte anvendes det Fornødne (266 Rbd. 64 St.) til Indkjøb af 100 Pd. Kviksilver til Brug for vedkommende Universitetslærer ved fysiske og kemiske Forelæsninger og ved videnskabelige Undersøgelser. Professor Scharling havde herpaa andraget, da der ikke hidtil havde været ham tilstaaet nogen Pengehjælp til de Omkostninger som udfordres til de nødvendige Forsøg ved Forelæsningerne, hvortil han derfor havde maattet benytte den polytekniske Lærestalts Apparater, og da det anførte Hjælpe-middel var ham nødvendigt dels til en Mængde kemiske Forsøg, dels navnlig til en vigtig Undersøgelse hvormed han for Tiden var sysselsat (nemlig angaaende den Mængde Kulsyre der under forskjellige Omstændigheder forlader det menneskelige Legeme, hvortil iøvrigt af Videnskaberne's Selskab var tilstaaet ham en Hjælp af 200 Rbd.).

Ved kongeligt Reskript af 31te Decbr. 1842 blev det Direktionen aller-naadigst tilkjendegivet, at der af nysnævnte Budgetsum for 1843, skulde anvendes en Sum af indtil 300 Rbd. til Anskaffelsen af et galvanisk Apparat, som Konferentsraad Ørsted vilde have at lade udføre under sin Vejledning, og hvilket skulde blive den polytekniske Lærestalt tilhørende.

Det blev i forr. Aarg. (S. 69) bemærket, at der var meddelt Tilladelse til at indkjøbe for Universitetet en Frauenhofer'sk Kikkert, som var tilfals paa en Auktion her i Staden, men at Anskaffelsen ikke skete, fordi Instrumentet var befundet i mindre god Tilstand end man først havde antaget; men at det var bleven foreslaaet, istedetfor denne at anskaffe en anden og bedre Kikkert fra Nytt af. Denne Sag er imidlertid ikke senere bleven afgjort, rimeligvis fordi der er fremsat Forslag til at anskaffe et bedre Observatorium for Universitetet end det hidtilværende, som er saa mangelfuldt, at flere af de vigtigste Observationer slet ikke der kunne udføres.

— I en til Direktionen indgivet Skrivelse bemærkede Professor Eschricht, at til at udvide de naturhistoriske Musæer er altid en rig Tilførsel fra de danske højnordiske Vilande, især Grønland, af største Vigtighed, dels for selve de højnordiske Gjenstandes egen Værdi, dels for ved dem at kunne tilbytte sig andre Landes Udbytte. Da Inspektøren i Sydgrenland Kapitajn Holbøll, fra hvem det zootomist-physiologiske Musæum allerede i de foregaaende Aar havde modtaget flere gode Sager (hv. s. Beretningen i forrige Aarg. S. 15—19), i Aaret 1842 besaae det i Musæet opstillede Skelet af den grønlandste langhaandede Hval, yttrede han, at det forekom ham for mangelfuldt, og lovede i det følgende Aar at tilsende Musæet et langt bedre vedligeholdt. Efter dette Løfte indlod Prof. Eschricht sig strax i Brevverling med flere af de større udenlandske Musæer, for at erholde det ældre mere mangelfulde paa fordelagtigste Maade bortbyttet. Dette lykkedes med det kongl. nederlandske Musæum i Leyden, som tilbød en hel Dujong (den saakaldte Havko eller Havfrue) omtrent 6 Fod lang, i Spiritus, som fra den hollandske Guvernør paa Borneo var sendt som Present til Musæet, hvorfra den nu som Dublet blev tilbudt i Bytte. Ved dette Bytte, som fuldførtes i Midten af Sommeren 1843, lykkedes det saaledes at erhverve et af de sjældneste, mærkværdigste og kostbareste Dyr i næsten fuldstændig Anatomi for Universitetet. Allerede i Efteraaret ankom det ulige fuldstændigere og næsten dobbelt saa store Hvalskelet, over 22½ Al. langt, med saa ringe Omkostninger, at hele Indkjøbet, Rengjøringen og Indpakningen i en kolossal Kasse kun beløb sig til 110 Rbd. Men da Professoren derhos havde erfaret, at den kongl. grønlandste Handels Direktion havde ansat Transporten til 60 Rbd., medens alle kongelige Musæer have fri Fragt ved den kongl. grønlandste Handel, ja denne Begunstigelse tidligere endog var bleven Prof. Eschricht tilstaaet som Videnskabsmand, og dette Exempel viste, hvor overordentlig magtpaaliggende en lignende Begunstigelse maatte være for Universitetet, androg han paa det indstændigste paa at der hos den grønlandste Handels Direktion maatte udvirkes en saadan Begunstigelse for Universitetet, eller idetmindste for det physiologisk-zootomiske Musæum, saaledes at enhver Sending

fra Grønland der maatte adresseres til Universitetsmusæerne og altsaa var at betragte som Universitetets Ejendom, fik fri Fragt paa Handelens Fartøjer.

Efterat Direktionen i denne Anledning havde tilskrevet Direktionen for den kongl. grønlandste Handel, tilmeldte denne, at uagtet Handelen endog selv ved den ommeldte Lejlighed havde betalt Fragt af endel af dens Returvarer, og uagtet Kassen var af saadant Omfang, at den maatte tages fra hinanden i Lasten og atter der sammensættes og det Hele igjen ordnes i Land, havde den dog uden nogen Opfordring, men alene med Hensyn til, at der paa Specifikationen over Sendingsgods var bemærket, at bemeldte Kasse skulde til Universitetet, givet Ordre til Udlevering uden at beregne eller fordrø Fragt og Omkostninger erstattede, samt at ogsaa fremdeles, forsaavidt Skibet maatte tillade det, herefter de Sager hvis Bestemmelse er til Universitetets Musæer, ville blive førte fragtfri hertil, dog at Direktionen for god Ordens Skyld hvergang, forinden Udleveringen skeer, skriftligen underrettes om, hvori Gjenstandene bestaae og til hvilket Musæum de ere bestemte.

Den i de senere Aar flere Gange trufne, i Aarbogen oftere omtalte, Foranstaltning til at faae Forelæsninger over Statsøkonomi besorgede under den vedvarende Vakance i Professoratet i denne Videnskab, er ogsaa i 1843 gjentaget, idet Direktionen, efter derom nedlagte allerunderdanigste Forestillinger, ved kongelige Resolutioner af resp. 21de April og 10de Novbr. er bleven bemyndiget til paa sædvanlig Maade at operdrage Kand. Juris A. F. Bergsøe at holde en saadan Forelæsning i hvert af de paagjældende Semestre, mod Honorar af 300 Rbd. hvergang af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme.

Paa Andragende fra Fuldmægtig under det kongl. danske Kancelli Auditor E. M. Beiss om at maatte i 2 paafølgende Semestre holde Forelæsninger ved Universitetet over Retsphilosophien, uanset han ikke havde taget nogen akademisk Grad, og efterat Universitetet og Direktionen havde erklæret Intet herimod at have at erindre, har Kancelliet under 23 Novbr. tilmeldt Direktionen, at det havde bevilget bemeldte Auditor Beiss saadan Tilladelse.

En lignende Tilladelse som den der tidligere er bleven bevilget enkelte, og i 1842 (se Aarb. S. 57) blev bevilget tvende, Studerende, nemlig, uanset Bestemmelsen i Universitetsfundatsen af 7de Maj 1788 Kap. VI § 2 Nr. 9, at maatte ansøge om saadanne af Universitetets Rejsestipendia som ere bestemte for Videnskabsfag i hvilke ingen Embedsexamen er anordnet, er i 1843 ved allerhøjeste Resolution af 14de Juli tilstaaet Kand. Philos. A. S. Ørsted, efter hans derom indgivne og af Konfistorium understøttede Andragende.

— I Anledning af en Indstilling fra Pastoralseminariets Direktion om at Kandidaterne i Theologien H. F. J. H. Besterbo og K. D. Røsted, der tidlig i Foraaret skulde afgaae som Missionærer til Grønland, maatte underkaste sig de homiletisk-kateketiske Prover uagtet de ikke havde frekventeret Pastoralseminariet, og da Kancelliet Intet herimod havde fundet at erindre med Hensyn til den kateketiske Prøve, bevilgede Direktionen den ansøgte Tilladelse forsaavidt angik den homiletiske Prøve, ved Skrivelse af 18de Febr. Lignende Tilladelse blev under 30te Septbr. bevilget Kandidaterne E. T. Jørgensen og P. A. Golding — hvoraf den førstnævnte var ansat som Kateket og Missionær i Guinea, den Sidstnævnte kort efter erholdt Ansættelse som personel Kapellan — uagtet der ikke var forløbet den ved Lovgivningen bestemte Tid siden de underkastede dem den theologiske Examen.

— Efterat Direktionen paa det kongelige danske Kancelli's Begjæring havde afgivet Betænkning over tvende Andragender fra Kandidaterne i Lægevidenskabens B. L. Meyer og F. A. Billhelm om Tilladelse til at udøve Lægepraxis her i Landet, hvortil de ellers som Udlændinge og da de ikke havde opnaaet bedste Karakter ved Lægeexamen, ifølge Bestemmelsen i Plak. af 28de Jan. 1810 ikke vare berettigede, blev den ansøgte Tilladelse ved en igjennem førstnævnte Kollegium udvirket kongelig Resolution af 12te Maj allernaadigst tilstaaet begge Ansøgerne.

— Den samme Dispensation som i Aaret 1841 (s. Aarb. S. 70) blev bevilget en Studerende fra Kiel, nemlig i Henseende til en Del af den ved kongelig Resolution af 22de Novbr. 1833 for fremmede Studerende foreskrevne Præliminærexamen, er ogsaa i 1843 bevilget tvende Kielske Studerende G. F. M. T. Karstens og E. F. Wright. Den førstnævnte var dimitteret fra den lærde Skole i Haderslev og havde taget Konvikterexamen i Kiel, hvor han i et Aar havde studeret Lægevidensskaben; han søgte nu om at fritages for den philologiske Del af den ovennævnte Examen og var hertil baade af det philosophiske Fakultet og Konsistorium enstemmigen anbefalet, saavel med Hensyn til at han i sin Tid ved Dimissionsexamen i Skolen og derefter ved Konvikterexamen havde givet tilfredsstillende Prøver paa gode Skolekundskaber, som med Hensyn til at der syntes at være Opfordring til saavidt muligt at lette de medicinske Studerende fra Kiel Udgangen til Universitetet her, efterat den dem forhen givne Læslighed til ved at tage Examen ved det kirurgiske Akademi at erhverve Udgang til de militære Overlægeposter i Hertugdømmene nu var ophørt. Studiosus Wright var i 1836 dimitteret fra Flensborg Skole, havde studeret omtrent et Aar i Kiel og derefter i 1837 begivet sig hertil for at underkaste sig den forenede Lægeexamen. Da dette imidlertid endnu ikke i 1842 var lykkedes ham, og han for medelst Graværelse i sit Fødeland Vestindien ikke kunde benytte den ved den kongelige Resolution af 4de Marts givne Tilladelse til i Foraaret 1843 at indstille sig igjen, var han saaledes nu afskaaret fra at tage Lægeexamen, med mindre han først vilde underkaste sig den ommeldte Præliminærexamen, og han søgte nu ligeledes om Dispensation for sammes philologiske Del. Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling blev det derefter under 18de Aug. allernaadigst bevilget, at Studiosi G. F. M. T. Karstens og E. F. Wright maatte fritages for den philologiske Del af den ved allerhøjeste Resolution af 22de Nov. 1833 anordnede Præliminærexamen for Studerende fra fremmede Universiteter der i Kjøbenhavn ville tage Embedsexamen, saaledes at de alene blive at examinere i Physik, Philosophi og Astronomi. Studiosus Wright absolverede bemeldte Examen i Slutningen af Aaret.

— Ved en anden kongelig Resolution af samme Datum blev en lignende Dispensation paa derom indgiven Ansøgning tilstaaet Hans Vilhelm Meyer, som, efter at være dimitteret fra den lærde Skole i Glückstadt, men uden at have frekventeret noget Universitet, ønskede her at optages som akademisk Borger, for at studere Lægevidensskaben, uden at aflægge yderligere Prøve. Af de samme Grunde som oven anført, blev han af det lægevidenskabelige og af Majoriteten i det philosophiske Fakultet anbefalet og af Konsistorium indstillet til at forundes saadan Tilladelse, dog med den Indskrænkning, at han ikke derved skulde erhverve nogen Ret til at underkaste sig Embedsexamen, førend han havde absolveret den ved den kongl. Resolution af 22de Nov. 1833 foreskrevne Præliminærexamen. Paa Direktionens derom nedlagte Forestilling blev den ansøgte Tilladelse med saadan Indskrænkning ham under ovennævnte Datum allernaadigst bevilget.

— I Anledning af et Andragende, hvori D. Brandis, der havde frekventeret Gymnasiet i Bonn og deraf under 2den Septbr. erholdt et Maturitets-Tesimonium, ansøgte om at blive immatrikuleret ved Universitetet, blev Ansøgeren af Konsistorium, med Hensyn til at han ifølge dette Maturitetsbevis vilde kunne være bleven immatrikuleret ved et tyysk Universitet, og da han efter sin Ansøgning ikke agtede her at underkaste sig nogen Examen, indstillet til det Ansøgtes Bevilgelse, saaledes at Tiden maatte beregnes fra det ny Semesters Begyndelse, hvilket af hans Andragende saaes at være ham magtpaaliggende. Ved Skrivelse af 19de Decbr. tilmeldte Direktionen Konsistorium, at Den Intet herimod havde at erindre.

Til Lettelse for Examinatorerne i Philologien ved Examen Artium er ogsaa i 1843, ligesom i de fleste foregaaende Aar og af de samme Grunde, en af Lektorerne ved Sorø Akademi, nemlig den konstituerede Lektor Mg. Tregder, efter dertil meddelt allerhøjeste Bemyndigelse, af Direktionen bleven indkaldt for at deltage i Examinationen ved bemeldte Examen.

I Anledning af et Andragende hvori nogle af Opsynsmændene ved den i Efteraaret afholdte skriftlige Del af Examen Artium ankede over den Støj der under Udarbejdelsen navnlig af den latinske Stil havde fundet Sted i Universitetsbygningens

Vestibyle, vedtog Konsistorium, at der for Fremtiden ikke under den skriftlige Del af Examen Artium maae holdes Forelæsninger i Universitetsbygningen.

Ligesom Rejseunderstøttelser oftere forhen ere allernaadigst bevilgede enkelte Studerende af Kommunitetets Kasse, saaledes er dette ogsaa skeet i 1843 ved to unge Videnskabsmand, Historikeren Mag. F. Schiern og Sproglærer Kand. Philos. P. Jürgensen, som ved kongelige Resolutioner bleve tilstaaede saadanne Understøttelser af resp. 200 og 100 Rbd. til deres Rejfers Fortsættelse.

Det var naturligt, at den ovenfor omtalte Foranstaltning ifølge hvilken den hidtil hos Direktionen beroende umiddelbare Administration af den almindelige Skolefond er bleven henlagt under Universitetets Kvæstur, har foranlediget, at den hidtil ligeledes Direktionen forbeholdte Disposition over de i Skolefonden indestaaende Oplagssummer for de fra Skolerne dimitterede Studerende som i deres Skoleaar have nydt Stipendier, og navnlig Afgjørelsen af de jævnlig opstaaende Spørgsmaal om, hvorvidt bemeldte Oplagspenge kunne med Hensyn til Udfaldet af anden Examens Prøver udbetales Vedkommende, er af Direktionen bleven overdraget til Konsistorium, hvilket skete ved den Skrivelse af 31te Marts hvorved den anførte kongelige Resolution om Skolefondens Henlæggelse under Kvæsturen blev Konsistorium kommunikeret.

I Henseende til Reglerne for den ommeldte Udbetaling af Oplagspengene bemærkes Følgende.

Som bekjendt blev det ved Fæd. 7de Nov. 1809 § 81 bestemt, at af de for Disciplene i de lærde Skoler oplagte Stipendier skal en Trediedel udbetales vedkommende Discipel ved hans Dimission til Universitetet, hvorimod af de øvrige to Trediedele, der indsendes til den almindelige Skolefond, den ene anvises ham af Direktionen til Udbetaling ved Enden af hans første akademiske Halvaar, og den sidste Trediedel ligeledes efter andet Halvaars Forløb, efterat det ved indsendte Attester fra vedkommende Professore, og ved de Prøver han har været underkastet, er bevist, at han hensigtsmæssigen har anvendt sin Tid i begge Halvaar og ført et anstændigt Livet, og er det senere ved allerhøjeste Resolution af 19de Nov. 1830 bestemt, at de Stipendieoplag til hvilke vedkommende Studerende formedelt Mangel af de ovennævnte Betingelser fortabe deres Ret, skulle indskyde i en ved allerhøjstbemandte Resolution oprettet og med den almindelige Skolefond forbunden saakaldet Fond for hjemfaldne Stipendier, af hvis Indtægter Understøttelse skal uddeles til enkelte trængende og værdige Studerende.

Da det anførte Lovbud ej gjør nogen bestemt Fordring til den Hovedkarakter en Studerende skal opnaae for at erholde sit Stipendieoplag udbetalt, havde Direktionen tidligere ikke nægtet Udbetalingen til de Studerende der ifkun havde opnaaet Karakteren *haud illaudabilis*, med mindre Vedkommende i tvende Rubriker havde erholdt Karakteren *non contemnendus*, og forsaavidt en Studerende ved anden Examens første Prøve havde i en Rubrik haft sidstnævnte Karakter, var Udbetalingen bleven udsat, indtil han ved samme Examens anden Prøve viste at have forbedret sin Flid, i hvilket Tilfælde enten hele det i Skolefonden indestaaende Oplag var bleven ham anvist, eller alene Halvdelen af samme, idet man i sidstnævnte Henseende havde taget Hensyn til, at han, hvis Udfaldet af den første Prøve havde været heldigt, vilde have erholdt den første Halvdelen af Stipendieoplaget udbetalt. Da der imidlertid indtræffe flere Tilfælde hvor det er særdeles vanskeligt at afgjøre, om Oplaget skal udbetales eller ikke, eftersom der skal tages Hensyn til Udfaldet af hver af anden Examens Prøver for sig, og det derhos maatte synes ubilligt, at den der havde mindre gode Karakterer til den første Prøve, skulde være værre faren, end den der først erholdt endnu flettere for den anden Prøve, og fra hvem man ej kunde erholde det efter Fuldendelsen af den første Prøve udbetalte Stipendieoplag tilbagebetalt, maatte Direktionen ansee det for meget enskeligt, om der havde en forud bestemt og fast Regel for, i hvilke Tilfælde den ovennævnte Udbetaling af Stipendieoplag

skal finde Sted, og at denne Bestemmelse derefter blev bragt til de Studerendes Kundskab, for at disse derved kunne advares om og opmuntres til gavnligen at anvende det første akademiske Aar. Ved at tage denne Sag under Overvejelse, maatte Direktionen vel finde det rigtigst, at, skjønt Udbetaling af Dplag ej bør nægtes de Studerende der ikkun have opnaaet eller efter første Prøves Udfald have Udsigt til at kunne opnaae Hovedkarakteren haud illaudabilis, burde dog de Studerende der blot i en Rubrik have non contemnendus til en af Prøverne, udelukkes fra at nyde det denne Prøve vedkommende Dplag, og altsaa aldeles fortabe deres hele Dplag, naar de erholdt non contemnendus i en Rubrik ved hver af Prøverne. Men det var herved ikke overseet, at det maatte dog i enkelte Tilfælde kunde synes noget ubilligt, saaledes ganske at affondre begge Prøver fra hinanden, saa at den sidste Udfald, hvor fortrinlig den end havde været, under ingen Omstændigheder skulde kunne bevirke, at Vedkommende fik det hele Dplag udbetalt, ligesom det omvendt ogsaa kunde synes upassende, at et særdeles slet Udfald af den første Prøve ikke skulde have nogen Indflydelse paa Dplagets Udbetaling ved den sidste, dersom denne selv var kun middelmaadig, men dog ikke slettere, end at det denne Prøve vedkommende Dplag maatte blive at udbetale.

Efterat Direktionen i Slutningen af 1837 havde angaaende disse Punkter forlangt Konsistoriums Betænkning, indkom denne i Februar 1838. Konsistorium troede ikke at de onstelige faste Regler kunde opnaaes, uden ved at følge et af Konferentsraad Drsted fremsat Forslag, for hvilket det derfor erklærede sig. Efter dette Forslag skulde Karaktererne i de enkelte Rubriker ansættes til en vis Talværdi, saaledes at laud. p. c. gjaldt 8, laud. 7, h. ill. 5, n. cont. 1, vix n. cont. —7, 0 —23, og derefter følgende Regler fastsattes: 1. at efter en af den philosophiske Examens tvende Prøver, ved hvilken Kandidatens Karakterers Talværdi tilsammen udgjør mindre end den som erholdes af h. ill. i alle Rubriker, udbetales ham Intet af hans Dplag, hvoraf følger, at ved den første Prøve idetmindste maa have Karakterværdien 25, d. c. Værdien af 5 h. ill., og ved den sidste Prøve Karakterværdi 20, d. e. Værdien af 4 h. ill., for at den efter samme Prøve faldende Trediedel af Dplaget kan udbetales; 2. den Kandidat hvis philosophiske Examens første Prøve ikke er faldet saaledes ud, at han i Anledning deraf kan faae Trediedelen af Dplaget udbetalt, kan erholde begge de sidste Trediedele efter anden Prøve, naar han ved denne erholder Karakterer hvis Talværdi udgjør 28 d. e. Værdien af 4 laud., og tillige samtlige Karakterer ved begge Prøver idetmindste udgjøre 45 d. e. Værdien af 9 h. ill. Derimod kan den første Prøves gode Udfald ikke faae samme ophævende Indflydelse paa et slet Udfald af den sidste. Denne Bestemmelse vilde, som let sees, give Opmuntring til at forbedre sin Flid, men affrække fra at lade den synke. Ved disse Forskrifter vilde Følgen af et Nul i en Rubrik ikke kunne hæves; men naar vix n. cont. fik en bestemt negativ Værdi, vilde Examinator aldrig give Nul uden at have overbevist sig om, at Kandidaten havde forsømt alle Kapitler i Faget, og i saa Fald bør den skadelige Indflydelse af et Nul være stor.

Uagtet disse Regler ikke formelig af Direktionen ere blevne vedtagne, har Den dog hidtil ikke i Virkeligheden afveget fra dem, og det er nu af Konsistorium vedtaget ligeledes herefter at følge dem.

Ved at fremsende til Direktionens Afgjørelse et Andragende hvori en Studerende, efter at have paany underkastet sig Examen philosophikum, anholdt om at erholde udbetalte de Dplagspenge som paa Grund af et uheldigt Udfald af bemeldte Examen i Foraaret 1812 da bleve tilbageholdte, udbad Konsistorium sig med Hensyn til den fremtidige Afgjørelse af Spørgsmaal om Dplagspenge, hvilken Sag nu er underlagt samme, tillige oplyst om, hvorvidt der maatte eksistere særlige Bestemmelser angaaende disse Dplagspenge udenfor dem som indeholdes i Universitetsfundatsen og Fdgn. af 7de Nov. 1809 § 81; ligesom Konsistorium forespurgte, om ikke den kongelige Resolution af 19de Nov. 1830, hvorved det er bestemt, at de Dplagspenge som ikke i Løbet af 3 Aar efter vedkommende Stipendiaters Dimission have kunnet udbetales disse, skulle hjemfalde til den ved Resolutionen stiftede særlige Fond, er saaledes at forstaae, at Dplagspengene i Løbet af de nævnte 3 Aar kunne, naar Vedkommende i dette Tidsløb paa en fyldestgørende Maade afsluttede anden Examen, og naar ellers Omstændighederne tale derfor, udbetales dem, og om ikke dette for Fremtiden bliver at afgjøre af Konsistorium, uden at hvert enkelt Tilfælde af denne Art behøver at indstilles til Direktionens Afgjørelse.

I Anledning af disse Spørgsmaal svarede Direktionen ved Skrivelse af 27de Juni, at der ikke gives andre særlige Forbestemmelser angaaende Udbetalingen af Dplagspenge, end de af Konsistorium anførte; at den af dette antagne Fortolkning af den kongelige Resolution af 19de Nov. 1830, ifølge hvilken de Studerende ved ej at afsluttede den philosophiske Examen, i Løbet af deres første akademiske Aar ikke ubetinget skulle tabe deres Udgang til at nyde deres Dplagspenge, maatte anses for at være velgrundet, og endelig at Direktionen Intet fandt at erindre imod at Afgjørelsen af de hidhørende Tilfælde ialmindelighed overlades Konsistorium.

Det philosophiske Fakultets Dekanus er i denne Anledning af Konsistorium tilfjæret om, herefter umiddelbart efter Tilendebbringelsen af den philosophiske Examens første og anden Del at meddele Eforus over Skolestipendiernes Dplagspenge (hvortil Professor Petersen blev udnævnt), efter foregaaende indhentet Underretning fra vedkommende examinerende Professorer, den Dplysning om de Dplagspenge tilkommende Studerendes Flid og Opførsel som Følg. af 7de Nov. 1809 § 81 omhandler, med Opgivende af de dem tilkjendte Specialkarakterer. Eforus blev tilfjæret om, efter at have modtaget den omhandlede Underretning fra det philosophiske Fakultet, at ville efter foregaaende Konference med Rektor foranstalte Dplagspengene udbetalte, indtil videre efter de ovennævnte af Direktionen i saa Henseende hidtil fulgte Regler, til alle de Studerende med Hensyn til hvilke ingen Tvivl haves om, at Udbetaling kan skee, og derimod for de øvriges Vedkommende foredrage Sagen for Konsistorium, som hvergang meddeles Underretning om Sagens Afgjørelse i det Hele.

Foraaavdet der var blevet Spørgsmaal om at ligeledes den ved den ovennævnte kongelige Resolution af 19de Nov. 1830 oprettede hjemfaldne Stipendiens Fond skulle overdrages til Konsistoriets Tilsyn og Disposition, er det vedtaget, at denne Fonds Djemed ikke skal anses at være Afgivelsen af en Stipendeportion til Forgølse af de mangfoldige alt herværende Stipendier, men derimod Tilvejebringelsen af Midler til ved ganske extraordinær Lejlighed udenfor alle Regler at virke noget Særdeles for Videnskaberne ved at understøtte et eller andet udmærket Subjekt, hvilket Direktionen har villet forbeholde sig selv.

Jøvrigt er denne Fond, som ved dens Oprettelse i 1830 bestod af 228 Rbd. 56 Sk. r. S. og 1020 Rbd. 8 Sk. Repr., nu opvoret til ved Udgangen af 1843 at udgjøre 3700 Rbd. i kongl. Obligationer, foruden en kontant Beholdning af 92 Rbd. 16 Sk.

Udfaldet af de Studerendes Konkurrence om de i 1842 udsatte Prisopgaver, saavel som de ny i 1843 udsatte Opgaver, bleve paa sædvanlig Maade bekjendtgjorte i Programmet til Festen i Anledning af H. Maj. Kongens Fødselsdag.

Til Besvarelse af de udsatte Prisopgaver vare indkomne 4 Afhandlinger, nemlig over det theologiske, det mathematiske, det kemiske og over Spørgsmaalet i den orientalske Philologi, hvilke Afhandlinger alle befandtes værdige til Præmien. Forfatterne fandtes at være: til den theologiske Kand. Theol. J. C. J. Gammeltoft, til den mathematiske Kand. Philos. J. P. Buch, til den kemiske Kand. Philos. og Amanuensis ved det ene af den polytekniske Lærestaltts kemiske Laboratorier S. J. Rink, til Afhandlingen over den orientalske Philologi Stud. Theol. V. Fausbøll.

Vedkommende Censurers Bedømmelser lyde saaledes:

1. Af den theologiske Afhandling.

Til Besvarelse af det fremsatte theologiske Prisspørgsmaal:

Quum constet e disquisitionibus criticis, quæ recentiore tempore de libris Novi Testamenti institutæ sunt, haud parum præsidii ad rem Christianam illustrandam et defendendam e studio librorum Novi Testamenti apocryphorum redundare posse, instituatur inter libros canonicos et apocryphos historici generis comparatio, quæ quum argumenti tum formæ rationem habeat;

er indsendt en Afhandling, affattet paa Dansk, med Motto: Tanta est autem circa Evangelia hæc firmitas etc. Iren. adv. hæ. 3, 11. Non Evangelium, sed particulam evangelii tradens Marcion. Iren. adv. hæ. 1, 27.

Dette Arbejde vidner umiskjendeligt om grundigt Studium af de Bøger der ere Gjenstand for den kritiske Undersøgelse, om hensigtsmæssig Benyttelse af den herhenhørende Literatur, og derhos om videnskabelig Dannedelse, der giver sig tilkjende i den hele Behandling af Stoffet. Biskop har Forfatterens Flid været mere henvendt paa en omhyggelig

og udførlig Fremstilling af Ejendommelighederne i de tvende Skriftklasser, betragtede hver for sig, end paa den indbyrdes Sammenligning af begge, og det egentlige Udbytte til Opklaring af den kristelige Oldtid i literarhistorisk og i apologetisk Henseende er derfor faldet tarveligere ud, end det kunde være blevet ved et andet Anlæg af Arbejdet. Men ogsaa i den nærværende Form har Arbejdet sit Værd, og Fakultetet tager, med Hensyn til den godtgitte videnskabelige Klid og Dygtighed, ikke i Betænkning at tilkjende det den akademiske Pris.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

S. N. Clausen. S. M. Söhlenberg.
C. E. Scharling. C. T. Engelstoft.
S. Martensen.

2. Af den mathematiske Afhandling.

Som Besvarelse af det i 1842 udsatte mathematiske Prispørgsmaal:

at udvikle Principerne for de algebræiske rationale Brøkers Dekomposition og Udvikling i uendelige Rækker, saaledes at tilføjede disse Rækker vigtigste Egenskaber vises, er en enkelt Afhandling indkommet, skrevet paa Latin med Paaskrift:

“Nullius addictus jurare in verba magistri”.

Forfatteren har behandlet den forelagte Materie med Klarhed og Fæstendighed, han har tilfredsstillende oplyst alle dens Hovedvanskeligheder, og han har derved vist baade grundigt Studium og Selvstændighed i at undersøge, ligesom ogsaa at han formaaer at fremstille sine Resultater i en smuk Form og med hensigtsmæssigen valgte Betegnelser. Vi erkjende ham derfor værdig til den udsatte Præmie.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

Oluffen. Ramus.

3. Af den kemiske Afhandling.

I Anledning af den i 1842 i Kemien fremsatte Prisopgave:

„Der ønskes udviklet og oplyst, hvilke kemiske Undersøgelser vi fortrinligst skyldte Nutidens Lære om Ætherarterne og de dermed nærmest beslægtede Stoffer”,

er indkommet en Afhandling med Motto:

“Et hæc meminisse juvabit”.

Spørgsmaalet er i denne Afhandling i alt Væsentligt opfattet og besvaret rigtigt, og den vidner om et indsigtsfuldt Studium af den udstrakte Del af Kemien hvortil den hører; vi tage derfor ikke i Betænkning at tilkjende Forfatteren den udsatte Pris.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

S. C. Ørsted. V. C. Zeise.
C. E. Scharling.

De for 1843—44 udsatte Opgaver ere følgende:

(Bekjendtgjorte baade paa Dansk og Latin.)

I Theologien: At bestemme Forholdet mellem Begreberne „religiøs Mythe, religiøs Sagn,” og „hellig Historie.”

Exponatur ratio, quæ intercedit inter notiones mythi, traditionis, historiæ sacræ.

I Lovkyndigheden: At undersøge og fremstille de danske Hæstebønders Retsforhold i det 16de og 17de Aarhundrede.

Disquiratur, qualis seculo XVIto & XVIIto fuerit colonorum in Dania conditio.

I Medicinen: At oplyse Aarsagerne

4. Af Afhandlingen i den orientalske Philologi.

Til Besvarelse af den ifjor udsatte Prisopgave i den orientalske Philologi:

„af Texten i Hitopadêsas at udlæde Grundtrækkene af Sanskritsprogets Syntax”, er indkommet en paa Dansk skrevet Afhandling med Motto:

“Sarvadravyêshu vidjaiva dravyam âhur anuttamam”.

Foruden den opgivne Text har Forfatteren tillige gennemgaaet forskjellige Stykker af den episke og dramatiske Literatur og deraf uddraget de vigtigste syntaktiske Regler, hvilke i Afhandlingen findes klart og besjæmt fremsatte og oplyste med velvalgte Exempler; kun savner man Angivelse af de Steder hvorfra disse ere hentede. Hvis nu Forfatteren fra dette Grundlag havde hævet sig til en overskuende Betragtning af Sanskrit-Syntaxens Ejendommelighed, og derefter paa ny iagttaget de enkelte Phænomener, kunde Materialet ikke blot være blevet fuldstændigere, men tillige have fremtraadt i en Sammenhæng som i dette Sprog er naturligt, og hvorved altsaa Phænomenerne lettest belyse hverandre. Men dette er ikke sket. Forfatteren holder sig til det af andre Sprog uddragne syntaktiske System, og har desuagtet ikke faaet anden Plads for Læren om Sætningernes Afhængighed og indre Bygning end i Fortalen, hvor den findes antydet, og i Kapitlet om Præpositioner og Konjunktioner, der indeholder en Del findrige Bemærkninger, dog under en Form der vilde passe bedre for et Lexikon end for en Grammatik. Imidlertid tør man saameget mindre lægge Bægt herpaa, som netop denne Lære paa Grund af Sanskritsprogets særegne Beskaffenhed baade er udviklet og lidet fremtrædende. Og da nu den indiske Syntax hidtil har været saa lidet bearbejdet, at Forfatteren næsten overalt har maattet bane sig selv en Vej, da dens vigtigste og navnlig i Hitopadêsas mest fremtrædende Partier (Kasus, Gerundium og Konjunktioner) ere tilfredsstillende oplyste, da overhovedet det foreliggende Arbejde vidner om flersidigt Studium af den indiske Literatur, et opmærksomt Øje for Sprogets Lære, og stadig Klid og Tænksemhed under Udarbejdelsen, finde vi i Betragtning heraf den indsendte Afhandling værdig til den af Universitetet udsatte Prismedallie.

Kjøbenhavn den 5te Septbr. 1843.

C. Hermansen. M. Hammerich.

til og Virkningerne af Rygradens Krumning, samt bedømme de forskjellige derimod nu brugelige Behandlingsmaaders Værd.

Curvaturæ columnæ vertebralis exponantur causæ et effectus, nec non diversarum quæ jam ad eam sanandam adhibeantur methodorum monstretur dignitas.

I Historien: Ved Benyttelse af Kilderne at oplyse det offentlige Undervisningsvæsens Tilstand i Danmark i det 11de og 15de Aarhundrede, med Hensyn saavel til

Læreanstalterne og deres Organisation, som til Undervisningens Gjenstande, Methode og Hjælpemidler.

E monumentis historicis illustretur, quænam esset conditio rei scholasticæ in Dania sæculis decimo quarto & quinto, quum quod ad ipsam scholarum constitutionem tum quod ad disciplinas, methodum didacticam, præsidia & adminicula attinet.

I Philologien: At sammenligne Grækerne's Hermes og Latinerne's Mercurius saaledes, at det Gjendommelige i den romerske Forestilling deraf fremlyser.

Hermes Græcorum et Mercurius Latinorum sic comparentur, ut, quid latinæ religionis proprium fuerit, appareat.

I den orientalske Philologi: At samle og ordne hvad der i Manus' Lovbog, jevnført med de lettest tilgængelige Partier af den indiske Literaturs Helteedigte, Skuespil og Fabelsamlinger, indeholdes til Oplysning om Kriger-, Borger- og Trælle-Kasterne i det gamle Indien.

Colligantur et disponantur quæ de antiquis Indiæ ordinibus: militum, civium, servorum, traduntur in codice Manuico atque in iis carminum epicorum, dramatum fabularumque partibus, ad quas facilius aditus patet.

I Philosophien: At udvikle Forskjellen mellem den mathematiske og den filosofiske Erkjendelse med Hensyn til de vigtigste af de derom anstillede Undersøgelser.

Disquirere, quanam ratione mathematicæ & philosophicæ cognoscendi genera inter se differant, ita ut præstantissimi doctorum ea de re tractatus respiciantur.

I Æsthetiken: At undersøge og ved Exempler oplyse, hvorpaa et Dramas Virkning paa Theatret især beroer, og hvorfor mange ypperlige Dramaer ikke have kunnet udøve en saadan Virkning i nogen særdeles Grad, medens mange af ringere Værd have udøvet den i høj Grad.

Inquiratur exemplisque illustretur, quibus maxime rebus vis fabulæ in scena actæ ad animos spectatorum tenendos et commovendos nitatur, et qui fiat, ut multæ egregiæ fabulæ hanc vim minus habuerint, aliæ contra inferioris alioquin præstantiæ hoc genere excelluerint.

I Mathematiken: Efter at have korteligen fremsat Theorien af et fast Legems Rotation om et fast Punkt, idet hvilkeshvemhelst Kræfter ere virkende, undersøge man det Tilfælde hvor Tyngdekraften ene virker, og sammenligne det med det hvor ingen Kraft antages tilsiæde foruden den oprindelige Impuls.

Theoria rotationis corporis rigidi circa punctum fixum viribus quibuscunque agentibus breviter exposita, examinetur is casus, ubi gravitatis vis unice agit, et comparetur cum eo, quo nulla vis præter impulsu primitivum adesse supponitur.

I Physiken og Kemien: At fremstille de forskjellige Omstændigheder hvorunder Elektricitet frembringes ved Barmen, og undersøge hvorvidt disse efter Udseendet faa forskjellige Virkninger lade sig tilbageføre til en sælles Grund.

Exponere varias conditiones, sub quibus electricitas calore excitatur, et investigare quatenus effectus specie tam diversi ad unum principium redigi possint.

I Naturhistorien: En paa egne Undersøgelser grundet, og af Tegninger ledsaget, fuldstændig Beskrivelse af de Egenstaber der tilkomme de Slægter af Bælgeplanternes Familie som findes i Danmark.

Examinetur et plene describantur proprietates generum, quæ e familia leguminosarum in Dania obvia sunt, adjicianturque delineationes.

Anmærkning. Besvarelserne kunne affattes paa Dansk eller Latin, undtagen i den klassiske Philologi, hvor Afhandlingen maa skrives paa Latin, og i Æsthetik, hvor Modersmaalet bruges. Indsendelsen stæer til Universitetets Rector indtil 15de Juli 1844.

Befordringer og Afgang blandt Universitetets Lærerspersonale og øvrige Embedsmænd have ikke i 1843 været betydelige og alene fundet Sted i det lægevidenskabelige Fakultet.

Under 22de April blev Professor ordinarius i Fakultetet Etatsraad Adolf Carl Peter Callisen, efter derom indgivet Ansøgning, i Raade og med Pension (som udredes af Finanskasen) entlediget fra sit Embede. Da Etatsraad Callisen havde været udenfor det reglementerede Antal af Professores ordinarii eller Konfistoriales i Fakultetet, blev ved hans Entledigelse alene en Post som Professor extraordinarius ledig, hvilken under 8de Juni blev allernaadigst forundt den Aaret iforvejen som Lektor med Titel af Professor extraordinarius ansatte Dr. A. G. Sommer, hvorhos det, som ovenfor omtalt, bestemtes, at den derved ledig blevene Lektorpost skal besættes ved Konkurrence. Til den anden ledige Lektorpost i Fakultetet blev efter afholdt Konkurrence under 5te Maj allernaadigst udnævnt Dr. Med. Carl Emil Senger.

Den Examinatus juris C. O. Frydensberg i 1841 meddelte og i 1842 paa et Aar forlængede Konstitution som Universitetets Bogholder har Direktionen under 15de Juli forlænget til at gjælde indtil videre.

Professor extraordinarius Dr. C. F. R. Oluffen blev under 18de Septbr. be-
naadet med Ridderkorset af Dannebrogordenens 3die Klasse.

Under 23de Aug. blev Justitsraad Molbech forundt allernaadigst Tilladelse til at anlægge og bære den ham af H. Maj. Kongen af Sverrig tildelte Dekoration som Ridder af Nordstjerneordenen.

I Forbindelse hermed meddeles de Udnævnelser som ere fætte af Konsistorium eller de enkelte Fakulteter.

Til den ved Professor Bøyses Død i 1842 ledigblevne Organisttjeneste ved Frue Kirke udnævnte Konsistorium under 22de Februar hidtilværende Organist ved Garnisons Kirke her i Staden, Sekretær J. P. E. Hartmann R. af Dbr., hvilken Udnævnelse under 8de April af Direktionen blev approberet.

Under 18de Marts har Konsistorium tillagt Instrumentmager C. Nyrop, efter derom indkommet Ansøgning fra denne, som tidligere havde haft Titel af Instrumentmager ved det kirurgiske Akademi, Prædikat af Instrumentmager ved Universitetet, dog saaledes at der ikke hermed er forbundet nogensomhelst Løn.

Den 8de April entledigede Konsistorium hidtilværende Fuldmægtig ved Konsistorium Justitsraad Neergaard — som var udnævnt til Amtsforvalter i Hirschholm — fra bemeldte Post fra 1ste April at regne, og antog til midlertidigen at udføre disse Forretninger Examinatus juris Høeg.

Den 20de Maj til Skolelærer og Kirkesanger i Slagslunde Seminarist Frederik Voldem Larsen.

Den 10de Juni til Skolelærer og Kirkesanger i Vidsø Rand. Theol. Carl Julius Junge. (Formanden, Cruusberg afgaaet ved Døden.)

Den 28de Juni til Skolelærer og Kirkesanger i Farsø Rand. Theol. Johan Carl Hieronymus Molbech. (Formanden Lacour efter Ansøgning entlediget.)

Da Universitets- og Kommunitetsforvalter Justitsraad Grüner formedelt Svagelighed ikke var istand til at udføre Embedets Forretninger, har det theologiske Fakultet i Foraaret meddelt Grüners Fuldmægtig, Langemann, Konstitution til at fungere i Grüners Sted paa Kommunitets-Godset, og lignende Konstitution er af Kvæstor, efter dertil af Direktionen meddelt Bemyndigelse, givet Langemann for Universitets-Godsets Vedkommende. Justitsraad Grüner er i Foraaret 1844 afgaaet ved Døden.

Under 11te Jan. 1844 har det theologiske Fakultet entlediget den hidtilværende Sekretær og Bogholder ved Kommunitetet, Etatsraad P. R. Drejer, efter hans derom indgivne Ansøgning, paa Grund af Alder og Svagelighed, fra bemeldte Embede, fra 1ste Jan. at regne, med den ved en kongelig Resolution af 29de Decb. næstforhen bestemte Pension af Gagens fulde Beløb. Etatsraad Drejer er død i Begyndelsen af Februar 1844.

Istedetfor den hidtilværende Notarius ved det juridiske Fakultet Lands-Over-Rets-Assessor Saith, der som udnævnt til virkelig Assessor i Retten havde fratraadt sin Post, har Fakultetet til Notarius udnævnt Auditor M. V. Steenstrup.

Til Professor i Kandidat Brions Sted har det lægevidenskabelige Fakultet fra 1ste Jan. 1844 at regne antaget Rand. Med. & Kir. S. S. O. Bagge.

Til Universitetets Rektor i det akademiske Aar 1843—44 har Konsistorium, overensstemmende med den foretagne Orden valgt Professor Dr. juris A. V. Scheel, Ridder af Dbr., hvilket Valg af Direktionen under 17de Okt. blev stadfæstet.

De for 1844 designerede Dekani i Fakulteterne ere:

- i det theologiske Professor Zohlenberg,
- retsvidenskabelige Prof. Scheel,
- lægevidenskabelige — Otto,
- filosofiske Etatsraad Reinhardt.

Sidstnævnte tiltraadte Dekanatet efterat Konferentsraad Engelstoft, hvem det egentlig vilde have tilfaldet, paa Grund af sin Stilling som konstitueret Medlem af Universitets-Direktionen, havde renonceret paa samme.

Den i forr. Aarg. (S. 57) omtalte af Konsistorium indrettede Læseanstalt for Professorerne har faaet en Udvidelse til ogsaa at omfatte dels de i Udlandet udkommende Bøger, idet ny Skrifter sendes til Gjennemsyn fra en af Universitetsboghandlerne, dels den indenlandske Literaturs Frembringelser, navnlig Blade og Smaapjecer, til hvilket Bjemed der anvendes en Sum af 50 rb. aarlig, ligesom en lige Sum (alt af de Konsistoriums umiddelbare Disposition undergivne 1150 rb.) er tilstaaet en af Bibliothekets Embedsmænd for at føre det nærmere Tilsyn med Læseindretningen. Til Lokale benyttes det nederste Afstrædelsesværelse i Universitetsbygningen.

I Henseende til de Forbedringer som have fundet Sted ved de Konsistorii Patronat underlagte Frue og Trinitatis Kirker her i Staden og de til Universitetsgodset hørende Landsbykirker, er følgende at berette:

Allerede i Slutningen af 1842 blev ved en igjennem det danske Kancelli afgivet kongelig Resolution af 7de Decbr., foranlediget ved et af Konsistorium og Direktionen anbefalet Forslag af Kirkens akademiske Børge, Gagen for Organisttjenesten, som hidtil havde været reglementeret til 300 rb. foruden 50 rb. til Husleje, forhøjet til 400 rb. foruden bemeldte Husleje, mod at Organisten er underkastet den Forpligtelse, ogsaa at spille Orgelet paa de Søndage hvor der er Gudstjeneste. Den ny Organist er paalagt den samme Forpligtelse som Formanden, at svare 20 rb. aarlig i Pension til den næstforrige Organists Datter. Paa Grund af den nyse nævnte Udvidelse af Orgelets Brug er ogsaa Bælgetræderen tilstaaet et Tillæg af 20 rb. aarlig til hans Løn.

Ved en paa Forestilling fra Kancelliet udvirket kongelig Resolution af 20de April 1842, foranlediget ved et af Konsistorium og Direktionen understøttet Forslag fra den akademiske Børge, blev det allernaadigst bifaldet, at der til bedre Belysning i samme Kirke maatte anskaffes 7 Messing-Lyskroner for Kirkens extraordinære Bygningsfonds Regning. Disse bleve afleverede til Kirken i Begyndelsen af 1843; Bekostningen udgjorde for Lyskronerne 358 rb. 3 sk., for Snorerne 25 rb. 16 sk., ialt 383 rb. 19 sk.

I Slutningen af Aaret modtog Kirken en ny Forøgelse af de herlige Kunstværker der pryde den. De to Thorvaldsenske Basreliefs, forestillende Sakramenternes Indstiftelse, som allerede i 1820 vare blevne modellerede for Kirken, og derefter ved privat Subskription bestilte til Udførelse i Marmor, vare nu fuldførte og afleverede til Kirken for at ind sættes paa de for dem bestemte Steder i Kirkens tvende Skriftestole. Af Professor Hetsch var forfattet Tegning til en passende Indfatning af bemeldte Basreliefs, og det blev paa Forestilling fra Direktionen under 15de Decbr. allernaadigst tilladt, at den dertil fornødne Sum, 180 rb., maatte anvendes af Kirkens extraordinære Bygningsfond, hvis Hovedbestemmelse just er Anskaffelsen af Kunstværker.

En betydelig Forbedring er paa samme Tid opnaaet ved at Gulvtepper ere anbragte saavel i de tre Skriftestole, som paa Gulvet ved Orgelet, hvortil med Kancelliets Tilladelse er anvendt en Sum af 156 rb. af Kirkens egne Indtægter.

Efter et Forslag fra den akademiske Børge, har Kancelliet i Efteraaret bifaldet, at Kirkens høje Festerdage intimeres ved at der Aftenen forud blæses Koraler fra Kirkens Taarn, hvorved Bekostningen var anslaaet til 10 rb. for hvergang, ialt 40 rb.

Et nyt Legat har denne Kirke erholdt, hvorom Konsistorium under 26de Aug. indberettede til Direktionen, at afgangne Madame Bibeke Christiane Godke, fød Høeg, havde testamenteret 100 rb. r. S. til Kirken, med Forpligtelse for den at anvende Renten af dette Beløb til Vedligeholdelse af den Afdødes Familiebegravelse saalænge samme fornyes, samt at Universitetets Kvæstor var anmodet om at modtage bemeldte 100 rb. til Frugtbargjørelse for Kirken.

Af Landsbykirkerne ere betydeligere Forbedringer foretagne ved Selsø, Hvidovre og Smørum Kirker. Ved den førstnævnte havde hidtil aldeles manglet et Sakristi, saavel som et Afstrædelsesværelse for Præsten, hvilket, da denne har omtrent en Mil at kjøre for at komme til Kirken, der ligger aldeles isoleret, var et meget føleligt Savn. Paa Direktionens Forestilling blev det derfor under 27de Januar allernaadigst bifaldt, at der maatte opføres en Tilbygning til Kirken, som kunde tjene til Sakristi og Afstrædelsesværelse for Præsten, og at den hertil beregnede Sum af 705 rb. maatte udredes af Budgetsummen til extraordinære Udgifter.

Ved en anden kongelig Resolution af s. D. blev det tilladt, at af samme Budgetsum 108 rb. maatte anvendes til Omstøbning af en revnet Klokke i Hvidovre Kirke, ligesom og, at en Sum af 299 rb. 32 sk., der tidligere var bleven udredet forskudsvis af den akademiske Fond til Reparationer paa samme Kirke, i Forventning af at Kirken, hvis økonomiske Forhold til Universitetet først ved Bakance i Stiftsprovstiet kan blive endelig ordnet, i sin Tid kunde tilbagebetale samme, maatte udgaa af Bøgerne.

Til en Reparation, samt Opmaling og Forgyltning af Prædikestolen i Smørum Kirke er anvendt en Sum af 135 rb., ligeledes af samme Budgetsum.

Efter Forslag af Eforus for den til Konsistoriums Naadighed stillede Budgetsum af 600 rb. til Landsbykirkenes Forstjonnelse, har Konsistorium bifaldt, at Etatsraad

Koch maatte forfatte Overslag over Omkostningerne ved en fuldstændig Restauration af Alteret i Smorum Kirke, og at Altertavlen i Farsø Kirke maatte indbringes her til Staden, for efter nærmere Indberetning til Konsistorium at vorde restitueret.

I de tidligere Aar ere Orgeler anskaffede til tvende af Landsbykirkerne, i Farsø og Eggitslevmagle.

Angaaende de med Frue Kirke forbundne tvende Fonde, Bygningsfonden (til Anskaffelse af Kunstværker) og Rente- og Afdragsfonden (til Forrentning og Afbetaling af de til Kirkens Gjenopbyggelse kontraherede Laan), tilføjes følgende Oplysninger.

Den førstnævnte Fond, hvis Indtægt, foruden Renten af den opsparede Kapital, som bekendt bestaaer i Halvdelen af Brændeafgiften her i Staden, hvoraf dog nu afgaaer 4000 rb. aarlig, der ifølge kongl. Resolution af 2den Decbr. 1810 indtil videre afgives til det Thorvaldsenske Musæum, havde ved Udgangen af 1812 en rentebærende Kapital af 17100 rb., foruden kontante Beholdninger 5076 rb. 8½ ff. Ved Udgangen af 1813 rentebærende Kapital 23100 rb., Beholdning 977 rb. 53½ ff.

Rente- og Afdragsfonden, hvis Indtægt bestaaer i Halvdelen af Brændeafgiften, Afgiften af Klubber og dramatiske Selskaber, samt af Lig der jordes i Kjøbenhavn, foruden

nogle Renter, havde ved Udgangen af 1812 en Kapital af 4000 rb. og kontante Beholdninger 169 rb. 18½ ff., ved Udgangen af 1813 samme Kapital, og Beholdning 417 rb. 41½ ff., eller, med Fradrag af uaffordrede Renter og Afdrag, 254 rb. 92½ ff. Til Renter og Afdrag paa Laanene var i førstnævnte Aar anvendt 11957 rb. 3 ff., i sidstnævnte Aar 12602 rb. 78 ff., hvorved hele Gjelden, som ved Udgangen af 1811 havde udgjort 122916 rb. 61 ff., var nedbragt ved Udgangen af 1812 til 116165 rb. 51 ff. og ved Udgangen af 1813 til 108788 rb. 91 ff. Brændeafgiften udgjorde for hver af Fondene i 1812 6606 rb. 15 ff., i 1813 6199 rb. 77 ff., hvoraf dog af Bygningsfonden, som oven bemærket, er afgivet 4000 Rbd. i hvert af Aarene til Thorvaldsens Musæum. Rente- og Afdragsfondens Indtægt af Klubafgiften beløb i 1812 4572 rb. 78 ff., i 1813 5374 rb. 17 ff., af Lig resp. 479 rb. 48 ff. og 988 rb. 48 ff.

De Universitetet vedkommende Legater ere 4 1813 forøgede med to ny Understøttelseslegater, dog udenfor den egentlige af Konsistorium administrerede Legatmasse; et meget betydeligt og vigtigt Legat har Stiftelsen faaet Udsigt til at erholde; et andet, skjønt meget gammelt, kan paa en Maade betragtes som nyt, da der nu først er taget Bestemmelse om dets stadige Virksomhed og dennes Maade. Ogsaa med Hensyn til flere af de ældre Legater er Et og Andet og berette.

Stipendium Bendtsenianum. Under dette Navn er af en Forening af forhenværende Disciple af Frederiksborg lærde Skole til Værelse for Skolens næstforrige Rektor, den i 1830 afdøde Professor B. Bendtsen, stiftet et Understøttelseslegat for Studerende dimitterede fra Skolen, hvorom det Nærmere erfares af nedenstaaende Fundats. Legatet hører ikke til den egentlige Konsistorii Administration undergivne Legatmasse, hvorfor det ogsaa ved en Skrivelse fra Direktionen af 13de April 1844 er bestemt, at der af Legatet, skjønt Indskrivningsbeviset for samme opbevares i Kvæsturen, hvorfra Renten høves og udbetales til Bestyrelsen, ikke kan blive at svare den sædvanlige Kvartprocent. Fundatsen med den kongelige Konfirmation lyder saaledes:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gjøre vitterligt: at, eftersom hos Os er allerunderdanigst bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa den af vedkommende Bestyrelse under 4de Decbr. f. A. udfærdigede og herhos in originali hestede Fundats for det under Navn af Stipendium Bendtsenianum oprettede Legat, til Bedste for trængende Studerende fra Frederiksborg lærde Skole, af hvilken Fundats er indleveret en lige lydende verificeret Gjenpart, saa ville Vi denne Fundats i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi herved konfirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver mod det som forekrevet staaer Hinder at gjøre. Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 27de Januar 1843.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian N.

(L. S.)

Engelstoft.

Sansen.

Kolderup-Rosenvinge.

Konfirmation paa en Fundats for det under Navn af Stipendium Bendtsenianum oprettede Legat for trængende Studerende fra Frederiksborg lærde Skole.

Selmer.

Fundats for *Stipendium Bendtsenianum*.

Til Minde om den Kjerlighed og Agtelse under hvilken Professor Bendt Bendtsen, Ridder af Dannebrogen, som Rektor i 41 Aar forestod den lærde Skole i Frederiksborg, har en Forening af Studerende, hvis Dannelse er grundlagt i den nævnte Skole, stiftet et Legat til Understøttelse for akademiske Borgere.

For dette Legat have Undertegnede, efter Bemyndigelse af hin Forening, i Haab om allernaadigst Konfirmation, forfattet følgende Fundats. § 1. Legatet, der fører Navnet "*Stipendium Bendtsenianum*", ejer for Tiden en Kapital af 535 rb. i kongelige 4 pCt. rentebærende Obligationer, og vorer ved det der i Fremtiden til samme maatte vorde skjænket, hvilket efterhaanden gjøres frugtbringende paa samme Maade som den øvrige Kapital. § 2. Legatets Kapital anbringes i 4 pCt. rentebærende Statsobligationer, der foranstaltes indstrevne paa Stipendiets Navn hos Statsgjeldsdirektionen, paa den i Anordningen af 4de April 1835 omhandlede Maade. Stipendiets Indskrivningsbevis indsendes til Bevaring hos Overbestyrelsen for Universitetet og de lærde Skoler, hvorefter de aarlige Renter i hvert Aars Januar Maaned fra Samme udbetales til Formanden for Stipendiets Bestyrelse. § 3. Renterne anvendes til Understøttelse — i Regelen i det første akademiske Aar — for Studenter der ere dimitterede fra Frederiksborg lærde Skole, dog saaledes at Descendenter af Rektor B. Bendtsen, uden Hensyn til den Dannelsesanstalt fra hvilken de ere udgaaede, have fortrinlig Adkomst til samme, under for Resten lige Betingelser, der ere: et rosværdigt Forhold, trængende Kaar, og idetmindste Karakteren *Haud illaudabilis* ved Examen *Artium*. Stipendiet uddeles den 3die Februar, den Dag der i Rektor B. Bendtsens levende Live var Frederiksborg Skoles Festsdag, efter hans Død er blevet Dagen for Skolens forhenværende Disciples Mindefest og tillige er Stipendiets Stiftelsesdag. Dog skal Bestyrelsen, for det Tilfælde at Børn af Professor Bendtsen maatte findes i trængende Kaar, være bemyndiget til at tilbyde disse, saalænge de leve i saadanne Kaar, Kapitalens Renter, som et lidet Understøttelsesbidrag. § 4. Stipendiet uddeles i Portioner paa 20 rb. for et Aar. Saalænge dets Renter ere over 20 rb., men under 40 rb. aarlig, oplægges det som overskyder 20 rb. til Stipendie = Kapitalens Forøgelse, indtil denne i aarlig Rente afkaster 2 Portioner, og saa fremdeles. § 5. Uddelingen af "*Stipendium Bendtsenianum*" samt det hele Tilfyn med samme er overdraget den ved Valg af Stipendiets Stiftere dannede Bestyrelse. Denne Bestyrelse, der bestaaer af 6 Medlemmer, og som mellem sig indbyrdes vælge en Formand, der i Tvilstilfælde har 2 Stemmer, paaligger det at holde sig fuldtallig ved Optagelse af de fornødne Medlemmer i de Udtrædendes Sted. Valget kan alene falde paa fordums Disciple af Frederiksborg lærde Skole, der leve i Hovedstaden, og som maae antages at være i Besiddelse af offentlig Tillid. § 6. Det paaligger Bestyrelsen, ved Opslag i Universitetsbygningen, inden 1ste December Termins Udløb at bekendtgjøre det Fornødne til Efterretning for de Studerende, om Vilkaarene for Stipendiets Erholdelse og om Beløbet der uddeles til den paafølgende 3die Febr. Ligeledes bør inden sidstnævnte Maanedes Udgang en Beretning afgives til Universitetets Overbestyrelse, om hvem Stipendiet er tildelt, samt om dets Størrelse, hvorhos tillige godtgjøres, at Rente = Overstudet er oplagt ved Indsættelse i Sparekassen til eventuel Anvendelse efter § 1.

Kjøbenhavn den 4de Decbr. 1842.

Salicath,	P. C. Stenersen-Gad,	J. de Fontenay,
Statsraad og Estrigs- prokurør.	Dr. Theol., Præst ved Trinitatis Kirke.	Kand. Jur. og Kopist under det kgl. Generaltoldk. og Commerce-Koll.
F. Veilbach,	A. P. Berggreen,	F. P. J. Dahl,
Kand. Jur., Volontør i det kgl. danske Kancelli.	Organist ved Trinitatis Kirke.	forhen Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole.

— Den Schouske Stiftelse. Ved denne Stiftelse, som er grundlagt ved et af afgangne Kæmmerer ved Dresunds Toldkammer Statsraad Jakob Henrik Schou og senere ligeledes afdøde Hustru Susanne fød Beckmann under 10de Marts 1818 oprettet og under 7de Juni 1840 allernaadigst konfirmeret Testament med Fundats og senere Tillæg, ere flere Stipendier stiftede for Studerende ved Universitetet. Af den i 1843 trykte Fundats for Stiftelsen, som nu efter Fru Schous Død er traadt i Virksomhed, ere nedenstaaende Paragrafer de som vedkomme disse Stipendier.

Denne Stiftelse hører ligesaa lidet som ovennævnte Legat til Universitetets Legatmasse, men bestyres af 4 Direktører af Familien.

Fundatsens 1ste Afdeling. § 6. Til en uformuende, stikkelig og haabefuld Student 40 rb. Dette Stipendium kan nydes i det samme Aar Stipendiaten er blevet Student (da i dette Aar andre Beneficia academica sjelden erholdes), og kan beholdes i 2 Aar, om han til Examen philologicum og philosophicum har faaet Karakteren *haud illaudabilis*, men i 4 Aar naar han har faaet *laudabilis*. Dog have vi bestemt, at for første Gang skal disse 40 Rigsbankdaler tilfalde Etatsraad Dall's og Fru A. D. Debes' Sønner til lige Deling, saalænge indtil de have opnaaet det 21de Aar, saaledes at naar En ei længer nyder det, erholder den eller de Andre hans Andel; efter den Tid forholdes med dette Stipendium som oven er meldt. § 7. Til den Discipel fra Bordingborg Skole (hvorfra jeg J. H. Schou er dimitteret) som ved Examen Artium viser den bedste Fremgang og behøver Understøttelse, gives 20 Rbd., hvilke Tyve Rigsbankdaler Stiftelsens Direktører aarlig afgive til Universitetsdirektionen, for at lade ham samme udbetale. Da det er en Selvfølge, at dette ej kan have Sted saalænge Bordingborg Skole ikke er en fuldstændig lærd Skole, ville Direktionen for Universitetet indtil dette skeer behage at lade samme udbetale til den Student der ved Examen Artium viser bedst Fremgang og behøver Understøttelse. Men saasnart Bordingborg Skole er blevet en fuldstændig lærd Skole, blive i de Aaringer naar ingen Discipel fra Bordingborg Skole er dimitteret, som kan behøve dette Stipendium, disse 20 rb. af Direktionen for Universitetet at afgive til Rektor ved Bordingborg Skole, som da efter sit bedste Skjønne uddeler samme til de mest haabefulde og trængende Disciple i Skolens øverste Klasse.

2den Afdeling. § 1. Til at nyde de i 6te Sde og 9de §§ ommeldte Understøttelser er vores Familie udelukkende berettiget, saa at ingen Anden maa nyde samme saalænge nogen af vores Familie dertil melder sig, som efter de i Fundatsen fastsatte Regler har de dertil udfordrede Egenskaber. Ved vores Familie ville vi (saavel her som overalt i denne Foundation) have forstaaet alle ægte Descendenter af: a. Vore Forældre og Svigerforældre, sal. Didrik Beckmann, Raadmand her i Kjøbenhavn, og hans Hustru Ellen Pauli; og regne vi tillige under denne Familie Etatsraad og Landsøver- samt Hof- og Stadsrets-Assessor Povel Abraham Dall (ligeledes med hans ægte Descendenter), der ansees som vor Broder, saasom han har været vor mangeaarige oprigtige Ven, og hans Hustru Anna Dorothea Debes, som forhen har været gift med vor afdøde Broder, sal. Assessor Povel Frederik Beckmann. b. Sal. Hr. Henrik Schou, forhen Sognepræst til Buust i Aalborg Stift, som var en Brodersøn af min, J. H. Schous, Fader. § 2. Naar ingen saadan af foransførte vor Familie melder sig til nogen af ovenmeldte Legater, maae samme uddeles til andre udenfor vor Familie, dog kun indtil videre og indtil nogen af denne melder sig. Og skulle da fremfor alle Andre udenfor Familien dertil være berettigede alle ægte Descendenter af: 1. Sal. Dr. Peder Rosenstand Goisse, Professor Theol. ved Kjøbenhavns Universitet; 2. sal. Konferentsraad Johan Christian Kall, Professor L. L. Orientt. ved Kjøbenhavns Universitet; 3. sal. Hans Jakob Lemming, kongl. Kærgemand ved Guldborg og Ejer af Vilhelmsdal paa Falster. De tvende første lærde og fortræffelige Mænds Familier viste mig, J. H. Schou, som Student megen Godhed. De tilstødede mig Adgang til deres huslige Kred; Umgang med dem og deres højstagsværdige Børn bidrog meget til min literære og moralske Dannelse. Og den sidste har fra Barndommen af i mere end 63 Aar været min hulde og trofaste Ven.

Tillæg henhørende til Fundatsen. h. Da det — i Tillæget til vort Testamente af 21de Maj 1821 § 2, hvilken 2den § iøvrigt bliver at følge — omtalte Renteoverskud efter al Sandsynlighed vil blive tilstrækkeligt dertil, have vi besluttet at Følgende deraf skal udredes: b. Rasmus Vandell, en Søn af afgangne Regimentskirurg Vandell, og vor Søsterdatter Ellen Kirketerp, nyder aarlig 50 (Halvtrediesindstyve) rb. indtil han har fyldt det 21de Aar. Naar han ei længer nyder dette, oprettes deraf et Stipendium for en uformuende, stikkelig og haabefuld Student, hvilket han kan nyde i 2 Aar, om han til Examen philol.-philosophicum har faaet Karakteren *haud illaudabilis*, og i 3 Aar om han har faaet *laudabilis*. Er han af vor Familie (efter Fundatsens 2den Afdeling § 1) kan han endnu nyde det et Aar længer. Og kan en Student som til 1ste Examen har faaet idetmindste

haud illaudabilis, dertil udnævnes det samme Aar han er bleven dimitteret. h. Christian Dall, vor Ven sal. Statsraad og Assessor P. A. Dalls yngste Søn, faaer indtil han har fyldt det 21de Aar 50 (Halvtrediesindstyve) rb. Naar han ej længer nyder dette, bliver deraf et Stipendium af samme Bestaaffenhed som det i næstforegaaende Litr. h ommeldte. Og have vor Stiftelses Direktorer Ret til at udnævne dem som skulle nyde disse Stipendier. i. Naar det i Foundationens 1ste Afdeling § 6 omtalte Stipendium i sin Tid bliver ledigt, udnævner Consistorium Universitatis Hafniensis dem som skulle nyde det; og ville samme behage at udnævne en Student som er dimitteret fra Bordinborg Skole hver anden eller tredje Gang det bliver ledigt, naar nogen saadan dertil trængende og duelig findes.

— At Frue Kirke har faaet et nyt Legat er ovenfor anført*).

— **Bebudet Legat.** Ved en Skrivelse af 2den Februar har Statsraad Estrup til Kongedal og Hustru tilbudt at oprette ved Kjøbenhavns Universitet et Legat paa 7763 rb. Solv, under Betingelse af, at Renten af samme anvendes som Honorar for Forelæsninger ved Universitetet over den flensvigiske Lovkyndighed og navnlig den Privatrekken, i den Hensigt, at flensvigiske Studerende kunne her afsluttede retsvidenskabelige Studier, og saadanne Studerende tilstedes Afgang til at underkaste sig her ved Universitetet en for dem indrettet juridisk Embeds-examen, der kunde give Adkomst til juridiske Embedsstillinger i Hertugdømmet Slesvig.

Direktionen har i denne Anledning forlangt Konsistoriums Betænkning og navnlig Dplysning om, om Noget og hvilken af de juridiske Professore der maatte være villig til at overtage de tilfattede Forelæsninger; hvilken Betænkning og Dplysning imidlertid endnu ikke er modtaget.

— **Det Skulesenske Legat.** Det er tvende Gange tidligere i Aarbogen omtalt (1837 S. 107, 1840 S. 171), at dette hidtil blandt den islandiske lærde Skoles øvrige Midler i den islandiske Jordebogsskaffe indestaaende Legat for islandiske Studerende var bleven for et længere Tidsrum paa engang af Konsistorium uddelt og ved det kongelige Rentekammers Foranstaltning udbetalt til en eller flere saadanne Studerende. Da Konsistorium, i Anledning af et fra en islandsk Studerende indkommet Andragende om at forundes de siden den sidste Uddeling i 1840 opsamlede Renter af bemeldte Legat, havde anmodet Direktionen om at ville fra Rentekammeret søge oplyst, hvor stort et Rentebeløb af Legatet der for Tiden var forfaldet til Udbetaling og derom underrette Konsistorium, tilmeldte Direktionen dette, at Den vel fra Rentekammeret nu havde modtaget en fuldstændig Dpgjorelse af det hele Mellemværende mellem den islandiske lærde Skole og den kongelige Jordebogsskaffe, og at derved tillige Administrationen af Skolens Kapital, under hvilken det Skulesenske Legat er indbefattet, var bleven Direktionen overdraget, saa at Legatets Renter i Fremtiden vilde kunne udbetales herfra. Da der imidlertid endnu savnes nærmere Dplysning om, hvor Kapitalen er beroende og hvorfra dens Renter ville blive udbetalte, hvorom Brevverling just var indledet med Finansdeputationen, vilde ingen Udbetaling af Legatet kunne finde Sted, forinden denne Brevverling var tilendebragt. Til samme Tid forlangte Direktionen den islandiske Stiftsøvrigheds Erklæring om, hvorvidt Noget kunde være at erindre imod at oftnævnte Legat, saasnart dets Kapital kan udbetales, inddrages i Universitetskvæsturen for at administreres og uddeles, ligesom Universitetets øvrige Legater, af Konsistorium, der bedst vil kunne bedømme, hvilke af de sig her opholdende islandiske Studerende der helst bør komme i Betragtning til at nyde samme, samt dens Forslag til de Bestemmelser der hensigtsmæssigen kunde være at fastsætte for Administrationen og Uddelingen af det oftnævnte Legat.

I sin Svarsskrivelse af 14de Oktbr. erklærede Stiftsøvrigheden sig, med den Bemærkning, at Understøttelsen af Legatet formentligen alene bør komme saadanne Studerende tilgode som ere fra den Del af Island der udgjorde det forrige Holum Stift, enig i at Legatet bedst bestyres og bortgives af Konsistorium, dog vel helst efter Attester om Trang meddelte af Stiftsøvrigheden. At Legatet ej bør bortgives førend de opsamlede Renter udgjøre et passende Beløb, anfaaes for en Selvfølge,

*) To lignende Legater ere i de foregaaende Aar skænkede Trinitatis Kirke, nemlig 1840 det Kampmannske, 500 rb., mod at vedligeholde Testatorernes Gravsted indtil 1912, 1841 det Børstke, 100 rb., med lige Forpligtelse i 40 Aar. Ligeledes 1812 det Kraghske Legat til Frue Kirke, 100 rb., med samme Forpligtelse i 20 Aar.

hvorhos der og muligen kunde være at tage Hensyn til, til hvilket for hans Fædreland nyttigt Fag den fattige Studerende applicerer sig.

Efterat Direktionen derpaa havde opfordret Konsistorium til at indkomme med nærmere detailleret Forslag angaaende de fremtidige Regler for Uddelingen af Legatet, svarede Konsistorium i en Skrivelse af 30te Decbr., at Samme antog, at Nenterne af det Skulesenske Legat, for hvilket en særegen Eforus vil blive at udnævne, kunne tillægges en trængende islandsk Student for en Tid af indtil 4 Aar, og udbetales engang aarlig i 11te Decbr. Termin. Denne Student antoges dog ikke, som af Stiftsevrigheden var yttret, nødvendigt at behøve at være fra den Del af Island som udgjorde det forrige Holum Stift, eftersom Holum Skole, hvorfra den fattige Studiosus efter Gavebrevet af 1ste Juli 1663 skulde være dimitteret, ikke var indskrænket til Islændere fra dette Stift. Jovrigt ansaae Konsistorium det med Hensyn til dette ubetydelige Legat unødvendigt at der fastsættes nærmere detaljerede Bestemmelser for Bortgivelsen, da Konsistorium i ethvert forekommende Tilfælde vistnok vil vide at tage alle for de Vedkommende talende Omstændigheder i omhyggelig Betragtning, hvorhos det heller ikke antoges, at Attester om Vedkommendes Trang fra Stiftsevrigheden over Island skulde være absolut fornødne for at tilstaae Nogen Legatet, skjønt der vistnok vil blive taget særdeles Hensyn til de Anbefalinger som Nogen fra denne Autoritet maatte have erholdt.

Disse Konsistoriums Forslag og Yttringer bleve af Direktionen bifaldte ved Skrivelse af 13de Jan. 1814.

Det ovennævnte Gavebrev for det oftmeldte Legat er saaledes lydende i Grundsproget og dansk Oversættelse:

Þetta bref uplesid j Lög Rettu á Auxarár þíng.

Með því um nochnurn tíma hefur undandregest vegna nochra hindrana, að auglysa þá Jardar giöf er sá Sál. herra (loslegrar minningar) Herra Thorlákur Skulason tilskickade, þá lætur nú vürðugligur Hr. Gýsle Thorlaksen, Lög-mönnonum báðum ásamt Lög Rettunni og öðrum godum mönnum utan vebanda sem innan kunnugt giöra og yfirlyst að hans sálugi Herra Fader hefur gefed og efterlated (Gude til Lofs og Dyrdar) Skólanum á Holum j Hjaltadal XX ds¹⁾ j Jördu efter sinn dag, hverja hann tilnesfude ad vera skyllde As j Hörgardal edur önnur henne jafngód med 1. ds²⁾ Landskulld og fjórum Kugildum, og svo af þeim góða Herra fyrer skylldu, að leigur og Landskulld greindrar Jardar tilleggest Einhverium fátækasta Studioso, sem af Hólaskola utgeingenn utanlandz studerar. Lætur nú Biskupenn Herra Gysle Sín og sinna Samarfa vegna því yferlysa ad hann og hans Samerlingiar þessa giöf síns Sál. Herra födurs j allann máta sampickja ad greind Jörd med sínum Kugilldum sje þaðann j frá Scholans á Holum fullkominn Eign med ádur tiedu Skilyrði, biðiandi ad þetta Skolans tillag mætte verda Gude til Lofs og Dyrdar, En þeim sem þess Aftektar njótandi verda til godrar nitsemdar, og til merkis ad þesse ádur tiedur Gjörningur sje af oss sampichtur og stadfestur skrifast vor nöfn hier under, sem nálager erum vid Öxaraa Anno 1663 1. July.

Gysle Thorlaksson.

Thordur Thorlaksson.

Gudbrandur Thorlaksson.

Afskriftens Overensstemmelse med Originalen bevidnes

af Geir Vidalin.

Oversættelse.

Dette Brev oplæst i Laugretten paa Draraa Thing.

Efter som det nogen Tid er blevet forhalet formedelt nogle Forhindringer at bekjendtgjøre den Gave af Jordegods, som den salige Herre (lovlige Ihukommelse) Hrr. Thorlak Skulesen besfikkede, saa lader den hæderlige Herr Gisle Thorlaksen bekjendtgjøre og vitterliggjøre saavel for begge Laugmændene som Laugretten og andre gode Mænd, baade uden og inden Retten, at hans sal. Herr Fader har givet og afstaaet (Gud til Lov og Hæder) til Skolen paa Holum i Hjaltedal XX Hundrede i Jordegods efter hans Dag, hvilken (Jord) han udnævnte at skulle være Aas i Hörgardal, eller en anden, der var ligesaa god med 1 Hundrede Landshyld og 4 Kvilder, ogsaa blev af den gode Herre fastsat, at Leje og Landshyld af bemeldte Jord skulle tillægges en af de fattigste Studiosis, der, fra Holum Skole

¹⁾ d. e. tuttugu hundrud.

²⁾ d. eins hundrads.

dimitteret, studerer udenlands. Biskoppen Herr Gisle saavel paa hans egne som hans Medarvingers Begne lader det nu bekjendtgjøre, at han og hans Medarvinger har i alle Maader samtykket denne deres salig Herr Faders Gave, at bemeldte Jord med tilhørende Kvilder bliver herefter Holum Skoles fuldkomne Ejendom paa fornævnte Vilkaar, ønskende, at dette Skole-Tillæg maatte blive den evige Gud til Lov og Pris, men de Oppebærende til bedste Nytte; og til Stadfæstelse, at denne forbemeldte Testation er af os samtykket og stadfæstet, underskrives her vore Navne som nærværende ved Draraa Aar 1663 den 1ste Julii.

• Gisle Thorlakson. Thordur Thorlakson. Gudbrandur Thorlakson.

Oversættelsens Rigtighed bevidner

Geir Vidalin.

— Valkendorffs Kollegium. Det er i Aarbogen for 1840 (S. 33 ff.) berettet, at efterat Etatsraad Estrup havde skjænket til dette Kollegium en Gave af 1000 rb. med den Bestemmelse at den skulde tjene til Bygningens Udvidelse, og senere endvidere tilbød 100 rb. til samme Djemed, blev der af Konsistorium gjort Forslag til at afhænde det Kollegiet tilhørende forældede og næsten ubrugbare Bibliothek og til at anvende den særegne Bygning hvori dette havde været opbevaret til den af Etatsraad Estrup tilsigtede Udvidelse af Alumnernes Lejligheder, samt at det paa Direktionens i den Anledning nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev blandt andet allernaadigst bifaldet, at Kollegiets Bogsamling bortfælgtes ved offentlig Auktion, saaledes at der stæer nærmere allerunderdanigst Forslag angaaende Anvendelsen af den Sum som ved Salget maatte indkomme.

Salget af Bogsamlingen blev ved flere Omstændigheder forsinket, navnlig derved at det var allernaadigst befalet, at Universitetsbibliotheket og samtlige øvrige offentlige Bibliotheker skulde gives Lejlighed til deraf at udtage, hvad de maatte ønske, mod en Godtgjørelse til Kollegiet efter billig Burdering, ved Udsættelsen af en Katalog, hvilket Arbejde formedelt Lokaleets flette Bestaafenhed ikke kunde foretages om Vinteren, endelig ved en indtraadt Omverling af Kollegiets Eforus. Auktionen fandt saaledes først Sted i Løbet af 1841, og i Sommeren 1842 modtog Direktionen fra Konsistorium Indberetning om, at Nettoprovenuet af Bibliothekets Salg havde udgjort 310 rb. 77 sk., hvorhos Konsistorium dog forbeholdt sig senere at indkomme med Forslag til den paatænkte Anvendelse af Summen, da de foreløbige Overvejelser og Undersøgelser desangaaende endnu ikke vare tilendebragte. Først i Slutningen af sidstnævnte Aar modtog Direktionen Konsistoriums endelige Forslag til en paatænkt væsentlig Forbedring ved Valkendorffs Kollegii Bygning, hvortil den ovennævnte Sum ønskedes anvendt som et Bidrag, hvorefter imidlertid endnu nogle yderligere Oplysninger maatte indhentes, hvilke indkom i Februar 1843.

Det havde længe været paaanket som en væsentlig Mangel ved Valkendorffs Kollegium, der havde gjort Alumnernes Lejligheder paa samme langt ringere end paa de andre to lignende Kollegier, at Værelserne havde været meget usunde og ubehagelige formedelt den Fugtighed der opsteg fra Kjelderne, hvilket hidrørte deraf, at disse ved Bygningens Gjenopførelse efter Ildbranden 1795 vare blevne fyldte med Grus. Eforus havde derfor foreslaaet, at lade disse Kjeldere igjen udgrave for at raade Bod paa hin Ulempe, og havde til den Ende ladet optage et Overflag over dette og de øvrige i Forbindelse dermed staaende Arbejder, saasom nyt Gulv og Bjælkens Indlægning istedetfor det gamle og opraadnede m. m., efter hvilket Overflag det hele Arbejde vilde udfordre en Bekostning af 1050 rb., eller, naar tillige nogle af Etatsraad Koch angivne yderligere Forbedringer anbragtes, maaste noget mere. Til at udrede denne Sum havde, foruden de ved Bibliothekets Salg indkomne 310 rb. 77 sk., endvidere en Beholdning af omtrent 300 rb., som for nogle Aar siden var opsparet af Kollegiets aarlige Indtægter, i den Hensigt paa engang at anvendes til en eller anden større Forbedring af Bygningen. Eforus formente da, at den derefter endnu manglende Sum muligen kunde tilskydes enten af Universitetets eller af Kommunitetets Kasse.

Efterat Konsistorium i Anledning af sidstnævnte Forslag havde indhentet Erklæring saavel fra Kvæstor som fra det theologiske Fakultet, af hvilke den førstnævnte troede at burde modsætte sig et saadant Tilløb fra Universitetets Kasse til et Universitetets egentlige Formaal ikke vedkommende Djemed, medens derimod det theologiske Fakultet, med Hensyn til at Kommunitetets Djemed, de Studerendes Understøttelse,

staaer i nøjeste Forbindelse med Formaalet for Valkendorffs Kollegium, fandt det passende, at der til det ommeldte Foretagende anvendtes en Sum af Kommunitetets Kasse, hvilken Fakultetet foreslog til 500 rb., indstillede Konsistorium, at det omhandlede Bygningsarbejde maatte udføres efter den foreslaaede Plan, med de Modifikationer som efter Etatsraad Kochs Bemærkninger maatte findes tilraadelige, og at Bekostningen maatte afholdes paa den Maade, at den for Kollegiet opsparede Sum af ialt 610 rb. 77 sk. dertil anvendes, og at et Tilskud af 500 rb. gives af Kommunitetets Midler.

Da det efter de oplyste Omstændigheder maatte ansees for et Arbejde af den største Vigtighed for Valkendorffs Kollegium, at hæve og forebygge den Fugtighed som hidtil i meget betydelig Grad havde gjort Alumnernes Værelser usunde og uhyggelige, og efterhaanden mere og mere fordærvede Bygningen, og som ikke vilde kunne bortstafes paa nogen anden Maade end ved den ommeldte Udgravning af Kjelderne, kunde Direktionen ikke andet end finde Konsistorii Forslag aldeles hensigtsmæssigt og passende, da den for det bortsolgte Bibliothek indkomne og den tidligere opsparede Sum neppe vilde kunne anvendes paa nogen for Kollegiet gavnligere Maade. Hvad angaaer det foreslaaede Tilskud fra Kommunitetets Kasse, var Direktionen ogsaa med Fakultetet enig i at ansee det for passende, at Kommunitetet, som dertil har rigelig Evne, afgiver et saadant Bidrag til en Stiftelse hvis Djemed er saa nær beslægtet med dets eget, ligesom hin Stiftelse forhen ved en lignende Lejlighed har understøttet ogsaa et af de andre Kollegier. Den foreslaaede Sum af 500 rb. vilde ogsaa uden Vanskelighed kunne udredes af den paa Kommunitetets Budget for 1814 under 14de Post bestemte Sum af 1000 Rbd. til ekstraordinære Udgifter. Paa Direktionens desangaaende nedlagte Forestilling blev det derefter under 24de Febr. allernaadigst bifaldet: at den ommeldte til Afværgelse af Fugtigheden i Værelserne nødvendig befundne Udgravning af Kjelderne under Valkendorffs Kollegiums Bygning med flere dertil hørende Arbejder foretages, overensstemmende med det optagne Overflag, og med de Modifikationer som efter Etatsraad Kochs Bemærkninger maatte findes tilraadelige, og at Bekostningen afholdes paa den Maade, at en for Kollegiet tidligere opsparet Kapital af 300 rb., i Forbindelse med Nettoprovenuet af dets nu bortsolgte Bibliothek, 310 rb. 77 sk., dertil anvendes, og at endvidere af Kommunitetets Kasse dertil tilskydes en Sum af 500 rb.; hvilken bliver at udrede af den paa det allernaadigst approberede Budget for indeværende Aar under 14de Post opførte Sum af 1000 rb. til ekstraordinære Udgifter.

Den oftnævnte Forbedring af Bygningen blev foretaget i Sommerens Løb. De 5 Alummer som beboede Stueetagen, og som paa Grund af Gulvenes Opbrydning maatte frastytte Kollegiet, bevilgede Konsistorium, for den Tid hvori der ikke kunde gives dem Bolig paa Kollegiet, en Understøttelse af 4 rb. maanedlig hver af Kollegiets Indtægter.

Den ved den ovennævnte kongelige Resolution af 17de Jan. 1840 bestemte Indretning af Bagbygningen i Kollegiets Gaard til Alumnerværelser er derimod endnu ikke bleven iværksat, hvilket er foranlediget ved, at det efter Bibliothekets Bortsalg befandtes, at Beløbet af Omkostningerne nærmere sig saameget til den forhaandenværende Byggekapi tal, at det maatte befrygtes, at Arbejdet ved den gamle selv i sit Murværk ilde udseende og fugtige Bygning vilde koste mere end det hele Legat. Man foretrak derfor at udsætte Arbejdet, for at den Estrupske Gave kunde være noget ved Rentecoplag. Gaven beløb sig ved 1813 Aars Udgang til 100 rb. Solv, 1200 rb. Sedl. og 5 rb. 20 sk. kontant Beholdning.

— I en til Konsistorium indkommet Skrivelse bemærkede Eforus for det Brochmand-Mule-Sui renske Legat, at den Del af dette som er bestemt for Studerende ifølge Fundatsen for samme skal forundes tre skikkelige og fattige Studenter. Denne Bestemmelse blev overholdt indtil i Aaret 1818 den daværende Eforus indskrænkede Uddelingen til To, paa Grund af Summens Ubetydelighed; men fra 1835 af havde den nuværende Eforus i Overensstemmelse med Fundatsen atter uddelt det til Tre, der nu hver i hver af Aarets 2 Terminer erholde 3 rb. 24 sk. Men dette Legat er tillige et af dem som ifølge Reskr. af 8de Marts 1737 ere tillagte Alummerne af det grønlandske Seminarium. Dis ses Antal var for Tiden kun To, og det Spørgsmaal opstod derfor, om den tredie Trediedel ogsaa skulde tillægges dem, saa at de hver fik den halve Del af Renten, eller om den i Henhold til Fundatsen skulde gives til en anden Student. Da det ikke er usandsynligt, at de grønlandske Seminaristers

Tal for Fremtiden vil blive ringere end det hidtil almindeligvis har været, og maaſke endog undertiden kunde indſtrænkes til en — vel endog det Tilfælde kunde indtræffe, at der til en enkelt Termin ſlet ingen var —, udbad Eforus ſig en Beſtemmelse om, hvorledes der i ſaa Fald bliver at forholde ved Uddelingen af det ommeldte Legats Renter. Herpaa ſvarede Konſiſtorium under 28de Juni, at da Reſkr. af 8de Marts 1737 kun tillægger Alumnierne af det grønlandſke Seminarium Udgang til bemeldte Legater „fremfor Andre, om de ere ſaaledes ſtilkede ſom Fundatſerne medføre“, er det formentligen klart, at hint Legat maa tildeles ſaamange Studerende ſom Fundatſen beſtemmer, uden Henſyn til Antallet af de til enhver Tid værende grønlandſke Seminarifter.

— Det Lilliendalſke Legat. Dette Legat, hvis ret mærkelige Hiſtorie findes udførligen meddelt i Badens Univerſitetsjournal IV. S. 97 ff., har en Kapital der oprindelig udgjorde 20,000 rb., men ved Opgjørelſen i 1837 blev anſat til 26,672 rb., og tvende Hovedanvendelſer. Renterne af den ſtorſte Del af Kapitalen ſkulle nemlig anvendes til at udfyre et Antal Bønder ſom agte at begive ſig i Ægteſkab, hvilke blandt de Ansøgende udnævnes af Konſiſtorium (Baden l. c. S. 153 jfr. S. 157), og af en anden mindre Del af Kapitalen ſkulle Renterne tilſiſles Heliſingørs Hoſpital, for at anvendes til de der oprettede tvende Lilliendalſke Pladſer, ved hvis Beſættelſe, naar Balance indtræffer, Konſiſtorium ogſaa har endel at iagttage (Baden l. c. S. 152 jfr. S. 156—157 og Regulativ af 28de Jan. 1831 i Reſkriptsamlingen). De Djeved for hvis Skyld Legatet egentlig er oprettet, ere ſaaledes temmelig fremmede for Univerſitetet, og Legatets Adminiſtration er derhos forbundet med ikke ringe Ulejlighed; men Konſiſtoriales have nu engang i ſin Tid efter højere Befaling paa det ſtærkeſte forpligtet „ſig og Efterkommere i Embedet“ til beſtändig at ſørge for Opfyldelſen af Teſtators Diſpoſition — et Loſte ſom endog maatte gives Teſtator ſørend han vilde indlade ſig paa at ſtjænke ſin Formue til offentligt Brug —, og derhos er den overtagne Byrde forbundet med et tilsvarende Emolument, idet Renterne af en tredie ikke ubetydelig Andel af Kapitalen, 4000 rb., iſølge Teſtators Diſpoſition ſkulle tilfalde Konſiſtorium for dets Ulejlighed. Herom indeholder nemlig Teſtamentet: „Renten eller Revenuen ſom deraf udkommer aarligen ſkal tilhøre bemeldte Konſiſtorium, og af de Embedsmænd der udgjøre og ſkulle udgjøre ſamme for Eftertiden og til evig Tid, deles mellem ſig eller paa anden Maade anvendes, efterſom de finde for godt, og det for at belønne dem for den Iver og Opmærkſomhed ſom de bør anvende for Opfyldelſen af min Villie, og ſaaledes, at de ikke ſkulle være forbundne til at aflægge noget Regnſkab for Revenuen af bemeldte 6000 rb.“ (ved en ſenere Kodicil nedſat til 4000 rb., Baden l. c. S. 153 jfr. S. 157).

Dette Emolument havde man vel hidtil ſtedſe ladet indflyde i Konſiſtoriums almindelige Diſtributſ (pro cura legatorum), ſaa at Eforus blot havde erholdt den ſamme Andel deraf ſom de øvrige Konſiſtoriales, men det syntes ikke billigt, at den allerſtorſte Part af den Tidſpilde og de Ulejligheder og Bryderier ſom dette Legats Adminiſtration forvolder, ſkal falde paa en enkelt Profeſſor, uden at denne erholder noget forlods af den tilſtaaede Godtgjørelſe, og der syntes derfor at være gyldig Anledning for Konſiſtorium til at forandre dette Forhold.

Til Diſtributſen havde hidtil kun været beregnet 125 rb. 6 ſk. eller Renten af 3313 rb. 70 ſk.; men det var allerede ved en ſkrivelse fra Direktionen af 1837 (Aarb. 1838 S. 115) beſtemt, at denne Del af Legatet, ſaaſnart det kunde ſtee, ſkulde ſuppleres til de fulde fundatſmæſſige 4000 rb., hvilket imidlertid endnu ikke var ſteet. Da det af Eforus var oplyſt, at Intet var til Hinder for, at denne Beſtemmelse nu blev bragt i Anvendelſe, beſtemte Konſiſtorium ved ſkrivelse til Eforus af 12te Juli, dels at der fra 1843 Aars Begyndelſe og fremdeles ſkal beregnes Rente af en Kapital paa 4000 rb. til Konſiſtorii Medlemmer, dels, i Henhold til ovennævnte Beſtemmelse i Fundatſen, at Eforus ſkal forlods nyde Renten af det ene 1000 rb., og alene Renten af de øvrige 3000 rb. indflyde i Profeſſorernes Diſtributſ (med reſp. 37½ og 112½ rb.).

— Bingſke Legat. I Aarbogen for 1841 (S. 54 ff.) er berettet, at det ved en Beſlutning af Konſiſtorium blandt andet blev bifaldet, at den Afdeling af dette Legat ſom kaldes Familielegatet for Tiden maatte anſættes til rentebærende Kapital 11800 rb., hvorhos det er anført, at bemeldte Afdeling havde en Beholdning af 818 rb. 39 ſk. Under ſidſtnævnte Beløb var indbefattet 772 rb. 39 ſk.,

der udgjorde den ommeldte Afdelings Andel i et Legatet tilkommende større Tilgodehavende. Da der nu af dette Tilgodehavende var indkommet saa stort et Beløb, at Familielegatets Andel deraf kunde dækkes, foreslog Eforus, at bemeldte Familielegat, ved Hjælp af det anførte Tilgodehavende og et Rentetilskud af 27 rb. 57 st., maatte suppleres saaledes, at dets rentebærende Kapital for Fremtiden bliver 12600 rb., og den aarlige Rente, der tilfalder Familien, 504 rb., hvilket Efori Forslag Konsistorium bifaldt ved Skrivelse af 6te Decbr.

— Bartholin-Rømerske Legat. Da det ved det af Konsistorium foranstaltede Gjennemsyn af Universitetets Regnskaber for 1842 var bemærket, at den Del af Renten af dette Legat der skal udbetales til Studerende som dyrke Astronomien (jfr. Aarb. f. 1839 S. 102), ikke var hævet, oplyste Eforus, at forsaavidt Legatets Fundats, der bestemmer at Vedkommende „flittig skulle anvende deres Tid til Observationer paa Taarnet“, herved har gjort Studiet af den praktiske Astronomi til Betingelse for Legatets Oppebærelse, var der for nærværende Tid ikke nogen af de Studerende der kunde ansees for tilstrækkelig kvalificeret, og da der saaledes ikke havde været Anledning til at foretage en Udbetaling af de omhandlede Renter, havde Eforus antaget det for rettest, indtil videre at lade dem henstaae uhævede. I denne Anledning blev Eforus under 27de Decbr. tilskrevet, at Konsistorium maatte ansee det rettest at Eforus, naar ingen til Legatet kvalificeret findes, hæver Renterne og indbetaler dem i Kvæsturen til Dplægning for den Del af Kapitalen der er bestemt for Studerende.

— At Legatmassen har lidt en væsentlig Formindskelse derved at den polytekniske Læreanstalts Kapital deraf er udgaaet, vil strax nedenfor blive omtalt.

— Til Eforus for Oplagspengenes Udbetaling har Konsistorium under 7de Juni udnævnt Professor Petersen.

Følgende er en fuldstændig Fortegnelse over de aarlige Indtægter af Universitetets Legatmasse, fordelte efter de forskjellige Djemed hvortil de anvendes.

A. Universitetets Indtægter af Legaterne til sine egne Djemed.

1. Til Professorernes Lønning:	af Juliane Maries	315 rb. 22 st.	
	- Rostgaards . . .	562 - 48 -	
	- Kratzensteins . .	100 - - -	
			977 rb. 70 st.
2. Til Professorernes Husleje:	af Hoppners Legat	219 rb. 72 st.	
	- Bartholins . . .	71 - 94 -	
			291 - 70 -
3. a. Bibliotheket:			
	af Moltkes Legat	700 rb. - st.	
	- Trellunds	225 - - -	
	- Schous (i 1843, Summen er variabel)	79 - 58 -	
	- Bedel-Simonsens	41 - 24 -	
	- Fru Bartholins	24 - 44 -	
	- Hoppners	22 - 48 -	
	- Brochmand-Mule-Juirens	9 - 74 -	
	- Schous, Thotts, Brochmand-Mule-Juirens til Bibliothekaren	220 - 84 -	
	- Thotts, Hoppners og Arnæmagnæi til Underbibliothekaren ialt	74 - 36 -	
	- Bedel-Simonsens til 2den Underbibliothekar	41 - 24 -	
3. b. Til Kommunitetsbibliotheket:			
	dets Andel i stipendium domus regiæ	20 - 41 -	
3. c. Det kirurgiske Akademis Bibliothek:			
	af Rølpins Legat	108 - - -	
	Ialt for Bibliothekerne		1567 - 49 -
4. Til den botaniske Have:			
	af Christian VII's Legat	189 rb. - st.	
	- Bülow's	175 - - -	
	- Meyers	112 - 48 -	
	- Bartholin-Jindes Legat	45 - - -	
			521 - 48 -
5. Til de naturhistoriske Musæer:			
	af Moltkes Legater	1837 rb. 48 st.	
	- Juirens Legat	21 - 78 -	
			1859 - 30 -
6. Til det zootomiske Musæum af Meyers Legat			400 - 48 -
			Er 5618 rb. 27 st.

Fra forr. Side 5618 rb. 27 ff.

7. Til det astronomiske Taarn:		
af det Rømer-Bartholin'ske Legat	36 rb. 36 ff.	
- det Brochmand-Mule-Juiren'ske Legat	18 — 8 -	
		54 — 44 -
8. Til den physisk-kemiske Instrumentsamling:		
af det Juiren'ske Legat	21 rb. 78 ff.	
- det Kratzenstein'ske	150 — -	
		171 — 78 -

Sagt til Universitetets egne Dømed 5844 rb. 53 ff.

B. Indtægterne til Professorernes Distributs og til Efort eller andre Professorer af forskellige Legater.

Bisfings Legat til Distributsen	= rb. = ff.	til Eforus	18 rb. 36 ff.
Birkerods — — —	= — = —	— — —	16 — 47 -
Sammes — — —	= — = —	Proc. tmp. Trin.	3 — 51 -
Griis's — — —	= — = —	til Eforus	13 — 81 -
Sammes — — —	37 — 48 -	— — —	= — = -
Hoppners — — —	= — = —	— — —	36 — 18 -
Friis's — — —	= — = —	— — —	18 — 72 -
Bartholin-Jindes — — —	= — = —	— — —	14 — 4 -
Arnemagnæi Leg. — — —	= — = —	— — —	50 — -
Grønbechs — — —	= — = —	— — —	16 — 92 -
Stampes — — —	= — = —	— — —	7 — 48 -
dito Rejselegat — — —	= — = —	— — —	7 — 48 -
Bing'ske Legater — — —	80 — -	— — —	50 — -
Stælske — — —	= — = —	— — —	37 — 48 -
Liliendals — — —	112 — 48 -	— — —	37 — 48 -
Bork's Kollegium — — —	21 — 24 -	— — —	= — = -
Ehlers' — — —	20 — 86 -	— — —	10 — = -
Jindes Legat — — —	= — = —	4 Professorer	20 — = -
Holbergs — — —	37 — 48 -	Eforus	= — = -
Voffenhofers — — —	39 — 81 -	— — —	= — = -
Rostgaards — — —	41 — 43 -	— — —	= — = -
	390 rb. 90 ff.		358 rb. 20 ff.

C. Indtægt til Professorer høves af følgende Legater.

Brochmand's Legat ad viduas til 3 Enke à 13 rb. 2 ff.	39 rb. 6 ff.
Bartholin-Jindes Legat til 1 Enke	7 — 78 -
Bings Legat til 3 Enke à 40 rb.	120 — -
Brochmand-Mule-Juiren's til 1 Enke	19 — 52 -
Af Professorernes Enkefasse udbetales for Døbliftet til 10 Enke à 150 rb.	1500 — -
Til Enkefassen bidrages af hver Professor konsistorialis, naar han er gift 25 rb., men naar han er ugift eller Enkemand 12½ rb. aarlig; hver Enke udbetales aarlig 150 rb.	
	1686 rb. 40 ff.

D. Understøttelser til Studerende.

a. Af de tre Kollegier (foruden Fribofigerne).

Balkendorff's Kollegium Distributs i April	176 rb. 48 ff.
i Oktober	302 — 48 -
	479 rb. = ff.
(herunder ikke indbefattet den ovenomtalte Huslejegodtgjørelse for Alumnerne i Anledning af Reparationen, 52 rb.)	
Bork's Kollegium Distributs i Juni	437 rb. 48 ff.
i Decbr.	431 — 24 -
	868 — 72 -
i det forrige Aar angivne Beløb vare fejlagtigt indbefattede 13 rb. 64 ff., der hvert halve Aar uddeles til Portner og Vedeller, men som her ere fradragne, ligesom i sidste Halvaar 7 rb. ere betalte til Portneren for 7 ledige Pladser; derimod er indbefattet det Schouske Legat. Endvidere betales til Haven 20 rb.	
Ehlers' Kollegium Distributs i Juni	160 rb. 48 ff.
i December	297 — 16 -
	457 — 64 -

Desuden til Haven 10 rb. og til Fiskus 35 rb.

Kollegiernes øvrige Udgifter, med Undtagelse af hvad der gaaer til Professorernes Distributs og til Eforerne, samt Husarme, som nedenfor er anført, ere:

Balkendorff's de ordinære	121 rb. 17 ff.
de extraordinære til den store Reparation, med Indbegreb af nysnævnte 52 rb., 1058 rb. 87 ff.	

Er 124 rb. 17 ff. 1805 rb. 40 ff.

	Gra forr. Side 124 rb. 17 ff.	1805 rb. 40 ff.
Borfs	318 — 59 —	
desuden til Ribe Skole 23 rb. 87 ff.		
Ehlers'	587 — 89 —	
		1030 — 69 —
	Salt fra de 3 Kollegier	2836 rb. 13 ff.

b. Af Legater til Regensalumner.

Groths, Müllers, Bindings, Nolds, ligesom forrige Aar ialt	64 rb. 69 ff.	
Stipendium domus regie, Bangs, Bartholin-Finkes, Holms, Gluds, Anonymi og Bings Legater, paa samme Maade og med de samme Summer som forrige Aar	313 — 48 $\frac{1}{2}$ —	
Hertil komme endvidere det Julio-Deichmannske og det Masio-Rostgaardske, som forrige Aar fejlagtigten ere opførte blandt de andre Legater, med samme Summer som forrige Aar, ialt	28 — 36 —	
Det Samme gjælder om de tre Legater til grønlandske Seminærer, nemlig det Brochmand-Mule-Juirenske, ligesom ifjor (hvor dog Summen fejlagtig er angivet for et halvt istedetfor et helt Aar)	19 — 52 —	
Legatum decollatæ virg. og Justinum som forrige Aar, ialt	42 — 20 —	
		468 — 33 $\frac{1}{2}$ —

c. Af Legater til andre Studerende.

Bings Legat, foruden de i nysnævnte Sum indbefattede 200 rb. (endvidere nedenanførte Sum til syge Studerende.)	80 rb. = ff.	
Birkerøds Legat til 2 Studerende	58 — 75 —	
(foruden Sygelegatet.)		
Griis's Legat til 4 philologiske Studerende	83 — 24 —	
(foruden Sygelegatet.)		
Buchwalds Legat til 1 Studerende	75 — = —	
Cosmiske Legat for $\frac{1}{2}$ Aar til 1 Studerende	3 — 59 —	
Dalgaard's, Engelstoft-Mülertz og Finkes Legater, ligesom forrige Aar ialt	78 — 80 —	
Josfiske Legat til 3 Studerende, hver 80 rb.	240 — = —	
Legatet til en Professorensøn ikke uddelt.		
Grifiske Legat. Juni Termin 2 Stipendiater		
à 11 rb. 36 ff.	22 rb. 72 ff.	
6 Stipendiater à 11 rb. 37 ff.	68 — 30 —	
3 — — — à 22 — 72 —	68 — 24 —	
Decb. Term. 4 Stipend. à 11 rb. 36 ff.	45 — 48 —	
7 — — — à 11 — 37 —	79 — 67 —	
		281 — 49 —
Juirens og Grønbechs Legater som forrige Aar ialt	87 — 34 —	
Havens Legat til en Rand. Theol.	34 — 4 —	
Hurtigfarls Legat. 10 ordin. Stipendiater	595 rb. 58 ff.	
10 extraord. Stip. fra 20—50 rb. hver	305 — = —	
12 Studerende til Bøger fra 15—50 rb. hver	399 — 76 —	
		1300 — 38 —
Rasfonke Legat til en Studerende fra Randers	8 — = —	
Lautrup-Buchwaldske Leg. til 2 Studerende	62 — = —	
Mallingiske Legat til 2 Studerende	75 — 14 —	
Medeanke — som forrige Aar	15 — 60 —	
Meyeriske Legat. Juni Termin til 5, December Termin til 4 Studerende, hvergang med 32 rb. 78 ff.	295 — 30 —	
(ved en Fejl er dette Legat i forr. Aarg. kun anført for et halvt istedetfor et helt Aar med 98 rb. 42 ff. istedetfor 229 rb. 66 ff.)		
Müllers, Nablffs og Rosborgs Legater, som ifjor ialt . . .	516 — 84 —	
Skeelske Legater. De ordinære Stipendier:		
Juni Termin til 16 Studerende	340 rb. = ff.	
Decb. — — 15 dito	300 — = —	
de extraordinære til 9 dito	90 — = —	
af Afdelingen til Disputanter og subsidært til trængende Studenter, til 4 saadanne	84 — 24 —	
		814 — 24 —
Stampes, Steenbuchs, Thonboes Legater, som forr. Aar ialt	206 — 86 —	
Thottiske Kataloger, halvaarlig til en Studerende 16 rb. 39 ff.	32 — 78 —	
Dette Legat var paa Fortegnelsen i forrige Aar overseet.		

Er 4382 rb. 67 ff. 3304 rb. 46 $\frac{1}{2}$ ff.

	Kra forr. Side 4382 rb. 67 ft. 3304 rb. 46 $\frac{2}{3}$ ft.
Bispingsske Legat for 2 Studerende, hver halvaarlig 23 rb. 40 ft.	93 rb. 64 ft.
en Professorforson halvaarlig 18 rb. 72 ft. 37 — 48 —	

131 — 16 —

Dette Legat blev ikke uddelt i 1842, som var Hvileaar.

Salt af disse Legater

4513 — 83 —

d. Sygelegater:

Bingsske Legat til Apothekerregninger for c. 50

Studerende	30 rb. 77 ft.
— — Understøttelse for (7) syge Studerende	66 — —
— — Bade for dito	43 — —

139 rb. 77 ft.

Birkerods Legat til 2 syge Studerende

14 — 66 —

Borfs Kollegii Appendix til 3 syge Studerende

21 — 58 —

Griis's Legat til 1 syg dito

6 — 90 —

Salt af Sygelegater

183 — 3 —

Salt af de egentlige Universitetslegater til Studerendes Understøttelse 8001 rb. 36 $\frac{2}{3}$ ft.

E. Rejseunderstøttelser ere i 1843 udbetalte af følgende Legater:

Af det Brochmandske Legat til Lic. Bech	95 rb. 31 ft.
— — Buchvaldske til Lic. Bungen	300 — —
— — Carstensen'ske til Dr. Sartorsh	304 — 94 —
— — Ehlerske (for 3 Halvaar) til Lic. Lind	180 — —
— — Finkeske til Lic. Bungen	130 — —
— — Frirenske	86 — —
— — Hoppnerske til Lic. Bornemann	120 rb.
— — — til Lic. Gad	120 —
	240 — —
— — Hurligkarlske til Lic. Krieger	597 — 12 —
— — Lassonske til Cand. theol. Müller	240 — —
— — Rosenfrank'ske til Lic. Bornemann	180 rb.
— — — til Lic. Gad	160 —
	340 — —
— — Thott'ske til Cand. phil. Kamphøven	195 rb. 82 ft.
— — — til Cand. polyt. Thygesen	195 — 82 —
	391 — 68 —
Hertil Understøttelser af Kommunitetet til Mag. Schjern	200 —
— til Cand. philos. Jürgensen	100 —
	300 — —
	3205 rb. 16 ft.

F. Til andre Understøttelser og Anvendelser er i 1843 udgivet:

Birkerods Legat til 2 Fattige af Familien	58 rb. 75 ft.
— — til Trinitatis Fattigskole og Fattige	62 — 30 —
— — til Frue Sogns Fattige	29 — 37 —
	150 rb. 46 ft.
Hoppnerske Legat til Syge og Husarme	106 — —
Bartholin-Finkes Legat til Fattige	42 — 50 —
Arnemagnæi Legat, Stipendiariet og Arbejder	486 — 60 —
Bings Legat til Familieunderstøttelser	425 rb. — ft.
— — til Husarme	160 — —
— — til Bartovlemmer	86 — 24 —
	671 — 24 —
Steeleske Legat til Husarme	225 — —
Villiendalske Legat til Udstyrspportioner for Bønder	660 — —
— — til Helsingørs Hospital	230 — 60 —
	890 — 60 —
Hurligkarls Legat $\frac{1}{2}$ til Legatnydende	632 — 90 —
Borfs Kollegii Appendix til Ribe Skole	23 rb. 87 ft.
— til Husarme	20 — —
	43 — 87 —
Glerts Legat til en Legatnydende	117 — 30 —
C. Bartholins Legat til 3 fattige Enker og til Metropolitanskolen	7 — 78 —
Lautrup-Buchvaldske Legat til 3 Fattige	70 — 94 —
Longomontans Legat til en Discipel i Metropolitanskolen	15 — 60 —
Holbergs Legat til Udstyrspportioner	682 — 72 —
Den anførte Sum er et Aars Rente, iøvrigt uddeles kun hvert andet Aar som Udstyrspportion 2 Aars Renter.	

Er 4143 rb. 79 ft.

Fra forr. Side 4143 rb. 79 ff.

Hertil samtlige Legater til Trinitatis Kirke, Kirkestole og Fattige, samt til

Frue Kirke, nemlig:

Meyers Legat til Trinitatis Kirkes Skole	150 rb. = ff.
Bekkers Legat	7 — 48 —
Bramsens Legat	459 — 58 —
Christensens	7 — 48 —
Dons's	101 — 24 —
Kinkenhagens	15 — —
Hallings	1 — 60 —
Hauschild's	37 — 48 —
Klaus	22 — 48 —
Kraghs	3 — 72 —
Lystrup's	145 — 36 —
Mellers	6 — 24 —
Møllers	3 — 72 —
Rosenmeyers	15 — —
Stouds	3 — 72 —
Thomsens	37 — 48 —
Trinitatis Kirkes Fattiges	112 rb. 26 ff.
— Skoles Kapital	263 — 52 —
	375 — 78 —
Guldagers Legat	18 — 72 —
Verellsens	11 — 24 —
Frue Kirkes brand- og skadelidte Bygningers (Præsteboligers)	
Kapital	150 — —
Rampmanns Legat	18 — 72 —
Bæhrs Legat	3 — 72 —
	1596 — 16 —
	5739 rb. 95 ff.

G. Følgende ere de Summer som for forskjellige Legater og Fonds i 1843 ere blevne indbetalte i Kvæsturen til Forrentning.

For Arnæ-Magnæi Legat	500 rb. = ff.
— det Bartholin-Rømerfke Legat	54 — 54 —
— — Vingfke Legat	1000 — —
— — Birkerødskke Legat	55 — 92 —
— — Eichelske Legat	293 — 6 —
— — Fosfiske Legat	321 — 54 —
— — Mallingfke Legat	37 — 10 —
— Professorernes Enkefasse	350 — —
— det Rosenfrantzskke Legat	87 — 48 —
— Rostgaardskke Legat	300 — —
— — Skeelske Legat	237 — 18 —
— — Schouske Legat	106 — 80 —
— — Stampefke Rejselegat	356 — 4 —
	3699 rb. 78 ff.

Herved maa imidlertid bemærkes, at disse Summer ingenlunde altid nøjagtigen svare til de for vedkommende Legater virkelig frugtbargjorte Summer, da de hidtænkte som oftest tillige indbefatte ældre Beholdninger eller Afdrag paa Obligationer.

Følgelig har Anvendelsen af den aarlige Indtægt af Universitetets Legatmasse i 1843 været fordelt paa omtrent følgende Summer:

A. til Universitetets egne Dømed	5844 rb. 53 ff.
B. 1. til Professorernes Distributs	390 rb. 90 ff.
2. — Efori og andre Professorer	358 — 20 —
	749 — 14 —
C. til Professor-Enker	1686 — 40 —
D. — Understøttelser for Studerende	8001 — 36 $\frac{2}{3}$ —
E. — Rejseunderstøttelser for dito	3205 — 16 —
F. — andre Understøttelser og Anvendelser	5739 — 95 —
G. indbetalt til Forrentning	3699 — 78 —
H. Kvartprocenten af Legaterne	1640 — 18 —
	30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ ff.

I denne Sum ere imidlertid indbefattede følgende Summer hidtørende fra Legater som ere udenfor Legatmassen, eller andre Kilder end Renten af denne, nemlig:

Renten af Moltkes Legater til Bibliotheket	700 rb.
— — — — — Naturalieabinet	900 —

Er 1600 rb. 30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ ff.

	Fra forr. Side 1600 rb.	30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ fl.
Renten af Bülow's Legat til botaniske Have	160 —	
Professorernes Kontingenter til Enkekassen	425 —	
De ovennævnte Rejseunderstøttelser af Kommunitetet	300 —	
	2485 —	—
	igien 28081 rb. 62 $\frac{2}{3}$ fl.	
Universitetets Legatmasse udgjorde ved Udgangen af 1842	817345 rb. 61 $\frac{1}{2}$ fl.	
hvorfra nu gaaer den polytekniske Lærestalts Kapital	165000 —	—
	682345 rb. 61 $\frac{1}{2}$ fl.	
hvoraf Renten for et Aar er	27292 rb. 79 fl.	
Ifølge ovenstaaende er udgivet	28081 — 62 $\frac{2}{3}$ —	
	som er mere 788 rb. 79 $\frac{2}{3}$ fl.	
hvilkens Forskiel meget let forklares af de Forandringer Kapitalerne i Aarets Løb ere undergaaede, opsparede men endnu ikke frugtbargjorte Beholdninger for enkelte Legater, med flere andre Omstændigheder.		
Ifølge det Ovenstaaende er i 1843 udbetalt til Understøttelser for de Studerende en Sum af 8001 rb. 36 $\frac{2}{3}$ fl., hvori dog er indbefattet det ovennævnte Beløb, 1030 rb. 69 fl., som er udgivet for de tre Kollegier udenfor de egentlige Understøttelser, med Fradrag af dette altsaa 6970 rb. 63 $\frac{2}{3}$ fl.		
eller en noget større Sum end i 1842.		
Til Understøttelser for Studerende er af Kommunitetets Kasse udbetalt ialt, ifølge Regnskabet's 1ste Post a og c	14070 — 61 —	
Hertil komme Understøttelserne af Legater udenfor Universitetets Bestyrelse, nemlig det Moltke'ske, Goldsmidtske, Müller-Nielsen'ske og Tauber'ske, hvortil nu kommer det ovennævnte Wendt'ske med 20 rb., ialt	2216 — —	
Af Oplagspenge er dernæst i 1843 udbetalt til 36 à 38 Studerende ialt	1843 rb. 33 fl.	
og da der i Aarets Løb er indsendt i Oplagspenge fra Skolerne ialt 1981 rb. 64 fl., maa det antages, at Halvdelen af denne Sum eller	990 — 80 —	
er det Beløb som er udbetalt Vedkommende ved deres Dimission, saa at det Hele der er udbetalt Studerende af oplagte Stipendier har udgjort	2834 — 17 —	
Kendteles er i 1843 udbetalt efter Direktionens Resolutioner: af Metropolitanskolens Stipendieoverskuds-fond til 5 Studerende		
hver 50 rb.	250 rb.	
- Horsens Skoles dito til 5 Studerende forskellige Understøttelser ialt	390 —	
- de hjemfaldne Stipendiers Fond en Understøttelse	50 —	
	690 — —	
Endelig Understøttelserne af de Odense Kathedralskole tilhørende Bagger'ske og Ernst'ske Legater, samt de Broch-Bredal'ske og Jøseff'ske Legater til Randers Skole, ligesom forrige Aar c.		
	500 — —	
Det hele Beløb af Understøttelser til Studerende har saaledes udgjort ialt 27281 rb. 48 $\frac{2}{3}$ fl.		
og naar hertil endvidere føjes Rejseunderstøttelserne tilsammen	3205 — 16 —	
og de indirekte Understøttelser, dels de ovennævnte Udgifter for de 3 Kollegier	1030 — 69 —	
dels de paa Kommunitetets Regnskab under 1ste Post d, 3die Post a og c, 7de Post, samt Halvdelen af de under 8de Post a og b opførte Summer, ialt	4740 — 31 —	
	b bliver Totalbeløbet tilsammen 36257 rb. 68 $\frac{2}{3}$ fl.	

De af det theologiske Fakultet i Aarets Løb til Alumnier af Kommunitetet og Regensen udnævnte Studerende ere følgende:

I Foraaret 1843. Til Alumnier af Kommunitetet.		
I 3die Grad 14:		
Baht, J. E.	Lundholm, P. E.	Grove, G.
Behrend, P. G.	Thornam, L.	Jeppefen, L. P.
Bertelsen, N.	Weyradt, J. P.	Knudsen, K. N.
Bondesen, J. H. L.	I 2den Grad 20:	
Broberg, G.	Nalborg, P. N.	Levinfen, L. J.
Bugge, L.	Nænsen, N. B.	Monrad, M. A.
Glaubi, J.	Dahl, J. M.	Preyß, G.
Fleischer, A.	Erichsen, J. E. E.	Ravn, C. A.
Hoftrup, C.	Faber, J. E.	Sahl, J. E.
Jensen, J. E.	Fabricius-Müller, D. J. A.	Steenstrup, M. G. G.
Kristensen, J. B.	Faurichou, A.	Thorarensen, G.
	Find, L. J.	Tinghus, C. B. H.
		Trier, M.

3 Iste Grad 22:
 Theologer.
 Braff, E. I.
 Bruun, C. F.
 Bøggild, T. P. A.
 Grønlund, J. S. L.
 Hasselriis, B.
 Rahrs, D. C.
 Krebs, A. A. G.

Theologer.
 Rafjer, C. L. F.
 Lange, N. F.
 Leth, A. C.
 Mossin, C. A.
 Moth, F. P. C.
 Sabroe, J. S. I.
 Sommer, F. M.

Philol.
 Furi-ter.
 Burd, J. R.
 Møller, C. R.
 Dessau, D.
 Seydenitz, J. C.
 Gündel, P. B.
 Panum, P. L.
 Bøstergaard, S. B.
 Bolters, N.

Til Alummer paa Regensen:

Binzer, D.
 Bisted, B.
 Bruun, C. F.
 Bränniche, A. S. P.
 Dessau, D.
 Grønlund, L.

Hoyer, L. F. B.
 Johannsen, L.
 Jøhøy, C. F. A.
 Krøyer, J. B.
 Lassen, N.
 Laurent, J. P.

Møller, J. L.
 Nielsen, J. I.
 Petersen, F. C.
 Poulsen, C. M. J.
 Bøstergaard, S. B.

Om de 22 ledige Pladser i Kommunitetets nederste Grad vare indkomne 85 Ansøgninger, nemlig fra

Theologer	58,	hvoraf udnævntes	14,
Philologer	4,	—	2,
Retstuderende	6,	—	2,
Lægestuderende	14,	—	4,
PolYTEknikere	1,	—	1,
Kandd. Art. & Phil.	2,	—	1,

85, hvoraf udnævntes 22.

Af de 63 som saaledes ikke kunde komme i Betragtning, bleve 23 Studerende, nemlig 18 Theologer, 2 Retstuderende og 3 Lægestuderende, tildelte de sædvanlige Understøttelser paa 20 rb. hver.

3 Efteraaret. Kommunitetsalumner:

3die Grad 14:

Voberg, L. S.
 Cohen, D. A.
 Davidsen, D. C.
 Fog, J. P. A.
 Jøns, N. P.
 Klem, S. C.
 Meier, J. N.
 Nissen, J. S.
 Nissen, S. P. C.
 Reich, B.
 Svendsen, C. G.
 Varming, P. S.
 Vinther, N. P.
 Vorfaae, J. J. A.

Clausen, J.
 Erichsen, B. S. M.
 Hammershaimb, B. A.
 Jansen, N. P.
 Johannsen, L.
 Krarup-Jansen, C.
 Krøyer, J. B.
 Lassen, N.
 Mühle, C. D. A.
 Petersen, F. C.
 Poulsen, C. M. J.
 Secher, C. F.

Philol.
 Retstudd.
 Lægestudd.
 Plesner, S. F.
 Ploug, G.
 Ussing, S.
 Valeur, M. A.
 Baupell, C.
 Voigt, C. D. A.
 Diechmann, C. A.
 Glud, A. C.
 Juel, L.
 Keveile, C. N.
 Münster, S. P. B.
 Satterup, S.
 Schou, C. M.

2den Grad 18.

Ancher, C.
 Berggreen, J.
 Binzer, D.
 Bisted, B. J. S.
 Blicher, J. M.
 Bränniche, A. S. P.

3die Grad 25.
 Theologer.
 Baadh, C. A.
 Bøggild, J. D.
 Engestved, J.
 Fausbüll, B.
 Fog, C. S. J.
 Jacobsen, J. S. J.
 Kjær, J. C.
 Knædenborg, G. S.
 Kühnel, A. A. M.

Philol.
 Schou, C. M.
 Schmidt, J. I.
 Turen, C. E. M.
 Bogelsang, S. C.
 Desuden som Privilegerede.

Frdrksborg.
 Islændere.
 Børre, C. F. B.
 Thorsteinson, J. B. I.
 Thoroddsen.

Regensalumner:

Baadh, C. A.
 Braff, E. I.
 Bøggild, J. D.
 Børre, C. F. B., privil.
 Clausen, J.
 Diechmann, C. A.
 Fausbüll, B.
 Keveile, C. N.
 Jibiger, J. (indtraadt paa ny efter Reservation).

Fog, C.
 Glud, A. C.
 Gündel, P. B. C.
 Hjort, J. M. L.
 Jacobsen, J. S. J.
 Kjær, J. C.
 Knædenborg, G.
 Rafjer, C. L. F.
 Leth, A. C.
 Mossin, C. A.

Ploug, G.
 Sabro, J. S. I.
 Satterup, S.
 Schmidt, J. I.
 Thorsteinson, J. B. I., privil.
 Ussing, S.
 Voigt, C. D. A.
 Bolters, N.

Af disse 27 fik 15 Beneficiet umiddelbart efter at være udnævnte til Kommunitetsalumner.

Om de 25 ledige Pladser i Kommunitetet vare Ansøgninger indkomne fra følgende 96 Studerende:

Theologer	58,	hvoraf udnævntes	15,
Philologer	3,	—	1,
Retstuderende	8,	—	2,
Lægestuderende	14,	—	4,
Kandd. Phil. & Art.	13,	—	3,

96, hvoraf udnævntes 25.

Af de 71 Korbigaade bleve Understøttelser af ovennævnte Beløb uddelte til 14 Theologer, 1 Philolog, 3 Jurister, 3 Lægestuderende og 4 Kandd. Philos. & Artium, ialt 25 Studerende. I hele Aaret vare saaledes uddelte 48 saadanne Understøttelser, til Beløb ialt 960 rb.

Extraordinære Understøttelser, eller Tillæg til de ordinære Portioner af Kommunitetet, ere tilstaaede ialt 4 Isændere; Rejseunderstøttelser, som oven bemærket, 2 Studerende.

Paa de tre Kollegier, Valkendorffs, Borks og Ehlers' har følgende Af- og Tilgang fundet Sted:

Valkendorffs:

Afgang:
Kand. Theol. E. C. B. Steenbuch.
— Med. & Kir. E. J. A. Fibiger.

Tilgang:
Stud. Theol. B. Haase.
— Med. E. A. Jesfen.

Borks:

Afgang:
Kand. Theol. M. Vad.
— — A. Dirbuis.
— Philol. J. B. Viehe.
Lic. Theol. P. E. Lind.
Kand. Polyt. A. Steen.
— Theol. E. C. B. Silfverberg.
— — P. H. Kragh.
— Philol. L. H. J. Oppermann.

Tilgang:
8de April Kand. Theol. T. J. P. Smith.
10de Juni — — J. Heise.
15de Juli Stud. Phil. E. R. Møller.
25de Okt. Kand. Theol. E. J. Christensen.
— — A. J. Schiødt.
Stud. Math. J. P. Buch.

Ehlers's:

Afgang:
Kand. Med. J. J. Møller.
— Theol. E. J. Jesfen.
Stud. Math. J. P. Buch.

Tilgang:
29de April Kand. Phil. S. E. Müller.
13de Sept. Stud. Jur. E. Birch.
4de Okt. Kand. Theol. L. Barming.
Til de stipendiøse Pladser:
4de Okt. Kand. Theol. P. Høegh.
Stud. — R. Scharling.
27de Decb. — Philol. H. J. Schmith.

Til følgende Rejselegater udnævnte Konfistorium:

29de April til det Ehlerske Lic. Theol. P. E. Lind.
27de December til det Rosenkrantzke Samme.
28de Juni til det Thottiske Kand. Polyt. J. E. Thygesen.
6te December til det Hoppnerske Lic. Theol. D. E. L. Gad.

Angaaende Universitetets økonomiske Væsen er følgende at berette.

Det er i forr. Aarg. (S. 93 f.) omtalt, at der i Slutningen af 1842 var forestrevet et nyt Reglement for den polytekniske Læreanstalts Regnskabsvæsen, til Forebyggelse af de Ulemper som vare opstaaede af den forviklede og mindre fuldkomne Form hvori saavel Hovedregnskabet som de specielle Regnskaber for Anstaltens enkelte Underafdelinger hidtil havde været førte. Da det ved disse Bestemmelser var en Hovedsag, som maatte ansees for at være af megen Vigtighed, at Hovedregnskabet skal føres udenfor Læreanstalten og navnlig i Kvæsturen, hvortil ogsaa den ved allerhøjeste Resolution af 1ste April 1842 givne Bestemmelse, at Indtægterne af Avisafgiften skulle holdes aldeles affødrede fra Læreanstaltens øvrige Indtægter, og alene oppebæres af Kvæsturen for igjen umiddelbart at indbetales til Afdrag paa Anstaltens Gjæld til Regaliefonden, gav saa meget mere Anledning og Opfordring, og da tillige Hovedregnskabet, for at tilfredsstille de Fordringer som med Hensyn til Tydelighed og betryggende Form kunne gøres til samme, vilde blive noget udførligere end hidtil, var der nu opstaaet Spørgsmaal om, hvorledes et passende Honorar for dette ikke ubetydelige Arbejde for den af Kvæsturens Embedsmænd hvem samme overdroges, kunde tilvejebringes, da det vilde være højst ubilligt at paalægge ham et saadant extraordinært og hans øvrige Forretninger ikke vedkommende Arbejde uden et tilsvarende Bederlag.

Da det ved den kongelige Resolution af 25de Novbr. 1836, hvorved Universitetets Normalreglement blev approberet, allernaadigst bestemtes, at den polytekniske Læreanstalt, hvis Kapitalformue hidtil havde indestaaet blandt Kvæsturens øvrige Aktiver, istedetfor ligesom de øvrige Legater og særskilte Fonds, som bestyres af Kvæsturen, at bidrage som Administrationsgebyr $\frac{1}{4}$ pCt. af sine aarlige Renteindtægter, alene skulde udrede 100 rb. aarlig til Kvæsturen for Midlernes Bestyrelse — hvilket er langt mindre end $\frac{1}{4}$ pCt. vilde udgjøre — forekom det Direktionen som det naturligste at anvende denne Sum, som er opført paa Anstaltens aarlige Budgetter, i det her

omhandlede Djemed som Honorar til Kvæsturens Bogholder for bemeldte Arbejde, for hvilket denne Sum maatte antages at være en passende Godtgjørelse, og Direktionen ansaae denne Anvendelse af hin Sum for saameget mere hensigtsmæssig, som det syntes naturligt, at Anstaltens Kapitalformue ikke længere som hidtil opførtes som en Del af de med Universitetet forbundne Legater eller Fonds, eftersom dog Læreanstalten har sit særegne fra Universitetets aldeles adskilte Budget.

Angaaende den saaledes paatænkte Anvendelse af den omhandlede Sum blev indhentet Betænkning fra Konsistorium, som erklærede ikke fra sin Side at have Noget at erindre imod, at de fra den polytekniske Læreanstalt i Overensstemmelse med den kongelige Resolution af 25de Novbr. 1836 i den akademiske Fond aarlig indbetalte 100 rb. anvendes til Omkostningerne ved Anstaltens Regnskabsvæsen. Men Konsistorium gjorde dog opmærksom paa, at der mødte nogen Vanskelighed derved, at allerede hidtil tvende af Kvæsturens Embedsmænd, nemlig Kassekontrolløren og Kassereren, havde oppebaaret hver 15 rb. aarlig for den ved Læreanstalten foranledigede Forøgelse i deres Forretninger, hvilken Godtgjørelse havde været udredet af den oftnævnte Sum af 100 rb., og om endog nu de 15 rb. til Kassekontrolløren naturligen maatte bortfalde, naar Bogholderen i Forbindelse med Regnskabsførelsen tillige kunde overtage de øvrige mindre betydelige Læreanstalten ved kommende Forretninger, kunde dog den Kassereren hidtil tilstaaede Godtgjørelse, der endog maatte ansees som forholdsvis meget ringe, ikke uden stor Ubillighed bortfalde, men disse 15 rb., eller det noget større Honorar som det maatte findes passende at tilstaae Kassereren, maatte da være ligeledes at udrede af de fra Læreanstalten indbetalte 100 rb., hvorved altsaa Honoraret til Bogholderen for Regnskabsførelse vilde blive saameget mindre.

Da Direktionen maatte antage, at det Bogholderen tiltænkte Honorar for Førelsen af den polytekniske Læreanstalts Regnskab af 100 rb. netop var passende til dette Arbejdes Omfang og Besværlighed og at Intet derpaa burde afknappes, allermindst naar han tillige skulde overtage de øvrige Læreanstalten vedkommende Forretninger, for hvilke der hidtil havde været tilstaaet en anden af Kvæsturens Embedsmænd 15 rb., men paa den anden Side maatte erkjende, at den Kassereren for at besørge alle Udtællingerne hidtil udbetalte Godtgjørelse af 15 rb. ej alene ikke kunde fratages denne, men at der snarere vilde være Grund til at forhøje denne forholdsvis meget ringe Godtgjørelse, forlangte Den Læreanstaltens Bestyrelses Erklæring, om der ikke af dennes Indtægter maatte kunne affees saameget som vilde behøves til et passende Honorar for Universitetets Kasserer for de ommeldte Forretninger.

Bestyrelsen antog, at en passende Godtgjørelse for Kassereren kunde tilvejebringes, naar der tilstodes ham, i Lighed med hvad der finder Sted med Hensyn til Indkassationen af Universitetslærernes Honorar for Forelæsninger, visse pCt. af hvad der indkommer for Afgangskort til Anstaltens Forelæsninger, hvorved, om man end, hvad Bestyrelsen fandt rigtigst, indskrænkede dette til 2 pCt., istedetfor at der for nysnævnte Indkassation ved Universitetet afgives 3 pCt., dog Kassereren, da Beløbet af hvad der saaledes for Anstaltens Afgangskort indkommer efter et Middeltal af de sidste 5 Aar havde udgjort omtrent 1500 rb. aarlig, vilde faae en Indtægt af omtrent 30 rb. eller det Dobbelte af hvad han hidtil havde nydt, og Bestyrelsen troede, at Læreanstalten vel vilde kunne affee en saadan Sum.

Direktionen kunde ikke andet end ansee dette Forslag for aldeles passende, og androg saaledes allerunderdanigst paa, at Sagen maatte ordnes i Overensstemmelse dermed, saaledes at Kassereren honoreres paa den nylig anførte Maade og Bogholderen ved allernaadigst at tillægges de fulde af den polytekniske Læreanstalt hidtil til den akademiske Fond indbetalte 100 rb., imod at han da paatog sig ogsaa de Forretninger for Læreanstalten der hidtil af Kassekontrolløren imod et særligt Honorar af 15 rb. havde været udførte.

Paa Direktionens desangaaende nedlagte Forestilling blev det derefter under 24de Marts allernaadigst bifaldet:

1. at det Beløb af 100 rb. som den polytekniske Læreanstalt, i Henhold til allerbøjesten Resol. af 25de Novbr. 1836, har aarlig at indbetale til den akademiske Fond, herefter maa anvendes til Honorar for Universitetets Bogholder, hvem det overdrages at aflægge Læreanstaltens Hovedregnskab, dog at han tillige har at udføre de øvrige Læreanstalten vedkommende Forretninger for hvilke hidtil er tilstaaet Kassekontrolløren en særlig Godtgjørelse af 15 rb. aarlig, hvilken herefter bortfalder;

2. at Universitetets Kasserer tilstaaes som Godtgjørelse for hans Forretninger vedkommende Lærestalten, et Indkassationsgebyr af 2 pCt. af alle de Indtægter der indkomme for Afgang til Anstaltens Forelæsninger og Dvølses, hvilke Procenter saaledes blive forlods at afdrage i den derfor indkommende Indtægt, hvorimod den Kassereren hidtil tillagte Godtgjørelse af 15 rb. aarlig bortfalder.

I Forbindelse hermed blev det ved Skrivelse fra Direktionen af 8de April til Konsistorium — som havde erklæret sig enigt med Direktionen i at finde dette hensigtsmæssigt — bestemt, at den polytekniske Lærestalts Kapitalformue, som hidtil havde været optaget blandt Universitetets Legatmasse, herefter skal udgaae af Legathovedbogen og overføres i Lærestaltens Regnskaber, saa at samme tillige i de aarlige Budgetter opføres blandt Lærestaltens Midler som et denne vedkommende Aktivum.

I Slutningen af 1842 androg Universitetets Kvæstor, at den Bestemmelse i Frdn. af 20de Maj 1840 § 6 hvorefter Jagtretten som tilkommer Grundejere ogsaa skal være forundt saadanne Arvesæstere som have Ret til at sælge og pantsætte de til dem arvesæstede Jorder, forudsat at ikke Jagtrettigheden er indbefattet under den Herlighed der maatte tilkomme anden Mand, havde givet ham Anledning til at anmode det kongl. Rentekammer om at foranledige, at de af Universitetets Arvesæstere der hidtil havde maattet svare Jagtasgift, for Fremtiden derfor bleve fritagne. Rentekammeret havde derefter ved Skrivelser til samtlige Amtstuer i Sjælland i hvis Distrikter Universitetet har Jordegods, tilkjendegivet, at dette Gods i Fremtiden vilde være at fritage for Erlæggelsen af den ommeldte Afgift, samt at denne vilde være at tilbagebetale forsaavidt samme siden 1ste April 1840 maatte være erlagt. Efterat samtlige Universitetsforvaltere havde oplyst, at der nu ikke af Universitetets Kasse, eller af nogen af Stiftelsens Bønder, udredes den ommeldte Afgift, maatte formentligen den i de hidtilværende Formularer for Skjoder paa Gaarde og Parceller af Universitetsgodset værende 2den Artikel betræffende Jagtretten, saaledes lydende:

Al Slags Jagtrettighed paa Gaardens (Ejendommens) Grund, som ved kongelig allernaadigst Koncession er overdraget Universitetet, overlades for bestandig til Gaardens (dens) nuværende eller efterkommende Ejere, som maae gjøre sig samme saa nyttig som de kongelige Anordninger tillade, imod at erlægge den aarlige Afgift til Universitetets Kasse, efter Koncessionen med
rb. ff. Solv.

for Fremtiden udgaae, ligesom ogsaa den til Slutning i den 13de Artikel i Formularerne for Skjoder paa Huse med Jord anførte Passus: „hvorimod hele Jagtasgiften uden Ansvar for Husmanden svares af Gaardens Ejere“ maatte bortfalde; i hvilken Henseende Kvæstor udbad sig Direktionens Resolution.

Konsistorium, hvis Betænkning Direktionen troede at burde indhente, havde af Kvæstor forlangt nærmere Oplysning om Størrelsen af den Afgift der hidtil havde været erlagt for Jagtrettighedens Overladelse til vedkommende Arvesæstere, da Konsistorium ikke fandt det afgjort, at der af den Omstændighed, at Universitetet nu har erholdt Jagtrettigheden paa Universitetsgodset overdraget, uden derfor at erlægge nogen Afgift til Kongens Kasse, ligefrem fulgte, at Arvesæsterne paa Godset skulde være fritagne for fremtidig at erlægge Noget til Universitetets Kasse for Jagtrettens Overladelse.

Hos Bønderne havde hidtil tilligemed de kongelige Skatter været opkrævet følgende Jagtasgift, som igjen i Forening med Skatterne var indbetalt i vedkommende Amtstuer, nemlig i Rancelliraad Liebes Forvalterdistrikt 87 rb. 51 ff.

i Justitsraad Grüners 139 — 29½ -

i Rancelliraad Lautrup 62 — 2½ -

hvorhos Universitetet selv havde betalt for Fæstegodset i den saakaldte Lillevang ved Bindinge

1 rb. 88 ff.

for manglende Hartkorn = — 32 -

2 — 24 .

ialt 291 rb. 11½ ff.

Med Hensyn til Konsistoriums ovennævnte Bemærkning yttrede Kvæstor, at da Jagtretten paa Universitetsgodset ifølge Forordningen af 1810 nu tilkommer Grundejerne uden nogen Afgift, er den ved den tidligere af H. Majestæt givne Koncession bestemte Jagtafgift aldeles bortfaldet, og da den bemeldte Grundbesiddere ved Forordningens § 6 indrømmede Frihed bør komme de egentlige Grundejere, her Arvefæsterne, der ere Ejendoms mænd, tilgode, naar det ej er klart, at Jagtretten ved en særlig Koncession er forbeholdet tredje Mand, kan Universitetet ej affordre Bønderne denne Jagtafgift, med mindre Jagtretten virkelig, efter den Universitetet givne Koncession, er forblevet hos Universitetet. Dette syntes imidlertid ikke at kunne antages efter Arvefæstestjødernes Indhold. Da nemlig ifølge ovenanførte Artikel den Universitetet koncederede Jagtret overlades Bønderne for bestandig til fri Raadighed imod at de betale den ved Koncessionen bestemte Jagtafgift, vilde Bønderne formentligen, dersom Universitetet søgte dem til at betale Jagtafgiften, blive frifundne, eftersom Arvefæsteren kun er pligtig at betale den Afgift der skal svares efter Koncessionen; men denne Afgift skal ikke længere svares, og vilde Universitetet vindicere Jagtretten selv for sig, vilde dette ligesvem stride mod Skjødets Indhold.

Skjønt Konsistorium, uagtet de af Kvæstor meddelte yderligere Oplysninger, endnu ansaae det tvivlsomt, om Arvefæsterne have en streng lovbegrundet Ret til fritagelse for den omhandlede Afgift, fandt det dog ikke at burde modsætte sig, at denne Afgift bortfalder, og at som Følge deraf de foreslaaede Forandringer foretages i Skjodeformularerne, og da ogsaa Direktionen efter den citerede Passus og Lovbestemmelse og efter hvad iøvrigt af Etatsraad Bang desangaaende var bemærket, ansaae det rigtigst, at Jagtafgiften for Universitetets Arvefæstere herefter bortfalder, bemyndigede Den ved Skrivelse af 11te Marts Kvæstor til at lade trykke ny Skjodeformularer, hvori den ovennævnte Artikel og Passus vare udeladte.

Ved de Forhandlinger der, saaledes som i forrige Aargang S. 83 berørt, fandt Sted angaaende den Arvefæsterne paa Universitetets og Kommunitetets Godser tidligere tilstaaede Afgiftsmoderations Ophør, var det antaget, at forsaavidt muligen enkelte Arvefæstere, paa Grund af temporære Omstændigheder, ikke skulde være istand til at udrede de fulde planmæssige Afgifter, vilde der være Anledning til, istedetfor en fortsat Moderation i Afgifterne, som det ikke antoges tilraadeligt længere at tilstaae, at forunde dem en indirekte Moderation eller Hjælp, paa den Maade at en vis Sum bestemtes til Uddeling som Grundforbedringshjælp, for de Arvefæstere der mest kunde trænge til ved saadan Understøttelse at see deres Jordbrug bragt i en bedre Drift og derved sættes bedre istand til at udrede de planmæssige Afgifter.

I Henhold til hvad saaledes var vedtaget, tilmeldte Direktionen paa given Foranledning Kvæstor ved en Skrivelse af 25de April, at Intet havde at erindre imod, at han allerede i indeværende Aar indkom med Forslag om Hjælp til Grundforbedringsarbejder, dog at saadan Hjælp ikke overstiger 4 til 500 rb., der kunde være at udrede af den paa Budgettet for 1843 under 17de Post bestemte Sum af 2000 rb. til ekstraordinære Udgifter.

Efterat Kvæstor derpaa var indkommet med nærmere detaljerede Forslag angaaende Uddelingen af bemeldte Sum, blev det ved Skrivelse fra Direktionen af 31te Oktbr. bifaldet, at 12 navngivne Arvefæstere paa Rancelliraad Liebes Forvalterdistrikt maatte tilstaaes Understøttelser af forskjellig Størrelse, fra 13 til 40 rb., ialt 218 rb., og 9 Arvefæstere paa den konstituerede Forvalter Langemanns Distrikt ligeledes fra 12 til 30 rb., ialt 202 rb., paa den Maade, at de respektive Beløb vilde være at godtgjøre vedkommende Arvefæstere ved Afkortning i den Del af deres Landgilde for 1843 som betales i 1844, naar de inden 1ste Maj i fidsnævnte Aar bevise at have udført de af dem vedtagne Grundforbedringsarbejder og iøvrigt forvarligen at have behandlet deres Jorder. Paa det tredje Forvalterdistrikt vare to Arvefæstere tiltænkte lignende Understøttelser; men da de ikke havde villet vedtage at udføre de dem foreslaaede Grundforbedringer, kunde Hjælpen ikke tilstaaes dem.

Da Universitets- og Kommunitets-Forvalter Justitsraad Grüner i Foraaret befandt sig i en saa svækket Helbredsforfatning, at han ikke længere kunde udføre de ham paaliggende Forretninger, blev han efter sit Vnske af det theologiske Fakultet for Kommunitetsgodsets og af Kvæstor for Universitetsgodsets Vedkommende, respektive i Begyndelsen af Maj og fra 1ste Juni, dispenseret fra sine Forretninger, og Fuldmægtig Examinatus Juris Langemann konstitueret til at overtage disse. Med Hensyn til Delingen af Embedsindkomsterne bifaldt Direktionen, efter Kvæstors Forslag for Universitetsgodsets Vedkommende, at samtlige Embedets faste og tilfældige Indtægter, der ansloges til henved 1200 rb. aarlig, deltes saaledes, at Grüner erholdt Halvdelen, 50 rb. maanedlig, og Langemann 25 rb. maanedlig som Løn og 25 rb. til Kontor- og Rejse- samt andre Embedsudgifter, overensstemmende med de nu gjældende Bestemmelser om at Forvalterne selv skulle afholde saadanne Udgifter; for Kommunitetsgodsets Vedkommende blev Justitsraad Grüner tillagt en Del af Embedets Indkomster svarende til en aarlig Indtægt af 1000 rb. og den Konstituerede Resten af samtlige Indtægter.

Resultatet af de afsluttede Regnskaber for 1843 indeholdes i følgende Oversigter over Universitetets og Kommunitetets Indtægter og Udgifter, sammenholdte med de allernaadigst approberede i forrige Aargang aftrykte Budgetter, samt over Stiftelsernes Status i det Hele.

Universitetets Indtægter og Udgifter i 1843.

Indtægtsposter.	Birkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Indtægter af Jordegods og Tiender	75793.	6	17596.	13		
Under denne Indtægt er indbefattet Afbetaling paa Landgildereffestobligationer med . . . 505 rb. 70 fl. og afbetalt Restance for 1812 271 — 36 —						
	777	10 fl.				
da der ved Udgangen af 1843 alene udestod som Restance	11	56 —				
bliver saaledes den Del af Overstudet som hidrører fra de ældre Aar . . . 765 — 50 — og den Aaret vedkommende Del af samme 16830 — 59 —						
Iøvrigt er Indtægten indkommet saaledes:						
Landgilde for 1842 . 41331 rb. 36 fl., hvoraf i 1842 indkom . . 9226. 50.						
afskrevet, efter: givet m. v. 48. 33.						
	9274	83 —				
Undtagelse af ovennævnte Restance indkommet med	32044	rb. 89 fl.				
en Trediedel af Landgilden for 1843	10970	— 27 —				
Rekognitioner	747	— 89 —				
Kjøbesummer for Arvefæstet	3762	— —				
Kongetiende for 1842	15325	— 87 —				
Kirketiende — —	10231	— 95 —				
Skovindtægter	1932	— 89 —				
	75015	rb. 92 fl.				
At Indtægten er saa betydeligt højere end kalkuleret, hidrører dels fra at Kapitelstarten blev højere end den kalkulerede Pris, dels fra at Afgiftsmoderationen aldeles er bortfaldet fra 1843 Aars Begyndelse, hvoraf fulgte, at den i September forfaldne Trediedel af Landgilden kunde opkræves uden Moderation, altsaa med en Ottendedel mere end efter Budgettet, dels fra at Rekognitioner, Kjøbesummer for Arvefæstet og Skovindtægter have betydeligt oversteget de kalkulerede Summer, dels endelig fra den ved Arvefæstoverdragelser forarsagede Forøgelse i Landgilden.						
2. Kapitalrenter	8714.	22½	214.	22½		
Er	84507.	28½	17810.	35½		

	Virkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
Fra forr. Side	81507.	28 $\frac{1}{2}$	17810.	35 $\frac{1}{2}$		
Overskudet under denne Post hidrører fornemmelig derfra, at dei Foraaaret indkomne Jordebogsafgifter strax bleve gjorte frugtbringende, medens de i Slutningen af Aaret bevilgede ekstraordinære Udgifter bleve dækkede ved Laan i Banken, hvorved vandtes, at Beholdningerne ikke henlaae ufrugtbringende indtil de bleve nødvendige til de bevilgede Udgifter, ligesom det derved blev muligt, strax at gjøre de i Foraaaret 1844 indkomne Jordebogsindtægter frugtbringende ved Indfrielse af Banklaanet.						
3. Studiiikat og Kathedraticum	4650.	81			5.	—
Se herom Anmærkningen i forrige Aarg.						
4. Indtægt af Almanakprivilegiet	6615.	23	2915.	23		
5. Renten af Juliane Maries, Rostgaards, samt Hoppners og Bartholins Legater	1169.	44				
6. Huslejeindtægter	480.	—				
7. Jordskyldspenge	272.	86			—	1
8. Overskud af Examensindtægter	282.	53	182.	53		
Uarsagen til den større Indtægt er især, at den akademiske Fonds Andel i Dekanatsindtægterne i det filosofiske Fakultet er optaget for 2 Aar.						
9. Embedsafgifter	840.	—				
af Byttskriver-Embedet paa St. Croix for 1842 640 rb.						
- Klotter-Embedet ved Trinit. Kirke 150 rb.						
- Graver-Embedet ved Assistent-						
Kirkegaarden 50 —						
— 200 —						
Afgiften af Klotterembedet ved Frue Kirke, 150 rb., er ved kongl. Resol. eftergivet indtil videre. Den førstnævnte Afgift resterer for 1843 med 640 rb.						
10. For Kaldsbreve	27.	—			13.	—
11. Kvartprocenten af Legaterne	1640.	18	40.	18		
12. For Bestyrelsen af den polytekniske Lærestalts Midler					100.	—
Se herom ovenfor S. 74.						
13. Tilfældige Indtægter	35.	25	20.	25		
14. Kommunitetets Bidrag:						
a. det ældre 8127 rb. 45 fl.						
b. det nyere 10000 — —						
	18127.	45	323.	81		
15. Fra Generalpostdirektionen til den botaniske Have istedetfor Portofrihed	50.	—				
16. Tilskudet fra Finanserne, ialt ligesom forr. A. . .	10382.	24			—	2
Se Anmærkningen forr. A.						
17. Nogle det forrige kirurgiske Akademi vedkommende Indtægter, nemlig:						
a. Renten af Akademiets Kapital 120 rb. 76 fl.						
b. Postkassens Bidrag istedetfor Portofrihed 100 — —						
c. Examensindtægter 252 — 48 —						
	473.	28				
Summa Indtægt	129553.	71 $\frac{1}{2}$	21292.	43 $\frac{1}{2}$	118.	3
Gradrages det mindre Indkomne end normeret			118.	3		
er i det Hele indkommet over Budgetsummerne			21174.	40 $\frac{1}{2}$		

Udgiftsposter.

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Gager og Bartpenge til Universitetets Lærere . . .	52154.	39			645.	57
Grunden til denne Besparelse er, ligesom forrige Aar, væsentligst den, at den ene af Lektorposterne i det lægevidenskabelige Fakultet saa godt som i hele Aaret ikke har været besat, idet Professor Sommer kort efter Lektor Jengers Udnævnelse rykkede op til virkelig Professor.						
Er	52154.	39			645.	57

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre end Budgetsummen.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
2. Husleje til Professorene	52154.	39			645.	57
3. Extraudgifter til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaals Fremme, efter Fradrag af hvad deraf anvendes til Gager	2600.	—				
4. Gager til forskellige Embedsmænd	2460.	20			1239.	76
5. Til Universitetsbibliotheket, efter Fradrag af Legatrenter og Immatriculations-Gebyr	2188.	—				
Sidstnævnte Gebyr har været 7 rb. 72 fl. mere end kalkuleret.	1992.	24			7.	72
6. Til botaniske Have efter Fradrag af Legatrenter . .	5913.	48	3.	48		
Havens Indtægter af Legatrenter have udgjort 3 rb. 48 fl. mindre end kalkuleret.						
7. — Anatomikammeret	300.	—				
8. — astronomiske Taarn, efter Fradrag af Legatrenter	865.	72			179.	76
9. — den fysisk-kemiske Instrumentsamling	150.	—				
10. Universitets-Kontoret	3285.	13			2.	83
11. Jordebogsudgifter:						
a. Udgifter til Godset og Kirkerne af den Kvæstor underlagte Sum	11178	rb. 11 fl.				
b. til Kirernes Forfjænnelse under Konsistoriets Bestyrelse	600	—				
	11778.	11			221.	85
12. Bygningsudgifter:						
a. til Bygningernes Vedligeholdelse under Kvæstors Bestyrelse	3839	rb. 84 fl.				
b. til Bygningens Forfjænnelse under Konsistoriets Bestyrelse	600	—				
	4439.	84	689.	84		
At denne Budgetsum saaledes, uagtet dertil, som ovenfor S. 33 anført, er overført 500 rb. af extraordinære Udgifters Konto, ikke har været tilstrækkelig, er foranlediget ved den foretagne Hovedreparation paa det forrige kirurgiske Akademi's Bygning, hvilken kostede ialt 1103 rb. 28 fl., og de ligeledes udførte betydelige Reparationer ved Universitetsbygningen, navnlig Opmaling af samtlige Auditorier. Iøvrigt er, som man sees, Underbalancen paa denne Konto mere end opvejet ved hvad der er indvundet paa de øvrige. Udgiften under b. er ikke i Virkeligheden anvendt, men overensstemmende med den kongelige Resolution af 7de Juli opsparet til den store Dekoration.						
13. Til adskillige Udgifter, saasom ved Konsistorium, for trykte Sager, m. m.	1305.	—				
14. For Programmets Forfattelse	100.	—				
15. Særlige Udgifter til det lægevidenskabelige Studium:						
a. af det forrige Akademi's Indtægter 2909 rb. 21 fl.						
b. ekstraordinært Tilskud af den akademiske Fond	896	—				
	3806.	12			130	36
16. Tilfældige Udgifter	390.	51½			109.	41½
17. Extraordinære Udgifter	1698.	3½			301.	92½
18. Til Sekretæren ved den Arnæmagnæanske Stiftelse	300.	—				
Summa Udgift	95726.	90	693.	36	2839.	46
Fradraget det mere Udgivne end normeret					693.	36
er i det Hele udgivet mindre end Budgetsummen					2146.	10
Indkommet, som oven anført, over Budgetsummen					21174.	40½
Det ved Budgettet kalkulerede Overskud					10506.	27
Den virkelige totale Indtægtssum	129553.	71½				
Det hele Overskud, forsaavidt angaaer de i Budgettet ommeldte Indtægter og Udgifter, bliver da	33826.	77½			33826.	77½
Heri fragaaer imidlertid Forskjellen mellem samtlige Restancer ved Aarets Begyndelse (5772 rb. 80 fl.) og Aarets Ende (5007 rb. 30 fl.), hvilken Forskiel udgjør						
					765.	50
hvorefter Overskudet kun bliver 33061. 27½						

Fra forr. Side 33061 rb. 27½ ff.

(De ommeldte Restancer ved Aarets Udgang vare følgende:

Landgildereftanceobligationer	4355 rb. 70 ff.
Den ovennævnte Restance af Jordebogsindtægter . .	11 — 56 —
Udgiften af Byssriver-Embedet paa St. Croix for 1843	640 — — —

5007 rb. 30 ff.)

Uf det anførte Overskud ere udredede følgende ekstraordinære Summer udenfor Budgettet:

1. ifølge kongl. Resolution af 24de Febr. (s. ovenf. S. 30) er udbetalt i Anledning af Kjøbet af Ejendommen Nr. 200 i Lille Tjolstræde 9862 rb. 74 ff.

2. ifølge kongl. Resol. af 26de Maj (ovenf. S. 25) til Trykning af Universitetslærernes Skrifter . . . 300 — — —

I Virkeligheden er kun medgaaet 217 rb. 48 ff., men da Direktionen ved en Skrivelse af 12te Marts 1844 har bifaldt, at i Analogi med den kongl. Resol. af 28de Febr. 1840 om Bibliotheket, det i et Aar Besparede maa anvendes i det følgende, er den hele Sum ført til Udgift og den uanvendte Del optaget som Beholdning i Balancekontoen.

3. ifølge kongl. Resol. af 30te Juni (ovenf. S. 42) til to ny Værthuse i botanisk Have 9000 — — —

4. ifølge kongl. Resol. af 24de Nov. (ovenf. S. 30) udbetalt i Anledning af Kjøbet af Ejendommen Nr. 202 paa Hjørnet af Krystalgade og Lille Tjolstræde 5346 — 17 —

Disse under Nr. 1 og 4 anførte Summer, vedkommende Kjøbet af de tvende Ejendomme, udgjøre de betalte Kjøbesummer med Renter og alle Omkostninger, efter Fradrag af de indkomne Huslejer.

5. Betalt til de Umyndiges Midler ifølge Decission . . . 2 — 19 —

24511 — 14 —

virkeligt Overskud 8550 rb. 13½ ff.

hvormed den akademiske Fonds Formue saaledes i 1843 er bleven forøget. Denne er derved voret fra 226169 rb. 18½ ff.
som den udgjorde ved 1842 Aars Udgang, til 234719 — 32 —

som er en Forøgelse af det anførte Beløb 8550 rb. 13½ ff.

hvilken Forøgelse er fordelt saaledes paa den rentebærende og ikkerentebærende Formue, at hin er forøget

med 6247 rb. 28 ff. og derved voret fra 213410 rb. 1 ff. til 219657 rb. 29 ff.
denne med 2302 — 81½ — — — — 12759 — 17½ — — 15062 — 3 —

8550 rb. 13½ ff.

226169 rb. 18½ ff.

234719 rb. 32 ff.

Imidlertid er nyssnævnte Beløb af den ikkerentebærende Formue ikkun Nettobeløbet, som fremkommer naar fra denne hele Formue 24454 rb. 34 ff.

fradrages den ikkerentebærende Gjæld 9392 — 31 —

15062 rb. 3 ff.

Denne Formue bestaaer, foruden de ovennævnte Restancer, i Nationalbankaktier, Obligationer hos Private, Tilgodehavender, Forskud og Kassebeholdninger.

Kapitalmassen indeholdt den 31te Decb. 1843 i følgende Effekter:

Panteobligationer, Sølvs, rede Sølvs og Sedler til Beløb 170151 rb. 10 ff.

Kongelige Obligationer og andre offentlige Effekter 115644 — 32 —

naar fra begge disse Posters samlede Beløb 285795 rb. 42 ff.

drages Overformynderi-Kapitalerne 46138 rb. 13 ff.

samt et i Banken optaget Laan . . 20000 — — —

66138 — 13 —

fremkommer Universitetets egen Kapital, ovennævnte 219657 rb. 29 ff.

hertil komme endvidere følgende Effekter:

Landgildereftanceobligationer 4355 — 70 —

Nationalbankaktier 7900 — — —

Andre ikkerentebærende Obligationer 4407 — 48 —

Kongl. Obligationer og offentlige Effekter deponerede af Forvalterne og Kassereren 22021 — 6 —

dito dito tilhørende frue Kirkes ekstraordinære Bygnings- samt Rente- og Afdrags-fond 27100 — — —

Er 351582 rb. 70 ff.

		Fra forr. Side 351582 rb. 70 ff.	
Legaternes Formue tilhørende: Panteobligationer		493102 rb. 7½ ff.	
samt ifferentebærende (Bankheftelsesobligation)		223 — 46 —	
kongl. Obligationer m. m.		203293 — 54 —	
og ifferentebærende (Bankaktier)		800 — —	
			697419 — 11½ —
Dertil komme nu endvidere Kommunitetets nedenansførte Effekter (der bleve overleverede Kvasturen den 30te Decbr.):			
Panteobligationer		288933 rb. 78 ff.	
kongelige og offentlige Obligationer		185933 — 32 —	
			474867 — 11 —
samt ifferentebærende			
Private Obligationer		2539 rb. 23 ff.	
Nationalbank-Obligationer		8900 — —	
Landgilde- og Tiendestance-Obligationer		1652 — 58 —	
			13091 — 81 —
Den polytekniske Lærestalts Formue:			
kongelig Obligation		165000 rb.	
ifferentebærende (Bankheftelsesobligation)		258 —	
			165258 — —
Den almindelige Skolefond tilhørende:			
Panteobligationer		94027 rb. 26 ff.	
samt ifferentebærende (Bankheftelsesobligationer)		8170 — 39 —	
kongelige Obligationer m. m.		7800 — —	
danst-engliske Obligationer & St. 1500.			
samt ifferentebærende (Bankaktier)		12000 — —	
			121997 — 65 —
		og & St. 1500.	
Deponerede for den almindelige Skolefond som Sikkerhed for den forrige			
Kasserer og for Laan			5102 — 9 —
Sors Akademi's Depositum:			
a. Selve Akademiet tilhørende:			
kongelige og Nationalbankobligationer		34889 rb. 44 ff.	
Bankheftelsesobligationer		33669 — 37 —	
Private Panteobligationer		827526 — 10 —	
samt ifferentebærende			
Bankaktier		23300 rb.	
Obligationer hos Private		700 —	
		24000 — —	
b. Akademiets Forstkasse tilhørende:			
Privat Panteobligation		581 — 14 —	
			920666 — 9 —
c. Sors Kirke tilhørende:			
kongelige Obligationer		2000 — —	
d. Det Müllerske Legat tilhørende:			
kongelige Obligationer		14444 rb.	
Private Panteobligationer		7940 —	
			22381 — —
e. Det Schytteffe Legats:			
kongelige og offentlige Obligationer		1900 — —	
samt danst-engliske dito		& St. 300.	
f. Deponerede Effekter:			
kongelige og offentlige Obligationer		7826 — 22½ —	
samt danst-engliske dito		& St. 800.	
		& St. 2600.	
Den hele ved Aarets Udgang i Kvasturen indestaaende Kapitalmasse ud-			
gjorde saaledes		& St. 2600. og	2784094 rb. 90 ff.
Legatmassens samlede Kapitalformue beløb ved Aarets Udgang			
rede Søb		37164 rb. 39 ff.	
Søb		659231 — 22½ —	
		tilsammen	696395 rb. 61½ ff.
foruden de nylig nævnte ifferentebærende 1023 rb. 46 ff.			
da den ved 1842 Aars Udgang havde udgjort		847595 — 61½ —	
			151200 rb. — ff.
Legaternes kontante Beholdning, som ved 1842 Aars Udgang havde udgjort ialt 6425 rb.			
36½ ff., var den 31te Decbr. formindsket til 3869 rb. 16½ ff. eller med 2556 rb. 20 ff.			
Formindskelsen af Kapitalmassen og den kontante Beholdning har saaledes i det Hele været 153756 rb. 20 ff. Da dette for den væsentligste Del hidrører fra at den polytekniske			

Læreaanstalts Kapital, som oven omtalt, er udgaaet af Legathovedbogen med 165000 rb. = ff.
 viser det sig saaledes, at Legatmassen iøvrigt er bleven forøget med en Til-
 vært af 11243 — 76 —

efter hvis Fradrag fremkommer den anførte Formindskelse 153756 rb. 20 ff.
 Bemeldte Forøgelse er fornemmelig fremkommet ved at en Kapital af 10000 rb. Frue Kirke
 tilhørende (hvoraf de 9200 rb. hidrørte fra Kapellanboligens Salg) er i Aarets Løb bleven
 indbetalt i Kvæsturen. Det øvrige hidrører fra Dplag for enkelte Legater.

Kommunitetet har i 1843 haft følgende Indtægt og Udgift:

Indtægtsposter.	Birkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	ff.	rb.	ff.	rb.	ff.
1. Indtægt af Jordegods og Tiender						
a. Afgifter i Korn:						
Landgilde og Tiende af Godset i Sjælland:						
1148 Td. $3\frac{1}{2}$ Stp. Rug, à 5 rb. 36 ff., 12316						
Td. $\frac{3}{8}$ Stp. Byg à 3 rb. 7 ff., 1247 Td. Havre						
à 2 rb. 36 ff., ialt	46980	81				
Landgilden af Godset paa Falsler:						
76 Td. $4\frac{1}{2}$ Stp. Rug à 5 rb. 32 ff.,						
ligesaameget Byg à 3 rb. 2 ff.,						
ligesaameget Havre à 2 rb. 12 ff.	802	31				
b. Afgifter i Penge:						
af Jordegodset i Sjæl:						
Land	668	26				
- Tiender	2114	61				
- det FalslerfkeGods 33 — 54 —						
Refognitioner af						
begge Godser 177 — 16 —						
	2993	61				
c. Tiendeskatter	690	61				
	51467	42				
herfra bliver at drage						
den til 1ste Sept. f. A. forfaldne Tredie-						
del af Landgilden for 1842, som er						
til Indtægt i forr. Aars Regnskab, af						
begge Godser med . . 3287 rb. 88 ff.						
men at tillægge						
den til 1ste Sept. 1843						
forfaldne Trediedel af						
Landgilden for dette Aar						
af Godset i Sjælland						
3567. 8.						
- Godsetpaa						
Falsler . . 305. 62.						
	3872	70				
altsaa at tillægge	584	78				
	52052.	21	9372.	34		
Overskudet er bevirket ved den fordelagtigere Kapitels-						
tart. At Indtægten, uagtet den ved Moderationens						
Ophør bevirkede Forøgelse af Kornkvantiteterne, og						
medens Kapitelstarterne for 1841 og 42 Aars Af-						
grøde omtrent ere ens, desuagtet er noget lavere						
end i de foregaaende Aar, har sin Grund i den ved						
Direktionens i forr. Aarg. berørte Skr. af 6te Aug.						
1842 indførte forandrede, men nu med Universitetets						
overensstemmende og paa Arvesæstestjoderne grundede						
Beregning, hvorved første Gang i 1842 blev taget						
til Indtægt den til 1ste Sept. f. A. forfaldne Trediedel						
af Aarets Landgilde, hvorved i bemeldte Aars Regn-						
skab maatte fremkomme en ekstraordinær Forøgelse						
(Jfr. det ovenfor Bemærkede).						
2. Renter af Kapitalformuen	18890	35				
efter Fradrag af Renterne af de						
Umyndiges Penge og af Gjelden						
til Banken	344	93				
	18545.	38	345.	38		
Er	70597.	62	9717.	72		

	Virkelig Indtægt.	Mere end Budgetsummen.		Mindre	
		rb.	fl.	rb.	fl.
	70597. 62	9717. 72			
3. Andelen i Stipendium domus regia	20. 41				
4. Bruttoindtægten af Lighbæringen	4558. 80			41. 16	
5. Leje af Kommunitetsbygningens Kjelderetage	70. =				
6. Refusion for Konsumtionsfrihed og Bryggerrettighed	433. 32				
7. Indbetalt ifølge Decision	3. 60	3. 60			
Summa Indtægt	75683. 83	9721. 36		41. 16	
Fradrages det mindre indkomne end Budgetsummerne		41. 16			
er i det Hele indkommet over Budgetsummerne		9680. 20			

Udgiftsposter.	Virkelig Udgift.	Mere end Budgetsummen.		Mindre	
		rb.	fl.	rb.	fl.
1. Udgifter til direkte Understøttelser og Anvendelse for de Studerende:					
a. Stipendier: Kommunitets-Stipendiet 9387 rb. 48 fl.					
Regens-Stipendiet . . 1954 — 16 —					
halvårlige og andre extraordi-					
nære Understøttelser 1534 — 88 —					
	12876 rb. 56 fl.				
b. til Uddeling blandt Regens-Alum-					
ner den af 4 under Kommunitetets					
Kapitalmasse optagne Legater					
(Groths, Müllers, Bindings,					
Nolds) faldne Rente 64 — 70 —					
c. Brændsel til Regens-Alumnerne	1194 — 8 —				
d. til Kommunitetsbibliotheket					
	127 rb. 18 fl.				
— Regensens Læse-					
forening 500 — = —					
	627 — 18 —				
	14762. 56			202. 14	
2. Kommunitetsstipendiet til Præsterne ved Trinitatis					
Kirke, Læreren ved de 32 Mænds Skole og en					
geografisk Landmaaler	302. 34			9. 62	
Besparselsen hidrører fra at den forrige Lærer ved					
de 32 Mænds Skole i Aarets Løb er afgaaet ved					
Døden, hvorved denne Del af Udgiften, 34 rb. 64 fl.					
herefter vil bortfalde.					
3. Lønninger og Emolumenter:					
a. De som nærmest vedkomme Stiftelsens Djemed					
	1493 rb. = fl.				
b. Administrationen vedkommende . 2260 — = —					
c. Brændsels-Emolument 350 — 64 —					
	4103. 61			9. 32	
4. Bidrag til Universitetspedellernes Løn	234. =				
5. Pensioner	260. =				
6. Kontor-Rekvifiter, Brevporto, Joliopenge	306. 16	66. 16			
Forøgelsen hidrører fra forøget Korrespondence og					
Pengeforsendelser til Amtstuerne, hvortil Skatterne					
nu indsendes direkte fra Kontoret.					
7. Regensens Belysning og Rengjøring	361. 13	61. 13			
Forøgelsen hidrører dels fra ekstraordinære Ren-					
gjøringsudgifter, dels fra Anskaffelsen af en stor					
Kobberkjedel med flere Rekvifiter, som det ny Ren-					
gjørings-Reglement har gjort fornødne.					
8. Bygningsudgifter:					
a. Skatter og Afgifter af Bygningerne 477 rb. 82 fl.					
b. Vedligeholdelse af samme 3338 — 79 —					
	3816. 65	1016. 65			
Den større Udgift er foranlediget dels ved den					
ovenomtalte Udgift til en Forbedring af Professor					
Forchhammers Embedsbolig, dels derved at Hoved-					
reparationen af en Trediedel af Regensværelserne					
Er	24146. 56	1143. 91		221. 12	

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre
	rb.	fl.	rb.	fl.	
	24146.	56	1143.	94	221. 12
Fra forr. Side					
udfrævede betydeligt flere Udgifter end de ved den kongelige Resolution af 26de Maj bestemte 666 rb. 61 fl.					
9. Jordebogsudgifter:					
a. Lønninger	859	rb. 80 fl.			
b. Skatter og Afgifter:					
Skatter	4909	— 65 -			
Seminariifondsafgift	346	— 26 -			
Refusioner	247	— 59 -			
c. Andre Udgifter	2046	— 1 -			
	8109.	39	409.	39	
Overskridelsen har sin Grund dels i den højere Kapitelstart, dels i adskillige ekstraordinære Udgifter, navnlig i Anledning af den ny Matrikul, til ny Jordebogens Trykning, m. m.					
10. I Anledning af Rigbæringen:					
a. Lønninger	2522	rb. 64 fl.			
b. Andre Udgifter	885	— 76 -			
	3108.	41	...		91. 52
11. Kommunitetets ældre Bidrag til Universitetet:					
a. i Penge	6390	rb. 48 fl.			
b. Erstatning for de norske Tiender, 565½ Tdr. Byg à 3 rb. 7 fl. .	1736.	— 93 -			
	8127.	45	323.	81	
12. De nyere Bidrag:					
a. de indtil videre bestemte	10000	rb.			
b. Rente og Afdrag af Laanet i Banken, oprindeligt 10000 rb., til Rest ved Udgangen af 1842 4000 rb.	1160	—			
	11160.	2			
13. Tilfældige Udgifter	291.	48	...		5. 48
14. Ekstraordinære Udgifter	1000.	2			
Herunder ere udrede de ovenomtalte tvende Rejsunderstøttelser.					
15. Af Overskudet er udredet:					
a. Honorar for Udførelse af Sekretær- og Bogholderforretningerne i Etatsraad Drejers Svagheb, ifølge kongl. Resol. af 29de Decb. 1843 500 rb. = fl.					
b. til ekstraordinær Forbedring af Regensens Bærelser, ifølge kongl. Resol. af 26de Maj	666	— 64 -			
	1166.	64	1166.	64	
Summa Udgift	57713.	8	3043.	86	318. 16
Fradrages det som er udgivet mindre end normeret	...		318.	16	
er i det Hele udgivet over Budgetsummerne	...		2725.	70	
men da der, som oven anført, er i det Hele indkommet over Budgetsummerne	...		9680.	20	
bliver af dette Overskud endnu tilbage	...		6954.	46	
Det ved Budgettet kalkulerede Overskud	...		11016.	29	
Den virkelige totale Indtægtssum	75683.	83			
Det virkelige Overskud bliver altsaa	17970.	75	17970.	75	
hvormed Kommunitetets Formue saaledes i 1843 er bleven forøget. Denne er derved voret fra 468282 rb. 1 fl.					
som den udgjorde ved 1842 Mars Udgang, til 486252 — 76 -					
som er en Forøgelse af det anførte Beløb 17970 rb. 75 fl.					
hvilken Forøgelse er saaledes fordelt paa den rentebærende og ikke rentebærende Formue, at hin er forøget med 13419 rb. 55 fl. og derved voret fra 452290 rb. 11 fl. til 465739 rb. 66 fl.					
denne med 4521 — 20 - 15991 — 86 - — 20513 — 10 -					
17970 rb. 75 fl.	468282	rb. 1 fl.	til	486252	rb. 76 fl.
Den rentebærende Formue indeholdt i følgende Effekter:					
Prioritets- og andre private Obligationer	288933	rb. 78 fl.			
kongelige og offentlige Obligationer	185933	— 32 -			
	474867	rb. 14 fl.			

Fra forr. Side 471867 rb. 14 ff.

hvorpaa hvilede Passiver:

af Kommunitetets Legater 1618 rb. 42 ff.
 Overformynderi-Midler 7509 — 2 —

9127 — 44 —

tilbage ovennævnte 465739 rb. 66 ff.

Den ikke rentebærende Formue bestod af:

Private Obligationer 2539 rb. 23 ff.
 Nationalbankaktier 8900 — —
 Landgildereftanceobligationer 1252 — 53 —
 Eiendereftanceobligationer 400 — 5 —
 paa begge var i 1843 afdraget henimod 500 rb.
 Restancer paa Eiender 155 — 36 —
 Beholdninger hos Forvalterne 33 — 58 —
 Kassebeholdning 8281 — 41 —

21562 rb. 24 ff.

hvorpaa hvilede Passiver:

af Legaterne 749 rb. 24 ff.
 Umyndiges Renter 299 — 86 —

1049 — 14 —

tilbage ovennævnte 20513 rb. 10 ff.

Som sædvanligt meddeles de for 1844 allernaadigst approberede Budgetter for Universitetet og Kommunitetet.

Budget for Universitetet.

Indtægt.

1. Indtægt af Jordegods og Eiender:

a. Kornafgiften udgjør, beregnet efter en kalkuleret Pris:

3959 Td. 6 Skp. $2\frac{1}{8}$ Td. Rug à 3 rb. 48 ff. . . . 13859 rb. 34 ff.
 12323 — 6 — $\frac{1}{2}\frac{1}{4}$ — Byg à 2 — 72 — . . . 33890 — 38 —
 3934 — 6 — $\frac{1}{3}$ — Havre à 2 rb. 16 ff. . . . 8525 — 30 —

56275 rb. 6 ff.

b. Bederlag for Smaaredsel og Pengeafgift efter samme

Beregning 2761 — 58 —

c. Aarlige Rekognitionen 600 — —

d. Extraordinære Indtægter af Kjøbesummer for Fæstegods, som i Aarets Løb kan ventes afhændet til Arvesæfteejendom 2000 — —

e. Ordinære Indtægter af Fredskovene 400 — —

f. Extraordinære Indtægter ved nogle Skovpletters Afdrivning 600 — —

62636. 64

Ligesom for 1843 har man ved Kornvarernes Beregning til Penge ikke kunnet lægge den virkelige sidst satte Kapitelstaxt til Grund, men antaget en efter de nuværende Konjunkturer kalkuleret Pris, som for Rugen er noget lavere, men for Bygget noget højere, end forrige Aar.

Aarsagen til at Kornafgiften er betydeligt større i 1844 end i 1843, er fornemmelig den, at den hidtil bevilgede Nedsættelse i Landgilden nu er bortfaldet, saa at der i 1844 vil blive indkrævet den fulde Landgilde, samt tildels den ved Fæstegaardes og Huses Overdragelse i Arvesæfte forarsagede Forøgelse i Landgilden.

Litr. e. er noget forhøjet med Hensyn til hvad i 1842 og 1843 er indkommet under denne Post.

Litr. d. er ansat til samme Beløb som forrige Aar, da denne Post, som efterhaanden vil aldeles ophøre, vel i 1842 indkom med en betydeligt højere Sum, men i 1843 atter synes at være i Aftagende.

Litr. f. har man troet at burde nedsætte, da disse Skovpletter nu for første Delen ere afdrovne, og Indtagten derfor inden kort Tid vil aldeles ophøre.

2. Renter af den rentebærende Kapital 9000. —

Universitetets rentebærende Kapital vil, efter hvad Ræfstor har forklaret, ved 1843 Aars Udgang kunne antages at udgjøre omtrent 217,000 rb., hvoraf Renten vilde være 8680 rb., men da Kapitalen kan antages i 1844 at ville stige betydeligt og det vil være muligt paa samme Maade som i de foregaaende Aar at anticipere Frugtbargjørelsen, har han troet at kunne

Er 71636. 64

		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
Fra forr. Side		71636.	64
anslaae Renteindtægten til det anførte Beløb, som svarer til en Kapital af 225000 rb.			
3.	Studiistat og Rathedrattikum	4655.	81
4.	Indtægt af Almanakprivilegiet	6500.	"
Føregelsen hidrører fra den ifølge kongl. Resol. af 22de Okt. 1841 truffne Foranstaltning, at Universitetet selv har overtaget Forlaget af Almanakken, hvilken har vist sig meget fordelagtig. Uagtet Indtægten i 1842 har overstegget 7000 rb., har man dog ikke troet at burde anslaae denne Post højere end anført, da Indtægten for de følgende Aar kan antages at blive noget mindre paa Grund af Tilbagebetaling for tilbageleverede Almanakker for det foregaaende Aar.			
5.	Renten af forskellige Legater, nemlig:		
	af Juliane Maries til Prof. art. obstetr.	315 rb.	22 fl.
	- Rostgaards Legat til Prof. Rostgardianus	562 —	48 —
	- Hoppners og Bartholins Legater til Professorenes Husleje 291 —	70 —	
		1169.	44
6.	Husleje af den polytekniske Lærestalt for Benyttelsen af Universitetets Professoregaard	400 rb.	
	Ligeledes af et Loft i Universitetsbygningen	80 —	
		480.	"
7.	Jordskuld	272.	87
8.	Overskud af Examens-Indtægter	100.	"
9.	Embedsafgifter	840.	"
10.	For Kaldsbreve	40.	"
11.	$\frac{1}{2}$ -Procenten for de under Universitetet bestyrede Legater	1600.	"
(12)	Fra den polytekniske Lærestalt for Bestyrelsen af dens Midler under Ræsturen	"	"
Denne Indtægt er bortfalden ifølge den S. 75 meddelte kongelige Resolution af 24de Marts 1843.			
12.	Tilfældige Indtægter	15.	"
13.	Kommunitetets tvende Bidrag	17944.	90
Da den antagne Pris paa Bygget er noget højere end i 1843, er den Del af Bidraget der erlægges som Erstatning for 565 Rd. 2 Skp. Byg af de norske Tiender, som følge deraf bleven noget højere.			
14.	Fra Generalpostdirektionen til den botaniske Have istedetfor Portofrihed . .	50.	"
15.	Tilskudet fra Finanserne:		
	a. det ældre Tilskud	3119 rb.	6 fl.
	b. i Anledning af det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse 7263 —	20 —	
		10382.	26
16.	Rogle det forrige kirurgiske Akademi vedkommende Indtægter:		
	a. Renten af Akademiets opsparede Kapital 3020 rb.	120 rb.	76 fl.
	b. Postkassens Bidrag istedetfor Portofrihed	100 —	"
	c. Examens-Indtægter	252 —	48 —
		473.	28
Summa Indtægt		116160.	36
Udgift.			
1.	Gager og Bortpenge til Universitetslærerne	53000.	"
(hvoraf 1900 rb. udredes af de under 3die Post opførte 5600 rb.) med Tillæg af Gagerne for de fra det forrige kirurgiske Akademi overtraadte Professore, til Beløb 4000 rb.			
I Gagernes Størrelse er alene foregaaet den Forandring, at en af det filosofiske Fakultets Professore har faaet et Tillæg af 200 rb., hvorved den hele Sum er bleven med dette Beløb forhøjet.			
Gagefordelingen er nu følgende:			
Det theologiske Fakultet som forr. Aar		7900 rb.	
— juridiske Fakultet		8100 —	
— lægevidenskabelige Fakultet som forhen		9600 —	
— filosofiske Fakultet		26000 —	
fordelt saaledes:			
1 Professor har Gage		2600 rb.	
1 — — —		2000 —	
1 — — —		1900 —	
1 — — —		1800 —	
Er 8300 rb.		51600 rb.	53000.

				Budget for 1844.	
				rb.	fl.
Fra forr. Side 8300 rb. 51600 rb.				53000.	2
4	Profesorer à 1600 rb.	6400 rb.			
1	Profesor har Gage	1500 —			
1	— — —	1300 —			
6	Profesorer à 1000 rb.	6000 —			
2	— à 800 rb.	1600 —			
2	Docenter i det østerlandske Sprog	900 —			
			26000 rb.		
hertil Bartpengene med			1400 rb.		
			Er 53000 rb.		
2.	Husleje til Profesorerne			2600.	2
3.	De til Extraudgifter til Universitetets Nytte og til videnskabelige Formaaes Fremme normerede 5600 rb., efter Fradrag af de under 1ste Post anførte 1900 rb.			3700.	2
4.	Gager til forskjellige Embedsmænd, fordelte som forrige Aar			2188.	2
5.	Til Universitetsbibliotheket, efter Fradrag af Legatrenter og Immatriculationsgebyr			2000.	2
6.	Til den botaniske Have, efter Fradrag af Legatrenter			5910.	2
7.	Anatomikammeret			300.	2
8.	Det astronomiske Taarn, efter Fradrag af Legatrenter			1045.	52
9.	Den fysisk-kemiske Instrumentsamling			150.	2
10.	Universitetskontoret			3288.	2
11.	Jordebogsudgifter			12000.	2
	nemlig til Udgifter ved Godset	9200 rb.			
	— — Kirkerne	2800 —			
	af hvilken sidste Sum er bestemt til Kirkerne's Vedligeholdelse under Kvæstor	2200 rb.			
	til deres Forfijonelse under Konfistorium	600 —			
			2800 rb. 12000 rb.		
12.	Bygningsudgifter			3750.	2
	nemlig: a. til Bygningernes Vedligeholdelse under Kvæsturen	2400 rb.			
	b. til Universitetsbygningens Forfijonelse under Konfistorium	600 —			
	c. det forrige kirurgiske Akademi's Bygnings Vedligeholdelse	750 —			
			3750 rb.		
13.	Til adskillige Udgifter, saasom ved Konfistorium, for trykte Sager, til nogle reglementerede Pensioner, Livrente til Etatsraad Hornemanns Døtre, m. m. Denne Post er forøget med 300 rb., ifølge den oven S. 25 meddelte kongelige Resolution af 26de Maj 1843.			1605.	2
14.	Til Forfattelse af Programmer			100.	2
15.	Særlige Udgifter til det lægevidenskabelige Studium i Anledning af det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse i Universitetet			3324.	48
	Denne Post har i Aar kunnet formindstes betydeligt, nemlig med 612 rb., da der nemlig foruden det ordinære Indtægtsbeløb af . . . 2986 rb. 48 fl. som fremkommer, naar fra de under Indtægtsens 15de Post b. og 16de Post opførte ialt 7736 rb. 48 fl. fradrages de under 1ste Udgiftspost anførte 4000 rb. og 12te Post c. med 750 rb., og angaaende hvis Anvendelse henvises til Budgettet for 1843, ikke behøves videre ekstraordinære Tilskud end til Bartpengene for de entledigede Reserverekirurger 288 rb. og som Tillæg til Anatomikarlens Løn, efterat det var oplyst, at hans hidtil havde Løn fejlagtig var opgivet til 50 rb. istedetfor 100 50 — (Det er en Fejl naar det ekstraordinære Tilskud — 338 — i forr. Aar er anført med 1000 rb. (Aarb. S. 40), da det kun var 950 rb.)		338 —		
			3324 rb. 48 fl.		
16.	Tilfældige Udgifter			500.	2
17.	Extraordinære Udgifter. 800 rb. ere tilføiede ifølge den oven S. 44 anførte kongl. Resol. om Indbegningen af det ny Jordstykke til den botaniske Have.			2800.	2
18.	Til Sekretæren ved den Arnæmagnæanske Stiftelse			300.	2
			Summa Udgift	98561.	4
			Indtægten var	116160.	36
			Altsaa Overskud	17599.	32

Budget for Kommunitetet.

Indtægt.		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
1. Indtægter af Jordegods og Tiender:			
a. Afgifter i Korn:			
Landgilde og Tiende af Godset i Sjælland:			
1269 Tdr. Rug à 3 rb. 48 fl.	4411 rb. 48 fl.		
12432 — Byg — 2 — 72 —	34188 — — —		
1367 — Havre — 2 — 16 —	2961 — 80 —		
Landgilde af Godset paa Fælster:			
88 Tdr. Rug à 3 rb. 48 fl.	308 — — —		
88 — Byg — 2 — 72 —	242 — — —		
88 — Havre — 2 — 16 —	190 — 64 —		
	42332 rb. — fl.		
b. Afgifter i Penge:			
af Jordegodset i Sjælland	691 rb. 37 fl.		
— Tienderne	2127 — 94 —		
— det Fælsterke Gods	32 — 64 —		
Rekognitionen af begge Godser	300 — — —		
c. Tiende-Statter	690 — 61 —		
	3842 — 64 —		
		46174.	61
Angaaende Beregningsmaaden af Kornet til Penge og Forøgelsen af Kornafgifternes Beløb henvises til hvad angaaende samme Post paa Universitetets Budget er bemærket.			
2. Renter af den rentebærende Kapitalformue		18800.	—
Forøgelsen hidrører fra Tilvæxt af Kapitalmassen, som kan kalkuleres, efter Fradrag af de Umyndiges Midler, til 470000 rb.			
3. Kommunitetets Andel i det under Universitetet hørende Stipendium domus regie		20.	41
4. Bruttoindtægten af Eigbæringen		4900.	—
I Forhold til denne Indtægt virkelige Beløb i de sidste 5 Aar har man troet at kunne forøge denne Post med 300 rb.			
5. Leseindtægt af Kommunitetsbygningens Kjelder-Stage		70.	—
6. Refusion for Konsumtionsfrihed og Bryggerrettighed		433.	32
	Summa Indtægt	70398.	41
Udgift.			
1. Udgifter til direkte Understøttelse og Anvendelse for de Studerende:			
a. Stipendier, nemlig:			
Kommunitetsstipendiet	9760 rb.		
Regensstipendiet	2000 —		
halvårlige og andre ekstraordinære Understøttelser	1240 —		
	13000 rb. — fl.		
b. til Uddeling blandt Regensalumner den af 4 under Kommunitetets Kapitalmasse optagne Legater faldende Rente	64 — 70 —		
c. Brændsel til Regensalumnerne	1200 — — —		
d. til Kommunitetsbibliotheket	200 rb.		
— Regensens Læseforening	500 —		
	700 — — —		
		14964.	70
2. Kommunitetsstipendiet til Præsterne ved Trinitatis Kirke, Læreren ved de 32 Mands Skole og en geografisk Landmaaler		312.	—
3. Lønninger og Emolumenter:			
a. de som nærmest vedkomme Stiftelsens egentlige Djemed, ligesom forrige Aar	1493 rb.		
b. Administrationen vedkommende	2260 —		
c. Brændsel til de ved Regensen ansatte Embedsmænd og Betjente 360 —			
		4113.	—
4. Bidrag til Universitetspedellernes Løn		231.	—
5. Pensioner		260.	—
6. Kontorfornødenheder, Brevporto, Foliopenge m. m.		210.	—
7. Regensens Belysning og Rengjørelse		300.	—
	Gr	20423.	70

		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
	Fra forr. Side	20123.	70.
8. Bygningsudgifter:			
a. de ordinære, hvorunder til Skatter 500 rb.	2800 rb. = fl.		
b. extraordinært til Forbedring af Regensens Værelser . .	666 — 64 —		
		3166.	64.
Ved kongelig Resolution af 26de Maj 1843 er det allernaadigst tilladt, at der til at forsyne Regensalumnernes Værelser med Brystpanel og ny Yderdøre m. m. maa extraordinært anvendes 2000 rb., saaledes at $\frac{1}{3}$ eller 666 rb. 64 fl. udredes i hvert af Aarene 1843, 1844 og 1845.			
9. Jordbogsudgifter, derunder indbefattet:			
a. Lønninger som forhen	1030 rb. = fl.		
b. Skatter og Afgifter ligeledes	5510 — 65 —		
c. Andre Udgifter	1459 — 31 —		
		8000.	=
10. Udgifter ved Liggæringen:			
a. Lønninger	2522 rb. 64 fl.		
b. Andre Udgifter	277 — 32 —		
		2800.	=
Formindsfælsen hidrører fra, at saadanne extraordinære Udgifter til Liggærerens Beklædning som fandt Sted i 1843 ikke ville foresfalde i næste Aar.			
11. De Kommunitetet paahvilende Bidrag til Universitetet:			
a. de ældre: i Penge	6390 rb. 48 fl.		
Erstatning for de norske Tiender 565 $\frac{1}{4}$ Tdr. Byg à 2 rb. 72 fl.	1554 — 42 —		
		7944.	90.
b. de indtil videre bestemte		10000.	=
c. Afdrag og Renter af det ifølge allerhøjeste Resol. af 29de Maj 1835 af Universitetet optagne Laan i Banken, oprindeligt 10000 rb. til Rest ved Udgangen af 1843 3000 rb.		1120.	=
Bidraget c formindstes aarlig med 40 rb., som er Renten af Afdraget.			
12. Til tvende Statuer af Apollo og Minerva i Universitetsbygningens Vestibyle, som udføres af Professor Bissen		1200.	=
Angaaende disse Statuer se det oven S. 28 f. Anførte.			
13. Tilfældige Udgifter		300.	=
14. Extraordinære Udgifter		1000.	=
	Summa Udgift	56255.	32.
	Indtægten var	70398.	41.
	Altsaa Overskud	14143.	9.

III.

Læreres og Studerendes Antal, Examina, Forelæsninger, Højtideligheder, m. m.

Universitetslærernes Antal er ikke i 1843 undergaaet nogen Forandring, da den eneste Afgang som fandt Sted, nemlig Statsraad Callisens i det lægevidenskabelige Fakultet, blev erstattet ved Lektor Fengers Ansættelse, og ellers ingen ny Lærere tilkomne; det udgjorde saaledes, ligesom forrige Aar, 5 Docenter i det theologiske, 5 i det retsvidenskabelige, 9 i det lægevidenskabelige og 19 i det filosofiske Fakultet foruden 3 konstituerede, ialt 38 faste og 3 konstituerede Docenter.

I Henseende til **de Studerendes Antal** skal Udg. bemærke, at han ved at gennemgaae samtlige Tilhørerlister over de i de forskjellige Fakulteter holdte Forelæsninger i det akademiske Aar 1842—43, har af den i forr. Aarg. meddelte Liste over de Studerende den 31te Decbr. 1842 fundet omtrent 550 Navne blandt Tilhørerne. Naar til disse 550 lægges endvidere alle de som dels af andre officielle

Data, saasom af Listerne over Regens- og Kommunitetsalumnerne eller Alumnerne paa de tre Kollegier, Fakulteternes Indskrivningsprotokoller m. v., dels fordi de i Aarets Løb have underkastet sig en Embedsexamen (om de end ikke vare fundne paa Listerne), dels endelig ved privat Dphsning med Visshed vides i Aarets Løb at have studeret, stiger hint Tal til 641, og naar endelig hertil føjes de efter Examen Artium i 1842 immatrikulerede 136 Studerende — hvilke alle, paa 3 nær, ere fundne paa Listerne over Forelæsningerne til anden Examen —, fremkommer et Antal af 777 som det Minimum der med fuld Visshed kan siges, i det akademiske Aar 1842—43 — om end ikke ubetinget alle gennem hele Aarets Løb — at have været tilstede som Studerende ved Universitetet. Men da vistnok et ikke ringe Antal maa antages virkelig at studere ved Universitetet uagtet de i et givet Tidsrum ikke høre Forelæsninger, selv om de ikke ere fraværende, hvilket altid er Tilfældet med ikke Faa, maa naturligvis de Studerendes Antal sættes betydeligt højere end det nylig nævnte, og det turde vel ikke være for meget at antage, at der saaledes bør tilføjes hint Tal idetmindste 2 til 3 hundrede, saa at det virkelige Antal vil nærme sig de paa Aarbogens Lister angivne Talstørrelser af mellem 1000 og 1100 Studerende.

Nedenunder følger den sædvanlige Liste over de ældre Studerende, ifølge hvilken disses Antal den 31te Decb. 1843 skulde udgjøre 925, og altsaa med de efter Examen Artium tilkomne 133 1058. Ifølge Listen studerede

Theologi	504	Polyteknik	15
Retsvidenskab	171	Andre Fag	8
Lægevidenskab	125	af ubekjendt Studiifag	77
Philologi	25		

er ovenanførte 925.

Afgangen i 1843, forsaavidt den var bevirket ved Studiets Juldendelse eller ved Dødsfald, var følgende:

theologisk Examen absolverede	81
juridisk — —	13
lægevidenskabelig Ex. — —	23
philologisk Examen — —	5
pharmacertisk — —	1
ved Døden afgaaede, saavidt bekjendt	7
	130

Tilgangen har været:

immatrikulerede efter afholdt Examen Artium i Oktober og December	133
— fra Soro Akademi og andre Universiteter	7
	140

større Tilgang end Afgang 10.

Liste over de Studerende den 31te December 1843.

(* foran Navnet antyder, at Vedkommende er fraværende, * efter Navnet, at han ikke har taget anden Examen.)

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Nabp, P., ...	1837	Lgvsf.	Afslund, C. F. B., . . .	1842	
Nalborg, P. N., ...	—39	Lgvsf.	Asmusen, M. C., . . .	—42	Theol.
Narestrup, A. L., ...	—38	Lgvsf.	Asens, M. C. G., . . .	—40	Theol.
Albrecht, C. P., ...	—30	Theol.	Baadh, C. A., ...	—38	Theol.
Albrecht, J. C., ...	—33	Theol.	Bagge, P. J., ...	—33	Theol.
Ammitzbøll, N. A., . . .	—36	Theol.	Bagger, J. A. J., . . .	—38	Lovkh.
Ancher, M. C., ...	—39	Theol.	Baht, J. C., ...	—38	Theol.
Andersen, C.*, ...	—42	Philol.	Bang, J. J. C., ...	—42	Lgvsf.
Andresen, C., ...	—36	Theol.	Barfoed, J. L., ...	—37	Theol.
Arentzen, C. A. C., . . .	—41	Theol.	Barfoed, L. J., ...	—39	Theol.
Arfaft, C. C., ...	—37	Theol.	Bech, P. S., ...	—40	Theol.
*Arnesen, H., ...	—37	Theol.	Beck, C., ...	—42	Lovkh.
Arnholdtz, D. J., ...	—36	Theol.	Beck, R. J., ...	—38	Theol.
Arntzen, H., ...	—34	Theol.			

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Beck, S. S., ...	1842	Theol.	Brix, P. S. D., ...	1839	Theol.
Beckmann, P. C., ...	—41		Broberg, S. C. D. F., . .	—38	Theol.
Beer, H. J., ...	—35	Theol.	Brock, J. C., ...	—40	Forfh.
Begtrup, L. G., ...	—34	Theol.	Brodersen, B. D., ...	—36	Theol.
Behrend, F. B., ...	—39	Forfh.	Bruhn, C. P., ...	—42	
Behrend, P. G., ...	—37	Theol.	Brummer, S. S., ...	—39	Theol.
Behrend, P. L., ...	—42	Forfh.	Brusch, J. L., ...	—41	Theol.
Bendixen, J. C. B., ...	—34	Theol.	Bruun, A. L., ...	—39	Theol.
Benedictsen, B., ...	—41	Theol.	Bruun, C. F., ...	—40	Theol.
Benzon-Buchwald, P. I. J.,	—40	Forfh.	Bruun, F., ...	—37	Theol.
Bentzon, C. B. A., ...	—41	Theol.	Bruun, J., ...	—37	Forfh.
Bentzen, G. K., ...	—38	Forfh.	Bruun, J. J., ...	—40	Philn.
Bentzen, L. C., ...	—35	Theol.	Bruun, P. A. R., ...	—41	Lgsk.
Bentzen, J. C., ...	—36	Lgsk.	Brünniche, A. S. P., . .	—40	Lgsk.
Berg, L. S. R., ...	—42	Lgsk.	Brøndsted, C. G., ...	—38	Theol.
Berg, J. B. J., ...	—42		Buch, C. M., ...	—41	Theol.
Bergenhøffer, M. P. B., . .	—34	Theol.	Buch, J. P., ...	—36	Math.
Berggreen, G., ...	—41	Forfh.	Buch, J. B., ...	—42	
Berggreen, M., ...	—42		Buchholtz, J. H. C., . .	—39	Theol.
Bernth, J., ...	—41	Theol.	Buchholtz, D. C., ...	—38	Theol.
Bertelsen, L. P., ...	—42		Bull, C. G., ...	—36	Theol.
Betzer, C. B., ...	—40	Forfh.	Bunkeslod, T. J., ...	—40	Theol.
Betzer, R. A., ...	—37	Theol.	Burd, J. R., ...	—39	Philol.
Bille-Brabe, J. P., Baron,	—42		Busch, J. L., ...	—41	Lgsk.
Binger, F. C., ...	—35	Theol.	Bülow, C., ...	—31	Forfh.
Binger, D., ...	—40	Theol.	Bülow, J. C. R., ...	—42	Theol.
Birch, C. C., ...	—38	Forfh.	Bøggild, J. D. F., ...	—39	Theol.
Bisted, J. B. S., ...	—40	Theol.	Bøggild, L. P. A., ...	—41	Theol.
Bjerregaard, C. B., ...	—42		Bønnelykke, P., ...	—35	Theol.
Bjerring, C., ...	—35	Theol.	Bøygelund, J. P., ...	—40	Forfh.
*Bjørnsen, J. J., ...	—38	Theol.	Bøygelund, L., ...	—38	Theol.
Black, A., ...	—37	Lgsk.			
Blicher, J. K., (Kiel), . . .	—36	Theol.	Callisen, A. B. C., ...	—38	Lgsk.
Blicher, J. M., ...	—39	Theol.	Callisen, R. P., ...	—41	Theol.
Blicher, P. H., ...	—42	Theol.	Carlson, J. I., ...	—38	Forfh.
Blichert, L. P., ...	—42	Lgsk.	Caroc, C. A., ...	—41	Forfh.
Bloch, C. F., ...	—37	Lgsk.	Caroc, C. J. I., ...	—36	Theol.
Bloch, H., ...	—34	Lgsk.	Carstensen, A. H., ...	—40	Lgsk.
Bloch, D. G. B., ...	—37	Forfh.	Carstensen, G. H., ...	—40	Theol.
Blom, C. B., ...	—42	Lgsk.	Casse, P. B., ...	—30	Theol.
Blume, P. C., ...	—38	Forfh.	Castberg, D. I. D., . . .	—41	Lgsk.
Boberg, L. S., ...	—39	Theol.	Christensen, C. C., ...	—38	Theol.
Bodenhoff, C. F. B., ...	—35	Theol.	Christensen, C. L., ...	—42	
Bohr, H. G. B., ...	—39	Theol.	Christensen, C. A. H. I.,	—42	
Boldsen, H. C., ...	—38	Theol.	Christensen, F. B., ...	—36	Theol.
Bolting, C. C., ...	—40	Philol.	Christensen, H. C., ...	—40	Forfh.
Bolvig, J. C., ...	—40	Theol.	Christensen, H. B., ...	—40	Lgsk.
Bolvig, L. C., ...	—40	Theol.	Christensen, P. G., ...	—42	Theol.
Bondesen, J. H. I., ...	—36	Theol.	Cirsorius, D. C. D., . . .	—37	Theol.
Bondesen, R. B. I., ...	—40	Theol.	Clausen, C. J., ...	—42	
Bonfils, C. J. J., ...	—33	Theol.	Clausen, C. J. I., ...	—39	Theol.
Borch, C. C. F., ...	—38	Forfh.	Clausen, J. C. P., ...	—39	Theol.
Borch, C. C., ...	—40	Theol.	Clausen, J. I., ...	—39	Theol.
Born, C. A., ...	—32	Theol.	Clausen-Bagge, H. G., .	—40	Theol.
Boye, P. H., ...	—37	Forfh.	Clemmensen, C. F., ...	—39	
Boysen, J. C. F., ...	—33	Theol.	Cohen, D. A., ...	—37	Philol.
Brandes, L., ...	—39	Lgsk.	Cohen, J. M., ...	—36	Forfh.
Brandis, D. J. A., ...	—40	Forfh.	Colbjørnsen, B. J., ...	—36	Forfh.
Brandis, D. (Bonn), ...	—43		Colbjørnsen, C., ...	—34	Forfh.
Brasen, C. P., ...	—37	Theol.	Cold, C. A., ...	—41	Forfh.
Brasen, R. G., ...	—31	Theol.	de Coninck, B. J., ...	—39	Forfh.
Brasch, D. M., ...	—42	Theol.	Conradsen, C. D., ...	—41	Theol.
Brast, C. I., ...	—40	Theol.	Corsfren, H., ...	—41	Theol.
Bregendahl, C. A., ...	—36	Theol.	Cortsen, S. R., ...	—42	Forfh.
Bredling, P. J. D., ...	—40	Forfh.	Courlander, A. J. F. C.,	—38	Lgsk.
Brink-Seidelin, J., ...	—42		Curdtz, J. C., ...	—35	Theol.

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Dahl, C. L., ...	1840	Lgvst.	Jensen, H. B. G., ...	1840	Theol.
Dahl, F. C. B., ...	—12		Jensen, S. H. G., ...	—11	Lovth.
Dahl, J., ...	—39	Theol.	Jensen, B. L., ...	—41	Lovth.
Dahl, J. M., ...	—38	Theol.	Jischer, J. A., ...	—39	Theol.
Dall, F. J., ...	—41	Theol.	Jischer, P., ...	—37	Lgvst.
Dall, P. H. L., ...	—40	Lovth.	Jisser, L. H., (Soro)	—37	Lgvst.
Danchell, P. E. P., ...	—42	Lgvst.	Klagstad, P. B., ...	—41	
Dandert, E. M. A., ...	—41		Klemmer, E., ...	—42	Philol.
Danaus, N., ...	—42		Klensburg, L. L. A., ...	—39	Theol.
Dau, C. F., ...	—41	Theol.	Kog, C. D. B. M., ...	—35	Theol.
David, B. J., ...	—38	Lgvst.	Kog, C. H. J., ...	—41	Theol.
Davidson, D. E., ...	—39	Theol.	Kog, J. P. A., ...	—38	Theol.
Davidson, P. L., ...	—41	Lgvst.	Kogh, C. J., ...	—42	Lgvst.
Deegen, C. E., ...	—39	Lovth.	Kohlmann, A. B., ...	—31	Lovth.
Delbanco, D. H., ...	—39	Lovth.	Koussing, N. E., ...	—38	Theol.
Dessau, D. J., ...	—39	Lovth.	Frederiksen, N. S., ...	—40	Lovth.
Dichmann, C. A. E., ...	—40	Philol.	Fredrichsen, H. E., ...	—42	Theol.
Dichmann, F. A., ...	—39	Lgvst.	Fries, J. B., ...	—32	Theol.
Ditzel, M., ...	—10	Theol.	Fricse, G. H., ...	—39	Theol.
*Dohn, E. P. L., ...	—35	Theol.	Friis, D. J. F., ...	—35	Theol.
Dolberg, L. F., ...	—10	Theol.	Friis, F. E. A., ...	—31	Theol.
Dorph, J. P. E., ...	—40	Theol.	Friis, N. J., ...	—40	Theol.
Dorph, P., ...	—41	Theol.	Friis, P. J., ...	—30	Theol.
Dorph, P. H., ...	—40	Lgvst.	Friis, P. J., ...	—42	Theol.
Dorscheus, C. F., ...	—32	Lovth.	Fritz, L. E. B., ...	—41	Philol.
Dresing, F. R., ...	—41	Lovth.	Frost, E. P., ...	—40	Theol.
Dreyer, E. D., ...	—38	Lgvst.	Fryd, H. D. L., ...	—42	Theol.
Dricbein, B. A. B., ...	—39	Theol.	Frydensberg, P. J., ...	—39	Philn.
Duurloo, H. P., ...	—35	Theol.	Funder, P. F. J., ...	—42	Theol.
Dyrehauge, P. E., ...	—39	Theol.	Fyhn, L. A., ...	—40	Theol.
			Fonss, N. P., ...	—38	Theol.
Ebeling, C. A. E., ...	—32	Theol.			
Eberlin, A. J. E., ...	—39	Lovth.	Gad, E., ...	—42	Lovth.
Eckardt, J. E. F., ...	—41	Lovth.	Gade, C. P. N., ...	—31	Theol.
Ehrenreich, J. G., ...	—40	Theol.	Gade, F. L. E., (Riel)	—38	Lgvst.
Eibe, F. H., ...	—36	Theol.	Gandil, J. P., ...	—40	Lgvst.
Elvius, N. E., ...	—42	Theol.	Garben, H. P., ...	—36	Theol.
Engelhardt, N., ...	—40	Theol.	Gebaauer, J. E., ...	—38	Theol.
Engelsted, C. S. M. N., ...	—41	Lgvst.	Gemzoe, A. H., ...	—33	Lovth.
Engelsted, M. J. P. N., ...	—41	Theol.	Gerber, H. G., ...	—34	Lgvst.
Erichsen, F. E. E., ...	—39	Lovth.	Gjellebøll, N., ...	—40	Theol.
Erichsen, H. E., ...	—40	Theol.	Gjerlev, A. E. N., (Kristiania)	—38	Lovth.
Erichsen, B. S. M., ...	—38	Lgvst.	Gjerløff, L. L., ...	—42	Theol.
Erlandsen, J., ...	—35	Theol.	Giesking, P. H., ...	—41	Theol.
Erlev, J., ...	—38	Theol.	Giesking, S. S., ...	—39	Theol.
Erlandsen, F. S., ...	—40	Lovth.	Glud, A. E., ...	—34	Lovth.
Estrup, P., ...	—40	Lovth.	Gloerfeldt, J., ...	—40	
			Godske, E., ...	—30	Theol.
Faaborg, F. E., ...	—41	Theol.	Gorm, C. M., ...	—38	Theol.
Faber, F. L., ...	—40		Gottschalk, B. E., ...	—41	Lgvst.
Faber, J. E., ...	—39	Theol.	Gradmann, C. A., ...	—38	Lovth.
Faber, J. P., ...	—39	Theol.	Gregersen, G., ...	—39	Philol.
Fabricius, A. E., ...	—41	Theol.	Grundtvig, J. D. N. B., ...	—42	
Falkenskjold, A. E., ...	—42	Lgvst.	Grønbeck, A. B., ...	—35	Theol.
Fangel, G. E. F. M., ...	—42	Lgvst.	Grønlund, J. H. L., ...	—40	Theol.
Faurichou, A., ...	—38	Theol.	Grønvald, A. E. M., ...	—42	
Faurichou, N., ...	—42	Lovth.	Gude, L. J. M., ...	—37	Theol.
Fausbüll, M. B., ...	—38	Theol.	Gundel, P. B. E., ...	—40	Lgvst.
Feilberg, J. F., ...	—33	Theol.	Gyntelberg, A. F. B. N., ...	—39	Theol.
Femmer, N., ...	—39	Theol.	Gyldenfeldt, E., (Soro)	—34	Lovth.
Feville, E. N., ...	—37	Lgvst.	Gotzsche, E., ...	—38	Theol.
Fibiger, C. L. B., ...	—40	Lgvst.			
Fibiger, J. H. L., ...	—37	Theol.	Haase, B. L. E., ...	—36	Theol.
Fibiger, D. D., ...	—42	Philol.	Hagemann, F., ...	—39	Lovth.
Fiedler, J. C. G. S., (Soro)	—33	Theol.	Hagerup, G., ...	—41	Theol.
Find, H. E. B., ...	—40	Theol.	Hamburger, L. H., ...	—39	Theol.
Find, L. F., ...	—39	Theol.	Hammer, L. L., ...	—36	Theol.

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Hammershaimb, B. U., .	1839	Theol.	Hyrup, M., ...	1840	Theol.
Hansen, E. L., ...	—39		Høedt, F. L., ...	—36	Theol.
Hansen, E. N., ...	—41	Theol.	Høeg, P. C. C., ...	—38	Theol.
Hansen, E. E., ...	—37	Theol.	Høegh-Guldberg, E. F., .	—40	Loth.
Hansen, F. F., ...	—41		Hørbrøe, S. M., ...	—39	Theol.
Hansen, G., ...	—42		Høyer, L. F. B., ...	—39	Plitn.
Hansen, G. E. F., ...	—40	Loth.			
Hansen, H., ...	—39	Theol.	Ibsen, A. B., ...	—42	
Hansen, H. G. M., ...	—41	Theol.	Ibsen, J. C. L., ...	—32	Loth.
Hansen, J., (Soro)	—38	Loth.	Ingversen, B. A. L., . . .	—42	Theol.
Hansen, J. D., ...	—30	Loth.	Jrgens-Bergh, A. A. S., (Soro)	—37	Loth.
Hansen, L. E., ...	—42		Jshoy, C. F. A., ...	—40	Theol.
Hansen, M., ...	—32	Loth.	Jrael, J. E., ...	—35	Lgoff.
Hansen, M. F., ...	—41	Theol.	Jrael, J. H., ...	—37	Lgoff.
Hansen, P. C. F., ...	—40	Lgoff.	Jversen, A. E. F. G., . . .	—35	Theol.
Hansen, S. J. G., ...	—41	Loth.	Jversen, J. E., ...	—40	Theol.
Hansteen, L. E., ...	—37	Theol.	Jacobsen, E. E., ...	—39	
Hartnach, J. E. D., ...	—42	Theol.	Jacobsen, F. L., ...	—38	Loth.
Hasselriis, G. A. B., . . .	—39	Theol.	Jacobsen, G. B., ...	—35	Theol.
Hastrup, F. J., ...	—38	Theol.	Jacobsen, J. J., ...	—38	Plitn.
Hastrup, G., ...	—41	Loth.	Jacobsen, J. C. J., ...	—36	Theol.
Hattesen, H. B., ...	—42	Philol.	Jacobsen, L., ...	—35	Lgoff.
Haugsted, A. E. B., ...	—42	Theol.	Jahn, S. A. F., ...	—42	Loth.
Hauschultz, R. B. A., . . .	—42	Theol.	Jansen, N. P., ...	—39	Loth.
Harthausen, E. M., ...	—42		Jensen, E., ...	—35	Theol.
Harthausen, F. F., ...	—40	Loth.	Jensen, G., ...	—39	Theol.
Heerup, P. B., ...	—38	Theol.	Jensen, J., ...	—37	Plitn.
Heiberg, L. E., ...	—40	Lgoff.	Jensen, J., ...	—38	Lgoff.
Heichelmann, H. L. H., . .	—34	Theol.	Jensen, J. E., ...	—39	Theol.
Heide, A. E., ...	—42	Theol.	Jensen, P., ...	—32	Theol.
Heide, P. A. E., ...	—40	Loth.	Jensen, P. C. F. H., . . .	—37	Theol.
Heilmann, E. U., ...	—37	Theol.	Jensen, P. L., ...	—38	Theol.
Heilmann, R. E., ...	—38	Theol.	Jensen, T., ...	—42	Theol.
Heise, B., ...	—42	Theol.	Jeppefen, L. P., ...	—38	Theol.
Helms, E. E., ...	—34	Theol.	Jesperfen, N. L. J., . . .	—38	Theol.
Helms, J., ...	—42	Theol.	Jesperfen, N. B., ...	—37	Lgoff.
Hendel, M. L., ...	—41	Theol.	Jessen, E. A., ...	—41	Lgoff.
Henningfen, E. A., ...	—40	Theol.	Jessen, E. A. L., ...	—38	Theol.
*Hentze, F., ...	—38	Theol.	Jessen, P. N., ...	—41	Theol.
Herbst, E. F., ...	—37	Loth.	Johannesen, G., ...	—42	Theol.
Herforth, E. L. A., ...	—37	Loth.	Johansen, L., ...	—40	Theol.
Herløv, E. B., ...	—38	Theol.	Johansen, B. P. J., . . .	—42	
Herløv, H. B., ...	—39	Loth.	Johnsen, A. F., ...	—38	Theol.
Hermann, R. E., ...	—38	Theol.	Johnsen, G. E., ...	—38	Theol.
Hertel, H. E., ...	—38	Theol.	Johnson, J. R. M., ...	—39	Loth.
Hertz, J. M., ...	—42	Theol.	Johnstrup, J. F., ...	—37	Plitn.
Hertz, M. H. L., ...	—37	Theol.	Jorf, E. B., ...	—41	Lgoff.
Hilde, J. L. E., ...	—41	Theol.	Jorf, J. E., ...	—38	Theol.
Hjalmarfen, G., ...	—32	Lgoff.	Juel, A. G., ...	—42	
Hjort, J., ...	—11	Theol.	Juel, A. P. L., ...	—40	Loth.
Hjort, J. M. L., ...	—42	Theol.	Juel, F. F., ...	—42	
Hjort, L. H., ...	—36	Theol.	Juel, H. L., ...	—37	Theol.
Hoff, T. E. F. A., ...	—42		Juel, N., ...	—41	Loth.
Hoffmann, E. L., ...	—38	Loth.	Juul, J. E. G., ...	—34	Theol.
Hoffmann, M., ...	—36	Theol.	Jürgensen, F., ...	—30	Theol.
Holm, A. B., ...	—40	Theol.	Jürgensen, F. H., ...	—34	Theol.
Holm, J. H., ...	—38	Theol.	Jürgensen, G. L., ...	—41	Theol.
Holm, P. A., ...	—41	Theol.	Jørgensen, G. F., ...	—37	Loth.
Holmer, E. E., ...	—38	Loth.	Jørgensen, G. L., ...	—41	Theol.
Holst, N. L. L., ...	—38	Loth.	Jørgensen, H. E., ...	—31	Theol.
Homann, J. L., ...	—37	Loth.	Jørgensen, J. F., ...	—30	Theol.
Hommel, L. L., ...	—38	Theol.	Jørgensen, J. L. B., . . .	—39	Theol.
Hornbeck, T. H. L., ...	—34	Theol.	Jørgensen, B. E., ...	—37	Theol.
Hoskjær, E. F., ...	—42	Loth.			
Hougaard, D. A., ...	—41	Philol.	Rahrs, E. E., ...	—36	Loth.
Hovitz, J. E. G., ...	—40	Plitn.	Rahrs, D. E., ...	—39	Theol.
Hvidt, B., ...	—34	Plitn.			

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Kall, M. D. N., ...	1841	Loth.	Larsen, C. A., ...	1833	Loth.
Karstens, G. F. M. L., (Kiel)	—43	Lgoff.	Larsen, H. H. H., ...	—39	Theol.
Kastrup, P. H., ...	—41	Theol.	Larsen, J., ...	—35	Theol.
Kerrn, C. C. E., ...	—36	Philol.	Lassen, C. N., ...	—31	Philol.
Kielsen, S. L., ...	—30	Theol.	Lassen, J. B. G., ...	—37	Theol.
Kiilsgaard, J. C., ...	—41	Theol.	Lassen, N. B., ...	—35	Loth.
Kilian, C. F., ...	—37	Loth.	Lassen, N., ...	—40	Theol.
Kinch, J. S., ...	—40	Theol.	Laub, H. J. L., ...	38	Theol.
Kirketerp, C. E., ...	—39	Theol.	Laurent, J. P., ...	—40	Lgoff.
Kjellerup, C. E., ...	—38	Theol.	Lausen, H. L. G., ...	—30	Lgoff.
Kjellerup, J., ...	—40	Loth.	Lavatz, D. L., ...	—42	Lgoff.
Kjar, J. C., (forhen Snog)	—41	Theol.	Lebel, J. C., (Sorø)	—38	Lgoff.
Kjar, P. S., ...	—37	Theol.	Lendrop, M. P. E., ...	—38	Theol.
Klein, C. A., ...	—41	Theol.	Perke, B. L. E., ...	—38	Loth.
Klein, C. E., ...	—39	Theol.	Leth, A. E., ...	—40	Theol.
Klein, C. S., ...	—40	Loth.	Levetzow, A. C. L. S., . . .	—39	Loth.
Klein, P., ...	—39	Theol.	Levetzow, H. C. D. B., . .	—36	Loth.
Klein, B. E., ...	—38	Lgoff.	Levin, L., ...	—38	Lgoff.
Klem, C. E., ...	—38	Lgoff.	Levinson, L. J., ...	—39	Theol.
Klug, N. P., ...	—42	Theol.	Liebe, J. L. J., ...	—42	
Klüver, N. B., ...	—35	Theol.	Lindberg, C. J., ...	—40	Loth.
Knudsen, C., ...	—42	Theol.	Lindorff, J. F. L., ...	—41	Lgoff.
Knudsen, H. B. A., ...	—42		Linnemann, S., ...	—41	Loth.
Knudsen, R. K. B., ...	—42	Theol.	Linstow, K., ...	—32	Hist.
Knudsen, R. N., ...	—39	Theol.	Lipke, B. C. F., ...	—40	Loth.
Knuthsen, L., ...	—38	Theol.	Listow, C. N. S., ...	—40	Philol.
Knackenberg, G. S., ...	—40	Theol.	Lorentz, C. D., ...	—36	Loth.
Koch, A., ...	—35	Lgoff.	Lorentzen, H. N., ...	—41	Theol.
Koch, G. A. S., ...	—39	Hist.	Lorentzen, L. M. A., ...	—31	Loth.
Koch, H. C. E., ...	—39	Theol.	Lund, C. L., ...	—37	Lgoff.
Koch, J. G. E., ...	—41	Theol.	Lund, C. P. B., ...	—38	Theol.
Koch, H. J. G. E., ...	—37	Lgoff.	Lund, J. C., ...	—41	Theol.
Koeboed, J., ...	—41	Theol.	Lund, H. S., ...	—42	Lgoff.
Koeboed, J. N. A., ...	—38	Lgoff.	Lund, J., ...	—37	Lgoff.
Koeboed, M. P., ...	—41		Lund, J. P., ...	—36	Theol.
Kongsted, L., ...	—40	Theol.	Lund, N. A., ...	—35	Theol.
Kopp, N., ...	—41	Theol.	Lund, L. H., ...	—42	
Koss, H. C. J., ...	—41	Loth.	Lunding, C. F. M., ...	—42	
Krag, C., ...	—39	Theol.	Lützboft, H. J., ...	—40	Theol.
Krag, N. J., ...	—42	Loth.	Lybecker, A. E., ...	—38	Theol.
Kragh, J. M. P., ...	—42	Theol.			
Krarup, H. H., ...	—41		Magens, A. K., ...	—38	Lgoff.
Krarup-Hansen, C. J. L., . .	—36	Plukn.	Magens, P. A., ...	—37	Theol.
Krarup-Vilstrup, A. J., . .	—41	Theol.	Magnus, C. L. J. J., ...	—38	Lgoff.
Krebs, A. A. G., ...	—36	Theol.	Magnusson, G., ...	—39	Philol.
Krog, L. J. N., ...	—38	Theol.	Mahler, M. L. A., ...	—32	Theol.
Krogsgaard, C. H. H., . . .	—38	Theol.	Mansa, B. C. E., ...	—31	Lgoff.
Krohn, J. L. S., ...	—42	Theol.	Mantzius N. C. L., ...	—38	Theol.
Kroyer, H., ...	—36	Loth.	Marcher, H. C. F., ...	—42	Theol.
Kroyer, H. A., ...	—42	Theol.	Marcher, N. J. C., ...	—42	
Kroyer, J. B., ...	—39	Theol.	Marcusson, C., ...	—40	Loth.
*Kuhlman, C. H. G. A., . . .	—39	Theol.	Marker, M. P., ...	—41	
Kühnel, A. M. A., ...	—40	Theol.	Mathiesen, M. J., ...	—39	Theol.
Kühnel, E. D., ...	—39	Lgoff.	Mathiasen, H. M., ...	—39	Theol.
Køfte, J. P. H., ...	—41	Theol.	Matthiesen, C. E., ...	—42	
Køfte, B. H., ...	—42		Matthiesen, L. B., ...	—39	Theol.
Køie, J. A., ...	—36	Theol.	Matzen, M. L., ...	—42	
			Mazanti, P. J., ...	—38	Theol.
Lafjer, C. L. J., ...	—40	Theol.	*Mehren, A. F. M., ...	—38	Orient.
Langballe, J. J., ...	—41	Theol.	Mehren, J. J., ...	—35	Lgoff.
Lange, C. L. S., ...	—40		Meier, J. N., ...	—40	Theol.
Lange, C. B., ...	—40		Meinert, A. E., ...	—39	Theol.
Lange, F. M. J., ...	—38	Lgoff.	Meinert, A. P. L., ...	—42	Loth.
Lange, J. M. E., ...	—36	Theol.	Meinert, N. E., ...	—42	Lgoff.
Lange, M. L., ...	—42	Theol.	Meinig, A. B., ...	—38	Theol.
Lange, N. J., ...	—35	Theol.	Melfied, S., ...	—39	Theol.
			Meyer, H. B., ...	—43	Lgoff.

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Meyer, M. M., ...	1832	Lgvsf.	Nyborg, E. U., ...	1811	Lgvsf.
Meza, A. F. L., ...	—36	Lgvsf.	Nygaard, H. H., ...	—41	Lovsh.
Milo, A. F., ...	—36	Theol.	Nyholm, L. E.*, ...	—42	
Molbeck, E. R. F., ...	—39	Theol.	Nyholm, L. E. E., ...	—40	Theol.
Moltke, A. F., (Sorø)	—39	Lovsh.	Nysum, J. S., ...	—40	Theol.
Moltke, A. F. F., ...	—38	Lovsh.	Nedstou, H. R., ...	—41	
Moltke, F., (Sorø)	—38	Lovsh.			
Moltke, F. G. F., ...	—42		Offerfen, J. A., ...	—35	Theol.
Momme, A. E., ...	—40		Oluf, E. S. M., ...	—33	Theol.
Momme, J. J., ...	—39	Theol.	Olson, A. P., ...	—36	Lovsh.
Monrad, M. A., (Sorø)	—37	Lovsh.	Olson, L. B. F., ...	—40	Theol.
Morville, A. E. P., ...	—38	Lgvsf.	Olson, D. E., ...	—32	Lovsh.
Mosfin, E. A., ...	—41	Theol.	Olson, P. E., ...	—41	Lovsh.
Mosfin, L. A., ...	—38	Theol.	O'Drigny, E. E. M., ...	—37	Theol.
Moth, E. L. F. P., ...	—39	Theol.	Ottmann, E. E. B., ...	—41	Theol.
Moth, F. P. E., ...	—39	Theol.	Ostenfeldt, H. P. E. L., ...	—38	Theol.
Mourier, E. A., ...	—40	Theol.	Otterstrøm, J., ...	—41	Theol.
Muhle, E. A. D., ...	—39	Theol.	Ovesen, B. F., ...	—41	Theol.
Muhle, M. A., ...	—39	Theol.	Orenbøll, B. M. E., ...	—41	
Mule, E. L. E., ...	—39	Theol.	Orholm, L. S., ...	—39	Theol.
Mule, J., ...	—40	Theol.			
Munch, F. J. E., ...	—38	Theol.	Panduro, H. R., ...	—41	Theol.
Munch, J. B., ...	—40	Theol.	Panum, P. L. (Kiel), ...	—41	Lgvsf.
Müffelmann, E. F., ...	—40	Lgvsf.	Pashjerg, L. G., ...	—41	Theol.
Müller, E. F., ...	—40	Theol.	Patermann, J. E., ...	—41	Theol.
Müller, D. J. A. F., ...	—38	Philol.	Pechlin, E. F. D. G., ...	—42	
Müller, G. B., ...	—38	Theol.	Pedersen, H. A., ...	—40	Pltkn.
Müller, H. R. H., ...	—40	Theol.	Pedersen, R., ...	—35	Theol.
Müller, N. B., ...	—40	Theol.	Pedrin, A. D.*, ...	—42	
Müller, S. E., ...	—41	Theol.	Petersen, A. S. D., ...	—42	Theol.
Münster, A. J. P., ...	—41	Theol.	Petersen, E. F., ...	—36	Theol.
Münster, G. A., ...	—37	Theol.	Petersen, E. F., ...	—38	Theol.
Münster, G. D. E., ...	—40	Theol.	Petersen, F. E. F., ...	—38	Theol.
Münster, H. B., ...	—39	Theol.	Petersen, F. G. E., ...	—39	Theol.
Münster, D. F. H., ...	—40	Theol.	Petersen, F. J. H., ...	—39	Theol.
Münster, P. G., ...	—39	Theol.	Petersen, H. F. E., ...	—40	Theol.
Møller, A., ...	—36	Lovsh.	Petersen, H. G. R. F.*, ...	—42	
Møller, A. E. F. E., ...	—41	Lgvsf.	Petersen, H. P. L., ...	—37	Theol.
Møller, E. L., ...	—33	Theol.	Petersen, J., ...	—35	Lovsh.
Møller, E. P., ...	—40	Theol.	Petersen, J. P. L., ...	—30	Lovsh.
Møller, E. R., ...	—39	Philol.	Petersen, L. R., ...	—36	Theol.
Møller, H. D.*, ...	—42		Petersen, L. B., ...	—36	Theol.
Møller, J., ...	—36	Theol.	Petersen, R. S., ...	—35	Pltkn.
Møller, J. A., ...	—38	Theol.	Pflugmacher, G. P. E.*, ...	—40	Lgvsf.
Møller, J. A. P., ...	—41		Philip, L., ...	—30	Lgvsf.
Møller, J. L., ...	—39	Theol.	Philipsen, A., ...	—42	Lovsh.
Møller, M. S., ...	—42		Philipsen, G. S. F., ...	—38	Lovsh.
Møller, M. S. L., ...	—41	Lovsh.	Plenge, E. J., ...	—36	Theol.
Møller, N. A., ...	—41	Theol.	Plesner, E., ...	—37	Theol.
Mønster, A. F., ...	—34	Lgvsf.	Plesner, H. F., ...	—41	Theol.
Mønster, H. P. B., ...	—40	Lgvsf.	Plesner, H. P., ...	—35	Theol.
			Plesner, B. E., ...	—35	Theol.
			Ploug, G. E., ...	—40	Theol.
Ranneftad, F. E., ...	—41	Theol.	Poulsen, J. P. E. A., ...	—40	Theol.
Ransen, F. P. R., ...	—42	Theol.	Poulsen, B. H., ...	—40	Lgvsf.
Reergaard, F. E. E., ...	—31	Theol.	Poulsen, E. M. F., ...	—40	Theol.
Reergaard, J. G. F., ...	—41	Theol.	Poulsen, H. F., ...	—33	Lovsh.
Reefs, A. E. E. J., ...	—31	Theol.	Povelsen, L. E., ...	—37	Theol.
Rielsen, E., ...	—39	Theol.	Povelsen, L. J. B., ...	—39	Lovsh.
Rielsen, E. F., ...	—42	Theol.	Prahl, E. P., ...	—42	Lgvsf.
Rielsen, E. L., ...	—42	Theol.	Preetzmann, E.*, ...	—42	Philol.
Rielsen, E. P. S., ...	—38	Theol.	Preys, G., ...	—38	Theol.
Rielsen, F. L., ...	—39	Philol.	Priess, D. F., ...	—41	Theol.
Rielsen, H. H., ...	—38	Theol.	Prosch, E. G. E., ...	—33	Theol.
Rielsen, H. H. F., ...	—39	Lovsh.	Puggaard, H. E. B., ...	—40	Pltkn.
Rielsen, J. P. F.*, ...	—42				
Rissen, J. H. (Sorø), ...	—37	Theol.	Driftgaard, E., ...	—32	Lovsh.
Rissen, H. P. E., ...	—37	Theol.	Driftgaard, J. P. D., ...	—41	Theol.

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Raaschou, N. P., ...	1841	Theol.	*Schierup, P. C., ...	1832	Theol.
Rahbek, J. S., ...	—40	Theol.	Schiøtz, J. B., ...	—31	Theol.
Rahlff, J. G. S., ...	—41	Lgvsf.	Schlegel, H. F. B., ...	—42	Theol.
Rambusch, E. B. A., ...	—40	Theol.	Schlegel, N. F., ...	—42	Lovth.
Ramus, J. J., ...	—40	Lovth.	Schmidt, A. C., ...	—41	Lovth.
Rasch, J. E., ...	—30	Theol.	Schmidt, J. L., ...	—42	Lgvsf.
Rasmussen, M. N. C. R., ...	—34	Theol.	Schmidt, L. S., ...	—38	Theol.
Rasmussen, N., ...	—31	Theol.	Schmidt, N., ...	—40	Theol.
Rasmussen, N. C., ...	—39	Theol.	Schmidt, N. C., ...	—37	
Rasmussen, T. A. B., ...	—40	Theol.	Schmith, H. J. J., ...	—38	Philol.
Ravn, C. A., ...	—39	Theol.	Schou, C. M., ...	—40	Lgvsf.
Reck, C. F. D., ...	—36	Lgvsf.	Schou, J. J., ...	—36	Theol.
Recke, A. F., ...	—38	Lovth.	Schougaard, N., ...	—37	Theol.
Redsted, D. A. F. L., ...	—40	Theol.	Schow, C. F. S., ...	—42	Lovth.
Rice, J. L., ...	—39	Lovth.	Schow, N. A., ...	—37	Theol.
Rieberg, P. N., ...	—36	Theol.	Schow, N. A. L., ...	—38	Theol.
Rieslund, H. C., ...	—42		Schow, U. F. N., ...	—41	Lovth.
Reich, J. B. C. A., ...	—38	Lovth.	Schrader, N. B. B., ...	—40	Theol.
Reisenstein, J. F. J., ...	—37	Theol.	Schrum, L. B. M., ...	—38	Lovth.
Reimuth, J. C. E., ...	—38	Theol.	Schultz, L., ...	—40	Lovth.
Reinhardt, J. C. L., ...	—35	Philol.	Schult, A. F., ...	—35	Lgvsf.
Reinhardt, J. L., ...	—34	Nathst.	Schwartz, D. F., ...	—41	Lgvsf.
Reisz, A. C. B., ...	—42	Lovth.	Schwartzbren, L. S., ...	—41	Lovth.
Repholtz, M. G. P., ...	—42	Lovth.	Schwartzkopf, H. C., ...	—38	Lovth.
Richter, F., ...	—35	Theol.	Schwenzen, F. D., ...	—39	Lovth.
Richter, J. C., ...	—35	Theol.	Schøller, N. C., ...	—41	Lovth.
Richter, J. C., ...	—38	Theol.	Schønberg, C. B. C., ...	—39	Lovth.
Riedewaldt, J. C., ...	—41	Lgvsf.	Schønning, G. C., ...	—41	Lovth.
Rimestad, C. B., ...	—32	Lovth.	Schønning, N., ...	—39	Lgvsf.
Rink, H. J. (Soro), ...	—38	Pitkn.	Secher, C. F., ...	—33	Theol.
Ritto, H. J., ...	—39	Theol.	Sehestedt, J. N., ...	—37	Lgvsf.
Rohde, N. B., ...	—41	Theol.	Sehestedt, N., ...	—37	Theol.
Rohde, L., ...	—39	Theol.	Seidelin, D. C., ...	—41	Lovth.
Rosen, B. S. A. (Soro), ...	—36	Lgvsf.	Seidelin, J. C., ...	—38	Theol.
Rosendahl, H., ...	—42		Seidelin, H. C. P., ...	—33	Philol.
Rosenkrantz, J. F. A., ...	—39	Fstvsf.	Seidelin, P. C., ...	—42	
Rosenstand, A., ...	—42	Lovth.	Selmer, N. J., ...	—40	Theol.
Rosenørn, A., ...	—41	Lovth.	Sererin, L. B., ...	—37	Lovth.
Rosenørn, P. C., ...	—38	Lovth.	Seydevitz, J. C. S., ...	—40	Lovth.
Rosenørn, P. D., ...	—42		Sibbern, L. F. G., ...	—42	Theol.
Rosenørn-Lehn, D. D. (Soro), ...	—41	Lovth.	Sidenius, J., ...	—42	Theol.
Rostrup, A. J., ...	—40	Theol.	Silfverberg, C. F. A., ...	—41	Lgvsf.
Rostrup, H. J., ...	—39	Lgvsf.	Silfverberg, C. G., ...	—41	Lgvsf.
Rothe, J., ...	—38	Lgvsf.	Simonsen, C. L., ...	—36	Theol.
Rottbøll, C. F., ...	—40	Theol.	Simonsen, L. L., ...	—33	Lovth.
Rybsahm, C. F. B., ...	—41	Lovth.	*Sivertsen, B., ...	—36	Philol.
Rybsahm, J. D. L., ...	—38	Theol.	Sivertsen, H., ...	—40	Lgvsf.
Rybsahm, J. G. A., ...	—39	Lgvsf.	Sivertsen, J., ...	—39	Theol.
Ryder, C. J., ...	—38	Theol.	Skjervek, J. L., ...	—37	Theol.
Rømer, H. C., ...	—36	Theol.	*Slamberg, H. C., ...	—31	Theol.
Rømer, H. C. B., ...	—39	Lovth.	Smith, C. A. C., ...	—42	
Rømer, L. F., ...	—42	Theol.	Smith, G. F. J., ...	—38	Theol.
Rømmer, J. F. S., ...	—33	Lovth.	Smith, J., ...	—38	Theol.
			Smith, M. F. C., ...	—33	Theol.
Saaby, N., ...	—33	Theol.	Snorrasen, B., ...	—42	Theol.
Sabro, J. S. L., ...	—38	Theol.	Soetmann, H. B., ...	—38	Theol.
Sahl, J. C., ...	—33	Lgvsf.	Sommer, C. C. L. F., ...	—34	Lgvsf.
Salomon, N., ...	—42		Sommer, F. M., ...	—38	Theol.
Salto, C. E., ...	—38	Theol.	Sommer, J., ...	—40	Theol.
Satterup, H. P. B., ...	—39	Lgvsf.	Sommersted, N. B., ...	—38	Theol.
Sartorff, M. H., ...	—39	Lgvsf.	Sonderburg, C. F. S., ...	—40	Theol.
Schack, H., ...	—41		Sporon, C. G. N. B., ...	—41	Lovth.
Schack, H. E., ...	—37	Lovth.	Spæth, B. C. C., ...	—39	Lovth.
Schallemose, P. G. L., ...	—42	Theol.	Staal, C. L. S. E., ...	—38	Lovth.
Schaltz, M. C., ...	—34	Theol.	Stabell, H. M., ...	—41	Lovth.
Scharling, N. C., ...	—40	Theol.	Stabell, H. R. G. J., ...	—38	Theol.
Schierning, H. C. E., ...	—40	Theol.	Stabell, J. A., ...	—36	Theol.

Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.	Navne.	Imma- trikula- tionsaar.	Studii- fag.
Stabell, N. S. A., . . .	1836	Igvff.	Bahl, E. S., ...	1839	Theol.
Stallknecht, S. C., . . .	—34	Igvff.	Baleur, A. M., ...	—40	Theol.
Stampe, S., Baron, . . .	—40	Lovfh.	Baleur, B. T., ...	—40	Theol.
Staun, J. C., ...	—35	Theol.	Barburg, L. A., ...	—39	Theol.
Steenberg, J. G. J., . .	—39	Theol.	Barming, P. S., ...	—38	Pltkn.
Steenberg, D. M. J. S.,	—37	Theol.	Baupell, C. T., ...	—41	Theol.
Steenstrup, M. G. G., .	—40	Theol.	Beber, J. S. B., ...	—36	Igvff.
Stilling, P. M., ...	—32	Theol.	Bedel, A. P. A., ...	—31	Theol.
Stochholm, D. G., . . .	—32	Theol.	Bedel, C., ...	—40	Lovfh.
Strandgaard, N. J. C., .	—40	Lovfh.	Bedel, P. A. J. S., . . .	—40	Lovfh.
Struckmann, C. R., . . .	—40	Igvff.	Beilbach, J., ...	—36	Lovfh.
Sündenbergh, M. J., . .	—35	Theol.	Bellendorf, J. T. B. C.,	—41	Lovfh.
Svelmøe, C. G., ...	—38	Theol.	Bengel, C. M., ...	—40	Lovfh.
Svendsen, J. J. J., . . .	—41	Theol.	Bengel, P. C., ...	—33	Igvff.
Synneftved, A. T., ...	—35	Theol.	Verlauff, B. J. C., . . .	—39	Theol.
Sørensen, C. A. T., . . .	—34	Theol.	Bernich, J. P. S., ...	—40	Theol.
Sørensen, F. C., ...	—42		Besenberg, C. C. B., . .	—42	Lovfh.
Sørensen, H. J. J., . . .	—38	Theol.	Bestengaard, D., ...	—40	Theol.
Sørensen, J. P. M., . .	—38	Theol.	Bestergaard, C. S., . . .	—38	Theol.
			Bestergaard, C. J., . . .	—41	Lovfh.
Taaffe, T. C., ...	—42	Theol.	Bestergaard, S. B., . . .	—41	Igvff.
Teilmann, J., ...	—33	Lovfh.	Beylandt, C. M., ...	—39	Theol.
Teilmann, P. J., ...	—38	Theol.	Beyvadt, J. P., ...	—38	Igvff.
Thomsen, C., ...	—42	Igvff.	Bigh, J. R., ...	—40	Theol.
Thomsen, C., ...	—40		Bilhielm, M. J. A., . . .	—41	Igvff.
Thomsen, G. T., ...	—37	Lovfh.	Binge, C. B. A., ...	—41	
Thorarensen, G., ...	—40	Theol.	Binge, D. C. A., ...	—40	Lovfh.
Thorbjørnsen, T., ...	—42	Igvff.	Binkel-Horn, B., ...	—39	Theol.
Thorbrøgger, D. T., . . .	—37	Pltkn.	Binslow, L. J., ...	—42	
Thordarsen, G., ...	—40	Igvff.	Binther, N. P. R., . . .	—39	Theol.
Thornam, L., ...	—37	Philol.	Bithusen, C. D., ...	—40	Igvff.
Thoroddsen, J., ...	—41	Lovfh.	Bogelsang, S. C., ...	—42	Theol.
Thune, S. J. J., ...	—42		Bohnsen, C. J. L., ...	—37	Theol.
Thurah, L., ...	—42	Theol.	Voigt, C. D. A., (Sørø)	—38	Theol.
Thygesen, P. B. T., . . .	—38	Theol.	Voigt, C. D. A., ...	—40	
Tiemroth, M. C. A., (Kri-			Voigt, J. P., ...	—30	Lovfh.
stiania), ...	—41	Igvff.	Woldemar, N. L., ...	—30	Theol.
Tinghuus, C. B. S., . . .	—39	Theol.	Wolff, C., ...	—33	Theol.
Tinghuus, S. C. M., . .	—35	Theol.	Wolff, S. C., ...	—33	Theol.
Togsverd, S. C., ...	—42		Wolff, J. J. R., ...	—37	Theol.
Togsverd, D. C., ...	—42		Wolff, N., ...	—41	Theol.
Tolderlund, S. S. B., . .	—38	Lovfh.	Wolshagen, J. S., ...	—36	Lovfh.
Tollstrup, J. C. B., . . .	—39	Theol.	Wolters, N. T. M. G. R.,	—40	Igvff.
Tommerup, C. T. G., . .	—38	Theol.	Worsaae, J. J. A., ...	—38	Lovfh.
Trendner, C. B., ...	—41	Philol.	Bright, C. J., (Kiel) . .	—43	Igvff.
Trojel, C. A. J., ...	—42	Theol.	Wroblewsky, C., ...	—39	Lovfh.
Turen, C. C. S., ...	—42	Theol.	Wroblewsky, J. J., . . .	—41	Igvff.
Turen, L. C., ...	—40	Lovfh.	Wulff, C., ...	—32	Theol.
			Woldike, C. M., ...	—38	Theol.
Uldall, L., ...	—37	Igvff.			
Undall, B., ...	—39	Lovfh.	Zachariae, G. J., ...	—38	Igvff.
Ussing, A. J. C., ...	—41	Theol.	Zytpphen, J. S. J., ...	—41	
Ussing, C., ...	—39	Lovfh.			
Ussing, S., ...	—41	Theol.	Orbech, C. B., ...	—38	Igvff.
Uttenthal, C. J., (Sørø)	—40	Theol.	Orsted, A. S., ...	—35	Nathst.
			Orsted, L. C. J., ...	—42	
			Orsted, S. B., ...	—38	Theol.
Rad, C., ...	—42	Theol.	Drum, J. C. M., ...	—41	Theol.
Bahl, A. T., ...	—35	Theol.	Drstrup, N. P., ...	—38	Theol.

Examina i 1843.

A. Theologisk Examen.

Til dennes theoretiske Del meldte sig i Aarets første Kvartal 26 Studerende, af hvilke 2 ikke indsendt sig ved og 2 forlode den skriftlige, 1 udeblev fra og 3 for-

Iode den mundtlige Prøve og 1 erklæredes immaturus, saa at kun 17 fuldendte Examen; i 2det Kvartal meldte sig 35 af hvilke 1 udeblev fra og 3 forlode den skriftlige, 1 ikke indfandt sig ved den mundtlige Prøve, 30 afsløvere Examen; i 3die Kvartal fuldendte 19 Examen, efterat af 26 anmeldte 3 havde forladt den skriftlige og 4 trukket sig tilbage fra den mundtlige Prøve; i 4de Kvartal afsløvere af 43 anmeldte 29 Examen, idet 1 erklæredes immaturus efter den skriftlige Prøve, og af de øvrige 13 trak sig tilbage dels fra denne dels fra den mundtlige. I hele Aaret fuldendte saaledes, da 3 Kandidater underkastede sig Prøverne 2 Gange, 92 Studerende den theologiske Examen, af hvilke dog 9 tidligere havde taget Examen, saa at Antallet af ny tilkomne Kandidater ifkun er 83. Af de 12 som ialt toge Examen om, opnaaede de 9 en bedre Karakter end forhen.

Af de 92 Kandidater tilkjendtes 33 Laudabilis, hvoraf 1 adm. Laud., 9 med Tillægget inpr. ob spec. scr., 51 Haud illaudabilis, hvoraf 3 med Tillægget spec. scr. ld. dign., 8 Non contemnendus.

Til Examens praktiske Prøver indstillede sig ialt 74 Kandidater, nemlig 59 i Hovedstaden, 15 i Provindserne. Af de Førstnævnte underkastede 35 sig begge Prøverne, de øvrige enten den homiletiske eller kateketiske alene, hvorved 9, som tidligere havde taget den anden af bemeldte Prøver, afsløvere disse, for de øvrige 15 refterer endnu den ene Prøve. Af de 44 Kandidater der saaledes i 1843 have i Kjøbenhavn afsløveret enten begge Prøverne eller den refterende af de to Prøver, have 27 opnaaet Laud. eller bedre Karakter, 9 Haud illaud. eller ringere Karakter, for begge Prøverne, 8 Laud. for den ene, Haud illaud. for den anden. De 15 Kandidater der afslagde Prøverne for Biskopperne, underkastede sig alle begge Prøverne, paa 1 nær, som tidligere i Kjøbenhavn havde afsløveret den homiletiske, og nu alene afslagde den kateketiske Prøve. Af disse 15 Kandidater erholdt 9 Laud. eller højere Karakter, 3 Haud illaud. for begge Prøver, 3 blandede Karakterer.

Listerne følge:

I. Theoretisk Examen.

¹² / ₁ . Plenge, Th. Ch. Ed., (1838) { Ld. i. ob sp. scr.	¹ / ₅ . Leth, Andr. Pt. Mrt., (1838) . . Laud.
— Røstb, R. Dd., (1832) H. ill.	— Schiødt, B. Svr., (1831) . . . H. ill.
— Schütz, C. Mt. Ed., (1832) . . H. ill.	— Sundbye, Ch. Pt., (1830) . . N. cont.
¹³ / ₁ . Blicher, Pt. Brochner, (1837) . . Laud.	² / ₅ . Hasselqvist, R. Pt., (se Ld. i. ob 27de Oktbr. 1842) . . { sp. scr.
— Dvre, Wilhelm, (1836) H. ill.	— Jacobsen, Th. Ch. Bendz, (1834) H. ill.
— Bay, Sn. Ant., (1836) H. ill.	— Valter, Fr. B. Ed., (1838) . . N. cont.
¹⁶ / ₁ . Borre, Ch. Ed., (1837) Laud.	⁴ / ₅ . Mynster, Ch. Ed. Rt., (1836) Adm. Ld.
— Jacobsen, C. Ch. Em., (se 9de Juli 1842) H. ill.	— Sprechelsen, Fr. Bartholom., { Ld. i. ob (se 1ste Novbr. 1842) . { sp. scr.
— Bistrup, Ch. Th. Lodberg, (1837, se 3die Juli) N. cont.	— Jversen, Jver, (1837) H. ill.
¹⁷ / ₁ . Richelieu, Louis Arm. Em., Ld. i. ob Septim. du Mésis, (1839) { sp. scr.	⁵ / ₅ . Tidemand, Odin Volf, (1838) . Laud.
— Hoffmeier, Henrik, (1835) . . N. cont.	— Krog-Meyer, Ch. C. Fr. Em. Aug., (Sørø 1836) H. ill.
— Riber, Peter, (1838, se 30te Oktbr.) N. cont.	— Bladel, Aug. Ehlers, (1836) . . H. ill.
¹⁸ / ₁ . Fog, Bruun Juul, (1837) . . . Laud.	⁸ / ₅ . Schwartz, J. Ch. Aug., { Ld. i. ob (1837) { sp. scr.
— To forlode Examen.	— Helms, Fr. Bagger, (1838) { Ld. i. ob sp. scr.
¹⁹ / ₁ . Beck, H. Jhn. Gu., (1836) . . Laud.	— Golding, Pt. Andr., (1832) . . H. ill.
— Mølbeck, Jhn. C. Hieron., (1836) H. ill.	⁹ / ₅ . Reiersen, Ch. Fr. Cai, (se 9de Novbr. 1842) Laud.
— Evane, Sn. G. Clausen, (1836) H. ill.	— Steenbuch, C. Ch. Berl., (se 28de April 1842) H. ill.
²⁰ / ₁ . Ingerslev, Jt. Fr., (1837) . . . Laud.	— Neve, J. Ch. Sigism., (1828) . H. ill.
— En forlod Examen.	
²⁴ / ₄ . Elmqvist, Alfr. Sjalmar, (1836) Laud.	³ / ₇ . Selmer, G. Ant., (1838) { H. ill. sp. scr. l. dgn.
— Hommel, Cr. Ad. Em., (1838) H. ill.	— Fausbüll, Pt. Jt. Rosenst., (1836) H. ill.
— Jørgensen, Pd. Estrup, (1837) . H. ill.	— Bistrup, Ch. Th. Lodberg, (se 16de Januar) H. ill.
²⁵ / ₄ . Andersen, Fr. B., (1838) Laud.	⁴ / ₇ . Sørensen, R. Pt., (1838) . . . Laud.
— Luplau, Dn. C. Erh., (1837, se 6te Novbr.) H. ill.	— Risom, C. Martinus Gu., (se 7de Novbr. 1842) H. ill.
— Bilting, Em. Aug., (1835) . . N. cont.	⁵ / ₇ . Høegh, Esp. Mrc. Fr., (1836) . H. ill.
²⁷ / ₄ . Rasmussen, Fr. Bld., (1839) . . Laud.	— Friis, Immanuel, (1837) . . . H. ill.
— Jensen, Th. Pt., (1837) H. ill.	— Grove, Gerhard, (1838) . . . H. ill.
— Jørgensen, El. Theoph., (1835) N. cont.	⁶ / ₇ . Sørensen, Ed. Hemmer, (1837) Laud.
²⁸ / ₄ . Blauenfeldt, Wichmann, (1835) Laud.	
— Jessen, Peter, (1836) Laud.	
— Høeg, Peter, (se ² / ₁₁ . 1842) . H. ill.	

⁶ / ₇ . Hørring, S. Jf., (1836) H. ill.	— Jørgensen, C. Jf. Em., (se 31te Oktbr. 1842) N. cont.
— Lindhard, Mgn. Ant., (1833) . N. cont.	³⁰ / ₁₀ . Svane, S. Jr., (1838) Laud.
⁷ / ₇ . Asfens, N. Vinther, (1839) Laud.	— Voldise, Jeremias, (1838) H. ill.
— Buhl, Peter, (1833) H. ill.	— Riber, Peter, (se 17de Januar) H. ill.
— Bertelsen, Nis, (1836) H. ill.	³¹ / ₁₀ . Faber, Ch. Gf. Weber, (1838) { Ld. i. ob sp. scr.
¹⁰ / ₇ . Rasmussen, C. Henn., (1837) . H. ill.	— Trojel, Pt. Enh., (1837) H. ill.
— Roefod, S. Jf. Hansen, (1836) H. ill.	En forlod Examen.
— Søyer, D. Ed. Ascanius, (1834) N. cont.	¹ / ₁₁ . Claudi, Julius, (1838) . { H. ill. sp. ser. l. dgn.
¹¹ / ₇ . Lundholm, Pt. Ed. Jdn., (1836) H. ill.	— Jørgensen, Pt. Jngv., (1837) . H. ill.
— Olesen, Ld. Jdn., (1837) H. ill.	— Gede, C. Em., (1836) H. ill.
²³ / ₁₀ . Grønberg, N. Pt., { Ld. i. ob (1838) { sp. scr.	² / ₁₁ . En forlod Examen.
— Hørbrøe, Sabinus, (1838) H. ill.	— Høstrup, J. Ch., (1837) Laud.
— Lehn En. Jr. E., (se 5te Juli 1842) H. ill.	En forlod Examen.
²⁴ / ₁₀ . Nielsen, Frederik, (1838) Laud.	³ / ₁₁ . Blach, Ed. Jhn., (1838) Laud.
— Hjort, J. E. Jr. Ad., (1835) . H. ill.	— Latjer, Ch. Corn. Lerche, (1837) H. ill.
— Dorscheus, Ed. Jf., (1837) . . H. ill.	— Rützou, Kf. Ld. G., (1837) . . H. ill.
²⁶ / ₁₀ . Barfoed, Immanuel, (1838) { Ld. i. ob sp. scr.	⁶ / ₁₁ . Luplau, Dn. E. Gry., (se 25de April) { H. ill. sp. ser. l. dgn.
— Lottrup, Jf. Aug. B., (1836) . H. ill.	— Thaning, Torkel, (1837) H. ill.
— Borsee, C. Jr. S. Ch. Em., (1836) H. ill.	— Albrechtsen, Cf. Kf., (1834) . . H. ill.
²⁷ / ₁₀ . Krarup, N. Pt., (1838) Laud.	⁷ / ₁₁ . Krarup, N. Bygum, (1838) . . . Laud.
— Fogh, Kf. Chf. Kall, (1838) . Laud.	— Besterboe, J. Ch. Ed., (1834) . H. ill.
	En forlod Examen.

2. Homiletisk-kateketiske Prøver.

a. I Kjøbenhavn.

	Homil. Prøve.	Kat. Prøve.
Bendtsen, Ld., (theor. Ex. 13de Juli 1832 H. ill.)	³ / ₇ H. ill.	¹⁹ / ₇ H. ill.
Brasch, Ch. Sn., (21de Oktbr. 1835 Laud.)	²² / ₆ Laud.	
Rnudsen, Ch. B. Sn., (7de Maj 1836 H. ill.)	¹³ / ₇ v. Laud.	¹⁹ / ₇ Laud.
Bülmann, Ch. Ld., (7de Juli 1836 H. ill.)	⁶ / ₆ H. ill.	²¹ / ₆ H. ill.
Hald, Er. Mt. Em., (12te Juli 1836 Laud.)	²⁴ / ₁₀ Laud.	²² / ₁₀ H. ill.
Belding, Jr. Pt., (17de Novbr 1836 Laud.)	(1839 Laud.)	²² / ₁ Laud.
Olivarius, C. Aug., Adj. i Slagelse, (24de Novbr. 1836 Laud.)	³ / ₁ Laud.	
Brandt, Mr. S. Sn., (5te Maj 1837 H. ill.)	(1842 H. ill.)	¹² / ₂ Laud.
Bloch, Pt. Otto, (6te Juli 1837 H. ill.)	⁴ / ₁₂ Laud.	³ / ₁₂ v. Laud.
Scheller, G. Ch., (6te Juli 1837 Laud.)	(1839 Laud.)	¹³ / ₇ Laud.
Petersen, Jh. Ch. Ld., (15de Jan. 1838 H. ill.)	(1839 Laud.)	¹² / ₂ Laud.
Christensen, Esp., (16de Jan. 1838 Ld. i. ob sp. scr.) . . .	¹⁴ / ₃ v. Laud.	²² / ₁ Laud.
Mynster, Jr. Joak., (26de April 1838 Laud.)	⁹ / ₆ Adm. Ld.	(1842 Laud.)
Döhsner, Jh. G., (7de Juli 1838 H. ill.)	(1841 Laud.)	{ (1841 H. ill.)
Jacobsen, J. Bog. Steenstrup, (12te Juli 1838 Ld. i. ob sp. scr.)	¹⁷ / ₈ Laud.	¹³ / ₇ Laud.
Bagger, J. Ld. Jr., (12te Juli 1838 H. ill.)	²⁸ / ₁₂ H. ill.	²⁹ / ₁₂ Laud.
Gjølby, N. Bertelsen, (18de Jan. 1839 Laud.)	¹ / ₁₂ Laud.	³ / ₁₂ v. Laud.
Aggaard, Frederik, (12te Maj 1839 H. ill.)		¹² / ₂ Laud.
Jungersen, And. Ch., (3die Maj 1839 Laud.)	²⁸ / ₁₀ Laud.	⁵ / ₁₁ Laud.
Møller, Ch. Dn., (4de Maj 1839 Laud.)		⁵ / ₁₁ Laud.
Jørgensen, Kf. Sn., (12te Juli 1839 N. cont.)	¹⁵ / ₈ H. ill.	¹⁶ / ₈ H. ill.
Schøler, S. B. Riber, (4de Novbr. 1839 Laud.)	³¹ / ₁₀ Laud.	⁴ / ₁₀ Laud.
Rosfoed, D. Ed. Sonne, (4de Novbr. 1839 H. ill.)	²¹ / ₈ Laud.	¹⁶ / ₈ H. ill.
Hagerup, Esler Henning, (13de Jan. 1840 Laud.)		⁹ / ₄ Laud.
Jensen, C. Ch., (14de Jan. 1840 H. ill.)	³¹ / ₇ v. Laud.	
Besterboe, S. Jr. J. Sn., (14de Jan. 1840 N. cont.) . . .	¹ / ₃ v. Laud.	¹⁹ / ₃ Laud.
Perch, J. Ad., (28de April 1840 H. ill.)	(1841 Laud.)	¹³ / ₇ Laud.
Hjorth, Vor. Andr., (5te Maj 1840 H. ill.)	(1842 H. ill.)	²² / ₁₀ H. ill.
Christiani, C. Em. Ant., (6te Maj 1840 Laud.)	²⁰ / ₁₂ Adm. Ld.	
Bendt, Ch. Aug., (1ste Juli 1840 H. ill.)	¹⁷ / ₅ Laud.	
Lundebahl, Andr. Pt., Adj. i Frederiksborg, (2den Juli 1840 Laud.)	³ / ₅ Laud.	(1842 Laud.)
Hansen, Mour. Mørch, (8de Juli 1840 Ld. i. ob sp. scr.)	¹³ / ₁₁ Laud.	²⁰ / ₉ Ld. et qu. egr.
Stilling, Jf. Kf. Sn. Jdn., (11te Juli 1840 Laud.)		⁷ / ₅ Laud.
Garde, Pt. Ch., (29de Oktbr. 1840 Laud.)	¹⁹ / ₉ v. Laud.	
Thomsen, Jf. Kf. Ld., (4de Novbr. 1840 Laud.)	²¹ / ₉ v. Laud.	
Boye, Jh. Jr., (6te Novbr. 1840 H. ill.)	² / ₉ H. ill.	

	Homil. Prøve.	Kat. Prøve.
Langhoff, C. Ch. Emil, (22de Jan. 1841 Laud.)	$\frac{19}{10}$ Laud.	$\frac{4}{10}$ Adm. Ld.
Diurhuus, Andr., (25de Jan. 1841 Laud.)	$\frac{24}{8}$ Laud.	$\frac{23}{8}$ Laud.
Seidelin, Imm. Honor., (26de Jan. 1841 Laud.)	$\frac{2}{6}$ Laud.	$\frac{7}{5}$ H. ill.
Sonne, H. Ch., (29de Jan. 1841 Ld. i. ob sp. scr.)	$\frac{21}{1}$ v. Laud.	$\frac{19}{7}$ Laud.
Becher, Mort. Thomsen, (19de April 1841 Laud.)	$\frac{28}{6}$ Laud.	$\frac{22}{1}$ Laud.
Brochner, J. C., (21de April 1841 H. ill.)	$\frac{16}{9}$ H. ill.	$\frac{29}{12}$ Laud.
Fog, Fr. Andr. Ed., (6te Juli 1841 H. ill.)	$\frac{12}{7}$ H. ill.	$\frac{20}{9}$ H. ill.
Blødel, M. Gtl., (29de Oktbr. 1841 Laud.)	$\frac{23}{1}$ Laud.	$\frac{22}{1}$ Laud.
Bernth, Ed. Aug., (5te Novbr. 1841 H. ill.)	$\frac{7}{9}$ v. Laud.	$\frac{20}{9}$ v. Laud.
Jessen, C. Pl., (9de Novbr. 1841 H. ill.)		$\frac{7}{5}$ v. H. ill.
Brandt, Aug. Fr. (10de Jan. 1842 Laud.)	$\frac{30}{3}$ Laud.	$\frac{9}{4}$ H. ill.
Pinderup, H. Pt., (13de Jan. 1842 H. ill.)	$\frac{26}{6}$ Laud.	$\frac{21}{6}$ Laud.
Risner, Th. Ch. Sn., (17de Jan. 1842 H. ill.)	$\frac{25}{8}$ Laud.	$\frac{16}{8}$ v. Laud.
Arboe, Sm. Pt., (3die Maj 1842 H. ill.)	$\frac{12}{12}$ Laud.	
Levinson, Carsten, (6te Maj 1842 Ld. i. ob sp. scr.)	$\frac{20}{10}$ Laud.	$\frac{23}{8}$ Laud.
Grønbech, Ch. A. Egede, (7de Juli 1842 H. ill.)	$\frac{2}{10}$ H. ill.	$\frac{4}{10}$ Laud.
Boibroe, H. Egede Saaby, (9de Juli 1842 H. ill.)	$\frac{3}{7}$ H. ill.	$\frac{21}{6}$ H. ill.
Smith, Esp. M., (11te Juli 1842 Laud.)	$\frac{29}{5}$ H. ill.	$\frac{21}{6}$ Laud.
Larsen, Lars, (25de Oktbr. 1842 H. ill.)	$\frac{2}{9}$ H. ill.	$\frac{13}{9}$ N. cont.
Blume, C. Berner, (9de Novbr. 1842 Laud.)	$\frac{23}{6}$ Laud.	$\frac{21}{6}$ Laud.
Røstved, R. Ed., (12te Jan. 1843 H. ill.)	$\frac{16}{3}$ H. ill.	$\frac{19}{3}$ H. ill.
Jørgensen, El. Theoph., (27de April 1843 N. cont.)	$\frac{11}{9}$ H. ill.	$\frac{13}{9}$ H. ill.
Colding, Pt. Aug., (8de Maj 1843 H. ill.)	$\frac{20}{10}$ H. ill.	$\frac{22}{10}$ Laud.

b) For Biskopperne.

Pinger, Sn. Jdn., (29de Oktbr. 1838 Laud.) f. Ribe Biskop	(1841 Laud.)	$\frac{12}{11}$ Laud.
Fritz, Ed. Em. (11te Juli 1839 H. ill.) f. Høens Biskop . .	$\frac{5}{3}$ Laud.	$\frac{5}{3}$ H. ill.
Lange, Fr. J. Sal. Joak., (13de Jan. 1840 H. ill.) f. samme Biskop	$\frac{7}{5}$ v. Laud.	$\frac{7}{5}$ v. H. ill.
Steenbuch, Ed., (14de Jan. 1840 Laud.) f. samme Biskop .	$\frac{13}{8}$ Laud.	$\frac{13}{8}$ Laud.
Helveg, Ed. M., (4de Maj 1840 Laud.) f. samme Biskop . .	$\frac{27}{8}$ Laud.	$\frac{27}{8}$ H. ill.
Melby, Mads, (1ste Juli 1840 Laud.) f. samme Biskop . . .	$\frac{26}{3}$ Laud.	$\frac{26}{3}$ Laud.
Rampmann, Ch. P. G., (10de Juli 1840 Laud.) f. Viborg Biskop	$\frac{21}{7}$ Laud.	$\frac{21}{7}$ Laud.
Fjort, Erh. Aug., (6te Novbr. 1840 H. ill.) f. Ribe Biskop	$\frac{12}{2}$ H. ill.	$\frac{12}{2}$ v. H. ill.
Laurberg, Ot. Marth., (1ste Februar 1841 Ld. i. ob sp. scr.) f. Høens Biskop	$\frac{16}{7}$ Laud.	$\frac{16}{7}$ Laud.
Picht, H. Sn., (2den Febr. 1841 H. ill.) f. Aalborg Biskop .	$\frac{25}{6}$ Laud.	$\frac{28}{6}$ Laud.
Pache, Ed., (21de April 1841 Laud.) f. Viborg Biskop . . .	$\frac{10}{4}$ Laud.	Laud.
Gjellebøll, C. B., (11te Jan. 1842 Ld. i. ob sp. scr.) f. Høens Biskop	$\frac{21}{7}$ Laud.	$\frac{21}{7}$ Laud.
Møller, C. Høyer, (3die Maj 1842 Ld. i. ob sp. scr.) f. Viborg Biskop	$\frac{29}{3}$ Ld. et qu. egr.	$\frac{29}{3}$ Laud.
Bellejus, J. Mog. Pl., (3die Maj 1842 N. cont.) f. Lollands Biskop	$\frac{18}{4}$ H. ill.	$\frac{18}{4}$ H. ill.
Jacobsen, C. Ch. Em., (16de Jan. 1843 H. ill.) f. Høens Biskop	$\frac{3}{9}$ H. ill.	$\frac{3}{9}$ H. ill.

B. Juridiske Examina.

Til den fuldstændige juridiske Examen's theoretiske Del meldte sig i Foraaret 17 Studerende, af hvilke 3 forlode den skriftlige, 5 udebleve fra den mundtlige Prøve og 3 forlode denne ufuldendt, saa at kun 6 afsløvere Examen. I Efteraaret havde 14 meldt sig, men da 2 forlode den skriftlige, 1 trak sig tilbage fra og 3 forlode den mundtlige Examen, fuldendte kun 8 Examen. I hele Aaret toge saaledes 14 Studerende Examen, men da 1 af dem var tidligere examineret, er Antallet af ny tilkomne Kandidater kun 13. Af de 14 Kandidater tilkjendtes 7 Laudabilis, 6 Haud illaud. (hvoriblandt den ældre Examinerede, som ikke forbedrede sin Karakter), 1 Non contemnendus.

Til samme Examen's praktiske Prøve indstillede sig i Foraaret 16 Kandidater, som alle afsløvere samme, i Efteraaret 14, af hvilke 3 forlode Prøven, 11 afsløvere den, men af hvilke 4 ogsaa om Foraaret havde været oppe. Af de 23 der saaledes i hele Aaret afsløvere de praktiske Prøver, hørte 10 til Aarets

Kandidater, 13 vare ældre. Karakteren Laudabilis tilfjendtes 11, Haud illaud. 11, Non contemnendus 1.

Til den mindre fuldstændige juridiske Examen's theoretiske Del meldte sig i Foraaret 9, af hvilke 1 ikke fremstillede sig til den mundtlige Prøve, i Efteraaret 18 Individer, af hvilke 1 forlod den skriftlige Prøve. Examen fuldendte saaledes resp. 8 og 17, ialt 25, af hvilke dog to vare tidligere examinerede. 15 opnaaede Karakteren Befvem, 10 Ej ubefvem.

1. Fuldstændig

a. Theoretisk

Specialkarakterer i

Kandidaternes Navne.	Specialkarakterer i					
	Udmø. Rets- lære.	Romer- Ret.	Danſk Civiletret I.	Danſk Civiletret II.	Danſk Krimi- nalret.	Danſk Proceſ.
²⁴ / ₄ . Malling, Dve, (1837)	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.
— Købke, Aug. E. Ch., (1838) . . .	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.
²⁵ / ₄ . Løbner, Ed. Im., (se 2den Novbr. 1841)	laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.
En forlod Examen.						
²⁷ / ₄ . Moltke, Ed. Fr. Fr., (Sorø 1837)	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.
²⁸ / ₄ . En forlod Examen.						
— Johnsen, Thorsten, (1836)	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.
²⁹ / ₄ . En forlod Examen.						
— Hansen, Vid. Sn. Ch., (Sorø 1835)	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.
²⁴ / ₁₀ . Peterson, Pt. Fr., (1837)	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.
En forlod Examen.						
²⁶ / ₁₀ . Bugge, Im. Aug. Ed., (1838) . .	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.
— Koch, E. Th., (1837)	n. ent.	n. ent.	h. ill.	n. ent.	n. ent.	h. ill.
²⁷ / ₁₀ . Heise, E. Ch., (1837)	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.
— Jbsen, Sm. Gu. Em., (1837) . . .	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.
²⁸ / ₁₀ . Knuth, Fr. Gottschalk, Gr., (1834)	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
— Rothe, Peter, (1838)	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.
³⁰ / ₁₀ . En forlod Examen.						
³¹ / ₁₀ . Lüttichau, S. Helmuth, (1835) . .	h. ill.	n. ent.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.
En forlod Examen.						

b. Praktisk Prøve (foruden Aarets Kandidater).

8de og 9de Maj.

Grobe, Andr. Hjorth, (th. Ex. 25de Apr. 1835 Laud.)	Haud illaud.
Hanschel, E. Aug. Em. Friedenreich, (2den Nov. 1839 Laud.)	Laudabilis.
Schubart, Sm. Ch. Sn., (3die Maj 1841 H. ill.)	Haud illaud.
Knor, John, (6te Nov. 1841 H. ill.)	Haud illaud.
Ville-Bræbe, Th. Ch., Baron, (25de Apr. 1842 Laud.)	Laudabilis.
Uttenreiter, J. Ed., (30te Apr. 1842 Laud.)	Laudabilis.
Bülow, Alb. Fdn., (2den Maj 1842 Laud.)	Laudabilis.
Colbjørnsen, Gerhard, (28de Okt. 1842 Laud.)	Haud illaud.
From, S. Mt., (29de Okt. 1842 Laud.)	Haud illaud.
Lund, N. Holm Høstrup, (1ste Nov. 1842 Laud.)	Laudabilis.

14de og 15de Novbr.

Smith, Wl. Ch. Mort, (17de Apr. 1834 Laud.)	Haud illaud.
Schubart, Fr. Sn. Sm., (23de Apr. 1841 H. ill.)	N. contemn.
Colbjørnsen, Gerhard, (28de Okt. 1842 Laud.)	Haud illaud.
From, S. Mt., (29de Okt. 1842 Laud.)	Haud illaud.
Schøsten, S. Rd., (31te Okt. 1842 H. ill.)	Laudabilis.
Malling, Dve, (24de Apr. 1843 Laud.)	Haud illaud.
Hansen, Vid. Sn. Ch., (29de Apr. 1843 Laud.)	Haud illaud.

Til samme Examens praktiske Prøve havde i Foraaret anmeldt sig 8, af hvilke dog 1 udeblev og 1 forlod Proven, i Efteraaret 18, af hvilke 3 aldeles udebleve, 1 forlod Proven. Ialt absolverede saaledes 20 denne Prøve, af hvilke 16 i Aaret Examinerede, 4 ældre, og hvoraf 8 tilkjendtes Karakteren Vel, 12 Temmelig vel.

juridisk Examen.

Examen.

de enkelte Rubriker.

Positiv Stats- ret.	Encyklo- pædi.	Dansk Rets- historie	Dansk Kirkeret.	Dansk Søret.	Positiv Folkeret.	Stati- fik.	Talværdiernes Sum og Hoved- karakter.	Praktisk Prøve.
laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	121 = Laud.	H. illaud.
laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	129 = Laud.	Laud.
h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	113 = H. illaud.	H. illaud.
laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	129 = Laud.	Laud.
laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	103 = H. illaud.	Laud.
laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	108 = H. illaud.	H. illaud.
laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	123 = Laud.	Laud.
laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	111 = H. illaud.	H. illaud.
n. cnt.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	n. cnt.	57 = N. cont.	
laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	119 = Laud.	H. illaud.
laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	107 = H. illaud.	
h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	121 = Laud.	
laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	125 = Laud.	Laud.
h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	91 = H. illaud.	

2. Juridisk Examen for Ustuderede.

a. Theoretisk Prøve.

De Examineredes Navne.	Hoved- karakter.	Praktisk Prøve.	De Examineredes Navne.	Hoved- karakter.	Praktisk Prøve.
³ / ₅ . Riise, Ch. B., . . .	Bekvem.	Vel.	⁷ / ₁₁ . Barfred, Ch. B., . .	Bekvem.	T. vel.
— Mønsted, Sn. J., .	Bekvem.		— Juel, J. Fr. Ed. Friis,	Bekvem.	Vel.
— Rosenvinge, Fr. B.,	Bekvem.	Vel.	— Gormsen, Anders, . .	Bekvem.	Vel.
— Saugman, Jm. Andr.			— Ulrich, Ers. B. Ed., .	Bekvem.	T. vel.
— Gtf., (se ¹¹ / ₅ . 1839)	Bekvem.	T. vel.	⁸ / ₁₁ . Vech, C. Remer, . .	Ej ubekv.	T. vel.
⁴ / ₅ . Stabell, Jl. Wld., . .	Bekvem.		— Lind, Rudolf, ...	Bekvem.	
— Krogh, Jf. Em., . .	Ej ubekv.		— Poulsen, S. Fr., . .	Bekvem.	T. vel.
— Rielsen, Pt. Ed. Joak.,			¹⁰ / ₁₁ . Binding, Fr. Andr.,	Ej ubekv.	
(se 9 Nov. 1842) .	Bekvem.	T. vel.	— Løgstrup, Andr. Bunt-		
— Grandjean, D. Luplau	Bekvem.	Vel.	— zen, ...	Ej ubekv.	
⁶ / ₁₁ . Lunø, Ant. Marinus,	Ej ubekv.	T. vel.	— Ancher, Mt. Vilhelm,	Ej ubekv.	
— Harpin, Jh. Fr., . .	Ej ubekv.	T. vel.	— Stevenius, J. Cf.,	Ej ubekv.	
— Langkilde, Caspar, .	Bekvem.	T. vel.	— Hempel, Christian, .	Bekvem.	Vel.
— Langballe, Andreas, .	Ej ubekv.		¹¹ / ₁₁ . Birch, Vilhelm, . . .	Ej ubekv.	T. vel.

b. Praktisk Prøve (foruden de Ovennævnte hvis Karakterer ere vedtagne).

10de og 11te Maj.

Arieger, B. Ancher, (th. Ex. 9de Nov. 1842 Bekv.) Temmelig vel.

16de og 17de Novb.

Hansen, Pt. C. Jak., (5te Maj 1834 Bekv.) Vel.

Boesgaard, Fr., (6te Maj 1834 Bekv.) Vel.

Schneider, Jf. Ch. G., (9de Nov. 1842 Bekv.) Temmelig vel.

C. Lægevidenskabelig og pharmaceutisk Examen.

Til den lægevidenskabelige Examen indstillede sig i Foraaret 17 Studerende, af hvilke 1 efter Afslæggelsen af de skriftlige Prøver anmeldte Sygdomsforfald, og 3 bleve rejserede, 13 afslørede Examen; i Efteraaret indstillede 14 sig, af hvilke 3 trak sig tilbage efter at have afslagt nogle af de første Prøver, de øvrige erholdt Hovedkarakter. Ialt fuldendte saaledes 24 Kandidater Examen, hvoraf 23 ny tilkomne.

1. Lægevidenskabelig
Specialkarakterer

Datum.	Kandidaternes Navne.	Skriftlige Prøver.			Prøve i Dissek- tion.	mundt Anatomi.
		medi- cina fo- rensis.	Therapi.	Kirurgi.		
April						
3., 4. og 25.	Anudsen, Pt. Ad., (se Apr. 1842)	6	14	11 $\frac{1}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	8
5., 6. og 25.	Michelsen, J. Jhn., (1835)	7	8 $\frac{2}{3}$	7 $\frac{2}{3}$	5	5
	Jørgensen, Jt., Sn., (1835) . . .	— $\frac{1}{3}$	5	7	5	6
7., 8. og 28.	Petersen, Ch. Aug., (1837)	— $\frac{1}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	13	16
	Sauschultz, C. Ed. Ed., (1837) . .	12 $\frac{1}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	15
10., 11. og 1. Maj.	Sibiger, Ch. Jmm. Aug., (1837) .	5	9 $\frac{2}{3}$	13	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$
	Rosenstand, Ed., (1836)	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	13	8
19., 20. og 1. Maj	Møller, James Jmgal, (1837) . .	6	9 $\frac{2}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	8	8
19., 20. og 3. Maj	Jensen, S. Pt., 1836)	7	13	13	6	13
21., 22. og 3. Maj	Schmidt, Jmm., (1836)	8	9 $\frac{2}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	8	5
	Rhein, Andr. Mitchell, (1836) . .	7	7	7 $\frac{2}{3}$	5	6
26., 27. og 5. Maj	Bjering, Edvard, (1835)	— $\frac{1}{3}$	7	13	5	13
1., 2. og 5. Maj	Nielsen, Vilhelm, (1832)	8	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	6	7
Oktbr. 9. og 10.	Beiche, C. Bl., (1837)	— $\frac{1}{3}$	8	— $\frac{1}{3}$	10 $\frac{1}{2}$	8
11. og 12.	Møller, Sn. B., (1836)	11 $\frac{1}{3}$	13	8	10 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{2}{3}$
13. og 14.	Trier, Moritz, (1837)	7	13	13	5	16
	Holm, R. Pt., (1835)	8	9 $\frac{2}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	8	16
16. og 17.	Perch, Pt. Sn. Alb., (1835) . . .	6	8	7	8	9 $\frac{2}{3}$
	Levin, Simon, (1835)	9 $\frac{2}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	8	9 $\frac{2}{3}$
18. og 19.	Tøttrup, C. Em., (Sørø 1836) . .	11 $\frac{1}{3}$	9 $\frac{2}{3}$	7	8	7
	Saurovitz, Just Val., (1837) . . .	8	11 $\frac{1}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	— $\frac{1}{3}$	5
20. og 21.	Gottschalk, Ludvig, (1837)	6	13	11 $\frac{1}{3}$	8	9 $\frac{2}{3}$
23. og 24.	Boß, Jh. Ch. Aug., (1832) . . .	13	11 $\frac{1}{3}$	13	5	14
	Prosch, Jdn. Bct. Alfons, (1837) .	11 $\frac{1}{3}$	11 $\frac{1}{3}$	15	8	13

Sidstnævnte blev ved Sygdom forhindret fra at fuldende de skriftlige og 2 af de andre Prøver førend i December.

Desuden indstillede sig, som allerede oven (S. 9) anført, 3 Ustuderede til den extraordinære Examen som ifølge Plakaten af 4de April endnu undtagelsesvis i dette Foraar blev afholdt for Saadanne, af hvilke 3 1 blev rejiceret, 1 forlod Examen og 1 opnaaede Hovedkarakter Non contemnendus.

Pharmaceutisk Examen underkastede sig i Foraaret 6 i Efteraaret 3 Individer, ialt 9, af hvilke 6 tilkjendtes Laudabilis (deraf 1 enstemmig), 3 Haud illaud. 3 Foraaret forlode to Anmeldte Proven ufuldkendt.

Examen.

i de enkelte Rubriker.

lige Prøver.								Talsværdiernes Sum og Hovedkarakter.
Kirurgi.	Kirurg. Opera- tioner.	Kirurg. Klinik.	Pharma- col., Bot. og Kemi.	Physio- logi.	Therapi.	medicinisk Klinik.	Fødsels- videnskab.	
13	13	13	$12\frac{2}{9}$	13	$9\frac{2}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$\{ 142\frac{2}{9} = 10\frac{110}{117}$ Laudabilis.
$9\frac{2}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$2\frac{4}{9}$	6	6	13	7	$\{ 98\frac{4}{9} = 7\frac{67}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
8	8	6	$-7\frac{4}{9}$	$11\frac{1}{3}$	5	$9\frac{2}{3}$	7	$\{ 70\frac{2}{9} = 5\frac{47}{117}$ Haud illaud. sec. gr.
$9\frac{2}{3}$	$9\frac{2}{3}$	8	$12\frac{4}{9}$	16	13	13	15	$\{ 144\frac{7}{9} = 11\frac{16}{117}$ Laudabilis.
13	$11\frac{1}{3}$	13	$6\frac{1}{3}$	14	$9\frac{2}{3}$	13	13	$\{ 153 = 11\frac{10}{13}$ Laudabilis.
$11\frac{1}{3}$	6	$11\frac{1}{3}$	$2\frac{7}{9}$	$11\frac{1}{3}$	13	13	13	$\{ 128\frac{7}{9} = 9\frac{106}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
$9\frac{2}{3}$	7	$11\frac{1}{3}$	0	$9\frac{2}{3}$	$-\frac{1}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$\{ 108 = 8\frac{4}{3}$ Haud illaud. pr. gr.
$9\frac{2}{3}$	13	$9\frac{2}{3}$	$7\frac{2}{9}$	$11\frac{1}{3}$	13	13	$9\frac{2}{3}$	$\{ 117 = 9$ Haud illaud. pr. gr.
13	6	14	$12\frac{7}{9}$	13	13	8	15	$\{ 146\frac{7}{9} = 11\frac{34}{117}$ Laudabilis.
8	7	13	$-3\frac{8}{9}$	8	$9\frac{2}{3}$	13	$11\frac{1}{3}$	$\{ 108\frac{1}{9} = 8\frac{37}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
13	$9\frac{2}{3}$	5	$5\frac{8}{9}$	8	$-\frac{1}{3}$	8	6	$\{ 87\frac{8}{9} = 6\frac{89}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
6	5	13	$6\frac{1}{3}$	$11\frac{1}{3}$	8	$9\frac{2}{3}$	7	$\{ 104 = 8$ Haud illaud. pr. gr.
6	5	6	$-4\frac{4}{9}$	-11	8	$11\frac{1}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$\{ 72\frac{5}{9} = 5\frac{68}{117}$ Haud illaud. sec. gr.
13	7	6	$3\frac{5}{9}$	$11\frac{1}{3}$	5	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$\{ 92\frac{13}{18} = 7\frac{31}{234}$ Haud illaud. pr. gr.
$11\frac{1}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$-2\frac{2}{9}$	8	7	14	$9\frac{2}{3}$	$\{ 123\frac{5}{18} = 9\frac{113}{234}$ Haud illaud. pr. gr.
14	$9\frac{2}{3}$	13	$12\frac{7}{9}$	$14\frac{1}{2}$	16	13	13	$\{ 159\frac{17}{18} = 12\frac{71}{234}$ Laudabilis.
$9\frac{2}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$13\frac{4}{9}$	15	$11\frac{1}{3}$	8	13	$\{ 142\frac{7}{9} = 10\frac{115}{117}$ Laudabilis.
$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$9\frac{8}{9}$	$11\frac{1}{3}$	7	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$\{ 118\frac{5}{9} = 9\frac{14}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
13	$11\frac{1}{3}$	8	11	6	14	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$\{ 134\frac{1}{3} = 10\frac{1}{3}$ Haud illaud. pr. gr.
6	8	$11\frac{1}{3}$	$2\frac{7}{9}$	13	$9\frac{2}{3}$	13	7	$\{ 113\frac{7}{9} = 8\frac{88}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
$11\frac{1}{3}$	8	13	$10\frac{5}{9}$	7	13	14	$9\frac{2}{3}$	$\{ 121\frac{8}{9} = 9\frac{44}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
13	6	$11\frac{1}{3}$	$10\frac{4}{9}$	13	$11\frac{1}{3}$	8	13	$\{ 134\frac{1}{9} = 10\frac{37}{117}$ Haud illaud. pr. gr.
$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	13	$7\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	$9\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{3}$	13	$\{ 143\frac{1}{3} = 11\frac{1}{39}$ Laudabilis.
14	$9\frac{2}{3}$	13	$12\frac{1}{3}$	16	13	13	$11\frac{1}{3}$	$\{ 161 = 12\frac{5}{13}$ Laudabilis.

Desuden den Ustuderede Hesse, Nikolaus Heinrich, N. contemn. ($2\frac{44}{117}$).

2. Pharmaceutisk Examen.

Foraaret:
 Evers, Christian Rudolf, ... Laudabilis.
 Hansen, Gotfred Theodor, . . . Laudabilis.
 Helms, Jk., Kand. Philos., (1839) { enstemmig
 Laudabilis.
 Holm, Frederik, ... Laudabilis.
 Schmiegelow, Frederik Adolf, . . H. illaud.

Borsaae, Ant. Fr. Havemann, . Laudabilis.
 To forløbe Prøven.

Efteraaret:
 Brinch, Carl, ... H. illaud.
 Cyber, Gustav Adolf, ... H. illaud.
 Piper, Harald Alfred Jedor, . . Laudabilis.

D. Skoleembeds Examen.

Dennes theoretiske Prøve underkastede sig i Foraaret nedenangførte 5 Studerende, af hvilke 2 tilkjendtes Laudabilis, 3 Haud illaud. I Efteraaret indstillede sig Ingen.

Den praktiske Prøve afsløvere de nedenstaaende 4 Kandidater, 1 med Laud. unan. consensu, 2 med Laud., 1 med Haud illaud.

a. Theoretisk Prøve.

Specialkarakterer i de enkelte Rubriker.

Datum.	Kandidaternes Navne.	Latin			Græsk			Historie		
		frift- lig.	mundt- lig.	tilsam- men.	frift- lig.	mundt- lig.	tilsam- men.	frift- lig.	mundt- lig.	tilsam- men.
Maj										
8 og 9	Thrige, S. Bloch, (1836)	(8)	(7)	8	(9)	(7)	8	(12)	(9)	10
	Riis, N. Ed., (1835) . .	(5)	(10)	8	(7)	(8)	8	(5)	(3)	4
10 og 11	Opfermann, Ed. Sn. Jdn., (1834)	(4)	(8)	6	(2)	(3)	2	(8)	(8)	8
	Wiehe, Fr. B., (1835) . .	(6)	(10)	8	(8)	(9)	9	(8)	(5)	7
13 og 15	Rinch, Jk. Fr., (1835) . .	(4)	(5)	5	(4)	(2)	3	(7)	(6)	7

	Hebraisk			Theo- logi.	Philos- ofphi.	Mathe- matik.	Talværdiernes Sum og Hovedkarakter
	frift- lig.	mundt- lig.	tilsam- men.				
Thrige . . .	(4)	(3)	4	3	3	-2	34 = Laudabilis.
Riis	(4)	(5)	5	2	-1	1	27 = H. illaud.
Opfermann	(2)	(-8)	-3	3	1	4	21 = H. illaud.
Wiehe	(1)	(3)	2	1	2	3	32 = Laudabilis.
Rinch	(-3)	(2)	-1	1	1	1	15 = H. illaud.

b. Praktisk Prøve.

31te Jan. Esperisen, Th. Ch., konst. Lærer ved Metropolitanstolen (theor. Pr. 9de Maj
 1840 H. ill.) Haud illaud.
 27de Apr. Lund, G. Fr. B., (10de Apr. 1842 Laud.) { Laud. unan.
 consensu.

De Studerende som i 1843 have

Philologisk Prøve.

A. Studerende fra 1842.	Examenens dag.	Latin.	Græsk.	Hebraisk.	Natur- historie.	Historie.	Mathe- matik.
Anderfen, Christian, ...	12 Apr.	laud.	h. ill.	laud.		h. ill.	laud.
Aschlund, En. Fr. Bugge, . . .	4 —	laud.	h. ill.	—	laud.	laud.	h. ill.
Asmusen, Mikael Christian, . .	6 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Bang, Jens Jørgen Søren, . .	6 —	laud.	h. ill.	laud.	—	laud.	n. cont.
Beck, Christian, ...	4 —	h. ill.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	n. cont.
Beck, Søren Schougaard, . .	20 —	h. ill.	n. cont.	—	laud.	h. ill.	n. cont.
Behrend, Peter Ludvig, ...	24 —	ld. p. c.	laud.	laud.	—	laud.	n. cont.
Berg, Ludvig Sofus Rudolf, . .	22 —	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.
Berggreen, Mikael, ...	30 Aug.	—	—	—	—	—	n. cont.
Bertelsen, Ludvig Peter, ...	11 Apr.	laud.	laud.	n. cont.	—	ld. p. c.	h. ill.

22de Aug. Vefolii, S. Sn., konst. Lærer ved Soro Akademi's Skole, (10de April 1842 Laud.) Laudabilis.
 30te Nov. Ussing, Jh. Louis, (12te Maj 1842 Laud.) Laudabilis.
 (Polytekniske Examina, se i Afsnittet om den polytekniske Lærestanstalt.)

E. Philologist-philosophist eller anden Examen.

Den philologiske Prøve afholdtes i Foraaret fra 3die til 24de April begge Dage iberegne, for 4 Studerende den 30te August, og for 1 ældre Studerende den 6te November. Særskilt Prøve i Mathematik den 29de og 30te August. Den philosophiske Prøve i Foraaret med 31 ældre Studerende den 29de April samt 3die og 4de Maj, og i Efteraaret fra 23de Okt. til 6te November, begge Dage iberegne.

Af de ved Universitetet i 1842 optagne 136 Studerende have, ifølge nedenstaaende Liste, 127 absolveret, enten begge Examen's Prøver og derved opnaaet Hovedkarakter (91), eller den philologiske Prøve alene (23), eller den philosophiske alene (7), eller blot særskilt Prøve i Mathematik (6); 5 udebleve fra eller forlode den philologiske og 15 den philosophiske Prøve, ligesom flere af dem der i August toge særskilt Prøve i Mathematik, i Foraaret havde underkastet sig enkelte af Examen's Prøver.

Af bemeldte 91 Studerende der fuldendte begge Prøverne, opnaaede 12 Encomium publicum, 40 Laudabilis, 39 Haud illaud.; 1 blev befundet immaturus for Examen's første Prøve alene, 4 ved Censuren over begge Prøver tilsammen.

Af ældre Studerende absolverede 6 begge Examen's Prøver, 7 den philologiske og 28 den philosophiske alene, hvorhos 1 tog særskilt Prøve i Mathematik, og 1 Restprøve i Hebraisk. Af disse 43 Studerende opnaaede 37 Hovedkarakter, hvoraf 9, som tidligere havde haft en saadan, en forbedret (for disse er Hovedkarakteren i Listen betegnet med *). I det Hele toge 12 den tidligere afslagne Prøve om. Den nylig nævnte, der tog Restprøve i Hebraisk, opnaaede derefter nu først Hovedkarakter. Af bemeldte 37 tilfjendtes 1 Encomium publicum, 10 Laudabilis, 22 Haud illaud., 4 Non contemn. Foruden disse fandtes 6 immaturi, 2 udebleve fra eller forlode Prøverne.

I hele Aaret fuldendte saaledes 128 den philosophiske Examen, nemlig 13 med Encomium publicum, 50 med Laud., 61 med Haud illaud., 4 med Non contemn. dog havde 9 tidligere haft Hovedkarakter. Desuden toge 34 en af Prøverne uden at fuldende Examen, og 8 særskilt Prøve i Mathematik eller Hebraisk alene. 11 bleve befundne immaturi.

De 13 Udmærkede vare:

Fra 1841 L. S. Schwarzbrem.

— 1842 C. E. S. Tuxen, J. M. L. Hjort, A. P. C. Meinert, O. M. Brasch, C. J. Fogh, K. V. A. Hauschultz, F. T. Schmidt, L. S. G. Sibbern, S. C. Vogelsang, S. V. A. Knudsen, N. S. Schlegel og L. Thurah.

Særskilt Prøve i Hebraisk underkastede sig i Foraaret 4 Studerende, hvoraf 2 bleve admissi cum laude, 1 admissus, 1 non admissus, i Efteraaret 8, hvoraf 5 bleve admissi, 3 vix admissi.

underkastet sig anden Examen's Prøver.

Philosophist Prøve.

Examen's- dag.	Philoso- phiens 1ste Del.	Philoso- phiens 2den Del.	Physik.	Astro- nomi.	Hovedkarakter.
3 Nov.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
4 —	h. ill.	laud.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
28 Okt.	h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
6 Nov.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
4 —	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
3 —	h. ill.	laud.	ld. p. c.	n. cont.	Haud illaudabilis.

Studerende fra 1842.	Philologisk Prøve.						
	Examenstid- dag.	Latin.	Græsk.	Hebraisk.	Natur- historie.	Historie.	Mathe- matik.
Ville-Bræbe, F. Frb., Baron, .	10 Apr.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.	n. cont.
Pjerregaard, Carl Baldemar, .	24 —	h. ill.	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.
Blicher, Poul Høy, ...	12 —	h. ill.	h. ill.	laud.	—	laud.	laud.
Blicher, Lars Peter, ...	3 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	ld. p. c.
Blom, Edvard Viktor, ...	10 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	h. ill.
Brasch, Ove Malling, ...	21 —	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	—	ld. p. c.	ld. p. c.
Brink-Seidelin, Frederik, ...	30 Aug.	—	—	—	—	—	n. cont.
Bruhn, Christian Peter, ...	24 Apr.	laud.	h. ill.	laud.	—	laud.	h. ill.
Buch, Ivar Rindfeldt, ...	10 —	n. cont.	h. ill.	—	n. cont.	laud.	n. cont.
Bülow, Fr. Christian Rubek, . .	6 —	n. cont.	n. cont.	h. ill.	—	laud.	n. cont.
Christensen, E. Ad. S. Top, . .	24 —	laud.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.	n. cont.
Christensen, Peter Grønlund, .	8 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	n. cont.
Clausen, Claus Johannes, . . .	11 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Cortsen, Sertius Nikolaj, ...	4 —	h. ill.	laud.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.
Dahl, Fr. Clemens Bendtsen, .	30 Aug.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	laud.	h. ill.	ld. p. c.
Danchel, Poul Edvard Peter, .	7 Apr.	laud.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	n. cont.
Danæus, Rottboll, ...	11 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	n. cont.
Elvius, Rasmus Emil, ...	21 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	laud.
Fangel, Sm. Em. J. Meredin, .	22 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	h. ill.
Falkenskjold, Anders, ...	30 Aug.	n. cont.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.	n. cont.
Faurischou, Niels, ...	11 Apr.	laud.	h. ill.	laud.	—	laud.	laud.
Flemmer, Edvard, ...	12 —	h. ill.	laud.	h. ill.	—	laud.	h. ill.
Fogh, Carl Johan, ...	4 —	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.
Friedrichsen, Saldor Christian, .	19 —	laud.	laud.	laud.	—	h. ill.	n. cont.
Friis, Peter Julius, ...	6 —	laud.	laud.	laud.	—	ld. p. c.	n. cont.
Fryd, Hans Vilgaard Ed., . . .	8 —	h. ill.	laud.	h. ill.	—	ld. p. c.	h. ill.
Funder, Peter Frederik J., . . .	3 —	laud.	laud.	laud.	—	h. ill.	laud.
Gad, Elieser, ...	6 —	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	h. ill.
Gjerløff, Laurits Trap, ...	19 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	laud.
Grundtvig, Jb. Dd. Nf. Blicher, .	20 —	h. ill.	laud.	—	laud.	laud.	h. ill.
Grønvold, Andreas Chf. Müller, .	7 —	h. ill.	h. ill.	—	n. cont.	h. ill.	h. ill.
Hansen, Gustav, ...	22 —	laud.	h. ill.	—	laud.	laud.	h. ill.
Hansen, Laurits Christian, . . .	30 Aug.	laud.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	laud.
Hartnach, JohanChristianDaniel, .	22 Apr.	h. ill.	n. cont.	—	laud.	h. ill.	laud.
Hattesen, Hans Vilhelm, ...	12 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.
Haugsted, Andreas Ch. Boesen, .	3 —	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	laud.	h. ill.
Hauschultz, Rudolf Wld. Alr., .	19 —	ld. p. c.	laud.	laud.	—	ld. p. c.	ld. p. c.
Harthausen, E. Maximilian, . .	30 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Heide, Andreas Christian, . . .	19 Apr.	h. ill.	h. ill.	laud.	—	laud.	h. ill.
Heise, Viktor, ...	8 —	ld. p. c.	laud.	laud.	—	laud.	laud.
Helms, Jakob, ...	8 —	laud.	ld. p. c.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Hertz, Jens Mikael, ...	8 —	n. cont.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	n. cont.
Hjort, Jens Mathias Lind, . . .	19 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	laud.
Hoff, Thomas Ch. Fr. Aug., . .	21 —	n. cont.	n. cont.	n. cont.	—	h. ill.	h. ill.
Hoskjær, Christian Frederik, . .	7 —	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.
Jahn, Sofus Axel Fr., ...	7 —	h. ill.	laud.	—	laud.	laud.	laud.
Jbsen, Adolf Baldemar, ...	3 —	laud.	h. ill.	laud.	—	laud.	n. cont.
Jensen, Thomas, ...	3 —	laud.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	h. ill.
Jørgensen, Vilhelm Aug. Ed., .	8 —	h. ill.	laud.	h. ill.	—	laud.	h. ill.
Johannesen, Bisle, ...	19 —	h. ill.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	0
Juel, Axel Georg, ...	22 —	h. ill.	h. ill.	—	ld. p. c.	n. cont.	n. cont.
Juel, Frederik Ferdinand, . . .	24 —	n. cont.	h. ill.	—	h. ill.	n. cont.	h. ill.
Klug, Niels Peter, ...	11 —	laud.	laud.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Knudsen, Edvard, ...	12 —	h. ill.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Knudsen, Fr. Val. August, . . .	7 —	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.
Knudsen, A. Fr. Bagger, ...	24 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.

Philosophisk Prøve.

Examen's dag.	Philoso- phiens 1ste Del.	Philoso- phiens 2den Del.	Physik.	Astro- nomi.	Scorekarakter.
27 Okt.	n. cont.	laud.	laud.	n. cont.	Haud illaudabilis.
1 Nov.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
2 —	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
31 Okt.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	h. ill.	Laudabilis.
26 —	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
2 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
6 —	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	
30 Okt.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
3 Nov.	laud.	laud.	laud.	n. cont.	Haud illaudabilis.
28 Okt.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	n. cont.	Haud illaudabilis.
23 —	h. ill.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
4 Nov.	laud.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
30 Okt.	laud.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
27 —	n. cont.	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.	Haud illaudabilis.
26 —	h. ill.	n. cont.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
30 —	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
1 Nov.	h. ill.	ld. p. c.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
24 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
26 —	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
30 —	laud.	h. ill.	n. cont.	laud.	Haud illaudabilis.
27 —	laud.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	Laudabilis.
1 Nov.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
23 Okt.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
1 Nov.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
31 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
30 —	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
27 —	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
28 —	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
6 Nov.	h. ill.	laud.	n. cont.	n. cont.	
31 Okt.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
28 —	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
31 —	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
28 —	laud.	laud.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
3 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
2 —	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
27 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
30 —	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
2 Nov.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
2 —	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
26 Okt.	h. ill.	ld. p. c.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
6 Nov.	n. cont.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
31 Okt.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
1 Nov.	h. ill.	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.	Haud illaudabilis.
23 Okt.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laud. pbl. enc. orn.
1 Nov.	n. cont.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.

Philologisk Prøve.

Studerende fra 1842.

	Examins- dag.	Latin.	Græsk.	Hebraisk.	Natur- historie.	Historie.	Mathe- matik.
Krag, Reinhold Ferdinand, . .	10 Apr.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	laud.	h. ill.
Kragh, Jens Mikael Pt., . . .	30 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Krohn, Johan Theodor Sofus,	8 Apr.	h. ill.	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.
Krøyer, Henrik Adolf, ...	6 —	laud.	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	h. ill.
Købke, Volfgang Hartvig, . . .	29 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Lange, Morten Thomsen, . . .	3 Apr.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	laud.	laud.
Larwatz, Daniel Tonnie, . . .	20 —	h. ill.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	h. ill.
Lund, Henrik Sigvard, ...	4 —	laud.	laud.	—	ld. p. c.	laud.	h. ill.
Lund, Thomas Henrik, ...	20 —	h. ill.	laud.	—	h. ill.	h. ill.	h. ill.
Marcher, Hans Christian Fr., .	21 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	n. cont.
Matthiesen, Carl Emil, ...	21 —	n. cont.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Matzen, Mathias Theodor, . .	6 —	n. cont.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Meinert, Adolf Peter Ed., . . .	11 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.
Meinert, Niels Conrad, ...	4 —	h. ill.	h. ill.	—	laud.	laud.	laud.
Moltke, Fr. G. Fl. Greve, . .	10 —	ld. p. c.	ld. p. c.	—	laud.	laud.	laud.
Møller, Holger Ovesen, ...	21 —	h. ill.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	laud.
Møller, Mads Simon, ...	4 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	h. ill.
Nansen, Ferdinand Pt. M., . .	12 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	laud.
Nielsen, Carl Frederik, ...	8 —	laud.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Nielsen, Ivar Peter Fr., ...	20 —	n. cont.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.	h. ill.
Nielsen, Christian Ludvig, . . .	6 —	laud.	laud.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Nyholm, Lars Christian, ...	30 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Pechlin, Er. Fr. St. Ed., Baron,	7 Apr.	h. ill.	n. cont.	—	laud.	h. ill.	h. ill.
Pedrin, Andreas Daniel, ...	20 —	n. cont.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.	0
Petersen, And. Sands Ørsted,	6 —	h. ill.	laud.	h. ill.	—	laud.	laud.
Petersen, Holger Gumme M., .	29 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Philipsen, Arnold, ...	24 Apr.	laud.	h. ill.	laud.	—	laud.	h. ill.
Prahl, Christian Peter, ...	10 —	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.	laud.
Preetzmann, Christian, ...	30 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Reisz, Adam Conrad Birger, .	7 Apr.	h. ill.	laud.	—	n. cont.	laud.	n. cont.
Repholtz, Mth. G. Peter, . . .	12 —	laud.	h. ill.	laud.	—	n. cont.	laud.
Rosendahl, Hans, ...	29 Aug.	—	—	—	—	—	n. cont.
Rosenstand, Adolf, ...	8 Apr.	laud.	laud.	laud.	—	laud.	laud.
Rosenorn, Peter Otto, ...	10 —	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	laud.	h. ill.
Rømer, Ludvig Ferdinand, . . .	8 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	n. cont.
Salomon, Neta, ...	10 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	laud.
Salomonsen, Moritz, ...	22 —	laud.	laud.	—	h. ill.	laud.	laud.
Schallemose, Pt. Gotthold Ed.,	8 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	laud.
Schlegel, Niels Frederik, ...	4 —	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	laud.	laud.
Schlegel, Henrik Fr. Vilhelm, .	30 Aug.	—	—	—	—	—	laud.
Schmidt, Frederik Theodor, . .	10 Apr.	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.
Schow, Christian Fr. Hagen, .	21 —	laud.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	laud.
Seidelin, Peter Steensfeldt, . .	11 —	h. ill.	laud.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Sibbern, Ludvig Fr. Øbr., . .	8 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	laud.	laud.
Sidenius, Jakob, ...	3 —	h. ill.	laud.	laud.	—	laud.	laud.
Smith, Conrad Arndt Tolding,	24 —	n. cont.	n. cont.	—	laud.	h. ill.	n. cont.
Snorrasen, Brinjuif, ...	24 —	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	—	laud.	h. ill.
Sørensen, Ferdinand Christian,	30 Aug.	—	—	—	—	—	n. cont.
Taafe, Theodor Christian, . . .	12 Apr.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	h. ill.
Thomsen, Christen, ...	7 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	laud.
Thurah, Laurits, ...	11 —	laud.	laud.	laud.	—	laud.	ld. p. c.
Thorbjørnsen, Thorbjørn, . . .	7 —	laud.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	ld. p. c.
Togsverdt, Hans Christian, . . .	11 —	h. ill.	n. cont.	h. ill.	—	h. ill.	laud.
Togsverdt, Claus Sandbye, . .	7 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	laud.
Trojel, Einar Ab. Immanuel, . .	12 —	laud.	h. ill.	ld. p. c.	—	h. ill.	laud.
Turen, Carl Elias Holger, . .	12 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.

Philosophiskt Prové.

Examens- dag.	Philoso- phiens 1ste Del.	Philoso- phiens 2den Del.	Physik.	Astro- nomi.	Öröskarakter.
30 Okt.	h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
4 Nov.	h. ill.	laud.	n. cont.	n. cont.	
26 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
30 —	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
28 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	Laudabilis.
23 —	h. ill.	ld. p. c.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
27 —	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
27 —	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
2 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laud. pbl. enc. orn.
23 Okt.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
31 —	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
23 —	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
27 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
28 —	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
24 —	h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
6 Nov.	n. cont.	h. ill.	laud.	n. cont.	
2 —	laud.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Haud illaudabilis.
26 Okt.	h. ill.	laud.	laud.	ld. p. c.	Laudabilis.
1 Nov.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
4 —	laud.	laud.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
27 Okt.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	laud.	
27 —	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
27 —	laud.	laud.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
4 Nov.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	
26 Okt.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
28 —	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
31 —	h. ill.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
3 Nov.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
2 —	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
23 Okt.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
1 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
31 Okt.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
28 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laud. pbl. enc. orn.
23 —	h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
2 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
31 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
28 —	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
28 —	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
4 Nov.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
2 —	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
1 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
2 —	laud.	laud.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
30 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.

Studerende fra 1842.	Philologisk Prøve.						
	Examenstidspunkt.	Latin.	Græsk.	Hebraisk.	Naturhistorie.	Historie.	Matematik.
Bad, Carl, ...	19 Apr.	laud.	laud.	laud.	—	laud.	h. ill.
Besenberg, Carl Christian B., .	19 —	ld. p. c.	laud.	laud.	—	h. ill.	laud.
Binslow, Lars Frederik, ...	29 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Bogelsang, Henrik Christian, . .	6 Apr.	laud.	ld. p. c.	laud.	—	ld. p. c.	laud.
Drsted, Laurits Christen H., .	29 Aug.	—	—	—	—	—	laud.
B. Ældre Studerende.							
Fra 1830.							
Besenberg, Immanuel Christian,	30 Aug.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	ld. p. c.
Fra 1836.							
Jacobsen, Julius Simon Jacobi,	(1837)	—	—	laud.	—	—	—
Fra 1839.							
Clemmensen, Carl Frederik, . .	(1840)	—	—	—	—	—	—
Fra 1840.							
Pflugmacher, Gottf. Peter Ch.,	(1841)	—	—	—	—	—	—
Struckmann, C. Reinb. (se 1841)	10 Apr.	laud.	laud.	—	h. ill.	h. ill.	h. ill.
Fra 1841.							
Arboe, Matthias Høegh, ...	24 —	h. ill.	h. ill.	—	n. cont.	n. cont.	*n. cont.
Benedictsen, Boje, (se 1842) .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Bernth, Johannes, (se 1842) .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Brabrand, Niels, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Busch, Jens Lassen, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Castberg, Ole Tycho Diderik, .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Conradsen, Chr. Dn., (se 1842)	(1842)	—	—	—	—	—	—
Dau, Christian Frederik, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Davidson, Philip Theodor, . . .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Dorscheus, Andr. Peter, (se 1842)	10 Apr.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	h. ill.	n. cont.
Fabricius, A. Christoffer, (se 1842)	(1842)	—	—	—	—	—	—
Fritz, Thomas Ch. Wilhelm, . .	12 Apr.	laud.	laud.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Hansen, Frederik Ferdinand, . .	10 —	laud.	laud.	—	laud.	laud.	*laud.
Hilde, Fr. Lyffe Schaarup, (se 1842)	19 —	h. ill.	h. ill.	laud.	—	h. ill.	h. ill.
Juhl, Peter Johansen, ...	30 Aug.	—	—	—	—	—	h. ill.
Jørgensen, Gunner Lorenz, . .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Klein, Carl August, (se 1842)	21 Apr.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	—	ld. p. c.	h. ill.
Koch, Mikael Bendix Holst, . .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Marker, Matthias Peter, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Møller, Erik Frederik Aug. C.,	(1842)	—	—	—	—	—	—
Mannestad, Fr. Engelhart, (se 1842)	21 Apr.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	—	laud.	h. ill.
Reergaard, Johan Georg Jt.,	(1842)	—	—	—	—	—	—
Rygaard, Hans Haagen, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Rødsfou, Hans Nikolaj, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Øtterstrøm, Immanuel, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Pasbjerg, Fr. Gregorius, (se 1842)	(1842)	—	—	—	—	—	—
Niedevaldt, Christian Frederik, .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Rybsahm, Em. Fr. Vennehuld, (se 1842)	(1842)	—	—	—	—	—	—
Schwartzbren, Ludvig Henrik, .	6 Nov.	laud.	laud.	laud.	—	laud.	ld. p. c.
Seidelin, Diderik Christian, . .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Stabell, Hans Magnus, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Evensen, John Th. Fr., (se 1842)	3 Apr.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	—	h. ill.	h. ill.
Thoroddsen, John, ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Wellendorff, Th. Ed. B. Ch., .	3 Apr.	h. ill.	laud.	h. ill.	—	h. ill.	*n. cont.
Wilhelm, Matthias Jakob Adolf,	(1842)	—	—	—	—	—	—
Winge, Christian B. Ant., ...	(1842)	—	—	—	—	—	—
Wroblewsky, Johannes Julius, .	(1842)	—	—	—	—	—	—
Zyphen, Johan Frederik Jøn., .	20 Apr.	laud.	h. ill.	—	laud.	laud.	*h. ill.

Philosophift Prøve.

Examens- dag.	Philoso- phiens 1ste Del.	Philoso- phiens 2den Del.	Physik.	Astro- nomi.	Scorekarakter.
26 Okt.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
2 Nov.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
4 —	n. cont.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
23 Okt.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laud. pbl. enc. orn.
(1837)	—	—	—	—	Haud illaudabilis.
29 Apr.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
24 Okt.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	
(1842)	—	—	—	—	*Laudabilis.
4 Maj	h. ill.	0	h. ill.	n. cont.	
4 —	h. ill.	laud.	laud.	laud.	*Laudabilis.
29 Apr.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	*Haud illaudabilis.
26 Okt.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	
3 Maj	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	Non contemnendus.
3 —	h. ill.	laud.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
3 —	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	*Laudabilis.
23 Okt.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
3 Maj	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
29 Apr.	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	*Laudabilis.
24 Okt.	n. cont.	laud.	h. ill.	n. cont.	Haud illaudabilis.
4 Maj	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
3 —	n. cont.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
29 Apr.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
(1842)	—	—	—	—	*Laudabilis.
3 Maj	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
6 Nov.	n. cont.	n. cont.	n. cont.	n. cont.	Non contemnendus.
4 Maj	n. cont.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
(1842)	—	—	—	—	*Haud illaudabilis.
4 Maj	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
24 Okt.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
4 Maj	h. ill.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	Haud illaudabilis.
4 —	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	Non contemnendus.
29 Apr.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	laud.	*Laudabilis.
3 Maj	n. cont.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	Non contemnendus.
29 Apr.	laud.	laud.	laud.	laud.	*Laudabilis.
(1842)	—	—	—	—	Laud. pbl. enc. orn.
4 Maj	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
24 Okt.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
4 Maj	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
24 Okt.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
(1842)	—	—	—	—	Haud illaudabilis.
4 Maj	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
3 —	n. cont.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
4 —	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	Laudabilis.
24 Okt.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Laudabilis.

Særskilt Prøve i Hebraisk have underkastet sig.

Den 12te April.	Bruun, Frederik, (1837)	Admissus.
— — —	Ravn, Ch. Albr., (1839)	Admissus cum laude.
— — —	Verlauff, Birger Th. E., (1839)	Admissus cum laude.
	En blev non admissus.	
Den 6te Novbr.	Brasch, Ed. Ed., (1840)	Vix admissus.
— — —	Grønbech, And. Bjørn, (1840)	Admissus.
— — —	Henningesen, Ch. Ad., (1840)	Admissus.
— — —	Juel, H. Ed., (1837)	Admissus.
— — —	Nebsted, D. Anst. Fr. P., (1840)	Vix admissus.
— — —	Steenberg, Ove Malling Fr. Hasfelbalch, (1837) .	Admissus.
— — —	Bulff, Carl, (1832)	Vix admissus.
Den 8de Novbr.	Ebeling, C. Ant. Em., 1832	Admissus.

F. Præliminæregamen for fremmede Studerende istedetfor første og anden Examen.

I Henhold til den oven S. 51 omtalte specielle Tilladelse have følgende to Studerende fra Kiel underkastet sig denne Examen saaledes:

	Theor. Philoso-phi.	Praktisk Philoso-phi.	Physik.	Astrono-mi.	Hoved-karakter.
6te Novbr. Karstens, Gu. Fr. Mgn. Ed.,	h. ill.	laud.	laud.	laud.	Laud.
22de Decbr. Bright, Ed. Fr.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	H. ill.

G. Examen Artium.

Til Examen Artium, hvis skriftlige Prøver holdtes den 2den 3die 5te og 6te, de mundtlige fra 12te til 19de Oktbr. begge Dage iberegne, vare anmeldte 149 Studerende, af hvilke dog 11 afmeldtes eller udebleve fra den skriftlige Prøve; 5 erholdt ingen Karakter for den latinske Stil, og kunde saaledes ikke stedes til den mundtlige Prøve, 1 udeblev fra og 1 forlod den mundtlige Prøve. Af de ovennævnte 149 opnaaede saaledes 131 akademisk Borgerret, hvortil endvidere kom 2 der examineredes i December, ialt 133.

Af disse 133 tilkjendtes

2	Karakteren	Laudabilis publ. encomio ornatus,
70	—	Laudabilis,
60	—	Haud illaudabilis,
1	—	Non contemnendus.

De to Udmærkede vare:

Borries, C. Aug., fra Metropolitanaskolen,

Vedel, J. Sf. Chn., fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn.

60 (foruden 1 rejiceret) vare dimitterede fra offentlige Skoler, 35 fra Privatinstituter, 38 (foruden 4 rejicerede) af Privatdimissører.

4 af Skolerne, Odense, Viborg, Slagelse og Bordingborg havde kun dimitteret 1 hver, Bessetad Skole og Institutet i Fredericia slet Ingen. Angaaende Dimittendernes Antal og Resultatet af Examen for hver enkelt Skole, samt de tildelte Specialkarakterer i de enkelte Rubriker, meddeles nedenstaaende de sædvanlige Tabeller A og B.

Med Hensyn til Forældrenes Stand og Stilling vare af de ny akademiske Borgere.

Sønner af gejstlige Embedsmænd	17
— — Professore og Skolemænd	11
— — civile Embedsmænd	41
— — militære dito	8
— — medicinske dito samt Læger og Apothekere	3
— — underordnede Betjente	7
— — Kunstnere, Institutbestyrere m. fl.	8
— — Proprietærer og andre Landmænd	14
— — Handlende, Haandværkere og Næringsdrivende	22
Uangivne	2

Tabel A. Antallet af de fra enhver Skole og Institut Dimitterede.

Skolerne.	Antallet.	Karakterer.				Reji- cere.	Prøf der viser Di- missio- ensluf.
		Ld. p. c.	Laud.	H. ill.	N. cont.		
Aalborg Skole	7	“	7	“	“	“	7/0
Viborg —	1	“	1	“	“	“	“
Slagelse —	1	“	1	“	“	“	1/0
Borgerdybskolen paa Ehavn. . .	15	“	12	3	“	“	4/1
Borgerdybskolen i Kbhvn. . .	11	1	7	3	“	“	10/3
Metropolitan skolen	9	1	5	3	“	“	8/3
Randers Skole	6	“	4	2	“	“	“
Nykjøbing —	3	“	2	1	“	“	2/1
Frederiksborg Skole	3	“	2	1	“	“	“
Roeskilde Skole	4	“	2	2	“	“	1/1
Bestenke Institut	9	“	4	5	“	“	4/3
Ribe Skole	5	“	2	3	“	“	2/3
Herlufsholms Skole	3	“	1	2	“	“	1/2
Århus Skole	6	“	2	4	“	“	“
Horsens —	4	“	1	3	“	“	1/3
Privatister	42	“	15	22	1	4	15/61
Kolding Skole	5	“	2	2	“	1	2/11
Odense —	1	“	“	1	“	“	0/1
Vordingborg Skole	1	“	“	1	“	“	“
Rønne Skole	2	“	“	2	“	“	0/2
	138	2	70	60	1	5	19/27
Offentlige Skoler alene	61	1	32	27	“	1	35/36
Privatinstituter alene	35	1	33	11	“	“	36/11
Kbhvn'ske Skoler og Instituter .	44	2	28	14	“	“	17/7
Skoler og Instituter udnf. Kbhvn.	52	“	27	24	“	1	9/11
Jøslændere	1	“	“	1	“	“	0/1

Tabel B. Antallet af Karakterer i Specialrubrikerne.

Karakterer.	Arab. og Hebr.	Latn.	Latinf. Stil.	Græf.	Hebræif.	Or. f. Hebr.	Religion.	Geograft.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Fyf.	Græf.	Salt.
Ld. p. c.	1	9	1	9	11	1	7	27	16	26	15	34	20	177
Laud.	84	65	38	71	43	19	77	70	56	48	61	89	81	802
H. ill.	48	56	70	52	33	13	46	34	56	47	49	8	31	513
N. cont.	“	3	24	1	10	3	3	2	5	12	8	1	“	72
0	“	“	5	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	5

De specielle Karakterer

De Studerendes Navne.	Udarb. i Moders- maalet.	Latin.	Latinsk Stil.	Græsk.	Hebraisk.	Græsk f. Hebr.
A. Dimitterede fra Skoler og Instituter.						
Metropolitan-skolen:						
Borries, Carl August, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	
Ballich, Carl Wolf Josef Nathanael, .	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	
Forchhammer, Johannes Nikolaj Georg,	laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	
Ågerholm, Edvard Baldemar, ...	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Gierking, Frode Fredegode, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	
Gellstrop, Laurentius, ...	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	
Rasmussen, Peter Andreas Bryndum, .	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.		laud.
Rasmussen, Abraham Rall, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Ottesen, Otto Johan Carsten, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	
Borgerdybs-skolen i Kbhavn:						
Bedel, Frans Sofus Christen, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	
Blechingberg, Daniel Carl Fribo, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Boldike, Markus Thomas, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	
Linnemann, Johan, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	
Rønne, Johannes Brandt, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Drsted, Anders Sandoe, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.		laud.
Bech, Niels Vesth, ...	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.		h. ill.
Bruun, Gotfred, ...	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	
Dorph, Theodor, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	
Belfour, James Friis, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Schæffer, Frederik Christian, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.		laud.
Borgerdybs-skolen paa Eghavn:						
Lind, Jonas Johannes, ...	h. ill.	ld. p. c.	h. ill.	laud.	h. ill.	
Schwenfen, Diderik Peter, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	h. ill.	
Søeborg, Hans Egede, ...	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	
Giesing, Carl Samuel, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Ågelsen, Andreas, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	h. ill.	
Jbsen, Carl Ludvig Theodor, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.		h. ill.
Sørensen, Carl Vilhelm, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
Fasting, Jens Martin, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	
Hall, Christian Emil, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	
Lefolli, Jens Peter, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Peterson, Vilhelm Emil Matthias, . . .	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
Mourier-Petersen, Pt. Ch. P. Jdn., . .	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.		laud.
Holm, Erik Theodor August, ...	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	n. cont.	
Fischer, Frederik Christian, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	
Gram, Adam Vilhelm, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Bestenske Institut:						
Schou, Hans Christian Frederik, ...	laud.	ld. p. c.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	
Kriehling, Johannes Sn. Bh., ...	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.		h. ill.
Drechsel, Ernst Georg Wiggo, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Milo, Vilhelm Louis, ...	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Binge, Carl Gustav, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.		laud.
Schyth, Niels Mourits, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	
Sørensen, Carl Theodor, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Holm, Carl Johan, ...	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		h. ill.
Schønberg, Johan Carl Raff, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Roeskilde Skole:						
Blach, Baldemar Tønne, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	
Hjorth, Conrad Christian, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Gad, Elieser Agapetos, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Drholm, Carl Vilhelm Edvard, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	
Frederiksborg Skole:						
Mesner, Christian Ulrik Adolf, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
Børre, Carl Frederik Vilhelm, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
Lohmann, Hans Jørgen, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	
Slagelse Skole:						
Olod, Hans Adolf, ...	laud.	ld. p. c.	h. ill.	laud.	laud.	
Bordingborg Skole:						
Bitte, Hans Christian, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		laud.

De Studerendes Navne.	De specielle Karakterer					
	Udarb. i Moders- maalet.	Latin.	Latinsk Stil.	Græsk.	Hebraisk.	Græsk f. Hebr.
Serlufsholms Skole:						
Meiersen, Christian Frederik, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.
Lund, Christian Frederik, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.		
Jbsen, Jens Carl Christian, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	
Rønne Skole:						
Bohr, Peter Gottfred Birger, ...	laud.	laud.	n. cont.	laud.	laud.	
Lund, Henrik Magnus, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	
Odense Skole:						
Bülow, Frans Adam Hans, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Nykjøbing Skole:						
Johansen, Vilhelm Theodor, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	
Theil, Laurits Peter Sølling, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	
Nlesen, Frederik Christian Ditlev, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	laud.	
Aalborg Skole:						
Gregerfen, Imm. Tauber, ...	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.
Christensen, Jørgen Peder, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Schwartz, Sidney y Mina, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	laud.	
Sprechelsen, Edvard, ...	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	ld. p. c.	
Hvas, Frans, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	
Vilhelmsen, Ludvig Sofus Frederik, . .	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	
Stochholm, Jens Ring, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	
Viborg Skole:						
Bentzen, Julius Nikolai, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	
Narhøus Skole:						
Thomsen, Christian, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	
Blichfeldt, Julius Christian, ...	laud.	laud.	laud.	laud.		
Rasmussen, Christian Henrik, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Nielsen, Harald Regner, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Richardt, Gottlieb Carl August, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	
Raae, Peder, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	
Ribe Skole:						
Holm, Johannes Heinrich, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	
Lund, Harald, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	
Volf, Edvard Peter Vilhelm, ...	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	
Thorup, Frederik Theodor, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	
Jørgensen, Hans Jørgen, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Randers Skole:						
Teilmann, Hans, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
Kirketerp, Rasmus Julius, ...	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.		
Ludvigsen, Ulrik Christian, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Teilmann, Peter, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	
Abel, Gyntelberg, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Blicher, Diderik Christian, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Horsens Skole:						
Utke, Johan Frederik, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Vilstrup, Jørgen Christoffer, ...	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
Utke, Hans Christian, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	
Rosendahl, Jh. Pt., (exam. i Decbr.) .	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	
Rolding Skole:						
Bruun, Jens Peter Rarmark, ...	laud.	laud.	n. cont.	ld. p. c.	laud.	
Grønlund, Carl Christian Howitz, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	
Vaupell, Vilhelm Lorens, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	laud.	h. ill.	
Rjar, Peter Nikolai, ...	laud.	h. ill.	n. cont.	laud.	n. cont.	
B. Privatsdimitterede.						
J. S. Bang, Rand. Philol.						
Møller, Christian Jørgen Hvalsøe, . . .	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud. h. ill.
Petersen, Ernst Theodor, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.		
Dichmann, Georg Frederik, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.		
H. A. V. Driebein, Stud. Theol.						
Knudsen, Jens Lassen, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.		laud.
N. Djurhuus, Rand. Theol.						
Clausen, Henrik Georg, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.		h. ill.
Petersen, Georg Frederik, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.		laud.

i de enkelte Rubriker.

Religion.	Geografi.	Historie.	Arithme- tik.	Geome- tri.	Tyff.	Fransf.	Stybedkarakter.
laud.	laud.	laud.	n. cont.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	ld. p. c.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	Laudabilis.
ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
ld. p. c.	laud.	laud.	ld. p. c.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	n. cont.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	ld. p. c.	h. ill.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	laud.	n. cont.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	Laudabilis.

De Studerendes Navne.	De specielle Karakterer					
	Udarb. i Moders- maalet.	Latin.	Latinsk Stil.	Græsk.	Hebraisk.	Græsk f. Hebr.
B. J. Fog , Kand. Theol.						
Pfaff, Christian Georg Frederik, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	
S. Gundorph , Underbibliothekar.						
Petersdorf, Ulrik Vilhelm, Greve, . . .	laud.	laud.	laud.	laud.		laud.
Rønne, Thomas Metheus Markus, . . .	laud.	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	
Schmidt, Oluf Carl Sigismund, ...	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	
J. E. Gjellebøll , Kand. Theol.						
Gyldendahl, Frederik Severin, ...	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	
Selgason , Stiftsprovst.						
Thorsteinson, Finn Vilhelm, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		laud.
C. M. Solst , Sognepr. paa Lolland.						
Solst, Erhardt Møller, ...	h. ill.	laud.	n. cont.	h. ill.		n. cont.
S. Sørbroe , Stud. Theol.						
Pendrop, Christian Ludvig, ...	h. ill.	n. cont.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	
Øddrup, Søren Laurits, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		h. ill.
S. P. Jensen , Kand. Med. & Kir.						
Jensen, Johan Theodor, ...	h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		h. ill.
S. L. Kielsen , Kand. Philos.						
Voss, Diderik Amald, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.		h. ill.
Beck, Ludvig, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.		laud.
Hertz, Frederik Mikael, ...	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	
C. Levinson , Kand. Theol.						
Sommerfeldt, Theodor Frederik, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	
S. Levin , Stud. Med. & Kir.						
Schou, Jens Henrik Dankwart, ...	laud.	laud.	laud.	laud.		laud.
G. T. O. Münster , Stud. Theol.						
Muhle, Carl Adolf, ...	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	
J. Müller , Dr. Philos., Sogne- præst i Sjælland.						
Aragballe, Christian Malta, ...	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	
J. T. Nielsen , Stud. Philos.						
Mariboe, Alexander Leopold August, . .	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	
P. C. Ploug , Kand. Philos.						
Sørensen, Martin Frederik, ...	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	laud.	
N. E. Riis , Kand. Philos.						
Whefeldt, Fr. Ad. Ch. Erh., Greve, . . .	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		laud.
R. Røvsing , Kand. Theol.						
Schulin, Ch. Fr., Greve, (exam. i Decb.)	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		h. ill.
C. M. Schou , Kateket i Åsens.						
Bruun, Frederik Plum, ...	laud.	laud.	laud.	laud.		laud.
V. R. Schøler , Kand. Theol.						
Øjstrup, Ch. August Roepstorff, ...	laud.	n. cont.	n. cont.	h. ill.		n. cont.
T. J. P. Smith , Kand. Theol.						
Dorph, Frans Frederik, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.		laud.
V. A. Thisted , Kand. Theol.						
Verstind, Anders, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	n. cont.	
L. Thornam , Stud. Philos.						
Zoffmann, Carl Alexander, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	
M. Trier , Stud. Med. & Kir.						
Knudsen, Arth. Sn. Hanmar Ch., . . .	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.		h. ill.
Knudsen, Edm. Otto Gu. Ch. Jf. • Im.						
Afrkanus, ...	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.		laud.
J. L. Ussing , Kand. Philos.						
Nielsen, Peter Johan, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	
B. J. E. Verlauff , Stud. Theol.						
Rosenstand-Geisse, Jh. Ph. Ed., ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.		n. cont.
B. Vestesen , Kand. Theol.						
Falsen, Niels, ...	laud.	laud.	n. cont.	laud.		laud.
G. S. Vinther , Kand. Theol.						
Matthiesen, Carl Markus Andreas, . .	laud.	h. ill.	n. cont.	h. ill.		h. ill.

i de enkelte Rubriker.

Religion.	Geografi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Lyf.	Frans.	Overblik.
h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	Fritaget.	Fritaget.	Haud illaudabilis.
n. cont.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	n. cont.	n. cont.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	n. cont.	h. ill.	Haud illaudabilis.
ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	laud.	Laudabilis.
h. ill.	h. ill.	n. cont.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Non contemnendus.
laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	ld. p. c.	Haud illaudabilis.
h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	Haud illaudabilis.
ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	Laudabilis.
laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	Danf. laud.	h. ill.	Haud illaudabilis.

Alfabetisk Fortegnelse.

Navne.	Forleedes dimitteret.	Karak- ter.	Navne.	Forleedes dimitteret.	Karak- ter.
Aagesen, A.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Lund, K. C.	Herlufsholms Sk.	Laud.
Abel, G.	Randers Skole.	H. ill.	Lund, H. M.	Ronne Skole.	H. ill.
Agerholm, E. B.	Metrop. Sk.	Laud.	Mariboe, A. P. A.	Priv. f. Rhvn.	Laud.
Ahlefeldt, J. A. C. E.	} Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Mathiesen, E. M. A.	Bestenfte Institut.	H. ill.
Beck, L.	} Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.	Milo, B. L.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.
Beck, N. B.	Biborg Skole.	H. ill.	Mourier-Petersen, P.	Priv. f. Jylland.	H. ill.
Belfour, J. K.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.	Muhle, C. A.	dito f. Rhvn.	Laud.
Bentzen, N. J.	Randers Skole.	Laud.	Møller, C. J. S.	Aarhus Skole.	H. ill.
Blechingberg, C. D. F.	Aarhus Skole.	Laud.	Nielsen, H. N.	} Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Blicher, D. C.	Roeskilde Skole.	Laud.	Nielsen, P. J.	Nykjøbing Skole.	H. ill.
Blichfeldt, J. C.	Ronne Skole.	H. ill.	Obdrup, S. L.	Metrop. Sk.	H. ill.
Bloch, B. T.	Metrop. Sk.	Ld. enc.	Olesen, J. C. D.	Roeskilde Skole.	H. ill.
Bohr, P. G. B.	Priv. f. Ryn.	Laud.	Ottesen, D. J. C.	} Priv. f. Rhvn.	Laud.
Borries, E. A.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.	Orholm, C. B. C.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.
Bruun, J. P.	Kolding Skole.	Laud.	Petersdorff, U. B.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Bruun, G. D. C.	Odense Skole.	H. ill.	Petersen, G. K.	Frederiksborg Sk.	Laud.
Bruun, J. P. K.	Frederiksborg Sk.	Laud.	Petersen, T. C.	Aarhus Skole.	H. ill.
Bülow, A. K. S.	Aalborg Skole.	Laud.	Peterson, B. E. M.	Metrop. Sk.	Laud.
Børre, E. K. B.	Priv. f. Rhvn.	Laud.	Pfaff, C. G. F.	Aarhus Skole.	H. ill.
Christensen, J. P.	Slagelse Skole.	Laud.	Plesner, C. U. A.	Metrop. Sk.	H. ill.
Clausen, H. G.	Metrop. Sk.	H. ill.	Raae, P.	Aarhus Skole.	H. ill.
Clod, S. A.	} Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Rasmussen, A. K.	Metrop. Sk.	H. ill.
Colltrop, L.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.	Rasmussen, C. H. D.	Metrop. Sk.	H. ill.
Dichmann, G. J.	Bestenfte Institut.	Laud.	Rasmussen, P. A. B.	Herlufsholms Sk.	H. ill.
Dorph, K. J.	Priv. f. Sjælland.	Laud.	Reiersen, C. K.	Aarhus Skole.	H. ill.
Dorph, L.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Richardt, G. C. A.	Horsens Skole.	H. ill.
Drechsel, E. G. B.	Priv. f. Jylland.	N. cont.	Rosendahl, J. P.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Falsen, N.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Rosensand-Goiste, J.	Bgd. Sk. p. Chvn.	H. ill.
Fasting, J. M.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Ronne, J. B.	} Priv. f. Rhvn.	Laud.
Fjellstrup, E. A. N.	Metrop. Sk.	Laud.	Ronne, T. M. M.	Bestenfte Institut.	Laud.
Fischer, K.	Bestenfte Institut.	Laud.	Schmidt, D. C. C.	Priv. f. Rhvn.	Laud.
Forchhammer, J. N. G.	Roeskilde Skole.	Laud.	Schou, H. C. K.	dito f. dito.	H. ill.
Friehling, J. H. B.	Metrop. Sk.	Laud.	Schou, J. H. D.	Aalborg Skole.	Laud.
Gad, E. A.	} Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Schulin, C. J., Gr.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.
Gierling, K. J.	Aalborg Skole.	Laud.	Schwartz, S. y M.	Bestenfte Institut.	H. ill.
Giesling, E. S.	Kolding Skole.	Laud.	Schwenen, D. P.	Bgd. Sk. i Rhvn.	H. ill.
Gram, A. B.	Priv. f. Ryn.	H. ill.	Schyth, N. M.	Bestenfte Institut.	H. ill.
Gregersen, J. T.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Schaffer, J. C.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.
Gronlund, E. C. H.	Priv. f. Jylland.	H. ill.	Schönberg, J. C. N.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Gyldendahl, J. C.	dito f. Rhvn.	Laud.	Sommerfeldt, T. J.	Aalborg Skole.	Laud.
Hall, C. E.	Roeskilde Skole.	H. ill.	Sprechelsen, E.	Bgd. Sk. p. Chvn.	H. ill.
Herstind, A.	Ribe Skole.	Laud.	Stochholm, J. N.	Bestenfte Institut.	H. ill.
Hertz, J. M.	Bgd. Sk. p. Chvn.	H. ill.	Søeborg, H. C.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.
Hjorth, E. C.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Sørensen, C. T.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Helm, J. H.	Nykjøbing Skole.	Laud.	Sørensen, E. B.	} Randers Skole.	Laud.
Holm, C. T. A.	Ribe Skole.	H. ill.	Sørensen, M. J.	Nykjøbing Skole.	Laud.
Holm, C. J.	Randers Skole.	H. ill.	Teilmann, S.	Aarhus Skole.	Laud.
Holst, E. M.	Kolding Skole.	H. ill.	Teilmann, P.	Priv. f. Jylland.	H. ill.
Hvass, K.	} Priv. f. Rhvn.	Laud.	Theil, L. P. C.	Ribe Skole.	H. ill.
Ibsen, C. L. T.	Aalborg Skole.	Laud.	Thomsen, C.	Horsens Skole.	H. ill.
Ibsen, J. C. C.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Thorsteinson, K. B.	Metrop. Sk.	Laud.
Jensen, J. T.	Herlufsholms Sk.	H. ill.	Thorup, K. T.	Kolding Skole.	H. ill.
Johansen, B. T.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Utfe, H. C.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Ld. enc.
Jørgensen, S. J.	Nykjøbing Skole.	Laud.	Utfe, J. K.	Horsens Skole.	Laud.
Kirketerp, N. J.	Ribe Skole.	H. ill.	Wallich, C. B. J. N.	Aalborg Skole.	H. ill.
Klar, P. N.	Randers Skole.	H. ill.	Wapell, B. L.	Bestenfte Institut.	H. ill.
Knudsen, A. H. S.	Kolding Skole.	H. ill.	Wedel, K. S. C.	Bordingborg Sk.	H. ill.
Knudsen, D. G. C.	} Priv. f. Rhvn.	Laud.	Wilstrup, J. C.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.
Knudsen, J. L.	dito f. Sjælland.	Laud.	Wilhelmsen, L. S. F.	Ribe Skole.	H. ill.
Kragballe, E. M.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Vinge, C. G.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.
Lefolii, J. P.	Priv. f. Rhvn.	H. ill.	Vitte, H. C.	Priv. f. Rhvn.	Laud.
Lendrop, E. L.	Bgd. Sk. p. Chvn.	Laud.	Volf, D. A.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.
Lind, J. J.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.	Volf, C. P. B.	Priv. f. Rhvn.	Laud.
Linnemann, J.	Frederiksborg Sk.	H. ill.	Veldike, M. T.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.
Lohmann, H. J.	Randers Skole.	Laud.	Zoffmann, C. A.	Priv. f. Rhvn.	Laud.
Ludvigsen, U. C.	Ribe Skole.	Laud.	Ørsted, A. C.	Bgd. Sk. i Rhvn.	Laud.
Lund, S.					

Foruden de Anførte, ere følgende blevne immatrikulerede:

- 22de Juli. Rink, Sn. Jhn., fra Sorø Akademi, Stud. Polyt.
 18de Aug. Rosen, B. Sf. Andr., ligeledes, Stud. Med.
 14de Sept. Karstens, Gu. Fr. Mgn. Id. fra Kiels Univ., Stud. Med.
 25de — Bright, Ed. Fr., ligeledes, Stud. Med.
 8de Novbr. Rosenørn-Lehn, Dt. Dt., Baron, fra Sorø Akademi, Stud. Juris.
 30te Decbr. Meyer, H. B., fra Glückstadt Skole, Stud. Med.
 31te — Brandis, Dd., fra Skolen i Bonn.

H. Almindelig Forberedelses-Examen.

Til denne indstillede sig følgende Antal af de forskjellige Klasser af Studerende, med det betegnede Udfald af Examen.

	Antal.	Examens Udfald.			
		Meg. g.	Godt.	Maadel.	Umodne.
Føraaret.					
Polyteknikere	6	5	5	1	1
Ustuderede Jurister	25	4	8	7	6
Pharmaceuter	13	3	3	3	7
Korststuderende	8	1	1	2	4
Veterinærer	8	5	5	6	2
Jalt	60	5	17	18	20
Efteraaret.					
Polyteknikere	6	4	4	1	1
Ustuderede Jurister	20	3	6	7	4
Pharmaceuter	14	1	3	3	7
Korststuderende	4	1	5	2	1
Veterinærer	4	5	5	5	4
Landmaalere	1	5	5	5	1
Jalt	49	5	13	13	18

I Aarets Løb have saaledes af 109 anmeldte Individuer 38 ikke udholdt Examen, 10 bestaaet den, med Karakteren Meget godt, 30 med Godt, 31 med Maadeligt, ialt 71 bestaaet Examen. 9 af dem der indstillede sig i Efteraaret, havde ogsaa i Føraaret været oppe. I Føraaret holdtes de skriftlige Prover den 19de og 20de April, de mundtlige den 27de og 28de s. M. samt 1ste og 2den Maj, i Efteraaret resp. 23de og 24de samt 28de, 30te og 31te Oktbr.

Følgende ere de Opgaver som ved de forskjellige skriftlige Examina have været Examinanderne forelagte.

Theologisk Examen.

Januar Kvartal. 1. At give en Udvikling af Dogmet om Jesu Uhyndighed og dets Forhold til de kristologiske Extremes. 2. Hvorledes løser den kristelige Sædelære Modsætningen imellem det ene Dydsideal og de mange Individualiteter? 3. Hvilken Indflydelse have de hos Jøderne bestaaende Indretninger haft paa Uddannelsen af de tilsvarende Forholde i den kristelige Kirke? 4. At fremstille det kosmologiske Bevis for Guds Tilværelse i dets Betydning og Forhold til det ontologiske og teleologiske. 5. 1 Ped. 3, 15—4, 6. 6. Jes. VI, 1—10. Zach. 3, 1—10.

April Kvartal. 1. At give en Udsigt over den til det Ny Testamente hørende apokryphiske Literatur og sammes Forhold til den kanoniske Samling. 2. At udvikle de symboliske Bøgers forskjellige Betydning og Autoritet i den katolske og den

protestantiske Kirke af de tvende Kirkers særegne Grundkarakter. 3. I hvilket Forhold staaer Begrebet af den moralske Tilregnelser til den augustinske og den pelagianske Lære om Synden? 4. En historisk Fremstilling af Stridighederne mellem Pavemagten og den verdslige Magt fra Gregor den 7de til det avignoniske Fangenskab. 5. Rom. II, 72—fin. 6. Ps. 9, 7—fin. .

Juli Kvartal. 1. At udvikle Betydningen og det indbyrdes Forhold af det Ny Testaments guddommelige og menneskelige Karakter. 2. At fremstille den forskjellige sædelige Betydning af Forholdet imellem Præst og Menighed, saaledes som dette er givet ved Modsætningen af den katolske og evangeliske Kirke. 3. Hvori maa Religionens ejendommelige Væsen sættes, og hvorved adskiller den sig fra Philosophien og den æsthetiske Idé? 4. Udsigt over den lutheriske Orthodori's Udvikling gjennem det 16de Aarhundrede

og Stridigheder i den lutheriske Kirke. 5. Eph. IV, 4—16. 6. Genesis 48, 14—19—4.

Oktober Kvartal. 1. Hvorvidt fører Betragtning af Jakobs Brev til et Billede af dets Forfatters Personlighed? og hvorvidt lade dertil svarende Træk sig paavise saavel i det Ny Testamente som i den kirkelige Tradition? 2. Hvilken Grund har Læren om en almindelig Apokatastasis i Skriften? hvilken er dens religiøse Betydning, og hvilken Stilling indtager den til den kirkelige Lære? 3. At fremstille Kristnenforfølgelsesnes Historie i det 2de og 3die Aarhundrede og deres Indflydelse paa de kirkelige Forholde og det kirkelige Liv. 4. Hvilken Betydning har det for den kristelige Moral, at den kristelige Aabenbaring ej blot er fremtraadt som Freløsning, men som ny Skabelse? og hvilke moralske Ensidigheder fremkomme, naar et af de nævnte Synspunkter udelukkende fastholdes? 5. 2 Cor. V. 11—VI, 3. 6. Ps. 53 additis, ad alterum hujus Ps. exemplar respectu habito, observationibus criticis de lectionibus ejus, neque non de ratione textus librorum Veteris Testamenti.

Suldstændig juridisk Examen.

Foraaret. Opgaver ved den skriftlige Examen. 1. Hvilken Indflydelse har den Kantist- Fichtiste Philosophi udøvet paa Behandlingen af Spørgsmaalet om Forholdet mellem Retsphilosophien og Moralphilosophien? 2. *Explicatur regulæ in § 1 Inst. de donat. (2-7) datæ de natura et vi donationis mortis causa.* 3. Efter hvilke Regler bør det bedømmes, hvorvidt de ældre Lovbestemmelser om en vis Materie ere ophævede ved yngre Love om samme Gjenstand, naar de sidstnævnte Love Intet udtrykkeligt have bestemt om saadan Ophævelse? 4. Kan Forordningen 9de Februar 1798 § 2 komme til Anvendelse i det Tilfælde, at Kautionsisten, som har indfriet Gjeldsbrevet, sagsøger Debitor til Betaling? 5. Hvilken Indflydelse kan der tillægges den Omstændighed paa Bedømmelsen af en Handlings Strafbarhed, at den som nærmest lider ved samme, selv har samtykket i dens Foretagelse? 6. Er der ved Placaten af 23de Juli 1819 gjort nogen Forandring i den Plads der forhen tilkom Forandringer efter Bodmeri-, Respondentia- og Bilbreve i Konkursordenen? 7. Hvorvidt har Kongens Tiltrædelse til det tyske Forbund for Holstens Vedkommende bevirket nogen Forandring af Bestemmelserne i Patentet af 9de September 1806?

Opgaver ved den praktiske Prøve. Første Dags Opgave. Ved en i Aaret 1841 imellem Sekretær Vorm og Skomagermester Madsen oprettet Kontrakt bortlejede Førstnævnte til Sidstnævnte fra Oktbr. Flyttetid samme Aar en Beboelseslejlighed med Bærfæd m. v. for halvårlig Leje 150 Rbd. Kontrakten, som lyder paa at kunne hæves ved lovlig Opfyldelse til enhver af de almindelige Flyttetider, og isørigt er klausuleret paa sædvanlig Maade, indeholder derhos, „at Lejetageren har formaaet Brygger Møller til som Kautionist og Selvfylldner at indestaae for Kontraktens behørig Opfyldelse“, og denne

Maud har derefter givet Kontrakten følgende Paategning: „Som Kautionist og Selvfylldner for et halvt Aars Husleje indestaaer P. Møller.“ I Slutningen af Oktober Maaned 1842 henvendte Vorm sig til Møller og underrettede ham om, at Madsen var udebleven med det sidste Halvaars Leje, hvorefter Møller betalte Lejen, hvilket blev paategnet den originale Lejekontrakt, foruden at Vorm meddelte Møller særskilt Kvittering for denne Betaling. Efter April Flyttetid 1843 har Vorm nu atter afordret Møller et halvt Aars Leje, som Madsen paa ny var udebleven med, og da Møller nægter at erlægge samme, idet han formener, at hans Kautionsforpligtelse er fuldstændig afgjort ved den engang af ham erlagte Betaling, anlægger Vorm Sag imod ham.

Anden Dags Opgave. Ved en i Aaret 1836 oprettet og den 10de September samme Aar allernaadigst konfirmeret testamentarisk Disposition havde tvende Brødre, Hans og Christian Staal, der levede ugifte, gjensidigen indsat hinanden som Arving ved indtraffende Dødsfald, hvorom det navnlig i Testamentet hedder:

„at den Længstlevende skal være den Førstafdødes eneste Arving og erhverve Alt hvad denne efterlader sig uden Undtagelse i nogen Maade, imod at han sørger for den Førstafdødes anstændige Begravelse og udreder alle paa Veet hvilende Udgifter og Omkostninger, samt under den Betingelse, at hvad den Længstlevende ved sin Død efterlader sig, skal tilfalde Testatorernes fælleds Brødreborn og Søstreborn til lige Deling, hvoraf følger, at den Længstlevende ej kan oprette Testamente til Fordel for Andre.“

Paa den Tid da dette Testament blev oprettet, eksisterede der ingen nærmere Slægtninge af Testatorerne end 5 Børn A, B, C, D og E af deres forfædres tidligere afdøde Brødre og Søstre, samt en Søn F af en allerede i Aaret 1834 afdød Broderdatter. Af Testatorerne døde Hans Staal i Aaret 1839, og den længstlevende Christian Staal er nu ogsaa afgaaet ved Døden; men i Mellemtiden, imellem Testamentets Oprettelse og Hans Staals Dødsfald, ere ligeledes af de ovennævnte Brødre og Søstreborn A og B afdøde og have efterladt sig Børn. Der opstaaer nu paa Skiftet efter Christian Staal, som forvaltes af en almindelig Executor Testamenti, Tvivl om Testamentets rette Fortsættelse og Anvendelse; men da de vedkommende Slægtninge ønske om muligt at undgaae en formelig Retstvist herom, henvende de sig til en bekendt Lovkyndig og ubede sig hans Betænkning over Sagen, idet de isærdeleshed begjære følgende Spørgsmaal besvarede: 1) om den ovenmeldte Broderdattersøn F kan komme i nogen Betragtning til at erholde Noget efter Testamentet, eller 2) om Voets Beskøtning bør deles i saa mange Lodder, som der var Brødre og Søstreborn af 1ste Grad ved Testamentets Oprettelse, eller endelig 3) om Voet alene bør deles imellem de ved Christian Staals Død tilbageværende C, D og E. Saafremt det under Nr. 2 nævnte Alternativ antages, spørges endvidere a) om

A's og B's Lødder skulle tilfalde deres efterladte Børn eller b) om de bør betragtes som vakante Legatportioner og tilfalde Testatorernes samtlige Arvinger ab intestato.

Efteraaret. Opgaver ved den skriftlige theoretiske Examen. 1. Hvorvidt er Familieforholdet et Retsforhold? 2. Disquiratur, quatenus e jure Romano res incorporales ususapi possint? 3. Forstjellen mellem udvidende Fortolkning og analogisk Anvendelse udvikles og oplyses ved Exempler af vor Lovgivning. 4. Hvorledes bør efter vor Ret Begrebet om en Servitut bestemmes? 5. Hvorvidt kunne Forbrydelser, begaaede i Udlandet, blive at paatale i Riget og hvilke Grundfættninger blive i saa Tilfælde at følge med Hensyn til Straffens Bestemmelse? 6. Hvorvidt kan ifølge vore Love Jurisdiktion prorogeres? 7. Hvilke Personer indbefattes under Kongelovens Udtryk: „Prindsen og Prindsesser af Blodet.“

Opgaver ved den praktiske Prøve. Første Dags Opgave. Under 11te Octbr. 1841 har Johan Holm i Bitterlighedsvidners Overværelse udstedt en Obligation, hvorved han erkjender at være skyldig til Peter Jensen 600 Rbd., som han har modtaget tillaaens i rede Penge og forpligter sig til at tilbagebetale uden nogen Opsigelse i 11te Juni Termin 1843 og imidlertid at svare deraf 4 pCt. aarlig Rente. Til Sikkerhed for Kapitalens og Renternes rigtige Betaling har han dels pantsat med 1ste Prioritet sit Indbo og hvad han ibrigt ejer og ejendes vorder, og dels formaaet Hans Raben til at underskrive som Kautionist og Selvskyldner. Renterne bleve rigtig betalte i begge Terminer 1842, men da Kapitalen ikke betaltes i 11te Juni Termin 1843, sagsøger Kreditor Kautionisten til at indfri Obligationen, hvilket denne vægrer sig for at gjøre, da Obligationen ikke er bleven tinglæst. Over denne Sag forfattes en fuldstændig Domsaft.

Anden Dags Opgave. Hans Jespersen, der er 22 Aar gammel, har i Foraaret, uden Kurators Samtykke, solgt sit Lommeur, som han har faaet til Foraring af sin Farbroder, for 95 Rbd. til Urmager William Renard, der igjen har solgt det for 110 Rbd. til Christian Lauridsen. Af de modtagne Penge har Hans Jespersen udgivet 30 Rbd. til en ny Frakke og Resten har han forbrugt til en Rejse, som han har foretaget sig for sin Fornøjelse. Efter at være kommen tilbage fra denne Rejse, sagsøger han efter sin Kurators Opfordring og i Forening med denne Christian Lauridsen til enten at udlævere Uret eller betale dets Værdi med 110 Rbd.

Angaaende denne Sag forfattes en Dom.

Juridisk Examen for Ustuderede.

Foraaret. Opgaver ved den skriftlige theoretiske Examen. 1. Har et uantaget Løfte Retsvirkning? 2. Hvorvidt kan en fraskilt Kone gjøre Forbring paa de samme Rettigheder, som en Enke? 3. Hvilke særegne Rettigheder kunne tilkomme en Sædegaard, uden Hensyn til Ejers personlige Stand? 4. Hvilken Betydning har den nu brugelige Mortifikation af Gjeldsbreve? 5. Hvorvidt

kan der tillægges den Omstændighed, at den Angrebne ved at undvige eller flygte kunde have unddraget sig Faren, nogen Indflydelse paa Bedømmelsen af Nødværges Lovlighed? 6. Af hvem skulle Tvistigheder som opstaae under et Samfrændeskifte, paaskiendes?

Opgaver ved den praktiske Prøve. Første Dags Opgave. I en Sag om forskellige Tolddefraudationer, hvori Kjøbmændene Hansen og Jespersen vare indviklede, og til hvis Undersøgelse og Paaskjendelse en Kommission var nedsat, bleve disse Mænd domte til, foruden at erlægge Mulfter, ogsaa En for Begge og Begge for En at udrede alle af Sagen løvligten flydende Omkostninger. Disse Omkostninger, til Beløb 620 Rbd., bleve af det Offentlige indfordrede hos Hansen og af denne udbetalte, imod Kvittering paa Dommen, hvorefter han har henvendt sig til Jespersen for at erholde Halvdelen af samme refunderet, men Jespersen er hertil uwillig og Hansen anlægger derfor Sag imod ham. (I denne Sag udarbejdes de behørigte Processdokumenter i Akts Form indtil Sagens Optagelse).

Anden Dags Opgave. Sekretær Petersen modtog i Aaret 1836 af Kjøbmand Hansen et Laan af 500 Rbd., som skulde forrentes med 4 pCt. aarlig og udstedte derfor sin Obligation, lydende paa Betaling efter et Fjerdingaars lovlig Opsigelse, hvorhos Debitor gav Kreditor Underpant i det ham tilhørende Indbo. Dette Pantebrev blev derefter lovligten tinglæst. I Aaret 1842 afgik Petersen ved Døden og hans Bo blev taget under Skifterettens Behandling, samt Proklama i samme udstedt med lovligt Varsel. Først efterat dette var udløbet melder Hansen sig i Boet med det ovennævnte Gjeldsbrev og paastaaer Betaling efter samme som Pant-haver, saavidt som Provenuet af de af Skifteretten realiserede pantsatte Gjenstande kan tilstrække; men Boets Kurator, Prokurator Müller, modsætter sig denne Paastand. (I denne Sag udarbejdes en Skifteakt).

Efteraaret. Opgaver ved de skriftlige theoretiske Prøver. 1. Hvilken Indflydelse have opsættende og ophævende Betingelser paa Kontraktsforhold? 2. Naar Faderen vil legitimere sit uægte Barn ved Tinglysning, hvorvidt udfordres da dertil Barnets eller andre Personers Samtykke? 3. Hvorvidt kan et Stamhusets Besidder forbinde sin Eftermand ved Kontrakter angaaende Jordegods? 4. Hvilken Retsvirkning kan man tillægge Tinglæsnings af en Kjøbekontrakt? 5. Hvorvidt kan Forsørelse ophæve eller nedsætte en Handlings Strafbarhed? 6. Hvorvidt er ifølge vore Love den Regel rigtig: „Ukænt skal være Ukænt“.

Opgaver ved den praktiske Prøve. Første Dags Opgave. Herman Petersen har paa et Marked, hvortil han er reist, kjøbt af Hestehandler Jørgen Lorentzen en Hest, 6 Aar gammel, for 120 Rbd. og strax betalt deraf 10 Rbd. paa Haanden. Resten af Kjøbesummen skal efter Kontrakten betales, saasnart Hesten leveres Kjøberen paa hans Bopæl, hvilket er betinget at skulle ske inden Forløb af 3 Dage. Hesten dør pludseligt Dagen efter Markedet og det oplyses ved en

Dyrlæges Attest, at Aarsagen til Døden har været Slagflod. Sælgeren sagsøger Kjøberen til at betale Resten af Kjøbesummen, hvilket denne vægrer sig ved at gjøre. I denne Sag forfattes de behørigte Processdokumenter i Aktsform indtil Sagens Optagelse til Doms.

Anden Dags Opgave. Ved en Deklaration af 1ste Maj 1818, tinglyst 5te samme Maaned, er det blevet Hans Hermansen tilladt at anbringe i den Bæg af sit Hus som vender ud til Naboens Peter Hansens Huses Gaardsplads, et Vindue, imod at han og efterfølgende Ejere af forstærkede Hus skulle være forpligtede til at tilmure Vinduet, saasnart det af Ejeren af Peter Hansens Hus maatte forlanges. I Aaret 1820 sælger Hans Hermansen sit Hus til Adolf Johansen, uden at der i Skjødet indføres Noget om bemeldte Deklaration, og uden at der ved Skjødets Tinglysning gjøres nogen Paategning om samme. Da Peter Hansen i Aaret 1843 fordrer, at Adolf Johansen skal tilmure Vinduet og denne vægrer sig derfor, begjærer forstærkede Betænkning af en bekendt Retskyndig om, hvorvidt han med Nytte kan sagsøge Adolf Johansen dertil.

Lægeexamen.

Foraaret. 1. Therapeutisk Opgave. En 24-aarig gift Kone, af plethorisk Konstitution og godt Helbred, fødte efter vel overfløet Svangerskab første Gang den 8de Februar om Aftenen et rask fuldbaaret Drengbarn. Barnets Fødsel havde et ualmindelig hurtigt Forløb, men paafølgende Adynamia uteri med senere indtrædende Metrorrhagi gjorde det nødvendigt at løsne og fremhjelpe Efterbyrden ved Haandhjælp, hvorpaa uterus trak sig sammen og Konen befandt sig alt snart efter Fødselen temmelig vel. Efter en rolig Nat syntes hendes Tilstand næste Dag i alle Henseender tilfredsstillende, men samme Dags Aften indfandt sig stærke Kuldegysninger med paafølgende Hede, Tørst og remitterende Smerter over Underlivet og Lænderne, hvilke dog efter et Afløst og varmt Omflag paa Underlivet, som Jordmoderen anvendte, i Nattens Løb aftog saameget, at man endnu ikke næste Morgen holdt det nødvendigt at søge Lægehjælp. Først efter Middag, den 10de Februar, da en ny og stærkere Kuldeparoxysme medførte heftige jagende Smerter i højre Lyske og Laar, kaldtes Lægen, som ved Undersøgelsen foresandt følgende: Underlivet i hele regio hypogastrica, dog især til højre Side, hvorhen uterus hældede, spændt, omfindtligt ved fastere Berøring, i sine øvre Regioner blødt og usmerteligt; højre Laar, hvor Smerten mest føltes, var i hele sin øvre Halvdel, især indad, smerteligt ved Tryk og frullent, uden Forandring i Hudens Farve. Svulsten, der overalt var elastisk og hed, strakte sig opad til højre Lyske og Skamlæben paa samme Side, aftog nedad mod den nederste Halvdel af Laaret, og tabte sig aldeles ovenfor Knæet. Ogsaa omkring Anslerne fandtes nogen Hævelse, men af ganske obematos Natur. Ingvinalkjerterne vare hovne og ømme, og nær samme føltes mere i Dybden en tyk haard Streng, som langs

Indsiden var at føle ned til over Midten af Laaret, overalt mere smertelig ved Tryk end de nærmest omliggende Dele. Mellassondringen var endnu ubetydelig, Lymphalflodet sparsomt, Huden hed og tør, Tørsten pinlig, Tungen hvid belagt, Pulsen meget hurtig, 128, og lidt spændt, Stolgangen og Urinsekretionen naturlige, Patientens Ansigtssudtryk uroligt, Farven næsten naturlig. Forresten fandtes der ingen andre sygelige Symptomer. Kandidaten behage at oplyse a) Sygdommens Diagnose, b) dens ætiologiske Forhold, c) dens mulige Udfald og Følger, og det sandsynlige Obduktionsresultat, saafremt Konen skulde døe af Sygdommen, d) endelig den Behandling der baade i diætetisk og therapeutisk Henseende vilde være at anvende mod Sygdommen, saavel for Djæbliffet som i dens senere Forløb. 2. Kirurgisk Opgave. Af hvilke Omstændigheder afhænger det, om et vulnus bør læges ved Suppuration, eller kan læges ved Agglutination? I hvilke Henseender ere begge disse Foreningsprocesser forskellige og hvad have de tilfælles med hinanden? 3. Medikoforensisk Opgave. Pigen Maria, 30 Aar gammel, af en stærk Legemsbygning, har engang før, for 3 Aar siden, født et endnu levende Drengbarn ved Naturens Hjælp. I de sidste Maaneder vakte hun Mistanke om at være svanger, hvilket hun dog paa det Bestemteste nægtede, skjønt hun vedgik ikke at have haft sine Regler i et halvt Aars Tid. Den 25de Februar angav hun om Morgenens ikke at befinde sig vel og derfor at ville holde Sengen. Imidlertid vakte saavel hendes Udseende, som især nogle Blodpletter paa Gulvet Husmoderens Mistanke, og hun tilfjendegav hende, at hun vilde skikke Bud efter en Jordmoder. Hun vedgik nu, at hun om Natten havde født et dødt Pige-barn, og angav følgende nærmere Omstændigheder derved. Hun havde bestandigen haabet ikke at være svanger eller ialtfald at have endnu længere Tid tilbage af Svangerskabet; Føstrets Bevægelse havde hun aldrig følt saa tydeligt, at hun deraf kunde faae Visshed. Den sidste Aften før Fødselen havde hun ingen Tegn følt til at den forestod; men om Natten var hun vaagnet ved Smerter, som hun antog for Kolik og Trængen. I den Tanke, at hun skulde forrette sin Rødtørst, gik hun ud i Gaarden og satte sig ved Møddingen; men her overvældede Smerterne hende saaledes, at hun tabte Bevidstheden. Da hun kom til sig selv igjen, fandt hun Føstret under sig paa Jorden, hængende ved Navlesnoren. Hun overbeviste sig om, at det var dødt, rev derfor Navlesnoren over og gravede Føstret ned i Møddingen. Derpaa gik hun til Sengs, hvor hun fødte Efterbyrden, hvilken hun senere om Morgenens fik Leilighed til at kaste bort. Saavidt Moderens Angivelser, hvilke hun stadigen vedbliver at henholde sig til under Forhørerne, navnlig ogsaa dertil, at hun intet Livstegn har mærket hos Føstret. Det opgravne Lig af Føstret viser endnu intet Tegn til Forraadnelse. Det er vel dannet og fuldbaaret. Ved Obduktionen taler Lungeproben for, at Barnet har aanded, og dette synes at bekræftes ved de øvrige

Tegn, hvilke Kandidaten selv behøve at anføre overensstemmende dermed. Som formentlig Dødsarsag findes kun en stor Ecchymose paa det venstre os bregmatis og Venet selv nedtrykt. Retten spørger, hvorvidt Moderens Angivelser overhovedet fortjene Tiltro, og navnlig hvorvidt det tør antages, at hun ikke har mærket de mulige Livstegn hos Barnet efter Fødslen, samt hvorvidt den fundne Bestadigelse tør antages at kunne være en Følge af Fødslen.

Efteraaret. 1. Therapeutisk Opgave. En 24aarig hidtil sund og kraftig Matros angrebes for 4 Uger siden, medens han endnu var tilfros, af jevnlig Anfald af Ræseblod og Blodspytning, ledsagede af en efterhaanden tiltagende Mæthed, som ved hans Ankomst her til Staden for 8 Dage siden nødte ham til at søge Sengen, den han ifkun fielden og for en kort Tid er istand til at forlade; især i de sidste Par Dage ere Anfaldene af Ræseblod og Blodspytning hyppige og stærke; den blege Hud er over hele Legemet, med Undtagelse af Ansigtet og Hænderne, besaaet med diskrete, dels større dels mindre Pletter af en blaalig Farve og uregelmæssig Form, som ej forsvinde ved Tryk; et Par lignende findes paa Rindens Indside og paa Tungen; Pulsen er naturlig i Hyppighed, men noget svag; Appetiten, skøndt mindre end forhen, er dog endnu ret god, Abningen er i de sidste Dage træg. a. Hvilken Sygdom er her tilfælde, hvilke kunne dens Aarsager være og i hvilket Slægtskabsforhold kan den stilles til andre Sygdomme? b. Hvilke Hovedforskjelligheder kan den frembyde i sit Forløb? c. Hvorledes bør Prognosen i det opgivne Tilfælde stilles med Hensyn til Varighed og Udfald? d. Hvilken diætetisk og medikamentøs Behandling bør for Tiden anvendes og hvorledes bliver den at modificere efter det forskjellige Forløb Sygdommen kunde tage? 2. Kirurgisk Opgave. Hvori bestaaer Infarcerationen af Brok? Hvilke ere dens Aarsager, hvilke dens Virkninger? Naar er det Tid at foretage Herniotomi? I hvilke Tilfælde kunne eller skulle de udtraadte Dele under denne Operation ikke bringes tilbage, og hvorledes skal der i disse Tilfælde forholdes? 3. Medikoforensisk Opgave. En Mand af den arbejdende Klasse, 32 Aar gammel, tilsyneladende sund og af en stærk Legemsbygning, har under et Slagsmaal erholdt et Knivstik noget over Knæbøjningen af venstre Knæ paa Laarets bageste Side. Saa- ret, der er af en Tommes Længde, er trængt ind til Venet tæt ved den Sene der udad begrænses af Knæhulen. Djæbliffelig efter Bestadigelsen opstod en Hæmorrhagi, der, uagtet en tilstedeværende Kirurg ydede Hjælp ved at anbringe Tryk paa selve Stedet, vedblev med en saadan Hæftighed, at den Bestadigede efter et Kvarters Forløb opgav Anden under Krampetrækninger. Det er oplyst ved Vidneforhør, at den Afdøde i flere Aar har lidt af en Hævelse i dette Knæ, og at Bøjningen af samme i den senere Tid har været meget generet. Retten ønsker den mediko-legale Læges Svar paa følgende Spørgsmaal: a. Er Døden en umiddelbar Følge af det tilføjede Saar?

b. Vilde dette Saar under alle Omstændigheder og hos alle Individuer være at ansee som lethalt? c. Har den ydede Lægehjælp været tilstrækkelig? Besvarelsen ønskes i Form af et visum repertum med en motiveret Obduktion.

Skoleembedsexamen.

Foraaret. 3 Latin. 1. Eregetisk Opgave. a. (for nogle Kandidater): Horatii satirarum libri quo tempore editi videantur, indicetur; tum satiræ primæ libri secundi forma exposita, vertatur et enarretur hujus satiræ extrema pars a versu 62 (*Quid? quum est Lucilius ausus Primus* etc.). b. (for andre): Vertatur et enarretur Livii locus, qui est a libri XXIII capite duodequingvagesimo medio (Exitu ætatis ejus, *qva* etc.) usque ad hæc capitis undequingvagesimi verba: *nec secus quam si ex opulento ærario, ut quondam, aleretur* (cfr. Liv. XXV, 3 & 4). 2. Jffeeregetisk Opgave: Exposita nominis fastorum apud Romanos significatione, indicetur, numqua ejus generis monumenta ad nostram ætatem pervenerint, quemque ea in cognoscendis rebus Romanis usum habeant. 3. Græsk. 3. Eregetisk Opgave: a. Cohærentia inter Thucydidis historiam belli Peloponnesiaci et Xenophontis Hellenica explicata, ex libri 6ti cap. 4to (§ 11 sqq.) verba, quæ sunt: *ἐπρεπον μὲν γὰρ — ἀναίρεϊσθαι*, latine vertantur et explicentur. b. Argumentis, quibus authentia libri octavi Thucydidei impugnari solet, breviter examinatis, hujus libri cap. 63 et init. capit. 64 (*ἐν τούτῳ οἱ χιοῖ — τὸν δῆμον κατέλυσε*) latine vertatur et explicetur. c. Breviter explicetur, quomodo Tragoedia arte Sophoclis amplificata et emendata sit: deinde ex tragoedia, quæ inscribitur Oedipus Rex v. 408—432 (*ἐὶ καὶ τυραννεῖς — ἐὶ σὺ μὴ καλεῖς*) latine vertantur et explicentur. 4. Jffeeregetisk Opgave: Poesis Lyricæ apud Græcos origine et historia usque ad tempora Alexandrinorum exposita, præcipua ejus genera, quique in eis maxime excelluerint, enarrentur. 5. Hebraisk. 5. a. Exponatur locus libri Exodi cap. XX, 22—XXI, 9. b. Exponatur locus libri Josuæ: cap. V, 2—12, adjuncta brevi dissertatione de ætate, quæ liber Josuæ conscriptus sit. 6. Historien. 6. Ved nogle mærkeligere Exempler at vise, hvorledes den historiske Kritiks Anvendelse i den nyere Tid har virket til at sætte enkelte Partier af den gamle Historie i et rigtigere og bedre Lys. 7. a. Efter en forudstillet Angivelse af de Egne af det nuværende Lyfland som i det tolvte Aarhundrede havde slavisk Befolkning, at fremstille de politiske Forholde mellem Lyffe og Slaver under Keiser Frederik den Førstes Regering. b. Efter at have udviklet Aarsagerne til Investiturstriden, at vise, hvilke Kollisioner de fra begge Sider gjorde Paastande fremkaldte, og hvorledes Striden tilsidst kom til en vis Afgjærelse. c. Efter en kort Fremstilling af den atheniensiske Statsforfatning, som den var paa Perikles' Tid, at forklare nærmere denne Stats Forhold til dens Bundsforbandede ved

den peloponnesiske Krigs Udbrud. d. Efter at have fremskillet de Begivenheder og Forholde der nærmest foranledigede Fredsslutningen i Prag 1635, at vise, hvilken Indflydelse denne Fredsslutning maa antages at have haft paa Frankrigs og Sverrigs Forhold til det tyffe Rige i den følgende Del af Trediveaarstrigen.

Examen Artium.

3 Oktbr. 1. Latinsk Stil. Saa Egne af Europa kunne i Frugtbarhed, sund og mild Himmel og andre Naturens Goder sammenlignes med den Glette der udstrækker sig imellem Alperne og Apenninerbjergene og midt igjennem hvilken Poßoden løber; men der er paa den anden Side ingen Egn der oftere eller stærkere har været hærjet af Krigens Ulykker, saa at det er uvidt, om den har været mest begunstiget af Naturen eller mishandlet af Menneskene. Intet større Bævi kan anføres for, hvilke Hjælpesilder til Rigdom og Lykke dette Land indeholder, end at det efter saamange Udelæggelser, hvorved ikke blot dets Velstands Blomst syntes knækket, men selve Roden oprykket, stedse paany hurtig er kommet til Kræfter. Destomere maa man ynkse over den haarde Skjæbne eller Skamme sig over den menneskelige Forkertthed. Thi for at forbigaae Hannibal og Cimbrerne og Teutonerne, de frygteligste Fiender som det fri Rom nogensinde befæmpede, og de Barbarer der ødelagde det romerske Rige, vil man, naar man i Tanken gjenngaaer de følgende Aarhundreder, ikke finde noget frit for blodige Krige der ere førte paa disse Steder, lige indtil det forrige Aarhundredes Slutning, da, foruden Frankmænd og Østerrigere, Russerne hentedes herhid fra det fjerne Norden, som om to Nationers Hære ikke vare tilstrækkelige til at ødelægge Landet. Alperne have ikke afstræffet dem hvem Italiens Rigdom eller Beliggenhed loffede, fra at føre store Hære ad Veje der syntes vanskelige at passere for enkelte Rejsende. En Østerriger, *Austriacus*. En Russer, *Russus*. 2. Oversættelse fra Latin til Dansk. *Liv. 40, 25.* Dum hæc in Macedonia geruntur, L. Æmilius Paullus, prorogato ex consulatu imperio, principio veris in Ligures exercitum introduxit. Ubi primum in hostium sinibus castra posuit, legati ad eum, perspicuum pacis petendæ, speculatum venerunt. Negante Paullo, nisi cum deditis pacisci se pacem, non tam id recusabant quam tempore opus esse dicebant, ut generi agresti hominum persvaderetur. Ad hoc decem dierum induciæ quum darentur, petierunt deinde, ne trans montes proximos castris pabulum lignatumque milites irent; culta ea loca suorum finium esse. Id ubi impetravere, post eos ipsos montes, unde averterant hostem, exercitu omni coacto, repente multitudine ingenti castra Romanorum oppugnare simul omnibus portis aggressi sunt. Summa vi totum diem oppugnaverunt, ita ut ne efferendi quidem signa Romanis spatium nec ad explicandam aciem locus esset. Conferti in portis obstando magis quam pugnando castra tutabantur. Sub occasum solis quum recessissent hostes, Æmilius duos equites ad Cn.

Bæbium proconsulem cum litteris Pisas mittit, ut obsesso sibi quam primum subsidio veniret. Ligures postero die ad castra redeunt. Æmilius, quum et venturos scisset et educere in aciem potuisset, intra vallum suos tenuit, ut extraheret rem in id tempus quo Bæbium cum exercitu venire a Pisis posset. *lignor*, henter Brænde. . *obsto*, staaer ibejen. 3. Religionsopgave. Hvor paa beroer Selvfundstabs Vigtighed, og hvilke ere Aarsagerne til, at den saa ofte savnes? 4. Opgave i Historien. Hvilke vare de Forholde og Begivenheder som forskaffede Diderik den Lykkelige Søn Christian, Greve af Oldenborg, de tre nordiske Rigers Kroner, og hvorvidt lykkedes det ham senere at hæbde det bundne Herredømme?

3 Decbr. 1. Latinsk Stil. Ingen Art af Videnskab eller Kunst synes der i Romerstaten at have været givet saa stor Anledning til at uddanne, som Beltalenhed. Vi see ogsaa, at Romerne, efterat de havde begyndt at lægge Bind paa denne Kunst, snart gjorde saa store Fremstridt, at de ej gave Grækerne, hos hvem den var bragt til den største Fuldkommenhed, meget efter; der have endog været dem der tvivlede om, hvilken Nations Talere de helst skulde tillægge Fortrinet; om man skal tilkjende Demosthenes eller Cicero Palmen, er vanskeligt at afgjøre. Men denne den romerske Beltalenheds Blomstren gik under med Friheden. Thi da Beltalenheden, fordreven fra Folkets og for en stor Del ogsaa fra Senatets Forsamlinger, i hvilke den før havde hersket, og fra de store Anliggender hvormed den før havde beskæftiget sig, kun beholdt mindre vigtige Retsager til at vise sig i eller indesluttedes inden Skolernes snevre Bægge, tabte den sin sande Kraft og Sundhed, og der opkom en vis Forkertthed, som, med Tilfidsfættelse af det Simple og Skjønne, søgte det Kunstlede og Svulstige. Vel manglede heller ikke den følgende Tid Mænd som søgte at vise, hvor urigtig denne Vej var; men disse kunde ikke modstaae den store Mængdes Strøm. 2. Oversættelse fra Latin paa Dansk. *Athamania* ea tempestate, pulso Amyndandro, vetere rege, sub præfectis Philippi Macedonum tenebatur præsidio, qui superbo atque immundo imperio desiderium Amyndandri fecerant. Exsulanti Amyndandro in Ætolia litteris suorum, indicantium statum Athamaniae, spes recuperandi regni facta est, remissique nuntii ab eo ad principes Argitheam (id enim caput Athamaniae erat), si popularium animos satis perspectos haberet, impetrato ab Ætolis auxilio in Athamania se venturum. Quatuor primo fuere conjurati adversus Macedonum præsidium. Hi senos sibi adjuutores ad rem gerendam assumpserunt; deinde, paucitate parum freti, quæ celandæ rei quam agendæ aptior erat, priori numerum adiecerunt. Ita duo et quingvagina facti quadri-fariam se dividerunt; pars una Heracleam, altera Tetraphyliam petit, ubi custodia regiae pecuniæ esse solita erat, tertia Theudoriam, quarta Argitheam. Ita inter omnes convenerat, ut primo quieti, velut ad privatam rem agendam venissent, in foro obversa-

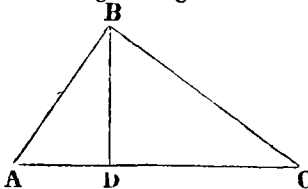
rentur; die certa multitudinem omnem convocarent ad præsidia Macedonum arcibus expellenda. Ubi ea dies advenit et Amynder cum mille Ætolis in sinibus erat, ex composito quattuor simul locis præsidia Macedonum expulsa sunt, litteræque in alias urbes passim dimissæ, ut vindicarent sese ab impotenti dominatione Philippi. *Athamania* regio erat inter Epirum et Ætoliam. *Philippus* (III), Macedonum rex. *impotens*, tøilesløs, despotisk. 3. Religions-opgave. At udvikle Betydningen af Skriftens Lære, at Menneſket er ſkabt i Guds Billede, og denne Læres praktiſke Anvendelſe. 4. Opgave i Hiſtorie. Macedoniens Hiſtorie for Alexander den Stores Regjering.

Almindelig Forberedelsesexamen.

Foraaret. 1. Udarbejdelse i Modersmaalet. „Hvori beſtaaer Beſtedenſhed, og hvorfor tillægge vi med Rette denne Dyd et højt Værd? 2. I Hiſtorie. Det danſke Rigets Hiſtorie i det Tidrum da Baldemar Sejers Sønner regjerede. 3. Mathematik. At finde den geometriſke Mellemproportionalſtørrelſe til Tallene 16 og 0, 325. 4. Tyſt Stil for Danſke. En af den nyere Tids ſtræffeligſte Begivenheder er det Jordſkjælv ſom den 1ſte November 1755 pludſeligen ſtrygte Portugals Hovedſtad i Lidelæggeſens Afgrund. Enhver ved, at Liſſabon er en af Europas fornemſte Handelspladſer. Handelen var, nogle Aar for Jordſkjælvet Udbrud, endnu livligere end nu. Staden laae ved Tajos nordlige Bred paa ſyv Høje, og frembød, fra Floden, et herligt Skue. Bygningerne hævede ſig opad Højene. Beſandt man ſig i Staden, ſaa havde man en af de ſkønneste Gloder i Verden for ſig; thi fra den ene Bred til den anden var der en god halv tyſt Mil, og dette Vandspejl bar rigtſadene Skibe fra de fleſte ſøfarende Nationer. Udover denne tætte Skov af Maſter laae et romantiſt Landſkab, rigt begavet af Naturen og beſaaet med velhavende Stæder og Bønderhyer. Det daværende Liſſabon var næſten halvanden Mil langt. Det havde en Mur med ſyv og halvfjerdsindstyve gammeldags *) Taarne, ſom rigtignok ikke kunde modſtaa en Hjende, men ſom dog gæve Staden et ærværdigt Udſeende. *) altfrænkſk. 5. Danſt Stil for Tyſke: James Cook, der über die ganze geſtittete Welt und einen groſſen Theil derjenigen beſannt geworden iſt, die wir nicht unter dieſer Benennung begreifen, verdient næher gekannt zu werden, als biſher geſchehen iſt. Wer ihn allein aus ſeinen Reiſen um die Welt kennt, kennt ihn bei weitem nicht genug. Es waren dieſes freilich die Unternehmungen, die ſeinen Ruhm ſo weit ausgebreitet haben, aber ſolchen Ruhm hatte er ſchon lange vor jener Zeit

verdient. Er ward im Jahre 1728 den 3ten November in der Graſſchaft York geboren. Sein Vater war ein gemeiner Landmann, der ſich mit Bebauung einiger Ländereien ernährte, die er jedoch von einem, wie es ſcheint, gütigen Herrn gepachtet hatte. Von ſeinen Brüdern und Schweſtern, deren einige waren, war 1780 nur noch eine Schweſter am Leben, die ebenfalls an einen Pächter verheirathet war. Der junge Cook hatte ſich alſo nach einem ſolchen Eintritt in die Welt keine ſonderliche Erziehung zu verſprechen. Auch wurde er bloß in die öffentliche Schule gethan, wo er leſen, und etwas ſchreiben und rechnen lernte.

Eſteraaret. 1. Udarbejdelse i Modersmaalet. Hvilke Pligter har enhver velſindet Borger mod ſit Fædreland? 2. I Hiſtorie. Fremſtilling af de Forſøg ſom gjordes for atter at forſkaffe Kong Chriſtian den Anden det tabte Herredømme over Danmark og Norge. 3. Mathematik. I en retvinklet Triangel ABC er en Linie BD fra den rette Vinkels Toppunkt nedſældet perpendicular paa Hypothenuſen AC og denne derved delt i det givne Forhold: $AD : DC = 1296 : 5929$. Heraf ſulle Forholdene af de fire Linier AC, AB, BC, BD til hinanden findes og angives i hele Tal. 4. Tyſt Stil for Danſke. Eſter Freden havde Oktavius og Antonius begivet ſig ombord paa den yngre Pompejus's Skib for at tage Del i et Gæſtebud. „Vil du være Verdens Herre, og heve din Faders og Broders Død?“ hvidſkede den førſte Skibshøvding Melas til Pompejus. „Sig mig det blot, ſaa gaaer jeg hen og kapper Ankertouget.“ *) Pompejus miſbilligede og forkaſtede dette Forſlag; men med hvilken Yttring? „Derſom du havde gjort denne Gjerning paa din egen Regning,“ ſagde han, „ſaa havde jeg ladet det være godt; men jeg ſelv kan umuligen beſtemme mig til at bryde mit Ord. *) Das Ankertau kappen. 5. Danſt Stil for Tyſke. Jakob der Erſte von England verſchenkte dreitauſend Pfund, die ſo eben in den Schatz ſollten gelegt werden, an einen unwürdigen Günftling; bloß, weil er dieſen Günftling ſeinem Nachbar zuflüſtern hörte: „Wie glücklich, wer im Beſitz dieſes Geldes wäre!“ Eben dieſer Jakob machte, vor übergroßer Freude, daß er aus einem Könige von Schottland ein König von Großbritannien geworden war, zweihundert und drei und ſiebzig Perſonen, innerhalb ſechs Wochen, zu Rittern. Es fragt ſich: welche von dieſen beiden Verſchwendungen die gröſſere war; ob die des Geldes, oder die der Titel?

Promotioner. Kun en ſaadan har i 1843 fundet Sted, idet Kand. Theol. Karſten Friis Viborg (theol. Ex. Juli 1837 Laud. inpr. sp. ser.) i Henhold til den ham ved kongelig Reſolu-

tion (hv. f. Arb. f. 1842 S. 53) givne Tiladelſe til at erhverve Magiſtergraden ved en Afhandling i det danſke Sprog, diſputerede Mandagen den 3die April. Afhandlingene

indeholdt en Fremstilling af Nordens Mythologi (278 S. 8vo), hvortil vare føjede 8 latinske Theses. Respondens var Stud. Philol. G. Magnusson. De ordentlige Opponentter Professorerne Welschow og N. Nielsen. Ex auditorio opponerede Kand. Theol. J. J. Ha-

gen, Lic. A. J. Beck, Stud. H. Brøchner, Stud. Juris J. J. A. Borfaae, Kand. Philol. G. J. B. Lund og Stud. Philol. L. H. J. Oppermann. Aften varede fra Kl. 10—2 $\frac{1}{4}$ og fra Kl. 4—7.

De i 1843 holdte og anmeldte Forelæsninger.

A. Holdte Forelæsninger i Vinteren 1842—43 og Sommeren 1843.

1. Det theologiske Fakultets Forelæsninger.

Professor Clausen fuldførte i Vintersemestret privat i 6 ugentlige Timer Fortolkningen over de tre første Evangelier, synoptisk behandlede, og foredrog offentlig i 2 Timer det Ny Testaments Hermeneutik, for resp. 77 og 103 Tilhørere, samt anstillede desuden skriftlige Øvelser i 2 andre Timer om Ugen. I Sommerhalvaaret fuldførte han privat i 4 ugentlige Timer Exegesen over Johannes' Åbenbaring for 70 og i 2 andre Timer, for 53 Tilhørere, Udviklingen af de ældste Kirkefædres Apologetik.

Professor Zohlenberg foredrog i Vinterhalvaaret i private Forelæsninger, 4 Timer om Ugen, Bibelfstudiets Encyclopædi for 19 Tilhørere og holdt i 3 Timer, offentlig, for 39 Tilhørere exegetiske Forelæsninger over den sidste Del af Bogen Jesaja, hvilken Forelæsning dog formedelst Sygdomsforfald maatte afbrydes og først blev fuldført i den første Maaned af Sommerhalvaaret. I dette læste han, næst at fuldførte nyssævnte Forelæsning, 2 til 3 Timer ugentlig over udvalgte Stykker af de smaa Profeter, og foredrog i 3 Timer Bibelfstudiets og de bibelske Discipliners Historie og Literatur, for et Auditorium af resp. 16 og 14 Tilhørere, samt holdt desuden engang ugentlig privatistime skriftlige Øvelser.

Professor Scharling læste i Vinterhalvaaret offentlig over Brevet til Romerne, privat over den specielle Indledning til det Ny Testaments Bøger, hver Forelæsning i 3 Timer om Ugen, for resp. 37 og 63 Tilhørere, samt anstillede desuden privatistime i 2 til 3 Timer skriftlige og mundtlige Øvelser. I Sommerhalvaaret fortolkede han, offentlig i 2 ugentlige Timer og for 57 Tilhørere, Brevet til Thessalonicenserne og til Galaterne, og i 4 Timer, privat for et Tilhørertal af 31, Apostlenes Gjerninger; desuden holdt han i 2 til 3 Timer ugentlig exegetiske Øvelser.

Professor Engelstoft læste i Vintersemestret privat i 4 Timer om Ugen (33 Tilhørere) over Begyndelsen af Kirkehistorien, og offentlig i 3 Timer (26 Tilhørere), istedetfor det i Lektionskatalogen Anmeldte, ifølge Tilhørernes Ønske, over Profeterne Zacharias og Malachias, samt gennemgik i tvende Examinatorier, dels i Semestrets første Halvdel i 5 Timer ugentlig, dels igennem hele Semestret i 3 til 4 Timer, Kirkehistorien og de historiske theologiske Videnskabsfag. I

Sommersemestret foredrog han privat i 4 Timer om Ugen Kirkehistorien for 21 Tilhørere og læste offentlig i 3 Timer for 10 Tilhørere over Prædikerens Bog, samt holdt i 3 à 4 Timer ugentlig Examinatorier over de historiske theologiske Discipliner.

Professor Martensen foredrog i Vintersemestret privat i 4 ugentlige Timer den skriftlige Dogmatiks første Halvdel, og offentlig i 2 Timer den nyere Philosophis Historie, og holdt i 2 til 3 Timer om Ugen skriftlige Øvelser. Den førstnævnte Forelæsning besøgt af 167, den anden af 199 Tilhørere. I Sommersemestret fuldførte han i privat Forelæsning i 4 Timer om Ugen, for 132 Tilhørere, Fremstillingen af Dogmatikens System, og læste offentlig i 2 Timer, for 199, over Begrebet Dogmatik. Privatistime gennemgik han i 2 til 3 Timer ved Examination og Samtale udvalgte Punkter af den systematiske Theologi.

2. Det retsvidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

Statsraad Kolderup-Rosenvinge læste i Vinterhalvaaret offentlig i 3 ugentlige Timer over Retsvidenskabens Encyclopædi, og privat i 5 Timer over Kirkeretten, førstnævnte Forelæsning for 27 (ved Slutningen 16), sidstnævnte for 20 (15) Tilhørere. I Sommerhalvaaret holdt han en privat Forelæsning i 3 Timer om Ugen over Kirkeretten, besøgt af 6 (4) Tilhørere, samt holdt tvende Examinatorier hver i 1 Time, over Kirkeretten med 11 (5) og over Encyclopædien med 10 (2) Deltagere.

Professor Larsen holdt i Vinterhalvaaret efter sin Hjemkomst fra Provindsialstanderne et offentligt Examinatorium i 5 Timer ugentlig over valgte Partier af den danske Procesret, som de Studerende helst ønskede gennemgaaede; Deltagernes Antal var 12 (7). I Sommerhalvaaret holdt han den anmeldte offentlige Forelæsning i 4 ugentlige Timer over de tinglige Rettigheder efter Fædrelandets Lovgivning, for et Tilhørertal af 31 (19), hvilken Forelæsning blev fortsat noget ind i det paafølgende Semester, fornemmelig paa Grund af det Omfang som denne Forelæsning erholdt ved Medtagelsen af flere til Landboretten hørende Materier som tidligere vare Gjenstand for særegne Forelæsninger; desuden holdt han de anmeldte skriftlige Øvelser med 11 (6) Deltagere.

Professor Scheel holdt og tilendebragte i Vinterhalvaaret den anmeldte private Forelæsning over den danske Personret for et Auditorium af 15 (8), ligeledes offentlig praktiske Øvelser med 12 (11) Deltagere, og holdt desuden i Foraaret nogle Foredrag an-

gaaende praktiske Øvelser, som bivaanedes af 11 Tilhørere. I Sommersemestret læste han offentlig over den danske Privatreis almindelige Del for 11 (6) Tilhørere og privat over Soretten for 21 (17), samt holdt privatissime, med 13 (9) Deltagere, et Repetitorium over den romerske Ret.

Professoren Algreen-Ussing holdt og tilendebragte i Vintersemestret de anmeldte offentlige Forelæsninger over den danske Familieret og private over den danske obligatoriske Ret, i resp. 3 og 4 ugentlige Timer, begge forbundne med Examinatorier; den første bivaanede 14 (12, 9), den sidstnævnte 14 (8) Tilhørere. Desuden holdt han med Understøttelse af den Keisersenske Fond en Forelæsning i den polytekniske Lærestiftelse, i hvilken han i 3 Timer om Ugen for et Antal af henimod 200 Tilhørere gav en populær Fremstilling af de hos os bestaaende Laugs- og Næringsforholde. Det Foredrag Professorens havde bebudet, privatissime at ville holde for Provectors som Vejledning for tilkommende Undersøgelsesdommere om Optagelse af Forhør i kriminelle Sager, kom ikke istand, da saamange Tilhørere ikke meldte sig, at han kunde finde sig foranlediget til at holde dem. I Sommersemestret ledede han offentlig de praktiske Øvelser i 2 Timer om Ugen, i hvilke Øvelser 16 Studerende uafbrudt deltog; foretog privat i 4 Timer den danske Arveret for 10 (6) Tilhørere, og holdt privatissime, ligeledes i 4 Timer om Ugen, Examinatorium og Repetitorium for 13 (11, 9) Deltagere.

Professoren Bornemann har i Winterhalvaaret holdt de to anmeldte offentlige og private Forelæsninger, over den offentlige Rets Filosofi og over den nyere Retsphilosophis Historie, hin for 52 (47), denne for 33 (30) Tilhørere. I Sommerhalvaaret fortsattes begge Forelæsninger, resp. i 3 og 2 Timer ugentlig og for 31 (27) og 22 (21) Tilhørere, igjennem hele Semestret; den førstnævnte var ikke anmeldt i Katalogen, fordi Professorens først havde til Hensigt ikkun derpaa at anvende en halv Snes Timer, men troede hos Tilhørerne at spore Tilbøjelighed til at erholde en fuldstændigere Fremstilling af de vedkommende Materier, og forandrede derefter Planen. Ligeledes medtog Forelæsningen over Retsphilosophiens Historie flere Timer end forud beregnet, og den anmeldte Indlednings-Forelæsning maatte derfor udsættes til det følgende Semester. Desuden holdtes den anmeldte private Forelæsning over Privatrektens Filosofi for 9 (9) Tilhørere.

Om den i Wintersemestret anmeldte Forelæsning af en Privatdocent savnes Oplysning.

3. Det lægevidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

Statsraad Vithusen læste i Winterhalvaaret over kirurgiske Operationer for 27 (19) Tilhørere og holdt Øvelser i Operationer paa Kadavera med 15 Deltagere. I Sommerhalvaaret har han holdt de samme Forelæsninger og Øvelser for resp. 26 og 17.

Statsraad Bang har igjennem begge Semestre holdt offentlige Forelæsninger

over den specielle Therapi, bivaanede af resp. 9 (5) og 7 (7) Tilhørere, og kliniske Øvelser, hvori deltog i Wintersemestret som Tilhørere 14, som Examinanter 23, i Sommersemestret resp. 24 og 11 Studerende.

Statsraad Callisen læste i Winterhalvaaret over Kirurgien for 6 Tilhørere.

Professoren Eschricht læste i Winterhalvaaret offentlig over Physiologien for 37 Tilhørere, holdt private Forevisninger i det zootomisk-physiologiske Musæum for 15 stadige Deltagere, samt privatissime Repetitorier over hele Physiologien, hvori 23 deltog. I Sommerhalvaaret gennemgik han i offentlige Forelæsninger Legemets Udviklingshistorie for 56 (26) Tilhørere, læste privat over den sammenlignende Anatomi for 12, og anstillede privatissime med 15 Deltagere Repetitorier over Physiologien.

Professoren Otto har i Wintersemestret læst offentlig over Pharmatologien for et Auditorium af 21 (19); om den anmeldte private Forelæsning savnes Oplysning. I Sommersemestret fortsatte han, for 8 (8) Tilhørere, ovennævnte offentlige Forelæsning, og holdt private mediko-legale Øvelser, hvori 11 Studerende deltog.

Professoren Gundelach-Møller har igjennem begge Halvaar holdt kliniske Foredrag og examinatorisk Klinik; de førstnævnte bivaanede resp. 42 (34) og 43 (31), i sidstnævnte deltog resp. 20 og 16 Studerende.

Professoren Stein har ligeledes igjennem begge Semestre holdt de anmeldte offentlige Forelæsninger over Anatomien, i Winterhalvaaret for 48, i Sommeren for 58 Tilhørere; om de andre i førstnævnte Halvaar anmeldte Forelæsninger savnes Oplysning.

Professoren Levy har i Winterhalvaaret læst offentlig over Fødselslæren for 11 (9) Tilhørere, i Sommerhalvaaret ligeledes over den operative Del af Fødselslæren for 19, og med 23 Deltagere holdt praktiske Øvelser paa Fantomet.

Professoren Sommer holdt i Wintersemestret propædæutiske Forelæsninger til Medicinens Studium, og over den almindelige Therapi, for resp. 16 og 9 (9) Tilhørere. I Sommerhalvaaret fortsatte han sidstnævnte Forelæsning for 10 Tilhørere, læste for 39 over Hudsygdommenes Diagnostik og holdt med 21 Studerende kirurgiske og therapeutiske Skriveøvelser.

Lektor Fenger holdt i Sommersemestret en Forelæsning over pathologisk Anatomi, for et Auditorium af 39.

Om de anmeldte kliniske Foredrag og Øvelser af Overlægerne Dr. Eriksen og Dr. Christensen savnes Oplysning.

4. Det filosofiske Fakultets Forelæsninger.

Konferentsraad Engelstoft læste i Winterhalvaaret det sædvanlige Kursus over Statistik for 24 (14) juridiske Studerende, og læste offentlig for 7 (8) Tilhørere over Kulturens Udspring og Udvikling. I Sommersemestret læste han offentlig over Statistiken for et Auditorium af 11 (5), hvorimod den anmeldte Fortsættelse af ovennævnte historiske

Jorelæsning faldt bort, da ingen Formiddagstime kunde faaes og han ikke saae sig istand til at læse om Eftermiddagen.

Konferentsraad Ørsted forsatte i Vinterhalvaaret sine sædvanlige offentlige Foredrag over de nyeste Opdagelser i Naturlæren, ved hvis Slutning 37 Tilhørere vare tilstede. I Sommerhalvaaret læste Konferentsraaden privat for de unge Studerende der forberedede sig til anden Examen, over Naturlærens mekaniske Del; Tilhørernes Antal 101 (94).

Statsraad Øhlenschläger har læst i begge Semestre, men havde ingen Foretegnelser over sine Tilhørere optaget.

Konferentsraad Verlauff læste i begge Halvaar offentlig over Billederne til den norske Historie, for et Auditorium af resp. 4 og 3 Tilhørere.

Professur Sibbern læste i Vintersemestret over Psykologien for de unge Studerende, hvoraf 67 vare tilstede, og desuden over Kristendomsphilosophien for 12 Tilhørere. I Sommersemestret fortsatte han førstnævnte Forelæsning (50 Tilhørere) og holdt propædæutiske Forelæsninger forbundne med Examinatorier for 57 (31) Tilhørere, samt over Æsthetik for 22 (8).

Om Statsraad Reinhardts Forelæsninger i Vinterhalvaaret er Intet oplyst. I Sommerhalvaaret læste Statsraaden over Pattedyrenes Naturhistorie for 7 og over Insekternes almindelige Historie for 8 Tilhørere, samt holdt et Examinatorium over almindelig Entomologi med 5 Deltagere, alt forststuderende.

Professur Petersen holdt i Vintersemestret de to anmeldte offentlige og private Foredrag for de unge Studerende over de attiske Antikviteter og over den græske Tragedies Historie, Athenernes Theatervæsen og Sophokles' Philoktetes, ved begge var Tilhørernes Antal omtrent 130, nogle philologiske Studerende indbegrebne, samt holdt Interpretationsøvelser med 9 (8) philologiske Studerende. I Sommersemestret læste han offentlig over den klassiske Kunstmythologi's 2den Afdeling for 11 stadige Tilhørere, samt holdt Interpretationsøvelser over Ulysias, hvori 5 Studerende deltog.

Professur Schouw foretog i Vinterhalvaaret privat Indledningen til Naturhistorien for 44 af de unge Studerende, samt læste over Plantageographiens Grundsætninger for et Auditorium af 24 (14). I Sommersemestret holdt han to Forelæsninger, over almindelig Botanik, for 35 (23) og over Lægeplanterne for 44 (31) Tilhørere; derhos praktiske botaniske Øvelser med 29 (9) Deltagere.

Professur Zeise har i Vintersemestret holdt de to anmeldte offentlige og private Forelæsninger, hver for 11 Tilhørere. I Sommersemestret læste han privat over Elementerne af den analytiske Kemi for 6 (6) Tilhørere og offentlig over Læren om de kemiske Reagentier for et noget større Auditorium.

Professur Forchhammer holdt i Vinterhalvaaret offentlig mineralogiske Øvelser

med 9 Deltagere og læste privat, for 6 Tilhørere, over Danmarks Geognosi. I Sommerhalvaaret fortsattes bemeldte Øvelser med 13 Deltagere.

Professur Madvig læste i Vintersemestret for de unge Studerende, offentlig over den romerske Literaturs Historie og privat over udvalgte Stykker af latinske Digtere, for et Auditorium af resp. 122 og 96; hans Forelæsning over philologisk Encyclopædi fulgte 11 til 8 philologiske Studerende, og i hans græske Øvelser deltog 14, begge Dels med Indbegreb af 2 Studerende fra Kristiania. I Sommersemestret læste han over romersk Literaturhistorie og over latinske Indskrifter for resp. 14 (8) og 9 (9) Tilhørere, og holdt Interpretationsøvelser over Propertis og Ovid, samt græske Øvelser, hvori deltog resp. 7 (6) og 5 (5).

Justitsraad Molbech bragte i Vinterhalvaaret ingen Forelæsninger istand, og angaaende dem i Sommerhalvaaret er Intet oplyst.

Professur Abrahams har i Vinterhalvaaret læst for 33 og i Sommerhalvaaret for 10 Tilhørere.

Professur Oluffsen har i Vinterhalvaaret ingen Forelæsninger bragt istand; i Sommerhalvaaret læst privat over Astronomien for de unge Studerende, af hvilke 124 vare tegnede.

Professur Velschow har i Vinterhalvaaret læst privat for de unge Studerende over Keiser Carl den Vs Historie for 128 (77) Tilhørere, og offentlig, for 22, foredraget Danmarks Historie under Kong Christian den VII's Regjering. I Sommerhalvaaret har han læst offentlig over de europæiske Staters almindelige Historie, for et Auditorium af 9.

Professur Ramus har i Vinterhalvaaret læst for de unge Studerende, offentlig over elementær Algebra for 54, privat over Stereometri og Trigonometri for 96 Tilhørere. I Sommerhalvaaret har han læst offentlig over højere Algebra, for et Auditorium af 6 (4).

Professur Nielsen læste i Vintersemestret offentlig over den middelalderlige Philosophi, og privat over Kirkehistoriens Philosophi, for et Tilhørertal af resp. 39 og 15; i Sommerhalvaaret over Moralphilosophien for 86 og over den propædæutiske Logik for 77 Tilhørere, begge Forelæsninger for de unge Studerende.

Professur Scharling har i Vinterhalvaaret læst privat over almindelig Kemi for et Auditorium af 52, dels Studiofi Medic., dels forststuderende, Veterinærer og Andre. I Sommeren har han læst over enkelte Kapitler af Fysiken for 44 og over organisk Kemi for 8 Tilhørere.

Konstitueret Docent Hermansen har i Vintersemestret læst privat for de unge Studerende over Profeterne, for et Tilhørertal af 63 (62), og holdt tre Rækker af Forelæsninger og Øvelser for Propektiores, over Exodus for 6, over Arabisk for 3 og over Syrisk for 6 Tilhørere. I Sommeren

læste han over Leviticus for 10 og over det tyrkiske Sprog for 3 Tilhørere.

Konstitueret Docent **Sammerich** holdt i Vintersemestret de anmeldte Forelæsninger: den over Sanskritsprogets Begyndelsesgrunde fulgtes af 3 statige Tilhørere, nogle flere deltog i det første grammatikalske Kursus; Forelæsningen over Urvasi bivaandede 2 Prosektiores. I Sommersemestret holdt han ligeledes de anmeldte Foredrag for resp. 3 og 2 Tilhørere.

Rand. Juris **Bergsøe** læste i Vintersemestret over Agrikultur-, Industri- og Handels-Politik for 32 (22). I Sommerhalvaaret holdt han to Kursus af statsøkonomiske Forelæsninger, det ene, over Nationaløkonomiens Fundamental-Principer, bivaandedes af 83, det andet, som havde Populationsvæsen, Fattigforsørgelse, Assurancevæsen, Livsforsikringer og en Del andre, til den praktiske Del af Nationaløkonomien hørende, Materier til Gjenstand, og som var beregnet paa dem som vilde gjøre Statsøkonomien til Gjenstand for et grundigere Studium, talte ved Forelæsningsernes Slutning 10 Tilhørere.

Privatdocent **Mg. Tregder** læste i Vinterhalvaaret offentlig over udvalgte græske elegiske og lyriske Digte for et Auditorium af 19, og forbandt dermed Examinatorier, hvori 6 Studerende deltog.

B. Anmeldte Forelæsninger og Øvelser i Sommeren 1843 og Vinteren 1843-44.

I. Sommeren 1843.

Det theologiske Fakultets Forelæsninger.

Dr. **S. N. Clausen**, Prof. ord., vil privat, i fire ugentlige Timer, Mandag, Onsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 1-2, fortolke Johannes' Aabenbaring, og i offentlige Forelæsninger, Tirsdag og Fredag i samme Time, give en Udsigt over Kirkefædrenes Apologetik i de tre første Aarhundreder. Privatissime tilbyder han sin Vejledning ved mundtlige exegetiske Øvelser, Mandag og Torsdag Kl. 12-1.

Dr. **M. S. Sohlenberg**, Prof. ord., vil først hver Dag i Ugen, paa en Tid der nærmere skal blive bestemt, fortsætte og fuldende de ved Slutningen af forrige Semester afbrudte exegetiske Forelæsninger; derefter i to ugentlige Timer, Torsdag og Lørdag Kl. 10, gennemgaae udvalgte Steder af de smaa Propheter fra Tiden før det babyloniske Exil; og Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 12 foredrage Bibelfstudiets og de bibelske Videnskabers Historie, samt meddele Kundskab til de vigtigste bidrørende Skrifter. Privatissime vil han Mandag Eftermiddag Kl. 4-6 holde skriftlige Øvelser for theologiske Studerende.

Dr. **C. E. Scharling**, Prof. ord., vil offentligen Mandag og Onsdag Kl. 11 fortolke Pauli Brevet til Galaterne og

til Thessalonicenserne. I private Forelæsninger Tirsdag, Torsdag, Fredag og Lørdag til samme Time, vil han fortolke Apostlernes Gjerninger og navnlig meddele nøjere Oplysning og Kritik over de Anskuelser som i den nyeste Tid ere blevne fremsatte om dette Skrifts Tendens og Oprindelse. Privatissime vil han anstille mundtlige og skriftlige Øvelser over Gjenstande hørende til den bibelske Exegetik, Isagogik etc., Tirsdag Eftermiddag Kl. 4-6.

Dr. **C. T. Engelstoft**, Prof. extraord., vil i offentlige Forelæsninger Mandag, Onsdag og Lørdag Kl. 12 fortolke Prædikens Bog; i private Forelæsninger fortsætter han sit Foredrag over Kirkehistorien Mandag, Tirsdag, Onsdag og Fredag Kl. 10. Privatissime tilbyder han de ældre Studerende examinerisk at gennemgaae de historiske theologiske Discipliner Tirsdag og Fredag Kl. 12-2.

Dr. **S. Martensen**, Prof. extraord., vil i offentlige Forelæsninger Onsdag og Lørdag Kl. 9 udvikle Begrebet Dogmatik. Privat vil han fortsætte og slutte Fremstillingen af Dogmatikens System Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 9. Privatissime vil han ved Examination og Samtale oplyse udvalgte Punkter af den systematiske Theologi, Onsdag og Lørdag Kl. 12.

Forelæsninger og Øvelser i Pastoralseminariet.

Dr. **B. Münster** vil om Tirsdagen Kl. 6-8 gennemgaae Alumnernes Prædikener og om Onsdagen fra 2-3 lede deres kateketiske Øvelser.

E. C. Tryde, Stiftsprovst i Sjællands Stift, vil i to ugentlige Eftermiddagstimer fremstille Grundtrækkene af den kristelige Prædikekunst.

Det retsvidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

Dr. **J. L. N. Kolderup-Rosenvinge**, Prof. ord., foredrager i private Forelæsninger hver Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Kl. 9-10 den positive Folkeret; om Fredagen Kl. 10-11 agter han at holde Examinatorier over Kirkeretten og Lørdagen i samme Time over den juridiske Encyklopædi.

J. E. Larsen, Prof. ord., vil offentligen foredrage Læren om de tinglige Rettigheder efter Fædrelandets Lovgivning, Tirsdag og de følgende tre Dage Kl. 12-1. Privat leder han de skriftlige theoretiske Øvelser Lørdag Kl. 10-1, hvorhos han tilbyder privatissime at holde Examinatorier over den hele danske Privatret i beleilige Timer.

Dr. **A. V. Scheel**, Prof. ord., foredrager offentligen Mandag, Onsdag og Torsdag Kl. 10-11 den almindelige Del af Fædrelandets Ret og privat de samme Dage, samt Tirsdag Kl. 11-12, den danske Særet. Privatissime agter han i fem Timer om Ugen at repetere den romerske Ret ved Examinatorier og skriftlige Øvelser.

T. Algreen-Ussing, Prof. ord., leder offentlig de praktiske *Dvælses* Tirsdag og Fredag Kl. 10—11 og Onsdag og Torsdag Kl. 9—10 Arveretten efter Fædrenes Lovgivning, og tilbyder privatissime at holde Examinatorier enten over den danske Proces eller over den danske Kriminalret i belejlige Timer.

Lic. J. C. Bornemann, Prof. extraord., fuldender offentlig sine Forelæsninger over Retsphilosophiens Historie og foredrager derefter den almindelige Indledning til denne Videnskabs System Onsdag og Lørdag Kl. 1—2. I private Forelæsninger udvikler han Privatrettens Philosophi Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 1—2. Privatissime tilbyder han i et Examinatorium at gennemgaae Retsphilosophiens Historie og System en Time hver Dag.

Det lægevidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

C. C. Vithusen, Prof. ord., læser offentlig Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 10—11 over kirurgiske Operationer, kirurgisk Anatomi og over Bandagerne; desuden tilbyder han ældre Studerende Repetitorier og *Dvælses*, i Timer om hvilke han nærmere vil komme overens med Bedkommende.

Dr. O. L. Bang, Prof. ord., læser offentlig Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 11—12 over den specielle *Therapi* (Underlivs-Sygdommene), og leder Mandag og Torsdag Kl. 9—10 de kliniske *Dvælses* ved Sygefengens paa Frederiks Hospital.

Dr. D. J. Eschricht, Prof. ord., vil om Mandagen, Onsdagen og Fredagen Kl. 3—4 offentlig gennemgaae Legemets Udviklingshistorie; om Tirsdagen, Torsdagen og Lørdagen i samme Time privat fremsætte Grundtrækkene af den sammenlignende Anatomi til Brug for de medicinske Studerende. Mandag og Torsdag Kl. 5—7 tilbyder han privatissime at holde Repetitorier i Physiologien.

Dr. C. Otto, Prof. ord., holder Kl. 11—12 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag offentlige Forelæsninger over de mineraliske Lægemidlers Pharmacognosi og Pharmacodynamik; Onsdag og Lørdag i samme Time agter han privat at anstille medico-legale *Dvælses* med de Studerende.

J. C. J. S. Gundelach-Møller, Prof. ord., holder Onsdag og Lørdag Kl. 9—10 kirurgisk-kliniske Foredrag, Mandag Kl. 8—9, samt Tirsdag og Fredag Kl. 9—10 kirurgisk-examinatorisk Klinik.

Dr. S. A. V. Stein, Prof. extraord., vil i daglige og offentlige Foredrag Kl. 1—2 tilendebringe den anatomiske Beskrivelse af det menneskelige Legeme.

Dr. C. E. M. Levy, Prof. extraord., vil om Tirsdagen, Torsdagen og Lørdagen Kl. 12—1 offentlig foredrage den operative Del af Fødselslæren. Desuden

vil han to Gange ugentlig foretage *Dvælses* paa Fantomet.

Dr. A. G. Sommer, Lektor, vil Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 10—11 offentlig foredrage den almindelige *Therapi*; i samme Time vil han Onsdag og Lørdag privat holde therapeutiske *Skrive-Dvælses* med de ældre Studerende.

Dr. S. M. Trier, Overlæge ved det kongelige Frederiks Hospital, vil paa en for Tilhørerne og sig belejlige Tid holde kliniske Foredrag og dagligen Kl. 8—9 om Morgen vejlede de Studerende ved Sygefengens i at kjende og helbrede Sygdomme.

Dr. M. Christensen, Overlæge ved almindeligt Hospital, vil Mandag og Torsdag Kl. 11—1 holde kliniske Foredrag over Syphilis.

Det philosophiske Fakultets Forelæsninger.

Dr. L. Engelstoft, Prof. ord., fortsætter Tirsdag og Lørdag Eftermiddag Kl. 5—6 sit Foredrag over udvalgte Stykker af Menneskeslægten's Historie i Oldtiden og Middelalderen, med særdeles Hensyn til Kulturens Gang og Udvikling; Tirsdag, Onsdag og Torsdag Kl. 11—12 gennemgaaer han den sidste Del af sit aarlige Kursus over det danske Monarki's Statistik, nemlig om Statsforvaltningen. Begge Dele offentlig.

Dr. S. C. Ørsted, Prof. ord., vedbliver, i Timer som hvergang forud bekendtgjøres, offentlig at meddele de nyeste *Dvælses* i Naturlæren; privat foredrager han hver Morgen Kl. 8—9 Naturlærens mekaniske Del.

Dr. S. C. Schumacher, Prof. ord., er, ved kongelig Tilladelse, fritagen for at holde Forelæsninger.

Dr. N. Oehlenschläger, Prof. ord., forfatter til sædvanlig Tid og Sted sine Forelæsninger over danske lyriske Digtere.

Dr. E. C. Verlauff, Prof. ord., vil 4 Timer om Ugen fortsætte en kritisk Udsigt over de vigtigste Kilder til Norges Historie.

Dr. J. C. Sibbern, Prof. ord., agter offentlig Onsdag og Fredag Kl. 11—12 at foredrage Indledningen til Philosophien, samt, hvis Regen ønskes det, to Gange ugentlig i belejlige Timer at gennemgaae nogle udvalgte Partier af Æsthetiken. Privat vil han Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 11—12 foredrage Psychologi. Examinatorier holder han efter nærmere Aftale med sine Tilhørere.

Dr. J. Reinhardt, Prof. ord., foredrager offentlig Mandag og Tirsdag Kl. 10—11 Pattedyrenes Naturhistorie; privat for Forskstuderende Insekternes almindelige Historie Onsdag og Fredag Kl. 11—12.

Dr. J. C. Petersen, Prof. ord., foredrager Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Kl. 12—1 offentlig anden Afdeling af Grækerne og Romernes Mythologi

oplyst ved disse Nationers Kunstminder. (Denne Forelæsning kan høres ogsaa af dem som ikke have hørt den 1ste Afdeling.) Lørdag Kl. 12—2 vejleder han de philologiske Studerende i mundtlig og skriftlig Fortolkning af *Elysias' Taler mod Cratosthenes og Agoratos*.

Dr. J. J. Schouw, Prof. extraord., foredrager offentlig den almindelige Botanik Tirsdag, Torisdag og Fredag Kl. 10—11, og forklarer de medicinske Planter samme Dage Kl. 11—12. Om Onsdagen Kl. 10—11 anstilles Øvelser i at undersøge og beskrive Planter.

Dr. V. C. Zeise, Prof. extraord., udvikler privat Onsdag, Torisdag, Fredag og Lørdag Kl. 10—11 Elementerne af den analytiske Kemi; om Lørdagen Kl. 12—1 foredrager han offentlig Læren om Reagentierne.

C. Molbech, Prof. extraord., vil to Dage om Ugen, Kl. 10 om Formiddagen, begynde en Række af Holbergske Forelæsninger eller offentlige Foredrag om Ludvig Holbergs Levnet, Karakter og Skrifter, særdeles om den Holbergske Komædie.

Dr. J. G. Forchhammer, Prof. extraord., holder offentlig Fredag Kl. 8—11 mineralogiske Øvelser, og læser privat Onsdag og Fredag Kl. 11—12 over Danmarks Geognosi.

Dr. J. N. Madvig, Prof. extraord., vil fire Dage ugentlig Kl. 1 med de philologiske Studerende dels examinatorisk, dels ved Foredrag over enkelte Partier gennemgaae hele den romerske Literaturs Historie; to Timer ugentlig (Lørdag 12—2) vil han øve de Studerende i Fortolkningen af udvalgte Elegier af Propertius og Ovid, og i en anden Time forelægge til Fortolkning nogle mærkelige latinske Indskrifter.

Mag. N. C. L. Abrahams, Prof. extraord., gennemgaaer offentlig de vigtigste franske Brevforfattere, samt holder som sædvanligt praktiske Øvelser saavel i det franske som tyske Sprog.

Dr. C. F. K. Oluffsen, Prof. extraord., læser privat over Astronomiens Begyndelsesgrunde Tirsdag, Onsdag, Torisdag, Fredag og Lørdag i Timen Kl. 9—10, med hvilket Foredrag der ogsaa forbindes Examinatorier. Ifald der af ældre Studerende ønskes en enkelt Del af Videnskaben fuldstændigen gennemgaaet, vil han ved offentlige Foredrag opfylde dette Ønske.

Mag. S. M. Velschow, Prof. extraord., (Profesfor Rostgardianus) vil i offentlige Forelæsninger tre Gange om Ugen, i Timer som maatte findes belejlige paa begge Sider, foredrage de europæiske Staters almindelige Historie i Reformationens Tidsalder (1517—1660).

Mag. C. Ramus, Prof. extraord., vil offentlig i tre Eftermiddagstimer om Ugen, Kl. 5—6, for Propektiores forklare de bestemte Integralers Theori, isærdeleshed med Hensyn til deres Anvendelse.

Lic. K. Nielsen, Prof. extraord., holder hver Mandag, Onsdag og Fredag Kl. 10—11 offentlige Forelæsninger over den propædæutiske Logik. I private Foredrag udvikler han Tirsdag, Torisdag og Lørdag Kl. 10—11 Moralphilosophien.

Mag. E. N. Scharling, Prof. extraord., foredrager offentlig Tirsdag, Torisdag og Fredag Kl. 1—2 de organiske Stoffers Kemi, med særdeles Hensyn til Lægerne; privat gennemgaaer han Mandag, Tirsdag, Torisdag og Fredag Kl. 5—6 nogle udvalgte Kapitler af Physiken.

C. Hermansen, konstitueret Docent, gennemgaaer offentlig Mandag, Tirsdag, Torisdag og Fredag Kl. 2—3 tredje Mosebog med Hensyn til Antikviteterne; desuden foredrager han i tvende Timer ugentlig Begyndelsesgrundene til det tyrkiske Sprog.

Mag. M. Sammerich, konstitueret Docent, vil fortsætte sine Vinterforelæsninger i to Eftermiddagstimer over *Malas* (fra 3die Bog), to Timer over *Sakuntala* (fra 2den Akt).

N. S. Bergsøe vil Mandag, Onsdag og Fredag Eftermiddag Kl. 5—6 offentlig læse over de forskjellige Materier som, foruden den af ham i forrige Semester foredragne Agrikultur-, Industri- og Handels-Politik, ere Gjenstande for den praktiske Nationaløkonomi, saasom over Populations-Politik, Fattigforsørgelse, Assurancevæsen, Sparekasser o. fl. a. desl., alt med specielt Hensyn til Fædrelandets Lovgivning i denne Retning. Efter Sommerferien vil han tre Gange ugentlig i offentlige Forelæsninger give en for et større Publikum beregnet Udvikling af nogle af den politiske Økonomi's Fundamentalsætninger.

2. Vinteren 1843—44.

Det theologiske Fakultets Forelæsninger.

Dr. S. N. Clausen, Prof. ord., vil, efter en forudskiftet kort Anvisning til det theologiske Studium, privat foredrage den første Del af den kristelige Dogmatik, hver Dag i Ugen, Onsdag undtagen, Kl. 1—2, og offentlig fortolke Pauli Breve til Epheserne og Colossenserne, Onsdag og Lørdag Kl. 11—12. Privatistime tilbyder han sin Vejledning ved Udarbejdelsen af skriftlige Specimina, Torisdag Kl. 5—7.

Dr. M. S. Gahlenberg, Prof. ord., vil i offentlige Forelæsninger, Tirsdag og Fredag Kl. 12—1, søge at udvikle Væbskaffenheden af den hebraiske Poesi og det gamle Testaments poetiske Literatur; privat vil han holde exegetiske Forelæsninger over Psalmerne Mandag, Tirsdag, Torisdag og Fredag Kl. 11—12. Privatistime tilbyder han at holde exegetiske Øvelser.

Dr. C. E. Scharling, Prof. ord., vil i offentlige Forelæsninger Fredag og Lørdag Kl. 9 fortolke Pauli Breve til Galaterne og Johannis Breve, privat de øvrige Dage af Ugen, i samme Time, Johannis Evangelium. Privatissime vil han Tirsdag Kl. 4—6 anstille mundtlige og skriftlige Øvelser henhørende til den bibelske Exegetik, Psalmsgik etc.

Dr. C. T. Engelstoft, Prof. extraord., vil i offentlige Forelæsninger, Mandag, Onsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 12, fortsætte sit Foredrag over Kirkehistorien; privat foredrager han det jødiske Folks Historie, Mandag Kl. 10 og Onsdag Kl. 1. Privatissime tilbyder han de ældre Studerende Examinatorier over Theologiens historiske Discipliner Tirsdag og Fredag Kl. 12—2.

Dr. S. Martensen, Prof. extraord., vil i offentlige Forelæsninger Tirsdag og Onsdag Kl. 10 foredrage den kristelige Symbolik; i private Forelæsninger vil han efter det af ham udgivne Grundrids foredrage den kristelige Ethik Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 10; privatissime vil han anstille theologiske Skriveøvelser Mandag Kl. 5—7.

Forelæsninger og Øvelser i Pastoralseminariet.

Dr. J. L. A. Kolderup-Rosenvinge, Prof. ord., foredrager i 2 Timer om Ugen Kirkeretten efter det af ham udgivne Grundrids.

Dr. B. Münter vil om Tirsdagen Kl. 7—9 gennemgaae Alumnernes Prædikener. Ligeledes vil han om Onsdagen Kl. 2—3 lede de kateketiske Øvelser.

E. C. Tryde, Stiftsprovst i Sjællands Stift, vil i tvende ugentlige Eftermiddagstimer foredrage Homiletikens tekniske Del, i Forbindelse med en historisk Oversigt af den Maade hvorpaa Prædikenen gennem de forskjellige Tidsalder har udviklet sig.

Det retsvidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

Dr. J. L. A. Kolderup-Rosenvinge, Prof. ord., foredrager den danske Rets-historie hver Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag Kl. 9—10 i private Forelæsninger; offentlig læser han over den juridiske Encyklopædi Mandag, Onsdag og Torsdag Kl. 11—12, og om Fredagen Kl. 9—10 fortsætter han sine offentlige Examinatorier over Kirkeretten.

J. E. Larsen, Prof. ord., holder offentlige praktiske Øvelser Mandag Kl. 5—7 og private Forelæsninger over positiv Statsret de 5 sidste Ugedage Kl. 12—1. Privatissime tilbyder han at holde et Examinatorium over den danske Kriminalret og Proces i belejlige Timer.

Dr. A. V. Scheel, Prof. ord., foredrager offentlig Mandag og Onsdag Kl. 11—12 den romerske Rets Historie, og privat de samme Dage Kl. 10—11,

saavel som Tirsdag, Fredag og Lørdag Kl. 10—12, den romerske Rets almindelige Del, den tinglige og obligatoriske Ret.

T. Algreen-Ussing, Prof. ord., foredrager offentlig Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 11—12 den danske Kriminalrets første Del, som derefter ved Examinatorier repeteres, og holder privat skriftlige theoretiske Øvelser om Fredagen Kl. 4—7. Privatissime tilbyder han i belejlige Timer ved Examinatorier at repetere den danske Privatret.

Lie. J. C. Bornemann, Prof. extraord., foredrager privat de 5 sidste Ugedage Kl. 1—2 den ordinære Civilproces, offentlig i belejlige Timer den almindelige Indledning til Retsphilosophien. Derfor det ønskes, er han villig til privatissime at holde et Examinatorium over Retsphilosophien, forbunden med skriftlige Øvelser.

Privatdocent.

Lie. C. C. Hall vil 4 Timer ugentligen i Foredrag og Examinatorier privatim gennemgaae den romerske Ret.

Det lægevidenskabelige Fakultets Forelæsninger.

C. C. Vithusen, Prof. ord., læser offentligen Mandag, Tirsdag, Torsdag, Fredag Kl. 10—11 over kirurgiske Operationer, kirurgisk Anatomi og over Bandagerne; desuden tilbyder han ældre Studerende Repetitorier og Øvelser i Timer om hvilke han nærmere vil komme overens med Bedkommende.

Dr. O. L. Bang, Prof. ord., holder examinatorisk Klinik paa Frederiks Hospital Kl. 9—10 Mandag og Torsdag, og læser over den specielle Therapi (1) Tirsdag, Torsdag, Fredag Kl. 12—1.

Dr. D. J. Eschricht, Prof. ord., vil Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 3—4 offentlig gennemgaae den almindelige Physiologi og derpaa de dyriske Livsytringer; Onsdag og Lørdag i samme Time vil han søge i offentlige Forelæsninger at oplyse den menneskelige og den sammenlignende Anatomi's samt Physiologiens Historie og Literatur. Mandag og Torsdag Kl. 5—6 tilbyder han privatissime Repetitorier i Physiologien.

Dr. C. Otto, Prof. ord., læser offentligen Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 11—12 over Retslægevidensskaben; Onsdag og Lørdag i samme Time anstiller han private medikolegale Øvelser med de ældre Studerende.

J. C. J. S. Gundelach-Møller, Prof. ord., holder Onsdag og Lørdag Kl. 9—10 kirurgisk-kliniske Foredrag; Mandag Kl. 8—9 samt Tirsdag og Fredag Kl. 9—10 kirurgisk-examinatorisk Klinik.

Dr. S. A. V. Stein, Prof. extraord., foredrager Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag, i Timerne Kl. 1—2, det menneskelige Legemes deskriptive Anatomi.

Dersom Nogen maatte ønske at tilbagefalde i Grindringen Bygningen af det menneskelige Legeme, tilbyder han i andre Timer sin Vejledning.

Dr. C. E. M. Levy, Prof. extraord., vil om Mandagen, Tirsdagen, Torsdagen og Fredagen Kl. 11—12 offentligen foredrage den almindelige og specielle Fødselslære.

Dr. A. G. Sommer, Prof. extraord., vil offentligen Mandag, Onsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 4—5 for de yngre Studerende foredrage Planen for Lægevidenskabens Studium; efter disse Forelæsningers Slutning vil han i de samme Timer foredrage den almindelige Therapi; privat leder han de ældre Studerendes Øvelser i at forfatte medicinske og kirurgiske Afhandlinger.

Dr. C. E. Fenger, Lektor, vil holde offentlige Forelæsninger over den pathologiske Anatomi hver Mandag, Onsdag og Lørdag Kl. 12—1, og over den almindelige Pathologi hver Tirsdag og Fredag Kl. 4—5.

J. Ibsen, Konservator ved det anatomiske Museum, underviser hver Søndag Kl. 9—12 i den praktiske Anatomi.

Dr. S. M. Trier, Overlæge ved det kgl. Frederiks Hospital, vil paa en for Tilhørerne og sig belejlig Tid holde kliniske Foredrag og dagligen Kl. 8—9 om Morgen vejlede de Studerende ved Sygesengen i at kjende og helbrede Sygdomme.

Dr. M. Christensen, Overlæge ved almindeligt Hospital, vil Mandag og Torsdag Kl. 10—12 holde kliniske Foredrag over Syphilis.

S. E. Larsen, Overkirurg ved almindeligt Hospital, vil Onsdag og Lørdag Kl. 10—11 holde kliniske Foredrag over Syphilis, Udslettsygdomme og kroniske kirurgiske Sygdomstilfælde.

Det filosofiske Fakultets Forelæsninger.

Dr. L. Engelstoft, Prof. ord., fortsætter Tirsdag og Lørdag Eftermiddag Kl. 5—6 sit Foredrag over udvalgte Stykker af Menneskeslægten's Historie i Oldtiden og Middelalderen, især med Hensyn til Civilisationens Udvikling og Fremstid; Tirsdag Kl. 10—11 og Fredag og Lørdag Kl. 9—10 gennemgaaer han den første Part af sit aarlige Kursus over det danske Monarki's Statistik, om Grundkræfterne; begge Dage offentlig.

Dr. S. C. Ørsted, Prof. ord., vedbliver offentlig, den første Lørdag i hver Maaned Kl. 6—8, at meddele de nyeste Opdagelser i Naturlæren; privat foredrager han nogle udvalgte Kapitler af Physiken, efter Tilhørernes Lejlighed.

Dr. S. C. Schumacher, Prof. ord., har kongelig Tilladelse til ikke at holde Forelæsninger.

Dr. A. Oehlenschläger, Prof. ord., læser, til sædvanlig Tid og Sted, over Tragédiens Natur og Væsen, og gennemgaaer kritisk, med Hensyn til Kunstens Theori, enkelte Mesterstykker eller mærkelige Værker fra de forskjellige Kunstperioder.

Dr. E. C. Verlauff, Prof. ord., vil, efter at have sluttet sit Foredrag over Billederne til den norske Historie, fire Dage ugentligen Kl. 6—7 give en kritisk Udsigt over nogle af de vigtigste hidtil utrykte Billedskrifter til den nordiske Historie.

Dr. J. C. Sibbern, Prof. ord., agter offentlig Mandag og Torsdag Kl. 1—2 at foredrage Fundamentalphilosophi, i et Par belejlige Eftermiddagstimer Kristendomsphilosophi. Privat gennemgaaer han Psykologien Onsdag og Lørdag Kl. 11—12 og Tirsdag og Fredag Kl. 12—1; endelig vil han, dersom Tilhørere melde sig, to Gange ugentligen holde Foredrag over Statsforholdenes Ordning og Styrelse.

Dr. J. Reinhardt, Prof. ord., foredrager den systematiske Zoologi offentlig Onsdag og Torsdag Kl. 10—11; privat læser han Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 1—2 over Indledningen til Naturhistorien. For Forstkuderende gennemgaaer han de vigtigste Arter af nordiske Pattedyr og Fugle Mandag Kl. 10—11. Det Foredragne gjentages i Examinatorier.

Dr. J. C. Petersen, Prof. ord., foredrager den almindelige Del af de græske Antikviteter offentlig Mandag, Onsdag og Fredag Kl. 10—11; privat fortolker han i samme Time Tirsdag, Torsdag og Lørdag Aristophanes's Komædie: Hvepserne, efter at have forudskiftet den græske Komædies Historie og en Udsigt over Athenernes Theatervæsen. Torsdag Kl. 12—2 over han de philologiske Studerende i mundtlig Fortolkning af udvalgte Steder i de homeriske Digte. Valget af Stederne overlades til Deltagerne.

Dr. J. J. Schouw, Prof. extraord., foredrager Mandag og Torsdag Kl. 11—12 Plante- og Anatomiens Forebudsninger, Tirsdag og Fredag ligeledes Kl. 11—12 de dyrkede Planters Geographi og Historie.

Dr. V. C. Zeise, Prof. extraord., holder offentlige Forelæsninger i gjensidigt belejlige Timer over den kemiske Experimenterkunst.

C. Molbech, Prof. extraord., agter to Timer ugentlig, Mandag og Torsdag Eftermiddag Kl. 6, offentlig at foredrage en Udsigt over den svenske Litteratur og Poesi's Historie, fra vort Aarhundredes Begyndelse, med jevnligt Hensyn til sammes Forhold til den danske Litteratur.

Dr. J. G. Forchhammer, Prof. extraord., holder hver Fredag Kl. 8—11 offentlige mineralogiske Øvelser i Musæet, og læser privat Onsdagen og Fredagen Kl. 12—1 over Vulkanernes Historie.

Dr. J. N. Madvig, Prof. extraord., vil, med specielt Hensyn til de nyoptagne akademiske Borgere, offentlig Torsdag og Fredag Kl. 11 og Lørdag Kl. 1 gennemgaae det Almindelige og de vigtigste Afsnit af de romerske Statsindretninger, og privat Mandag og Tirsdag Kl. 11 samt Onsdag Kl. 1 fortolke den femte Bog af Ciceros verrinske Taler. Tre Timer om Ugen vil han læse over Ciceros Bøger om Lovene og i to sammenhængende Timer anstille latinske skriftlige Øvelser over philologiske Gjenstande.

Mag. N. C. L. Abrahams, Prof. extraord., vil foredrage det franske Sprog og den franske Litteraturs Historie i Middelalderen, samt fortsætte sin Fremstilling af den tyske Digtkunsts Historie; iligemaade holder han, som forhen, praktiske Øvelser.

Dr. C. F. R. Oluffsen, Prof. extraord., holder ugentlig i tre Timer, der kunne bestemmes efter Tilhørernes Bekvemmelighed, et Foredrag over Formørkelsens Theori. Desuden tilbyder han private Foredrag, dersom Nogen ønsker særskilt Vejledning i en eller anden Del af Astronomien.

Mag. S. M. Velschow, Prof. extraord., (Profesor Rostgardianus), vil Tirsdag og Fredag Eftermiddag, i Timer som blive senere at bestemme, offentlig foredrage Hertugdømmet Slesvigs Historie, med særligt Hensyn til dets statsretlige Forhold. I private Forelæsninger vil han fire Gange om Ugen, Mandag, Onsdag, Torsdag og Lørdag i Timen Kl. 12—1, gennemgaae de Franskes Historie i Religionskrigenes Periode. Over det han i sidstnævnte Forelæsninger har foredraget vil han holde Examinatorier i andre belejlige Timer.

Mag. C. Ramus, Prof. extraord., vil offentlig Tirsdag og Onsdag Kl. 9—10 foredrage den elementære Algebra,

privat Torsdag, Fredag og Lørdag samme Time Stereometrien og Trigonometrien.

Lic. K. Nielsen, Prof. extraord., holder Onsdag og Lørdag Kl. 12—1 offentlige Forelæsninger over Leibnitzes Monadelære og sammes Forhold til den kristelige Idélære. I private Foredrag gennemgaaer han Mandag, Tirsdag, Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 11—12 Kirkehistoriens Philosophi, fra Kirkens Stiftelse til „den oprindelige Protestantisme“, efter trykte Forelæsningsparagrafer.

Mag. E. N. Scharling, Prof. extraord., foredrager offentlig Tirsdag og Torsdag Kl. 1—2 Indledningen til og de vigtigste Hovedsætninger af den almindelige kemi; privat foredrager han Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 4½ til 5½ de vægtbare Stoffers kemi og oplyser det foredragne ved Forsøg.

C. Hermansen, konstitueret Docent, vil offentlig i tvende Timer ugentlig fuldende Forelæsningen over tredje Mosebog, Onsdag og Lørdag Kl. 4—6 foredrage Begyndelsesgrundene i Arabisk; privat gennemgaaer han Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 1—2 nogle af det Gamle Testaments prophetiske Bøger.

Mag. M. Sammerich, konstitueret Docent, vil offentlig 2 Timer om Ugen læse over et Afsnit af Manus Lov (fra anden Bog); 2 Timer gennemgaae Sanktskrisprogets Begyndelsesgrundene samt et let Brudstykke af den episke Litteratur.

Privatdocenter.

Mag. D. G. Monrad vil i tolv private Forelæsninger fortælle og forklare Fædrelandets Historie i den nyeste Tid.

Mag. K. F. Viborg vil i to Timer om Ugen, som paa begge Sider maatte være bekvemme, holde private Foredrag over de bildende Kunster.

Al **Universitetsfester** have de tvende reglementerede været holdte, i Anledning af Kongens Fødselsdag og i Anledning af Rectorstiftet og til Reformationens Grindring.

Den førstnævnte holdtes Torsdagen den 21de Septb. Universitetets Rector Professor Scharling holdt en dansk Tale, som drejede sig om: hvorledes Videnskabens Tilværelse, Udvikling og Blomstren afhænger af den Aand og det Sindelag som Kristendommen har udbredt i Verden. Taleren søgte at imødegaae den Paastand som nutildags saa ofte høres: at den Magt som Kristendommen udøver, er en væsentlig Hindring for den Kulturens Ubreddelse hvortil Menneskeaanden har havet sig i vore Dage, idet man vel erkjender Kristendommen for en af de vigtigste Faktorer i de Bevægelser hvorved Menneskeaanden er ført hen til det Punkt som den nu har naaet, men mener, at dens Kalb ogsaa her er endt, dens Tid er omme. „Reli-

gionen — hedder det — besidder Sandheden i ufuldkomne Former, i Forestillinger og Følelser, medens Philosophien erkjender Sandheden i Sandhedens egen Form; deraf Nødvendigheden, at Religion kun kan tillægges Værd som Overgangspunkt til den philosophiske Erkjendelse: hvor denne begynder, ophører hin.“ Taleren ansaae det for overflødigt at gentage, hvad ofte er sagt til Oplysning om det Forkerte som ligger til Grund for disse Paastande, men vigtigere at følge dem i deres Konsekventer. Indrømmet altsaa, at Kristendommen som Theori er et overvundet Moment, da hører ogsaa den Aand og Virksomhed hvori den søgte sit praktiske Udtryk til et forældet Udviklingstrin, og det bliver Philosophiens Sag, at opsoge ny Love og ny ledende Principer for den nærværende og fremtidige Menneskeheds Forholde og Tilstande. Man paastaaer nu vel, at der for Videnskaben ville vise sig de glædeligste Udsigter, dersom den moderne Verdensanstuelse

skulde vinde Sejer, idet da den hele Sønder-splittelsens og ulystfulde Berødheds Tilstand hvori Kristendommens Dualisme har sat Menneſkeheden, vil ophøre, de Lænker være ſprængte hvori den fri Videnskab hidtil har været bunden, Tankens Autonomi og Jegets Abſolutthed være blevet en af Alle erkjendt Sandhed. Men inden dette Tidspunkt er naaet, viſe ſig dog ſtore Betænkeligheder, da den philoſophiſke Verdensanſkuelse dog neppe engang af dens Indere antages nogenſinde at kunne blive alle Medlemmer af det menneſkelige Samfund til Del, men Mængden ſtedſe maa blive henviſt til Religionens underordnede Standpunkt. Men netop heri ſøger man Tidens Opgave, at overvinde denne Vanſtelighed, at udfinde, hvorledes Staten kan gjøre Religionens Viſtand overflødig, uden denne vinde Garanti for den offentlige Sædelighed, for ſin egen Veſtand. Dette ſkal da ſkee ved at den angriber Uſædeligheden og Forbrydelsen ikke blot udvortes ved Politi og Juſtits, men i deres Rod ved dygtige Anſtalter til Ungdommens Opdragelse, ved at den aabner den Borne ſaamange Veje ſom muligt til Underretning om Menneſkets Veſen, om dets Pligters Grund, ved at den giver Kunſten Opmuntring og Lejlighed til at foreholde Borgeren Idealer af ſjøn Menneſkelighed. Men — da den gamle Grundvold er rokket, da det Sindelag og de Dyder ſom Kristendommen ſatte højeſt, af den moderne Viſdoms konſekventeste Tilhængere erklæres for Romantikkens Drømme, da det kun ſkal være Jordem, at Aanden bør ſejre over Kjødets — thi Sjæl og Legeme ere ligebyrdige —, og den fri Mand bør viſe ſin Villies Kraft, ikke i Afſigelse og Selvfornægtelse, men i modig Tilkæmpelse af de jordiske Gøder, vil det derfor fremfor Alt behøves at give den ny Opdragelse en ny Theori. Hvad dernæſt angaaer Anviſninger for den Borne om hans Pligter og deres Grund, da haveſe diſſe i Mængde; men netop denne Mangfoldighed er en farlig Labyrinth, thi viſtnok behøves der en ikke ringe Skarpsindighed og en ved høj Dannelse eller ved kriſtelig Opdragelse ſtyrket Følelſe, for ej at blændes og vildledes ved den Sophiſtik ſom rutildags i forſkjellige Skikkelſer beſtrider Egteſkabets Hellighed, Edens Ubrødelighed, Ejendomsrettens Ukrænkelighed, og ſaamange andre Pligter der hidtil have udgjort Grundpillerne i den gjældende ſociale Orden og nødvendigen maa gjøre det til enhver Tid. Men hvilke de Idealer af ſjøn Menneſkelighed ere, ſom opſtilles af Kunſtnerne der ere gjennemtrængte af den moderne Verdensanſkuelses Aand, dertil kan det unge Frankrigs og Tyſtlands Dramatik og Novelliſtik give oplyſende, ſjönt kun lidet opbyggelige Bidrag. Hvorpaa er det overhovedet, at de Reformatorer der i vore Dage have gjort praktiſke Forſøg paa at indføre en ny Tingenes Orden, iſtedſelfor den der er indført paa Kristendommens Grundvold, — St. Simon, R. Owen, E. Fourier — have villet ſtøtte det moderne Samfund? Vaſentlig for dem Alle er den Beſtræbſe, at ville betage de Vidensſkaber ſom foranledige Samfundets ſørſte Under, deres fordærvelige Indflydelse

ved at hellige deres Tilfredsſtillelſe, at bringe den forſtyrrede Ligevægt tilbage ved at ſanſtionere Forſtyrrelſen og opſtille en Samfundsorden hvor Tilfredsſtillelſen af den Enkeltes Lyſter ſkulde lade ſig forene med Alles Vel. Det er en ny Prædiken af det gamle Evangelium om den „veſforſtaaede Interesſe“ men i radikal Aand. Medens den ældre Eudaimoniſme var ariſtokratisk nok til at ville faſtholde de Vaand ſom Stat og Kirke have fundet nødvendige til at tæmme og tvinge Vidensſkabernes Udbrud, mener den moderne, mere konſekvent end hin, at kunne ſtyre Verden udelukkende ved Glædens og Nydellens Roſenlænker; men den ſcer ikke at den, uſtandſet i ſin Triumf, vil ved ſin Anviſning føre Menneſkene til hin vilde og dyriſke Tilſtand hvor Livet er berøvet alt Ideelt. Socialiſmen og alle de øvrige i antireligiøs Aand udkafte de Forſøg til at afvende de Farer hvormed Pauperiſmen, Proletariernes ſtigende Antal, de kommerſielle Kriſer, de lavere Almueklafers phyſiſke og moraliſke Fordærvleſe, true den nuværende og de efterfølgende Slægter, ville ikke kunne naae deres Maal uden Omvæltninger, der ville bringe Selſkabet og hele dets erhvervede Kultur til Dianden af Undergang. Iffun den ved rolig prøvende og forſkende Videnskab i kriſtelig Aand ledende Statskunſt vil kunne læge de Saar ſom ere Virkninger af forgangne og nuværende Tidens Uretfærdighed, uden at Lægedommen bliver farligere end Sygdommen; og ſun den Kjærlighed, den Villighed, den Selvfornægtelſe, ſom Kristendommen prædiker, vil være iſtand til at udjævne de Kløfter ſom ingen menneſkelig Statskunſt, ingen, ſelv ikke efter den fløgtigſte Theori udkafte, ſocial Orden vil kunne udfylde.

Dog, om end Kristendommen har ſlaaet ſaa dybe Rødder i vore ſociale Inſtitutioner, at dens fuldkomne Oprykkelſe vilde fremkalde diſſes Undergang, og om det end derfor maatte være baade gavnligt og nødvendigt at Kirkens Anſeelse bliver ſtaaende for Ungdommens og den ſtore Mængdes Skyld, hvad ſkulde da være til Hinder — kunde der ſpørgeſ — for Vidensſkabens Udviſning og Blomſtring blandt dens Indviiede under Statens og Kirkens Beſkyttelſe, uafhængige af Religionens Indflydelse? Have ikke Stater beſtaaet, om ikke uden Religion ſaa dog uden Kriſtendom, hvor Vidensſkaberne blomſtrede og naaede en høj Grad af Udviſning? Staaer ikke overhovedet Vidensſkaben under ſine egne Love, og hvor iffun Sandheden i og for ſig ſøges, hvad Magt ligger der da paa det ſøgende Subjekts Fromhed eller moraliſke Karakter? Kjendes ikke dette tydeligt af, at ſaamange Vidensſkaber ſom have den højeſte praktiſke Nytte og ſtaaer i ſjern Berørelſe med Menneſkenes religiøſe og ſædelige Anſkuelſer, ligesom ved egen Magt drives frem til ſtedſe ſtørre Fuldkommenhed? Viſtnok gives der — bemærker derfor Taleren — Viden og Kundſkaber ſom ingen umiddelbar Forbindelſe have med hvad der er den egentlige Gjenſtand for den philoſophiſke og religiøſe Erkienden, af hvor ſtor praktiſk Vigtighed de end kunne være. Men dog er det forſt ved hin Forbindelſe, ved

deres theoretiske Betydning, ved de Bidrag de kunne staa til Indsigt i de Love og Kræfter hvorpaa Alts Væsen og Udvikling beror, at de kunne gjøre Fordring paa Navn af Videnskab. Derfor har og den hele store Klasse af Naturkundskaber, der nu indtage saa høj en Rang i det videnskabelige System, først sildigen kunnet naa denne Anseelse, fordi de tidligere endnu kun bleve dyrkede for deres empiriske Anvendelses Skyld, der ikke havde naaet den Udvikling som tilloft nogen synderlig anden Benyttelse. Dog ikke blot paa Naturens, ogsaa paa Historiens Gebet afhænger de forskjellige Kundskabers videnskabelige Værd af det Forhold hvori de staa til de sidste og højeste Spørgsmaale som Menneskeaanden forelægger dem. De som ere henvisne til at indsamle visse af disse Kundskaber, ere ifkun Arbejdsmand der berede Materialier til Videnskabens store, sammenhængende Bygning, og kun forsaavidt de arbejde med stadigt Hensyn til at styrke, udvide og forfjønne denne, ere de Videnskabens Dyrkere i Ordets strenge Forstand. Hvor der kan være Tale om Videnskabernes Blomstring, der er det kun hvor de dyrkes med denne Stræben efter en altomfattende Erkjendelse; thi imellem den almindelige eller filosofiske Erkjendelse og de enkelte Videnskaber finder en gjensidig Afhængighed og Forbindelse Sted. Heller ikke er det Indsigt og Anerkjendelse af denne Sandhed hvorpaa det mest mangler vor Tid. Men derimod, hvorledes den almindelige og den særegne Erkjendelse kan være afhængig af en anden Magt, end af begges indbyrdes Forhold og Udvikling, det synes til alle Tider at ville blive en Hemmelighed for „denne Verdens Vise“. Og dog, ligesom Kunstværkets heldige Udførelse ikke ene er betinget af den tekniske Færdighed eller af det benyttede Stof, men langt væsentligere af Kunstnerens Smag, af hans Iver og Udholdenhed, og det opmærksomme og uforstyrrede Blik hvormed han betragter det Enkelte i Forhold til det Hele, saaledes vil ogsaa Indflydelsen af den Aandens Klarhed, den Sindets Frihed og sædelige Kraft, hvormed Videnskaben dyrkes, kjendeligt vise sig der hvor der ikke saameget handles om enkelte underordnede Momenter, der maaske indbyrdes kunne udfylde og berigtige hverandre, som om en Alt omfattende, Alt overfluen og bedømmende Erkjendelse. Der gives en til systematisk Konsekvents uddannet Betragtning af Verdens og Menneskenes Bestemmelse, der udgaar fra en ensidig, udelukkende paa egenyttige Drifters Tilfredsstillelse rettet Opmærksomhed: i den blive de enkelte Videnskaber nedværdigede til at være Midler for Erhvervelse, Betryggelse, Opfindelse af sandelig Lyst og Nydelse. Men der gives ogsaa andre Opfattelser af Livets højeste Anliggender, hvor Menneskets Opmærksomhed synes herkende rettet paa det Gode og Bøje, og hvor dog Selvsyge, sandelig Træghed, Hymsod, Forsængelighed, øve deres fordærvelige Indflydelse, men kun skjule sig langt dybere. Exempler herpaa frembyder i Mængde de fromme Bildfarellers, den vilkaarlige Guds-tjenestes, den politiske Fanatismes Historie.

Er maaske, spørger Taleren, Philosophen unddraget Svagheds og Videnskabs stoffende og bedrageriske Magt, fordi han hverken søger Værd hos Menneskene eller Belønning hos Gud? Der gives Fristelser for hvilke nærmest store og højt begavede Aander ere udsatte, og som ere desto farligere, da de optræde under Fuldkommenhedens og Uegennyttighedens Skin; men et renere, et uegennyttigere Maal synes ikke at kunne gives, end Erkjendelse af Sandhed for Sandhedens egen Skyld. Og naar nu denne Stræben efter Tingenes Erkjendelse er kronet saavidt med Held, at et stort, omfattende og sammenhængende System er bundet, hvis Sandhed synes at støtte sig paa sig selv og paa den Lethed hvormed alle Phænomener finde deres Forklaring, hvilken Overvindelse hører der da til, for at erkjende, hvorledes der endnu staa vigtige Kjendsgjerninger tilbage som ikke ville søje sig i Systemet, hvorledes Phænomener ere blevne oversete som ligesom vidne mod dets Rigtighed, og der endnu findes Problemer som ikke lade sig løse. Skulde nu Frugten af maaske en Menneskealders Forskning og Tænkning tilsidst være den Indsigt, at Vejen var forfejlet, at den søgte Løsning dog ikke var fundet og Arbejdet maatte begyndes forfra, da vil Philosophen ikke kunne modstaae den Fristelse at vælge en lettere Udvej, ved at skyde de gjenstridige Kjendsgjerninger tilside, fornagte de uforklarlige Phænomener, udfylde det Manglende og Ufuldstændige ved findrige Kombinationer; han vil da virkelig glemme hine Kjendsgjerninger og ikke høre den Stemme der taler i hans eget Indre og i Folkenes Skjæbne og Menneskehedens Udviklingsgang, naar kun Systemet kan fremstaae fuldstændigt afrundet og alle Indbendinger tilsyneladende afvises. Dersom nu, hvad der møder den store og geniale Aand, ikke kan være anderledes hos den hele Mængde af underordnede Aander, der ere Systemets Tilhængere i samme Forhold, som dets positive Grundvold stemmer med deres egne Tilbøjeligheder, dets Mangler ere de samme hvoraf de selv lide, da vil det klarligen vise sig, at Opfordringen: „søg ifkun Sandheden i og for sig“ ikke har noget større Værd end den abstrakte Forskrift: „opfylld Pligten ene og alene for dens egen Skyld“. Reglen er al Værd, og dog er det med hin Opfordring til Løsen, at den Visdom der for Njeblikket vil være i den absolute Sandheds Besiddelse, er bragt til det Punkt hvor den, af Frygt for Virkningerne af sin Erkjendelses almindelige Udbredelse, maa ønske sig Ret til at bestaae som esoterisk Visdom, og i Modsigelse med sig selv hemmeligt ønske den Tid tilbage da Menneskeværdighed nægtedes den største Del af Samfundet, og kun faa Udvælgte vare i Besiddelse baade af Jordens og af Aandens højere Goder.

Men den Korster der er gennemtrængt af Evangeliets Aand, vil forsmåe at være en ensom „Privilegeret“ blandt Brødre; allerede Kjærligheden til disse vil ikke tillade ham at antage en Sandhed som maa indskrænke sig til den lærde og dannede Del af Samfundet for at kunne være Slutningsresultatet af Videnskaben, om den end kan

være et nødvendigt Gjennemgangspunkt for den gennem Vildfarelsers Modsatninger til Maalet stræbende Menneſteaand. Med den Kristnes Tro paa en alvidende, hellig og trofast Gud er ogsaa den Visdom forbundet, at Menneſket er bestemt til Sandhedens Erkendelse; men Evangeliet har tillige henvendt hans Blik paa den bedrageriske Gjende han bærer i sin egen Varm, og i ydmyg Følelse af hvormeget han endnu ſtaaer under denne Magts Indflydelse, vil han finde den stærkeſte Opfordring til ny og gjentagen Prøvelse af sine Forſkninger, jo mere deres Resultater afvige fra de Løve ſom ere uubſtøttelige indprægede i den menneſkelige Bevidsthed. Ved Haabet om et Hinfæde, hvor det ſom han ved al Anſtrængelse kun erkjendte ſtykkeviſt og dunkelt ſkal opgaae for ham i Sammenhæng og Klarhed, friſtes han ikke til at ſmykke Tilværelſen Dennesides med den bedrageriſke Herlighed af en Viden for hvilken al Værd er klar og gjennemſigtig. Han ved, „at om Følelsen ikke kan bevife, kan Begrebet ikke gjøre ſalig“, og derfor er Livets Værd ikke for ham indſtrænket til en enkelt af dets Former; men ſom han henter Videnskabens Indhold fra Livet i dets hele Mangfoldighed, ſaaledes finder han Bekræftelse for dens fulde Sandhed i dens Virksomhed til at oplyſe, forædle og forherlige Individets og Samfundets hele Tilværelſe. Kun af den Forſkning der plejes af Kjærlighedens, Troens og Haabets Genie, vil derfor en Videnskab kunne udvikle ſig der ſtedſe vil ſtyde rigere og ſjønnere Blomſter.

Taleren uddelte derefter Guldmøntallierne til de ovennævnte 4 Forfattere hvis Beſvarelſer vare tilkjendte Præmier, og ſluttende Talen med Bønner for Kongen og Kongehuset. Talen er ſenere udkommet i Trykken (24 S. 8vo.). Før og efter Talen opførtes den ſædvanlige Muſik af Studerende.

Indbydelsesſkriftet indeholdt en danſt Afhandling ligeledes af Rektor: Paaſtanden om den kristelige Kirkes Ebionitisme gennem de tvende forſte Aarhundreder, hiſtoriſt og kritiſt oplyſt. Til Oplysning om dette Værkes Væsen og Betydning meddeles her de Bemærkninger hvormed Forf. har indledet Afhandlingen, idet iøvrigt de hvem Gjendstanden intereſſerer maae henviſes til ſkriftet ſelv, der er 86 S. 4to, foruden de tilføjede Bedømmelſer over Prisafhandlingerne og ny Prisopgaver:

Endnu inden det bekjendte ſkrift („Das Leben Jeſu,“ kritiſch bearbeitet von D. F. Strauß, Tübingen 1835) ſaae Lyſet, der foranledigede en Række Underſøgelſer om Gyldigheden af den evangeliſke Hiſtories mythiſke Opfattelse, hvilke ikke blot have tildraget ſig Theologernes, men ogsaa det ſtorre Publikums Opmærkſomhed, var en Underſøgelse bleven indledet ſom har vakt mindre Opſigt, men ingenlunde har haft mindre Indflydelse paa Omdannelsen af de hidtil herſkende Forſtillinger om Kristendommens Oprindelse og den kristne Kirkes Udvikling. Gjendstanden for denne Underſøgelse var, at beſtemme det Forhold hvori Apofteleen Paulus og hans

Tilhængere havde ſtaaet til de øvrige Kristne i Kirken aldſte Tid.

Allerede længe var det erkjendt, hvorledes der i den gamle Kirkes Hiſtorie og literære Mindeſmærker lode ſig adſtille tvende herſkende Retninger, af hvilke den ene, ſom umiſtkendeligt led ſig føre tilbage til den Apoftele der kraftigſt havde fremſtillet og forſvaret Kristi Evangelium ſom en alle Menneſter omfattende Religion, hvor de ſkranker vare bortfaldne hvilke Moſeloven hidtil havde opſtillet, udmærkede ſig ved ſin friere og mer univerſaliſtiſke Opfattelse af Kristendommen; den anden derimod røbede en nærmere Tilſluttelse til Jødedommen og ſammes Gjendommeligheder. Men i den nyſte Tid blev Forholdet mellem diſſe Retninger, af hvilke man benævnedes hin, efter Hedningapofteleen Paulus, Pauliniſme, denne, efter den Apoftele om hvem det Gal. 2, 8, i Modſætning til Paulus, hedder „at Gud gav ham Kraft til Apoftelembetet for de Omſtaarne“, Petrinisme (i hvis Sted man dog endnu hyppigere bruger Benævnelserne: Jødekristendom, Ebionitisme), ſtedſe mere og mere opfattet og fremſtillet ſom en Modſætning af langt mere gjennemgribende Betydning, end man forhen havde foreſtillet ſig. Ikke mindre overraſtende var den Paaſtand, at ikke den pauliniſke, men den ebionitiſke, antipauliniſke Retning ſkulde indtil henimod Slutningen af 2det Aarhundrede have haft Overvægt blandt de Kristne. Vidnesbyrd om den Kamp ſom er bleven ført i Kirken mellem diſſe Retninger, har man villet finde i hele det andet kristelige Aarhundredes Hiſtorie og Literatur; og ſelve det Ny Testaments ſkrifter ſkulle forſt da kunne forſtaaes i deres ſande Betydning, naar de betragtes ſom Momenter for hin Modſætnings Udvikling og Løsning; thi den ſtorſte Del af diſſe ſkrifter ſkal forſt henhøre til en Tid da de modſatte Anſkuelſer, efter en lang Række Kampe og Udviklinger, omſider ved gjensidige Konceſſioner begyndte at komme til Ro i den ſaakaldte katholiſt-kristelige Lære, det endelige Produkt af to Aarhundreders Anſtrængelſer for at bringe Kristendommens ejendommelige Princip til Gjennembrud og fuldkommen Udrikkelse fra de tidligere Religionsformer, Jødedom og Kristendom, hvilke hidtil havde omſluttet den ſom Skallerne Kjærnen. Medens Mogle mente, at ſaaledes maatte Kristendommens Oprindeligheſt og Etifierens ejendommelige Værdighed fremtræde ſaameget herligere, „efterſom et hiſtoriſt Phænomenes Nyhed og Originalitet ſtedſe ſtaaer i omvendt Forhold til Hurtigheden af dets almindelige Anerkjendelſe og Udbredelſe“, vare der de ſom uddroge en anden Slutning og mente, at ved de ovenanførte Underſøgelſer var det omſider lykkedes at udribe Kristendommens Oprindelſe fra den Dunkelhed hvori den hidtil havde været indhyllt. Ikkun ved at betragtes ſom iſoleret Kjendegjerning, løsrevet fra ſine hiſtoriſke Mediationer, ſkulde det nemlig være ſteet, at Kristendommen havde viſt ſig „ſom et himmelfaldet Palladium, ſom en overnaturlig Aabenbaring“, nu var denne Nimbus for-

svunden; „som enhver verdenshistorisk Kjendsgjerning ikkun er Produktet af alle foregaaendes Sum, saaledes bekræfter Kristendommens Historie den samme Ubændelighed af de evige Love for al Vorden.“

Man vil heraf see, at Spørgsmaalet om den ældste Kristenheds Ebionitisme ingenlunde indskrænker sig til Undersøgelsen om en eller anden historisk Kuriositet, hvis nærmere Oplysning alene kan interessere nogle enkelte Videnskabsmænd; men at det tværtimod er sat i Forbindelse med Spørgsmaale af den højeste Bigtighed for Enhver hvem Kristendommen ikke er bleven ligegyldig; og at der er den største Opfordring til at prøve, om den Fremstilling af den ældste Kirkes Tilstande og Forhold, der er forsøgt i en Retning som staaer i saa fuldkommen Modsigelse med den hidtil herskende Overbevisning, virkelig skulde være grundet og berettiget. Hertil kommer, at flere af de Stribenter som have udviklet og forsvaret de ovennævnte Paastande om den ældste kristne Kirkes Forhold, have ved deres Færd, Skarpsindighed og Fremstillings-talent allerede forskaffet deres Ansættelse et ikke ringe Bisid og Udbredelse. De have væsentligen støttet sig til de samme Principer for Behandlingen af Oldtidens literære Mindesmærker, hvorved den ældste græske og romerske Historie i nyere Tid, tildels under stort Bisid, er bleven stillet i et ganske nyt Lys. Hvad der er bleven sagt om den Hegelske Filosofi, „at hvor nødvendigt det kan være, at den bliver gjendreven, er det dog endnu mere nødvendigt, at den først bliver kjendt og forstået“, det finder derfor ogsaa sin Anvendelse paa den nævnte fra C. F. Baur og hans Skole udgaaende kritiske Behandling af den kristelige Oldtids Historie og Literatur. Hos os er imidlertid, med Undtagelse af hvad jeg selv i enkelte Artikler til Theologisk Tidsskrift derom har berørt, og nogle saa Bemærkninger i afdøde Biskop R. Möllers Kommentar til Pastoralbrevene (Kbhvn. 1842) Intet om denne Sag bleven forhandlet i Literaturen. Det forekom mig derfor, ved en Lejlighed hvor det paalaae mig at afhandle et videnskabeligt Emne „af saavidt som muligt almindelig Interesse“, at være hensigtsmæssigt, dertil at vælge en upartisk Fremstilling af de ovenmeldte Undersøgelers Gang, og ledsage samme med en Kritik der, skjønt ikke fuldstændig, (hvilken allerede maatte fraraades af Hensyn til, hvorledes akademiske Lejligheds-skrifters sædvanlige Stjæbne fremskyndes i Forhold til deres Omfang) dog kunde sætte Læserne istand til at kjende hines rette Værd. Det er af Bigtighed, paa den ene Side at vise de Afveje hvorpaa den nyere Tids videnskabelige Forskning i den kristelige Oldtids Historie og Literatur er geraadet, paa den anden Side at henvende Opmærksomheden paa de ny og interessante Jagttagelser som ved den ere bragte for Lyset, og som ved rigtig Benyttelse ville blive af Bigtighed, for Bibelsfortolkningen ikke mindre end for Kirkehistorien.

— Ved Reformationens Erindrings og Rectorskifters Fæst, som holdtes Torsdagen den 9de November, holdt Professor

Ulgreen = Ussing Taler paa Latin: „de subsidiis interpretationis legum ex iis quæ apud ordines acta sunt petendis“, hvorefter den fratrædende Rector, efter en kort Oversigt over de mærkeligste i hans Rectorat indtrufne Begivenheder, proklamerede som Magistre de Tvende der sidst havde erhvervet denne Grad, Kand. Juris S. E. N. Schiern og Kand. Theol. K. F. Viborg, berettede Udfaldet af den nylig afholdte Examen Artium og nævnte med Ros de to ovennævnte Studerende som ved denne var bleven udmærkede, samt proklamerede tilsidst paa sædvanlig Maade de 4 Defani for næste Aar og sin Eftermand i Rectoratet Professor A. V. Schœel.

Indbydelseskriftet bestod i en latinsk Afhandling af Professor Ulgreen-Ussing, de abrogatione iuris potioris chirographariis creditoribus præ creditoribus sine chirographis in bonis debitorum competentis (22 S. 4to), hvortil var føjet de tvende Magistres Levnetsløb.

— Efter Tilendebringelsen af Examen Artium holdt Aarets Rector følgende Tale ved Immatriculationen af 131 akademiske Borgere ved Københavns Universitet den 21de Oktober 1843 (trykt som Manuskript 15 S. 8vo), hvilken Udg. ikke kan nægte sig den Fornøjelse her at optage.

Mine Herrer! De ere her forsamlede, for efter overgaaet Prøve af Deres Modenhed til at benytte Universitetets Undervisning at modtage det betydningsfulde Navn af akademiske Borgere. At et nyt, et vigtigt Affnit af Deres Liv begynder i Dag, det tør jeg forudsætte, at De alle erkjende. Thi med hvilket Haab skulde Højstolen aabne sine Døre for en Ungling der var saa letfindig eller saa udannet, at han ved Overgangen fra Skolen til Akademiet ikke skulde have kastet et eftertænksumt Blik paa den Fortid der nu ligger afsluttet for ham, og med nyt Haab fattet ny Forsætter for den Fremtid hvis hemmelighedsfulde Tæppe med denne Time begynder at oprulle sig for ham? — Men Menneskets Drister stille sædvanligen, i Forhold til hans Uerfarenhed, Fremtidens Forhaabninger i et ikke mindre glimrende, end skuffende Lys; og dette plejer, efter det forsængelige Menneskehjertes Natur, saameget almindeligere at være Tilfældet, jo mere hans Forhaabninger tillige indbefatte, hvad han ved egen Villie og Kraft ventte at see udrettet. Derfor bliver det de Eldres og mere Erfarnes Pligt, at henvende de Ungres Opmærksomhed paa de Fordringer som først maae opfyldes, de Vanskeligheder som ere at overvinde, de Kristelser som maae bekæmpes, saafremt det Maal der efterstræbes virkelig skal blive naaet; og at bidrage, saavidt Formaning og Advarsel formaae det, til at adspredde og forstyrre de skuffende Billeder, de blændende, men usande Feresstillinger, hvilke vel en kort Tid kunne henrykke den Unges letbevægelige Sind, men snart ville efterlade i hans Sjæl en Hølelse af Tomhed og Bitterhed over fejlslaget Haab, og ikke sjelden kunne øve en fordærvelig Indflydelse paa hans hele Væsen og Virksomhed.

De ville ikke forstaae dette, som -om de Ældre kun skulde have Advarsler og Formaninger, ikke Opmuntringer at meddele. Tvertimod er det nærmest i Tillid til det Opmuntrende i de Udsigter som aabne sig for den unge Studerende ved hans Indtrædelse i det akademiske Liv, det er fra Hensyn til den større Frihed der stænkes ham i hans Virksomhed, de større Rettigheder der tilstaaes ham i Samfundet, den større Nydelse som skal blive hans Anstrængers Løn, at det paamindende og formanende Ord tør love sig sin kraftigste og varigste Virkning.

Større Frihed, større Rettigheder, større Nydelse og Løn — det er Indbegrebet af de Goder som ere Gjenstand for Menneskenes Attraa ialmindelighed; det er dem som have en saa tiltrækkende Kraft, at Udsigten til deres Besiddelse aflekker Mennesket Anstrængelser hvortil han ellers neppe vilde finde Kraft, Opoffrelser hvortil han ellers ikke vilde være villig! Nu vel, disse Goder lever Universitetslivet Dem; men vistnok ville De selv indrømme, at Fordringen paa hine Fortrins Udstrækning bør staae i Forhold til den Mandens Nødenhed og Villiens Fasthed som er Borgen for deres rette Benyttelse og Anvendelse, og at De derfor alene kunne vente Opfyldelsen af Deres Ønsker, i samme Grad som Deres Bestræbelser vidne om Tilstedeværelsen af hine Betingelser.

Ulyst til at ville erkjende denne Indskrænkning har en væsentlig Andel i den Uro og Utilfredshed der som en smitsom Syge har angrebet den nærværende Tidsalder, hvilken en aandrig Skribent ikke med Urette har sammenlignet med en Mand der føler, at han befinder sig ilde, men der istedetfor strængt at undersøge, hvor og hvorfor, utaalmodig og misfornøjet, finder Intet at være som det kunde og burde være, og derfor ofte søger udvortes Lægemiddel mod en indre organisk Feil. Derfor De ville undgaae at blive et Offer for denne Smitte, der, ligesom den allerede forspildte mangt et Ungdomslivs friske Kraft paa en ufrugtbar, adspredt Travlhed, uden Maal og Begrænsning, ligesom den allerede forvandlede mangt et ungt Hjertes ædle og muntre Stræben til vranten, daddelsyg Uvirksomhed, saaledes ogsaa truer med at berøve Dem den Glæde og Frugt som Deres akademiske Liv skulde stænke Dem: da beder jeg Dem fremfor Alt at tydeliggjøre Dem, i hvilket Maal og Forhold De selv have Grund til at vente hine Godes Indrømmelse, og hvad Universitetet igjen har Ret til at vente af Dem, for at de Forhaabninger kunne opfyldes hvis Virkeliggjørelse imødeses med lige Inderlighed fra begge Sider. Maaſke ville et Par Bemærkninger i dette Øjemed ikke være Dem ganske unyttige.

Jeg har neppe fejlet, naar jeg, som den første Opmuntring for den unge Studerende ved hans Optagelse i de akademiske Borgers Tal, nævnte den større Frihed der bliver ham stænket. Thi Frihed er et Ord hvis Lyd har en fortryllende, en magisk Kraft;

hvor det høres, plejer Glæde og Begejstring at være i dets Følge, og vel maatte man nære betænkelige Tvivl om den Ingling der ikke ved dets Klang følte sit Hjerte slaae stærkere. Men saa Begreber ere større Misforstaaelse underkastede, end Frihedens. Der gives en Anvendelse af den akademiske Frihed hvis Urigtighed er saa indlysende, at det maatte synes overflødigt at omtale den, der som ikke sørgelige Erfaringer idelig mindede om Nødvendigheden af at advare mod den. Vel skulde man turde antage, at Ingen af dem der ere kjendte værdige til at bære Navn af Universitetets Borgere, kunde være saa uferstandig, at ville betragte dette som en Diet til uforment at hengive sig til et uordentligt, letfindigt, vildt omsværmende Liv; men desto værre vide vi jo Alle, at der blandt det store Tal af unge Studerende, som aarlig fra Skolerne sendes til Universitetet, altid gives Nogle der inden kortere eller længere Tid blive ulykkelige Offre for den Tøjlesløshed hvortil sandelig Nydelsessyge, understøttet af slet Umgangs Forførelse, henriver Mennesket; — maatte deres Antal i Aar blive saa ringe som muligt! —

Men, medens en saadan Misbrug ikke engang kan søge sin Undskyldning i Misforstaaelse af den akademiske Friheds sande Betskaffenhed, kan en anden Bidsfarelse være mere at befrygte, fordi den støtter sig til en Løyprijsning af Universitetslivet som, rigtigheden forstaaet, er fuldkommen berettiget. Blandt det akademiske Livs Fortrin plejer man at udhæve, at det her er den Unge overladt, selv at vælge sit Maal og anlægge sin Vej til Erhvervelse af Kundskaber, til Sandheds Erkjendelse, selv at vælge de Gjenstande for sit Studium som tiltale ham mest, som svare til hans Anlæg og Tilbøjeligheder, selvstændigen at prøve og bedømme, hvad der bedst kan tjene hans Dannelse og Udvikling. Men herved maa ikke oversees, at denne Frihed og Selvstændighed dog kun er indrømmet Studenten under Betingelse af, at han har vundet en Indsigt der sætter ham istand til at bedømme, ad hvilke Veje han skal opnaae det dobbelte Maal som er ham opstillet: højere videnskabelig Dannelse ialmindelighed og Dygtighed i det særegne Videnskabsfag hvortil han har besluttet fornemmeligen at hellige sig. En saadan Indsigt tør imidlertid ikke forudsættes hos den unge Studerende ved Begyndelsen af hans akademiske Studier; tvertimod er det Universitetets første Forpligtelse, at vejlede ham til at forskaffe sig den. Ja, der gives derfor endog en vis bestemt Cyklus af Kundskaber hvis Erhvervelse — fordi de danne en almindelig Forberedelse og gavnlige Understøttelse for ethvert grundigere Studium af de enkelte Videnskabsfag — Universitetet fordrer af alle sine Borgere. Det er muligt, at den Orden og det Omfang hvori disse Kundskaber meddeles her ved Universitetet, ligesom selve Valget af dem, trænger til Forbedring, hvilket derfor ogsaa er en Gjenstand for Overvejelse af Universitetets Lærere og Forstandere; men i Hovedsagen vil deres Tilegnelse være ueftergivelig, og derfor har ogsaa Universitetet gjort de Prøver hvorved

en saadan godtgjøres, til Betingelse for Nybelsen af flere vigtige akademiske Rettigheder. Lader Dem ikke forlede til at ansee dette for en uretfærdig Indskrænkning i den videnskabelige Frihed! Denne Indskrænkning er ingen anden, end den som enhver Forstandig vil underkaste sig, i Erkjendelse af dens Fornuftmæssighed. Men de samme Grunde der paahyde den unge Studerende en saadan Indskrænkning ved Indtrædelsen i det akademiske Liv, gjentage sig atter, hvor han begynder Studiet af det enkelte Videnskabsfag ved hvis Tilsegnelse han vil forberede sig til Statens Tjeneste. Medens saaledes den akademiske Frihed i sit hele Omfang først tilkommer den unge Videnskabsdyrker i et mere fremrykket Stadium af hans Vane, gives der derimod en Frihed som det er hans Ret og hans Pligt at have, fra den første Dag han betræder denne: dette er Frihed fra hin, for Barnet og Drengen nødvendige, for Ynglingen uværdige Indskrænkning til det Kundskabsmaal og de Anskuelser der foreskrives af Læreren, Frihed til at ombytte det tilvante Ledebaand af Skolens Tugt og Opmuntringer med Lydighed mod egne, med selvstændig Indsigt opstillede Grundfætninger, Frihed til ikke at standse ved det historiske Resultat af fremmede Anskuelser, men til ved disses Hjælp og egen Forskning at trænge frem, indtil han har vundet en klar og sikker Overbevisning. Denne Frihed beroer ikke nærmest paa Kundskabernes Mængde eller Dannelsens Mangfoldighed, men paa levende Kjærlighed til Sandhed, paa en ren Villie og et fast Forsæt; og i disse Dyder skal den yngste Student ikke staae tilbage for den ældste Professor.

Ikke mindre end Friheden, ere de andre Rettigheder og Goder som det akademiske Borgerskab skænker, knyttede til Betingelser af hvis Opfyldelse de først erholde Indhold og Værd. Vel er det herligt og begejstrende for den unge Student at vide sig Vejen aabnet til hæderlig Virksomhed i de forskjelligste Retninger; og hvilket Haab er i denne Henseende saa højt, at Geni og Talent, understøttet af Kundskaber og Dannelse, ikke skulde turde have sig dertil? Men den der altfor gjerne smigrer sig med, „at han kan blive Alt“, gjør vel i at erindre sig Digterens sarkastiske Ord: „at netop hint Fortrin vidner om, „at han endnu ikke er Noget.“ Vel er det en opmuntrende Forestilling at være i Række blandt dem hvilke Staten i sin Tid vil betroe de Virksomheder som ikke kunne udføres uden en højere Dannelses Hjælp. Men Vejen som fører til dette Maal har den unge Student først begyndt at betræde, og til det samme Maal stræber en Stare hvis Antal er saa stort, at de langt fra alle tør love sig Opfyldelse af deres Ønsker. For de mindre Begavede blandt den studerende Ungdom kunde i vor Tid Haabet om at tilkæmpe sig en Embedsstilling i Samfundet efter sit Ønske synes mere end nogeninde at være formørket, dersom ikke Erfaring lærte, at Flid, ærlig Villie og Udholdenhed vinder oftere Sejr, end

menneftelig Indsigt lod forudsec. Dette være en opmuntrende Trøst for Hine, og paa den anden Side en Opfordring for de Talentfulde til ikke ved egen Brøde og Letfindighed at forspilde den Lykke der uden deres Fortjeneste turde synes at være dem nærmere bestemt, end deres mindre begunstigede Kommilitoner. Men, at jeg skal tale om de Rettigheder der ikke have Hensyn til den fjernere Fremtid, men dem som allerede indeholdes i det blotte Studenternavn, da have De Grund til at glæde Dem over, at dette Navn, hvortil De ved Deres Anstrængelser have gjort Dem værdige, i vort Fædreland plejer at indeholde en Ubefaling, forsaavidt som dermed er Forestillingen forbunden om et ungt Menneske af gode Kundskaber og dannede Sæder; og vi nære det Haab, at De ved Deres hele Adfærd ville drage Omsorg for, at dette Navn bevares i sin Hæder. Men de Tider ere ikke mere hvor hine Egenheder udelukkende eller fortrinsvis tilhørte den saakaldte lærde Stand, og nutildags ville De i alle Stænder finde unge Mænd der hæderlig kappes med Studenten i Stræben efter Kundskab og Dannelse. Derover ville De ligesaa lidt beklage Dem, som over, at ogsaa den Tid er forsvunden da der indrømmedes Studenten Undskyldning og Tilgivelse for Forseelser som, naar de øvedes af Andre, bleve strængt dablede og straffede. Jeg formoder, at De ville ansee den Tid for at vise Studenterstanden større Værd, som har ment, at sige Rettigheder vare overflødige. Men en Rettighed har Studenten som udelukkende er ham indrømmet, den Rettighed som knytter sig til hans Navn og erkjendes af Alle, den Ret, at kunne betragte det som sin egentlige fornemste Pligt, hvad de Vise og Vædsle til enhver Tid betragtede som den højeste Lykke, den Ret, at kunne anvende sin Tid til Sandheds Efterforskning, til Eftertanke over den menneskelige Aands højeste Opgaver, til Berigelse af egen Dannelse fra Fortids og Samtids Visdomsskatte; under Læreres Vejledning hvis højeste Ros er deres Disciplers Fremgang ad den Vej som de have anvist dem; i Selvfab med Jevnaldrende hvilke knyttes til hinanden ved Alt hvad der danner de ædleste og frieste Forbindelser mellem Menneskene. Her er det Glædespunkt i det akademiske Liv som hos enhver Værd, der nød dets Lykke, fremkalder længselsfulde Erindringer og vækker det levende Ønske, at de hvilke denne Lykke nu i saa Aar er beredt, maae tilfulde skjønne paa dens Værd og vide at benytte den.

Men naar, som vi haabe, Deres egne Erfaringer ville ved hvert Skridt De gjøre fremad paa Deres videnskabelige Vane, lade Dem mere og mere gjennemtrænges af Kjærlighed for det akademiske Livs Værd og Betydning, da ville De ogsaa med Taknemlighed minde dem hvis Forsorg De have at takke for denne Lykke. De staae i Gjæld til Deres Forældre og Velgjørere, som ofte med Opoffrelser, hvis Omfang De til dels ikke engang kjende, have gjort det muligt for Dem at blive delagtige i hine Fordele. Afbetaler denne Gjæld ved at arbejde for

Deres eget Vel, som er den nærmeste Vøn hvilken Deres Velgjørere have haft for Dem! De staae i Gjæld til Deres hidtilværende Lærere, hvis Iver og Omhu De ville komme til at skylde Mere, end den Fremgang som De allerede have gjort; lader Deres Bestræbelser vidne om, at de skjønne derpaa! De staae i Gjæld til Staten, som værner om Dem, og som venter, at De engang ville gjengjelde den kommende Slægt hvad De modtog af den tidligere. Gjør dette muligt ved at erhverve Dem den Duelighed som dertil udfordres; men mindes Dem, at, skønt Kundskab og Dygtighed ere Meget, ere de dog ikke Alt: først ved at tjene et rent og ædelt Hjerter virke de til Betsignelse. Bevarer et aabent Sind for Alt hvad der angaaer Menneskeværld og Menneskevel! Giver Agt paa de store Spørgsmaal som i vore Dage forhandles om Stat, om Kirke, om Kunst og Videnskab; — De skulle selv engang være med at løse dem; men glemmer ikke, at De endnu staae i Begreb med at erhverve de Kundskaber og den Modenhed som først berettiger til derom at have en Mening der fortjener Opmærksomhed! Unddrager ikke Deres

akademiske Lærere og Foresatte den Tillid uden hvilken disse ville være berøvede den Lejlighed som de ønske til at virke for Deres Vel. Mange Omstændigheder forhindre os i flere Henseender fra at være for Dem hvad vi gjerne vilde, men derfor ønske vi dog at være for Dem hvad vi kunne.

Naar jeg idag har været udførlig i Formaninger hvis Sandhed er saa indlysende, at de pleje at indrømmes af Enhver, da er det fordi paa ethvert Dannelsesstrin og i ethvert Livets Forhold er netop Jagttagelsen af de almindeligste, simpleste og mest indlysende praktiske Sandheder den første og uafgivelige Betingelse for et ædelt og lykkeligt Liv; og jeg følte, at jeg talde i de Manges Navn hvis Ønsker og Betsignelser idag omkræve Dem, men hvis hjertelige Raad og venlige Formaninger ikke umiddelbart kunne lyde til Dem. Med Hine forene vi, Højsskolens og Kirkens Lærere, vor Vøn: Den Højstes Aand oplyse og styrke Dem, at Deres akademiske Liv maa blive til Betsignelse for Dem selv, til Statens, Kirkens, Videnskabens Gavn og Ære!

Af de offentlige Blade optages efterfølgende Efterretninger om de nogle af Universitetets Professore, mest under deres Ophold udenlands, ydede Betsignelser og Syldinger.

Om Konferentsraad Ørsted under hans Ophold i Berlin hedder det i Allgem. preuss. Staatszeitung:

Den 25de Juli havde et talrigt Selskab samlet sig til et Middagsmaal i Odeum i Berlin, for at fejre den berømte Fysiker, Hr. Konferentsraad og Professor Ørsteds, Tilstedeværelse. H. Exc. Gehejmerraad Humboldt, Geh. Rd. Schelling, Direktør Cornelius, Generaldirektør Olfers, flere Medlemmer af Kultus-Ministeriet, mange Medlemmer af det kongl. Videnskabernes Akademi og Universitetet, samt mange andre Venner og Beundrere af Fysikken og den udmærkede Mand, havde forenet sig for at lægge deres personlige Høiagtelse og oprigtigste Glæde over hans Nærværelse for Dagen. Professor Jacobi fra Königsberg befandt sig ogsaa blandt Deltagerne. Professor Beiss toskede den almindelige Følelse i en kort Tale til den fejrede Gæst, og fremstillede i denne, hvorledes den store Opdagelse af 21de Juli 1820 i Naturvidenskabens Historie var blevet en Løstestang som havde sat hele den fysikalske Verden i ny Bevægelse og givet Fornyelsen en ny Retning, hvorhos det tillige var glædeligt at kunne betegne Berlins specielle Andel i den store Ørstedske Opfindelses videre Fortættelse, ved at omtale den uforglemmelige Seebeck, som ved sin Thermo-Magnetisme har leveret den værdigste Tilgift til Elektro-Magnetismen. Talen sluttede med at omtale den Dobbeltglands hvori den fejrede Gæst straalte med sin Broder. „Ja, ogsaa Danmark har sin Broderstjerne paa de højeste Tinder af den videnskabelige og fædrelandske

Hæder, sin Dobbeltstjerne af Naturforsker og Statsmand i Ordets udmærkede Betydning — og dens Navn er Ørsted! Begge leve! Leve fornemmelig vor Ørsted — Danmarks Fysiker!“ Disse Ord fandt en høj og glædelig Gjengklang. Ørsted takkede i en Tale, og tog senere endnu engang Ordet, for udførligere at udtale, hvorledes han i de forskellige Epoker da han havde besøgt Berlin, i Aarene 1801 og 2, 1812, 1822, 1828 og nu, ikke alene i ydre men ogsaa i indre, i lærd og videnskabelig Henseende, havde seet den i stadig Tilvæxt; Berlin var mere og mere blevet til et Foreningspunkt for tykt Videnskabelighed, „ikke for at herske, men for at virke desto kraftigere, ligesom Sollyset, ved Kunst sammenbragt i et snevert Rum, udretter langt mere end de adspredte Straaler formaae“. Af det Øvrige han sagde, fremhæve vi kun de Ord hvormed han udtrykte sine Følelser ved Oprettelsen af Universitetet i Berlin: „Han blev dengang tilmode som om han selv havde erholdt en kostelig Gave!“ At Selskabet blev sammen til fildig Aften under den muntreste, utvungne Samtale, behøver vel ikke at siges.

— Øhlenschläger. Ved det svenske Akademi's nys (i Slutningen af 1842) færdigfundne Høitidelighed yttrede Direktøren Prof. Geijer blandt Andet: „Akademiet, der oftere tilforn har haft Lejlighed til at give Mand udenfor dets Medlemmers Kreds Vidnesbyrd om sin Agtelse, maa ogsaa nu gøre Rede for en lignende Bevidnelse. En sælles Opvinding for Nordens Symbolik og ældste Skjælfekunst har fra Arilds Tid med et umiskjendeligt Slægtbaand forenet de tre skandinaviske Folks Kunstproduktioner, der endog under Sprogens forskellige Udsvikling ere blevene forstaaelige og dyrebare for ethvert Gemyt der har Følelse for, hvad Herligt og Udmærket Norden ejer i Fortids Minder, Helte-

storhed, og i den Digtetkunst der har foreviget dem. Blandt de Skjalde der i vore Dage have givet Nordbofangen forynget Liv, og hævet den til en høj, ukjendt Skjønhed, have Kunstens Venner længe med Beundring regnet Digteren af Hakon Jarl og Palmatofe, Nordens Guder og Helge, Oluf den Hellige, Arel og Balborg, med flere herlige Digterværter, der i sande nordiske Træk gjenspejle vore Forsædres Gudelære og Bedrifter, deres ukunstlede Dyder, deres høje Visdom, rene og ældgamle Kjærlighed og Trost, selvopoffrelse og Fædrelandskjærlighed, hvilke Egenskaber senere Følteslag sjelden have naaet, aldrig overgaaet. Normannaharpens Slag fra Gessons D have i Scandinaviens Fjælde sundet lydeligt Ekko, der vil finde Deltagelse saalænge Hjertene banke for Forsædrenes Hæder og Sangens Skjønhed. Mangt Forbillede har ogsaa den svenske Muses Sønner hentet fra den søsterlige Kamenes Digterværter, mange af de Digtetkunstens Blomster der ere fremspirede paa hin Side Sundet, ere bleve omplantede i svensk Jordbund og have forøget den svenske Literaturs Skat. Akademiet, der længe særdeles har deltaget i den almindelige Følelse af Agtelse for Danastjældens udmærkede Fortjenester af Nordens Literatur, har forlangt og erholdt sin høje Patrons naadige Tilladelse til, som offentlig Bevis paa Akademiets Tænkemaade at tilstille Skjalden Adam Ohlenschläger Akademiets store Guldmedallie". I Anledning heraf havde Ohlenschläger til Akademiet indsendt et Digt betitlet *Dansk Sangertak*, hvilket i svensk Oversættelse oplæstes af Hr. v. Bockow.

— Man fejrede nys i Bergen en Fest som vi ere overbeviste om, hedder det i Byens Stiftstidende, vil længe leve i de Manges Erindring som deltog deri. Det er ingen tom Formel eller Talebrug, efter Provindsavisernes almindelige Maade, vi ved denne Lejlighed anvende, thi sjelden har den taknemmelige og hædrende Erkjendelse af, hvor Meget en hel Nation kan skyldes en enkelt stor Personlighed, udtalt sig i Bergen mere levende hjerteligt, end ved den i Søndags den 16de (Juli) i det dramatiske Selskabs Lokale arrangerede Festslighed til Ære for Etatsraad Ohlenschläger. Til det ved denne Lejlighed foranstaltede sceniske Arrangement havde, foruden de noget over 100 af Byens Indvaanere af alle Klasser der havde tegnet sig til den følgende Souper, ogsaa det dramatiske Selskabs Medlemmer Afgang, saa at denne Del af Festsligheden bivaanedes af noget over

500 Personer. Fra Scenen saaes i en Skov- og Klippedeformation en Obelisk, hvorpaa Ohlenschlägers Navn og Digterharpes i Transparent var anbragt, og hvis øverste Del var omvunden af en Egetrands; om Obeliskens sluttede sig et Kór af Damer og Herrer, der modtog Digteren med en Velkomstsang, hvorpaa fremsagdes en af Overlærer Sagen forfattet Prolog. Efter Prologen blev igjen et Kór assunget, hvorpaa den hele Forsamling istemte et "Længe leve!" og et tre Gange gjentaget Hurra for den fejrede Digter. Ved den derpaa følgende Souper blev ved Digterens Skaal en, ligeledes af Overlærer Sagen forfattet, Sang assungen, hvilken Ohlenschläger besvarede i en Skaal for Bergen og det tilstedeværende Selskab med et Digt. Da Etatsraad Ohlenschläger forlod Selskabet, fulgte den største Del af de Tilstedeværende ham til Bogns, for i et Hurra at medgive ham det sidste Farvel.

— Professor Martensen i Kiel. Prof. Martensen har under et Ophold i Kiel hos sin Ven Prof. Dörner d. 21de Juli modtaget en Ständchen og et Hoch af Studenterne, „som den agtede og begejstrede Lærer i den fri og dog indholdsrige Theologi, som tilhører Fremtiden og som Fremtiden tilhører". I sin Tak henviste Prof. Martensen til de indre Baand som forbinde den tyske og danske Nation med hinanden, og steds maatte opfordre begge til gjensidig Anerkjendelse, medens de bevarede deres bestemte Ejendommelighed. Et saadant Baand var Videnskaben, og hvor den virkelig dyrkedes, der kunde hin Anerkjendelse ikke undværlig. Han sluttede med et Hoch for det Kielske Universitet. („Fædrelandet" af 27 Juli.)

— Professor Gundlach-Møller. Igaar Aftes — hedder det i „Fædrelandet" af 8de August — forsamledes et midt i Ferietiden betydeligt Antal, nemlig omtrent et halvt hundrede, medicinske Studerende tilligemed flere yngre Læger i Charlottenlund, begave sig derfra til Traktørstedet Constantia, for under Fattelstien at bringe deres Lærer Prof. Gundlach-Møller deres improviserede Hyldest. Efterat en Deputation i et kort, betegnende, Foredrag havde underrettet Professoren om deres Kammeraters Forehavende, begav han sig, ledsaget af Deputationen, ned i Haven, hvor en Sang blev assunget. Prof. Møller takkede med saa, hjertelige Ord for den, som han mente, endnu ikke tilfulde fortjente Ære, men rørende Overraskelse der var beredt ham, og efter et kort Symposium skiltes man ad i den gladeste Stemning.

Over to af Universitetets mest udmærkede afdøde Lærere ere nylig Gravmæler oprettede, over Etatsraad Serholdt og Professor Rast.

Angaaende den Førfærdiges hedder det „Dagen" for 3die Jan. 1843: Serholdts Gravmæle er nu oprejst paa Frue Sogns Afdeling af Assistentkirkegaarden. Med Underretningen herom til de Vidragydende af Stabslæge Müller, Dr. Mansa og Professor Otto, som i sin Tid udstedte Indbydelsen og have

forestaaet Anvendelsen af de indkomne Bidrag, følger Regnskabet og en meget smukt udført litograferet Tegning af Gravmælet, der er udført i Bremer-Sandsten, 3 Alen 6 Tommer højt, og 1 Alen 6 Tommer, til Siderne 22 Tommer, bredt paa den ene, og 1 Alen, til Siderne 16 Tommer, paa den anden Flade. Paa Forsiden findes følgende Inscription: „Johan Daniel Serholdt, den aandrige Læge, den skarpsindige Læge, det elskeligste Menneſke, af Disciple og Venner". Paa

den ene Side af Stenen er en Kristusstav, paa den anden en omvendt Jaffel. Monumentet er omgivet af et særdeles smukt Jerngitter og det hele Arbejde udført under Prof. Hetsch's Ledning og efter hans Tegning. Af Regnskabet sees, at den betydelige Summa 630 Rbd. er indkommet ved 94 Bidragydende, størstedelen Læger, — et flønt Vidnesbyrd om den Agtelse og Kjærlighed Herholdt i levende Live besad, men som vist heller Ingen der nogeninde kom i Berørelse med ham formaaede at unddrage ham. Vi troe til Hæd for Hr. Jernstøber Løvenør at burde tilføje, at han med smukt Hensyn til Djemedet har forfærdiget Jerngitteret for en særdeles moderat Pris.

— Om det Gravmæle som ligeledes ved Sammenstud er opreist for afdøde Professor Rask og i Juli 1842 blev fuldført, er i 1843 udgivet en Beretning af vedkommende Komite, hvoraf følgende er det væsentlige Indhold.

Efter en Indbydelse til Sammenstud, udfærdet af Underbibliothekar Thorsten og Rand. Phil. Bestergaard den 14de Novb. 1839, Syvaarsdagen efter Rasks Død, hvilken alene udbredtes ad privat Vej, holdtes i Foraaret 1840 en Forsamling af Deltagerne, hvori det besluttedes at Indbydelse skulde udgaae til Rasks Venner og Disciple, ej alene i Danmark, men ogsaa i Sverrig, Norge og Island. Paa den næste Forsamling i Foraaret 1841 fremlagdes en foreløbig Plan til Gravmælet, med Tegning og Overslag over Omkostningerne, og bifaalt Forsamlingen Komiteens Indstillinger. Som Middel til paa en kunstnerisk Maade at betegne Professor Rasks literære Personlighed, valgte man at antyde Sprogforskeren ved en Sammenstilling af de forskjelligste Bogstavtegn hørende til Sprog om hvilke hans Studier især havde drejet sig, og at karakterisere hans Personlighed ved Sætninger i disse Sprog. Man valgte til den Ende Arabisk, Sanskrit, Islandsk med Runeskrift og Dansk i Faksimile af Rasks egen Haandskrift. Hans rastløse Flid, hans lyse Blid og klare Fremstilling; hans Begejstring for Sprogvidenskab, hans Kjærlighed til Fædrelandet, disse Karaktertræk søgte man at udtrykke ved følgende Tanke-sprog:

Sanskrit: — — — — —

o: der gives ingen Ben som kan lignedes med Virksomhed: hvo der arbejder, synter ikke hen (af Bhartriharis Tanke-sprog).

Arabisk: — — — — —

o: Sandheden er klar, men det falske er dunkelt (af Meidanis Ordsprog).

Islandsk: — — — — —

o: Vil du være fuldkommen i Kundskab, da lær alle Tungemaal, men glem

dog ikke dit eget (af Kongespejlet, udsat i Runer).

Dansk: Sit Fædreland skylder man alt hvad man kan udrette. (Af et Brev fra Rask i Anledning af en Kaldelse til Edinborg, hvilken han afsløg.)

I en Jordbænk midt imellem disse Indskrifter er anbragt en fladt ophøjet Urne, hvorpaa læses med romerske Bogstaver:

Rasmus Rask

fød i Brandekilde d. 22. Nov. 1787,

død i Kjøbenhavn d. 14. Nov. 1832.

Overst paa Stenen, umiddelbart under de mauriske Forsiringer, og med Indfatning i samme Stil, staaer den arabiske Indskrift, paa Foden af Stenens øvre Halvdel Sanskrit-Indskriften. Foroven og paa begge Siderne er Jordbænkningen indfattet af Runerne, og inde i den, paa en Plade over Urnen, læses i Faksimile de danske Ord. Alle Indskrifter ere fort anstrøgne. Stenens nedre Halvdel er glat. Det er en Bremer-Sandsten af gulgraa Farve, 4 Alen høj (og 1 Fod i Jorden), 1 Alen 7 Tommer bred; den hviler paa en muret Grundvold. Bag Mindesmærket ligger Graven; ved Gangen, halv foran det, staaer en Risbøg. Gravstedet er paa Assistent-Kirkegaard, Frue Sogn, ved Muren tilvenstre Nr. 24.

Bygningsinspektør Vindesbøll skyldes Gravmælets skønne arkitektoniske Behandling. For den uvederlagte Opoffrelse af Tid og Kræfter hvormed han ikke blot har givet Tegning og Anvisning til Arbejdet, men og ledet dets Udførelse og Opstilling, har Komiteen bevidnet ham sin Tak.

Med Beretningen følger en stentrykt Afbildning af Gravmælet og et Portræt af Rask. Dette (som vistnok vil forekomme Mange mindre heldigt) er tegnet paa Sten af Monies, med et Par opgivne Smaaforandringer, efter det eneste desværre højt tarveligt udførte Portræt der gives af Rask (i hans Udgave af den ældre Edda, Stockholm 1818); man troede ikke at burde forsømme Lejlighed til, medens den Afdødes Ansigtstræk endnu ere i Manges Erindring, at forsøge, hvorvidt et Portræt af ham kunde lykkes.

En tilføjet Udsigt over Udgifterne viser, at disse have været 351 rb. 32 ff., medens Sammenstudene udgjorde ialt 361 rb. 64 ff. Disse vare indkomne saaledes:

Fra 36 Bidragydende i Kjøbenhavn 110rb.

— 12 — i Sorø . . . 25—

— 26 — paa andre

Steder i Danmark . . . 75—

— 38 Islandere og det islandske literære Selskab (50) . . 116—

— 8 Bidragydende i Norge,

. Sverrig og andre Lande 35—64 ff.

361 rb. 64 ff.

Det er bekjendt, at et Antal af Studerende i Sommeren 1843 havde forenet sig for at foretage en Lysttur til Stockholm og Upsala, i hvilket Djemed de fragtede Dampskibet Fris til denne Rejse alene.

Om denne interessante Tur indeholdt de offentlige Blade følgende Efterretninger.

Turen gik for sig den 1ste Juni om Eftermiddagen Kl. 3. Trods den vedholdende Regn, havde en Mængde Mennesker forsamlet

fig paa Langelinie for at bringe de bortdragende Kammerater et Farvel. Under Afsejlingen sang Studenterne følgende Dampffibssang sat i Musik af den svenske Komponist Lindblad:

∴ Sät maskinen i gång Herr Capten! ∴
Helsning vi bringe från tonarnes värld!
Bänner på stranden,
Sem vifta med handen,
Farväl farväl på den gungende färd!
Se hur böljan ifören nu brusar,
Hör hur omden i seglarna susar,
Jag flygar bort från mine älskling der,
Men dess bild jag i mit hjerta bär!
Kanske fällar hon en Känslans tår,
Att dess mening jag väl förstår!
Troget som böljan lysar stranden,
Så vil jag älska — ja — ja så vil jag älska
Så jag ju älska får.

Denne Sang til den mest henrivende Melodi, der vidner om Komponistens rige og varme Hjerte, blev sunget paa den hele Rejse hvergang Skibet satte sig i Bevægelse. Antallet af de danske Studenter var 155. Ved Ankomsten til Malmø bleve de modtagne af den Lundenfiske Sangforening med vor bekjendte Nationalsang „Der er et yndigt Land“, hvortil de danske svarede med „Kung Karl den unge hjelta“. Ogsaa der viste sig den levende Interesse for den hele Tur ved at trods Vind og Vejr, thi skjønt det endnu regnede temmelig stærkt, var dog hele Broen ved Havnen propfuld af Mennesker. Efterat 56 Studenter fra Lund og omtrent en Snøs andre Passagerer vare komne ombord, gik „Jris“ videre. Men dens himmelske Søster syntes at ville ledsage den og Regnen vedblev. Genimod Morgenstunden begyndte det at blæse stærkere og stærkere, saa at det næsten blev til en Storm, Vinden var imod og de store Bølger, der ofte brøde over Skibet, standsede dets Fart. Kapitajnen fandt det derfor raadeligt at søge Havn ved Kristiansø, dels fordi han ventede en alverlig Storm, dels for at Passagererne kunde rekreere dem lidt; thi de fleste vare slemt medtagne af Søhyge, og det var et bedrøveligt Syn at see de kjække Udvaandre ligge aldeles fortabte, ønskende sig tilbage, om ikke til Egyptens Kjødgryder, saa dog til deres hyggelige Hjem i Kjøbenhavn. Efter et Ophold af 4 Timer fra 2 til 6 Fredag Eftermiddag, der var bleven anvendt til at besee denne mærkelige Klippe, som ligger saa ensomt midt i Havet og frembyder et interessant Skue for den der aldrig før har seet saadanne ubevægelige Stenmasser, fortsattes Rejsen. Hos Dens Befolkning maa et saadant Besøg vistnok gjøre Epoke, saa at de rette deres Tidsregning derefter, ligesom Neapolitanerne efter et Jordskjælv. — Stormen havde imidlertid lagt sig, noget, Søen blev lidt mere rolig, og Løverdag Morgen sejlede „Jris“ i smukt Vejr ind til Kalmar. Imellem 8 og 9 ankom det dertil. En Deputation af Byens Borgere og Embedsmænd sejlede ud til Skibet for at invitere Studenterne til en Frokost. De gik derpaa iland og med Sangerne i Spidsen vandrede de gennem Byen op i Domkirken, og, efter at have beset den, ud til Slottet, der ligger lidt udenfor

Byen og forfalder med hvert Aar mere og mere. Unionsalen bruges til Kornmagasin, og den Throne hvorpaa Dronning Margarethe sad da hun stiftede Kalmarunionen, er for kort Tid siden bleven solgt til en Bønde for 12 ft. Bco. Derpaa gik Toget til et Lyfsted, hvor en overflødig Frokost var serveret. Den svenske Gæstfrihed viste sig her i det samme fordelagtige Lys som den stedse har været bekjendt for, og som hele Rejsen har givet saamange Beviser paa. Kammerjunker Kullberg, en Søn af den derværende Bispe, bød de Fremmede velkommen i en smuk Tale paa Vers, først de danske Studenter og dernæst de Lundenfiske. Kand. Phil. Ploug takkede paa de Danstes Begne, idet han i sin Tale søgte at udvikle, at det ikke blot var den fælles skandinaviske Oprindelse der drog Svenske og Danske sammen, men at det ogsaa var deres fælles Anstrængelser for at hårde deres Nationalitet mod indtrængende fremmede Elementer, idet de Danske maatte kæmpe med det Tykke, de Svenske med det Rusfiske. Kand. Juris Hage udbragte en Staal for den skandinaviske Kvinde, for hende hvem det var overdraget at lede Børnens første Opdragelse og indpode i den Unges Sjæl de Følelser der skulle besjæle og begeistre ham til modig Handlen, naar han engang blev voksen. Kand. Med. Thomé takkede paa de svenske Studenter Begne, og Student Barfod udbragte en Staal for Norge. I den glædeste Stemning, med varme Haandtryk og under jublende Hurraraab stiftes vi fra Kalmars gæstmilde Borgere omtrent Kl. 2, og „Jris“ ilede atter hen over de baade Veje mod Stockholm, Sveas prægtige Hovedstad. Da Skibet den næste Morgen ankom til Landskøved, hvorfra Telegrafen strax bragte Efterretningen om Ankomsten til Stockholm, begyndte det atter at regne, og saaledes blev det ved til nogle Mile fra Stockholm. Dette forhindrede for en Del Passagererne fra at nyde Skuet af den interessante Indsejling, der i en Strækning af omtrent 20 Mil gaaer gennem Klipper og Skjær, ofte saa nær op til de stejle Klipperække, at man fra Skibet kunde springe over paa dem. Disse Klipper ere imidlertid temmelig vilde og nøgne, men jo nærmere man kommer til Stockholm, desto livligere blive Prospekterne, især naar man er kommet til Fästningen Varholm, der ligger 3 Mile fra Hovedstaden. Naar man omtrent er en halv Mil fra Byen, gjør man en Drejning, og hele den stolte Hovedstad med det amphitheatraliske Söderholm, det prægtige Slot og Riddareholmskirken himmelstræbende Spir viser sig for det beundrende Blik. „Jris“ ankom Kl. 2 til Stockholm, her modtog en Deputation fra Upsalas Studerende de Fremmede og bød dem velkommen. Man gik iland, og adspredte sig omkring i Byen i de forskjellige Hoteller. Kl. 7 samledes man paa Børsen, hvor Afreisen til Upsala blev bestemt til den næste Morgen Kl. 4 og 5 med Dampffibene „Rajaden“ og „Wättern“. Om Aftenen delte Selskabet sig i forskjellige Partier og besøgte en Del af Staden. — Ankomsten til Upsala indtraf Kl. 3, først kom „Wättern“ skjønt det gik sidst, et andet Dampffib

„Upsala“ maatte gaae ned og hente de Passagerer som vare med „Najaden“. Efter at være modtaget med en Velkomstsang, drog Toget op gennem Byen til Odins Lund, hvor enhver Fremmed blev ført sammen med en Upsala-Student, der skulde være hans Vært. Kl. 5 samledes man i Bibliothekssalen paa „Carolina Rediviva“, hvor Taler for Danmark, for Lund, for Kristiania og for Helsingfors bleve holdte af Peterson, Akademiets Docent, af Kand. Theol. Bøggild for Standens Enhed, atter af Peterson for Kvinderne. Man skiltes ad henimod Kl. 10. Den næste Morgen besaae man Domkirken, drog derpaa i Procession ud til Gammelupsala og drak Mjød af Drikkehorn til Ære for Gustav Vasa, Taler holdtes af Peterson og Ploug. Om Middagen vare de Fremmede indbudne til at spise paa forskellige Steder omkring i Byen, da der ikke havde et saa stort Lokale at Alle kunde spise paa engang. Kl. 5 samledes man atter i Bibliothekssalen for at drikke et Glas til Afsted. Taler bleve holdte af Biskop Wiingaard, Kand. Theol. Bøggild, Kand. Jur. Poulsen, Peterson og Kand. Theol. Mørch-Hansen. Kl. 6½ gik vi ombord paa Dampskibet „Upland“, ledsagede af en umaadelig Menneftmasse; paa Tilbagereisen besaaes Slottet Skovkloster og Kl. 4 ankom vi til Stockholm. Ved Ankomsten fik vi Indbydelse af Stockholms Borgere til en Souper i Djurgårdens Bauxhall. Om Formiddagen besaaes Stadens Mærkværdigheder, Ridderholmens Kirke, Slottet, hvor Kronprindsen havde ladet et Garderegiment paradere, Musæet, Kunstindstillingen, den smukke Udsigt fra Mosebakkens og Stadens Omegn. Om Aftenen var Kaptein Lindebergs Theater aabent for alle Studenterne fra de forskellige Universiteter; efter at have seet 2 Akter af et Stykke drog de ud til Djurgården, hvor en brilliant Fæst var arrangeret. Der holdtes flere Taler, man drog i Procession op til Bellmanns Støtte, affang nogle Sange der, gik atter tilbage til Bauxhallen, hvor endnu flere Taler holdtes. Senad Natten skiltes Selskabet ad. Om Morgen, Torsdagen den 8de, Kl. 5 forlode vi Stockholm. En Mængde Mennefter havde samlet sig ved Stigsbroen og sang et Afstedsvers medens „Fris“ forlod Havnen. Rungende Hurraraab lode her saadeltom ved Afreisen fra Upsala. Dampskibet anløb Calmar og Malmø, og ankom hertil efter 50 Timers Fart imorges Kl. 7. De hjemvendende Brødre hjulpe den fædrene Jordbund med Krøyers yndige Sang „Der er et yndigt Land“ o. s. v.

— I Stockholm havde Alt været i Bevægelse siden den foregaaende Eftermiddag i Anledning af de fremmede Studenter forventede Ankomst; saasnart derfor Telegrafen bragte Efterretning om at de nærmede sig, sendtes der øjeblikkelig en Kurer til Upsala. I Børsalen forsamledes Alle for at aftale Turen til Upsala den næste Dag, og da dette var skeet og man havde faaet Billetter til de respektive Dampskibe, skiltes man ad. Børsen ligger omtrent midt i den gamle Stad paa Christian den Andens Torv, hvor det berygtede stockholmske Blodbad stod. De fleste toge til Djurgården, der omtrent svarer til vort

Frederiksberg, men frembyder flere Afverlinger, saavel med Hensyn til Naturen, som til det Kunsten har udrettet. Man kan komme derud baade tilfod og tillands, men den sidste Befordringsmaade er uden tvivl den behageligste, især naar det er en smuk Sommeraften saaledes som den nævnte, og Slottets majestætiske Skikkelse spejler sig i Mälarns Bølger, der fredeligen vugge sig som ydmyge Slaver ved den stolte Herterindes Fodder. Tidligt den næste Morgen gik Turen til Upsala for sig; da de sejlede forbi Artilleriskolen, som ligger omtrent en Fjerdingvej udenfor Byen, salutedes der, og Skuddene gienlode i de fjerne Bjerge. De 12 Mil man sejler fra Stockholm til Upsala frembyde en rig Afverling af Prospekter, men Naturen var endnu for langt tilbage til at kunne fremtræde i sin hele grandiose Skønhed. Ved Indløbet til Fyrisaaen bliver Landskabet aldeles fladt og der sees ingen Træer, kun grønne Enge. Overalt hvor de kom forbi, kunde man see, at de ventedes, langs med Aaen stode Grupper af Landboer som hilste dem, og Børnene fulgte med Skibene og bestrøede Fyrisaaens Bænde med Blomster. Ved Landingsstedet bleve de modtagne med 50 Kanonstod fra Slotsbakkens, den danske, svenske og norske Hane vasede fra den Bro som fører over Aaen ind i Byen, og de exercerende Studenter dannede de tre Sider af en Kæde, i hvis Midte stode 16 Kommitterede med karmosinrøde Skjær om Livet, og 16 Ordensmænd med Baand af samme Farve om Armen. Efterat Velkomstsangen var affungen, gik de i Land op til Odins Lund ved Gustav Adolfs Statue, hvor Magister Peterson paa dette Mindets hellige Sted atter bød de Fremmede velkommen. Kl. 5 samledes Alle, der bare Mærket Skandinavien, i den store Sal paa „Carolina Rediviva“, der rummer flere tusinde Mennefter. Paa Gallerierne rundt omkring sadde Upsalas skønne Kvinder, for ogsaa ved deres Nærværelse at hellige Fæsten. Da man havde spist og de store Punskeboller vare bragte frem, traadte Magister Peterson op og bød de Danske velkommen i en Tale paa Vers. Efter Talen affang Sangforeningen i Upsala den danske Sang: „Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden“ o. s. v. Svaret var en Sang af Kand. Phil. Ploug (P. R.) Denne Sang, affungen med Kraft og Energi til Krøyers herlige Melodi, gjorde et dybt Indtryk paa de Svenske og vakte deres levende Begejstring. Efter Sangen fulgte en kort Tale af Kand. Theol. Mørch-Hansen. Efterat Magister Peterson havde bedet de Lundenfiske Studenter, den ene fra Kristiania og de to fra Helsingfors velkommen, udbragte han en Skål for Skandinavien, hvorpaa Kand. Theol. Bøggild udbragte en for Standens Enhed. Til Slutning en Skål for Kvinderne. Hurraraabene rungede gennem den store Sal og syntes aldrig at ville faae Ende, Hatte og Huer kastedes op i Luften til Ære for det smukke Køn, som beærede Fæsten med deres Nærværelse. Broderbaandet var nu knyttet mellem de 5 Universiteter, i den glædeste Stemning forlode de efterhaanden „Carolina Rediviva“, for omkring i Byen i de forskellige Logier at søge en

Hvile hvortil alle de Fremmede høiligen trængte, efter at have tilbragt 3 Nætter paa Søen og kun sovet nogle faa Timer den 4de Nat i Stockholm. Tidlig den næste Morgen samledes man i Gustavianum, en af Universitetsbygningerne, for at aftale hvorledes denne Dag skulde tilbringes; det blev besluttet at man, efter at have beseet Domkirken, skulde vandre i Procession til det gamle Upsala Kl. 10. Domkirken ligner vore, den har i sin Tid haft 14 Taarne, men de ere afbrændte, Erik den Helliges Ben ligge i en Sølvkiste oppe ved Alteret, og bag ved Koret er Gustav Vasas Kapel, hvis Vægge ere prydede med Malerier af hans Historie af Professor Sandberg. Der ere 7 saadanne Malerier: Indtoget i Stockholm Midsommersaften 1523; Slaget ved Brännkyrka, hvor Gustav fører Banneret; Gustav for Raadet i Vyk 1519; Gustav ved Tærskerloen i Dalarne; Gustav taler til Dalekarlene; Laurentius og Claus Petri overrække Gustav den første Bibeloversættelse; Gustavs sidste Tale til Stænderne. Dette Kapel er de Svenskes Helligdom, Gustav Vasa deres udkaarne Helt, deres Afgud. Kl. 10 vandrede Toget med de forskjellige Nationers Janer, 13 i Tallet, til det gamle Upsala, hver Nation samlede sig omkring sin Jæne. Ved det gamle Upsala ligge flere Høje, den højeste af disse hedder Odins Høj, ligeoverfor den ligger Frejs Høj, hvorpaa der holdes den bekjendte Fæst for Gustav Vasa den 6te Juni. Herhen gik Toget, medens Janerne førtes op og plantedes paa den modsatte Høj, der fra Toppen til Foden var besat med maleriske Grupper af Stadens Indvaanere. Efter at Magister Peterson havde i en Tale paa Vers udbragt en Staal for Skandinavien og en Sang var omdelt, traadte Rand. Philos. Ploug op og udbragte en Staal for Gustav Erikson Vasa. Rygtet, sagde han, havde fortalt, at der ingen Sympathi var hos de Studerende i Upsala for deres Brødre paa hin Side Sundet, at de kun tænkte paa deres egne Interesser og ikke ønskede at træde i nøjere Forbindelse med os, at et saadant Broderskabsfund mellem de tvende Nationer kun ansaaes af dem som et ungdommeligt Hjernespid; men han maatte med Skamfuldhed tilstaae, at Rygtet skammeligen havde løjet. Men hvorfra kunde da et saadant Rygte komme, thi at det havde existeret var udenfor al Tvivl? Det var opstaaet af den Mangel paa Samfærsel mellem de trede Nationer, derved, at vi ikke læste de Svenskes Bøger og Blade og de heller ikke vore. Ved en saadan aandelig Meddelelse, thi Aandens Gebet er Studentens eneste Kampplads, skulde Vaandet knyttes fastere, den ene skulde ikke tilintgjøre den andens Nationalitet, men havde den og værne omkring den, vi skulde ære hverandres Historie, berømte Individier, derfor vilde han udbringe en Staal for Gustav Vasa. Efterat Driskehornene med Mjød vare tømt og nogle Sange affungne, besaae man Kirken og vendte tilbage. Afreisen var bestemt til Kl. 6. Afstedens Djæblig nærmede sig, og med Bemod tænkte alle derpaa; Kl. 5 forsamledes man atter i „Carolina Rediviva“ Solennitetsfal for at drikke et Glas til Afsted.

Forinden drog de Danse, med Sangforeningen i Spidsen, hen til Professor Geijer, den berømte Historiker, og Rand. Phil. Ploug udbragte et længe Leve for denne værdige Videnskabsmand, der ikke blot som lærer og grundig Historiker gransker i Fortidens Bedrifter, men ogsaa klart forstaaer sin Tid og fatter dens Stræben, og med prophetisk Blik stuer ind i Fremtiden. Professor Geijer blev synlig rørt og takkede med faa hjertelige Ord, idet han bad de Danse bringe Hilsen hjem til deres Brødre. I Solennitetsfalen traadte Biskop Wingaard op og bragte et Leve til de fremmede Gæster. — Stud. Juris Poulsen holdt en Tale, hvori han viste, at der ikke gaves en saadan Magt som den skandinaviske, naar den var enig, thi hvor vilde man finde en saadan Enhed i Sprog og Religion som der? Rand. Theol. Bøggild udbragte en Staal for Biskoppen, idet han viste, at de Unge Intet formaae uden de Gamle. Men det Gamle er ikke blot de gamle Mænd, der med ungdommelig Varme følge de Unges Stræben og Idrætter, men Religionen er ogsaa det Gamle, thi Kristus var den Gamle af Dage, og Staten er den gamle, vi skulde derfor ære Religionen, Staten og Alderdommen; naar de ikke velsigne vor Stræben, da er den forgæves. Der var en Kraft og Varme i alle disse Taler, en Begjæringens Aand var udgydt over den hele Forsamling, og aldrende Mænd, der som blotte Tilskuere fra Galleriet deltog i denne Afstedsfæst, saaes at fælde modige Taarer. Tilslut bød Magister Peterson Alle sit Farvel og endnu en Sang blev omdelt. Man drog nu ned til Skibet. En umaadelig Mennekesmasse havde samlet sig paa begge Sider af Aaen og paa Broen, fra Slotsbalken salutedes med Kanonerne og Hurraraab for de bortdragende Gæster lode i det Uendelige. En hel Skare fulgte med Skibet langs Aaens Bredder; endelig skiltes de ad; men Mindet om denne hjertelige Modtagelse, om denne broderlige Gæstfrihed, vil aldrig uddøe hos Nogen af dem som har faaet sin Del af den, den vil bevares hos dem i en By's Erindring og i Historien vil den optegnes som det faste Moment i en ny historisk Udvikling, som det faste Skridt fremad mod Standens Enhed. Kl. var 6½ da man forlod Upsala, Kl. 9½ kom Skibet til Skovkloster, som man blev enig om at bese, men det var desværre allerede begyndt at blive mørkt, saa at Ingen ret kunde nyde Synet af de smukke Malerier og den udmærkede Samling af Rustninger. Slottet tilhørte under Tredivaarskrigen Grev Brangel, den nuværende Ejer er Grev Brahe, Kongens Indling, der er gift med en Brangel. Skjønt det regnede stærkt hele Natten, var dog Alt idel Lyssighed ombord paa Skibet, og om Morgenens Kl. 1 ankom det til Ridderholmens Bro. De Fleste fik kun nogle faa Timers Hvile, thi paa en Dag skulde nu alle Stadens Markværdigheder besees. Overalt kom man dem imøde med den største Forekommenhed, man saae overalt en svensk Borger eller Embedsmand som havde faaet fat i et Par Fremmede og viste dem omkring; den Dag var Alt i Bevægelse, Alt andet

blev lagt tilside, for at man helt kunde offere sin Tid for de Fremmede. En Følgevisse om de fremmede Studenters Ankomst var bleven forfattet, og den første Dag bleve fulgte 8000 Exemplarer af den. Ved Mødet i Upsala vare ikke mindre end 690 Musaføner tilstede fra alle 3 nordiske Riger, nemlig, ifølge den i Upsala udførte Navnefortegnelse, 155 fra Kjøbenhavn, 2 fra Helsingfors, 1 fra Kristiania, 56 fra Lund, Resten fra Upsala.

— Det Stykke som blev givet paa Stockholms ny Theater for de fremmede Studerende, var „En trappa upp och på nedra botten” eller „Grosshandlaren och Klädmaklaren”, bekendt hos os under Navn af „Stuen og første Sal.” For den svenske Scene var det bleven bearbejdet af Forfatteren til „Positivhataren” og flere andre dramatiske Værker, den bekendte Blanche. Dette nationale Theater kan ikke sammenlignes med vort og gjør vistnok heller ikke Fordring derpaa, da det endnu er i sin Borden, men det tæller dog flere gode Skuespillere, blandt hvilke især Stjernström den Aften udmærkede sig. Henimod Aften strømmede alle Menneſter ud til Djurgården, Omnibus’er, der staae betydeligt tilbage for vore, og Baade vare i fuld Aktivitet; ogsaa de Fornemmes Ekspederer søgte derud. I Baurhallen nød man en Souper, i Sverrig kaldet Sera, og de rygende Voller bleve frembaarne. Rancelliraad Walmar traadte her op og bød de Danske Velkommen, hvortil Rand. Theol. Bøggild svarede. Da man var kommet tilbage fra Belmanns Høj, holdtes flere Taler, af Professor Thomander, Komminister Melin og Doktor Berg for Lund, hvorfor Rand. Med. Thomée takkede, af Redaktøren af Aftenbladet Hjerta for Kristiania og Boghandler Bagge for Upsala. Ogsaa Rand. Phil. Ploug og Studios. Jur. Poulsen talede. Professor Thomanders Taler udmærkede sig ved ægte Humor, især den han holdt om den rette Konjugation, hvori han viste, at det var yderst vigtigt at kunne Latin og konjugere sine Paradigmata rigtigt, thi hvad det

fornemmelig kom an paa, at elske hverandre, at undervise hverandre, at læse hverandres Skrifter, og at forstaae hverandre, det lærte man netop af Verberne amare, docere, legere og audire. En Velkomstsang og et Impromptu til Svar paa Plougs Rise bleve omdelte. Der var et Liv og en Munterhed udbredt over det hele Selskab, som vedligeholdte sig til den tidlige Morgenstund, og mange forlode først Djurgården, da de skulde gaae ombord paa „Iris”. Skjønt det var saa tidligt, vare dog en Mængde Herrer og Damer forsamlede paa Dampskibet Gauthiod, som Iris laae ved Siden af. Fra begge Sider bleve sungne Sange til Afsted, alle de bortdragende Gæster vare inderlig rørte ved Stockholmskernes venlige Forekommenhed og gæstfærdige Modtagelse, og det smerte dem alle meget, at de ikke endnu nogle saa Dage kunde profitere deraf. Men Iris skulde være i Kjøbenhavn til bestemt Tid og de maatte bort. Gjentagne Hurraaab lode fra begge Sider og Iris stød gennem Havnen. Hjemreisen var heldig, nogle af Passagererne landsattes i Kalmar, i Malmö skiltes de fra de svenske Brødre, med hvem Broderbaandet var knyttet endnu inderligere og fastere ved det lange Samliv. Lørdag Aften d. 10de Juni sluttedes Rejsen paa en smuk og værdig Maade. De Svenske havde overdraget deres danske Brødre at bringe Digternes Konge Adam Dehlensschläger en Hilsen. Man samledes derfor i Runddelen ved Indgangen til Kasangaarden, og efter at have sunget „Der er et yndigt Land” o. s. v. udbragte Rand. Phil. Ploug et „Lange leve” for Digterkongen, der først havde fattet Ideen om Nordens Enhed og lagt Grundvoften til den Bygning hvorpaa de Unge nu byggede, han, som havde vaft den nordiske Aand, havde nu truffet sig tilbage for at overlade de Unge at stræbe fremad, men de vidste at han derfor ikke desto mindre følte varmt for Sagen. Digteren takkede med saa hjertelige Ord og efter at have affunget endnu en Sang drog man bort.

Det er ovenfor (S. 29) omtalt, hvorledes de Studerende paa en smuk Maade have bevidnet Kunstneren Professor Bissen deres Tak for hans Udførelse af de tvende Statuer i Universitetsbygningens Vestibyle, og tillige stræbt at tilvejebringe Midlerne til disses Udførelse i Marmor. Af et af Bladene hidsattes herom følgende Beretning.

Fuldendelsen af de tvende herlige Statuer — af Minerva og Apollo — som Bissen har udført til Universitetsbygningens store Forhal, gav en Del Studerende Ideen til, ved en festlig Sammenkomst at bevidne ham deres Tak, og den Iver hvormed man fra alle Sider sluttede sig til den derom gjorte Indbydelse viser, at den offentlige og lydelige Paaſkjønnelse længe har følt sig i Gjæld til denne beskedne og geniale Kunstner. Festen fandt Sted i Onsdags Aften (den 8de Novbr.), og saa man der, hedder det i „Fædrelandet”, foruden et smukt Udvalg af Studerende og yngre Kunstnere, næsten alle Universitetets og

Kunstakademiets Notabiliteter (f. Ex. Dehlensschläger, Ørsted, Schouw, Clausen, Madvig, Forchhammer, Gundelach-Møller; Thorvaldsen, Edersberg, Hetsch, Bindesbøll, Marstrand o. s. v.) Ved sin Indtrædelse modtoges Bissen med en Sang af Paludan-Müller og en Tale af Festens Præsident, Student Mølbeck, og efter at man var gaaet til Bords i Vincents med Vinløv og Vedbende, med Bissens Portræt og hans skønne Valkyrie dekorerede, Sal, blev hans Skaal under almindelig Jubel drukket til en Sang af Mølbeck. Derpaa fulgte Toaster i Mængde, saasom: for en inderlig Forening af Videnskab og Kunst (Rand. Ulfing); for en broderlig Samvirken og Samliv mellem Videnskabsmænd og Kunstnere (Thiele); for Bissens Fødeegn, Slesvig (Mørch-Hansen); for Kunstens forsonende og besyttende Magt (Stiftsprovst Tryde); for Erkendelsen af vort Stammeſlægtſkab og nøje Sammenhæng med det tyske Folk, der midt under den retmæssige

og usvækkede Kamp, for mod uretfærdige Angreb at forsvare vor Uafhængighed og Ære, maatte vedligeholde den gjensidige Agtelse og berede en fremtidig Forsoning Vejen (H. C. Ørsted); for Thorvaldsen, der havde erobret Billedhuggerkunsten for den nyere Tid og erobret os for Billedhuggerkunsten, og saaledes lagt Grunden til det Sind der besjalede denne Fæst (Madvig); for Freunds Minde (Abrahams); for Bindeshøll, der med Færvernes rige og sjælsfulde Varme fra Bygningskunsten har fortrængt den fornemme, kalkede Kulde som hidtil herskede deri, og som selv vil faae sin Andel i hvad han vil betegne, ved paa sin Musæums-Bygning at sætte den opgaaende Sol og den triumferende Sejersgudinde (Kammerraad Rassenberg); for Hetsch, der var et talende Bevis paa Kunstens Universalitet, idet han — Tysseren — havde dybt grebet ind i Kunstens og Smagens Udbredelse i Danmark, han — Protestanten — her havde opført en jødisk Synagoge og katolsk Kirke (Madvig); for Universitetet (Olsen); for Nordens Kunstnere, blandt hvilke især henvises til alle de Landsmænd der vare spredte trindt om i fremmede Lande, saasom i Mynchen, Rom og Athen, hvor en dansk Kunstner havde atter rejst det gamle Parthenon i en herlig Universitetsbygning; og til de norske og svenske Kunstnere, der baade hjemme og ude bidroge ikke blot til Nordens Forherligelse, men ogsaa til Grundlæggelsen af en ejendommelig nordisk Kunst (Hammerich); for den store plastiske Kunstner der især havde vaakt den Aand hvoraf en saadan kunde fremspire, for Adam Dehlenschläger (Student Molbeck); for et hjerteligere Samliv mellem Professore og Studenter (Justitsraad Molbeck); for Bissens Kone og Børn (Abrahams); disse Taler bleve ofte afløste af smukke Sange; blandt hvilke især et svensk Digt af den unge svenske Billedhugger Molin var af stor og smuk Virkning. Paa Svensk hedder Bissen „Bissen“, og der fortælles nu det gamle Følkesagn om Bissen,

Hans fæcla bär han i den ena handen,
Och nycklen til hans gull den andra bär,
Snart syns han och snart svinner han i sanden;
I röda mössan alltid klädd han är,
Han wafar troget på sitt gull, på skatten,
Som han förtrollad har bland grus och ler,
Och bonden spejar ofta ut i natten
Om han ej Bissen på sit gerde ser.

Som Dreng var Digteren mangen Midnatstime gaaet ud at søge „Bissen“ og hans Skat, men havde ej fundet den, og havde senere hørt af de Lærde, at ingen „Bissen“ mere findes her paa Jorden; indtil han nu havde fundet ham, der med Kunstens Fakkell kunde finde, og med sin Mejsels Nøgle kunde fremlokke det Guld der for de Uindviiede var trolddombundet i Jordens Ler og Marmor, men hvilket han kunde udfrie af Lærkerne som herlige Guder og Gudinder — „thi Guderne især er Bissen huld“ —

Det är då fanning, hvad mig Saga lärde,
Det är då fanning, hvad de lärde bød;
Ty Bissen finns ej mer i bondens gerde;
Men Bissen finns ju här: med Mössa rød,
Med Facklan lysande ur blickar djersva,

Med Nycklen, Mejseln uti konstnärs hand;
Han löste nyss Apollo och Minerva
Ur jordens ler, ur deras trolddomsband.

Jublende Bisald gjentoges, da den unge Kunstner rejste sig for at bringe de store danske Billedhuggere de svenskes Tak, der i dem erkjendte deres Mestere og kjære Lærere. Men især betydningsfuld var en Toast af Adam Dehlenschläger. „Da i hans Ungdom“, sagde han, „hans Sjæl blev greben af de herlige, betydningsfulde Syn der lyse os imøde af Nordens store Fortid, da var han sig alt bevidst, at ikke Poesien, end sige han, den enkelte Digter, var istand til at vække den gamle Gudeverden til nyt og kraftigt kunstnerisk Liv uden de andre Kunstners virksomme Bistand; men dengang ejede Danmark ingen store Kunstnere; thi hvorvel Biederfelt var en ypperlig Billedhugger, og ogsaa blev grebet af denne Ide, mægtede han dog ikke at gennemføre den; maaske var det ogsaa den naturlige Orden, at Poesien maatte gaa forud. Men nu besad vi store Mestere, der vare saadan Opgave vorene, nu besad vi en opvoksende Kunstnerskægt, der tørstede efter en ejendommelig og dygtig Udvikling, og han vilde derfor bede og bønfaalde dem, ikke at forsomme den rige Skat af store Motiver til herlige Frembringelser som vor Oldtid havde overleveret os. Valkyrien var atter kommen, vaakt til Liv af Bissens Mejsel; gid hun maatte isfænte os Alle Begejstringens Nød, og fremkalde det gamle Valhal til nyt, beffueligt Liv iblandt os“. Vi fremhævede denne Tale, fordi vi haabe, at en saadan Opfordring fra Ypperstepræsten i det gamle Nordens herlige Minder, saavist den træffer en velberedet Jordbund, ikke vil blive uden Virkning. Til Slutning meddele vi endnu følgende Toast udsørligere, ikke fordi den i indre Værd staaer over de andre, men fordi den har en praktisk Tendens, hvis Opnaaelse er betinget af, at den deri indeholdte Opfordring finder Gjenslang i en videre Kreds, end den til hvilken det mundtlige Ord kunde naae.

Kand. Theol. Troels Smith: „Mine Herrer! Jeg vil tillade mig at udbringe en Skaal som staaer i den inderligste Forbindelse med Aarsagen til denne Fæst. Thi vi have samlet os her, fordi vi ere blevene opfyldte af Glæde over de skønne Statuer som nu ere oprejste i Universitetets Vestibyle, fordi vi følte Trang til at bringe Kunstneren vor Hyldest, fordi vi ønskede at sige ham, at Studenterne med bevæget Sind, med glad Beundring modtage disse to høje Fremmede, som han har ført ind til os, og som vi have seet ligesom at fødes og blive til for vore Dine. Men til disse Følelser, som have samlet os her, knytter sig meget naturligt et Ønske, et Ønske som Studenterne maaske have bedre Villie end Evne til at opfylde, men som jeg dog ikke tvivler paa vil gaa i Opfyldelse, og det er, at disse Statuer maae blive udførte i et varigt Materiale, som er dem værdigt. Gid Apollo og Minerva maae faae Klæder paa af Marmor; gid de maae aflægge det forfrænkkelige og skrøbelige Gibs hvori de nu ere skabte, og opstaae til et evigt Liv i Marmor, som det sommer sig salige

Guder; gid vi maae sige om Kunstnerens Gjerninger, hvad man har sagt om en Helts Bedrifter:

„De have den Stjæbne, de ej skal døe

Og ej deres Klæder opslide!“

For Apollo og Minerva i Marmor!“

Dr. L. Lehmann lod derpaa en Lisse gaae omkring, hvorpaa man kunde tegne sig til dette Foretagendes Fremme, og hvorvel Tiden ikke strakte til at faae Lissen omkring til alle Medlemmer af dette Selskab, der for en stor Del bestod af ubemidlede unge Mennesker, tegnedes der dog strax omtrent 600 Rbd., og hvis Komiteen for denne Fests, hvem Sagens videre Fremme naturligvis paaligger, griber Tingen an med Kraft og Alogskab, tvivle vi ikke paa, at der om føje Tid vil indkomme saa meget, at der snart kan strides til Udførelsen.

Saa vidt Beretningen. Det er bekjendt at de Studerende ej alene ved den udsædte Indbydelse til Bidrag, som strax havde god Fremgang, men ogsaa paa anden Maade have søgt at fremme det tilsigtede Djiemed. Saaledes foranskaltede de i Juleferien en Maleriudstilling i Universitetsbygningen, hvortil dennes øverste Etage var dem indrømmet, og som indeholdt omtrent 250 Malerier, ældre og nyere, udvalgte med velvillig Tilladelse af private Samlinger, saaledes at saavidt muligt alle betydningsfuldere danske Malere fra Abildgaard indtil den seneste Tid vare repræsenterede ved fortrinlige Arbejder, hvortil endnu kom 44 udenlandske og ældre danske Malerier, en Del Billedhuggerarbejde af Bispen, Skitser og Tegninger. At denne Udstilling har været arrangeret med Ryndighed og Smag, derom vidnede det talrige Besøg og den betydelige Sum som indkom i den korte Tid Udstillingen

var aaben, nemlig fra 25de Decbr. indtil omtrent 8 Dage efter Nystaar. Ifølge en Bekjendtgørelse af 20de Januar 1841 havde Udstillingen indbragt 810 Rbd. 12 Sk., hvorhos af Subskriptionen indtil da var indkommet 2840 Rbd., saa at noget over Halvdelen allerede havde, idet der nemlig til Statuernes Udførelse i Marmor er beregnet omtrent 7000 Rbd.

Senere, under 18de April, har Komiteen bekjendtgjort, at siden dens tidligere Annonce har den modtaget en anonym Gave af 300 Rbd., foruden flere mindre Bidrag. Den ny Studenterforening har overladt den Indtægten af to Forestillinger paa Hoftheatret, og ved de Spillendes Velvillie blev Komiteen sat istand til endnu engang at gjentage Opførelsen; disse tre Forestillinger have tilsaamentagne indbragt c. 1100 Rbd. Desforuden har Studenter-Sangforeningen til Fordel for Subskriptionen givet en Koncert, hvoraf Indtægten omtrent var 160 Rbd. Den hele samlede Sum er nu vokst til 5600 Rbd., hvoraf 5500 Rbd. indstaae i Sparekassen. „Idet vi saaledes“ tilføjer Komiteen, „ere rykkede vort Formaal betydeligt nærmere, troer vi med større Sikkerhed at turde gjøre Regning paa, at de Bidrag som endnu ere nødvendige for Tilvejebringelsen af den hele Sum af 7000 Rbd., ikke ville udeblive, og vi vove derfor atter at anmode dem som maatte ville understøtte vort Foretagende, om at tilstille En af Undertegnede Bidrag eller paategnede Planer.“

Det synes saaledes udenfor Tvivl, at de Studerende virkelig ville opnaae den Glæde at tilvejebringe den forønskede Dekoration, da det dog vist er at vente at den endnu manglende Sum vil indkomme, hvilket ialtsald kunde skee ved Renteoplag i nogle faa Aar.

Et andet smukt Bevis paa, hvad de Studerende ved forenede Kræfter formaae at udrette, er det for nogle Aar siden stiftede Selskab „Philadelphia“, til Understøttelse for trængende Studerende til deres Studiers Fortsættelse. Om dette Selskab og dets Virksomhed har Udg. modtaget følgende Efterretninger.

Selskabet „Philadelphia“ blev stiftet den 28de Februar 1836, i den Hensigt ved passende Understøttelse at sætte trængende og værdige Studenter istand til at fuldende deres Studier her i Byen. „Philadelphia“ adskiller sig væsentlig fra andre Belgjørenhedselskaber, idet det ikke tager Hensyn alene til Trangen hos dem der ønske Understøttelse, men tværtimod stedse har stræbt at gjøre den Sætning gjældende, at man først og fremmest maatte see paa den Bedkommendes Evner, Flid og Interesse for sit Studium, hvorvel naturligvis Trangen er en nødvendig Betingelse for Optagelse til Alumnus, dog saaledes, at det blotte Medlidenshedshensyn udelukkes. Efter denne Grundsætning er „Philadelphia“ altsaa ingenlunde nogen Opfordring til at begynde Studeringerne for Mennesker som dertil ere udfikede, og vil da ikke i denne Henseende

kunne have nogen skadelig Virkning; tværtimod maatte det ved sin Skjelsen mellem de bedre og ringere Studerende snarere virke modsat, afskalde dem fra Studeringerne som ad en anden Vej vilde kunne gjøre større Fremgang. Som et Selskab der havde sin Oprindelse fra aldeles private Forholde, havde det i Begyndelsen en meget indskrænket Virkefreds, ligesom det kun havde ringe Midler til sin Naadighed. Indbydelse til at indtræde i Selskabet, hvortil Afgangen kun staaer aaben for akademiske Borgere, stete nemlig aldeles privat ved Bestyrernes eller Medlemmernes Opfordring til deres Bekjendte. Senere fremlagdes Indbydelse i Studenterforeningen, ligesom der efter venstabelig Opfordring af en af Universitetets Professore udsædtes en lignende aarlig til de sidst dimitterede Studenter, hvorimod al Offentliggjørelse igjennem Pressen stedse er anset for uoverensstemmende med Selskabets Karakter. Dog vorede Medlemmernes Antal stadigt, saa at der i Maj 1836 kunde uddeles c. 30 Rbd., i Marts 1837 40 Rbd., i Januar 1838 60 Rbd., og senere har Middelskræftelsen af de maanedlige Kontingenter beløbet sig til c. 65 Rbd. (saaledes har i Aaret Juni 1843 til Maj 1844,

det samlede Kontingent været c. 800 Rbd., medens Understøttelserne beløbe sig til noget over 700 Rbd.). Medlemmernes Antal var i Maj 1839 noget over 300, i November s. A. c. 350, og siden den Tid er Medlemsantallet forblevet næsten uforandret, dog med en ringe Tilvæxt (i Januar 1844 var det saaledes 376). Medlemmernes almindelige Bidrag er 1 Mk. om Maaneden. Ved enkelte private Gaver ere desuden ogsaa til forskjellige Tider Selskabets Indtægter blevene forøgede. Alumnierne, som ethvert Medlem kan indstille, faae ialmindelighed en maanedlig Understøttelse, fra 3 og indtil 10 Rbd., idet Selskabet søger nogenlunde at sørge for dem det antager sig. Siden 1810 har desuden det højærverdige theologiske Fakultet tilladt Bestyrelsen, til Ud-

delingen af Kommunitetet at indsende Anbefalinger for dens Alumnier, til hvilke Anbefalinger man ogsaa tør glæde sig ved, at Fakultetet ikke har taget noget ringe Hensyn. „Philadelphias“ Bestyrelse bestaaer af 7 (oprindelig 5) Medlemmer, som udaf deres Midte vælge en Dirigent, en Kassierer og en Sekretær. Hertil komme endnu 2 Revisorer. Bestyrerne vælges paa et Aar (for et halvt Aar) paa Generalforsamlingerne, som ordinært afholdes hvert halve Aar (for hvert Tjerdingsaar), hvor ogsaa alle andre Sager af Bigtighed afgjøres.

Dette kan tillige tjene som Supplement til de ovenfor S. 68-72 meddelte Efterretninger om de til Studerende udbetalte Understøttelser.

Da Aarbogen forhen (1840 S. 52 ifr. de hertil hørende Rettelser) har omtalt den tidligere paatænkte, men dengang ikke tilvejebragte Forening af de tvende Selskaber, „Studenteforeningen“ og „den akademiske

Læseforening“, bør det ikke lades ubemærket, at denne Forening, hvorved begge Selskaber ere sammensmeltede til et, nu virkelig i Slutningen af 1843 har fundet Sted.

Vi tilføje her den sædvanlige Udsigt over de theologiske, juridiske, lægevidenskabelige, philologiske og polytekniske Kandidater som i Aarets Løb have opnaaet Embedsansættelse.

1. Theologiske Kandidater.

Kandidater	udnævnte til
N. C. J. Schade . $\frac{5}{4}$	Sognepr. p. Lolland.
H. K. Tryde . . . $\frac{7}{1}$	Sognepr. i Jylland.
Adjunkt i Herlufsholm	
C. A. Dons *) . $\frac{13}{1}$	ord. Kateket i Kjerteminde.
L. R. Bergenhammer $\frac{19}{1}$	Sognepræster i Jylland.
Stoletærer p. Christiansø J. J. Carstensen $\frac{29}{1}$	
Adj. i Herlufsholm	
P. C. E. Schougaard *) $\frac{4}{2}$	Sognepr. p. Færøerne.
J. C. Pedersen . . . $\frac{10}{2}$	ord. Kateket i Odense.
H. C. L. Bagger . . $\frac{24}{2}$	dito i Korsør.
A. J. M. Secher . . $\frac{8}{3}$	pers. Kapell. i Jylland.
K. D. Røstved . . . $\frac{22}{3}$	Missionærer i Grønland.
H. J. J. H. Besterbo -	
J. G. A. B. Bang . . $\frac{23}{3}$	pers. Kap. i Sjælland.
H. G. Bruun . . . $\frac{25}{3}$	Sognepr. p. Bornhm.
(konst. L.) K. P. Knudsen $\frac{28}{4}$	Adj. v. Aarhus Sk.
(konst. L.) C. E. Thorup $\frac{5}{5}$	Adj. v. Ribe Sk.
L. Bache $\frac{17}{5}$	pers. Kap. i Jylland.
J. F. A. Posselt . . $\frac{28}{6}$	dito dito i Fyen.
C. B. Blume . . . $\frac{14}{7}$	dito dito i Sjælland.
C. H. Møller . . . $\frac{31}{7}$	dito dito i Jylland.
L. E. Krarup -	personelle Kapellaner i Fyen.
J. G. Ohnsner . . . $\frac{7}{8}$	
C. E. Lorentzen . . . -	

Kandidater	udnævnte til
C. B. Gjellebøll . . $\frac{11}{8}$	personelle Kapellaner i Fyen.
L. C. B. Fog . . . $\frac{21}{8}$	pers. Kap. p. Bornh.
H. C. S. Volbroe . . $\frac{2}{9}$	Sognepr. i Jylland.
B. A. Ehrenreich . . $\frac{20}{9}$	Kateket og Missionær p. Guinea.
C. P. G. Kampmann $\frac{21}{9}$	personelle Kapellaner i Jylland.
N. H. Jørgensen . . $\frac{27}{9}$	
E. Boesen $\frac{7}{10}$	
Lic. P. C. Rothe . . $\frac{8}{10}$	resid. Kap. i Kbhavn.
D. Paulsen $\frac{18}{10}$	konfirm. f. Sognepr. p. Island.
L. Larsen $\frac{21}{10}$	pers. Kap. i Jylland.
J. H. Luplau . . . -	dito dito i Sjælland.
H. M. L. Jesen . . $\frac{22}{10}$	ord. Kateket i Maribo.
(Overl.) L. Bendtsen $\frac{2}{11}$	Kateket i Kbhavn.
C. C. E. Jacobsen . . -	pers. Kap. i Fyen.
C. F. Halse -	Sognepræster i Jylland.
J. C. Langhoff . . . -	
H. B. R. Schøler . . -	
H. G. S. Hænschell $\frac{3}{11}$	ord. Kateket p. St. Croix.
P. A. Colbing . . . $\frac{8}{11}$	pers. Kap. i Sjælland.
L. A. Bernth . . . -	dito dito i Fyen.
H. H. Licht . . . $\frac{14}{12}$	dito dito i Jylland.
A. Diurhuus . . . $\frac{15}{12}$	Sognepr. p. Færøerne.
(konst. L.) C. Bolle . . -	Adjunkter ved Viborg Skole.
(konst. L.) J. C. A. Bahnson -	

Den 8de April er Kand. Th. H. A. L. Hansen konstitueret til Lærer ved Rolding Skole.
 — 18de Juli — — — J. L. Borup konstitueret til Musiklærer ved Sorø Akademi.
 — 15de Aug. — — — J. B. S. Jacobsen konst. til Lærer ved Sorø Akademi's Sk.
 — 19de — — — Lic. Th. J. A. Bornemann konstitueret til Lektor ved Sorø Akademi.

*) Da disse Tvendes Befordring til Adjunkter ikke i sin Tid har været bekendtgjort, have de først nu kunnet anføres blandt befordrede Kandidater.

Den 29de Aug. er Kand. Th. E. E. Mønster konstitueret til Adjunkt ved Slagelse Sk.
 — 2den Sept. — — — F. Gundorph ligeledes til Adjunkt ved Randers Sk.
 — 23de — — — — — G. F. P. Strøm ligel. ved Odense Sk.
 — 14de Oktb. — — — — — P. H. Kragh ligel. ved samme Sk.
 — — — — — — — D. B. Tidemand } ligel. ved Bordingborg Sk.
 — — — — — — — J. B. Leth }
 — 9de Decb. — — — — — E. F. B. Barburg ligel. ved Aarhus Realskole.

2. Juridiske Kandidater.

Kandidater	udnævnte til	Kandidater	udnævnte til
G. B. Drechsel . . . $\frac{8}{2}$	Kopist u. G. Toldk.	Kamj. E. F. J. P.	
Lic. A. F. Krieger $\frac{24}{2}$	Kancellist u. Kancelliet.	Scheel $\frac{13}{7}$	Kopist u. Kancelliet.
L. F. Castenstjold $\frac{10}{3}$	Kopist u. G. Post-Direktionen.	E. D. G. Brückner $\frac{14}{7}$	Kancellist u. Universitetsdirektionen.
D. Jespersen . . . $\frac{17}{5}$	U. R. Procurator.	M. P. D. Rosenørn } $\frac{27}{8}$	Kopister v. Politiet.
J. M. G. Bülow $\frac{22}{5}$	Kopist v. Fyens Guvernement.	J. L. Uttenreiter }	
Hoff. E. G. E.		Pr. Prof. J. Beyer $\frac{21}{9}$	L. D. f. H. og St. Rets Procurator.
Heltzen $\frac{30}{6}$	turn. Protokollsekretær i Højesteret.	J. F. Løve . . . $\frac{13}{11}$	Kopist u. Magistraten.
E. P. N. Buch . . . $\frac{8}{7}$	Kancellist u. Kancelliet.	J. F. Schrøder . . $\frac{5}{12}$	Kancell. u. Statsgjelds-direktionen.
E. E. Dahlerup } $\frac{10}{7}$	Auditorer i Armeen.	J. Jøtsmark . . . }	Kancellister u. General-kommisariatskollegiet.
J. H. Bar. Rosenfrantz }		E. H. Arctander }	

26de Januar ere L. E. Larsen, J. Maag og D. H. Rømer udnævnte til Prøveprocuratorer ved L. D. f. H. og St. Retten.
 2den Marts M. Holm, konstitueret som Konsumtionsfriver ved Amagerport.
 2den Maj E. G. Leuning til virkelig Kammerassessor.
 9de Aug. G. Colbjørnsen til Hofjunker.
 25de Sept. Baron E. Ville-Bræbe til Kammerjunker.
 15de Nov. P. B. Raphael-Bulff til Sekretær.

3. Lægevidenskabelige Kandidater.

$\frac{2}{2}$ Kand. Med. & Kir. A. Torværdt til Distriktslæge i Middelfart.	$\frac{5}{5}$ Dr. Med. E. E. Jønger t. Lektor ved Universitetet.
$\frac{23}{2}$ Kand. Kir. J. F. H. A. Bisfel t. Underlæge i Armeen.	$\frac{24}{9}$ Kand. Med. & Kir. E. B. E. Meymann til Underlæge i Armeen.
$\frac{11}{4}$ Kand. Med. & Kir. M. P. Friis til karakteriseret Underlæge.	$\frac{9}{12}$ Dr. Med. E. A. Dahlerup til Rejselæge hos S. M. Kongen.
$\frac{15}{4}$ Kand. Med. & Kir. S. L. Trier til Underlæge ved Christians Plejehus.	$\frac{24}{12}$ Kand. Kir. J. B. Timm til Distriktslæge p. Læssø.

4. Philologiske Kandidater.

$\frac{14}{7}$ (Konst. L.) G. F. B. Lund til Adjunkt ved Nykøbing Skole.
 $\frac{22}{9}$ (Konst. L.) J. E. Espersen til Adjunkt ved Metropolitanskolen.
 — (Konst. L.) H. H. Lefolii til Adjunkt ved Sorø Akademi's Skole.
 $\frac{1}{4}$ H. H. Lefolii konstitueret ved Sorø Akademi's Skole.
 $\frac{8}{4}$ G. F. B. Lund ligl. ved Nykøbing Sk.
 $\frac{15}{8}$ J. H. Bang ligl. ved Sorø Akademi's Skole.
 $\frac{19}{8}$ Mag. P. H. Tregder ligl. til Lektor ved samme Akademi.
 $\frac{23}{9}$ G. B. Thrige ligl. til Lærer ved Roeskilde Skole.
 — J. B. Biehe ligl. til Lærer ved Odense Sk.

5. Polytekniske Kandidater.

15de Decb. (konst. L.) E. E. E. Ekeroth til Adjunkt ved Viborg Skole.

I 1843 have saaledes 47 theologiske, 18 juridiske, 8 lægevidenskabelige, 3 philologiske Kandidater, og 1 Polytekniker erholdt Embedsansættelse.

Den polytekniske Lærestalt.

Følgende er det væsentlige Indhold af en af Anstaltens Bestyrelse i Foraaret 1844 indgivet Beretning om Lærestaltens Virksomhed og øvrige Forhold siden Efteraaret 1841, og slutter sig ganske til de i Aarbogens forrige Aargang S. 69—76 meddelte Efterretninger.

I Henseende til Lærestaltens Lokale, hvis allerføleligste Mangler bleve afhjulpne ved den paa anførte Sted omtalte Bygningsudvidelse ifølge den kongelige Resolution af 24de Maj 1839, ere siden den Tid kun foretagne nogle mindre betydelige Forandringer, nemlig: 1. Et Værelse paa 3 Fag til Gaden paa anden Sal i St. Pederstræde Nr. 106—7, der forhen benyttedes dels til Bibliothek, dels til Hensættelse af endel Sager tilhørende Instituter for Metalarbejdere og Selstabet for Naturlærens Udbredelse, er bleven ved et Skillerum afdeelt i to lige Dele, hver paa 1½ Fag, af hvilke den ene Del nu bruges til Bibliothek, den anden til de Sager der tilhøre de nævnte Instituter. 2. Lærestaltens Inspektør havde forhen Bolig i tvende Værelser paa 2den Sal i St. Pederstræde Nr. 106—7; men da Professor Scharling i Begyndelsen af Aaret 1843 fratraadte Indspektorposten, indrømmede Bestyrelsen ham det mindste af disse to Værelser til Præparations- og Vejningsværelse for hans Laboratorium, hvorimod det større indrettedes til Kontor og Arkiv for Lærestalten, hvilket de vorende Forretninger og stadigt foregæde Arkivmasser gjorde fornødent. Dette Kontor benyttedes nu ogsaa til Bestyrelsesmøder, hvilke forhen maatte holdes i det store Auditorium, fordi intet andet Lokale dertil havde.

Jøvrigt har Bestyrelsen forlængst gjort opmærksom paa, at Lærestalten højlig trængte til et endnu mere udvidet Lokale. At denne Trang om ikke lang Tid vil blive afhjulpent tør vel nu haabes, da ifølge allerhøjeste Resolution af 15de Marts 1844 det til Anstaltens Bygning grændsende lille Hus Nr. 108 og 109 i St. Pederstræde i saadant Djemed, navnlig for at skaffe bedre Plads til Universitetets Samlinger, er bleven indkjøbt for dettes Regning.

Lærestalten har til sine forskjellige Afdelinger erholdt endel Forøgelse i Apparater o. s. v., nemlig: 1. Den physiske Samling har foruden endel mindre Instrumenter anskaffet Savarts Kloffe, sammes Apparater til Lydens Frembringelse og Tonevingningernes Tælling, Mariottes Støddapparat, ligesom et Haarrørsapparat af Ørsted er fuldstændiggjort. Endvidere et stort Hulspejl, et nyt Camera obscura, et daguerriist Apparat, et Mikroskop, en Dsprøver og et Alkoholo-meter af Steinheil, et Psykrometer, en Commutator, en elektrisk Hammer, et thermo-elektrisk Apparat af Ewanberg, et Elektrometer af Bohnenberger, et Differentialgalvanometer og endelig et giøvisst galvanisk Apparat. Fremdeles er til Samlingen anskaffet et stort galvanisk Apparat, hvortil allernaadigst er givet en overordentlig Anvisning paa 300 Rbd. af de til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme bestemte Midler (jvfr. oven S. 49). 2. Det af Professor Zeise bestyrede Laboratorium har forskaffet sig nogle Forbedringer af Lokalet, samt nogle ny Instrumenter. 3. Det af Professor Forchhammer bestyrede Laboratorium har af større Redskaber anskaffet: en stor Skruenpresse og en fin Vægtstaa, et Kviksolvapparat til Luftundersøgelser er paatænkt. 4. Det 3die, af

Professør Scharling bestyrede, Laboratoriums Indtægter have neppe været tilstrækkelige til de løbende Udgifters Bestridelse, endel Glasvarer ere dog indkjøbte paa afgangne Etatsraad Manthens Auktion for 100 Rbd., som Direktionen særskilt dertil havde bevilget af Universitetets Midler. 5. Tegnestuerne have anskaffet adskillige mindre Samlinger af Tegninger og Bøger med saadanne til Undervisningens Fremme, og desuden trede større Værker, nemlig Tredgold's store Værk over Dampmaskinen med over 130 store Tegninger, Verhandlungen des preussischen Gewerbevereins fra 1832—43, indeholdende Tegning og Beskrivelse af en stor Mængde industrielle Maskiner og Apparater (paa Fortsættelsen af dette Værk er subskriberet), og et stort Værk med Detailtegninger af Jernbaner, Lokomotiver, samt Maskiner og Apparater forekommende ved saadanne Baner, af den franske Ingeniør Polonceau. 6. Den teknologiske Prøvesamling og Værktøjs-samlingen have kun anskaffet mindre Gjenstande. 7. Modelsamlingen er i sig selv ubetydelig og har ikke modtaget nogen væsentlig Forøgelse. Grunden hertil er, at Værkstederne skulle levere Modeller, men have endnu ikke kunnet opfylde denne Forpligtelse, formedelst de store Udgifter der ere forbundne med et Værksted hvor der ere saamange Elever. Lærestalten mangler Midler til at anskaffe en Modelsamling, saaledes som den vilde udfordres for ret at gavne ved Foredragene over Maskinlære og Teknologi.

Under 9de Januar 1841 havde Hans Majestæt Kongen tilstaaet Lærestalten en Hjælp af 600 Rbd. til Udgivelsen af en Differential- og Integral-Megning af Professør Ramus. Denne Bog er nu udkommet og bidrager meget til at lette Undervisningen i denne Del af Mathematiken.

Angaaende Lærestaltens videnskabelige Virksomhed i dens forskjellige Retninger er af Bestyrelsen bemærket: 1. Selve Undervisningen. Det er tidligere omtalt (se Aarb. f. A. S. 72), at Antallet af dem der indtræde som Examinander, saavel som Kandidaternes Antal, var i Aftagende, hvilket er antaget at hidrøre, dels fra de større Fordringer der nu gøres til dem der ville indtræde, Fordringer der dog ikke kunne nedfattes, dels fra Skolerne der ere Forberedelsesanstalter for Lærestalten, og endeligen især fra Mangelen paa bestemt tilfikkrede Rettigheder for dem der have underkastet sig den polytekniske Examen. I det Hele taget har dog Antallet af Examinander der studere ved Lærestalten i Løbet af de sidste 2½ Aar været det samme som i de foregaaende 5 Aar, nemlig 20—25, men Antallet af Kandidater har været mindre, nemlig ved de tre Examina der ere holdte i 1842—44 5 i den anvendte Naturvidenskab og 3 i Mekaniken. Af disse erholdt 2 Karakteren Laudabilis, 4 Haud illaudabilis, 2 Non contemnendus. 2 Examinander ere examinerede i Physik, Maskinlære, Teknologi og Tegning, og have derfor erholdt gode Vidnesbyrd.

Lærestaltens Værksteder have været meget godt besøgte, Antallet af Elever er for Tiden 14, og nogle ere anmeldte, som ønske Plads saasnart Noget afgaaer. Siden den sidste Beretning have Tvende fremstillet Prøvearbejder, der ere befundne meget vel udførte, saavel af Bestyrelsen som af de agtede Sagkyndige der have været tilkaldte til Bedømmelsen. Det er bekjendt, at disse Elevers Undervisning indskrænker sig til det der læres i Værkstederne og til Tegning, medens Lærestalten iøvrigt indskrænker sig til at lade dem prøve i Vintermaanederne, for at erfare, hvorvidt de vedligeholde og udvide deres Skolekundskaber. Herover, saavel som om Elevernes øvrige Forhold, underrettes deres Forældre eller Foresatte ved ugentlige Antegnelser i en Karakterbog.

4 til 12 Extradeltagere have benyttet samtlige Lærestaltens Forelæsnninger og Øvelser i Løbet af de sidste 2½ Aar.

Til særskilt Deltagelse i Laboratorierne have i det anførte Tidsrum været løste 109 Afgangsført.

Til Tegnestuerne, hvis ordinære Deltagere ere baade Examinander og Værkstedselever, have været løste 61 Fjerdingaarsført for Extradeltagere. Dette Antal er betydeligt større end i de foregaaende 5 Aar; derimod er Antallet af de Haandværkslærlinge der bivaanede den Aftenundervisning i Maskintegning som begyndtes i Vinteren 1840—41, aftaget, og da der i Løbet af Vinteren 1842—43 hertil kun løstes 10 Afgangsført gjeldende for et Fjerdingaar, fandt man sig ikke foranlediget til at fortsætte denne Undervisning i sidstafvigte Vinter. Man maa nemlig antage, at Grunden til denne Aftagelse i Frekvens ligger i den Omstændig-

hed, at der i de sidste Aar her i Staden ere oprettede endel Anstalter til Tegneundervisning, hvor Haandværkslærlingene kunne lære at tegne paa billigere Vilkaar og mere efter deres egen Smag, end i Læreanstalten. Man har derfor henvist dem der ønskede Undervisning i mere exakt Tegning, til Læreanstaltens sædvanlige Undervisning om Middagen.

Til Læreanstaltens Forelæsninger melde sig flere eller færre Deltagere, dog færrest til dem der betales. Ved Aftenforelæsningerne, som ifølge Læreanstaltens Forhold til Selskabet for Naturlærens Udbredelse holdes frit, ere som oftest 100 til 200 Tilhørere, undertiden endog flere. I sidste Vinter begyndte Konferentsraad Drsted med 216 Tilhørere.

Der er en Undervisningsgjensstand som Bestyrelsen ønskede indført ved Anstalten, nemlig Landmaaling og Nivellement, da det nemlig meget hyppigt træffer, at de polytekniske Kandidater behøve Færdighed heri, naar de skulle anbringes i en eller anden Livsstilling, hvilket især er af Bigtighed i nærværende Tid, da der anlægges Jernbaner paa forskjellige Steder i Landet. Hertil vilde imidlertid medgaae omtrent 200 Rbd. for hvert Lærefursus, eller 100 Rbd. aarligt, og Læreanstalten har ikke Midler hertil.

2. Læreanstalten medvirker til Universitetets Undervisning, forsaavidt Studenter hente deres meste experimentale Undervisning der. Læreanstaltens Laboratorier maae saaledes bruges ogsaa til Universitetets Brug, Professorerne i Physik og Kemi holde her deres Universitetsforelæsninger, hvortil ogsaa Læreanstaltens Hjælpemidler benyttes. I nogle Videnskabsfag, som Massinlære, Teknologi og descriptiv Geometri, lader Universitetet ikke holde nogen Forelæsning, saa at de Studenter der ville lægge sig efter disse Fag, ere henviste til Læreanstalten, hvor de da som oftest indtræde som Examinander. I andre Videnskabsfag, nemlig Matematik, Physik og Kemi, udfordrer Læreanstaltens Undervisning, at der stadigen holdes Kursus over Affnit som ellers ikke, ialtsald ikke saa hyppigt, kunde blive foredragte ved Universitetet, hvorimod Studenter nu deltage i Forelæsningerne ved Læreanstalten.

3. De Forststuderende erholde en Del af deres theoretiske Undervisning i Læreanstalten ved dens reglementerede Forelæsninger, desuden afgiver Læreanstalten Lokale til andre Forelæsninger, som det Kongelige Rentekammer lader holde der, samt til den theoretiske Forsteramen.

4. Læreanstalten staaer, som bekjendt, i det Forhold til Selskabet for Naturlærens Udbredelse, at dette Selskab yder Læreanstalten aarlig 600 Rbd., og derfor af Anstaltens Vinterforelæsninger kan udvælge aarlig tvende Rækker, som skulle holdes frit om Aftenen, desuden afgives to Fripladser til fuldstændig Benyttelse af Læreanstalten efter Selskabets Valg, foruden endel fri Adgangskort til enkelte Forelæsninger. Fremdeles giver Læreanstalten Lokale til de Forevisninger af physiske og kemiske Forsøg som efter Professor Scharlings Forslag holdes om Foraaret og ledes af polytekniske Kandidater. Dels herved, dels ved de Forelæsninger som Selskabet lader holde i Provindserne, have flere Kandidater Lejlighed til at øve sig i at udvikle sig populært over physiske og kemiske Gjenstande.

5. Institutet for Metalarbejdere, der ifølge den foretagne Bygningsforandring blev udvidet endel, har stadigen været besøgt i den Grad, at man ikke har kunnet indromme saa mange Elever Afgang som ønskede det. Undervisningsgrenene have været: Drejning af Træ og Metal, samt Dptrykning; Modellering og Drivning, samt Eislering og Graving. Hvad Undervisning i Tegning angaaer, saa deltog i Vinteren 1841—42 kun 13 Elever, og da der i den paafølgende Vinter ikkun meldte sig 10 Elever, paatog Professor Hetsch, der har den specielle Ledelse af Institutet, sig at forskaffe dette Antal fri Undervisning i en Søndagsskole for Tegning paa Kunstakademiet, og man opgav Tegneundervisningen indtil videre for Institutets Vedkommende, eftersom den maatte ansees uforuden paa en Tid da der gives saa megen anden Anledning til Undervisning i Tegning for Metalarbejdere. Institutet har i det anførte Tidsrum uddelt Rejseunderstøttelse til 4 Metalarbejdere, saaledes at hver erholdt 100 Rbd. Ved den sidste Bedømmelse af Elevernes Arbejder bleve ogsaa af Institutets Præmiefond Præmier uddelte til 3 Elever, som havde udmærket sig i de 3 Retninger der ere Gjenstand for Institutets Virksomhed. Saadanne Præmier ville ogsaa fremdeles blive givne hvert andet Aar.

6. Det er tidligere omtalt, at Bestyrelsen fra de kongelige Kollegier og andre Autoriteter Aar for Aar har modtaget flere Sager til Betænkning. Disse Sager gjøre ofte betydelige Forarbejder fornødne og optage en stor Del af Lærernes Tid. I hvilket Forhold disse Sagers Antal er været, vil sees af følgende Oversigt for den hele Række af Aar Læreanstalten har bestaaet; Antallet har været:

1829 . . . 3 Sager.	1834 . . . 10 Sager.	1839 . . . 31 Sager.
1830 . . . 7 —	1835 . . . 21 —	1840 . . . 33 —
1831 . . . 12 —	1836 . . . 23 —	1841 . . . 52 —
1832 . . . 12 —	1837 . . . 28 —	1842 . . . 70 —
1833 . . . 5 —	1838 . . . 37 —	1843 . . . 72 —

At dette stadigt vorende Arbejde er til Nytte i Stats tjenesten og for de paa gjeldende Autoriteters Virksomhed, kan vel neppe omtvivles.

7. Læreanstalten har i Løbet af de sidste 2½ Aar examineret 3 Møllebyggere, samt 5 Mænd der vilde etablere sig som Parfumerer. De Forstnævnte havde deltaget i adskillige af Læreanstaltens Forelæsninger og i Tegneøvelserne, og deres aflagte Prøver viste, at de vare i Besiddelse af gode Kundskaber i Konstruktionen af de Maskiner som forekomme i deres Fag.

Med Læreanstaltens Regnskabsvæsen er foregaaet den Forandring, at Hovedregnskabets Affattelse er henlagt under Universitetskassaturen, hvor der ogsaa holdes Bøger, hvilke alle Indtægter og Udgifter passere. Ved Læreanstalten selv holdes nu af Inspektør Bog over de af Direktør anviste Summer til Læreanstaltens forskjellige Instituter og over udstedte Indtægtsordrer, saavel som en Fortegnelse over Examinander, Extradeltagere med fuldstændig Benyttelse af Anstalten, og Elever, samt over de Summer som hver har at indbetale. Ved hvert Kvartals Begyndelse udsteder han foreløbigt de behørigte Afgangskort til Kasseren, og ved Kvartalets Udgang indleverer denne en Fortegnelse over modtagne Summer og de Afgangskort der ikke ere blevne uddelte, hvorved opnaaes en fuldstændig Kontrol med de Summer der indkomme for Afgangskort, Testimonier og deslige, og da de øvrige Indtægter ere reglementerede, og der maanedlig fra Kasseraturen indleveres til Læreanstalten Fortegnelse over indkomne Indtægter og skete Udgifter, have stadigen et Overblik over Anstaltens Status og disponible Kapital. De specielle Regnskaber føres af hver Bestyrer for sin Gren af Læreanstalten og have ved Revisionen deres Kontrol. For en Gren, nemlig for Maskinværkstederne, vil herefter et mere specificeret Regnskab blive ført og Forslag hertil, samt til de dermed forbundne Foranstaltninger, ere indleverede og under 10de Maj 1844 af Direktionen approberede.

Alf det Anførte vil sees, at Læreanstalten opfylder sit Formaal og at Bestyrelsen stadigen er betænkt paa de Forbedringer i Undervisningen som Tidens Fordringer gjøre fornødne. Bestyrelsen yttre det Haab, at der ogsaa vil blive Brug i det praktiske Liv saavel som i Stats tjenesten for de fra Anstalten dimitterede Kandidater, af hvilke endel allerede ere anbragte i forskjellige Fag. Ved at meddele efterstaaende Fortegnelse over samtlige hidtil examinerede Kandidater, med Angivelse af deres Stilling, har Bestyrelsen iøvrigt bemærket, at det vilde være at ønske, at der kunde tilfikkres Kandidater udgaaende fra Læreanstalten en lettere Afgang til at ned sætte sig i borgerlige Næringsveje, thi det allernaadigste Tilfald af 1ste September 1830*) i denne Anledning gjør det i Praxis vanskeligere for en polyteknisk Kandidat at etablere sig, end det vilde have været ham, om han, istedetfor at studere ved Læreanstalten, havde simpelthen gaaet i Lære i det Fag hvori han agter at ned sætte sig, idet den Sum af Fordringer man gjør til ham er langt større i hint Tilfælde, end i dette. Efter Bestyrelsens Mening vilde der fra Statskassens Side ikke risikeres Noget ved at tillade polytekniske Kandidater, der idetmindste have erholdt Karakteren Haud illaudabilis ved deres Examen, Rettighed til at ned sætte sig i hvilket som helst Næringsbrug, naar de blot løste det dertil hørende Borgerbrev; thi den Dannelse og det almindelige Overblik de have erhvervet sig over Industrigrenenes indbyrdes Sammenhæng vil i de fleste Tilfælde være langt vigtigere end en Prøve paa Haandsærdighed, der i det Højeste kan tjene til at vise, at den Paaagjeldende er en dygtig Svend. Hertil kommer endnu den Omstændighed, at adskillige Kandidater enten tidligere have aflagt en Svendep prøve eller og Prøver som Elever i Læreanstaltens Værksteder.

*) Se Afad. Tidb. II S. 473.

Fortegnelse over samtlige indtil Udgangen af 1843 examinerede polytekniske
Kandidater, med Angivelse af deres nuværende Stilling.
(De med * Betegnede ere Studenter.)

Kandidater fra 1832.

P. D. Broager*,	Er. i anv. Naturv.	Laud.	Adjunkt v. Roeskilde Kathedralskole.
C. A. Feilberg,	— i dito	H. ill.	Borlysfabrikant og Lysestøber.
H. B. Jacobæus*,	— i dito	H. ill.	Ubekendt.
C. A. Mørgaard*,	— i dito	H. ill.	Inspektør ved Rosenborg Brøndanstalt.
D. A. Rens,	— i dito	Laud.	Agent, Klædefabrikant i Neumünster.
J. J. C. E. Vilkens,	{ Er. i dito	Laud. }	Lektor ved Lærestalten.
	{ — i Mekanik	Laud. }	

Fra 1833.

C. J. Vessel-Brown*,	Er. i Mekanik	Laud.	Lærer v. det kgl. Landkadetakademi.
J. R. Grove,	{ — i dito	H. ill. }	Fabrikør ved den kgl. Sejlsbugsfabrik for Søetaten.
	{ — i anv. Ntv. 1834	Laud. }	
C. B. Jerichau*,	— i Mkn.	H. ill.	Død paa en Udenlandsrejse.
C. J. Rabell*,	— i dito	Laud.	Kammerraad og Overinspektør v. den kgl. Saline ved Ødesø.

Fra 1834.

J. R. Grove,	se ovenfor.		
S. Holmstedt*,	Er. i Mkn.	H. ill.	Adjunkt v. Realskolen i Aarhus.
C. G. Hummel,	— i dito	Laud.	Lektor i Maskinlære og Lærer i Teg- ning ved Lærestalten.
P. J. Hammer,	— i anv. Ntv.	H. ill.	Har været Assistent paa Frederiksværk og senere Direktør for et Alunværk paa Bornholm og er nu konst. Grader- mester i Ødesø.
N. Rasmussen,	— i dito	Laud.	Fuldmægtig ved Mynten i Kjøbenhavn.
C. A. Scharling,	— i dito	Laud.	Mag. art., Professor ved Universitetet, Lærer v. den polytekniske Lærestalt.
J. E. Schytte*,	— i dito	Laud.	Ikke ansat ved Noget.
J. v. d. Smisfen,	— i dito	Laud.	Har været Beskæftiget i Lauenborg, nu vides Intet om ham.

Fra 1835.

C. L. G. Borries*,	Er. i anv. Ntv.	H. ill.	Har anlagt en Stearinlysfabrik for Fabrikør Holmblad (se 1837), nu uden Ansættelse.
C. D. Ehlers*,	— i dito	Laud.	Kammerraad og Fabrikkontrollør i Al- tona, midlertidigt Medlem af Frede- riksværks Administration.

Fra 1836.

J. M. Foghtmann,	Er. i Mkn.	H. ill.	Død.
B. S. Jørgensen,	{ — i dito	H. ill. }	Har lagt sig efter Jernudsmeltning og Forædling af Landboprodukter, uden Ansættelse.
	{ — i anv. Ntv. 1838	Laud. }	
H. M. Boye*,	— i dito	Laud.	Har været og er sandsynligvis endnu ansat ved en geognostisk-teknisk Under- søgelse af de nordamerik. Fristater.
C. J. Glahn,	— i dito	Laud.	Assessor Pharmacia, Ejer af Hjorte- apotheket i Kjøbenhavn.
P. D. Hagen,	— i dito	Laud.	Død paa en Udenlandsrejse.
B. Rothe*,	— i dito	Laud.	Fuldmægtig under det kgl. General- Toldkammer og Commerce-Roll.

Fra 1837.

C. C. E. Ekeroth*,	Er. i anv. Ntv.	Laud.	Adjunkt ved Viborg Kath. Skole.
L. P. Holmblad,	— i dito	H. ill.	Fabrikant af Spillekort, Sæbe, Jer- nisker, Stearinlys etc.
C. L. Petersen*,	— i dito	H. ill.	Uden Ansættelse.

Fra 1838.

C. H. Bjerling*,	Er. i anv. Ntv.	H. ill.	Adjunkt ved Aalborg Kath. Skole.
B. S. Jørgensen,	f. ovenfor.		
A. S. P. G. Petersen*,	Er. i dito	H. ill.	Teglbrænder i Ipen.
B. C. C. Gamél,	— i Mkn.	H. ill.	Støbemester paa Frederiksværk.
N. J. Simesen*,	— i dito	Laud.	Bestyrer af Realskolen i Helsingør.
P. J. Vinstrup,	{ — i dito	Laud. }	Mester ved Maskinværkstedet paa Frede- riksværk.
	{ — i anv. Ntv. 1839	Laud. }	

Fra 1839.

P. J. Winstrup, s. oven.			
E. Carlsen,	Ex. i Mtn.	Laud.	Konst. Brolægningssinspektør i Kbhavn.
A. Steen*,	— i dito	Laud.	Repetent i Mathem. v. Lærestalten, Lærer i Mathem. v. Prof. Maribo's Institut.
E. T. Barfoed*,	— i anv. Ntv.	Laud.	Uden Ansættelse. Studerer kemi.
L. E. Marstrand,	— i dito	H. ill.	Lægger sig i Udlandet efter Fabrikation af skjærende Instrumenter.
J. E. Thygesen*,	— i dito	H. ill.	Har lagt sig efter Teglblænderi og Løstøjsfabrikation, uden Ansættelse.

Fra 1840.

P. M. Lindberg,	Ex. i Mtn.	H. ill.	Ansæt v. Jernbaneanlægget i Holsten.
A. S. Weis*,	— i dito	H. ill.	Lægger sig i Udlandet efter Mel- og Papirfabrikationen.
P. E. F. Faber*,	— i anv. Ntv.	Laud.	Har lagt sig efter Galvanoplastik etc., uden Ansættelse.

Fra 1841.

L. A. Golding,	Ex. i Mtn.	H. ill.	Assistent ved Lærestaltens Tegnestue, studerer Physik.
E. B. Holten,	— i dito	Laud.	videnskabelig Amanuensis hos Konfrd. Ørsted, studerer Physik.
J. E. A. Nees,	— i anv. Ntv.	H. ill.	Løjtn. ved Livjægerkorpsen, forresten uden Ansættelse.
J. Owen*,	— i dito	Laud.	Medhjælper v. Bestyrrelsen af Grosserer Owens Fabrikker.
E. B. Schiern,	— i dito	H. ill.	Løjtnant i Artilleriet, Elev af den kgl. militære Højskole.

Fra 1842.

J. B. Birk,	Ex. i anv. Ntv.	H. ill.	Fuldmægtig v. Mynten i Altona.
E. M. E. L. Bruun*,	— i dito	H. ill.	Uden Ansættelse.
H. Kayser,	— i Mtn.	N. cont.	Agter nu at nedlægge sig som Løsmester og Møllebygger.

Fra 1843.

E. E. Synnestved,	Ex. i anv. Ntv.	N. cont.	Anbragt hos Fabrikør Sibiger,
-------------------	-------------------------	----------	-------------------------------

I et allerunderdanigst indgivet Forslag havde Konferentsraad Ørsted gjort opmærksom paa, at Justervæsenet i Berlin ved Bessels Anvisninger og Mechanikus Baumanns derefter udførte Arbejder er bragt til større Fuldkommenhed end noget andet Sted, og at det vilde være meget nyttigt om Forstanderen for Anstaltens Værksteder, Mechanikus Poulsen, kunde komme til Berlin paa samme Tid som Konferentsraaden paa den af ham med allernaadigst Understøttelse forehavende Rejse opholdt sig der, eller dog kort efter, da han vilde kunne bidrage meget til, at Alt kunde blive Poulsen paa det Nøjeste vist, selv om denne, formedelt nogle i Værkstederne bestilte vigtige Arbejder, ikke strax skulde kunne forlade Byen; og han havde derfor foreslaaet, at Poulsen maatte forundes Lejlighed til at rejse til Berlin for at gjøre sig bekendt med det preussiske Justervæsen, og at dertil maatte allernaadigst bevilges ham 200 Rbd.

Efterat dette Forslag var bleven Direktionen ved et kongeligt Reskript tilstillet, med Tilkjendegivende, at Hans Majestæt ansaae det for særdeles ønskeligt, at Poulsen foretog denne Rejse i det ommeldte Tjemed, men at den hertil fornødne Sum maatte afholdes af Lærestaltens Fonds, og efterat Direktionen desangaaende havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, blev det ved allerhøjeste Resolution af 21de Juli bifaldet, at Forstanderen for Værkstederne Mechanikus Poulsen maatte forundes Tilladelse til, saasnart Arbejderne i Værkstederne tillode det, at foretage den ommeldte Rejse til Berlin i det anførte Tjemed, og at der hertil maatte allernaadigst tilstaaes ham en Understøttelse af 200 Rbd., at udredes af Lærestaltens Indtægter udenfor det allernaadigst approberede Budget.

Mechanikus Poulsen kunde ikke tiltræde sin Rejse før i September, men Konferentsraad Ørsted havde forinden sin Afreise fra Berlin gjort de fornødne forberedende Skridt til at han kunde finde Udgang aaben til Alt hvad han skulde undersøge Justervæsenet betræffende.

Til nærmere Oplysning om Læreanstaltens indre Virksomhed, meddeles følgende Udsigt over de ved samme holdte og anmeldte Forelæsninger og Øvelser.

A. Holdte Foredrag og Øvelser.

Konferentsraad Ørstedes offentlige Aftenforelæsninger over kemisk Fysik vare omtrent frekventerede af 200 Tilhørere. Kandidat Holten foredrog, ifølge den Konferentsraaden dertil givne Tilladelse (se Aarb. for 1841 S. 53), mekanisk Fysik under hans Tilsyn for omtrent 100 Tilhørere.

Til Professor Zeises Forelæsninger over almindelig Kemi vare løste Afgangskort af 15 Extradeltagere, foruden 4 som Selskabet for Naturlærens Udbredelse havde givet fri Afgang. I det Hele vare disse Forelæsninger besøgte af 29 Tilhørere.

Til Professor Forchhammers Forelæsninger over Kryсталlografi havde to Extradeltagere tegnet fig; i det Hele besøgte disse Forelæsninger af 5 Tilhørere.

Kapitajn Kellners Forelæsninger over deskriptiv Geometri bivaanedes af 15 Tilhørere.

Til Professor Ramus' Forelæsninger over Mathematik havde 7 Extradeltagere løst Afgangskort; i det Hele vare disse Forelæsninger frekventerede af omtrent 20 Tilhørere.

Til Professor Zeises Laboratorium havde 16 Extradeltagere løst Afgangskort; Laboratoriet var besøgt af omtrent 21 Deltagere.

Til Professor Forchhammers Laboratorium vare løste 10 Afgangskort for Extradeltagere, og 18 Deltagere frekventerede Laboratoriet.

Til Tegnestuen vare løste Afgangskort af 4 Extradeltagere; Tegneundervisningen frekventeredes i det Hele af 30 Deltagere.

De Øvelser i Mathematik som Repe- tenten, Kandidat Steen, holdt, vare besøgte af 8 Deltagere.

Kandidat Steens populære Foredrag over Mathematiken, om Aftenen, vare frekventerede af 12 Deltagere.

B. Anmeldte Foredrag og Øvelser.

Sommeren 1843.

Konferentsraad Ørsted holder physiske Øvelser om Onsdagen Kl. 12—3, samt Examinatorier om Lørdagen Kl. 12—1.

Statsraad Reinhardt fortsætter sine Forelæsninger over den almindelige Zoologi Onsdag, Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 10—11.

Professor Schouw holder Forelæsninger over Planterigets Naturhistorie Mandag, Onsdag, Torsdag og Fredag Kl. 5—6.

Professor Zeise leder kemiske Øvelser hver Mandag og Tirsdag Kl. 9—3.

Professor Forchhammer leder kemiske Øvelser hver Mandag og Tirsdag Kl. 9—3. Om Torsdagen Kl. 12—1 holder han Examinatorier.

Kapitajn Kellner fortsætter sine Forelæsninger over den deskriptive Geometri Mandag Kl. 9—10, samt Tirsdag og Torsdag Kl. 8—9.

Professor Ramus læser hver Dag i Ugen fra Kl. 10—11 og Lørdag Kl. 8—9 over den højere Mekanik. Onsdag og

Torsdag Kl. 5—6 holder han Examinatorier.

Lektor Vilkens foredrager mekanisk Teknologi Mandag Kl. 8—9, Onsdag og Fredag Kl. 8—10, samt Torsdag og Lørdag Kl. 9—10.

Lektor Summel læser hver Dag Kl. 11—12 over Massinlæren. Desuden leder han dagligen Tegneøvelser fra Kl. 1½—3.

Professor Scharling holder Examinatorier over organisk-teknisk Kemi efter nærmere Aftale med Examinanderne.

Kandidat Steen holder Øvelser i Mathematik for Examinanderne i Mekaniken Tirsdag og Fredag Kl. 12—2.

Mekanikus Poulsen, Forstander for Værkstederne, vejleder Arbejderne i disse.

Vinteren 1843—44.

Konferentsraad Ørsted holder Forelæsninger over den kemiske Fysik Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag Kl. 6—7. Samme Dage Kl. 7—8 foredrager han den kemiske Fysik. Tirsdagen Kl. 12—1 holder han Examinatorier for de ny Examinander og om Torsdagen til samme Time for de ældre.

Professor i Lovkyndigheden T. Algreen-Ussing agter, efter dertil givne Anledning, i befejlige Aftentimer at give en populær Fremstilling af de hos os bestaaende Næringsforholde, med Antydning af Maaden hvorpaa en større Næringsfrihed kunde fremkaldes, hvilket Foredrag nærmest er beregnet paa selve de Næringsdrevende.

Professor Zeise udvikler Onsdag, Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 12—1 den almindelige Kemi's Fundamenter, og holder derover Examinatorier om Fredagen Kl. 9—10. Om Lørdagen holder han Examinatorier for de ældre Examinander Kl. 2—3. Desuden leder han de kemiske Øvelser 12 Timer om Ugen, nemlig Mandag og Torsdag Kl. 9—3.

Professor Forchhammer foredrager Kryсталlografien Onsdag og Fredag Kl. 11—12. Tirsdag og Lørdag til samme Time holder han Examinatorier for de ældre Examinander. Mandag og Tirsdag Kl. 9—3 leder han kemiske Øvelser.

Kapitajn Kellner læser Mandag, Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 11—12 over den deskriptive Geometri.

Professor Ramus læser hver Dag i Ugen Kl. 10—11 over de vanskeligere Kapitler af Algebra og Trigonometrien; Mandag Kl. 12—1 holder han Examinatorier herover; Onsdag og Torsdag Kl. 5—6 holder han Examinatorier for de ældre Examinander.

Lektor Vilkens holder Examinatorier over Teknologien for de ældre Examinander Mandag og Lørdag Kl. 5—6 samt Onsdag og Fredag Kl. 12—1.

Lektor Summel holder Examinatorier over Massinlæren for de ældre

Examinander Mandag og Onsdag Kl. 11—12. Ligeledes leder han daglig Tegneøvelserne fra Kl. 1½—3.

Professoren Scharling holder Examinatorier for de ældre Examinander Onsdag Kl. 1—2 og Lørdag Kl. 12—1.

Kandidat Steen holder Øvelser for de ældre Examinander Torsdag og Fredag Kl. 10—12, samt for de ny samme Dage Kl. 5—7. Desuden holder han populære Forelæsninger over elementær Mathematik Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl. 7—8.

Mekanikus Poulsen, Forstander for Værkstederne, vejleder Arbejderne i disse.

Anm. Ifølge Lærestaltens Reglement staaer Udgangen til Forelæsninger og Øvelser ogsaa aaben for Deltagere der ikke ville underkaste sig den polytekniske Examen, imod at de betale en liden Afgift til Lærestalten, nemlig for ½ Aars Deltagelse i en Forelæsning 2 Rbd., for Deltagelse i en af de experimentale Øvelser 6 Rbd., for Deltagelse i Tegneundervisningen 3 Rbd. om Kvartalet, for Deltagelse i samtlige Indretninger ved Lærestalten, saavidt Omstændighederne tillade, 10 Rbd. om Kvartalet.

Nedenstaaende følger en Liste over dem der ved Begyndelsen af det ny Kursus i Efteraaret 1843 deltog i Lærestaltens Undervisning. Disse vare:

A. Examinander.

Jacobsen, J.	Kandb. Philos. Examinander fra 1839.	}
Johnstrup, J. F.		
Thorbrøgger, D. T.		
Warming, P. H.	Examinander fra 1840.	}
Winzer, A.		
Grove, E. F.		
Balle, A. R.	Examinander fra 1841.	}
Bruhn, J.		
Dalgas, G. A. C.		
Eilertsen, R.		
Hamburger, B. J.		
Lønborg, L. A.		
Soelberg, L. H.	Kandb. Philos. fra 1842.	}
Krarup-Hansen, E. J. L.		
Hovitz, J. C. G.		
Hoyer, L. F. B.		
Seidelin, J. C.		

Naar hertil lægges de nedenanførte 8, som i 1843 underkastede sig Udgangsexamen i Mathematik, var saaledes Examinanderne Antal ved Begyndelsen af det ny Kursus 25.

2 Extradeltagere have løst Udgangskort til fuldstændig Benyttelse af Lærestalten ligesom Examinander.

B. Værkstedselever.

Alberts, H. T.
Bang, E.
Evertsen, A. P. A. 3.
Holm, E. F. J.
Holmberg, E. F.
Magius, E. G. B.
Melchior, J. B.
Nissen, A.
Risting, A.
Rohmell, E. J.
Sachmann, R. F. H.
Schroder, A. F.
Zweidorff, A. H. A.

Som bekjendt, deltog Examinanderne i alle Undervisningsgjenstande ved Lærestalten, Værkstedseleverne derimod alene i Haandværksundervisningen og i Tegning.

Til den polytekniske Examen som afholdtes i Foraaret 1843 havde kun to Examinander indstillet sig; af disse forlod den Ene, som havde indstillet sig til Examen i Mekanik, den skriftlige Prøve, den anden afslørede Examen i anvendt Naturvidenskab, nemlig

Gynneftved, Ch. Em., med Hovedkarakter N. contemnendus.

De skriftlige Opgaver ved denne Examen vare følgende:

a. For Mekanikeren.

Mathematik. 1. At integrere under endelig Form Ligningen $\frac{d^4y}{dx^4} + a^2 \frac{d^2y}{dx^2} + 1 = 0$. 2. At finde Ligningen for og bestemme Figuren af Hyperblens Developpé. 3. At udvise Lovene for Faldet paa Cykloiden i et Medium hvis Modstand er proportioneret med Hastigheden. Physik. 1. Man give en Sammenligning mellem Vægt og Straalens vægten. 2. Man meddele en Udsigt over Jøthermerne og Grundene hvorfor Stedernes Varme ikke retter sig efter Nærheden af Ækvator. Almindelig Kemi. Hvilke Foreninger antages mellem Kvælstof og Brint? under hvilke Omstændigheder opstaae de, hvormed bevises deres Sammensætning? Teknologi.

Jacquardstolens Anvendelse til Bævnning af Pinnedamast. De almindelige Principer for Monstervævnning forudsættes bekjendte, ligesom ogsaa Indretningen af Væve med Skamler og med Træk, men Jacquardstolen selv beskrives og sammenlignes med en almindelig Damastvævestol med Træk. Ogsaa Kortflagmaskiner kunne omtales forsaavidt som der er Mangel paa Plads. (Flere Opgaver gaves ikke, da Examinanden forlod Examen).

b. For Kemikeren.

Theoretiske Opgaver. Mathematisk. At finde Værdien af Udtrykket $\frac{(1-x) \sin \pi x}{1 - \cos^2 2 \pi x}$ for $x = 1$. Physik og Teknologi, som for Mekanikeren. Organisk-teknisk Kemi.

Man forlanger et Udkast til en Plan til Anlæggelsen af et Alunværk paa Bornholm. Det raar Materiale er Alunskifer. Brændselet er bornholmiske Kul af den jernfri Formation. Organisk-teknisk kemi. Hvilke Fremgangsmaader benyttes ved Fabrikation af Eddike? Praktiske Prøver. 1. Stearinsyre af Stearin (15 Gran Stearin, Saponifi-

cering, KrySTALLISERING). 2. Ren Myresyre og dermed myresyret Kalk (100 Grammer Stivelse, 370 Gr. Brunsken, 300 Gr. Svovelsyre, 300 Gr. Vand). 3. Analyse af en hvid Metallegering. 4. Rent Antimon af Svovellantimon. 5. Kvantitativ Bestemmelse af Kobber i en Legeving af Kobber, Bly, Tin og Zink.

Til Udgangsexamen i Mathematik, som holdtes i November Maaned, indstillede sig 9 Individer, af hvilke følgende 8 bleve antagne.

Bruun, Th. Th., Kand. Philos. (1840).

Krüger, Th. C. Gu. Jr. (alm. Forbered. Ex. i Apr. 1841).

Messerschmidt, Fr. Will. Jdn., (alm. Forbered. Ex. i 1843).

Pedersen, S. Ad., Kand. Philos. (1840).

Puggaard, S. Chf. B., Kand. Philos. (1840).

Sødring, Chf. Hansen, alm. Forb. Ex. i Oktbr. 1842.

Thomsen, S. Pt. Jr. Th., alm. Forb. Ex. i April 1843.

Velding, Pt. Thomsen, alm. Forb. Ex. i Oktbr. 1841.

I Henseende til Lærestaltens økonomiske Væsen, ere tvende ogsaa Universitetet berørende Foranstaltninger allerede ovenfor (S. 74—76) omtalte, nemlig den kongelige Resolution af 24de Marts, der bestemte, at de 100 Rbd. som Lærestalten ifølge en tidligere kongelig Resolution hidtil havde betalt som Administrationsgebyr til Universitetet, herefter skulde anvendes til Løn for dets Hovedregnskabs Førelse under Kvæsturen, og Universitets = Kassereeren tillægges Procenter for Indkassationen af Indtægterne for Udgangskort til Anstaltens Forelæsninger og Dveller; samt den Bestemmelse, at Lærestaltens Kapitalformue, 165000 Rbd., er bleven overført fra Universitetets Legathovedbog til Anstaltens eget Regnskab.

Ved nedenfor at meddele den sædvanlige Oversigt over Lærestaltens Indtægter og Udgifter i 1843, bemærkes, hvad dens Gjeldsforhold til Regaliefonden angaaer, at Kapitalgjelden ogsaa i dette Aar er bleven betydeligt formindsket ved den allernaadigst tilstaaede Forlængelse for 1843 af den først for 1842 givne Tilladelse, at samtlige Avisindtægter maatte affrives paa denne Gjeld og Forrentningen suspenderes, hv. s. Aarbog for 1842 S. 92—93. Paa ansf. St. saavel som i Budgetterne for 1843 og 1844 er Kapitalgjelden ved Udgangen af 1842 angivet til 91571 Rbd. 71 Sk. I Lærestaltens Regnskab er den imidlertid opført, efter Fradrag af de i Jan. 1843 indbetalte 1507 Rbd. 18 Sk. f. Oktbr. Kvartal 1842 (s. Aarb. f. 1842 S. 93) med 90064 Rbd. 53 Sk. og da herpaa i 1843 er afbetalt 4507 — 20 —

var den saaledes ved 1843 Aars Udgang formindsket til . 85557 Rbd. 33 Sk. medens Rentegjelden uforandret var : 21000 — —

Imidlertid er det nu ved en kongelig Resolution af 16de Februar 1844 bleven bestemt, at Avisafgiften ikke fremdeles skal affrives paa Kapitalgjelden, men Beløbet af samme, naar den indbetales til Regaliefonden, først affrives paa de løbende Renter, det eventuelle Overskud paa de resterende Renter, og først naar til sin Tid disse ere afbetalte, paa selve Kapitalen.

Kapitalgjelden vil dog endnu noget blive formindsket ved det Beløb af Avisindtægten som først i 1844 vil blive indbetalt, skjønt det vedkommer 1843.

Lærestalten har i 1843 haft følgende Indtægter og Udgifter.

Indtægsposter.	Virkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	sk.	rb.	sk.	rb.	sk.
1. Bidrag fra Adresskontoret	2000.					
2. dito fra den Keisersenske Fond	1000.					
3. dito — Selskabet til Naturlærens Udbredelse	600.					
4. dito — det Classenske Fideikommiss	300.					
5. Renter af Lærestaltens Kapitalformue	6600.					
6. Den til Løn for Læreren i Tegningsgeometrien bestemte Del af Avisafgifterne	100.					
	Er	10600.				

	Birkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
	10600.	—				
7. Betaling for Benyttelse af Lærestaltens Forelæsninger og Øvelser	1843.	63	193.	63		
Det Overskydende hidrører tildels fra indkomne ældre Restancer.						
8. Halvdelen af Nettogevinsten for Arbejder udførte i Bærkstederne	428.	22	8.	22		
9. Leje af det til Institutet for Metalarbejdere overladte Lokale og for en Lejlighed i Kælderen	150.	—				
10. Erstatning for Brændsel og Gas af dem der benyttede Lokale	104.	48	53.	48		
Det Overskydende er Refusioner fra den naturhistoriske Forening og Institutet for Metalarbejdere.						
11. Tilfældige Indtægter	385.	84	285.	84		
Den større Indtægt er fremkommet dels ved Tilbagebetaling fra det ældre kemiske Laboratorium af 166 rb. 14 fl. af tidligere modtagne Tilskud, dels ved Provenyet for solgte Instrumenter og Præparater.						
Summa Indtægt	13512.	25	541.	25		

Udgiftsposter.

	Birkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Gager og Honorarer for Forelæsninger	5900.		300.			
Denne Overskriftelse har den samme Grund som forrige Aar bevirkede en tilsvarende Besparelse, nemlig at et Forelæsningshonorar af 300 rb., som egentlig hørte til 1842, først i 1843 blev udbetalt.						
2. Til det ældre kemiske Laboratorium	1484.	50	434.	50		
3. — det nyere dito	1116.	62			158.	31
4. — det tekniske dito	199.	86			—	10
5. — Bærkstederne 4128 rb. 61 fl.						
deraf er indkommet for leveret Arbejde 3018. 36.						
efter Fradrag af den halve Nettoindtægt . 428. 22.						
2590 — 14 —						
6. — den fysiske Samling	1538.	47	18.	47		
7. — den teknologiske Samling	508.	71	33.	71		
8. — Tegnestuerne	2.	19			97.	77
9. Erstatning til Universitetet for den til Anstalten benyttede Professorsbolig	195.	24	45.	24		
10. Til Kvæsturen for Beskyrelsen af Anstaltens Midler, eller nu, ifølge kongl. Resolution af 24de Marts 1843, til Honorar for Hovedregnskabs Aflæggelse	400.	—				
11. Gasbelysning, Brændsel, Skatter, Reparationer, og Løn til to Karle	100.	—				
12. Renter og Afdrag paa Anstaltens Gjæld til den almindelige Skolefond	1446.	91	298.	91		
13. Til forskellige Udgifter og ekstraordinære Bidrag til enkelte Afdelinger efter Beskyrelsens Anvisninger (hvorunder de oven S. 161 omtalte 200 rb. til Mechanikus Poullsens Rejse)	300.	—				
	619.	16			33.	80
Summa Udgift	13811.	82	1130.	91	290.	9
Fradrages det som er udgivet mindre end normeret			290.	9		
er i det Hele udgivet over Budgetsummerne			840.	82		
Totalindtægten var	13512.	25				
Ifølge Indtægtsiden er indkommet over det Raskulerede			541.	25		
altsaa i det Hele Underbalance	299.	57	299.	57		

Denne Underbalance (der, hvis den ovenfor under 1ste Udgiftspost anførte Omstændighed ikke havde været, vilde have bortfaldet) er dækket ved Formindskelse af den disponible Beholdning.

Anstalten ejede nemlig	
d. 31te Decb. 1842 Kapitalformue	165000 rb.
Beholdning, heri indbefattet den samme ved allerh. Resol. af 1ste Apr. 1842 (Aarb. S. 92) tilskaaede Sum af 3500 rb. som Driftskapital og Forstkud, samt Tilgodehavende m. m.	
	4830 — 24 ff.
d. 31te Decb. 1843 Kapital	165000 rb.
Beholdning paa samme Maade m. v.	4530 — 63 ff.
	169830 rb. 24 ff.
	169530 — 63 —
Formindskelse de anførte	
	299 rb. 57 ff.

Af Avisindtægten indkom, efter Fradrag af de oven under 6te Indtægtspost anførte 100 rb., 4507 rb. 20 ff., hvilke ere indbetalte i Regaliefonden og derved den ovennævnte Formindskelse af Kapitalgelden bevirket.

Følgende er det for Aaret 1844 allernaadigst approberede Budget.

Indtægter.		Budget for 1844.
		rb.
1.	Bidrag fra Adresskontoret	2000
2.	dito fra den Rejersenske Fond	1000
3.	dito fra Selskabet for Naturlærens Udbredelse	600
4.	dito fra det Classenske Fideikommis	300
5.	Renter af Lærestaltens Kapital	6600
6.	Den til Løn for Læreren i Tegningsgeometrien bestemte Del af Avisafgiften	100
7.	Betaling for Benyttelse af Lærestalten ved Forelæsninger og Øvelser m. v.	1650
8.	Halvdelen af Nettogevinsten for Arbejder som udføres i Værkstederne	420
9.	Leje af det Institut for Metalarbejdere overladte Lokale og for en Lejlighed i Kjellerstagen	150
10.	Erstatning for Brændsel og Gas af dem der benytte Lokalet	92
Denne Indtægt er forøget med 41 rb., nemlig for Institutet for Metalarbejdere til 3 Fyne Brænde 36 rb. og for Brændsel til Brug ved den naturhistoriske Forenings Forelæsninger 5 rb.		
11.	Tilfældige Indtægter	100
Summa Indtægt		13012
Udgifter.		
1.	Gager og Honorarer for Forelæsninger	5600
2.	Til det 1ste kemiske Laboratorium	1050
3.	Til det 2det dito	1275
4.	Til det 3die dito	200
5.	Til Værkstederne	1520
6.	Til den fysiske Samling	475
7.	Til den teknologiske Samling	100
8.	Til Tegnestuerne	150
9.	Erstatning til Universitetet for den af Anstalten benyttede Professorgaard	400
10.	Honorar for Regnskabs Aflæggelse	100
Denne Post, som tidligere var opført under Benævnelsen „Til Kvæsturen for Bestyrelsen af Anstaltens Midler“, har nu ved den kongelige Resolution af 24de Marts (se oven S. 75) faaet den anførte Bestemmelse.		
11.	Til Gasbelysning, Brændsel, Skatter, Reparationer, Løn til 2 Karle og andre Udgifter vedkommende Anstaltens almindelige Økonomi	1390
Denne Post er forøget med 242 rb., nemlig dels den under 10de Indtægtspost anførte Refusion for Brændsel og Gas, dels de til samme Udgifter bestemte 201 rb., som i Budgettet for 1843 vare indbefattede under den til forskellige ekstraordinære Udgifter anførte Sum, men rettest bør henføres under denne Post, som derefter i Forening med 9de Post vil omfatte alle Udgifter vedkommende Lærestaltens almindelige Økonomi.		
12.	Renter og Afdrag paa Gjelden til den almindelige Skolefond	300
13.	Til forskellige Udgifter og ekstraordinære Bidrag til enkelte Afdelinger efter Bestyrelsens Bestemmelse	452
Summa Udgift		13012

Læreanstaltens rentebærende Gjæld til Regaliefonden udgjorde, ifølge Budgettet for 1843 S. 132 ved Slutningen af 1842 91571 rb. 71 ff.
 I Aaret 1843 er Avisafgiften hidtil indkommet med 2918 — 35 —
 hvilket alt er indbetalt til Regaliefonden og ifølge allerhøjeste Resolution afstrevet paa den rentebærende Gjæld, der saaledes for Tiden beløber 88653 rb. 36 ff.
 Sagen om det hele Gjældsforhold vil iøvrigt paa ny blive foretaget ved den forestaaende Ordning af Læreanstaltens Forhold til Universitetet i det Hele.
 Den fra resterende Renter hidrørende ikke-rentebærende Gjæld er uforandret . . 21000 rb.
 (At de her anførte Summer for den indkomne Avisindtægt og Gjældens Størrelse ikke stemme med de ovennævnte (S. 164), har, som man let seer, sin Grund i at Budgettet blev affattet en rum Tid før Regnskabet's Afslutning.)

Endelig tilføjes følgende Efterretninger om den økonomiske Tilstand af det med Læreanstalten forbundne Institut for Metalarbejdere.

Institutet ejede ved Udgangen af 1833, i hvilket Aar det blev sat i Forbindelse med den polytekniske Læreanstalt ved kongelig Resolution af 26de Septb. (se akad. Tid. II S. 476 ff.), en Kapital af 14800 rb. i kongelige Obligationer, og derhos Rejseunderstøttelsesfonden paa samme Maade 1200 rb. (anf. St. S. 481). Ifølge de aarlige i Trykken udgivne Regnskaber ere disse Kapitaler forøgede saaledes: for selve Institutets Fond, til den anførte Tid

ere indkjøbte kongelige Obligationer i 1834 til Beløb	1000 rb.
i —35	300 —
i —36	760 —
i —37	300 —
i —38	300 —
i —39	300 —
i —40	300 —
Sagt	3260 —

og den ejer saaledes nu i kongl. Obligationer 18060 rb.

For Rejseunderstøttelsesfonden, som anført	1200 rb.
er indkjøbt i 1834 en kongl. Obligation	100 rb.
i —35 — — —	200 —
i —36 — — —	500 —
i —37 — — —	500 —
i —38 — — —	300 —
i —39 — — —	500 —
i —43 — — —	600 —
—	2700 —

den ejer saaledes nu i kongelige Obligationer 3900 rb.

For Præmiefonden, som til ovennævnte Tid alene havde en Beholdning af 94 rb., er indkjøbt i 1835 en kongl. Obligation stor 100 rb.
 og i 1841 en dito dito stor 100 —

saar at Fonden nu ejer i kongelige Obligationer 200 rb.

Hele Institutets Kapitalformue var saaledes ved Udgangen af 1843	
for selve Institutets Fond	18060 rb.
— Rejseunderstøttelsesfonden	3900 —
— Præmiefonden	200 —

tilsammen 22160 rb.

foruden kontante Beholdninger af resp. 188 rb. 77 ff., 108 rb. 25 ff. og 26 rb. 31 ff., tilsammen 323 rb. 40 ff.

Det er bekjendt, at Institutet, som for en stor Del er grundet ved private Belynderes Gaver, endnu har aarlig Indtægt af saadanne, hvilke dog i de senere Aar ere betydeligt formindskede. Disse Bidrag, som endnu i 1830 havde udgjort 151 rb. (foruden 300 rb. af den Rejseunderstøttelsesfond og 50 rb. af det Elæsestiftes Fideikommis), i 1832 127, 1833 121 rb., have i de derefter forløbne Aar været følgende:

1834 til selve Institutet	109 rb.	til Rejseunderstøttelsesfonden	54 rb.	87 ff.
—35 2 — —	106 —	— — — —	6 —	
—36 — — —	91 —	— — — —	11 —	32 —
—37 — — —	90 —	— — — —	6 —	
—38 — — —	72 —	— — — —	6 —	
—39 — — —	60 —	— — — —	6 —	
—40 — — —	64 —	— — — —	5 —	
—41 — — —	59 —	— — — —	5 —	
—42 — — —	58 —	— — — —	12 —	3 —
—43 — — —	50 —	— — — —	5 —	

Fra den Keisersenske Fond modtager Institutet endnu en aarlig Sum af 300 rb., hvorimod det Classenske Fideikommisses ovennævnte Bidrag er ophørt med Aaret 1833. En vigtig Indtægt er Elevernes Betaling for Undervisningen, som i de her omtalte Aar har varieret fra 120 rb. 80 fl. til 183 rb. 80 fl.

Institutets vigtigste faste Udgifter ere

Gage til Professor Hetsch (siden 1838)	100 rb.
— — Mechanikus Poulsen	100 —
— — en Sekretær	50 —
Løn til et Bud	30 —
Betaling for Undervisning i Drejning, Gravering, Dri- ning, Modellering og Tegning ialt cirka	240 —
Fast Bidrag til Rejseunderstøttelsesfonden	150 —
— — — Præmiefonden	10 —
Husleje (siden 1839)	100 —

Desuden endel Udgifter til Brændsel og Belysning, Materialier, Inventarium, Bogbinderarbejde, Assurance, m. m. Ifølge Regnskabet for 1843 havde

a. Institutets Hovedfond følgende
Indtægter.

Beholdning fra forrige Aar	13 rb. 80 fl.
Renter af Obligationerne	722 — 38 —
Bidrag fra den Keisersenske Fond	300 — —
Belynderes Bidrag	50 — —
Elevernes Bidrag	149 — 16 —
Indkommet ved Udstillingen	6 — —
	1241 rb. 38 fl.

Udgifter.

Ovennævnte faste Gager	250 rb.
Budets Løn	30 —
Husleje	100 —
Bidragene til de to mindre Fonds	160 —
Til Undervisning i Drejning	118 —
— — — i Gravering	45 —
— — — i Drejning og Modellering	45 —
— Anskaffelse af Materialier og Reparationer	75 —
— en Metalskriverbænk	100 —
— Brændsel, Olie og Lys	77 — 50 fl.
— Bogtrykker- og Bogbinderarbejde samt Avertissementer	29 — 71 —
— Assurance og Raskelovnes Rengjøring	4 — 80 —
— Udgifter ved Udstillingen	17 — 48 —
	1052 — 57 —

Beholdning ovennævnte 188 rb. 77 fl.

b. Rejseunderstøttelsesfonden havde følgende

Indtægter.

Beholdning fra 1842	539 rb. 75 fl.
Rente af Obligationerne	138 —
Belynderes Bidrag	5 —
Institutets Bidrag	150 —
	832 rb. 75 fl.

Udgifter.

Kjøbt to kongl. Obligationer a 300 rb.	622 rb. 50 fl.
Kjøbt en Vexel	102 — —
	724 — 50 —

Beholdning 108 rb. 25 fl.

c. Præmiefonden havde

Indtægt.

Beholdning fra 1842	21 rb. 82 fl.
Rente	8 — —
Institutets Bidrag	10 — —
	39 rb. 82 fl.

Udgift.

Til 3 Præmier (to Bestik og en Bog)	13 — 48 —
	Beholdning 26 rb. 34 fl.

Sorø Akademi.

En væsentlig Forandring i Akademiets hidtilværende Organisation er, som af den nedenanførte kongelige Resolution vil erfares, i **1843 foregaaet**, derved at den nøje Forbindelse er ophævet som hidtil havde bestaaet mellem den egentlige akademiske Læreanstalt og Opdragelsesanstalten og Skolen, hvilke derefter nu mere ere at betragte som to ved Siden af hinanden bestaaende særskilte Instituter, end som en kombineret Anstalt. Medens den sidstnævnte af disse saaledes med mere Selvstændighed end hidtil stræber at opfylde det den foreftrevne Maal, der som bekjendt i tredobbelt Henseende afviger fra de øvrige lærde Skoler, idet Sorø Skole er tillige Opdragelsesanstalt, aabner Afgang til Undervisning i Realvidenskabene ved Siden af den lærde Undervisning, og derhos ogsaa ved denne følger en noget forstjellig Plan, er selve Akademiet hidtil vedblevet at virke uforandret som før; men at ogsaa dettes Organisation forestaae yderligere Forandringer, hvilke vel neppe længe ville udeblive, er, som man vil see, i selve den kongelige Resolution udtrykkelig antydnet.

Det uventede Dødsfald som i Slutningen af 1842 berøvede Sorø Akademiets hidtilværende Direktor, Dr. Theol. Baage (han døde den 11te Decbr. 1842), gav Overbestyrelsen en naturlig Foranledning til at henvende sin Opmærksomhed paa den hidtilværende Organisation af dette Akademi og dermed forbundne Opdragelses- og Undervisningsanstalt, og det kunde da ikke være andet, end at den Erfaring man havde maattet gjøre, at de tvende sidste Direktorer, skjønt begge Mænd af uplettet Retsindighed, af udmærket Lærdom, og levende bejærede af Iver og Nidkjærhed for den dem betroede Post, dog havde haft at kæmpe med uovervindelige Vanskeligheder og Hindringer, for at see deres Bestræbelser bære gode Frugter, maatte fremkalde den Overbevisning, at den hidtilværende Organisation af den hele Sorøste Læreanstalt bar i sig saa væsentlige Fejl, at det ikke var venteligt at den kunde opfylde sin Bestemmelse paa tilfredsstillende Maade. Direktionen maatte derfor ansee det for høist magtpaaliggende, at den Lejlighed som ved den indtraadte Balance havde frembudt sig, benyttedes til at træffe saadanne forandrede Foranstaltninger ved hvilke hine Fejl kunde hæves, og saavel selve Akademiet som Opdragelses- og Undervisningsanstalten sættes paa en saadan Fod, at derved deres respektive heldige Virksomhed bedre end hidtil kunde betrygges.

Et af de Punkter i den hidtilværende Organisation som udentvivl havde virket mest hindrende og forstyrrende paa det hele Instituts rolige Gang og Udvikling, var den umiddelbare Forbindelse der havde været etableret mellem det egentlige Akademi og den for dette forberedende Opdragelsesanstalt og Skole, tvende Anstalter som efter deres aldeles forstjellige Natur neppe heldigen kunde kombineres paa en saadan Maade som ved Sorø Akademi var forsøgt. Denne Kombination bestod især deri, at Lektorerne ved Akademiet tillige havde Funktioner ved Skolen og Opdragelsesanstalten, hvilket upaatvivlelig havde virket ufordelagtigt for begge Instituter. Ifølge Reglementet for Bestyrelsen og Undervisningen ialmindelighed ved Sorø Akademi af 8de Maj 1827 §§ 40 og 42, skulde der engang hver Maaned, og ellers saa ofte Direktor finder det fornødent, holdes Lærersforsamlinger, i hvilke samtlige Lektorer, saavelsom de blandt de øvrige Lærere hvilke Direktor finder det fornødent at tilfige,

ere pligtige at møde; i disse Lærerforsamlinger skulde Lærerne meddele deres Bemærkninger og Tanker om, hvad der kan henføres til Opdragelse og Undervisning ialmindelighed, ligesom ogsaa overlægge om Undervisningens Gang ialmindelighed, om Indretningen af Lærernes Dagbøger, om Karakterbøger, om Censurlister og deslige, om Lærebøger og Timefordeling m. v. Lektorerne gave Undervisning i Skolens øverste Klasse ifølge Reglementets § 22, ligesom sammes §§ 24 og 25 paalagde dem at spise efter Omgang ved Elevernes Bord, hvorhos § 23 bestemte, at Lektorerne baade i deres Undervisningstimer og udenfor samme skulde være berettigede og forpligtede til at vise Eleverne og Akademisterne tilrette, naar de afvige fra det som er dem foreskrevet.

Det var den ifølge disse Bestemmelser Lektorerne tillagte Deltagelse, saavel i Opdragelsen som Skoleundervisningen, der havde forarsaget, at den hele Indretning var bleven saa kompliceret, at den ikke havde kunnet holdes i stadig, ensformig og rolig Gang, men derimod jævnlig havde fremkaldt spændte Forholde mellem Lærerne indbyrdes, og indvirket forstyrrende ogsaa paa det Forhold der skulde finde Sted mellem disse og Eleverne. Blandt de herhen hørende, tilbøls paaflagde, Ulemper kan navnlig fremhæves: at Adjunkterne, ved at være udelukkede fra Undervisningen i øverste Klasse, tabte i deres Autoritet, idet denne Klasses Elever let forlevedes til ikke længere at betragte dem som deres Foresatte, og selv de øvrige Disciple let faldt paa den Tanke, at disse Lærere, som kun fulgte dem til næstøverste Klasse, stode paa et lavere Trin af Kundskaber, og derfor ansaae dem med mindre Agtelse, end de vilde vise for dem, dersom de vedbleve Undervisningen indtil dens Fuldendelse; at Lektorerne maatte forbinde en dobbeltartet Virksomhed, baade som akademiske Lærere og som Skolemand, der ingenlunde i lige Grad kunde tiltale dem, idetmindste ikke de Fleste, og hvoraf fulgte, at enten den akademiske Post eller Skolelærerposten blev mindre vel besørget; at medens de Adjunkter der boede paa Akademibygningen, og mellem hvem det umiddelbare Tilsyn med Eleverne saavel i deres Præparations- som Rekreationstid var fordelt, saaledes vare de egentlige Opdragere, havde Lektorerne dog Stemme med i Opdragelsens Udførelse, hvorved de, da de ikke selv umiddelbart toge Del i Opdragelsens Besørgelse, nødvendigen maatte fremtræde mere som kontrollerende eller kritiserende Adjunkternes Forhold, hvilket — uden at kunne medføre nogensomhelst Fordel — ikke kunde andet end frembringe Spænding og ubehageligt Forhold. Hvad der gjorde denne Tilstand end mere betænkelig, var den uheldige Omstændighed, at Direktør, skjønt han egentlig skulde lede og styre den hele Opdragelse og Skoleundervisning, og havde den afgjørende Stemme i Alt herhen hørende, dog paa en Maade, ligesom Lektorerne, stode udenfor samme derved, at han ikke boede med Eleverne i selve Opdragelsesanstalten, og derfor nødtes til, for en større Del end ønskeligt, at overlade Styrelsen af Opdragelsen til de hos Eleverne paa Akademibygningen boende Adjunkter, hvorved det næsten var uundgaaeligt, at enten alle disse, eller Nogle eller En af dem, fik en uforholdsmæssig Indflydelse, hvoraf Direktør let blev afhængig; hvilket da igjen ikke kunde andet end vække Misundelse og Misfornøjelse hos En eller Anden, især af Lektorerne, der saa let faldt paa at ansee sig som Adjunkterne overordnede.

Det eneste sikre Middel til at fjerne de Hindringer der efter de saaledes udviklede Forholde hidtil saa hyppigen havde mødt alle Foranstaltninger til at tilvejebringe Enhed og Fasthed i Bestyrelsen af Opdragelsen og Skoleundervisningen, syntes at være, at foretage en fuldstændig Adskillelse af den akademiske Lærestalt fra Opdragelsesanstalten og Skolen, saaledes at Lektorerne aldeles Intet havde direkte med Skolen eller Opdragelsen at gøre, og end ikke, ialtfald ikke ialmindelighed, kunde kombinere de tvende Stillinger som akademiske Lærere og som Lærere ved Skolen, men at begge Anstalter kom til at staa i samme Forhold indbyrdes, som det hvori Universitetet staaer til de lærde Skoler der dimittere til det, saa at deres gjensidige Forbindelse alene bestemmes, ordnes og opretholdes ved den fælles af Direktionen udøvede Overbestyrelse.

Ligesom Erfaringen, efter det Ovenanførte, i en lang Række af Aar tilfulde havde vist, at Kombinationen af Akademiet og Skolen ikke med heldig Virkning kan iværksættes, saaledes syntes dette ogsaa at fremgaae af en Betragtning af selve de respektive Anstalters karakteristiske Væsen, da Opdragelse og Undervisning for den opvoksende og for Universitetsstudierne sig forberedende Ungdom efter sin Natur er væsentlig forskjellig fra den akademiske Undervisning, saa at det i Reglen vistnok

aldeles ikke er at vente, at den duelige og talentfulde akademiske Lærer tillige skulde være stiftet til at deltage i de til Opdragelsen hørende Funktioner, eller i Skoleundervisningen, da til begge Slags Funktioner, og isærdeleshed til den førstnævnte, udfordres særegne Talenter, saa at det upaatvivlelig maatte ansees for rigtigst, at overlade Skoleundervisningen udelukkende til Saadanne som fortrinlig ere i Besiddelse af de dithørende Talenter, og lade de akademiske Lærere udelukkende leve for de dem som Saadanne vedkommende Funktioner, hvorved begge Dele ville blive bedst be-
færdede, og alle ubehagelige Konflikter undgaaede. Det syntes endog, at der vilde være Grund til end ikke at paatænke nogen Kombination af Akademiet og Opdragelses- og Undervisningsanstalten for Fremtiden derved, at begge underordnedes en fælles Direktør, medens iøvrigt en fuldstændig Adskillelse indtraadte. Thi havde det allerede hidtil vist sig som yderst vanskeligt, at finde en Mand som var i Besiddelse af de til Direktørposten fornødne højst forskellige Kvalifikationer, turde det vistnok antages, at, naar Skolens Bestyrer skulde, langt mere end hidtil havde været Tilfældet, deltage i selve Opdragelsen og i Skoleundervisningen, altsaa i højere Grad end hidtil være egentlig Skolemand, vilde det blive saameget vanskeligere, maaske umuligt, at finde en Mand som med denne yderst vigtige og for hans Stilling indispensable Egenkab tillige forbandt de fornødne personlige og videnskabelige Kvalifikationer til derhos at kunne træde i Spidsen for den akademiske Læreanstalt, hvortil da ogsaa syntes at maatte høre, at han selv skulde være akademisk Lærer. Men hertil kom, at det ogsaa efter en saadan Plan maaske vanskeligen kunde undgaaes, at enkelte Konflikter mellem begge Anstalter kunde finde Sted, ligesom uidentvivel det egentlige Akademi, selv i Tilfælde af det heldigste Valg til Direktørposten, dog vilde være mindre vel tjent med en saadan Bestyrelse af dets Anliggender, end med den nedenfor omtalte friere og til et Akademi's Natur mere passende Indretning.

Dersom altsaa en saadan Adskillelse maatte blive bifaldet, vilde det blive langt lettere at organisere hver af de tvende Anstalter for sig paa en til dens Djiemed svarende Maade, ligesom og senere, om fornødent gjøres, at underkaste den enhver for gavnlig anseet Forandring.

Hvad først den akademiske Læreanstalt angaaer, vilde denne, under den Forudsætning at den foreløbigen skulde vedblive at virke i det samme Omfang og til det samme Formaal som hidtil, nemlig at den, omtrent som det philosophiske Fakultet ved Universitetet, har ved Forelæsninger at vejlede de unge Studenter under det Studium der gjør Overgangen fra Skoleundervisningen til deres Embedsstudier, let kunne ordnes til et selvstændigt Institut, alene ved at man fritog samtlige Lektorer fra at give Undervisning i Skolen og deltage i Opdragelsen, hvorved da ogsaa deres Forpligtelse til efter Omgang at spise ved Elevernes Bord m. v. maatte bortfalde. Samtlige Lektorer maatte danne et akademisk Raad, og Akademiets af samme nærmest bestyrede Anliggender forhandles i Samlinger i hvilke en af Lektorerne efter aarlig Omgang kunde lede Forretningerne, omtrent paa samme Maade som dette skeer ved Dekani i de forskellige Fakulteter ved Kjøbenhavns Universitet. Saafermt dette blev ordnet aldeles efter de ved Universitetet gjeldende Regler, kunde der i Sorø ikke være Mere at befrygte af Meningsforskjellighed mellem det akademiske Raads Medlemmer, end ved Universitetet.

En Indvending kunde vel frembyde sig herimod i den Betragtning, at Lektorerne, der allerede hidtil havde haft altfor liden Embedsbestjæftigelse i Forhold til deres Lønninger, vilde faae end mindre Arbejde, naar de fritoges for at læse paa Skolen. Men, endog aaseet fra den Udvidelse af Lektorernes Virksomhed som yderligere Forandringer ved Læreanstalten kunde medføre, vilde den ommeldte Ulempe i Virkeligheden kunne bortfjernes, eller dog for en stor Del formindskes, naar man, hvad der syntes at kunne skee uden mindste Skade for Videnskaben eller Læreanstaltens Tary, forenede beslægtede Lærefag hos de samme Lærere mere end nu er Tilfældet; og dette lod sig endog tildels iværksætte strax. Ialtfald burde det upaatvivleligen ansees for langt rigtigere at vælge denne Udvej, end, for at undgaae den omtalte Ulempe, at lade en Kombination af Funktioner vedblive som, efter det ovenfor Bemærkede, ikke kunde bestaae uden at gjøre Stiftelsens Fremgang væsentlig Afbræk.

Under Forudsætning af, at de her nævnte Kombinationer bleve iværksatte, vilde samtlige Fag da i Tiden kunne bestrides med 8 Lektorer, nemlig:

1 i latin og græsk Philologi;

2 i dansk Sprog og Literatur samt i de fremmede nyere Sprog;

- 1 i Philosophi og Moral;
- 1 i Historie, Geografi og Statistik;
- 1 i Mathematik og Astronomi;
- 1 i Physik og Kemi;
- 1 i Botanik, Mineralogi og Zoologi.

Med Hensyn dernæst til Opdragelsesanstalten og Skolen, da kunde det neppe være Tvivl underkastet, at jo en saadan Anstalt burde vedblive, idet en Opdragelsesanstalt, som er vel organiseret, kan stifte saameget Gavn og afhjælpe saa væsentlige Savn, at der ikke let paa nogen værdigere og til Giverens Hensigt mere svarende Maade kan gøres Anvendelse af den Del af Akademiets Formue der kan betragtes som staaende af Private. En saadan Anstalt maatte især være beregnet paa de Børn der savne ønskelig Lejlighed til at nyde Opdragelse i deres egne Familiers Skjød; saasom, naar Embedsmænd i Kolonierne nødes til at sende deres Sønner til Danmark, og muligen ikke have Paarørende her til hvilke de kunne og ville betroe dem, naar Børn have mistet deres Forældre, eller deres Forældre muligen ere i Embedsstillinger og Forholde som gøre det uanselig for dem tilbørligen at sørge for deres Opdragelse hjemme; de Børn hvis Karakter, for at bøjes og dannes, i højere Grad trænge til det strengere Opsyn som en offentlig Opdragelsesanstalt alene kan stikke m. v. Ogsaa har i ældre Tider, igjennem flere Perioder, saadan Opdragelsesanstalt været organiseret og vedligeholdt der paa Stedet; og endelig have nu engang de med overordentlige Bekostninger anskaffede Bygninger og Apparater i Sorø, hvilke ikke kunne henstaae ubenyttede.

I den Forudsætning altsaa, at en Opdragelsesanstalt og Skole i Sorø skal vedligeholdes, maatte formentligen begge organiseres som et samlet Institut, og en Mand have Bestyrelsen ene, uden at være bunden ved Andres enten raadgivende eller samtykkende Deltagelse, hvilket netop syntes at have været Hovedfejlen ved den hidtil bestaaende Organisation af det Sorøste kombinerede Institut.

Som en nødvendig Betingelse, uden hvilken Bestyreren aldrig vilde kunne fyldestgøre sit Hverv, maatte det ansees, at han boer blandt Eleverne, og samler dem om sig eller optager dem, saavidt gjørligt, i sit Familieliv. Denne Foranstaltning lod sig uden stor Vanskelighed, med nogle Omkostninger, hvorpaa her vistnok ikke burde sees, iværksætte, alene ved at forlægge de Auditorier hvori Forelæsningerne for Akademisterne hidtil vare holdte, og ved at flytte alle Samlingerne over til Direktorboligen fra Akademibygningen, i hvilken der da vilde vindes god Plads til en Rektorbolig. Rektoren maatte da selv læse, men kun lidet, paa Skolen, og kunde blandt Adjunkterne vælge En eller Flere, som dertil maatte findes fortrinligen skiktede, til at assistere sig ved Tilsynet med Eleverne i deres Præparations- og Rekreationstid; men Rektoren burde dog ene have den aldeles afgjørende Stemme, og Ansvar for Alt. Det Nærmere i Detallien vilde først kunne foreskrives, naar Indretningen var sat i Gang.

Derfor som det muligen skulde vise sig, at det nu bestemte Antal af 64 Elever var for stort, da burde Man ikke tage i Betænkning at nedsætte det til et mindre Antal, saasom 50; thi det kommer ikke an paa, at mange, men paa at de som ere optagne behandles og opdrages vel, ligesom det langt mindre kommer an paa, at skaffe Alle og Enhver Afgang til Institutet, end paa at de som efter det Ovenanførte virkelig have Trang til et saadant Institut, kunne faae saadan Trang afhjulpen paa en sikker Maade. Det fortjente maaske endog Overvejelse, om Man ikke, hellere end at beholde den nu fastsatte uforholdsmæssig lave Betaling af 128 Rbd. aarlig, burde forhøje denne til en passende Størrelse.

For saavidt det endeligen skulde blive nødvendigt, at Bibliotheket, og maaske nogle af Samlingerne, samt Ridekølen m. v. maatte benyttes baade for Skolen og for den akademiske Lærestalt, da vilde det aldeles ikke kunne medføre nogen Vanskelighed, at fastsætte saadanne Regler i saa Henseende hvorved Kollisioner kunne forebygges; men herom kunde senere forbeholdes nærmere Bestemmelse, naar den ny Indretning, saafremt dens Indførelse maatte blive besluttet, var bleven organiseret.

Efterat Direktionen i Overensstemmelse med alt Foranførte havde nedlagt alderunderdanigst Foresøg, behagede det Hans Majestæt Kongen under 3die Marts 1843 at resolve saaledes:

Efterat have ladet Os denne Forestilling allerunderdanigst foredrage, ville Vi allernaadigst have bestemt Følgende:

1. Sorø Akademi's Opdragelsesanstalt og Skole skal som et særegent Institut være adskilt fra den akademiske Lærestalt.
2. Som Følge heraf ophøre samtlige nu ansatte Lektorer at give Undervisning i Skolen samt at tage Del i Bestyrelsen af Opdragelsen og Undervisningen.
3. Saalænge indtil Vi allernaadigst have udnævnt en Direktør — om hvis Ansættelse, samt om det Forhold hvori Skole- og Opdragelsesanstalt skulle staae til ham, Vi ville have Vor Direktion paalagt at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forslag —, vedbliver Bestyrelsen af de den akademiske Lærestalt vedkommende Anliggender, paa samme Maade som hidtil, at varetages af Lektor Ingemann, der overtager de Funktioner som i saa Henseende have paaligget Direktør.
4. Vor Direktion har ved forekommende Lejlighed at være opmærksom paa, hvorvidt Lærefagene kunne fordeles saaledes imellem Lektorerne, at disses Antal, uden Skade for den akademiske Undervisning, kunde indskrænkes.
5. Opdragelsesanstalten og Skolen blive indtil videre at forestaae af en konstitueret Rektor, der i Forening med Adjunkterne besørger Undervisningen i Skolen, ligesom han og med Assistance af en eller flere af de dertil bedst stiftede Adjunkter overtager Bestyrelsen af Opdragelsen.
6. Direktionen bemyndiges til, forsaavidt det findes nødvendigt, foreløbigen at konstituere en eller flere Adjunkter til at overtage den af Lektorerne hidtil besørgede Undervisning i Skolen.
7. Ligeledes bemyndiges Direktionen til at drage Omsorg for, at den konstituerede Rektor anvises de fornødne Afstræffelses- og Opholdsværelser i Akademi-bygningen; hvorimod den af Direktionen forøvrigt i Forslag bragte Bygningsforandring bortfalder.
8. Yderligere ville Vi have Direktionen allernaadigst paalagt, at overveje og at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling angaaende, hvilke Forandringer der i Sorø Akademi's Organisation kunde anses ønskelige.

Strax efter, ved kongelig Resolution af 7de Marts, blev Lektor i græsk Sprog og Philologi ved Akademiet Dr. E. F. C. Bojesen allernaadigst konstitueret til indtil videre som Rektor at forestaae Opdragelsesanstalten og Skolen.

Som Følge af den nu indtraadte Adskillelse mellem den akademiske Lærestalt og Opdragelsesanstalten og Skolen, maatte der snarest muligt tages Bestemmelse angaaende forskellige Punkter vedkommende begges gjensidige Forhold til hinanden, saasom om de Regler hvorefter Bibliothekets og øvrige videnskabelige Apparaters Vedligeholdelse og fælles Afbenyttelse saavel for Akademiet som for Skolen kunde ordnes, om Forholdet mellem Direktør og Rektor indbyrdes i Henseende til adskillige af Akademiets Embedsmænd og Betjente, der hidtil udelukkende havde forteret under Direktør, men nu vilde komme til at henhøre under begge disse Embedsmænd, om Fordelingen af de Forretninger som tidligere alene havde paahvilet Direktør, men nu ligeledes vilde være at varetage af begge bemeldte Embedsmænd hver for sit Vedkommende, om Fordelingen af Arkivet mellem Akademiet og Skolen, m. v. Efterat Direktionen fra den fungerende Direktør og den konstituerede Rektor i Forening havde modtaget Betænkning herover, fastsatte Den ved en Skrivelse af 1ste April i forebemeldte Henseender Følgende: 1. Bibliotheket og de videnskabelige Apparater ville, i Overensstemmelse med Reglementet for den akademiske Lærestalt iførdeleshed (8de Maj 1827) § 53, vedblive at henhøre under den akademiske Lærestalt, og som Følge deraf at staae under den fungerende Direktør. Dog, ligesom samtlige Lærere, ifølge det nævnte Reglement § 53, ere berettigede til at indgive Bogforslag til Direktør, anses det rigtigst, at der udenfor de almindelige Lærerforsamlinger ved den akademiske Lærestalt aarlig afholdes et særegent ekstraordinært Lærermøde til Overvejelse og Bestemmelse af Bogforslaget, hvori Rektor, navnlig med Hensyn til Anstæffelsen af pædagogiske Skrifter, gives Sæde og Stemme. 2. a. Kunstlærerne anses som henhørende til den akademiske Lærestalt, med Forpligtelse at give Undervisning i Skolen, og have derfor i akademiske Anliggender at henvende sig til Direktør, i Skoleanliggender til Rektor. I Sager angaaende deres Stilling i det Hele, har Direktør at gøre Forestilling til Direktionen, ledsaget af Betænkning fra Rektor for Skolens Vedkommende; b. Spiseværten hen-

hører væsentlig til Opdragelsesanstalten og Skolen, og staaer derfor under Rektors Tilsyn, med Undtagelse af Anordningen af og Tilsynet med Akademisternes Bespisning og de tvende reglementerede Fester paa Kongens Fødselsdag og ved Akademisternes Afgang, som vil paaligge Direktor; c. Sygevarterstjenesten staaer ligeledes væsentlig under Rektor, og kun hvad Akademisternes Sygepleje angaaer under Direktor; d. Oldfruen ligeledes under Rektor, og kun for Akademisternes Vedkommende under Direktor. Indstillinger til Direktionen angaaende de under Lit. b., c. og d. nævnte Betjente ville i Sager som angaae deres Forhold og Stilling i det Hele blive at gøre af Rektor, med vedføjet Betænkning fra Direktor for Akademiets Vedkommende. e. Gartneren ved Akademiets Plantagehave og Pedellen henhøre under den akademiske Anstalt, og staae som Følge deraf under Direktor, den første dog i Henseende til den botaniske Del af Havens Kultur under nærmest Tilsyn af den botaniske Docent ved Akademiet. f. De fire Opvartere ved Opdragelsesanstalten staae under Rektor, men Opvarteren i Akademistboligen under Direktor, ligesom det forhen Direktor paahvilende Tilsyn med Spiseværtens Tjenestefolk nu tilfalder Rektor. 3. Af det nuværende Direktoratsskifte blive de Dokumenter som alene vedkomme den akademiske Læreanstalt, hos Direktor, de Dokumenter som udelukkende angaae Opdragelsesanstalten og Skolen, at aflevere til Rektor, de som ere fælles for begge forblive hos Direktor, men affrives, forsaavidt Skolen vedkommer, til dennes Arkiv. 4. Den ved allerhøjeste Resolution af 24de Septbr. 1822 til Direktoratets Kontorhold henlagte Sum af 300 rb. stilles for det Første til Direktors og Rektors fælles Disposition hver for sit Vedkommende, indtil det efter nogen Tids Erfaring nærmere kan bestemmes, hvorledes den i passende Forhold kan deles imellem begge. 5. Endvidere blive Lokalerne i Akademibygningen saaledes at fordele mellem den akademiske Anstalt og Opdragelsesanstalten og Skolen, at hele den mellemste Etage forbliver til Afbenyttelse for hin, og den nederste og øverste Etage for denne, hvorefter da Inventariet paa forstnævnte Sted kommer til at staae under Direktors, paa de sidstnævnte under Rektors Tilsyn. 6. Endelig skal Ride- og Fægteskolen, som henhørende under den akademiske Læreanstalt, staae under Direktor, hvorimod hele den øvrige Gymnastik, dens Lokaler og Apparater, samt Badeanstalten, gaae over til Rektor, nærmest under Gymnastiklærernes Tilsyn.

Ved en anden Skrivelse af samme Datum er den hidtilværende Bestemmelse om Programmers Udgivelse, hvorefter et Program aarlig er udgivet fra den akademiske Læreanstalt som Indbydelsesskrift til Examen Artium, indtil videre forandret derhen, at herefter 2 Programmer aarlig udgives, et fra den akademiske Læreanstalt i Anledning af Kongens Fødselsdag, hvilket forfattes skiftevis af Direktor og Lektorerne, og et fra Skolen, som Indbydelse til dens aarlige Hovedexamen, hvilket maa indeholde en enten af Rektor eller en af Skolens andre Lærere forfattet videnskabelig Udarbejdelse, i Forbindelse med Skoleefterretninger, som meddeles af Rektor.

En Skrivelse af 15de April bestemmer med Hensyn til de 4 ved Akademiet værende Baade, som hidtil havde staaet under Direktors Opsyn, at herefter den saakaldte Akademisternes Baad og den mindre af de store Baade skal staae under Direktor, den saakaldte Svømmebaad og den større af de store Baade under Rektor, alt under Gymnastiklærerens specielle Tilsyn med samtlige Baades Konserveration og Reparation.

Endelig er i økonomisk Henseende givet en Bestemmelse sigtende til at holde de tvende nu adskilte Instituters Udgifter strengt sondrede baade fra hverandre indbyrdes og fra de øvrige, Akademiet som Stiftelse ialmindelighed vedkommende, Udgifter, idet Direktionen ved en tredje Skrivelse af 1ste April har ved det allernaadigst approberede Budget gjort en hertil sigtende Fordeling i sammes enkelte Udgiftsposter, som ere klassificerede efter de tre Hoveddele: A. den akademiske Læreanstalt, B. Opdragelsesanstalten og Skolen, C. Akademiet ialmindelighed, og enhver af disse udført med de Summer som efter en approximativ Kalkule antages at tilfalde hver især, ligesom det om de Poster der udelukkende henhøre til en af Afdelingerne er antydet, til hvilken Afdeling de henhøre. Som Følge heraf staae de Udgiftsposter hvorpaa Direktor hidtil alene havde udstedt Anvisninger, herefter baade under Direktors og Rektors Resfort, saaledes at Enhver af dem anviser paa de Udgiftssummer der efter den gjorte Inddeling ere henførte til den ham vedkommende Afdeling. Paa de Udgiftsbeløb som det endnu ikke har været muligt med en bestemt

Sum at fordele imellem Direktors og Rektors Ressort, nemlig til Kontorhold, til Programmer og til reglementerede Fester og Højtideligheder, skulle den fungerende Direktor og den konstituerede Rektor i Fællesskab, dog hver for sit Bedkommende, anvise de Udgifter som i Virkeligheden paaløbe for de enhver af dem underlagte Afdelinger, hvorhos dog, for at forebygge at Budgetsbeløbet i bemeldte Poster overskrides, medens Direktor og Rektor hver for sig og uafhængige af hinanden derpaa udstede Anvisninger, er foreskrevet, at Kasseinspektoren, naar saameget maatte være anvist paa disse Konti, at de kunde befrygtes at ville blive utilstrækkelige, har at give enhver af bemeldte Embedsmænd Underretning, for at da enten de tilbagestaaende Udgifter kunne indskrænkes, eller fornøden Indstilling i Tide blive gjort om extraordinært Tilskud til vedkommende Konto.

For at vinde saa meget mere Tid for de levende Sprog, der, som bekendt, ifølge Undervisningsplanen i Soro dyrkes, ligesom ved den akademiske Læreanstalt saa og i Akademiets Skole, i større Omfang end i de andre Skoler, var ifølge Akademiets Statuter af 28de Jan. 1827 §§ 22 og 32 det hebraiske Sprog hverken optaget i Skoleundervisningen eller som Gjenstand for de akademiske Foredrag, og de Studerende fra Soro vare saaledes henvisne til, forsaavidt de senere vilde underkaste dem enten den theologiske eller den philologiske Embedsexamen, ved Universitetet at aflægge den for dem som ikke ved de to første akademiske Examinere prøvede i Hebraisk, i saadanne Tilfælde foreskrevne særskilte Prøve i dette Sprog. Da det imidlertid for de Studerende som have til Hensigt at underkaste sig en Embedsexamen hvortil Kundskab i det Hebraiske er nødvendig, unægtelig var til større Velsvømmelighed at kunne lære Sproget i deres Kursus ved Akademiet, og da der til en saadan Foranstaltning just frembød sig Lejlighed, idet den daværende Rektor i latinisk Philologi baade var istand til og villig til at paatage sig den elementære Undervisning i og Foredrag over bemeldte Sprog, blev det ved kongelig Resolution af 22de Marts 1833 allernaadigst bestemt, at Akademisterne skulde have Adgang til, hvis de ønske det, i de to første akademiske Semestre at erholde Undervisning i Elementerne af det hebraiske Sprog af en dertil beklækket Lærer, og derfor aflægge offentlig Prøve ved den Examen Artium som holdes Aaret efter deres Dimission, og ligeledes til at høre et Kursus over Hebraisk i det tredje Semester, og derfor aflægge Prøve ved den sidste Afdeling af den philosophiske Examen. *)

Efterat imidlertid Rektor Mag. Henrichsen, til hvem denne Undervisning og disse Forelæsninger havde været overdragne mod særskilt Honorar, i 1843 havde forladt Akademiets Tjeneste, indtraf den Omstændighed, at det ikke længere blev muligt for Akademiet at faae samme besørgede, idet Ingen af de nuværende akademiske Lærere kunde paatage sig denne Funktion i dens hele Omfang. Ligesom det nu ikke kunde andet end findes passende, at Akademiet, naar der blandt dets Lærerspersonale findes Noget som kan og vil overtage den hebraiske Undervisning og de akademiske Forelæsninger over dette Sprog, med Dpoffrelse af den dermed forbundne Extraudgift, aabner de Akademister som maatte ville deraf benytte sig, Lejlighed til i oftnævnte Sprog ved Akademiet at erhverve de til at paabegynde Embedsstudiet ved Universitetet fornødne Forkundskaber, saaledes syntes det, under de nu indtraadte Omstændigheder, at der hverken var tilstrækkelig Anledning til at ansætte en egen Docent i det hebraiske Sprog, alene for at lade den ved den kongelige Resolution af 22de Marts 1833 trufne Foranstaltning, der er udenfor Akademiets i Statutterne grundede Bestemmelse, vedblive, eller at det kunde være tilraadeligt at lade en af Lektorerne paatage sig at meddele alene den elementære Undervisning, der egentlig tilhører Skolen, hvilket heller ikke vilde harmonere med den allerhøjeste Resolution af 3die Marts d. A., der bestemmer, at ingen af Lektorerne længere som forhen skal give Undervisning i Skolens øverste Klasse.

Paa Direktionens i Overensstemmelse hermed nedlagte allerunderdanigste Forskilling blev det derefter under 6te Okt. allernaadigst tilladt,

at den i Henhold til allerhøjeste Resolution af 22de Marts 1833 ved den akademiske Læreanstalt i Soro givne elementære Undervisning i og dermed i

*) Se herom Afd. Idd. I. S. 190 f.

Forbindelse satte Forelæsninger over det hebraiske Sprog indtil videre maae bortfalde.

— Igjennem den fungerende Direktør indkom et Andragende fra Inspektør paa Akademistboligen, Lektor Dr. Wegener, hvori han paa samtlige der boende Akademisters Begne anholdt om, at der maatte anskaffes til Akademistboligen et godt Fortepiano, til Brug saavel til Fortsættelse af Akademisternes musikalske Øvelser, som til en nyttig og behagelig Opmuntring for dem i deres Fritimer. Han bemærkede, at de Akademister som i Skolen have lært Musik og haft Udgang til det derværende Instrument, naturligvis føle Savnet af dette naar de forlade Opdragelsesanstalten; de ønske at vedligeholde og udvide den erhvervede Færdighed; men Instrumentet i Hovedbygningen er nærmest bestemt til Elevernes skolemæssige Brug, og Kollisioner vilde neppe kunne undgaaes dersom Akademister og Elever bleve lige berettigede til at øve sig paa samme Instrument og paa samme Bærelse, Kollisioner som efter Adskillelsen mellem Skole og Akademi syntes allermest at maatte forebygges. Men Akademisterne ønskede sig desuden en anden Nytte af det attraaede Instrument, som ikke kunde opnaaes naar de ikke havde det i deres egen Bolig, idet de haabede at det skulde give dem forøget Anledning til at søge Udspreddelse og Forstiftning i deres eget Hjem og at samles med hverandre til Nydelser af en ædlere Art. Lektoren bemærkede, at disse Forsætter især syntes værd at bestyrke, og skjønt han aldeles ikke havde nogen Grund til at klage over, at de unge Mennesker hengave sig til skadelige Udspreddelser udenfor Huset, maatte han dog højlig ønske ethvert passende Middel til at forebygge, hvad der i en lille By saa let kunde hændrage dem til mindre passende Fornøjelser.

Imidlertid vare tvende Vanskeligheder herved at tage i Betragtning, idet man kunde spørge, hvo der skulde indestaae Akademiet for, at Instrumentet under den idelige Afveksling af Akademister ikke blev behandlet med Skjodesløshed og fordærvet, og dernæst, hvor samme skulde placeres, da der i Akademistgaarden ikke gives noget fælles Forsamlingsbærelse. Disse Vanskeligheder kunde dog formentligen overvindes. Hvad Ansvarligheden for Akademiets Ejendom angaaer, kunde det, om end ikke Direktør vilde paatage sig denne som for andet Inventarium ialmindelighed, ialtsald paalægges Inspektør at føre Tilsyn dermed ligesom med Akademistboligens øvrige Inventarium, hvilket Tilsyn ikke vilde falde ham vanskeligt. I Henseende til det andet Spørgsmaal, hos hvem af Akademisterne Instrumentet skulde henstilles, bemærkede Lektor Wegener, at dette Spørgsmaal for Fremtiden først vilde blive at afgjøre i hvert Aars Februar Maaned, paa en Tid da der kun gives et Hold af Akademister, som allerede i et halvt Aar har været givet Lejlighed til, at saavel deres Lærere som de selv indbyrdes kunne have en Mening om den Enkeltes Ordentlighed eller Uordentlighed og andre Egenskaber, i hvilken offentlige Mening der vilde ligge en god Anvisning til Spørgsmaalets Afgjørelse for den som paatog sig Tilsynet med Instrumentet. Han foreslog derfor, forsaavidt Tilsynet maatte blive Inspektør overdraget, at følgende Regel i denne Henseende maatte fastsættes: at i hvert Aars Februar Maaned, naar de ældre Akademister afgaae fra Akademiet, bestemmer Inspektør, hvilken blandt de musikkundige Akademister, som selv ønsker det og derved paatager sig den Forpligtelse at tilstede de Andre Udgang dertil, der skal have Instrumentet paa sit Bærelse, og den Akademist som saaledes har faaet det, skal have Ret til at beholde det hos sig saalange han er ved Akademiet og iøvrigt behandler det vel, uanset at der i samme Tidsløb ved Examen Artium maatte blive optaget nogen yngre Akademist der kunde være i Besiddelse af større musikalsk Færdighed.

Dette Andragende blev indstændigen anbefalet af den fungerende Direktør, som forment, at de oven omtalte Betæneligheder lettest kunde overvindes, naar det specielle Tilsyn med Instrumentets omhyggelige Behandling overdroges til Inspektør, og det overlodes til ham, paa den nysaanførte Maade at bestemme, paa hvilken Akademists Bærelse Instrumentet i Løbet af hvert Aar skal henstilles.

Ogsaa Direktionen maatte ansee det for særdeles gavnligt og hensigtsmæssigt, at det foreslaaede Instrument anskaffedes, ligesom Den holdt sig forvisset om, at naar der i Henseende til Tilsynet med Instrumentet og Stedet hvor det bliver at anbringe forholdtes paa den foreslaaede Maade, vilde al Risiko med Hensyn til dets Opbevaring, og al Frygt for at det ikke skulde komme til den forønskede Nytte, paa den simpleste Maade kunne fjernes. Direktionen nedlagde derfor desangaaende aller-

underdanigst Forestilling, og det blev derefter under 6te Oktb. allernaadigst tilladt, at der for Sorø Akademi's Regning maatte anstaffes, til Inventarium ved Akademistboligen, til Dvælselse og Opmuntring for de der boende Akademister, et godt Fortepiano for en Sum af 340 rb., at udrede af den paa Budgettet under 19de Post reserverede Sum af 3000 rb. til extraordinære Udgifter. Med Hensyn til Opsynet med Instrumentet og Afgjørelse af, hvor det skal anbringes, bestemte Direktionen derhos, at de ovenanførte Regler blive at tage til Følge.

— Ved allerhøjeste Resolution af 28de Apr. blev det tilladt, at der til ordinært Indkøb for Akademiets Bibliothek paa Auktionen over afdøde Dr. Krarups Bogsamling maatte anvendes en Sum af 200 rb. af Budgetsummen til extraordinære Udgifter.

Bibliotheket udgjorde ved Udgangen af 1843 omtrent 15760 Bind.

Med Hensyn til Opdragelses-Anstalten og Skolen er som Følge af den ved den kongelige Resolution af 3die Marts 1827 skete Hovedforandring, hvorved denne Del af Akademiet er fremtraadt som et mere selvstændigt Institut med en egen Forstander, det ældre af Direktionen under 8de Maj 1827 approberede **Reglement for Sorø Akademi's Skole isærdeleshed bleven afløst af et nyt**, hvori da ogsaa ere optagne de Bestemmelser af Reglementet af samme Dato angaaende Bestyrelsen og Undervisningen ved Akademiet ialmindelighed som ifølge de ny Forholde maatte undergaae en Forandring, saavel som de flere Tid efter anden foretagne Modifikationer i de ældre Bestemmelser, og hvad der ellers efter den vundne Erfaring kunde ansees hensigtsmæssigt. Efter desangaaende at have modtaget Betænkning fra den konstituerede Rektor, og tillige et Forslag fra ham til en Revision af de ligeledes under nysnævnte Datum udfærdigede Regler til Jagttagelse af Eleverne og de Skolesøgende i Akademiets Opdragelsesanstalt og Skole, hvori ogsaa vare optagne nogle af Direktionen senere under 1ste September 1838 approberede Regler til Jagttagelse af de Skolesøgende i Sorø Akademi's Skole, har Direktionen under 15de Juli udfærdiget følgende Reglement for Opdragelsesanstalten og Skolen og Regler til Jagttagelse af Eleverne og de Skolesøgende.

Reglement for Sorø Akademi's Opdragelsesanstalt og Skole.

(Udfærdiget af Direktionen under 15de Juli 1843.)

I. Om Undervisnings- og Opdragelsesanstaltens Bestemmelse, Lærernes Forhold til samme, Undervisningen og Undervisningstiden. § 1. Sorø Akademi's Skole skal efter de under 28de Januar 1827 allernaadigst givne Statuter være Undervisnings- og Opdragelsesinstitut for et vist Antal Elever, som der ved fundamentale Skolestudier dannes til at vorde oplyste og duedige Mænd for Staten. Stiftelsens Djemed er saaledes ikke alene Undervisning, men tillige Opdragelse, og til begge Dele bør tages lige opmærksomt Hensyn. Til Skolens og Opdragelsesanstaltens Rektor og samtlige Lærere næres den Tillid, at de ved deres Exempel som ved deres Lærdomme ville søge og vide at tilbende sig de Unges Høiagtelse og Tillid, og at de, enige med hverandre, ville omgaaes Eleverne med den blide Alvorlighed der i Ungdommens Opdragelse virker mere end idelig Mildhed eller idelig Stræng-
hed. Navnligen er det samtlige Læreres Pligt at virke til, at en sædelig og fristelig Aand bliver herskende i Skolen og Opdragelsesanstalten, og at det bliver indlysende for de Unge, at Lærere og Disciple skulle virke til et og samme Maal, og at det, selv hvor der nægtes de Sidstnævnte hvad der kan være dem behageligt, ikke er at ansee som vilkaarlig Straf, men som en naturlig Følge af deres eget Forhold. Ligesom Anvendelsen af disse almindelige Grundsatninger i det enkelte Tilfælde vil berøe paa Lærers Skønsomhed og Konduite, forventes det altid nøje iagttaget, at der er aftalt Enhed i Lærernes Forhold og Fremgangsmaade, saa at deres Bestræbelser ikke modarbejde hverandre indbyrdes istædetfor i Forening at virke til det fælles Maal. § 2. Sorø Akademi's Skole optager saavel saadanne Elever der skulle forberedes til de egentlige akademiske Studier, som saadanne der, uden at ville betrede den akademiske Bane, attraae den for en højere borgerlig Virksomhed nødvendige Dannelses. Den bestaaer af 6 Klasser, af hvilke den 6te eller øverste er toaarig, de øvrige etaarige. I disse Klasser skulle de nuværende og tilkommende Elever og Skolesøgende være fordelte, og efter deres Opførsel og gjorte Fremgang saavel maanedlig omflyttes som siden fra Klasse til Klasse opflyttes. Skoleaaret begynder den 1ste September. § 3. De Gjenstande hvori der gives Undervisning ere følgende: 1) Sprog: Dansk, Latin, Græsk, Tysk, Fransk og Engelsk; 2) Videnskaber: Religion, Historie, Geographi, Mathematik, Naturhistorie og Naturlære; 3) Tekniske Færdigheder: praktisk Regning, Skrivning, Tegning, Sang og Instrumentalmusik og Gymnastik, derunder indbefattet Svømming, Jægtning og Dands.

§ 4. Foruden den mundtlige Undervisning anstilles ogsaa skriftlige Øvelser, paa samme Maade som for de lærde Skoler almindelighed er bestemt, saavel i Sprog som i Videnskaber, dog med den Forandring som følger af den mere udvidede Læreplan der i Sorø for Undervisningen i de levende Sprog lægges til Grund, hvilken Plan medfører, at Disciplene øves i at skrive fransk og tysk Stil. § 5. Efter Overlæg med Lærerne afgjøres af Rektor, hvilken Undervisning der i enhver Skoletime skal gives i Sprog og Videnskaber og af hvem, ligeledes hvilke Timer der skulle anvendes til Musik, Tegning og Gymnastik. Over denne Fordeling affattes ved hvert Skoleaars Begyndelse en Tabel, som revideres hvert halve Aar, for at en ny kan affattes hvis nogen Forandring i den gamle eragtes fornøden eller tjenlig. Den gjeldende Lektionstabel skal stedse være opslaaet i Skoleklokalet. Dersom Omstændigheder indtræffe der give Anledning til en eller anden Forandring, er Rektor bemyndiget til provisorisk at bestemme en saadan. Naar nogen ny Timetabel affattes, indsendes den til Direktionen for af Samme at approberes. § 6. Alle Lære- og Læsebøger der bruges i Skolen skulle være dertil autoriserede af Direktionen. De skulle alle være trykte. Diktater bør som tidsspildende ikke finde Sted, uden det maatte være til en eller anden kort Forklaring eller Oplysning ved det Trykte som lægges til Grund. § 7. Ferier gives i Sorø Akademis Skole: a. hele August Maaned; b. ved Julefesten fra 24de December til 6te Januar inklusive; c. ved Paaskefesten fra Onsdagen i Paaskeugen til 3die Paaske dag inkl.; d. ved Pinsefesten fra Dagen før Festen til 3die Pinsedag inkl. Forsaavidt nogen eller nogle af Eleverne i Ferierne forblive tilbage ved Akademiet, maa der være sørget for, at disse ikke blive uden Opsigt af Lærere.

II. Rektor. § 8. Rektor udfører almindelighed Alt hvad til øverste Tilsyn med Skole- og Opdragelsesanstalten i dennes forskjellige Dele og til dens øverste Bestyrelse paa Stedet udfordres, Alt under Overbestyrelse af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler. § 9. Forsaavidt Rektor, der vaager over den daglige Orden i enhver Henseende, i Tvivls- tilfælde ikke er bemyndiget til selv at tage afgjørende Bestemmelse, brevverler han umiddelbart med Direktionen. Han korresponderer ogsaa med Elevernes Forældre og Børger, samt med alle Andre som ellers i Henseende til Opdragelsen og Undervisningen maatte have Noget med Skolen og Opdragelsesanstalten at forhandle. Hos ham er derfor Skolens og Opdragelsesanstaltens Aktiv og samtlige dertil hørende Protokoller og Dokumenter, hvorhos han antager, instruerer, lønner og afskediger den ham i hans Embedsstilling fornødne Haandskrivere, og bestrider alle med Kontorhold forbundne Udgifter til Protokoller, Kontorinventarium m. v., med en aarlig Godtgjørelse fra Akademiets Kasse. § 10. Ligesom Rektor, der har at vaage over at den for hvert Aar udkastede Undervisningsplan og affattede Lektionstabel i deres enkelte Dele overholdes, selv bør tage Del i Undervisningen i Skolen og derhos, for at sættes istand til at have den tilbørlige Overfugt over den hele Undervisning, jævnlig overvære Skoleundervisningen i de forskjellige Sprog og Videnskaber, saaledes maa han ogsaa saavidt muligt selv personligen medvirke ved Opdragelsen, og paasee, at de inspektionshavende Adjunkter med Hensyn til samme varetage deres Pligter. § 11. Rektor, som fører Tilsyn med Alt den indre Orden vedkommende, antager, instruerer og afskediger de fornødne Opvartere ved Skolen og Opdragelsesanstalten, og har Indseende med, at Økonomus afskediger dem af sine Folk til hvis Bortfjærelse der maatte være tilstrækkelig Anledning. § 12. Han fører alt Opsyn som vedkommer Skolens og Opdragelsesanstaltens Økonomi, og paaseer, at Økonomus, Oldruen og Sygevarteristen i denne Henseende opfylde deres indgaaede Forpligtelser. Det er hans Pligt jævnlig at tage Plads ved Elevernes Spisebord. § 13. Endvidere paaseer han ogsaa, at det til Skolen og Opdragelsesanstalten i dens forskjellige Afdelinger anskaffede Inventarium og reglementerede Fornødenheder have af god Kvalitet, og at dermed sparsommeligen og ordentligen omgaaes. Han har derfor betimeligen at foranstalte, at de i saa Henseende fornødne Indkjøb, eller den Istandsættelse af Inventarier som han eragter tjenlig, skeer paa en saa sparsommelig Maade som Materialernes eller det udførte Arbejdes forsvarlige Bæftaendighed tillader. Forsaavidt nogen Reparation eller ny Anskaffelse for Akademiets Regning er foranlediget ved skjodesløs Fremgangsmaade eller Overlast, drager han den eller de Skyldige til Ansvar til Skadens Erstatning og paaseer, at saadanne Erstatningssummer indbetales i Akademiets Kasse. § 14. Naar i Mellemtiden mellem den aarlige almindelige Reparation, som foretages efter Syn og Approbation, og den næste almindelige Reparationstermin smaa Ubedringer blive fornødne paa Døre, Vinduer og deslige i den Del af Stiftelsens Bygninger der hører under Skolen og Opdragelsesanstalten, henvender Rektor sig desangaaende direkte til den Embedsmand som har Inspektion med Akademiets Bygninger. Om Forandringer eller Reparationer af større Betydning, som i samme Mellemtid maatte vise sig nødvendige, gjør han derimod Indstilling til Direktionen. § 15. Udgifter der vedkomme Skolen og Opdragelsesanstalten anviser Rektor, efter de til enhver Tid for hans Bemyndigelse i saa Henseende givne og gjeldende Regler, til Udbetaling af Akademiets Hovedkasse af vedkommende Konti paa de for Akademiet aarligen allernaadigst approberede Budgetter. § 16. Dersom Rektor udenfor Ferietiden ønsker at være fraværende fra Skolen og Opdragelsesanstalten paa flere Dage, har han at anmelde dette for Direktionen, og, naar han ved saadan Fraværelse eller ved Sygdomstilfælde er hindret fra at varetage sine Forretninger, overdrager han til den af Adjunkterne som han anseer dertil for bedst skiftet, at udføre de Rektor paaliggende Pligter. Denne overtager da Rektors Pligter paa eget Ansvar, dog saaledes at Intet af Vigtighed foretages naar det uden Skade kan udsættes.

III. Adjunkterne. § 17. Adjunkterne give Undervisning, Enhver i det eller de ham anviste Fag og Timer efter den approberede Undervisningsplan og Lektionstabel. De bør hver for sig bidrage til, at Alt holdes i Orden og god Skik, og naar de bemærke Noget som strider

derimod, er det deres Pligt derom at underrette Rektor. Ogsaa ere de baade berettigede og forpligtede til ikke alene i deres Undervisningstimer, men ogsaa udenfor samme, ved mødende Lejligheder at vise Eleverne og de Skoleføgende Disciple tilrette, naar de afvige fra det der er dem foreskrevet. Naar i Tilfælde af Forseelse de i Reglerne til Sagttagelse af Eleverne og de Skoleføgende omtalte mildere Midler skulde findes aldeles utilstrækkelige, og navnlig naar nogen Eleve eller Skoleføgende viser Opsættighed eller Trodsighed mod en Lærer, er denne berettiget til øjeblikkeligt og paa Stedet at revse ham med forpørlig Straf, dog med Sindighed og uden at røbe Hidighed eller Bitterhed. § 18. De Timer som enhver Lærer tildeles, er det hans Pligt nøjagtigen at varetage og ubelukkende at anvende til Disciplenes Undervisning, samt saaledes med sin Formand og Eftermand at afværge, at ingen Klasse sidder ledig, hvorved lettelig forvoldes baade Tidsspilde og Uorden. Den ham anviste Time maa Ingen ombytte uden Rektors Samtykke. § 19. Naar nogen Lærer ved Sygdom eller andet uundgaaeligt Forfald hindres fra at varetage sine Forretninger, paaligger det ham, saa betimeligt som muligt at melde saadant for Rektor, som da drager Omsorg for, at en Anden træder i hans Sted. Hvis han ønsker at rejse bort paa længere Tid end 8 Dage, maa Tilladelse søges hos Direktionen og med Ansøgningen følge Rektors Erklæring om, hvorledes Timerne besørges. Ingen Lærer maa unddrage sig den gjensidige Pligt at overtage Forretninger for en anden. § 20. Dem blandt Adjunkterne som tillige ere opsigtsførende, paaligger det at have det specielle Tilsyn med Elevernes Opdragelse. De spise med dem til Middag og Aften, og bør overhovedet saavidt muligt være tilstede hos og sammen med dem, og navnlig idelig vaage over, at disse i og udenfor Akademibygningen opføre sig som de bør, og naar de finde Noget derfra afvigende, da formane, advare og irettesætte. Ligeledes have de Tilsyn med, at Eleverne hensigtsmæssigt anvende deres Forberedelsestimer i de dertil bestemte Værelser. Naar det behøves, ere ogsaa den eller de Adjunkter som boe udenfor Akademibygningen pligtige at tage Del i saadant Opsyn. § 21. Hvorledes Opsigtstiden fordeles mellem de opsigtsførende Adjunkter, saaledes at de deri ligeligen deltage og afværge, afgjøres af Rektor, saaledes som han finder det mest hensigtsvarende ialmindelighed og bekvemlest i det Hele og for Enhver især. § 22. Det tillades ikke de i Akademibygningen boende Adjunkter at have hos sig nogen Skoleføgende Discipel enten mod Betaling eller gratis, ligesom det ogsaa skal være disse saavel som de øvrige Adjunkter forbudt, mod Betaling at meddele Elever eller Skoleføgende privat Undervisning.

IV. Kunstlærerne. § 23. Lærerne som give Undervisning i Kunster og Legemsøvelser, hvilke, hvad deres Forretninger paa Skolen angaaer, ere Rektor subordinerede paa samme Maade som Adjunkterne, have de samme almindelige Rettigheder og Forpligtelser som for Adjunkterne ere fremsatte i §§ 17, 18 og 19, men iøvrigt have de ingen særegne Opførelsesforretninger udenfor de dem anviste Timer. Dog bør Musiklæreren saavidt muligt være tilstede naar Morgenlovsangen holdes. § 24. Undervisning i Instrumentalmusik nyde de skoleføgende Disciple ikkun mod særlig Betaling, efter Overenskomst med Musiklæreren, hvorimod denne Undervisning meddeles uden Betaling til dem af Eleverne som Rektor efter Overlæg med Musiklæreren finder dertil at have et godt naturligt Anlæg.

V. Lærersforsamlingerne. § 25. Maanedlig paa en bestemt Dag, eller oftere, naar Rektor finder det fornødent, holdes, udenfor de bestemte Undervisningstimer, Lærersforsamling, i hvilken samtlige Skolens Lærere ere pligtige at møde. I disse Forsamlinger meddeler Rektor Lærerne, hvad han finder tjenligt til Skolens og Opdragelsesanstaltens Løb, og overvejer med dem de Gjenstande som efter deres Natur kræve Behandling i en Forsamling af Lærerne, hvad enten de angaae Undervisningen og Opdragelsen ialmindelighed, eller enkelte Elever eller Skoleføgende isærdeleshed. Om de Gjenstande som særligt angaae Opdragelsesanstalten, holder han egne Konferencer med de paa Stiftelsen boende Adjunkter. § 26. Dersom nogen Lærer ønsker nogen Gjenstand af Bigtighed overvejet i det maanedlige Lærermøde, anmelder han det forud for Rektor, for at denne kan have Tid til at indhente de fornødne Oplysninger. § 27. Det er en Selvfølge, at Ingen maa meddele hvad der i en Lærersforsamling debatteres og derhos eragtes at skulle holdes hemmeligt. § 28. Det Væsentlige af de Gjenstande af nogen Bigtighed som i disse Forsamlinger overlægges eller forhandles, bliver at indføre i en dertil indrettet Protokol. Den yngste tilstedeværende Adjunkt fører Pennen. Det saaledes Indførte oplæses derefter og underkastes af Rektor og øvrige tilstedeværende Lærere. § 29. De i disse Lærersforsamlinger behandlede Sager afgjøres af Rektor alene, med mindre Sagen er af den Bigtighed, at han finder det fornødent at indstille den til Direktionens Afgjørelse. Den eller de dissenterende Lærere kunne lade deres Dissens og dens Grunde kortelig tilføre Protokollen, eller vedlægge denne en omstændeligere Udvikling af samme.

VI. Examina. § 30. Aarlig holdes 2 Examina for at prøve Elevernes og de Skoleføgendes Fremgang i Sprog og Videnskaber. Den ene, i Slutningen af Februar Maaned, er privat og holdes i Nærværelse af Rektor og de Lærere der som Censorer dertil blive valgte, eller iøvrigt have Lyst og Lejlighed til at overvære Prøven. Den anden, i Slutningen af Juli Maaned, er offentlig. Til denne sidste indbydes ved et Program, der indeholder Skolefærdigheder, som meddeles af Rektor, og i Forbindelse dermed, saavidt muligt, en af Rektor eller en af Skolens Lærere forfattet videnskabelig Udarbejdelse. Efter Karakteren ved Examen i Februar, som kaldes Halvaarsexamen, kan Opflytning kun skee fra Plads til Plads i samme Klasse. Efter Karakteren ved Examen i Juli eller Hovedexamen skeer Opflytning fra Klasse til Klasse. § 31. Saavel Halvaars- som Hovedexamen bestaaer af en mundtlig og skriftlig Prøve, saaledes indrettet, at en nøjagtig Kundskab om Disciplenes Fremgang i de forskjellige

Sprog og Videnskaber, som i Akademiets Skole læres, derved kan opnaaes. Rektor bør, saavidt muligt, være tilstede ved de mundtlige Prøver og paasee Overholdelsen af den fastsatte Examensorden. Han besørger Karaktererne uddragne af Censuren og derefter indførte i Examensprotokollen. Af de enkelte Specialkarakterer for Sprog og Videnskaber udtrages en Hovedkarakter. § 32. Themata til de skriftlige Examensprøver ved Skolen opgives enten af Rektor, eller med hans Samtykke af vedkommende Lærer i Faget, som da nogle Dage før Examen tilstiller Rektor samme. I enhver Klasse udarbejde og besvare alle Disciple et fælles Thema. § 33. Rektor har, forsaavidt han er tilstede ved den mundtlige Examen, Ret til at bestemme Examinationsgjenstandene saavel i Sprog som i Videnskaber, hvilke ellers i Reglen bestemmes af den blandt de tilstedeværende Censurer i hvis Fag der examineres, eller ialtsald af den i Anciennitet ældste tilstedeværende Lærer. Dette skeer ved Examinationen i Sprog ved Opgivelsen af visse Stykker af de læste Skrifter, og ved Examinationen i Videnskaber ved Opgivelsen af en vis bestemt Materie eller af en vis Paragraf i den ved Examinandernes Undervisning brugte Lærebog. § 34. Umiddelbart efter den aarlige Hovedexamens Tilendbringelse afholdes en almindelig Konference af Rektor og de øvrige Lærere angaaende Disciplinens Translokation, hvorom Rektor, hvis han finder det fornødent, isørvejen kan indhente Lærernes skriftlige Erklæringer. Ved denne Konference gjøres enhver Discipels Modenhed og Sæder til Gjenstand for Overvejelse og samtlige Læreres mundtlige Diskussion, for at sætte Rektor paa det fuldkomneste istand til at bedømme Sagen, hvorefter han, enten i samme Lærermøde eller ifølge senere nøje Overvejelse, bestemmer, hvorledes Opskyning eller Omflytning skal skee og derom underretter samtlige Lærere forinden den offentlige Rundgjørelse af Examens Udfald. § 35. Naar saavel enhver Discipels Karakter i de enkelte Rubriker og Hovedkarakter ved Hovedexamen ere bestemte, som og, ved den Afgjørelse efter forudgaaende Forhandling i Lærermødet som i foregaaende Paragraf er ommeldt, enhver Discipels Plads i vedkommende Klasse er bestemt, meddeles derom Underretning ved den offentlige Højtidelighed i Anledning af Translokationen. § 36. De Attester om Examens Udfald som skulle meddeles enhver enkelt Discipel til Underretning for hans Forældre eller Børge, udfærdiges stematist og underskrives af Rektor alene. De indskrænke sig til at angive Vedkommendes Specialkarakterer og Hovedkarakter samt ialmindelighed at betegne hans Flid og Sædelighed. Derimod maa Intet offentligen yttres om Nogens bedre eller slettere Naturgaver, om hvilke Lærernes Dom bedst egner sig til privat Meddelelse fra Rektor til vedkommende Forældre eller Børger, og det saaledes, at de enkelte Læreres Bedømmelser ikke hver for sig meddeles. § 37. I Kunster og Hærdigheder aflægges den aarlige Prøve af Eleverne og de Skolesøgende paa den Tid og Maade som af Rektor hver Gang nærmere bestemmes. I de til Vinteren isærdeleshed bestemte Legemsøvelser aflægges Prøve om Foraaret. I Svømning, Musik og Tegning paa samme Tid som Hovedexamen ved Skolen afholdes. § 38. Spørgsmaalet om Disciplinens Modenhed til at gaae over til den akademiske Undervisning afgjøres af Rektor, efter Overvejelse af de skriftlige Erklæringer som han har indhentet fra samtlige Lærere i øverste Klasse og for Eleverne tillige fra de paa Opdragelsesanstalten boende Adjunkter. Det staaer da de dissenterende Lærere frit for at lade deres Mening, naar den er afvigende fra den af Rektor tagne Bestemmelse, være sig om en Discipels Dimission eller dennes Opsættelse, tilligemed Grundene til samme tilføre den Protokol som i Lærersamlingerne holdes, hvorefter de blive uden alt Ansvar i denne Henseende.

Regler til Jagttagelse af Eleverne og de Skolesøgende i Sorø Akademi's Opdragelsesanstalt og Skole.

(Udfærdigede af Direktionen under 15de Juli 1843.)

§ 1. Det forudsættes, at Eleverne og de Skolesøgende, som nu ere antagne eller herefter antages i Sorø Akademi's Skole og Opdragelsesanstalt, ere ved foregaaende god Opdragelse anførte til hvad godt og anstændigt er, og som Ynglinger af saadan Opdragelse og af sand Væresfølelse paaligger det dem stedse at vise sig. § 2. Alt hvad dem af Skolens Rektor og de øvrige dem foresatte Lærere befales, have de at holde sig efterrettelige, uden derimod i Ord eller Udfærd at yttre nogen Uvillie, og altid at erindre sig, at Lydighed mod Foresatte og Lærere er for Ungdommen en Hovedpligt. § 3. Ved Siden af saadan Lydighed er Flid i Studering, Renhed i Sæder, Tæfkeligbed i udvortes Anstand, Beskedenhed og Sanddrubed i Tale, Forligelighed mellem hverandre indbyrdes, Høflighed mod Alle, det hvorpaa de stedse have at hende deres Opmærksomhed, og hvori de skulle søge stedse mere og mere at vinde Fremgang. § 4. Den af Rektor trufne Fordeling af Tiden mellem Skoleundervisning, Arbejde paa egen Haand og Forfrisknings- eller fritimer, have Eleverne nøje at iagttage, saa at de punktligen indfinde sig ved enhver Beskæftigelse til den foreskrevne Tid. § 5. Under Undervisningen skulle de være rolige og agtpaaagivende, paa det at samme ikke skal forsejle sin Hensigt. § 6. I hver Klasse er En af Disciplene ugevis og stiftetvis Ordensbur. Han indfinder sig derfor i Klassen naar samme aabnes om Morgenen Kl. 7, 40', og forlader den ikke før det ringer til Lovsang. Ligeledes er han tilstede i Klassen i Frikvarteret, og 10 Minuter før Kl. 3 om Eftermiddagen. Det paaligger ham, naar Læreren ikke er tilstede, at vaage over Orden, og paasee at Intet beskædiges ved Bemaling, Indskæring eller deslige. Skeer nogen saadan Skade, bør han strax anmeldte det for vedkommende Lærer, da han ellers selv drages til Ansvar derfor. § 7. Til Ophold udenfor Undervisningstiden, ligesom ogsaa til Selvbefkæftigelse, være sig ved atter at gennemgaae det som paa Skolen er forklaret, eller

ved Udenadslæren, eller ved at affatte forefættene Udarbejdseller paa egen Haand, anvises Eleverne visse Kamre, til et bestemt Antal i Fællesskab. § 8. Søndagen udenfor Præparations-tiden og Kirketiden, og Fritimerne om Søndedagene maae Eleverne anvende til deres Fjernøjelse. Det er dem da tilladt at fornøje sig med Boldspil eller deslige, og at foretage smaa Spadsereture paa de nærmeste Spadsereture omkring Akademiet; men til længere Vandringer, til at fære, ride eller roe ud eller til Besøg i Byen eller til Udeblivelse fra Mønsting o. s. v., maae de altid indhente speciel Tilladelse af vedkommende Adjunkt. Tilladelse til at dispenseres fra Kirkegang, eller til at udeblive over den reglementerede Sengetid, søges hos Rektor. At svømme og løbe paa Skøjter er ikke tilladt uden paa de dertil bestemte Tider og under Gymnastiklæreren's Opsigt. Fra den almindelige Tilladelse til at bruge Fritiden undtages de som ved Mangel paa Fuld eller flet Opførelse have gjort sig uærdige til saadan Opmuntring. Af Harens Jord uddeles Stykker til de Elever som have lyst til at beskæftige sig med at dyrke Blomster. Har en Eleve modtaget et saadant Stykke Jord, er det, saafremt han ønsker at beholde det til Brug, hans Pligt at dyrke det og holde det i Orden. § 9. De Elever som have Kamre tilfælles skulle altid enigen holde disse Kamre i Orden, saaledes at enhver Ting til enhver Tid er paa sit Sted, til hvilken Ende Enhver har sine ham anvisede Gjemmer. Den af Eleverne i ethvert Kammer som Rektor, med Hensyn til Alder, Sindighed og Sædelighed, sætter til at have Opsyn over saadan Orden, paaligger det at vaage over, at den ene ikke ved utidig Snak eller anden Støj forstyrrer den anden, at ikke Elever fra andre Værelser enten i Grindere eller i andre Hensigter overløbe i Aftenstunden m. v. Ligeledes skal han under de opsigtsførende Læreren's Tilsyn paasee, at Stabe, Borde, Stole og andre Møbler samt Vin-duer og Døre ikke beskadiges ved Bemaling med Blæk eller Farver eller ved Indfæring af Navne og deslige. Skee nogen saadan Skade, da bør han strax anmelde det for vedkommende Lærer. Kan Gjerningsmanden ikke opdages, da erstattes Skaden af alle Værelsets Elever. Skulde det skee, at Kammerdurens Grindringer ikke blive agtede, da maa han ikke paa egen Haand affstraffe den Overhørig, men han henvender sig til en af Lærerne for at denne kan undersøge og afgjøre Sagen. Overhøvedet bør Kammerduren ikke tiltage sig nogen upassende Myndighed, eller tillade sig nogen haard Medfart, især mod de Mindre og Svagere. Dem som have Kamre tilfælles med ham, paaligger det at følge hans Paamindelser til Ordens og Stilhed's Overholdelse, da han af Lærerne er bestykket til at paasee dette i deres Gravarelse. § 10. Dersom Eleverne ønske at tilbringe Fritiden paa deres Værelse, da staaer dette dem frit for, men deres Tidsfordriv der maa ikke være af støjende Art. Det er dem tilladt at more sig med Skakspil, Damspil og andre deslige Morfabsspil, men ikke med Kort- eller Terningspil; ligeledes med Musik, Sang og deslige; men ingen Anretning med Spise- eller Drickvarer, Bagværk, Slikkerier o. s. v., ingen Brug af Tobak, ingen Rydelse af stærke Drikke, intet Spil om Penge maa finde Sted. Ligeledes advares de paa det Alvorligste mod Spøg med Jld og Lys, med Krudt og andre brændbare Materier. Det sidste, saavelsom Skydegevarer og andre farlige Instrumenter, maa ikke findes i deres Værelse. § 11. Eleverne skulle afholde sig fra alle Værelser paa Akademiet, undtagen dem som anvises til deres Afbenyttelse, ligesom ogsaa fra alle til Økonomien hørende Bygninger. § 12. Saafremt nogen Eleve ved Stødsløs eller uforfægtig Omgang med Akademiet's eller Spiseværelsets Inventarium beskadiger dette, eller ituslaaer Ruder og deslige, da bør Istandsættelsen skee for hans Regning eller Skaden af ham betales. Skulde den Skyldige ikke kunne opdages, da bør Istandsættelsen eller Anskaffelsen fordeles enten paa dem der have det Kammer og den Klasse fælles hvori Skaden er skeet, eller, hvis det er andetsteds, efter Omstændighederne paa samtlige Elever, alt efter Rektors Bestemmelse. § 13. Det Tøj som enhver Eleve bringer med sig til Akademiet, eller der siden erholder, har han at paapasse, saa at intet forvantes. Enhver Eleve skal efter vedkommende Læreren's Anvisning holde Bog over sit Tøj. Ingen maa deraf sælge eller bortbytte noget til andre Elever eller Andre. Enhver foregaaet Handel eller Foretagende i saa Henseende er ugyldig. Ligesaa bør enhver Eleve under den daglige Brug omgaaes omhyggeligt og varsomt med sine Klæder, Pinned m. v., at intet deraf beskadiges; og skulde ved et eller andet Tilfælde noget af Tøjet komme til Skade, da har han ufortøvet at anmelde saadant for vedkommende Lærer, af hvem det foranstalles, at det, hvis Skaden er mindre betydelig, uophødelig forbedres, og hvis den er mere betydelig, enten bekostes behørig istandsat, eller hvis det skulde befindes ubrugeligt, kasseres og ved nyt erstattes. Af vedkommende Lærer eftersees til sine Tider Elevernes Kamre og Gjemmer, at Klæder, Bøger m. v. der kan være i tilbørlig Orden. Ligeledes paasees af ham, at Elevernes Tøj, naar de i Ferierne rejse hjem, bliver ordentligt indpakket, og at enhver Eleve har med sig en Liste over det Tøj m. v. han faaer med paa Rejsen. § 14. Ingen Eleve maa tage Noget paa Kredit. Med de Lømpenpenge over hvilke det tillades Eleverne at raade bør de omgaaes sparsomt og fornuftigt. De som handle med Frugt eller deslige maae ikke komme op i Akademiet's Gange eller Værelser. § 15. Ved Spisebordet have samtlige Elever at holde behørig Orden og Bordstif. § 16. De Personer som af Rektor ere antagne, eller herefter antages, til at gaae Eleverne tilhaande ved Spisning, Klæders og Fodtøjs Idenholdelse o. s. v., have de at begegne anstændigen, ikke tiltale med bydende Tone, men ej heller med upassende Fortrolighed. Med Spiseværelsets Tjenestefolk have de aldeles ikke at befatte sig. § 17. Om de Karakterer som Eleverne og de Skoleføgende erholde for Fuld og Sædelighed, underrettes maanedligen deres Forældre eller Bærger. Til samme tages Hensyn, naar der er Spørgsmaal om en Discipels Opfyldning i Skolen. Ikke alene Kundskaber, men ogsaa gode Sæder udfordres for at stige fra Klasse til Klasse og fra Plads til Plads i samme Klasse, saa at, dersom Nogen endog ved sine erholdte Karakterer

for Flid og Fremgang i Kundskaber kunde blive opflyttet, maa han dog staae tilbage, saafremt han ikke tillige har gode Karakterer for Sædelighed; thi stedse skal ligesaa meget sees paa gode Sæder som paa Kundskaber. § 18. Dersom Nogen gjør sig skyldig i Forseelser eller Forsømmelser, vil han, foruden at han i Forhold til sine Forseelser taber i Agtelse og Tillid, ogsaa blive nægtet lige Friheder og Behageligheder med dem som tilbørligen opfyldte deres Pligter. Til store Forseelser eller Laster formodes ikke Nogen at nedværdige sig. Skulde dette nogen- sinde befinde, ville de nødvendige og alvorligere Midler derimod blive anvendte. § 19. Den Eleve som altid lader det være sig magtpaaliggende at opfyldte sine Pligter, vil derved ikke blot af Forefatte og Lærere blive vist fortrinlig Agtelse og Tillid, men tillige ved givne Lejligheder udmærket fremfor de mindre Sædelige, saasom ved Opflytning, naar hans Fremgang i Kundskaber tillige svarer dertil o. s. v., ligesom ogsaa mere Frihed vil blive tilstaaet ham til at være paa egen Haand i Familiefelskaber, naar saadanne tilbyde sig, og deslige. Naar Nogen derimod gjør sig skyldig i Forseelser, og ikke villigen lader sig rette ved sine Læreres Formaning og Advarsler, kan han som Følge heraf vente sig: at han sættes tilbage i Klasserne, at han holdes under ideligere og nøjere Opsigt end forhen, at ham tillades færre Forfristnings- og Fritimer, at ham for længere eller kortere Tid nægtes Udgang til Familiefelskaber, at ham ved fortsatte eller gjentagne Forseelser gives alvorligere Advarsler, Irettesættelser og Kexselsler, og at, hvis alt dette skulde være forgæves, da derom af Rektor indberettes til Direktionen til nærmere Bestemmelse om, hvad videre med ham kan foretages og om han bør bortføres fra Akademiet. § 20. De Skoleføgende fra Sorø By som faaer Udgang til Akademiets Skole, uden at være dens Elever, tage Del med disse i Undervisningstimerne. De have derfor at indfinde sig paa Skolen til rette Tid, dog ikke tidligere end Kl. 7½ om Morgenens og 10 Minuter før 3 om Eftermiddagen. Fra Skoletimerne begive de sig umiddelbart til Kunstøvelserne. Ligeledes bør de møde til rette Tid til Kirkegang. I Sygdomstilfælde meldes deres Udeblivelse fra Skoleundervisningen, Øvelserne og Kirkegangen itide til Rektor; af andre Grunde maae de ikke udeblive uden Rektors Tilladelse. Naar Elevernes Præparationstid begynder, forlade de Akademiets Bygning og Legepladser. Til og fra Skole gaae de rolig og sømmelig. § 21. Udenfor Skolen bør deres Forhold ikke stride mod de for Eleverne gjældende almindelige Regler; de maae derfor afholde sig fra de Fornøjelser og Nydelsler som ere disse forbudne, og som maae ansees for upassende for en Skolediscipel. § 22. De Skoleføgende ere samme Skoledisciplin undergivne som Eleverne, saa at, hvis de gjøre sig skyldige i Overtrædelse af de for disse foreskrevne Regler, irettesættes eller straffes de efter samme Regler som Eleverne, og i fornødent Tilfælde udelukkes de af Skolen. § 23. Naar Eleverne om Morgenens ere blevene vækkede, hvilket bør skee om Sommeren Kl. 5 og om Vinteren Kl. 6, bør de i Overværelse af den vedkommende Lærer vasse og klæde sig m. v. Dertil bør ikke anvendes mere end en halv Time ialt. Naar Paaklædningen m. v. er fuldenbt, fremstille Eleverne sig til Mønstring i Lovsangsalen. Fra Mønstringen begive de sig til Spisestuen, hvor Frokosten gives, og dernæst paa deres Værelser for at forberede sig paa deres Lektier. Naar Kloffen derefter lyder til Lovsang, forsamle de sig alle i Lovsangsalen, hvor de i opstilt Orden atter mønstres af den vedkommende Lærer. Efter Lovsangen begynder Undervisningen i Klasserne. I Fritvarteret uddeles Melleminad i Spisestuen. Naar Timen mellem 12 og 1 ikke har anden Bestemmelse, f. Ex. til Gymnastik, Tegning og Musik, betragtes den som Fritid. Kl. 1 spises til Middag. Men forinden Eleverne gaae tilbords, mønstres de atter af den vedkommende Lærer, saavel i Henseende til Renlighed som til Orden i Paaklædning m. v. Efter Bordet have Eleverne Frihed til Kl. 2, og skulle isøvrigt anvende Tiden indtil Undervisningen om Eftermiddagen begynder, til Forberedelse paa de dem foresatte Pensar. Naar Skoletiden er forbi Kl. 5 have de Frihed, forsaavidt de ikke have Undervisning i Gymnastik, Dands eller Svømning, indtil Præparationstiden, der om Sommeren er fra 6—8, eller, efter Omstændighederne ½ Time mindre, og om Vinteren fra 6—8½. Lørdag Aften finder ingen Præparationstid Sted, hvorimod Eleverne forberede sig Søndag Morgen til Kl. 9 med 20 Minuters Ophold før Kl. 8. Naar Kloffen lyder til Aftensmaaltid Kl. 8 eller 8½, indfinde sig Alle ufortøvet i Lovsangsalen, hvor samme Orden iagttages som ved Middagsbordet. Tiden fra Aftensbordet til Sengetid er ordentligvis Fritid. Kl. 10 er den reglementerede Sengetid, fra hvilken Regel kun ved særdeles Lejligheder Afvigelse finder Sted. § 24. En bestemt Del af Eleverne og de Skoleføgende skal hver Søndag indfinde sig i Lovsangsalen Kl. 9½ til Kirkegang. § 25. Om Sommeren kan en Eftermiddag hver Maaned anvendes til korte Skovrejser, hvorved Eleverne under Lærernes Opsigt kunne fornøje sig paa passende Maade med de Skoleføgende. Ved saadan Lejlighed kan ogsaa foretages Fuglefydning med Bue, dog at Udgiften til Redskaber og de ved slige Lejligheder brugelige Præmier besvires af de Deltagende.

I Skolens specielle Undervisningsplan er fra det ny Skoleaars Begyndelse foregaaet en temmelig væsentlig Forandring, efter et af den konstituerede Rektor indgivet af Direktionen approberet Forslag, ifølge hvilket der nu ikke begyndes paa det latinske Sprog i de nederste Klasser, men først i 3die Klasse, men da med et forøget Timeantal, ligesom der med Fransk først begyndes i 2den Klasse, saaledes at der i nederste Klasse alene begyndes med Dansk og Tyssk. Denne Forandring er motiveret dels derved, at det antoges at være en rigtigere Methode,

saaledes at begynde med det Lettere og kun med et enkelt af de fremmede Sprog, og først gradvis at gaae frem til det Vanskeligere, og at der paa denne Maade bedre kunde lægges en fast Grundvold for den senere Sprogundervisning, dels ved at derved den Fordel vandtes, at Realdisciplene, som i de tre nederste Klasser have aldeles fælles Undervisning med de studerende Disciple, ikke som hidtil behøvede i de to nederste Klasser at anvende betydelig Tid paa Latinen og derved maaske standses i deres Fremgang i de øvrige for dem vigtigere Fag. Endvidere skal der efter den ny Plan i hver af de tre øverste Klasser gives to ugentlige Timer i Naturhistorien istedetfor som hidtil kun en, idet Rektor yttrede den Overbevisning, at denne Undervisning, hvis den skal føre til nogen sand Nytte, ikke kan nøjes med et ringere Timeantal end 2.

Til nærmere Oplysning meddeles den ny Timetabel, saaledes som den fra 1ste September allerede er iværksat i nederste Klasse, og efterhaanden og saasnart muligt vil blive iværksat i de øvrige Klasser, idet det hidtil gjeldende Timeantal til Sammenligning er opstillet ved Siden af.

Hidtilværende Timetabel.

Ny Timetabel.

Færefag.	Timeantal i de enkelte Klasser.							Timeantal i de enkelte Klasser.						
	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Summa.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Summa.
Dansk	2	3	2	3	4	5	19	2	2	2	2	5	8	21
Latin	8	8	8	7	7	7	45	9	10	10	10	2	2	39
Græsk	4	5	4	2	2	2	13	4	4	5	2	2	2	13
Fransk	5	5	4	4	4	2	24	4	4	4	4	6	2	22
Tysk	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	4	4	20
Engelsk	2	2	2	2	2	2	6	2	2	2	2	2	2	6
Religion . . .	3	2	2	2	2	2	13	3	2	2	2	2	2	13
Mathem. og Regning . . .	3	3	3	6	4	4	23	3	3	3	4	4	5	22
Hist. og Geogr	5	4	5	5	5	5	29	4	4	3	5	5	6	27
Naturhistorie .	1	1	1	2	2	2	9	2	2	2	2	2	2	12
Skrivning . .	2	2	2	3	3	4	10	2	2	2	2	4	5	11
Tegning . . .	2	2	2	1	2	2	7	2	2	2	2	2	2	6
Tilsammen	36	36	36	36	36	36	216	36	36	36	36	34	34	212

— Nogen Forandring i den for Eleverne reglementerede Dragt er foregaaet, ifølge Forslag fra den konstituerede Rektor, som forestillede, at de reglementerede Trojer med Skjoder baade vare ufladelige for de mindre Disciple og nuomstunder gaaede af Brug for Smaadrenge, saa at Eleverne, naar de kom andetsteds hen, havde et gammeldags og paafaldende Udseende, medens dette Snit tillige gjorde Trojen ikke lidet dyrere; han foreslog derfor, at det maatte tillades Eleverne at bære deres blaa Trojer enten runde eller med Skjoder, hvoraf Følgen sandsynligvis vilde blive, at de mindre vilde vælge de nu brugelige runde eller korte Trojer, de ældre derimod med Skjoder, hvilken Forskjel syntes aldeles uvæsentlig. Ved Skrivelse af 6te Maj tillod Direktionen derefter, at de reglementerede Trojer herefter maatte bæres enten runde eller med Skjoder.

— Ligeledes er nogen Modifikation bestemt i Henseende til den Mellemmad som gives Eleverne om Formiddagen Kl. 10. Det var i Spiseværtens Instrux foreskrevet, at der til den anførte Tid skulde gives hver Eleve 5 Lod Hvedebrød, f. Ex. Fransbrød uden Smør, men da dette befandtes at være en meget tør Kost, var man i den afdøde Direktors Tid kommet overens med Spiseværtens om, at han skulde levere et Lod mindre daglig, men da Kryderbrød, og Elevernes Mellemmad bestod saaledes nu kun af 4 Lod, hvilket syntes en vel ringe Kvantitet for Børn i Opvært; Eleverne vare ogsaa af samme Mening, og de fleste købte derfor tillige for deres egne Penge Brød af Koner som indfandt sig i Akademibygningen, hvilket ogsaa syntes mindre passende. Efter den konstituerede Rektors Forslag bifaldt Direktionen derfor ved Skrivelse af 30te September, at der til Elevernes Mellemmad om Formiddagen istedetfor 4 Lod maatte gives 6 Lod Kryderbrød. Den Forhøjelse i Spiseværtens Betaling som heraf blev en Folge udgjør 176 rb. 64 ff. aarlig.

— En ikke uvæsentlig Forandring er dernæst at berette i Henseende til de til den egentlige Opdragelse henhørende Forretningers Fordeling mellem de 3

saakaldte opsigtsførende Adjunker, hvilke det nærmere Opsyn med de paa Akademibygningen boende Elever er overdraget. Da den ved den physiske Opdragelse ansatte Assistent i længere Tid formedelst vedvarende Svagelighed ikke har kunnet varetage sine Forretninger, have ogsaa disse mod særlig Godtgjørelse været udførte af bemeldte Adjunker; men da det fandtes særdeles hensigtsmæssigt, at den Del af disse Forretninger som angaaer den specielle Opsigt med den ydre Orden og Renlighed, saavel i Akademibygningens forskellige Dele som i Elevernes Tøj og Klæder, kunde koncentreres hos en Embedsmand alene, ere med Direktionens Tilladelse i Skrivelse af 29de Apr. 1843 til En af bemeldte Lærere, Adjunkt *Sibbern*, som selv hertil var villig, samtlige ovennævnte Forretninger overdragne, saaledes at han tillige har at affatte alle Lektionstabeller og Examensstemata m. v., medens samtlige øvrige med Inspektionen og Opdragelsen forbundne Forretninger hveris og delvis udføres af de øvrige paa Akademiet boende Adjunker, for Tiden *Hansen*, *Liebenberg*, *Jørgensen* og *Povelsen*.

— Hvad endelig angaaer Skolens Inventarium og Apparater, ere tvende meget væsentlige Forbedringer i 1843 skete, ved Anskaffelsen af et nyt Pianoforte ved Sangundervisningen og en ny Badebro ved Svømmeundervisningen.

Da det ved Sangundervisningen hidtil benyttede Instrument var saa gammelt og i en saadan Tilstand, at det ikke længere kunde opfylde sin Hensigt, og den konstituerede Rektor derfor havde foreslaaet, at et nyt og bedre maatte anskaffes, blev det paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling under 5te Maj allernaadigst tilladt, at der istedetfor samme maatte anskaffes et nyt taffelformigt Pianoforte af *Marschalls Fabrik* for en Sum af 340 rb.

Anskaffelsen af et nyt Badehus havde allerede siden 1842 været paatænkt, da det gamle var saa forfaldet, at det antoges at maatte opføres ganske af nyt tilligemed en Svømmeslaade, hvortil derfor en Sum af 1500 rb. var bleven opført paa Akademiets Budget for 1843. Efter en i dette Aar modtaget Betænkning fra den konstituerede Rektor efter Overlæg med Hofbygmester *Statsraad Koch*, fandtes det dog, at denne Foranstaltning ikke var aldeles nødvendig, og at en betydelig Del af nysnævnte Bekostning kunde spares, ved nemlig alene at give Badehuset med tilhørende Svømmebro en Hovedreparation, medens den til Badehuset hørende Badebro gaves en Forlængelse af 17 Alen af dens hidtilværende halve Brede og en dertil sig sluttende Sidebro af samme Længde og Brede, saaledes at begge Broer, lagte paa Pæle, kunne i Forening danne et Bassin for de Svømmende. Dette Forslag blev af Direktionen approberet under 27de Maj, og overensstemmende dermed blev Forandringen iværksat for en Sum af ialt 1050 rb. 59 ff.

I Akademiets Lærerspersonale ere siden den derom sidst meddelte Beretning (*Aktb. Tidb. IV S. 460 ff.*) meget betydelige Forandringer foregaaede.

Ved Dødsfald har Akademiet tabt tre af sine Lærere, Lektor i Botanik og Mineralogi Dr. Phil. *Jakob Hornemann Bredsdorff*, som døde den 16de Juni 1841 i sit 52de Aar, efter at have tjent ved Akademiet siden Foraaret 1828, Direktør Dr. Theol. *Georg Holger Vaage*, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, død den 11te Decbr. 1842, 49 Aar gammel, udnævnt til Direktør i Januar 1837, og Lektor i Mathematik og Astronomi *Ole Valentin Rielsen*, død 5te Februar 1843 i sit 68de Aar; han hørte til Akademiets ældste Lærere, idet han var udnævnt til Lektor d. 23de Juli 1822.

Ved Entledigelse er afgaaet Musiklæreren Organist *Frederik Volff Carl Pedersen*, som under 23de Juni 1843 blev paa Grund af Svagelighed meddelt Afsked i Naade og med Pension; ogsaa han var en af Akademiets ældste Lærere, udnævnt den 5te September 1822.

Ved Befordring til andet Embede ere i 1843, foruden at som ovenanført Dr. *E. S. C. Bojesen* er konstitueret som Rektor for Opdragelsesanstalten og Skolen, to Lektorer afgaaede, nemlig Lektor i latin Philologi Mag. *R. J. S. Heinrichsen*, under 7de Juli udnævnt til Rektor for *Denise Kathedralskole*, og Lektor i Religion og Moral Dr. Theol. *V. Rothe*, under 8de Juli til Sognepræst for *Bemmeløv* og *Hemmershøj Menigheder* i *Sjælland*.

I de saaledes Fratraadtes Sted ere hidtil ingen ny Lærere definitivt udnævnte. Direktoratets Forretninger besørges indtil videre, som ovenfor bemærket, af Lektor Ingemann og Lektor Dr. Bojesen som resp. fungerende Direktor og konstitueret Rektor. I Lektor Dr. Breddorffs Sted konstituerede Direktionen, efter dertil meddelt allerhøjeste Bemyndigelse, under 24de Aug. 1841 Kand. Philos. Johan Tappetus Smith Steenstrup, til Lektor i Botanik og Mineralogi. Istedetfor de fire i 1843 afgaaede Lektorer Kielsen, Bojesen, Henriksen og Rothe ere Adjunkt ved Akademiets Skole Mag. Carl Emil Mundt, Mag. Poul Sagerup Tregder og Lic. Theol. Johan Alfred Bornemann, efter dertil under 15de August meddelt allernaadigst Bemyndigelse, af Direktionen konstituerede til Lektorer, resp. i Mathematik og Astronomi, i latinist Philologi med Forpligtelse ogsaa at læse over græsk Philologi, og i Moral-philosophi med Forpligtelse, om fornødent gjøres, at læse ogsaa over de øvrige philosophiske Discipliner. Mag. Mundt havde allerede i Vinteren 1842—43 i Lektor Kielsens Svaghed og i det paafølgende Sommersemestret efter hans Død været af Direktionen overdraget at besørge de dette Lektorat vedkommende Forretninger, ligesom det i de to samme Semestre blev overdraget Adjunkt ved Skolen J. Paludan-Müller i Lektor Lützens Svagelighed at overtage hans Forelæsninger.

Til Musiklærer i den entledigede Pedersens Sted har Direktionen under 15de Juli konstitueret Kand. Theol. Julius Theodor Borup, saaledes at det tillige er ham overdraget, som Timelærer at give Undervisning i Skolen i det engelske Sprog.

Ogsaa i Skolens Lærerpersonele har i det anførte Tidsrum været megen Bevægelse, ligesom det har faaet en ikke ubetydelig Forøgelse. Istedetfor at Adjunkternes Antal ved Udgangen af 1840 (se Afd. Tidd. anf. St.) var 7, hvilke besørge de Undervisningen i de lavere Klasser medens Akademiets Lektorer læste i øverste Klasse, besørger nu den hele Skoleundervisning af den konstituerede Rektor og 10 Adjunkter, af hvilke for Tiden to ere konstituerede, idet det allerede i 1841 fandtes nødvendigt at forøge bemeldte Læreres Antal med 1, og 2 andre efter den i 1843 skete Forandring ere tilkomne, hvorhos endvidere, som nylig anført, den konstituerede Musiklærer giver Undervisning i Skolen, foruden at naturligtvis Undervisningen i Tegning, Musik og Gymnastik besørger af Kunstlærerne.

Den ved Udgangen af 1840 efter Adjunkt Sagens Befordring til gejstligt Embede ledige Plads (s. anf. St.) blev besat med Kand. Theol. Carl Henrik Monrad, som den 30te Jan. 1841 blev konstitueret; da han imidlertid efter nogle Maanedes Forløb blev angrebet af den dødelige Sygdom for hvilken han i Begyndelsen af 1842 maatte bukke under (paa en Rejse til Vestindien som han med Understøttelse fra Akademiet foretog for muligen at gjenvinde sit Helbred), blev Posten henstaaende vakant indtil det følgende Aar, medens imidlertid, da det fandtes nødvendigt at ansætte endnu en Lærer paa Grund af den Forøgelse i de opsigtsførende Adjunkters Forretninger som var en Folge af, at de Assistenten ved den physiske Opdragelse paahvilende Forretninger til dem bleve overdragne, Kand. Theol. Andreas Emil Liebenberg under 28de Aug. 1841 blev konstitueret. Da under 17de Okt. s. A. Adjunkt S. C. C. Birch var bleven befordret til Overlærer ved Bordingborg lærde Skole, blev Kand. Philol. Georg Simon Jørgensen den 6te Novb. næstester konstitueret. Disse to Lærere, saavel som Studiosus Søren Ludvig Povelsen, der under 16de Aug. 1842 var bleven konstitueret i den ved Kand. Monrads Død ledige Plads, bleve under 8de Oktbr. 1842 udnævnte til virkelige Adjunkter. Den 25de Febr. 1843 blev Adjunkt J. F. Tolderlund befordret til gejstligt Embede (Præst i Vestindien), og efter ham blev under 1ste April Kand. Philol. Hans Henrik Lefolii konstitueret, hvilken senere under 22de Sept. udnævntes til Adjunkt. Endelig ere under 15de August s. A., paa Grund af Lektorernes Fratrædelse af Undervisningen i øverste Klasse, Kand. Philol. Jakob Henrik Bang og Kand. Theol. Frans Vogelius Steenstrup Jacobsen konstituerede som Lærere.

Under 3die Decb. 1843 er Lektor C. F. Vegener benaadet med Ridderkorset af Dannebrogordenens 3die Klasse.

Efterstaaende Fortegnelse over de ved Akademiet holdte Forelæsninger og Vælfær, ej alene i 1843 men ogsaa i de nærmest foregaaende Aar, slutter sig aldeles til de paa oftnævnte Sted aftrykte Fortegnelser for 1836—40.

Sommersemestret 1841.

Lektor B. S. Ingemann agter, tilsæls i Forbindelse med praktiske Øvelser, at foredrage Indledningen til National-Litteraturen i Timerne Mandag og Torsdag 11—12.

Lektor O. V. Kielsen læser Mandag 12—1 og Onsdag 11—12 over den praktiske Geometri.

Lektor L. A. Kothe, som med kongelig allernaadigst Tilladelse foretager en Udenlandsrejse, vil af denne Grund ikke holde Forelæsninger og Øvelser.

Lektor P. Hjort fortsætter Tirsdag og Lørdag 11—1 de i Vintersemestret begyndte Forelæsninger, hvormed forbindes Sprogøvelser.

Lektor Dr. J. C. Hauch læser over Physik og Kemi Tirsdag og Torsdag 8—10 og Fredag 11—12, over Zoologi Lørdag 8—10.

Lektor Dr. J. S. Bredsdorff er ifølge kongelig allernaadigst Tilladelse fritaget for at holde Forelæsninger.

Lektor Mag. K. J. S. Henrichsen holder Onsdag og Fredag 12—1 latinske Tale- og Skrive-Øvelser.

Veiledning i Vokalmusik vil efter nærmere Aftale blive givet for de Akademister som maatte have Anlæg og Lyst til at afbenytte samme.

Tegnelærer S. Harder giver i tvende Timer ugentlig Undervisning i Tegning og Malning for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor C. J. G. Prehn foretager de sædvanlige Øvelser i Ridning etc.

Vintersemestret 1841—42.

Lektor B. S. Ingemann holder i Timerne Tirsdag og Fredag 11—12 Forelæsninger over National-Litteraturen.

Lektor O. V. Kielsen læser Mandag og Torsdag 11—12 og Tirsdag 12—1 over Astronomien.

Lektor L. A. Kothe foredrager for de yngre Akademister Litteraturens Historie i Frankrig Onsdag 8—10, Torsdag 1—2, Forelæsning og Examinatorium paa Fransk. Med de ældre Akademister holder han Sprogøvelser Tirsdag 9—10, Lørdag 11—12. Desuden tilbyder han disse, som Erstatning for det forfattede Sommersemester, literære Foredrag i to ugentlige Timer efter fælles Overenskomst, udenfor de sædvanlige Forelæsnings timer.

Lektor P. Hjort holder Onsdag 8—9 Sprogøvelser med de ældre Akademister og læser Tirsdag 9—10 og Lørdag 11—1 over den tydske Litteraturens Historie for de yngre Akademister, hvormed forbindes Sprogøvelser.

Lektor C. Lütken vil i Timerne Tirsdag og Lørdag 8—9, Torsdag 8—10, give en encyklopædisk og historisk Udsigt over Philosophien ialmindelighed og Metaphysiken isærdeleshed.

Lektor Mag. K. J. S. Henrichsen fortæller i to Timer ugentlig, efter nærmere Aftale, nogle af de smaa Propheter. De yngre Akademister tilbyder han Undervisning i Elementerne af det hebraiske Sprog.

Lektor Dr. V. Kothe agter i Timerne Mandag, Onsdag og Fredag 12—1 at foredrage den filosofiske Moral.

Lektor Dr. C. S. Vegener agter i Timerne Mandag og Fredag 9—10 og Onsdag 11—12 at meddele en Udsigt over Hertugdømmet Slesvigs Historie.

Lektor Dr. E. Bojesen vil Onsdag 1—2, Fredag 8—9, give en Udsigt over den græske Litteraturhistorie, og Torsdag 12—1, Lørdag 9—10 fortælle et Udvalg af græske lyriske Digte.

Forelæsninger over Botanik og Mineralogi ville blive holdte for de ældre Akademister Mandag 8—9, Tirsdag 1—2, Onsdag 9—10, Lørdag 12—1.

Musiklærer J. V. C. Pedersen giver i Eftermiddagstimen 6—7 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag, Undervisning i Vokal- og Instrumentalmusik, for de Akademister som have Anlæg og Lyst til at benytte samme.

Tegnelærer S. Harder giver i tvende Timer ugentlig Undervisning i Tegning og Malning, for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor C. J. G. Prehn agter Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag fra 1—2 at give Undervisning i at ride. Efter nærmere Aftale foretages Øvelser i Fægtning og Hugning, samt i Brugen af Geværer og Pistoler.

Sommersemestret 1842.

Lektor B. S. Ingemann giver i Timerne Tirsdag og Fredag 11—12 Anvisning til praktiske Øvelser i Forbindelse med Litteraturhistoriske Foredrag.

Lektor O. V. Kielsen læser Mandag 11—12 og Onsdag 8—9 over den praktiske Geometri.

Lektor L. A. Kothe vil fortsætte de i Vintersemestret begyndte Forelæsninger over fransk Literatur, Examinatorier og Sprogøvelser, i Timerne Tirsdag og Onsdag 9—10 og Lørdag 11—12.

Lektor P. Hjort fortsætter Lørdag 8—10 de i Vintersemestret begyndte Forelæsninger, hvormed forbindes Sprogøvelser.

Lektor Dr. J. C. Hauch læser over Physik og Kemi Mandag og Torsdag 8—10, Onsdag 12—1, samt over Zoologien Fredag 8—10.

Lektor Mag. K. J. S. Henrichsen holder Tirsdag og Lørdag 12—1 latinske Tale- og Skrive-Øvelser.

Konst. Lektor J. J. S. Steenstrup læser over Botanik Mandag 12—1, Onsdag 11—12 og Torsdag 12—1. Over Mineralogi og Geologi Tirsdag 8—9, Torsdag 11—12 og Fredag 12—1.

Musiklærer **J. V. C. Pedersen** giver i Aftentimerne 6—7 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Vejledning i Instrumentalmusik, for de Akademister som maatte have Anlæg og Lyst til at afbenytte samme.

Tegnelærer **S. Garder** giver i tvende Timer ugentlig Undervisning i Tegning og Malning for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor **C. J. G. Prehn** agter Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag efter Kl. 6 Eftermiddag at give Undervisning i at ride. Efter nærmere Aftale foretages Øvelser i Fægtning og Hugning, samt i Brugen af Geværer og Pistoler.

Vintersemestret 1842—43.

Lektor **O. V. Kielsen** læser Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag 12—1 over den sidste Del af den lavere Mathematik. (I hans Sted læste Adjunkt Mundt, se ovenfor.)

Lektor **L. A. Kothe** vil, med de ældre Akademister, holde franske Sprogøvelser Torsdag 9—10 og Lørdag 12—1, og for de yngre Akademister meddele en Oversigt over den franske Literatur Torsdag 8—9, Fredag 1—2 og Lørdag 11—12.

Lektor **P. Hjort** holder Sprogøvelser med de ældre Akademister Torsdag 8—9 og Lørdag 11—12, og læser over den tyske Literaturs Historie Onsdag 1—2, Torsdag 9—10 og Lørdag 12—1, for de yngre Akademister.

Over engelsk Literatur læser Samme om Mandag og Onsdag 11—12.

Lektor **C. Lütken** foredrager Psykologi og Logik i Timerne Mandag, Tirsdag, Fredag 8—9, Onsdag, Fredag, Lørdag 9—10. (I hans Sted læste Adjunkt Paludan-Müller, se ovenfor.)

Mag. **K. J. S. Henrichsen**, fortolker Tirsdag og Torsdag 11—12 udvalgte Satirer af Horats, og foredrager Onsdag 12—1 og Fredag 11—12 den romerske Literaturs Historie. De yngre Akademister tilbyder han Undervisning i Elementerne af det hebraiske Sprog.

Lektor **Dr. C. Vegener** læser over de vigtigste europæiske Staters Statistik i Timerne Mandag og Tirsdag 9—10, Onsdag og Lørdag 8—9.

Konst. Lektor **J. J. S. Steenstrup** vil i et Par Timer om Ugen, hvilke bestemmes efter nærmere Aftale, gennemgaae enkelte vigtigere Afsnit af Geologien og Botaniken, for dem som maatte ønske at høre det.

Musiklærer **J. V. C. Pedersen** giver i Eftermiddagstimen 6—7 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Undervisning i Vokal- og Instrumentalmusik for de Akademister som have Anlæg og Lyst til at benytte samme.

Tegnelærer **S. Garder** giver i tvende Timer ugentlig Undervisning i Tegning

og Malning for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor **C. J. G. Prehn**, agter Mandag, Tirsdag, Torsdag og Lørdag 1—2 at give Undervisning i at ride. Efter nærmere Aftale foretages Øvelser i Fægtning og Hugning, samt i Brugen af Geværer og Pistoler.

Sommersemestret 1843.

Lektor **B. S. Ingemann** agter i Timerne Tirsdag 11—12 og Fredag 9—10 at foredrage Indledningen til National-Litteraturen i Forbindelse med Anvisning til praktiske Øvelser.

Lektor **L. A. Kothe** vil Torsdag, Fredag og Lørdag 11—12 fortsætte de i Vintersemestret begyndte Forelæsninger og Sprogøvelser.

Lektor **P. Hjort** fortsætter Onsdag 11—1 de i Vintersemestret begyndte Forelæsninger, hvormed forbindes Sprogøvelser.

Lektor **Dr. J. C. Sauch** læser Mandag 12—1, Tirsdag og Torsdag 8—10 over den experimentale Naturlære, Lørdag 8—10 over Zoologien.

Lektor **Mag. K. J. S. Henrichsen** holder Tirsdag og Fredag 12—1 latinske Tale- og Skrive-Øvelser.

Lektor **Dr. C. Vegener** tilbyder et Par Timer ugentlig i Begyndelsen af Semestret, saafremt nogle Akademister maatte ønske det, nøjagtigere at ville gennemgaae og fuldstændiggjøre de Dele af det statistiske Kursus som han formedelt Eygdom i forrige Halvaar ikke kunde foredrage efter den lagte Plan.

Konst. Lektor **J. J. S. Steenstrup** læser over almindelig Botanik Mandag og Onsdag 9—10 og Torsdag 12—1, og foredrager Mineralogi og Geologi Mandag, Onsdag og Fredag 8—9. Til gjensidig belæilige Tider tilbyder han desuden at forestaae botaniske Ekspeditioner.

Adjunkt **Mag. C. E. Mundt** læser, ifølge Konstitution, Mandag 11—12 og Lørdag 12—1 over den praktiske Geometri.

Musiklærer **J. V. C. Pedersen** giver i Eftermiddagstimen 6—7 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Undervisning i Vokal- og Instrumentalmusik, for de Akademister som have Anlæg og Lyst til at benytte samme.

Tegnelærer **S. Garder** giver i tvende Timer ugentlig Undervisning i Tegning og Malning for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor **C. J. G. Prehn** foretager de sædvanlige Øvelser i Ridning etc.

Vintersemestret 1843—44.

Lektor **B. S. Ingemann** holder i Timerne Onsdag og Lørdag 11—12 Forelæsninger over National-Litteraturen.

Lektor **L. A. Kothe** vil Onsdag og Fredag 12—1 holde franske Sprogøvelser

med de ældre Akademister, og Tirsdag, Torsdag 12—1 og Fredag 1—2 meddele de yngre en Udsigt over den franske Litteratur. Forelæsning og Examinatorier holdes paa Fransk.

Lektor P. Hjort holder Tirsdag og Torsdag 12—1 skriftlige og mundtlige Sprogøvelser med de ældre Akademister, og læser for de yngre Akademister Onsdag 12—2 og Fredag 12—1 over den tyske Litteraturs Historie, hvormed forbindes Sprogøvelser.

Lektor C. Lütken agter i Timerne Tirsdag og Lørdag 8—9, Torsdag 8—10, at give en encyklopædisk og historisk Udsigt over Philosophien ialmindelighed og over Metaphysiken isærdeleshed.

Lektor Dr. C. Vegener agter i Timerne Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag 11—12 at foredrage Danmarks Historie i Valdemarernes Tidsalder.

Konst. Lektor J. J. S. Steenstrup tilbyder sin Vejledning paa botaniske og geologiske ugentlige Ekspeditioner.

Konst. Lektor Mag. C. E. Mundt læser i Timerne Mandag og Lørdag 12—1 og Onsdag 9—10 over Astronomien.

Konst. Lektor Mag. P. S. Tregder foredrager i 4 ugentlige Timer, som han nærmere vil bestemme, græsk Litteraturhistorie og Philologi.

Konst. Lektor Lic. Theol. J. A. Bornemann foredrager i 3 ugentlige Timer, som nærmere skulle bestemmes, den filosofiske Moral.

Tegnelærer S. Hardev giver i toende Timer ugentlig Undervisning i Tegning og Malning for de Akademister som maatte have Lyst og Lejlighed til at fortsætte Øvelserne i denne Kunst.

Gymnastiklærer Krigsassessor C. J. G. Prehn agter Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag 1—2 at give Undervisning i at ride. Efter nærmere Aftale foretages Øvelser i Fægtning og Hugning, samt i Brugen af Geværer og Pistoler.

Konst. Musiklærer Kand. Theol. J. T. Borup giver i Eftermiddagstimerne 6—7 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag Undervisning i Vokal- og Instrumentalmusik for de Akademister som have Anlæg og Lyst til at benytte samme.

Examina ved Akademiet have i 1843 været holdte saaledes som følgende Fortegnelse udvise:

Examen philosophikum afsluttede i Februar og Juli 1842 og Februar 1843 følgende 3 af de 4 i 1841 optagne Akademister, af hvilke derimod den 4de C. A. A. J. J. Brun, ikke har underkastet sig bemeldte Examen.

Kandidaternes Navne.	Specialkarakterer i de enkelte Rubriker.							
	Dansk.	Latin.	Græsk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	
Schmidt, Carl Georg Julius, Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev, . Ewald, Herman Frederik, . . .	laud. laud. laud.	laud. laud. laud.	ld. p. c. laud. h. ill.	laud. h. ill. h. ill.	laud. laud. h. ill.	laud. h. ill. laud.	ld. p. c. laud. h. ill.	
	Mathe- matik.	Astrono- mi.	Philoso- phi.	Physik.	Natur- historie.	Moral.	Statistik.	Hovedkarakter.
Schmidt	laud.	ld. p. c.	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
Rosenørn-Lehn	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	Laudabilis.
Ewald	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	Laudabilis.

For de 6 Akademister som i Juli 1842 toge Examen Artium, afholdtes den filosofiske Examens toende første Prøver resp. d. 18de, 19de og 20de Februar og 13de, 14de og 15de Juli, men de have først i Februar 1844 afsluttet Examens tredje og sidste Prøve og derved opnaaet Hovedkarakter; Udfaldet af disses Examen vil derfor først til næste Aar være at meddele.

Examen Artium, som endnu i 1843 afholdtes aldeles i sædvanlig Form, med Lektorerne, der indtil Skoleaarets Udgang havde vedblevet Skoleundervisningen, som Examinatorer, og tilkaldte Censurer fra Universitetet, — medens den i 1844 er afholdt som en Afgangsexamen ved selve Skolen, hvor dennes Lærere have examineret med tilkaldte Censurer fra den akademiske Lærestalt — underkastede sig den 14de Juli og følgende Dage efternævnte Kandidater:

Specialkarakterer i de enkelte Rubriker.

Kandidaternes Navne.	Udarb. i Danst.	Latin.	Latinst Stil.	Græst.	Fransst.	Fransst Stil.	Dyst.
Rjær, Christian Albert, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	ld. p. c.
Gjødeseu, Ole Christian, ...	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.
Petersen, Peter Jakob, ...	ld. p. c.	ld. p. c.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.
Brun, Carl Balthasar Sofus, ...	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	h. ill.	laud.
Lund, Louis, ...	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.
Boye, Adolf Jonas, ...	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.
Høyer, Sigvardus Catharus Severinus, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.
Bermehren, Johan Fr. Nikolaj, ...	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.

	Dyst Stil.	Religion.	Geogra- phi.	Historie.	Arithme- tik.	Geome- tri.	Hovedkarakter.	Engelst.
Rjær	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.	laud.
Gjødeseu	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.	laud.
Petersen	laud.	laud.	ld. p. c.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.	laud.
Brun	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	Laudabilis.	h. ill.
Lund	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	ld. p. c.	Laudabilis.	h. ill.
Boye	n. cont.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	n. cont.	H. illaudabilis.	laud.
Høyer	n. cont.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	H. illaudabilis.	h. ill.
Bermehren . . .	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	H. illaudabilis.	h. ill.

Immatrikulations-Orden: Petersen, Rjær, Gjødeseu, Brun, Lund, Bermehren, Høyer, Boye.

Censurerende Professorer fra Kjøbenhavn: Verlauff, Clausen. Petersen. Ramus.

Til særskilt Prøve i det hebraiske Sprog's Elementer indstillede sig de tvende Akademister Jens Vilhelm Hansen og Nikolaj Anker Borch Hansen, hvilke begge i dette Fag erholdt Laudabilis.

De Skriftlige Opgaver til denne Examen vare følgende:

1. Opgave til latinst Stil.

Thracerne, om hvem de græske Forfattere berette, at de i den fjerneste Oldtid og længe før Beboerne af Grækenland selv have haft udmærkede Digtere, og at med Poesien forplantede (propagare) sig en vis højere Indsigt (sapientia) fra dem til de øvrige Grækere, vare i de Tider som vi kjende af Historiens Vidnesbyrd, et frigerst, vildt og ofte grusomt Folkeslag. Vel kan det ikke betvivles, at meget af det som fortælles derom, er mindre troværdigt; men det er dog saa langt fra at vi tør benægte det, at vi meget mere have Beviser hvoraf det er indlysende, at hine Efterretninger ere idetmindste for en stor Del sande. Et Exempel af denne Art er det som her skal fortælles. Da en thracisk Hær i den peloponnesiske Krig var kommet Athenienserne til Hjælp, paa en Tid da man havde ondt ved (difficulus, ægre posse.) at udrede Solden til dem, sendte Athenienserne disse Hjælpetropper tilbage med Befaling, at de paa Tilbagevejen skulde tilføje Atheniernes Fiender den størst mulige Skade. Denne Befaling (decretum) var haard, men dog ikke given i den Hensigt, at den skulde udsæres paa den Maade som det skete af Thracerne. I en af Boeotiens Byer plyndrede de Borgernes Huse; de skaaede iffe engang Gudernes Templer, men gif endog saavidt, at de myrdede baade Menneſte og Dyr, og, som Rygtet fortæller, ombragte de i en offentlig Skole forsamlede Børn.

2. Opgave til Oversættelse fra Latin paa Danst.

Cicero Planco.

Et afui proficiscens in Græciam: et posteaquam de meo cursu rei publicæ sum voce revocatus, nunquam per M. Antonium quietus fui: cuius tanta est, non insolentia — nam id quidem vulgare vitium est — sed immanitas, non modo ut vocem, sed ne vultum quidem liberum possit ferre cuiusquam. Itaque mihi maximæ curæ est non mea quidem vita, cui satis feci vel ætate vel factis vel — si quid etiam hoc ad rem pertinet — gloria; sed me patria sollicitat in primisque, mi Plance, exspectatio consulatus tui, quæ ita longa est, ut optandum sit, ut possimus ad id tempus rei publicæ spiritum ducere (holde i Live). Quæ potest enim spes esse in ea re publica, in qua hominis impotentissimi atque intemperantissimi armis oppressa sunt omnia? et in qua nec senatus nec populus vim habet ullam? nec leges ullæ sunt, nec indicia, nec omnino simulacrum aliquod ac vestigium civitatis? Sed quoniam acta (Beretninger, Journaler over det Passerede) mitti ad te arbitrabar, nihil erat, quod singulis de rebus scriberem. Illud autem erat amoris mei, quem a tua pueritia susceptum non servavi solum, sed etiam auxi, monere te atque hortari, ut in rem publicam omni cogitatione curaue incumberes. Quæ si ad tuum tempus perducitur, facilis gubernatio est: ut perducatur autem, magnæ quum diligentie est, tum etiam fortunæ.

3. Oversættelse fra Dansk til Fransk.

Det stenige Arabiens Ørkener.

Man forestille sig et Land uden Grøde og uden Vand, en brændende Sol, en stedsfær Himmel, sandige Sletter, Bjerger som ere endnu mere bare, over hvilke Vjet udstrækker sig og Blikket taber sig uden at kunne standse ved nogen levende Gjenstand; et dødt og ligesom af Vinden affallet Land, som kun fremviser Benrade, omstrøede Kiselstene, opretstaaende eller omstyrtede Klippestykker; en aldeles affladt Ørken, hvor den Rejsende ingenfinde har aandet under Skyggen, hvor Intet ledfører ham, Intet gjenkalder ham den levende Natur: en fuldkommen Ensomhed, tusind Gange frygteligere end Skovenes, thi Træerne ere dog endnu Væsenet for Mennesket, men her seer det sig ene og derved mere isoleret, mere blottet, mere tabt i disse tomme og ubegrænsede Steder. Man seer overalt Rummet som sin Grav; Dagens Lys, sørgeligere end Nattens Skygge, gjenfødes kun for at oplyse hans Nøgenhed, hans Afmagt, og for at vise ham det Rædselsfulde i hans Stilling, ved at lade Tomhedens Grændser vige tilbage for hans Syn, ved at udsænde trindt om ham den Umaalelighedens Afgrund som stiller ham fra den beboede Jord, en Umaalelighed som han forgjæves vilde forsøge at gienngaa: thi Hunger, Tørst og brændende Hede overvælde ham alle de Øjeblikke som levedes mellem Fortvivlelse og Død.

4. Oversættelse fra Dansk til Tysk.

Ligesom Kritikens Navn er kommet til os fra Grækerne, saaledes er det ogsaa dem der først have opfundet den, og tillige bragt den til et højt Trin af Uddannelse og Fuldkommenhed. Thi efterat de store Digteres Tidsalder var forbi, tabte Sanden for Digtekunsten sig alligevel ikke ganske hos dette Folk; og saaledes blev det snart en Videnskab, at kjende de efterladte skriftlige Mindesmærker i deres hele Omfang, at overskue dem alle, ved Sammenligning eller af Sammenhængen at udfinde og efter gjentagen Prøvelse bestemme de Tilfætninger eller Udeladelser hvortil der var Spor at finde i Haandskrifterne. Ved dette Arbejde havde Grækerne en stor Fordel,

fordi Kunstfølelsen der var saa almindelig, at man i det Hele var enig angaaende de Grundfætninger efter hvilke der blev dømt; og Kritikerne behøvede derfor i de fleste Tilfælde kun at stadfæste og tydeligere forklare de almindelige Domme. Ganste anderledes var det i denne Henseende hos Romerne, endstjønt deres Kritik var taget fra Grækerne, og ganske dannet efter deres. Thi netop denne Omstændighed, at en fremmed Dannelses og Digtekunst her var indført og havde flaaet Rødder, maatte ligesom danne en vis Kløft imellem Kunstfølelsen hos Folket og hos de Lærde. Men iøvrigt var Aanden hos dette Folk for praktisk, til at det skulde have haft Mere end enkelte store Lærde. Disse fik snart ingen Efterfølgere, og isærdeleshed gjælder dette om deres Poesi, at den henvisnede efter en kort og kunstigt frembragt Blomstringstid.

5. Religionsudarbejdelse.

Hvorledes virker Kristendommen paa særegen Maade til at nære og at luttre Kjærlighed til Gud?

6. Historisk Udarbejdelse paa Dansk.

Efter at have forklaret Tilstanden i Karthago og Forholdet til Rom i Tidsrummet mellem den 2den og 3die puniske Krig, fortæller Begivenhederne indtil den karthagiske Stats Undergang.

7. Historisk Udarbejdelse paa Fransk.

Après avoir nommé les pays qui formaient les provinces des pays-bas à l'avènement de Philippe second, on expliquera les motifs de l'insurrection de ces provinces sous ce souverain, et l'on exposera les principaux événements de la guerre qui eurent la conséquence, jusqu'à l'union d'Utrecht en 1579.

8. Arithmetisk Udarbejdelse.

Kubikroden af den periodiske Decimalbrøk 1,587962962962 skal angives nøjagtig og reduceres til sit simpleste Udtryk.

9. Geometrisk Udarbejdelse.

Paa den Korte som afstærer en Treiedel af en Cirkels Omkreds, er tegnet en Kvadrat hvis Areal er 363 Fod. Hvor stor er da denne Cirkels Radius?

Akademiets Skole har i det siden 1840 forløbne Tidsrum vedvarende kunnet glæde sig ved en saa betydelig Frekvents, at den har været den talrigste offentlige Skole i Landet, kun i et Aar med Undtagelse af Metropolitan-skolen. Eja alene er det bestemte Maximum af Elevpladser ved Opdragelsesanstalten steds holdt fuldtalligt, saaledes at de indkomne Begjæringer om saadanne Pladser ikke alle have kunnet tilfredsstilles, men idet man har tilbudt alle dem hvis Sønner ikke kunde erholde Elevpladser, at faae dem optagne som blot skolesøgende Disciple i Skolen, under Betingelse af at de anbringes i Huset hos Embedsmænd eller Embedsmænds Enker i Sorø, har Skolen steds, foruden de ordinære Skolesøgende, hvis Forældre eller Værger boe i Sorø, haft et betydeligt Antal af saadanne extraordinært skolesøgende Disciple som ere Sønner af udenby's Forældre. Den i Akad. Tid. IV S. 154 omtalte Maade, at give nogle af deslige skolesøgende Disciple Exspectance paa de første ledigblivende Elevpladser, er derimod ikke i de senere Aar benyttet, idet de ommeldte extraordinært skolesøgende Disciple ikke gives nogenfømhelst bestemt Udsigt til senere at optages som Elever.

Skolens Frekvents har været:

	Elevér,	Skolefögende		ialt Disciple.
		indenby's	udenby's	
den 1ste Septbr. 1841	64,	26,	23,	113
— 1ste — 1842	64,	23,	15,	102
— 1ste — 1843	64,	25,	6,	95

Realdisciplinens Antal var den 1ste Sept. 1841 6, nemlig 3 i V. og 3 i IV Kl., 1ste Sept. 1842 2, 1 i V, 1 i IV Kl., og 1ste Sept. 1843 10, hvoraf 3 i IV, 4 i III, 3 i II Kl.

Med Indbegreb af Akademisterne har den hele Frekvents af den ved Akademiet studerende Ungdom ved de anførte tre Skoleaars Begyndelse været resp. 123, 112 og 109.

Gratistpladserne ved Akademiet have været tilstaaede, i Skoleaaret 1841—42 3 Akademister og 11 Elevér, i Aaret 1842—43 5 Akademister og 9 Elevér, i Aaret 1843—44 6 Akademister og 8 Elevér. Det Müllerske Stipendielegat har i de samme 3 Aar været tildelt respektive 3 Akademister, 11 Elevér, 3 Akademister, 11 Elevér, og 5 Akademister, 9 Elevér.

I økonomisk Henseende skulle alene meddeles følgende Regler for Akademiets Depositum her i Staden, som af Direktionen ere approberede efterat den oven S. 10 f. omtalte Forandring var foretaget, at bemeldte Depositum (saavel som den almindelige Skolefond) er bleven henlagt under Universitetskæsturen.

Ved Depositum bliver at føre en egen Kassebog, saavel som en af Kassereren ført Obligationbog for samtlige derhen hørende Aktiver. Depositums oprindelige Bestemmelse, alene at opbevare en Del af Akademiets Formue, skal saavidt muligt strengt overholdes, og saaledes al Administration af Formuen blive det uvekkommende. Som Følge heraf bliver Regnskabet for Akademiet udelukkende at aflægge af dettes egne Regnskabsførere, som have at legitimere med Kvæstors Attest, hvor stor en Del af den kontante Beholdning og hvilke af Stiftelsens Aktiver der beroe i Akademiets Depositum under Kvæsturen. Alle Renter af private Obligationer blive at erlægge til Akademiets Hovedkasse; hvad derimod angaaer de kongelige og offentlige Effekter som tilhøre enten Akademiet selv eller de med samme forbundne Legater, da blive Renterne af disse i Terminerne at høre af Kvæsturens Kasserer, hvorefter de strax udsendes til Soro. Kvæsturen faaer altsaa ellers ikke at oppebære anden Indtægt, end de kontante Summer og de Aktiver som indsættes til Forvaring i Depositum, af hvilke de førstnævnte blive fra Soro tilstillede Kvæsturen med Anmeldelser til Kvæstor og ligeledes til Direktionen. For at overholde stadig Overensstemmelse mellem Kvæsturens og Akademiets Bøger i Henseende til hvad der til enhver Tid indestaaer i Depositum, ville Kvartalsextrakter fra Kvæsturens Bogholder være at indsende til Direktionen, og Gjenparter af disse at tilstille Hovedkassen i Soro, ligesom lignende Gjenparter af de fra Soro hertil indsendte Kvartalsextrakter ville blive Kvæsturen at tilstille. Enhver som helst Udgift der skal afholdes af Soro Akademi, skal i Regelen uden Undtagelse udredes af sammes Hovedkasse, ogsaa forsaavidt den skal udtæles her i Staden, og saaledes herefter aldeles ingen saadan gaae igjennem Kvæsturen. Med Hensyn til Udbetalingen af de Gager (til Overbestyrelsen og Kontorpersonalet), Pensioner, Bartpenge og Revisionshonorarer af Akademiets Kasse, som hidtil ere bleve udredede af Depositum her i Staden, mod igjen at refunderes af Hovedkassen eller Forstkassen, har Direktionen bifaldet, at disse Udbetalinger, forsaavidt de fremdeles tilstedes at stee her i Staden, effektueres igjennem den almindelige Skolefond, til hvilken Ende en særskilt Konto bliver at anlægge i Skolefondens Hovedbog for Udlæg for Soro Akademi's Hovedkasse og en lignende for Udlæg for Forstkassen; hvilke dog blive at betragte alene som Versurfonti, og ikke at inddrage i Dpgjørelsen af Skolefondens Regnskab, da de, naar enhver Udgift strax refunderes, ville balancere ved hvert Aars Udgang. Kvæsturen har da, naar en saadan Udgift er passeret, strax at tilstille Hovedkassen eller Forstkassen i Soro den modtagne Udgiftsordre og rekvirere Beløbet refunderet; hvilket altid bør stee med næste Post. Saasnart Pengene ere indsendte, bliver Vedkommendes Kvittering

strax af Skolefondens Kassierer og Bogholder at forsyne med Paategning om, at Beløbet er refunderet af Akademiet, og derefter at tilstille Hovedkassen eller Forstkassen; hvorefter Udgiften i vedkommende Regnskab opføres som en fra samme selv iværksat Udtælling, blot med Bemærkning inden Linien, at Udbetalingen er effektueret gennem Skolefonden. Endelig bør, skjønt der ikke i Skolefondens Regnskab bliver at optage Noget om de omhandlede Udlæg, dog til Efterretning for Direktionen og Revisorerne af Skolefondens og Sorø Akademi's Regnskaber, inden 1ste Febr. hvert Aar tilstilles Direktionen en Afskrift in triplo af foremeldte Versurkonti i Skolefondens Hovedbog for det afvigte Aar, paa hvilke Konti Indtægt og Udgift bør være salderede med hinanden.

Resultatet af de afsluttede Regnskaber for 1843 indeholdes i følgende Oversigt over Akademiets Indtægter og Udgifter i bemeldte Aar, sammenholdte med det allernaadigst approberede Budget.

Sorø Akademi's Indtægter og Udgifter i 1843.

Indtægtsposter.	Virkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Kapitalrenter	37786.	82	1786.	82		
Overskudet hidrører væsentlig, dels fra den Rente-besparelse som er bevirket ved successive Indbetalinger paa Akademiets rentebærende Gjæld, som den 1ste Jan. 1843 udgjorde 123700 rb., men som i Regnskabsaaret ganske blev afgjort, dels fra at en indfriet Kapital paa 98000 rb., som hertil blev anvendt, først indbetaltes midt i Jan. 1844, hvorved dennes Rente fra 1ste Decbr. til Indbetalingsdagen, 387 rb. 78 fl., blev indbragt i Regnskabsaaret.						
2. Jordebogsindtægter	76689.	6 $\frac{3}{4}$	9626.	39 $\frac{3}{4}$		
Disse Indtægter bestaae i følgende Poster:						
a. den planmæssige Afgift i Rug, Byg og Havre 4809 Rd. 5 Sk. 3 $\frac{1}{2}$ Fdr. og i Penge 229 rb. 91 fl., samt 5 Tdr. Rug af Mørup Gods, var kalkuleret til . 41934. 24. men indkom med 52950. 70 $\frac{1}{2}$.						
b. Landgilde, Høveri- og Smaaredelelspenge, samt Afgifter af Husmænd	8946.	47.	—	—	8556.	64 $\frac{3}{4}$.
c. Forpagtnings- og Lejseafgifter	8402.	71.	—	—	8327.	21.
d. Tienderefusioner, forsaavidt de ikke ere indbefattede under a.	2779.	17.	—	—	3418.	83 $\frac{1}{4}$.
e. Indfæstninger, Refognitioner og andre tilfældige Indtægter	5000.	—	—	—	3435.	55 $\frac{1}{4}$.
	67062.	63.			76689.	6 $\frac{3}{4}$.
Det betydelige Overskud paa denne Post er især foranlediget ved Kapitelstartens betydeligt højere Beløb end den kalkulerede Pris der ved Budgettets Affattelse blev lagt til Grund.						
3. Forstindtægternes Overskud	12285.				1931.	33
Aarsagen til den ringere Indtægt end kalkuleret ligger i de mindre gunstige Affætningsforholde og lavere Brændpriser.						
4. Kontingenter af Akademister, Elever og Skolebøgende	8042.	40		42.	40	
5. Tilfældige Indtægter ved Hovedkassen	1111.	84 $\frac{1}{2}$		571.	84 $\frac{1}{2}$	
Summa Indtægt	135915.	21 $\frac{1}{4}$	12027.	54 $\frac{1}{4}$	1931.	33
Fradrages det mindre Indkomne end normeret				1931.	33	
Er i det Hele indkommet over Budgetsummerne				10096.	21 $\frac{3}{4}$	

Udgiftsposter.

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Halvdelen af Udgifterne ved Overbestyrelsen Besparelsen hidrører væsentligst fra den foretagne Forandring i det Direktionen underlagte Regnskabs- og Kassevæsen, som er bleven henlagt under Kvæ- sturen, samt ny Regulering af Sekretariatets og Revisionsens Personale, hvorved navnlig Revisions- kontoret blev reglementeret med en Arbejder mindre end hidtil (se oven S. 12).	6248.	23			371.	73
2. Gager og Lønninger Besparelsen har fornemmelig sin Grund i at Direktor-Embedet ikke i Aarets Løb har været besat, og at ligeledes Lektorposten i den græske Philologi efter Lektor Bojesens Konstitution som Rektor bort- faldt.	28550.	66 $\frac{1}{4}$			2747.	29 $\frac{3}{4}$
3. Husleje for nogle Embedsmænd Da Lektor Bojesen som konstitueret Rektor beholdt sin Bolig, maatte der lejes en ny Bolig til en af de konstituerede Lektorer.	774.	=	100.			
4. Pensioner og Bartpenge De i Aarets Løb tilkomne ny Pensioner (til Lek- tor Rielsens Døttre, Musiklærer Pedersen og Bog- holder Justitsraad Bloch) kunde kun for en mindre Del afholdes af hvad der af Budgetsummen var disponibelt.	6817.	42 $\frac{1}{2}$	817.	42 $\frac{1}{2}$		
5. De med Økonomien forbundne Udgifter Da Bærdien af den Spisevæarten leverede Depu- tatsløn beregnes efter Kapitelstarten for det Aar i hvilket Forbruget stiger, er det umuligt, i Budgettet, der saaledes affattes langt over et Aar før denne Kapitelstart sættes, med Nøjagtighed at beregne denne Post.	12749.	63 $\frac{1}{2}$			687.	16 $\frac{1}{2}$
6. Omkostningerne ved Deputatbrændets Opfyldning og Transport Overstridelsen er forårsaget ved Forøgelsen af Akademisternes og Adjunkternes Antal, og derved at den entledigede Musiklærer som Organist beholdt sit Deputat.	1308.	80	58.	80		
7. Belysningsomkostninger De billigere Priser paa Belysningsmaterialier have forårsaget den mindre Udgift.	1031.	56			168.	40
8. Den akademiske Læsesal, Bibliotheket og øvrige videnskabelige Apparater	1220.	19			59.	77
9. Skoleudgifter Afdelingens Littr. a er paa Grund af de ved den akademiske Lærestalts Adskillelse fra Skolen i flere Henseender foranledigede større Bekostninger overstredet med et betydeligere Beløb, hvorimod under Littr. b er besparet den oven S. 184 omtalte Sum, derved at Badehusets Ombygning bortfaldt.	4849.	85	149.	85		
10. Ride-skolen Overstridelsen hidrører fra at en ny Hest mere end forud beregnet maatte anskaffes.	696.	12	96.	12		
11. Plantagehaven	1102.	41	12.	41		
12. Lystskoven	94.	86			5.	10
13. Bygningsudgifter Ved Akademiets mange og vidtløftige, tildels meget gamle, Bygninger er det naturligtvis meget vanskeligt, forud nøjagtigen at beregne, hvilke Re- parationer der blive at foretage.	11210.	91			1289.	5
14. Til Sorø Kirkes Indvendige samt Kirkegaarden . . At næsten Halvparten af den bestemte Sum er besparet, har alene sin Grund i, at en paatænkt Forskjønnelse af Kirkegaarden først i 1844 er bleven iværksat.	106.	94 $\frac{1}{2}$			93.	1 $\frac{1}{2}$
15. Skatter, Kommuneafgifter samt Brandforsikrings- omkostninger	1062.	68 $\frac{1}{4}$			187.	27 $\frac{3}{4}$
Er	77824.	60	1234.	68 $\frac{1}{2}$	5608.	88 $\frac{1}{2}$

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
Fra forr. Side	77824.	60	1234.68 $\frac{1}{2}$		5608.	88 $\frac{1}{2}$
Besparelsen hidrører mest fra Nedsættelse i Brand- kontingentet af Kjøbstadbygninger.						
16. Det Hellenbergſke Institut	1800.					
17. Fordebogudgifter	26633.	72 $\frac{1}{2}$	1132.56 $\frac{1}{2}$			
Aarsagen til Overſkridelsen paa denne Post er, at medens de øvrige Underafdelinger af samme have haft tildeels betydelig Besparelse, er under Litr. b, Bedligholdelse af Hovedgaarde o. s. v., udgivet 1324 rb. 60 fl. over Budgetsummen formedelt en nødvendig befunden Tilbygning til Laden paa Hoved- gaarden Store Ladegaard, hvortil ved kongl. Refol. af 30te Juni 1843 blev specielt bevilget udenfor Budgets- summen indtil 1727 rb. 93 $\frac{1}{2}$ fl., og under Litr. c, til Gudsfernes Forbedring, ligeledes 560 rb. 53 fl. til Opførelse af en ny Skole paa Topshøj Mark, hvortil ved kongl. Refol. af 9de Decbr. 1842 blev bevilget, at vedkommende Kommune maatte frit ud- leveres de fornødne Materialier.						
18. Tilfældige Udgifter	1571.	81	571.81			
19. Reservekonto til ekstraordinære Udgifter	2611.	53			388.	43
Summa Udgift	110441.	74 $\frac{1}{2}$	2939.14		5997.	35 $\frac{1}{2}$
Gradrages det som er udgivet over det Normerede					2939.	14
er i det Hele udgivet mindre end Budgetsummerne					3058.	21 $\frac{1}{2}$
Som ovenfor anført, er indkommet over Budgetsummerne					10096.	21 $\frac{1}{4}$
Det ved Budgettet kalkulerede Overskud var					12319.	
Den virkelige Totalindtægt var	135915.	21 $\frac{1}{4}$				
Altsaa virkeligt Overskud	25473.	42 $\frac{3}{4}$			25473.	42 $\frac{3}{4}$
hvilket Overskud er indgaaet som Forøgelse i Akademiets Formue. Denne, som den 31te Decbr. 1842 udgjorde:	rentebærende	iffferentebærende	tilsammen			
	904653 rb. 80 $\frac{1}{4}$ fl.,	44496 rb. 47 $\frac{1}{2}$ fl.,	949150 rb. 31 $\frac{3}{4}$ fl.			
men som ved Afgang af nogle iffferentebærende Fordringer, for hvilke der paa Skiftet efter ved- kommende Debitorer intet Udlæg erholdtes, til Beløb	7542	6	7542	6		
er nedgaaet til	904653 rb. 80 $\frac{1}{4}$ fl.,	36954 rb. 41 $\frac{1}{2}$ fl.,	941608 rb. 25 $\frac{3}{4}$ fl.			
er nemlig i Aarets Løb forøget med	16412	51 $\frac{1}{2}$	9010	87 $\frac{1}{2}$	25423	43
og udgjorde derefter den 31te Decbr. 1843	921066 rb. 35 $\frac{3}{4}$ fl.,	45965 rb. 33 fl.,	967031 rb. 68 $\frac{3}{4}$ fl.			
hvorved bemærkes, at naar det her anførte Totalbeløb af Formuens Forøgelse er 50 rb. mindre end det ovenangivne Netto-Overskud, berøer dette formentligen paa en Fejl som først ved den endelige Revision af Regnskaberne vil kunne udfindes.						
Nysnævnte rentebærende Formue indeholdt i følgende Effekter:						
private Panteobligationer	780361	rb. 54 $\frac{1}{4}$ fl.				
Banobligationer	66257	— 17				
kongelige Obligationer	24442	— 44				
Obligation fra Frue Kirke	50005	— 15 $\frac{1}{2}$				
	921066	rb. 34 $\frac{3}{4}$ fl.				
At dette ikke stemmer med de ovenfor S. 82 angivne Beløb af de i Kvæsturen indeſtaaende Effekter, kan naturligen forklares, dels af en noget forſkjellig Tid for Angivelsen, dels af at enkelte Obligationer tilfældigvis kunne have været ude af Kvæsturens Børge, ſaaſom i Anled- ning af Tinglæsning o. deſl.						
Jøvrigt bemærkes, at ifølge kongelig Resolution af 6te Oktober 1839 er Akademiets Grundfond beſtemt til 750000 rb., Reſten er Reſervefond.						
Den iffferentebærende Formue beſtood i følgende Poſter:						
Kontante Beholdninger	7146	rb. 55 fl.				
Reſtancer	12431	— 36 $\frac{1}{4}$				
Forſkud	7060	— 13 $\frac{1}{2}$				
Banaktier og tilgodehavende Fordringer	19317	— 25				
	45985	rb. 33 $\frac{3}{4}$ fl.				
hvorimod der ſkyldtes bort	20	—				
er ovennævnte	45965	rb. 33 $\frac{3}{4}$ fl.				

Under det nysnævnte Tilgodehavende er indbefattet Fordringen paa den forrige Kassere's Bo, 15608 rb. 56 ff., hvilken forventes for største Delen, om ikke det Hele, at ville blive dækket.

Under den anførte Kapitalformue ere ikke indbefattede de tre med Akademiet forbundne Legater, det Schytte'ske, Scavenius' Stiftelse og det Müller'ske Stipendielegat.

Det førstnævnte, som oprindeligt bestod af en Gaard i Soro, der ved Professor Schytte's Testament af 23de April 1791 skænktes til Enkesæde for to Enker efter Akademiets Professorer, bestaaer nu af en rentebærende Kapital, da Gaarden ifølge allerhøjeste Resolution af 28de August 1816 blev bortsolgt, mod at Renten af Kjøbesummen skulde anvendes til Huslejemålsbæring for to Professorer. Legatets Kapitalformue var ved Udgangen af 1842 i kongelige og Kredittasse-Obligationer 1800 rb. samt i 3 pCt. engelske Obligationer 300 £ St. evaluerede til 2000 —

3800 rb.

I 1843 er for Legatet bleven indkøbt en kongelig Obligation for 100 -

hvorefter Legatets Formue den 31te Decbr. 1843 udgjorde 3900 rb. foruden en kontant Beholdning af 102 rb. 87½ ff.

Scavenius' Stiftelse for Lærere blev oprettet ved et af daværende Direktør Dr. Estrup og Hustru oprettet og under 14de Maj 1833 allernaadigst konfirmeret Gavebrev, hvorved til bestandigt Enkesæde for tvende Enker efter Lærere ved Akademiet og dets Skole skænktes Gaarden Nr. 37 paa Byens Torv, med 100 rb. til at betale nogle Reparationer paa Bygningen, samt til dens fremtidige Vedligeholdelse 1000 rb. i kongelige Obligationer. Enkesædets to Beboelseslejligheder benyttes for Tiden af Enkerne efter de afdøde Lektorer Mag. Wilster og Dr. Bredsdorff. Ved Slutningen af 1842 ejede Legatet, hvis ovennævnte Kapital i de tidligere Aar, da der ingen Enker vare som kunde benytte Lejlighederne, ved denses Bortlelse var opvoret, en Formue af 1700 rb. foruden den indfriele Bankbestelsesobligation paa Gaarden, for 70 rb. 39 ff. I 1843 har Kapitalformuen ingen Fremvært haft; den kontante Beholdning ved Arets Udgang var 24 rb. 19 ff.

Det Müller'ske Stipendielegat, stiftet af Lægen Müller ved Testament af 1828 til Fordel for Embedsmænds Sønner der studere ved Akademiet, anvendes ifølge den under 8de Maj 1829 allernaadigst konfirmerede Fundats til Stipendier for Elever og Akademister af nysnævnte Klasse, saaledes at hver nyder 50 rb. aarlig. Hidtil have kun i det Højeste 16 Portioner af Legatet været uddelte, men da det nu har naaet den hertil fornødne Størrelse, ville herefter 18 Portioner kunne uddelles. Kapitalformuen, som ved Udgangen af 1842 havde beløbet 22534 rb. 23¼ ff.

blev i 1843 forøget med 350 —

og udgjorde saaledes den 31te Decbr. 1843 22884 rb. 23¼ ff. foruden en kontant Beholdning af 66 rb. 23½ ff.

Samtlige 3 Legater havde saaledes en Kapitalformue

det Schytte'ske Legat 3900 rb.
— Müller'ske 22884 — 23¼ ff.
Scavenius' Stiftelse 1700 —

28484 rb. 23¼ ff.

Følgende er det for 1844 allernaadigst approberede Budget, med Angivelse af den ovenomtalte af Direktionen foretagne Klassifikation af Udgifterne efter de tre Underafdelinger: A. Den akademiske Lærestanstalt, B. Opdragelsesanstalten og Skolen, C. Akademiet ialmindelighed.

Indtægt.

		Budget for 1844.	
		rb.	ff.
1. Kapitalrenter		37200.	
Reservefonden, der i forrige Aars Budget var beregnet til 150000 rb. formodes ved Udgangen af Aaret 1843 at ville stige til 180000 —			
	af hvilken Forøgelse 30000 rb.		
det her beregnede højere Beløb end i Budgettet for 1843, 1200 rb., udgjør sædvanlig 4 pCt. Rente.			
2. Fordebogsindtægter		61893.	32
Indtægterne under denne Konto, hvilke ere 2169 rb. 31 ff. mindre end for 1843, bestaae af følgende specielle Poster:			
a. den planmæssige Afgift i Rug, Byg og Havre 4839 Tdr. 2 Skpr. 1½ Tdr. af hvert Slags, samt i Penge 230 rb. 43 ff., og desuden 5 Tdr. Rug af Mørup Gods og 7 Tdr. Byg og 1 Td. Havre af Nordruplund Gods, anslaaede til 3 rb. 48 ff. pr. Td. Rug, 2 rb. 72 ff. pr. Td. Byg og 13 mf. pr. Td. Havre	41000 rb. 5 ff.		
b. Landgilde-, Høveri- og Smaaaredselspenge af Husmænd 8662 — 23 —			
c. Forpagtnings- og Leiesafgifter	7451 — 83 —		
Er 57114 rb. 15 ff.		102093.	32

			Budget for 1844.	
			rb.	ff.
Fra forr. Side 57114			rb.	ff.
d.	Tienderefusioner, forsaavidt disse ikke ere indbefattede under Litr. a	2779 — 17 -	102093.	32
e.	Indfæstninger, Rekognitioner og andre tilfældige Indtægter	5000 — - -		
			64893	rb. 32 ff.
hvorhos bemærkes				
ad a.	Bel ere Kornafgifterne forhøjede ved Afgang mellem de gamle Fæstere, men Indtægten alligevel nedsat, da en lavere Kapitels-tart, hvorefter Indtægterne svares, maa ventes i Aaret 1844. Den tilkomne Afgift 7 Edr. Byg og 1 Ed. Havre af Nordrup-lund Gods har hidtil været opført blandt Afgifterne under Litr. b, men da den svares i uforanderlig Afgift af nogle under dette Gods bortarbefæstede Jorder, er den nu tilført denne Post.			
ad b.	Indtægten er her nedsat dels formedelsk nogle gamle Fæsternes Afgang, hvis Afgifter nu ere indgaaede under Litr. a, dels derved, at ved en nu truffet Foranstaltning ere de jorddrotlige Afgifter af nogle i sin Tid til Fredstov indtagne Jorder, der svarede af Akademiets Forstbæsen til Jordebogskasserne, bortfaldne og dermed ogsaa, forsaavidt de udrededes af Bøndergodset, for denne Posts Vedkommende ophørte.			
ad c.	Paa samme Maade har denne Omstændighed, forsaavidt disse Afgifter have hvilet paa Hovedgaardsjorder, bevirket Nedsættelsen i denne Post.			
3.	Forstindtægternes Overskud i Forstaaaret fra 1ste Oktober 1843 til 30te September 1844		11681.	42
	Samtlige Forstindtægter ere kalkulerede til	30540	rb. 35 ff.	
	Udgifterne	14458 — 89 -		
			Overskud	16081
			rb.	42 ff.
Herfra Bærdien af de afgivne Deputater omtrent			6000 — - -	
			tilbage	10081
			rb.	42 ff.
Teglværkerne ere anslaaede at ville give Indtægt af			4800	rb.
efter Fradrag af Udgifterne			3200 —	
			1600 — - -	
			11681	rb. 42 ff.
Indtægtens Formindsfelse i Sammenligning med Budgettet for 1843 med 2354 rb. 85 ff., hibrører væsentligst fra at Skovenes Udbytte for Forstaaaret 184 $\frac{3}{4}$ har maattet kalkuleres efter lavere Priser end for det foregaaende Aar.				
4.	Kontingenter af Akademister, Elever og Skolesøgende		8000.	-
5.	Extraordinære og tilfældige Indtægter		500.	-
Denne Post er nedsat til den runde Sum af 500 rb., som mere antages at nærme sig til hvad der i Virkeligheden kan forventes.				
Summa Indtægt			122274.	74
Udgift.				
1.	Halvdelen af Udgifterne ved Overbestyrelsen		6620.	-
2.	Gager og Lønninger		31354.	80
Disse Udgifter falde paa følgende Hovedafdelinger:				
a.	det faste Lærerpersonale	23196	rb.	- ff.
b.	Embedsmændene ved Godsbestyrelsen og Regnskabsbæsenet	5750 — - -		
c.	adskillige Embedsmænd og Betjente	2408 — 80 -		
			ialt	31354
			rb.	80 ff.
ad c.	Forøgelsen af 56 rb. 80 ff. hibrører fra, at Gaardskarlen og Ringeren, der er aflagt med en Løn af dette Beløb, hvilken hidtil har været opført under Post 5, er henført under denne Konto, hvortil han som Betjent synes rigtigere at henhøre.			
Jøvrigt erindres, at da den endelige Ordning af Akademiets fremtidige Organisation endnu er uafgjort, og da ved denne Sags definitive Afgjørelse vil blive nærmere allernaadigst bestemt, hvorvidt Direktørposten paa samme				
Er			37974.	80

Budget for
1844.

rb. fl.
37974. 80

Fra forr. Side

Maade som hidtil skal besættes, er Gagen for dette for Tiden vakante Embede beregnet med under nærværende Konto, og vil saaledes denne midlertidigen disponible Sum kunne anvendes til at afholde de flere Udgifter, tilsammen 1390 rb. paa bemeldte Konto, hvilke de foreløbigen trufne Foranstaltninger, samt enkelte Læreres højere Gagering m. v. have foranlediget.

Fordelingen mellem A. den akademiske Anstalt, B. Opdragelsesanstalten og Skolen, C. Akademiet ialmindelighed, er følgende:

A. Den fungerende Direktor og Lektorerne	13010 rb.	
Til Kontorhold for den fungerende Direktor	200 —	
Kunsthjælperne	1850 —	
Gartneren	300 —	
Staldkarlen	118 —	
Pedellen	80 —	
	15558 rb.	= fl.
B. Den konstituerede Rektor og Adjunkterne	7358 rb.	
Til Kontorhold for den konstituerede Rektor	200 —	
Assistenten ved den physiske Opdragelse	578 —	
	8136 —	= -
C. Embedsmændene og Betjentene ved Gods-, Kasse- og Regnskabsvæsenet	5900 rb.	= fl.
Andre i indirekte Forbindelse med Akademiet		
staaende Embedsmænd og Betjente	1760 — 80 -	
	7660 — 80 =	
	31354 rb.	80 fl.

3. Husleje for nogle Embedsmænd 921. =

Denne Post er forhøjet med 250 rb., idet der dels har maattet træffes Foranstaltning til at skaffe en Lektorbolig endnu tilveje, efterat den ved Skolen og Opdragelsesanstalten konstituerede Rektor har indtil videre beholdt sin hidtil hafte Lektorbolig, og dels den ved Akademiet antagne Musiklærer har maattet tillægges en Huslejahjælp, da den i Aarets Løb allernaadigst entledigede Musiklærer var forbeholdt sin hidtil hafte Bolig som Organist ved Sorø Kirke, i hvilken Tjeneste han fremdeles forbliver.

Fordeelt som følger:

A. Til en Lektor	100 rb.	
Musiklæreren	150 —	
	250 rb.	
B. Den konstituerede Rektor	244 —	
C. Kasseherren	200 rb.	
Organisten	200 —	
Bogteren	30 —	
	430 —	
	924 rb.	

4. Pensioner og Bartpenge 8000. =

Denne Post, som i forrige Aars Budget var kalkuleret til 6000 rb., er ved ny i Aarets Løb ifølge specielle allerhøjeste Resolutioner tilkomne Pensioner forøget til 7,808 rb. 32 fl.

Fordeelt saaledes:

A. Forhenværende Direktor Tauber, forh. Lektor Molbech, Professorerne Borchs, Nissens og Steenstrup's Enke, Lektorerne Bilster's og Bredsdorff's dito, afg. Berider Major Wittes Datter, Professor Molbech's 3 Døttre, Gartner Nissens Enke, afg. Direktør Waages 5 Børn, afg. Lektor Kiellsens to Døttre, forh. Musiklærer Pedersen	5963 rb.	32 fl.
C. Revisor Kammerraad Jbsen, Kasseherren Kammerraad Enkebølls Enke, Forstander Kammerraad Gierfing's dito, Kontorchef Kancelliraad Lunds dito, afg. Skovrider Møllers 3 Døttre, Justitsraad Bloch, Kancelliraad Friberg, ialt	1845 —	= -
Til eventuelle Pensioner	191 —	64 -
	8000 rb.	

5. De med Økonomien forbundne Udgifter 13841. 64

Der udredes nemlig:

a. til Økonomus i Penge og Naturalier	10768 rb.	64 fl.
b. til Uldfruen	1983 —	= -
c. til Sygevarterstuen	550 —	= -
d. til Opvarterne hos Akademikerne og Eleverne	540 —	= -

ialt 13841 rb. 64 fl.

eller 404 rb. 80 fl. mere end efter Budgettet for 1843, hvortil bemærkes:

ad a. Forsøgelsen er bevirket dels ved en nødvendig befunden Forandring i Spisereglementet for Eleverne, der har medført et Tillæg til Spiseværtens Godtgørelse, dels ved at der for næste Aar maa regnes paa et noget højere Antal af Akademiker ved Stiftelsen.

		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
		60740.	48
		Fra forr. Side	
ad b.	Forhøjelsen her er bevirket ved fidsnævnte Omstændighed, at Akademisternes Antal vil i næste Aar blive noget større.		
ad d.	Til Medhjælp ved Opvartningen har her maattet tillægges 30 rb., hvortil føjes, at, som ovenfor ved Post 2. c. bemærket, er Lønningen til Gaardskarlen og Ringeren, der i forrige Aar var opført under denne Post Litr. e, henført til bemeldte Konto.		
Fordelt saaledes:			
A.	Økonomus: 12 Akademister	1248	rb.
	Oldfruen ligeledes	288	—
	Opvarteren i Akademistboligen	210	—
		1746	rb. = fl.
B.	Økonomus:		
	Deputatsed	1220	rb.
	Løn	300	—
	for Rektor (Direktor)	100	—
	til Inventarium	100	—
	for 4 Adjunkter, 64 Elever og 4 Dyppassere	7384	—
	for Tillæg til Mellemmaden	176	— 64 fl.
	for Beværtning med The til Eleverne	240	— = -
		9520	— 64 -
Oldfruen:			
	for 4 Adjunkter, 64 Elever og 4 Dyppassere	1680	rb.
	til Inventarium	15	—
		1695	— = -
Sjogebarterstjen		550	— = -
4 Dyppassere samt en Medhjælper		330	— = -
		13841	rb. 64 fl.
6.	Omkostningerne ved Deputatbrændets Opførvning og Transport	1250.	=
Fordelt saaledes:			
A.		200	rb.
B.		900	—
C.		150	—
		1250	rb.
7.	Belysningsomkostninger	1200.	=
Fordelt saaledes:			
A.		100	rb.
B.		1050	—
C.		50	—
		1200	rb.
8.	Bibliothekets Læsesal, Bibliotheket og øvrige videnskabelige Apparater	1480.	=
Et Tillæg af 200 rb. til Akademiets Bibliothek er befundet nødvendigt paa Grund af den aarlige Erfaring om Utilstrækkeligheden af den hidtil nørmerede Sum, naar det blot nogenlunde skal forsynes med de vigtigste Skrifter i de forskellige Fag.			
Fordeling:			
A.	Bibliothekets Læsesal og Bibliotheket	1000	rb.
	Den physiske Instrumentsamling, den zoologiske, den mineralogiske og den botaniske Samling	480	—
		1480	rb.
9.	Skoleudgifter	3920.	=
Den her udførte Sum falder paa følgende specielle Udgitposter:			
a.	Programmer, Undervisnings- og Musikapparater, Elevernes Morstabsbibliothek og Timeundervisning	1400	rb.
Fordeling:			
A.	Det aarlige Program at trykke	300	rb.
B.	Det aarlige Program at trykke	150	—
	Undervisningsapparater }	400	—
	Musikapparater }	400	—
	Elevernes Morstabsbibliothek	50	—
	Extratimer	500	—
		1400	rb.
b.	Reparationer i Skole- og Opdragelseslokalet samt Bedligeholdelse af Skole- og Gymnastikinventariet	1070	—
Fordeling:			
A.	Inventarium m. v. i Akademi- og Akademistbygningen, samt til Stude- og Fagteapparaterne samt de 2 Baade	220	rb.
B.	Inventarium m. v. i Akademibygningen }	700	—
	Elevernes Have }	700	—
	Gymnastikapparaterne og Badehuset }	700	—
	Isen at afpale til Skøjtelejen }	150	—
	Til Anskaffelse af nyt Dækketøj	150	—
		1070	rb.
c.	Udgifter ved reglementerede Fester og Højtideligheder	1450	—
		ialt 3920	rb.
		Er	68590. 48

Budget for
1844.

rb.	fl.
68590.	48

Fra forr. Side

Fordeling:

A.	650 rb.
B.	800 —

1450 rb.

Denne Post var i forrige Aars Budget opført med 4700 rb., hvorunder imidlertid var indbefattet en extraordinær Udgift til et nyt Badehus af 1500 rb., og udgjorde saaledes, efter Fradrag af dette Beløb, kun for ovenstaaende Udgiftsposter 3200 rb. eller 720 rb. mindre end det her kalkulerede Beløb; hvorom fortales:

- ad a. Er forøget med 150 rb., da efter den ved Akademiet indtraadte Adskillelse af den akademiske Læreanstalt og Skolen samt Opdragelsesanstalten, for sidstnævnte et særskilt Program vil udkomme, ved hvis Udgivelse Omkostningerne ville udgjøre bemeldte Beløb.
- ad b. Er tillagt 220 rb., navnlig paa Grund af en nødvendig i næste Aar forestaaende Anskaffelse af noget nyt Opdragelsesanstalten vedkommende Inventarium.
- ad c. Denne Post har maattet forøges med 350 rb. Uagtet alle fra Direktionens Side anvendte Bestræbelser for at holde denne Udgiftspost indenfor dens hidtil hafte Grændser, og uagtet herom de omhyggeligste Forhandlinger have været førte med den fungerende Direktør og den konstituerede Rektor ved Akademiet, har dette dog ikke været muligt. Paa et saa isoleret og for alle offentlige Forlystelser blottet Sted som Sørø, og under det ensformige og for alle selskabelige Glæder og Familieomgang fjernet Liv som Akademiets Ungdom fører, ere de ved Akademiet anordnede Fester og Højtideligheder under Akademiets Opsyn og Garanti et af de virksomste Midler til at vedligeholde det Liv og forskaffe den Opmuntring der er nødvendig for den studerende Ungdom, naar den ikke skal forledes til raa og for Sædeligheden farlige Forlystelser, men have Lejlighed til ogsaa at udvilde sig ved selskabelig Dannelse. At denne Udgiftskonto ikke opføres med et mindre Beløb end at den kan nogenlunde svare til sit Niemed, er saaledes af en saa indgribende Bigtighed for Akademiet som et opdragende Institut, at man, tvunget af hin i et rigtigt pædagogisk Hensyn begrundede Nødvendighed, ikke har kunnet undgaae at foreslaae Postens Forhøjelse til det her opførte Beløb, som er det ringeste hvormed denne Post, naar Niemedet nogenlunde skal opnaaes, vil efter den vundne Erfaring kunne aflægges.

10. Ride-skolen	600. =
Fordeling: vedkommer A alene.	

11. Plantagehaven	1000. =
Fordeling: ligeledes A alene.	

12. Lysskoven	100. =
Fordeling: vedkommer C alene.	

13. Bygningsudgifter	12500. =
----------------------------	----------

Da den extraordinære Reparation af Attiken omkring Akademiets Hovedbygning, som for 1843 gav Anledning til Forøgelse af denne Post, i 1844 vil blive fortsat, har det samme Budgetbeløb her maattet bibeholdes.

Fordeling:

A.	2500 rb.
B.	7500 —
C.	2500 —

12500 rb.

14. Sørø Kirkes Indvendige samt Kirkegaarden	200. =
--	--------

Fordeling:

A. Kirkens indvendige Prydelse og Kirkegaarden	100 rb.
B. Andre Udgifter	100 —

200 rb.

15. Skatter, Kommuneafgifter samt Brandforsikringsomkostninger (herunder 300 rb. som ifølge kongl. Resolution af 13de Maj 1801 svares af Akademiet til Sørø Kjøbstads Skolevæsen)	1250. =
---	---------

Fordeling:

A.	200 rb.
B.	500 —
C. (herunder Bidraget til Sørø Kjøbstads Skolevæsen)	550 —

1250 rb.

Er 84330. 48

		Budget for 1844.	
		rb.	fl
		Fra forr. Side	
16.	Det Jøllenbergſke Inſtitut	84330.	48
	Fordeling: vedkommer C alene.	1800.	-
17.	Jordebogsudgifter	22029.	48
Den her beregnede Sum udkommer ſaaledes:			
a.	Lønninger, Penſioner, Underſtøttelſer og Refuſioner . .	3445	rb. 24 fl.
b.	Vedligeholdelſe af Hovedgaarde, Kirker og Eprøſter . .	5266	— " -
c.	Bidrag til Godſernes Forbedring	5195	— " -
d.	Skatter, Kommuneafgifter, Bankheftelſesrenter og Renter af Kapitaler ſom hefte paa Godſerne, ſamt Bidrag til Fattigvæſenet paa diſſe	5866	— " -
e.	Tilfældige Udgifter	1085	— " -
f.	Extraordinære Udgifter	1172	— 24 -
		ialt 22029 rb. 48 fl.	
hvorhos bemærkes:			
ad a.	Iſølge allerhøjſte Reſolution af 11te Marts 1837 udbetales Amtmanden over Sorø Amt af Akademiets Kaſſe, for at udføre Amtmandsforretningerne paa den i Sorø Amt beliggende Del af Friherſkabet Holberg, en Godtgjørelſe af 25 rb. aarlig, hvilken i de foregaaende Aars Budgetter har været forbigaaet, men her er medtaget og giver Poſten dens nuværende Forøgelſe.		
ad b.	Ligesom denne Poſt i Budgettet for 1843 blev givet et extraordinært Tillæg af 4,500 rb. til et nødvendigt Bygningsforetagende paa Godſet, er der her tillagt denne Konto 1000 rb. til Udførelſen af en ved Akademiets Hovedgaard Nordruplund's Hovedbygning i 1844 foreſtaaende nødvendig Hovedreparation.		
Fordeling: vedkommer C alene.			
Tovrigt have de enkelte Underafdelinger følgende ſpeciellere Beſtemmelſer.			
a.	Lønninger	1266	rb. 32 fl.
	Penſioner og Underſtøttelſer	1016	— 72 -
	Tre Glevs Dylærelſe paa Jonstrup Seminarium	378	— " -
	Refuſioner	784	— 16 -
		3445 rb. 24 fl.	
b.	Hovedgaarde	2750	rb.
	Akademiets 15 Kirker	2500	—
	Akademiets 3 Eprøſter	16	—
		5266 — " -	
c.	Bøndergaardens Ombygning	2850	rb.
	Forbedrede Agerdyrkningsredſkaber	150	—
	Heſte- og Kvægablens Forbedring	150	—
	Jordbrugets Forbedring ialmindelighed	1200	rb.
	paa Hovedgaardene iſærdeleſhed	445	—
		1645 —	
	Landmaalers-Forretningernes Udførelſe	300	—
	Til det landøkonomiſke ſeſtkab	100	—
		5195 — " -	
d.	Skatter og Kommuneafgifter	3350	rb.
	Bankheftelſesrenter til Hovedkaſſen	1456	—
	Renter af Fattiglegatet i Mørup	80	—
	dito af Prioriteten i Nordruplund	480	—
	Bidrag til Fattigvæſenet paa Godſerne	500	—
		5866 — " -	
e.	Tilfældige Udgifter	1085	— " -
f.	Extraordinære Udgifter	1172	— 24 -
		ialt ovenſtaaende 22029 rb. 48 fl.	
18.	Tilfældige Udgifter	1000.	"
Fordeling:			
A.		200	rb.
B.		200	—
C.		600	—
		1000 rb.	
		Er 109160. "	

19. Extraordinære Udgifter Fra forr. Side

Af det Beløb hvormed denne Post er forøget, udgjøre de 5000 rb. det Afdrag som Akademiet har forbundet sig til i Marts Maaned 1844 at betale paa den Andel (nemlig tre Hjerdedele) af Udgifterne til Opførelsen af et nyt Ting- og Arresthus i Sorø Kjøbstad, som det ifølge allerhøjeste Resolution er paalagt det at udrede. De øvrige 500 rb. ere Halvdelen af de 1000 rb. som ifølge kongelig Resolution ere for 1844 tilskaaede den nu som første Medlem af Universitetsdirektionen fungerende Professor som Godtgjørelse fordi han i denne sin Stilling intet Gagetillæg eller anden Remuneration har oppebaaret. De øvrige 500 rb. ere opførte under det lærde Skolevæsens Budget.

Fordeling:	
A.	500 rb.
B.	500 —
C.	7500 —
	8500 rb.

Summa Udgift
som, trukket fra Indtægterne
giver et Overflud af

Budget for
1844.

rb.	fl.
109160.	2
8500.	2

117660.	2
122274.	74
4614.	71

Fremmede Universiteter.

I. Nogle Efterretninger om Kiels Universitet, saavel i økonomisk som i videnskabelig Henseende.

Nedenstaaende Efterretninger om Kieler Universitetets økonomiske Forsatning ville, i Forbindelse med de i det Foregaaende og i Aarbogens tidligere Aargange meddelte Efterretninger om det Kjøbenhavnske Universitet, frembyde det fornødne Stof til en sammenlignende Oversigt over den økonomiske Side af begge den danske Stats Universiteter, hvilken turde frembyde en Mængde interessante Sammenligningspunkter med Hensyn til Oprindelsen, Maaden og Betydeligheden af begges Udstyrelse saavel fra Statens som fra Privates Side, og Anvendelsen af de begge tillagte Midler. Til disse Efterretninger, som ere tagne af de aarligen offentliggjorte Budgetter, med Tilføjeelse af nogle andetsteds fra indhentedes, skulle nedenfor slutte sig enkelte videnskabelige Notitser.

Af Normalreglementet og Budgettet for 1841 erfares, at efterat den Universitetet i Kiel oprindelig anviste Dotation af Indtægterne af Amtet Bordesholm i sin Tid var bleven inddraget til Fordel for den kongelige Kasse, have dets Udgifter i det Væsentlige maattet bestrides direkte af Finanskasen, da dets Kapitalfond og nogle det tilstaaende tilfældige Indtægter ere af forholdsvis ringe Betydning; at ved Affattelsen af Normalreglementet i 1824 beløb Finanskasens Tilskud til Universitetet sig til Rbd. 55296 aarlig, men at der ved bemeldte Normalreglement fastsattes til staaende Udgifter ved Universitetet en Sum af 42000 rb. og til overordentlige Udgifter af 4000 rb. aarlig af Finanskasen. Ved successiv Afgang i Pensionerne, ved Inddragelse af enkelte Lærerposter og ved Reduktion i nogle Lønninger, bragtes det dertil, at der i Aaret 1839 af Finanskasen kun udrededes til staaende Udgifter 46031 rb. 20 st.
og til overordentlige Udgifter 4000 — —
hvorhos dog tillige indtil videre vare overtagne flere enkelte større
og mindre Lønninger og andre Udgifter, til Beløb ialt 3840 — 7 .

saa at det hele Tilskud saaledes blev 53871 rb. 27 st.
Derhos ere dels Universitetet selv, dels flere af de derunder hørende særegne Institutioner, tillagte nogle aarlige Indtægter og nogle rentebærende Kapitaler, som nedenfor nærmere skulle angives.

Da disse Indtægter imidlertid befandtes utilstrækkelige, og da baade den slesvigsk og den holstenske Stænderforsamling i 1838 havde indgivet allerunderdanigste Petitioner om et forøget aarligt Tilskud til Universitetet, blev det ved allerhøjeste Resolution af 9de Juli 1840 befalet, at der fra 1ste Jan. 1841 skulde reglementeres 66000 rb. aarlig til Universitetet i Kiel, nemlig 60000 rb. til de staaende og 6000 rb. til overordentlige Udgifter.

Som Følge heraf anføres Universitetets Indtægter i Budgetterne saaledes:

A. For Universitetet selv.

1. Finansernes Tilskud, til de ordinære Udgifter 60000 rb.
til de extraordinære 6000 —

66000 rb. = ft.
2. Universitetets Kapitalformue udgjorde i 1839 noget over 62000 rb., foruden 2 Nationalbankaktier paa tilfammen 200 rb., i hvilken Kapital dog er indbefattet en Sum af 16000 rb., som i sin Tid er overdraget Universitetet af Skolebogtrykkeriets og Skoleboghandelens Overskud, og som forlods skal anvendes til Afdrag paa det akademiske Sygehuses Gjeld. I Budgettet for 1841 beregnes Renten af Kapitalen til c. 2500 rb. Efter Budgettet for 1842 var den voret til 74760 rb., hvilken Tilvæxt væsentligst hidrørte fra, at den for Overdragelser af Apothekerprivilegier (hv. s. nedenfor) efterhaanden indkomne Rekognitionsfum af 9000 rb. foreløbigen var bleven gjort frugtbringende, hvilket ansaaes fordelagtigere end strax at anvende den efter sin Bestemmelse til Betaling af den resterende Kjøbesum, 9600 rb., for det anatomiske og naturhistoriske Musæums Bygning. I Budgettet for 1843 opføres Kapitalen med 78773 rb. 32 ft., idet en Sum af omtrent 4000 rb. havde kunnet gjøres frugtbringende som Overskud af Universitetets Annuum for 1841. Endelig er den i Budgettet for 1844 anført med 76853 rb. 32 ft. (foruden de to ovennævnte Bankaktier) med Bemærkning, at den ved Frugtbargjørelse af en Del af Beholdningen kunde ved Begyndelsen af 1844 have været foreget til 86453 rb. 32 ft., men for at dække den nysnævnte paa den naturhistoriske Stiftelses og det anatomiske Musæums Bygning hvilende Gjeld af 9600 rb., er en Del af Kapitalen henlagt dertil, hvilket har bevirket Forringelsen. Renten af bemeldte Kaital opføres derefter med 3074 — 13 -
3. Lejeafgifter: a. af Direktor for Anatomibygningen og det naturhistoriske Musæum 192 rb.
b. af den ny Bolig ved den botaniske Anstalt 160 —

352 — -
4. Rekognitioner. a. af den akademiske Barberstue 80 rb.
b. for Overdragelsen af Apothekerprivilegier . . 800 —
Denne Indtægt blev tillagt Universitetet ved kongelig Resolution af 19de Okt. 1838. Ved Hjælp af denne Indtægt, hvoraf indtil Udgangen af 1839 var indkommet 15400 rb., blev det muligt at købe en egen Bygning til Anatomikammeret og det naturhistoriske Musæum, hvortil der ikke havde været tilstrækkelig Plads i den akademiske Bygning, og derimod indrette i denne flere Auditorier, som man i lang Tid havde savnet. Paa Kjøbesummen, 22400 rb., blev af nysnævnte Indtægt afbetalt 12800 rb., hvorefter resterede ovenanførte 9600 rb., hvilke nu ligeledes, som oven bemærket, ere berigtigede. Indtægten af denne Post kan i Fremtiden ikke kalkuleres højere end som anført.
c. endel af de Studerendes Inscriptionsgebyr . . 80 rb.

960 — -

For Universitetet selv 70386 rb. 13 ft.

Fra forrige Side 70386 rb. 13 ft.

B. For de dermed forbundne særegne Stiftelser.

5. Bibliotheket.

- a. Renten af en Kapital paa 3520 rb. . . 140 rb. 77 ft.

(1000 rb. skyldes til den forrige Bej-
fond, hvilken Sum skal afbetales ved
hvad der indkommer ved Salget af
Dubleter).

- b. Refognitioner ved Professorers Ud-
-
- nævnelse, Promotioner, m. v. 450 — : .

Bibliothekets særskilte Indtægter ————— 590 — 77 .

6. Det philologiske Stipendium.

- Renten af en Kapital paa 1920 rb. 76 — 77 .

(Tilskud af Universitetets Midler 352 rb. s. nedenfor A 3 a).

7. Det Richardtske Stipendium.

- Renten af en Kapital paa 3200 rb. 128 — : .

(Tilskud 32 rb. s. nedenfor A. 3 c).

8. Det Schassiske Stipendium.

- a. Renten af en Kapital paa 10097 rb. 58 ft.
-
- (foruden 2 Bankaktier paa 200 rb.) . . 403 — 88 .

- b. Forpagtningsafgift 315 rb. 32 ft. (for
-
- 1843 det samme, for 1842 299 rb.
-
- 32 ft.); i denne Sum maae imidlertid
-
- antages at være indbefattede de 43 rb.
-
- 32 ft. der betales af Universitetets
-
- Tilskud til den botaniske Have (s. neden-
-
- for Udgiftspost A. 2 c) og altsaa
-
- her maae fradrages de særegne Ind-
-
- tægter, hvorefter Summen ifkun bliver 272 — : .

- c. Leje af en Stol i St. Nikolaj Kirke i Kiel 9 — 58 .

————— 685 — 50 .

9. Konviktoriikassen.

Det ved Dprettelsen af Kiels Universitet indrettede almindelige
Konviktorium for trængende Studerende blev ved allerhøjeste
Reskript af 23de Juli 1790 ophævet og forandret til en vis
aarlige Pengegodtgjørelse, som nu ifølge allerhøjeste Re-
solution af 4de Aug. 1837 er bestemt for hver til 16 rb.
fjerdingaarlig.

- a. Renten af en Kapital paa 24800 rb. 992 rb. : ft.

Denne Kapital anføres i Budgettet
for 1841 med 20320 rb. foruden en
betydelig Kassebeholdning, i Budget-
terne for 1842 og 43 med 22880 og
i Budgettet for 1844 med ovennævnte
Sum. Hvorfra denne Tilvæxt hid-
rører, erfares ikke af Budgetterne,
ifølge hvilke Konviktoriikassen opbruger
netop sine Indtægter.

- b. Af Landskaberne Eiderstedt og Velsorm
-
- samt Amtet Tøndern 1833 — 50 .
-
- (1843 ligeledes, 1842 1856 rb.)

- c. Af Landskabet Nordre Ditmarsken . . 800 — : .

- d. Leje af Konviktoriibygningen og Haven 313 — 58 .

(1843 det samme, 1842 334 rb. 38 ft.) ————— 3939 — 12 .

(Tilskud af Universitetet 22 rb. 46 ft.
s. nedenfor A 3 d.)

altsaa samtlige Indtægter 75806 rb. 37 ft.

Universitetets Udgifter ere efter Budgettet for 1844 følgende.

A. Finansernes Tilskud 60000 rb. til de ordinære Udgifter anvendes saaledes.

1. Til Gager.

- a. for Kurator og overordentlig Regjeringsbefuldmægtiget 4000 rb. = ft.
b. for 30 Professorer 42000 — = -

nemlig:

i det theologiske Fakultet 3 a 1600, 2 a 800 rb. 6400 rb.

— juridiske — 1 a 2400, 1 a 2200,
1 a 1600, 1 a 1400,
2 a 1000 rb. 9600 —

— medicinske — 1 a 1760, 2 a 1400, 2
a 1000, 1 a 360 rb. 6920 —

— philosophiske — 1 a 1920, 1 a 1680,
5 a 1600, deraf En
Bibliothekar, 2 a 1400,
1 a 1160, 1 a 1120 og
for 2 ny Poster 2400 19080 —

42000 rb.

Den Professor som her er opført med 1680 rb. har i
Virkeligheden Gage 1800 rb., men saaledes at de 120 rb.
udredes af Summen B.

- c. til 3 Lektorer og 4 Kunstlærere 2604 — = -

nemlig 1 Lektor (i Dansk) 600 rb.

— 2 ditto (i Fransk og Engelsk) a 250 rb. 500 —

— 1 Ridelærer (skal holde 3 Rideheste) 960 —

— 1 Dandselærer 192 —

— 1 Fægtelærer 192 —

— 1 Tegnelærer 160 —

(nu 480 rb. se nedenfor under B.)

2604 rb.

- d. til andre Embedsmænd og Betjente 4107 — 19 .

nemlig Rektor 400 rb. = ft.

— Universitetsdommer 2000 — = -

— Syndikus 400 — = -

— Kvæstor 400 — = -

— Kopist 160 — = -

— 3 Pedeller (à 200 desuden 3 rb. 19 ft.) 603 — 19 .

— Auditorii- og Karceropvarter . 144 — = -

4107 rb. 19 ft.

52711 rb. 19 ft.

2. Til de videnskabelige Anstalter:

- a. til Biblioteket:

Lønninger 400 rb. = ft.

nemlig:

en Medhjælper 200 rb.

- Skriver . . 120 —

et Bud . . . 80 —

400 rb.

(som oven anført, løn-
nes Bibliothekaren som
Universitetsprofessor.)

til Anskaffelse af Bøger,

til sammes Indbin-

ding og andre Smaa-

udgifter, dels af den her

omhandlede Sum . 2240 — = -

2640 — = -

2640 rb. = ft. 2640 rb. = ft. 52711 rb. 19 ft.

Fra forrige Side		2640 rb. = ff.	2640 rb. = ff.	52711 rb. 19 ff.
dels de oven under				
Indtægtspost 5 an-				
førte Bibliotheket til-				
hørende særlige Ind-				
tægter		590 — 77 .		
ialt for Bibliotheket		3230 rb. 77 ff.		
b.	til det homiletiske Seminarium	153 — 57 .		
nemlig til Bælgetræ-				
deren og for Orgel-				
spil ved de homiletiske				
Dveller		57 rb. 57 ff.		
til Undervisning i				
Kirkesang		96 — = .		
		153 rb. 57 ff.		
c.	til den botaniske Have	1440 — = .		
neml. Gartnerens Løn		400 rb. = ff.		
Afgift til den Schas-				
siske Stiftelse (s. oven				
8 b.)		43 — 32 .		
Dagløn og blandede				
Udgifter		756 — 64 .		
Brændsel		160 — = .		
Porto		80 — = .		
		1440 rb. = ff.		
d.	til det anatomiske Musæum . . .	660 — = .		
nemlig til Profektor		160 rb. = ff.		
den halve Løn til en				
Opvarter (den anden				
Halvdel fra det natur-				
historiske Musæum) .		48 — = .		
til Præparaternes Ved-				
ligeholdelse og Forø-				
gelse, samt til Trans-				
port og Begravelse af				
de til Anatomering be-				
stemte Lig		452 — = .		
		660 rb. = ff.		
e.	det naturhistoriske Musæum . .	600 — = .		
nemlig: en Medhjælper . .		200 rb.		
en Opvarter (s. ovenfor) .		48 —		
til Konservering og For-				
øgelse af Samlingen . . .		352 —		
		600 —		
f.	til det kemiske Apparat	600 — = .		
nemlig Løn til Amanuensis		260 rb.		
til Apparaternes Vedlige-				
holdelse og Forøgelse . . .		340 —		
		600 —		
g.	den physiske Samling	350 — = .		
h.	Mynt- og Kunstsamlingen . . .	278 — 70 .		
		6722 — 31 .		
		59433 rb. 50 ff.		

Fra forrige Side 59433 rb. 50 ff.

3. Til Stipendierne:

a. det philologiske Stipendium	352 rb. = ff.
b. — oldenborgske	160 — = -
c. — Richardtske	32 — = -
d. — Konviktorkassen	22 — 46 -
	566 — 46 ff.
	Er 60000 rb. = ff.

B. Finansernes Tilskud af 6000 rb. til extraordinære Udgifter anvendes saaledes:

1. Til Bygningsudgifter	2000 rb.
2. Løn for Universitetets Mekaniкус	296 —
(bortfalder ved den nuværendes Afgang.)	
3. extraordinær Hjælp ved Forfattelsen af Bibliothekets Katalog, paa 5 Aar	200 —
4. Tillæg til Kopisterne	40 —
5. Til Opvarming og Belysning af Auditorierne	160 —

Desuden efter Budgettet for 1844:

6. Tillæg til Tegnelæreren	320 —
7. Lønning til 1ste Assistent ved Frederiks Hospital	160 —
8. Tillæg til Hospitalets Forstander	200 —
9. Det oven (A. 1. b.) nævnte Tillæg til en Professorgage	120 —
	3496 rb.

Resten 2504

6000 rb.

er bestemt til følgende Anvendelser:

Til Tilskud, naar Besættelsen af et ved Dødsfald ledigt værende Professorskat ikke kan udsættes til Raadensaarets Udløb, eller naar særdeles Omstændigheder gjøre Gageforhøjelser nødvendige, o. s. v.;

- Rejsepenge for de Professorer som indkaldes fra Udlandet;
- Understøttelser til Privatdocenter;
- overordentlige Udgifter til de forstjellige Samlinger ved Universitetet (navnligen Mynt- og Kunstsamlingerne);
- overordentlige Bygningsudgifter;
- Kriminaludgifter.

C. Universitetets egne Indtægter, de oven S. 203 under 2, 3 og 4 anførte Poster, tilsammen 4386 rb. 13 ff. anvendes efter følgende Bestemmelse:

a. Skatter og Brandpenge af Universitetets Bygninger	400 rb. = ff.
b. Til Skrifteres Trykning, offentlige Højtideligheder m. m.	400 — = -
c. Rectors Udgifter til Porto, Skrivematerialier o. s. v.	180 — = -
d. Forstjellige og overordentlige Udgifter	3106 — 13 ff.

4386 rb. 13 ff.

D. Udgifterne for de med Universitetet forbundne Stiftelser.

Angaaende Bibliotheket og øvrige Samlinger er forklaret ovenfor.

Det philologiske Stipendium. Den under Indtægtsens 6te Post opførte Kapitalrente anvendes til Dplag, for at derved kan dannes et 5te Stipendium, foruden de 4 der uddeles af den af Universitetets egne Midler udbetalte Sum af 352 rb. (Udgiftspost A. 3 a.)

Det Oldenborgske Stipendium. De under Udgiftspost A. 3 b. anførte 160 rb. anvendes til 2 Stipendier hvert paa 80 rb.

Det Richardtske Stipendium. Kapitalrenten 128 rb. i Forbindelse med Universitetets Tilskud, 32 rb. (A. 3. c), uddeles i 2 Stipendier, hvert paa 80 rb.

Det Schassiske Stipendium. Indtægten efter Post 8. a. b. c. 685 rb. 50 ff. i Forbindelse med de sammesteds nævnte 43 rb. 32 ff. fra den botaniske Have, ialt 728 rb. 82 ff., anvendes som følger:

3 Stipendier a 160 rb.	480 rb. =	ft.
Skatter	17 —	58 -
Til Examinatorerne	32 —	= -
For Administrationen	13 —	58 -
Til at danne et 4de Stipendium, samt til at dække Formindsfelse i Afgifter og Renter	185 —	62 -

728 rb. 82 ft.

Konviktoriaffæsen. Indtægten 3939 rb. 12 ft. (9 a. b. c. d.) har følgende Anvendelse: For frit Bord til 60 trængende Studerende a 64 rb. .	3840 rb. =	ft.
Administrationen	16 —	= -
Til at dække Formindsfelse i Renter og Afgifter	83 —	12 -

3939 — 12 -

(Angaaende Universitetets Tilskud af 22 rb. 46 ft. er i Budgetterne for 1843 og 1844 ikke forklaret; muligen anvendes denne Udgift til at betale endel af den under Indtægtspost 9 d. opførte Lejeindtægt, paa samme Maade som ovenfor er antaget med de 43 rb. 32 ft. der fra den botaniske Haves Tilskud betales til den Schasfiske Stiftelse; men i saa Fald burde ligeledes her disse 22 rb. 46 ft. fradrages Indtægten under 9de Post, der da i Virkeligheden bliver saa meget mindre.)

Ifølge det Anførte kunne Universitetets Indtægter og Udgifter opstilles og klassificeres saaledes:

Indtægter.

1. Tilskud af Finanserne (1) 66000 rb. = ft.
2. Rente af følgende Kapitaler:

Universitetets egen (2)	76853 rb. 32 ft.
Bibliothekets (5 a)	3520 — = -
det philologiske Stipendiums (6)	1920 — = -
— Richardtske dito (7)	3200 — = -
— Schasfiske dito (8 a)	10097 — 58 -
Konviktoriaffæsens (9 a)	24800 — = -

Tilsammen 120390 rb. 90 ft.

hvoraf Renten er 4815 — 61 -

3. Leje og Forpagtningsafgifter

Universitetets egne (3 a og b)	352 rb. = ft.
det Schasfiske Stipendiums (8 b og c)	281 — 58 -
Konviktoriaffæsens (9 d)	313 — 58 -
(eller maasse kun 291 rb. 12 ft.)	917 — 20 -

4. Rekognitioner

Universitetets egne (4 a, b og c)	960 — = -
Bibliothekets (5 b)	450 — = -

1410 — = -

5. Afgift af Landskaber, Konviktoriaffæsens (9 b og c), ... 2633 — 50 -

Summa Indtægt 75806 rb. 35 ft.

Differencen af 2 ft. mellem den her og ovenfor S. 204 anførte Sum hidrører fra Brøktillæg paa de enkelte Rentesummer.

Udgifter.

1. Gager a til Rurator 4000 rb. = ft.
- b — (30) Professore 42120 — = -
- c — Lektorer og Kunstlærere 2924 — = -
- d — andre Embedsmænd og Betjente 4307 — 19 -

53351 rb. 19 ft.

(Under b, c og d ere her medregnede de oven S. 207 under B resp. Nr. 9, 6, samt 4 og 7 ommeldte Tillæg. Desuden er under Nr. 2 indbefattet til Gager og Lønninger for Medhjelpere og Betjente ved Samlingerne m. v. en Sum af omtrent 1500 rb., hvor-
efter altsaa den hele Gageringsum kan beregnes til c. 54850 rb.)

Er 53351 rb. 19 ft.

2. Til de videnskabelige Instituter :	Fra forrige Side	53351 rb. 19 ft.
a. Bibliotheket	3230 rb. 77 ft.	
b. det homiletiske Seminarium .	153 — 57 -	
c. den botaniske Have (med Fradrag af de ovennævnte 43 rb. 32 ft.)	1396 — 64 -	
d. det anatomiske Musæum . . .	660 — = -	
e. — naturhistoriske — . . .	600 — = -	
f. — kemiske Apparat	600 — = -	
g. den physiske Samling	350 — = -	
h. Mynt- og Kunstsamlingen . .	278 — 70 -	
		7269 — 76 -
3. a. Bygningsudgifter, Skatter og Afgifter	2400 — = -	
b. Opvarming og Belysning	160 — = -	
		2560 — = -
4. Til Skrifter's Trykning, Højtideligheder, m. m.	400 — = -	
5. Porto og Skrivmaterialier	180 — = -	
6. Til Understøttelser for Studerende :		
a. det philologiske Stipendium . .	428 rb. 77 ft.	
b. — Oldenborgske Stipendium .	160 — = -	
c. — Richardtske — .	160 — = -	
d. — Schasfske — .	728 — 82 -	
e. Konviktoriikassen (med Tillæg af de ovennævnte 22 rb. 46 ft.)	3961 — 58 -	
		5439 — 25 -
7. a. Extraordinære Udgifter (herunder indbefattede de oven S. 207 under B 2, 3 og 8 anførte Udgifter)	3200 rb. = ft.	
b. Forskjellige og overordentlige Udgifter	3406 — 13 -	
		6606 — 13 -
		75806 rb. 37 ft.

I Henseende til Understøttelser for de Studerende er det samme Tilfældet i Kiel som i Kjøbenhavn, at der herfor er sørget, foruden ved de af Universitetets egne Indtægter hertil bestemte (oven angivne) Summer, ved en stor Mængde Privatlegater, dog med den væsentlige Forskiel, at medens Privatlegaterne i Kjøbenhavn for den allerførste Del bestyres og uddeles af selve Universitetet (Konfistorium) og kun et temmelig ringe Antal af Personer eller Autoriteter udenfor dette, er det omvendte Tilfældet med Privatlegaterne for de kielske Studerende, som, med Undtagelse af de enkelte ovennævnte med selve Universitetet forbundne Legater eller Stiftelser, alle bestyres og uddeles paa sidstnævnte Maade, hvorved de faae Udseende af mindre at vedkomme Universitetet, end de enkelte Byer, Kommuner osv. hvortil de ere knyttede, saaledes som nærmere vil erfares af nedenstaaende Fortegnelse over de af samtlige Privatlegater i Aaret 1843 uddelte Understøttelser til Studerende, hvilken er taget af den officielle til det slesvig-holstenske Rancelli indkomne aarlige Indberetning desangaaende for bemeldte Aar. Uagtet et ikke lidet Antal af Legaterne ikke i dette Aar ere blevne uddelte, viser dog Fortegnelsen den betydelige Uddeling af henimod 6000 rb.

Fortegnelsen, paa hvilken de enkelte Summer ere opførte i slesvig-holstensk Kurant og først Totalsummen forvandlet til Rigsbankpenge, viser nemlig, at den hele i 1843 uddelte Sum har beløbet 3685 rb. 4½ ft. Kur. eller i Rigsbankpenge 5896 rb. 15 ft., hvilken Sum har været fordelt paa

61	Studiofi Theologiæ
26	— Juris
15	— Medicinæ
2	— Philologiæ
17	— af uangivne Fag
7	Iffestudenter.

Tilsammen 128 Personer, hvilket gjør omtrent 46 rb. i Gjennemsnit for hver. Antallet af ikke uddelte Legater har været 18.

Fortegnelse over de i 1843 uddelte Summer af Privatlegater for Studerende i Kiel.

Stipendierne.	Kollator eller Administrator.	Stipendiater.	Beløb i flæsvig-holstenst Rurant.			
			rd.	fl.	rd.	fl.
Avenariske	Borgemeesteren i Kiel	1 Student	rd.	fl.	rd.	fl.
Ahlefeldske (Stillie) . .	Abbedisse og Berbitter for det adelige Frøentkloster i Ikehø	1 dito	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 Stud. Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
		3 Stud. Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		3 Stud. Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 Stud. Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
Bruhnke	Landsfoged Etatsr. Griebel i Heide	1 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
Behrenke (Arnold) . .	Abmd. Jansen i Flensborg	1 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
Bruhnke og Wedderingke	Magistraten i Sønderborg	1 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
Clausenke	Præsten i Bredstedt	1 Student	rd.	fl.	rd.	fl.
du Croiske	Sognepr. til Frederiksberg Kirke i Slesvig.	1 —	rd.	fl.	rd.	fl.
		2 —	rd.	fl.	rd.	fl.
		2 —	rd.	fl.	rd.	fl.
Dorothea Christine, Hertuginde af Pløen	Reinsfelder Kirkevisitatorer Administratorer, bortgives af S. Majestæt	ikke uddelt				
Dooske (Etsraadinde)	Sognepræsten i Wilster	2 Stud. Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
Frank - Boyeske . . .	Etatsr. Frank i Abhvn. og Advokat Kirchhof i Uetersen	2 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
Fabriciuske	Borgemeester og Sognepr. i Slesvig	2 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
Flensborgske.						
1. Meinetke	Etatsr. Feddersen i Flensb.	2 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
2. Hallensenke	Samme	1 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
3. Gadebuschke . . .	Samme	2 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		6 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
		3 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		2 — Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
4. Hansenke	Magistraten i Flensborg	3 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		3 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
		6 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
5. Meerfeldtske	Samme	5 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		4 — Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
Gryphiske	Borgemeester i Kiel	1 Student	rd.	fl.	rd.	fl.
Hochke	Abmd. Boysen i Flensborg	1 dito	rd.	fl.	rd.	fl.
Heldtbergke	Diakonus i Ikehø	ikke uddelt				
Hasske	Magistraten i Tønningen	1 Stud. Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
HeistermannogHasske	Staller og Pfenningmeister i Landstabet Eiderstedt	4 — —	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 Stud. Juris	rd.	fl.	rd.	fl.
Holzhammske	Borgemeester, Kirkeprovst og Høstkommanderende v. Garnisonen i Haderslev	3 Stud. Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
Husumer.						
1. Markus Lüderke . .	Husumer Magistrat					
2. Luchtke	Samme					
3. Peterke	Samme					
4. Lautenbachke . . .	Samme					
5. Dankwerthke . . .	Samme					
Haderslevske.						
Det som er dannet af Bidrag fra Landsbykirkerne saavel som det Lutheranke.	Stolekonserveratorerne i Haderslev	3 Stud. Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		1 — Med.	rd.	fl.	rd.	fl.
Jürgen Jürgenke . .	Sognepr. i Heiligenhafen	3 — Theol.	rd.	fl.	rd.	fl.
		Er	rd.	fl.	rd.	fl.

Stipendierne.	Kollator eller Administrator.	Stipendiater.	Beløb i Slesvig-holstenst Kurant.			
			rd.	fl.	rd.	fl.
Jensen: Wittrockse . .	Steinburger Kirkevisitatorer	Fra forrige Side	2074.	20½.		
Jensenske (Lorens) . .	Sognepræsten i Biol	1 — Juris	35.			
Kieler für geheime Le-		ikke bortgivet til Stu-				
staments Arne	Sognepræsten i Kiel	derende				
Kramerske	Kirkeprovst i Sønder Dit-	1 Stud. Theol.	10.			
	marsten	1 Individ	30.	13½.		
Klostermannske	Samme og Kompastor	1 Stud. Med.	40.	36.		
	i Meldorf					
Krüdtske	Kollator den Sl. Holstenke	1 Student	ej angivet			
	Regjering, Administrator					
	Grev Moltke og Rektor					
	Jungklaufen					
Loftenske	Provst i Klosteret Preetz	1 Stud. Juris	62.	24.		
Magenske	Steinburger Kirkeprovst	1 — Theol.	36.	12.		
	og Amtsforvalter	1 Individ	36.	12.		
Müllerske	Sognepræst i Kiel	1 Stud. Theol.	20.			
Meisnerske	Dompræsten i Slesvig	ikke bortgivet				
Pelliceriske	Magistraten i Neustadt	ikke bortgivet				
Pauliske	Arkidiakonius i Kiel	1 Stud. Juris	200.			
Petræiske	Advokat Storm i Husum	2 Disciple i Lybet	ej angivet			
		1 Stud. Juris				
Petersenske (Broder) .	Kirkekollegium i Tønningen	3 Studenter	a 33.	16.	100.	
Rixenske (Anna) . . .	Sognepræsten i Heide	ej bortgivet				
v. Rømerske	Sognepr. til Nikolaj Kirke	1 Stud. Theol.	20.	30.		
	i Glensborg					
Riisenbergiske	Patronat for samme Kirke	ej uddelt				
Reinbofske	Enkegeneralinde Barendorf	1 Stud. Theol.	ej angivet			
Reventlowiske	Præst og Kirkejurerater	1 — —	10.			
	i Uetersen					
Reuteriske	Sognepræsten i Wilster	ej uddelt				
Ranpau-Schestedtske .	Magistraten i Ipho	3 Stud. Theol.	a 21.	24½.	64.	25½.
	Hofmarskal Ranpau i Lud-					
Ranpau: Ahrenburgiske	wigslust og Gr. C. Ranpau	1 Stud. Theol.	120.			
	i Ipho					
Ranpauke (Otto) . .	Magistraten i Neustadt	ej uddelt til Stu-				
		derende				
Stange-Schnackse . .	Mag. og Sognepr. i Plön	1 Stud. Theol.	50.			
Scheelenske	Godsbesidderen af Heiligen-	1 Student	a 40.	120.		
	stedten	2 Individer				
Steinmannske (Jakob)	Münsterdorfer Provst og	ej uddelt				
	Politimester v. Eggers					
	i Slesvig					
Salbernske	M. v. Salbern paa	1 Stud. Med.	100.			
	Schierensee					
Steinmann-Schmidtiske	Amtsforvalter i Steinburg	1 — Juris	30.			
Schestedtske	Provst og Priorinde for	1 — Theol.	50.			
	Klosteret Preetz					
Soltauske	Etaistr. Otto i Slesvig	1 — Philol.	36.	8.		
Schönbachske	Domkirkepr. i Slesvig	1 — Theol.	10.			
Slesvigiske.						
1. Röttscheriske	Magistraten i Slesvig	1 — —	16.			
2. Luchiske	Samme	1 — Philol.	40.			
3. Ablefeldske	Samme	1 — Theol.	25.			
4. Ackenke	Samme	1 — —	36.			
Tønderiske	Kirkeprovst i Tønder	1 Studiosus	30.			
v. Thienenske	Provst for Klosteret Preetz	1 Stud. Theol.	38.			
Thieske	Fattigdirektionen i Wesfel-	ej uddelt				
	buren					
Uetersener.						
1. Thuschlagiske	Sognepræsten i Uetersen	ej uddelte				
2. Buchwaldske						
Er			3437.	37½.		

Stipendierne.	Kollator eller Administrator.	Stipendiater.	Beløb i flædvig-hol- stenst Kurant.	
			rb. ft.	rb. ft.
Balertste	Münsterdorfer Kirkeprovst, Landstriberen i Kremper Marst og en sammesteds Bosat	Fra forrige Side 1 Student 1 Sekundaner		3437. 37½.
Wulf-Gudeste	Borgemeister og Sognepr. i Kiel	2 Stud. Theol.	a 39. 41½.	79. 35.
v. d. Wischste	Provst for Klosteret Preetz	1 — —		40.
Wilsterste.	Magistraten i Wilster	1 — —		
1. det store				44. 8.
2. det lille				
		Tilsammen		3685. 4½.
		eller i Rigsbankpenge		5896. 15.

I Forbindelse med den saaledes meddelte Oversigt over Kiels Universitets Indtægter og Udgifter, samt hvad der her anvendes til Understøttelser for trængende Studerende, skal nu til Sammenligning tilføjes en lignende over Indtægt og Udgift ved Kjøbenhavns Universitet, ligeledes efter de sidst approberede Budgetter, men saaledes, at Kommunitetet — for den samlede Oversigts Skyld — ikke er betragtet som særskilt Stiftelse, men som en integrerende Del af Universitetet, ligesom den Andel af Legatrenterne der anvendes for Universitetets egne Dje med, er medoptaget under Indtægten.

Kjøbenhavns Universitet har da følgende Indtægter:

1. Jordebogsindtægter,			
Universitetet	62636	rb. 64	ft.
Kommunitetet	46174	— 64	-
			108811 rb. 32 ft.
2. Renter af Kapitalerne,			
Universitetets	9000	rb. =	ft.
det forrige kirurgiske Akademi's . .	120	— 76	-
Kommunitetets	18800	— =	-
			27920 — 76 -
	svarende til en Kapital af ialt c. 698000 rb.		
3. Forskjellige Afgifter,			
a. Studiistat og Rathedratikum . .	4655	rb. 81	ft.
b. Almanakprivilegiet	6500	— =	-
c. Jordskyld	272	— 87	-
d. Embedsafgifter	840	— =	-
e. Kalbsbreve	40	— =	-
f. Examenstgebyrets Overstus . .	352	— 48	-
g. Kvartprocenten af Legaterne . .	1600	— =	-
h. Postkassens Bidrag	150	— =	-
i. Ligbæringen	4900	— =	-
			19311 — 24 -
4. Lejeindtægter, Universitetet	480	rb. =	ft.
Kommunitetet	70	— =	-
			550 — = -
5. Tilskud af Finanskaasen, Universitetet . .	10382	rb. 26	ft.
Kommunitetet	433	— 32	-
			10815 — 58 -
6. Tilfældige Indtægter			15 — = -
7. Renter af følgende Legater:			
Juliane Maries	315	rb. 22	ft.
Rostgaards	562	— 48	-
Hoppners og Bartholins	291	— 70	-
Stip. domus regiae	20	— 41	-
			1189 — 85 -
	Gr 168613 rb. 83 ft.		

		Fra forrige Side 168613 rb. 83 ff.	
8.	Lægges hertil udenfor Budgettet de ovenfor S. 67 f. anførte Indtægter af Legaterne til Universitetets egne Djemed	5844 rb. 53 ff.	
	efter Fradrag af de nysnævnte i Budgettet optagne	1189 — 85 -	
		4654 rb. 64 ff.	
	og hertil endvidere føjes Bibliothekets ved Sportelreglementet bestemte Andel i Imma- trikulationsgebyrerne, 1 rb. af hver Stu- dent, efter Gjennemsnit af de sidste 5 Aar	147 — 57 -	
	tilsammen		4802 — 25 -

bliver Totalindtægten 173416 rb. 12 ff.

Herved maa dog endnu bemærkes, dels at de to eneste Indtægtsposter som pleje at differere betydeligt fra Budgetsummerne, nemlig Nr. 1 og 2, have i de tre Regnskabs-Aar 1841—43, tilsammen indbragt over det Raskulerede resp. 18466 rb. 41½ ff., 19711 rb. 18 ff. og 27538 rb. 11½ ff., eller i Gjennemsnit for hvert af disse tre Aar 21905 rb. 23½ ff., dels at til Universitetets Indtægter i videste Forstand endnu maae henregnes Indtægterne af den under Universitetets Administration staaende Legatmasse, hvis Kapitalstørrelse, som ovenfor anført, ved Udgangen af 1843 udgjorde 696395 rb. 61½ ff. hvoraf Renten altsaa beløber 27855 rb. 79 ff. men hvorfra naturligvis maatte drages de ovenfor (under 3 g., 7 og 8) til Indtægt tagne Summer af ialt 7444 — 53 .

hvorefter bliver tilbage 20411 rb. 26 ff.

og paa denne Maade vil man saaledes temmelig sikkert kunne beregne det Kjøbenhavnske Universitets aarlige Indtægt til idetmindste 200000 rb. eller lige med Renten af 5 Millioner (hvorefter naturligvis ikke er taget Hensyn til de ej ubetydelige Legater til Studerendes Understøttelse der mindre vedkomme Universitetet, fordi de administreres af Personer eller Autoriteter udenfor dette, eller ere forbundne med Skolernes Midler o. s. v.). Ogsaa have Indtægterne i Virkeligheden i de to sidste Aar 1842 og 43, men ikke tidligere, efter den her brugte Beregning betydeligt oversteg den nævnte Sum, idet de have udgjort resp. over 207000 rb. og 212000 rb., medens de derimod tidligere have været langt derunder, navnlig i 1841 kun omtrent 183000 rb.

Ved det Kjøbenhavnske Universitet, og navnlig ved Sammenligningen med det Kielske, kommer det imidlertid i Betragtning, at en betydelig Del af Indtægterne for hint, især af Jordebogsindtægten, opsluges af de dermed forbundne meget betydelige Administrationsomkostninger. Naar imidlertid fra ovenanførte Totalindtægtssum 173416 rb. 12 ff. drages Jordebogsudgifterne:

for Universitetet	12000	rb.
— Kommunitetet	8000	—
og ligeledes Udgifterne ved Ligbæringen .	2800	—
	22800 — = .	

bliver tilbage 150616 rb. 12 ff.

hvilket endnu er omtrent det Dobbelte af det Kielske Universitets Indtægter.

Kjøbenhavns Universitet har følgende Udgifter:

1. Gager og Lønninger:

a. til (40) Professorer og Lektorer	51400	rb.
(i Budgetsummeren 53000 rb. ere indbefattede 1400 rb. i Pensioner og 200 rb. til en Assistent ved en af Samlingerne, hvilke Summer her begge ere fradragne)		
b. Huslejer for samme	2600	—
c. nysnævnte 200 rb., og til en Professor af det		
Kratzensteinste Legat 100 rb.	300	—
	54300 rb. = ff.	

Fra forrige Side 54300 rb. = ft.

d. til økonomiske og andre Embedsmænd og Betjente.

Universitetet:

Ræstor, Referendarius, Sekretær og Fuldmægtig ved	
Konsistorium, Revisor, Rektor, Pedeller	2188 rb.
Pedellerne (af Kommunitetet)	234 rb.
Kontorbetjentene (indbefattet i Kontorsummen	
3288 rb.)	2520 —
Sekretæren ved Arnamagnæi Stiftelse	300 —
Kommunitetet:	
Stiftelsens Djemed nærmest vedkommende	1493 —
Administrationen vedkommende	2260 —
Brændsel	360 —

9355 — =

e. Embedsmænd, Assistenten o. s. v. ved Samlingerne:

Bibliothekar og Underbibliothekar med Indbegreb af	
Legatrenter ialt c.	1550 rb.
Gartner og Assistent ved den botaniske Have,	
tilsammen	1000 —
tre Svende ved samme	684 —
Observator ved det astronomiske Taarn	450 —
Konservator og 4 Profektorer ved de læge-	
videnskabelige Samlinger	1400 —
Assistenten ved det zoologiske Musæum	200 —
tilsammen	5284 rb.

Da disse Gager, med Undtagelse af 300 rb. som ere indbegrebne under 1 c og d, indbefattes under de i det følgende opførte Summer til de enkelte videnskabelige Afdelinger, føres de her alene indenfor Linien, for at give en samlet Oversigt over det hele Gagebeløb, der saaledes bliver 68639 rb., dog er heri ikke indbefattet Penningerne til Universitetets Portner, til Pedellen og Anatomikarlen ved det kirurgiske Akademi, til Godsforvalterne, til Betjentene ved Ligbæringen, og maaske enkelte andre.

2. Til videnskabelige Samlinger og Instituter:

a. Bibliotheket med Indbegreb af Legatrenter og Immatriculationsgebyr	3694 rb. 65 ft.
b. Botaniske Have, ligeledes med Legatrenter	6431 — 48 .
c. de anatomiske og andre lægevidenskabelige Samlinger, paa samme Maade	1750 — 48 .
d. de naturhistoriske Musæer	1859 — 30 .
e. det astronomiske Taarn	1100 — = .
f. den fysisk-kemiske Instrumentsamling	321 — 78 .
g. til det lægevidenskabelige Studium, foruden det nylig under c. anførte	2274 — 48 .

17432 — 29 .

3. Udgifter til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme

3700 rb. = ft.

4. a. Udskillige Udgifter under Konsistorium, derunder til Skrifteres Trykning og nogle mindre Pensioner	1605 rb. = ft.
b. Pensioner (midlertidig Udgift) de nysnævnte	1400 — = .
c. Pensioner af Kommunitetet	260 — = .
d. til Programmers Forfattelse (midlertidig)	100 — = .

3365 — = .

Gr 88152 rb. 29 ft.

Fra forrige Side 88152 rb. 29 ft.

5. Bygningsudgifter:			
Universitetet	3750 rb.	= ft.	
Kommunitetet	3466 —	64 —	
			7216 — 64 —
6. Understøttelser til Studerende, direkte og indirekte, samt til Regensens Belysning og Rengjørelse			15576 — 70 —
7. Kontorforbrødenheder:			
Universitetet efter Fradrag af de under 1 c optagne 2520 rb.	768 rb.	= ft.	
Kommunitetet	240 —	= —	
			1008 — = —
8. De Kommunitetet paahvilende Renter og Afdrag af et Laan og til 2 Statuer	1120 rb.	= ft.	
(temporære Udgifter)	1200 —	= —	
			2320 — = —
9. a. Tilfældige Udgifter	800 —	= —	
b. Extraordinære dito	3800 —	= —	
(sædvanlig kun 3000 rb.)			4600 — = —
10. Fordebogsudgifter:			
Universitetet	12000 —	= —	
Kommunitetet	8000 —	= —	
(af de 12000 rb. ere til Lønninger 4506 rb.)			20000 — = —
11. Lighbæringsvæsenets Udgifter, (hvoraf 2522 rb. til Lønninger)			2800 — = —
			141673 rb. 67 ft.
	hertil det kalkulerede Overskud	31742 —	41 —

stemmer med den ovennævnte Indtægtsfum 173416 rb. 12 ft.

Naar man, ligesom ovenfor ved Indtægten, fradrager de to sidstopførte Poster, til Fordebogs og Lighbæringsvæsenet, bliver Resultatet, at Universitetets egentlige Udgiftsetat for Tiden er 118873 rb. 67 ft., eller rettere, med Fradrag af de under 8 og 9 opførte midlertidige Udgifter af ialt 3120 rb., 115753 rb. 67 ft., hvilket er over 1½ Gang saameget som ved Universitetet i Kiel.

Sammenligningen mellem begge Universiteter viser følgende Summer for de enkelte Udgiftsposter.

	Kjøbenhavn		Kiel	
	40 Lærere		33 Lærere	
	rb.	ft.	rb.	ft.
Gager (og Huslejer) til egentlige Universitetslærere	54100	=	43220	=
Økonomiske og andre Embedsmænd (derunder i Kiel Universitetets Kurator, samt Tegne-, Rægte-, Ride- og Dandselærere) . .	9555	=	10131	19
Embedsmænd og Assistenten eller Betjente ved Samlingerne . .	5284	=	1500	=
Videnskabelige Samlinger og Instituter	17432	29	7269	76
Strifters Udgivelse, Højtideligheder m. v.	1705	=	580	=
Bygningsudgifter	7216	64	2560	=
Understøttelser til Studerende	15576	70	5439	25
Desuden af Legater, herunder i Kjøbenhavn Rejsseunderstøttelserne indbefattede, (ifr. oven S. 72)	17447	=	5896	15
Extraordinære Udgifter, videnskabelige og økonomiske	7500	=	6606	13

Med Hensyn til Universitetslærernes Antal og Gagerne bemærkes, at i Antallet ere i Kjøbenhavn indbefattede den endnu ikke ansatte Lektor i det lægevidenskabelige Fakultet, hvis Gage er medoptaget i Budgetsummen, samt de to konstituerede Lærere i de orientalske Sprog (hvilke Poster i 1844 ere besatte), derimod ikke Konferentsraad Schumacher, som hverken gjør Tjeneste ved eller nyder Gage fra Universitetet, og heller ikke den midlertidigen fungerende Docent i Statsøkonomi, hvis Honorar udredes af det videnskabelige Extraordinarium. For Kiel er opført det fulde Antal af 30 Lærere, for hvilke Gage i Budgettet er forbeholdt, uagtet der for Tiden kun ere ansatte 29 Professorer; ligeledes ere de 3 Lektorer medoptagne, saavel som deres Gager, hvorimod Kunstlærerne ere henregnede til andre Embedsmænd og Gagerne anførte under Summen for disse.

Jordeler man Gagerne lige paa samtlige Lærere, vil det befindes, at hver Professor har i Gjennemsnit, i Kjøbenhavn 1355, i Kiel omtrent 1316 rb. i Gage. Iøvrigt bør det herved komme i Betragtning, at der i Kiel ere idetmindste langt færre, om nogen, Lærere der have fri Bolig, end i Kjøbenhavn, hvor 8 Professorer have Friholiger som tilhøre Universitetet, og at ligeledes i Kjøbenhavn vistnok langt mere end i Kiel er Lejlighed til, ved Siden af den egentlige Professorgage at erholde extraordinære Gager eller Godtgjørelser og Honorarer, selv om man herved alene vil tage Hensyn til saadanne Stillinger eller Funktioner som staae i nær Forbindelse med Universitetet. Som et herhenhørende Exempel bemærkes, at Bibliothekarposten i Kjøbenhavn er overdraget en Professor med en ikke ubetydelig særlig Gage, i Kiel derimod til en Professor som derfor alene oppebærer Professorgage.

Bed Universitetet i Kiel er for Tiden (Begyndelsen af 1844) ansat følgende **Lærerpersonale:**

I det theologiske Fakultet 5 Professores ordinarii, nemlig Professorerne A. F. L. Pelt, S. G. Mau, C. P. M. Lüdemann, tillige Kloster- og Garnisonspræst, C. T. A. Liebner (udnævnt 20de Jan. 1844) og C. W. T. S. Thomsen (1844 ordinarius).

I det juridiske Fakultet 6 Professores ordinarii, nemlig Etatsraaderne W. Falck og M. Tönsen, Professorerne G. C. Burchardi, E. Herrmann, P. D. C. Paulsen og J. J. F. C. Christiansen (1844 ordinarius).

I det medicinske Fakultet 4 Professores ordinarii og 3 extraordinarii, ialt 7 Professorer, nemlig ordinarii: Konferentsraad C. S. Pfaff, G. S. Ritter, A. L. A. Meyn, B. R. C. Langenbeck; extraordinarii: Etatsraad F. S. Segewisch, V. S. G. Behn, G. A. Michaelis.

I det philosophiske Fakultet 9 Professores ordinarii, 2 extraordinarii, 3 Lektorer, ialt 14, nemlig ordinarii: Etatsraad G. V. Nitzsch, J. Olshausen, S. Ratjen, tillige Bibliothekar, S. C. Scherk, S. M. Chalybæus, J. G. Droysen, G. Waig, J. C. Ravit, P. V. Forchhammer; extraordinarii: J. M. Schulz, E. S. Nolte; Lektorer: Professor C. Flor, S. Buchwald, S. Lubben.

I det sidstnævnte Fakultet ere Professorerne ansatte i følgende Fag: 2 i latinsk og græsk Philologi (Nitzsch og Forchhammer), 1 i orientalsk dito (Olshausen), 3 i Philosophi (Ratjen*), Chalybæus, Schulz*), 2 i Historie (Droysen, Waig), 1 i Mathematik (Scherk), 1 i Statsøkonomi og Statistik (Ravit), 1 i Botanik (Nolte). De tre Lektorer ere i Dansk, Fransk og Engelsk. I Physik, Kemi, Astronomi, Zoologi og Mineralogi ere altsaa ingen Lærere ansatte, men Forelæsninger herover besørges alene af Privatdocenter. Over Astronomien holdes ved Universitetet i Kiel næsten ingen Forelæsninger, der er i 4 Semestre kun engang læst over populær Astronomi.

Foruden af de her anførte 29 Professorer, holdes der nemlig i Kiel Forelæsninger af et betydeligt Antal Privatdocenter, ligesom det oven (S. 207) er bemærket, at en Del af den til Universitetets extraordinære Udgifter bestemte Sum af 6000 rb. af Finansernes Tilskud er forbeholdt til Understøttelser for Saadanne. I Sommersemestret 1843 bleve Forelæsninger anmeldte af 13 Privatdocenter, nemlig i det juridiske Fakultet Doktorerne Schmid, E. Osenbrüggen og C. Christiansen, i det medicinske Dr. Weber, E. Kirchner og V. S. Valentiner, i det philosophiske Dr. F. Harms, G. S. Thaulow, M. Baumgarten, D. S. Tielle, J. S. Suerfen, S. A. Wilda og C. J. B. Clement. I Vintersemestret 1843—44 var Antallet 14 (idet nemlig i det juridiske Fakultet istedetfor Dr. Osenbrüggen vare tilkomne Dr. A. Wolff og L. Stein.). Med Indbegreb af Privatdocenterne har saaledes de Docerendes Antal i Kiel været omtrent det samme som i Kjøbenhavn, nemlig i de to anførte Semestre resp. 45 og 46 (foruden de 4 Kunstlærere). I

*) Anføres i den danske Statskalender som Professorer i Philosophien; Ingen af dem holder imidlertid Forelæsninger over denne Videnskab, men Prof. Ratjen alene over juridisk eller tytsk Literaturhistorie, Prof. Schulz over latinsk eller græsk Philologi.

Kjøbenhavn var Antallet af dem der havde anmeldt Forelæsninger (se oven) i Sommeren 1843 43, i Vinteren 1843—44 49.

Jøvrigt har Universitetet i Tidsrummet fra 1ste Jan. 1841 mistet 5 af sine Professorer ved Kaldelse til udenlandske Universiteter. Saaledes blev under 16de Sept. 1841 Professor i Kirurgien Dr. G. B. Günther efter Ansøgning i Naade entlediget, i Anledning af en Kaldelse til Leipzig; den 27de Okt. næstefter ligeledes Professor ordinarius i Lovkyndigheden J. F. Rjerulff, og d. 29de Decb. s. A. Professor ordinarius i Historien A. L. J. Michelsen, der vare kaldede til Professorer i Lovkyndigheden resp. i Rostock og Jena; d. 7de Jan. 1842 ligeledes Professor ordinarius i Statistik og Kameralvidenskab G. Hanssen, som var kaldet til Leipzig, og under 23de Maj 1843 Professor ordinarius i Theologien J. A. Dorner, som havde modtaget Kald til Königsberg. I samme Tidsrum ere 6 ny Professorer ansatte, hvoraf 2 ere indkaldte fra fremmede Universiteter. D. 3die Marts 1841 blev Privatdocent Dr. C. W. T. S. Thomsen udnævnt til Professor extraordinarius i Theologien og senere under 20de Jan. 1844 til ordinarius; d. 24de Aug. 1841 Privatdocent Professor Dr. med. & chir. G. A. Michaelis til Professor extraordinarius i Fødselsvidenskab samt Forstander for Fødselsanstalten og Overlærer ved Jorde-moderanstalten i Kiel; d. 17de Jan. 1842, Professor extraordinarius ved Universitetet i Göttingen Dr. B. Langenbeck til Professor ordinarius i Kirurgien og Forstander for Frederiks Hospital; d. 21de Febr. s. A. Dr. Phil. G. Waitz fra Flensborg til Professor ordinarius i Historien; d. 27de Juni s. A. Kontorchef under det kongl. Rentekammer Kammerraad J. C. Ravit til Professor ordinarius i det philosophiske Fakultet (i Statsøkonomi og Statistik); d. 20de Jan. 1844 Professor i Göttingen C. T. A. Liebner til Professor ordinarius i den systematiske Theologi. Endvidere blev under 3die Marts 1841 Professor extraordinarius i Theologien Dr. C. P. M. Lüdemann udnævnt til Professor ordinarius; under 10de Juni s. A. Professor Juris M. Tönsen til Etatsraad; under 25de Maj 1842 Professores extraordinarii i Lovkyndigheden Dr. E. Herrmann og P. D. C. Paulsen til Professores ordinarii; under 25de Sept. 1843 Professor Etatsraad C. S. Pfaff til Konferentsraad og under 18de Marts 1844 Professor extraordinarius i Lovkyndigheden Dr. J. J. S. C. Christiansen til Professor ordinarius; den 18de Sept. 1843 blev Professor B. R. C. Langenbeck forundt Dannebrogordenens Ridderkors. Samme Dekoration er tidligere tillagt Professorerne Pelt, Mau, Burchardi, Ritter, Etatsraad Nigsch, Olshausen, Ratjen og Scherk; Etatsraad Fald og Konferentsraad Pfaff ere Kommandører af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

De ved Universitetet i Kiel anmeldte Forelæsninger og Dveller vare følgende:

I. i Sommerhalvaaret 1843:

I det theologiske Fakultet. Encyclopædi, 4 Timer ugentlig, Prof. Pelt; det gamle Testaments Theologi, 5 T., Prof. Dorner; Brevet til Hebræerne, 4 T., Pr. Mau; Kirkehistoriens første Del, 5 T., Pr. Thomsen; anden Del, 4 T., Pr. Pelt; det 18de og 19de Aarhundredes, 2 T., Samme; Patristik, 2 T., Pr. Thomsen; Dogmehistoriens anden Del, 4 T., Samme; Moral, 6 T., Pr. Mau; Apologetik, 7 T., Pr. Dorner; Pastoraltheologi, 2 T., Pr. Lüdemann; Kateketik, 2 T., Samme; kateketiske Dveller, 2 T., Samme; bibelske theologiske Dveller, 2 T., Pr. Pelt. Ialt 14 Forelæsninger og Dveller i 51 ugentlige Timer.

I det juridiske Fakultet. Encyclopædi, 5 Tm. ugentlig, Etr. Fald; juridisk Literaturhistorie, 3 T., Pr. Ratjen; Retsphilosophi, 4 T., Pr. Herr-

mann; Romerrets Antikviteter, 2 T., Pr. Burchardi; Gellius, 2 T., Dr. Ofenbrüggen; Retshistorie og Institutioner, 10 T., Pr. Burchardi; Pandekter, 12 T., Pr. Christiansen; exegetiske Dveller, Samme; Arveret, 4 T., Dr. C. Christiansen; tytsk Privatrete, Etatsr. Fald; nordisk Retshistorie, 1 T., Pr. Paulsen; sl. hl. lauenborgsk Privatrete, 5 T., Samme; tytsk Statsrete, 4 T., Samme; udvalgte Kapitler af Kriminalretten, 2 T., Etr. Fald; Kriminalkodifikation, 2 T., Pr. Herrmann; almindelig (gemeiner) Civilproces, 4 T., Etr. Tönsen; almindelig og fødrelandsk Civilproces, 6 T., Etr. Fald; 6 T., Dr. Schmid; sl. holstensk Civilproces 3 T., Etr. Tönsen; summarisk Proces, 2 T., Samme; almindelig og sl. holstensk Kriminalproces, 4 T., Pr. Herrmann; Proces-Praktikum Etr. Fald; juridiske Privatissima, Pr. Burchardi og Dr. Schmid. Ialt 20 Forelæsninger og

Dveller i 81 ugentlige Timer, foruden 4 for hvilke Timeantallet ikke var opgivet.

I det lægevidenskabelige Fakultet. Encyclopædi Pr. Ritter; almindelig Anatomi, 3 L., Pr. Behn; Osteologi og Synesmologi, 2 L., Dr. Weber; Nerve- og Sandseorganer, 2 L., Pr. Behn; patologisk Anatomi, 3 L., Dr. Weber; kirurgisk Pathologi, 2 L., Pr. Langenbeck; Physiologi, 6 L., Pr. Behn; patologisk Semiotik, 4 L., Pr. Ritter; Diætetik, 3 L., Samme; Makrobiotik Rfr. Pfaff; almindelig Therapi, 6 L., Dr. Kirchner; Nosologi og Kakeriernes Therapi, 5 L., Pr. Meyn; Syphilitiske Sygdomme, 4 L., Dr. Kirchner; Torikologi, 4 L., Dr. Süersen; pharmakognostiske Demonstrationer, 2 L., Dr. Kirchner; Sundhedsbrønde, 1 L., Samme; Receptkunst, 1 L., Pr. Meyn; Kirurgiens første Del, 5 L., Pr. Langenbeck; praktisk Kirurgi, 4 L., Samme; Kruentimmer sygdomme, 3 L., Pr. Michaelis; mæentiske Operationer, 3 L., Samme; medicinsk Klinik, daglig, Pr. Meyn; kirurgisk Klinik, 12 L., Pr. Langenbeck; mæentisk Klinik, 6 L., Pr. Michaelis; forensik Medicin, 5 L., Pr. Meyn; 2 L., Dr. Valentiner; Privatissima, Etr. Segewisch, Dr. Kirchner og Dr. Weber. Ialt 24 Forelæsninger og Dveller i 94 ugentlige Timer, foruden 5 Forelæsninger hvis Timeantal ikke var angivet.

I det filosofiske Fakultet. Philosophi. Hodegetik, 1 L., Dr. Garms; den gamle Philosophi's Historie, 3 L., Dr. Thaulow; den nyere Philosophi's Historie, 4 L., Dr. Garms; den praktiske Philosophi's Historie, 4 L., Pr. Chalybæus; Logik og Metaphysik, 4 L., Samme; Æsthetik, 2 L., Samme; Naturphilosophi, 4 L., Dr. Garms; Hegels Retsphilosophi, 1 L., Dr. Thaulow; Pædagogik, 3 L., Samme. Mathematik. Den rene Mathematik, 4 L., Pr. Scherk; analytisk Geometri, 4 L., Samme; Indledning til Analysis, 2 L., Samme. Naturvidenskaber. Zoologi, 5 L., Pr. Behn; zootomiske Dveller, 2 L., Samme. Botanik, 5 L., Pr. Nolte; botaniske Ekursioner, 2 Gange, Samme; Plantedemonstrationer, 2 L., Samme; Mineralogi, 4 L., Dr. Süersen; mineralogisk Terminologi, 2 L., Samme; mineralogiske Repetitorier, Dr. Tielle og Dr. Süersen; Experimentalphysik, 4 L., Dr. Tielle; fysikalsk Repetitorium Samme; theoretisk Kemi, 4 L., Samme; analytisk Kemi, 3 L., Rfr. Pfaff, 6 L., Dr. Tielle; uorganiske Legemers Kemi, 2 L., Rfr. Pfaff; kemisk Privatissimum, Samme; kemiske Repetitorier, Dr. Tielle og Dr. Süersen. Literatur og Sprog. Arabisk Pr. Olshausen; hebraisk Grammatik, 3 L., Samme; Psalmer, 5 L., Samme, dito Dr. Baumgarten; Hebraisk og Kaldaisk, Privatissima, Pr. Olshausen. Græsk og

romersk Mythologi, 4 L., Etr. Nitzsch; den græske Kunsts Arkæologi, 4 L., Pr. Jorchhammer; Vindar, 4 L., Samme; Æschylos' Eumenider og Euripides' Iphigenia i Tauris, 4 L., Etr. Nitzsch; Aristoteles' Metaphysik, 2 L., Pr. Jorchhammer; nordisk Mythologi, 1 L., Pr. Flor; Dansk 2 L., Samme; danske Skrivebøger, 2 L., Samme; Dansk, Svensk og Islandsk, privatissime, Samme; de Lamennais, L. Buchwald; franske literære Dveller, Samme; Shakespeares Henry IV, 2 L., L. Lubben; engelsk Privatissimum, Samme; Shakespeares Macbeth, 1 L., Dr. Clement. Historie. Israels Historie, 2 L., Dr. Baumgarten; gammel Geographi, 3 L., Pr. Droysen; over Tacitus' Germania, 2 L., Pr. Waitz og Dr. Clement; Kædrelandets Historie, 4 L., Pr. Waitz og Dr. Clement; nyeste Historie, 5 L., Pr. Droysen; historisk-politiske Dveller, Samme. Statsvidenskaber. Nationaløkonomi, 4 L., Dr. Wilda; Retsvidenskab, 5 L., Pr. Ravit; Retsreglens Politik, 2 L., Samme; Pandøkonomi, 2 L., Dr. Wilda. Ialt 44 Forelæsninger og Dveller i 138 ugentlige Timer, foruden 20 andre hvis Timeantal ikke er angivet.

II. I Vinterhalvaaret 1843—44.

I det theologiske Fakultet. Dogmatisk Theologi, 2 L., Pr. Pelt; 4 L., Samme; Dogmerne i det N. T's. Skrifter, 4 L., Pr. Thomsen; bibelsk-theologiske Dveller, 2 L., Pr. Pelt; theologisk Moral, 2 L., Pr. Mau; Indledning til det N. Testamente, 4 L., Samme; 4 af Pauli Breve (Gal., Eph., Phil., Col.), 3 L., Pr. Pelt; Johannes' Evangelium, 4 L., Pr. Mau; Jesaiaes Drakler, 4 L., Dr. Baumgarten; Kirkehistorie, anden Del, 5 L., Pr. Thomsen; Aur. Augustini Levet, 2 L., Samme; om Forholdet mellem det Gamle Testamente og den Schleiermacherske Theologi, 2 L., Dr. Baumgarten; Homiletik og Liturgi, 4 L., Pr. Lüdemann; kateketiske Dveller, 2 L., Samme; Dveller i det homiletiske Seminarium, Samme. Ialt 14 Forelæsninger og Dveller i 51 ugentlige Timer, foruden de sidstnævnte Dveller i det homiletiske Seminarium. Hvorved dog maa bemærkes, at Fakultetet i dette Semester havde en fast Lærer mindre end sædvanligt, da Prof. Dörner var entlediget i Foraaret og Prof. Liebner først i Januar 1844 blev udnævnt.

I det juridiske Fakultet. Encyclopædi og Methodologi, 3 L., Pr. Paulsen; den almindelige positive Rets Principer, 2 L., Etr. Tönsen; Kædrelandets Retshistorie og Heretugdommenes Statsret, 5 L., Etr. Falk; den tyske Statsrets Principer og Historie, 4 L., Dr. Stein; udvalgte Raptitler af den tyske Statsret, 2 L.,

Dr. Christiansen; den franske Rets og Stats Historie, 1 T., Dr. Stein; Pandekter, 12 T., Pr. Burchardi; Romerrets Institutioner og Oldsager, 6 T., dito 2 T., Pr. Christiansen; exegetiske Væbber, Samme; Dig. de actionibus emti et venditi, 1 T., Dr. Wolff; exegetiske Væbber, 2 T., Samme; den tyske Rets Principer, 7 T., Etr. Faldt; flesvig-holstenst Civilret, 4 T., Etr. Tønsen; Kriminalret, almindelig og flesvig-holstenst, 6 T., dito 2 T., Pr. Herrmann; Kirkeret, almindelig og Hertugdømmenes, 4 T., Samme; flesvig-holstenst og lauenborgst Civilproces, 4 T., Pr. Paulsen; Arveret, 4 T., Pr. Christiansen; om Bevisbyrden, 1 T., Dr. Schmid; om Edens Delation, 1 T., Samme; almindelig og fædrelandst Civilproces, 6 T., Samme; Arveret, 4 T., Dr. Christiansen; om Pant og Hypotheker, 2 T., Dr. Wolff; Grundtrækkene af den danske Ret, 2 T., Pr. Paulsen; examinatorisk Privatissimum, Pr. Burchardi; Disputerevæbber, 1 T., Dr. Stein. Ialt 25 Forelæsninger og Væbber i 87 ugentlige Timer, foruden 2 uden angivet Timeantal.

I det lægevidenskabelige Fakultet. Det menneskelige Legemes almindelige Anatomi, 6 T., Pr. Behn; praktiske anatomiske Væbber, 21 T., Samme; komparativ Anatomi, 1 T., Samme; pathologisk-anatomiske Demonstrationer, Dr. Weber; Privatissimum over Anatomi, Samme; almindelig Pathologi, 4 T., Pr. Ritter; Semiotik, 4 T., Samme; enkelte Kapitler af den specielle Neuro-pathologi, 1 T., Pr. Meyn; speciel Pathologi og Therapi, 5 T., Samme; Principerne af Desmaturgien, Pr. Langenbeck; kliniske Væbber, daglig, Pr. Meyn; Ophthalmologi, 4 T., Pr. Langenbeck; Kirurgi's anden Del, 5 T., Samme; kirurgisk og ophthalmiatrik Klinik, 12 T., Samme; Privatissimum over kirurgiske Operationer, Samme; theoretisk Mævtik, 6 T., Pr. Michaelis; mævtisk Klinik og Undersøgelse af Svangre, 6 T., Samme; Børnesygdomme, 2 T., Pr. Ritter; Drets Sygdomme, 2 T., Dr. Valentiner; medicinsk Kasuistik, 1 T., Dr. Weber; Privatissimum over Lægekunsten, Etr. Segewisch; praktiske Væbber i Recepterkunsten, 1 T., Dr. Kirchner; mediko-praktisk Pharmacologi, 8 T., Samme; pharmaceutisk Kemi, 5 T., Samme; Examinatorium, 1 T., Samme; Repetitorier over speciel Therapi, Kirurgi, Pharmacologi og pharmaceutisk Kemi, samt desmologiske Væbber, Samme; Pharmacognosi, 4 T., Dr. Süersen; pharmakognostisk Repetitorium, Samme. Ialt 21 Forelæsninger og Væbber i 108 ugentlige Timer, foruden endel andre, hvis Timeantal ikke var angivet.

I det philosophiske Fakultet. Philosophi. Den nyere Philosophi's Historie, 4 T., Pr. Chalybeus; Psykologi, 3 T., Samme; logiske Væbber, Samme; Logik og Philosophiens Encyklopædi, 4 T., Dr. Harms; Anthropologi, 3 T., Samme; Politisk Principer, 1 T., Samme; pædagogiske Væbber, Dr. Thaulow; Gymnasialpædagogik, 2 T., Samme; Kristendomsphilosophiens Historie, 4 T., Samme; Historiens Philosophi, 2 T., Samme. Matematik. Algebra og Trigonometri, 4 T., Pr. Scherf; populær Astronomi, 4 T., Samme; den analytiske Geometri's Elementer, 2 T., Samme; mathematisk Privatissimum, Samme. Naturvidenskaber. Medicinelle Planter, 4 T., Pr. Nolte; kryptogamiske Planter, 2 T., Samme; botaniske Ekursioner eller Plantedemonstrationer, 2 Gange, Samme; kryptogonistiske Systemer, 2 T., Dr. Süersen; Kryсталlographi, 3 T., Samme; om de organiske Legemers kemiske Sammensætning ialmindelighed, Kfr. Pfaff; de uorganiske Legemers specielle Kemi, 4 T., Samme; analytisk Kemi, 2 T., Samme; kemiske Væbber, Samme; theoretisk Kemi, 4 T., Dr. Tielke; analytisk Kemi, 6 T., Samme; fysiske, kemiske og mineralogiske Repetitorier, Samme; mineralogiske og kemiske Repetitorier, Dr. Süersen. Literatur og Sprog. Arabisk, Pr. Olshausen; hebraisk Grammatik, 3 T., Samme; Jesaia's Spaadomme, 5 T., Samme; hebraiske Væbber, 2 T., Samme; Græsk og romersk Mythologi, 4 T. og Eschylus' Eumenider og Euripides' Iphigenia i Tauris, 4 T., Etr. Nitzsch (begge Forelæsninger vare anmeldte i Sommersemesteret, men kunde formedelst Sygdom ikke holdes); Væbber i det philosophiske Seminarum, Samme; Grækerne's og Romernes Mythologi, 4 T., Pr. Fordhammer; Horatius' Satirer, 2 T., Samme; Væbber, 4 T., Samme; Aristophanes' Riddere, Pr. Schultz; den tyske Literaturs Historie, 2 T., Pr. Karjen; det svenske Sprog, 1 T., Pr. Flor; danske Skrivevæbber, 2 T., Samme; det danske Sprog for Begyndere, 2 T., Samme; Privatissimum over Dansk, Svensk og Islandst, Samme; Alhedde Lamennais' Skrifter, L. Buchwald; franske literære Væbber, Samme; Shakespeares Romeo og Julie, 2 T., L. Lubben; engelske Skrive- og Talevæbber, 2 T., Samme; Privatissimum over det engelske Sprog, Samme. Historie. Den nyeste Tids Historie fra A. 1815, 2 T., Pr. Droysen; den gamle Historie, 5 T., Samme; det nuværende tyske Forbunds og dets enkelte Staters Historie, 3 T., Samme; Middelalderens Historie, 4 T., Pr. Waitz; Tysklands nyere Historie fra

den vestphalske Fred, 3 T., Samme; historisk-kritiske Dveller, Samme; Hertugdømmene Slesvigs, Holstens og Lauenborgs Historie, 3 T., Dr. Clement; Taciti Germania, 2 T., Samme. Statsvidenskaber. National-økonomi, 4 T., Pr. Ravit; dito, 4 T.

Dr. Wilda; om den offentlige Fattigforsørgelse, 2 T., Pr. Ravit; Kameralvidenskabernes Encyclopædi, 2 T., Dr. Wilda; Fædrelandets Statistik, 4 T., Pr. Ravit. Ialt 66 Forelæsninger og Dveller, Timeantallet, forsaavidt angivet, 139^{*)}.

Anstiller man herefter en Sammenligning mellem de Kjøbenhavnske og Kielske Universiteter i Henseende til Forelæsningernes Antal og den Tid som dertil anvendes, da falder denne ingenlunde ud til Fordel for det førstnævnte. Thi uagtet de fast ansatte Læreres Antal i Kjøbenhavn, som man har seet, er idetmindste en Trediedel større end i Kiel (og den til Gageringen anvendte Sum næsten en Fjerdedel større), og uagtet det hele Antal af Docenter, ogsaa de Privatdocerende iberegne, er idetmindste ligesaa stort hist som her, er dog Forelæsningernes og Dvellers Antallet og især det dertil anvendte Timeantal i det Hele langt mindre i Kjøbenhavn end i Kiel. Ifølge de ovenfor meddelte Lektionskataloger vare i Kjøbenhavn i Sommersemestret 1843 og Vintersemestret 1843—44 anmeldte Forelæsninger og Dveller:

	1843.		1843—44.	
	Forelæsn. og Dveller.	Timeantal.	Forelæsn. og Dveller.	Timeantal.
i det theologiske Fakultet	19	52	19	47
- — juridiske —	16	42	15	37
- — lægevidenskabelige Fakultet . .	20	58	24	73
- — filosofiske Fakultet	42	97	49	94
tilsammen	97	249	107	251

Derimod have i Kiel i de samme 2 Semestre ifølge ovenstaaende Fortegnelser været anmeldte:

	1843.		1843—44.	
	Forelæsn. og Dveller.	Timeantal.	Forelæsn. og Dveller.	Timeantal.
i det theologiske Fakultet	14	51	14	51
- — juridiske —	24	81	27	81
- — medicinske —	29	94	28	108
- — filosofiske —	64	138	66	139
tilsammen	131	364	135	379

Det maa herved bemærkes, at det ved Anmeldelsen af de Kielske Forelæsninger langt oftere end ved de Kjøbenhavnske er Tilfældet, at Timeantallet ikke er angivet, og derved bliver Forholdet tilsyneladende endel mindre fordelagtigt for det kielske Universitet, end det i Virkeligheden er. At det i Kjøbenhavn ikke sjelden er Tilfældet at en Forelæsning ikke kommer istand, vil man af det Foregaaende have haft Lejlighed til at erfare; hvorvidt og i hvilket Forhold det samme er Tilfældet i Kiel, kan ikke her oplyses, hvor der alene er Tale om anmeldte Forelæsninger; men om det skulde være Tilfældet — forholdsvis eller ubetinget — hyppigere end i Kjøbenhavn, maatte det herved komme i Betragtning, at de Studerendes Antal i Kiel er langt mindre.

Jøvrigt synes det betydelige Antal af anmeldte Forelæsninger, tildels over meget specielle Gjenstande, ogsaa at tyde paa større Flid i at besøge Forelæsningerne hos de Kielske end hos de Kjøbenhavnske Studerende, navnlig med Hensyn paa hines ringere Antal.

Antallet af de Studerende ved Universitetet i Kiel udgjorde ved Udgangen af 1843 (ifølge allg. Hall. Viter. Zeitung Jan. 1844) 227, af hvilke vare fra Holsten 115, fra Slesvig 88, fra Lauenborg 5, fra Tyssland 10, fra Danmark 6, fra England 2, fra Frankrig 1, ialt 227;

^{*)} Ovenstaaende Fortegnelser ere for Sommersemestret optagne efter Hallische allg. Lit. Zeitung, for Vintersemestret efter Lektionskatalogen, hvor altsaa Opstilling og Klassifikation maatte forandres efter den førstnævnte.

af dette Antal studerede Theologi	66
Rettsvidenskab	84
Lægevidenskab	45
Pharmaci	15
Philologi og philosophiske Videns-	
skaber	17
	227

Ifølge heraf er Forholdet mellem de Studerende i de enkelte Fag ganske forskjelligt fra i Kjøbenhavn, hvor, efter de oven meddelte Lister, Theologernes Antal er over 3 Gange saa stort som de Retstuderendes og over 4 Gange saa stort som de Lægestuderendes, medens i Kiel Theologernes Antal er endel mindre end de Retstuderendes og kun lidet over en Trediedel større end de Lægestuderendes, disse Sidstes kun omtrent Halvdelen mod de Retstuderendes. Til at forklare dette Forhold kommer det noget i Betragtning, at i Kjøbenhavn de Retstuderende maa konkurrere med de ustuderede Jurister.

Følgende Angivelser af et ældre Datum tilføjes, efter „Chronik der Universität Kiel“ for Aarene 1830 og 31.

De Studerendes Antal angives her saaledes:

i Sommeren 1828	380
- Vinteren 18 ²⁸ / ₂₉	330
- Sommeren 1829	358
- Vinteren 18 ²⁹ / ₃₀	328
- Sommeren 1830	uangivet.
- Vinteren 18 ³⁰ / ₃₁	311
- Sommeren 1831	339
- Vinteren 18 ³¹ / ₃₂	234

Herefter synes det, at Antallet i den senere Tid er efterhaanden aftaget.

For de to sidstnævnte Semestre angives Antallet af de Fagstuderende saaledes:

	1831.	1831—32.
Theologi	136	82
Theologi og Philologi	13	8
Philologi	8	8
Rettsvidenskab	91	73
Lægevidenskab	79	55
Pharmaci	5	3
philosophiske Videnskaber	7	5
	339	234

hvorved den nævnte Afvigelse fra de kjøbenhavnske Forholde ligeledes fremtræder, sjønt i mindre Grad.

II. Blandede Efterretninger.

Efterstaaende Oversigt over Docenternes og de Studerendes Antal ved de preussiske Universiteter i Vintersemestret 1841—42, Sommersemestret 1843 og Vintersemestret 1843—44, er taget af resp. H. Buttkes „Jahrbuch der deutschen Universitäten“, de officielle Fortegnelser for de enkelte Universiteter for Sommeren 1843, og Hall. allg. Lit. 3. Jan. 1844.

Læreres og Studerendes Antal ved de preussiske Universiteter.

Universiteterne.	Profes- sører.	Privat- docenter.	Tilsam- men.	Studerende.
Berlin 1841—42	95	51	146	1757 + 383
1843	101	54	155	1554 + 434
1843—44				1656
Bonn 1841—42	52	18	70	558 + 6
1843	56	18	74	615 + 49
1843—44				652
Breslau 1841—42	49	30	79	639 + 51
1843	49	24	73	653 + 58
1843—44				703
Gripswalde 1841—42	29	5	34	} ej angivet
1843	28	5	33	
1843—44				
Halle 1841—42	48	18	66	705 + 13
1843	45	15	60	662 + 11
1843—44				645
Königsberg 1841—42	36	17	53	369 + 22
1843	35	16	51	358 + 19
1843—44				341
Tilsammen 1841—42	309	139	448	4028 + 178
1843	314	132	446	3812 + 571
1843—44				3997.

I Totalantallet af Studerende er naturligvis Gripswalde ikke indbefattet, da Angivelsen derfra savnes. Frekventen ved dette lille Universitet kan vel neppe anslaaes til mere end omtrent 200, og under denne Forudsætning vilde de Studerendes Antal ved samtlige preussiske Universiteter i de tre angivne Semestre have udgjort omtrent 4000 til 4200 og med Indbegreb af de ikkeimmatrikulerede eller ikke egentlige Studerende, omtrent 4600—4700 eller i Gjennemsnit for hvert 7—800. De Docerendes Antal ved alle sex Universiteter er omtrent 450 eller i Gjennemsnit for hvert Universitet 74—75.

Desuden vare i Sommersemestret 1843 ved Universitetet i Berlin 5, i Bonn 7, i Breslau 10, i Gripswalde 5, i Halle 5 og i Königsberg 6 Kunstlærere ansatte.

Følgende Tabel giver en Oversigt over de Studerendes Fordeling i Henseende til Fagstudier i det sidst anførte Vintersemester.

De Studerendes Antal.

	Theologer.			Ret- studerende	Læge- studerende	i det phi- losophiske Fakultet.	til- sammen.
	evangeliske.	katholiske.	ialt.				
Berlin			343	550	320	443	1656
Bonn	70	122	192	212	107	141	652
Breslau	94	204	298	128	114	163	703
Halle			391	95	105	54	645
Königsberg			75	71	77	118	341
Tilsammen	164	326	1299	1056	723	919	3997

Man seer, at ogsaa her Forholdet ved de enkelte Universiteter er meget forskjelligt.

Endelig tilføjes (efter Buttke) en Oversigt over Antallet af de Forelæsninger som i Sommerhalvaaret 1842 vare anmeldte ved de preussiske Universiteter:

	I det theologiske Fakultet.	I det juridiske Fakultet.	I det medicinske Fakultet.	I det philoso- phiske Fak.	Tilsammen.
Berlin	32	47	93	171	343
Bonn	ev. 17 kt. 17 } 34	30	48	116	228
Breslau	ev. 32 kt. 15 } 47	33	51	92	223
Gripswalde	19	15	26	51	111
Halle	37	26	28	100	191
Königsberg	25	20	23	83	151

Det sees heraf blandt Andet, at der selv ved de mindste af de preussiske Universiteter holdes et større Antal af Forelæsninger, end ved det Kjøbenhavnske.

Med Hensyn til den stænderske Petition om Oprettelsen af et Universitet i Posen indeholder H. Maj. Kongen af Preussens Landdagsaffæd af 31te Decb. 1843 følgende Bæfted:

Det var Os behageligt, af Vore tro Stænders Petition at erfare, hvilken Pris Samme sætte paa at forfaffe Provindsen Midlerne til, at den i Intelligents kunde indtage et lige Standpunkt med Monarkiets øvrige Provindser. Da det til Opnaaelsen af dette Djemed nærmest kommer an paa Grundlæggelse af dygtige Elementarskoler, Borgeriskoler og Gymnasier, have Vi hidtil henvendt Vor særdeles Opmærksomhed paa disse Anstalters Fremme, og Vor landsfaderlige Omsorg vil ogsaa fremdeles være henvendt paa, at den aandelige Dannelse i Vort Storbortugdomme ved Hjælp af disse Anstalter kan vorde stedse dybere grundfæstet og videre udstrakt. Men til at tilegne sig højere videnskabelige Kundskaber finde Indvaanerne i Provindsen en rig Lejlighed ved de i Vort Monarki allerede bestaaende Universiteter, og saalænge der paa den ene Side ikke er et saa stort Antal af Studerende fra Provindsen selv, idet der ikke vil kunne regnes paa Studerende fra Udlandet, at Omskostningerne til at indrette og underholde en højere Læreanstalt af det Omfang og Bestaafenhed, at den virkelig frembyder Midler og Lejlighed til en dygtig videnskabelig Dannelse, kunne dermed staae i nogenlunde passende Forhold, og derhos paa den anden Side Mænd som vilde være stiftede til at betroe Lærerpladserne, forsaavidt de tillige skulde være det polske Sprog mægtige, ikke ville kunne findes i tilstrækkeligt Antal, befinde Vi Os ikke i det Tilfælde at kunne opfylde det af vore tro Stænder fremsatte Ønske om Grundlæggelsen af et Universitet eller en lignende Anstalt, saameget Vi endog ære de af dem anførte Motiver. (Hall. allg. Lit. 3. Jan. 1844.)

Følge den Hans Majestæt Kongen af Sverrig af Kantsleren forelagte Tabel over den i sidste Høsttermin ved Lunds Universitet studerende Ungdom, udgjorde den et Antal af 702 Personer, hvoraf 191 mellem 15 og 20 Aar, 323 mellem 20 og 25, 125 mellem 25 og 30 Aar, 41 mellem 30 og 35 Aar, 11 mellem 35 og 40 Aar, samt 11 over 40 Aar. Theologi studerede 157, Lovkyndighed 138, Medicin 45, Philosophi 254, 111 studerede intet vist Fag. (Norske Rigst. 1ste Marts 1844.)

„Fædrelandet“ af 29de Nov. 1843 anfører derimod, under Paaberaabelse af den nye udkomne Akademikatalog, at Lærerpersonalet ved bemeldte Universitet for nærværende Tid bestaaer af 21 ordinære Professorer, 1 extraordinær Professor, 16 ordinære, 2 extraordinære Adjunkter, 16 Docenter og 6 andre Lærere, ialt 62 Lærere; og at den studerende Ungdom dannes af følgende: Østgotha Nation 9, Gothiske 29, Sødermanlands 3, Smaalands 57, Staaanske 192, Blekingiske 48, Gøtheborgs 55, Kalmariske 25, Vermelands 16, Nordlands 6, udenfor Nation 4 Adelsmænd, under privat Inspektion 3, tilsammen 447, hvortil komme 45 Præliminarister.

Ved Frederiks-Universitetet i Kristiania udgjorde de Studerendes Antal i andet Semester 1842 tilstedeværende 394, nemlig Theologer 84, Retstuderende 135, Lægestuderende 82, Bergstuderende 9, Philologer 16, Studerende i det philosophiske Fakultet 68. Hertil kom 66 Præliminarister, nemlig Jurister 35, Medicinere 27, Bergstuderende 4. Det hele Antal var saaledes 460. (Norske Un. o. Sk. Ann. 2 R. 2 B. 4 S. 496.)

En i allg. Hall. Lit. 3. for 1844 Nr. 192 og 193 indført meget rosende Anmeldelse af Professor Scharlings ovenomtalte Program: „om den kristelige Kirkes Ebionitisme“ o. s. v. ender med følgende Bemærkninger:

Vi troe ved det Anførte tilstrækkeligen at have betegnet Indholdet af denne interessante og værdifulde Monographi, og ønskede Intet mere, end at kunne anbefale den til de Mænds særdeles Opmærksomhed og alvorlige Prøvelse mod hvis Paa-

stande den nærmest er rettet. Men desto værre er den skrevet i det danske Sprog, og derfor saa godt som fuldkommen utilgængelig for de tyske Videnskabsmænd, som overhovedet for en videre Læsefreds. Vi kunne ved denne Lejlighed ikke undlade at udtale vor Beklagelse over, at man i den senere Tid i Kjøbenhavn ganske har forladt den gamle Skik at skrive Universitetsprogrammer paa Latin, ja at den endog efter Forlydende skal være opgivet ogsaa ved Doktor-Disputationer. Vi ere langt fra at være ubetingede Lovprisere af det latinske Sprog ogsaa ved Examina og lignende Lejligheder. Men hvor der i Programmer og Disertationer behandles nogen speciel videnskabelig Gjenstand, burde det, allerede for den almindelige videnskabelige Interessens Skyld, ogsaa skee i det Sprog i hvilket alle Nationers Lærde forstaae hverandre, og igjennem hvilket alene en omfattende Udveksling af Tanker kan finde Sted. Men isærdeleshed er dette nødvendigt der hvor Modersmaalet, saaledes som med det Danske er Tilfældet, har et saa indskrænket Territorium, at man hinsides Landets Grænse ikke mere hører og forstaaer det. Vi have allerede hørt flere Videnskabsmænd ved tyske Universiteter klage over, at de herester ingen flere Kjøbenhavnske Programmer eller Disertationer modtoges eller kunde benytte, da disse dog hidtil havde skjænket dem saa meget Værdifuldt. Men det største Tab er altid paa den Nations Side selv som paa saadan Maade i videnskabelig Henseende isolerer sig.

Docenten i Statsøkonomi, Hr. Bergsøe, har meddelt Direktionen følgende skriftlige Spørgsmaal som ved en statsvidenskabelig Examen, som en ung belgisk Diplomat i Efteraaret 1843 underkastede sig i Bryssel, bleve Examinanderne forelagte til Besvarelse. Hr. Bergsøe har bemærket, at til denne Examen fordres Kundskab til alle Staters Statistik, alle Staters Statsret, de vigtigste Staters Handelslovgivning, Verdens Historie, samt til Statsøkonomien i dens hele Omfang, i hvilke Discipliner der ogsaa er bleven examineret udførligt ved den mundtlige Examen.

1. a. Pouvez vous rappeler les principales dispositions du traité de Munster relativement à la Belgique?
b. Quel rôle y joua la Hollande?
c. Qu'entendait-on par le système de la barrière?
2. L'agriculture contribue elle pour une plus grande part dans le bonheur et la prospérité des nations que l'industrie, ou vice versa? Expliquer les motifs de l'opinion que l'on aura sur ce point, et citer des exemples.
3. Donner une idée du gouvernement des anciennes provinces Belges. Le prince y-était il le maître d'y établir ou d'y changer les loix à volonté? En quoi consistaient leurs principaux privilèges?
4. Les traités lient-ils toujours les souverains de la même manière que les contrats libres et particuliers? La force majeure (par exemple la perte d'une bataille décisive ou bien la captivité du Prince) est elle une cause de nullité? Motivez votre opinion à cet égard, et citez les noms de quelques Princes qui ont accompli des traités qu'ils avaient conclus en captivité, et d'autres qui les ont violés.
5. Quelles sont les conditions d'éligibilité au sénat belge et à la chambre de représentans? Quelle est la durée du mandat des membres de ces deux corps? L'héritier presomptif du trône a-t-il le droit d'y siéger?
6. Rédigez en qualité d'agent diplomatique de Belgique un acte de mariage entre deux Belges de résidence à l'étranger et ayant l'un et l'autre leur père et mère vivants.
7. Rendez compte d'une conversation avec un ministre Russe dans laquelle vous avez été appelé à donner des explications sur les événements de la révolution Belge de 1830. Exposez les questions et objections du diplomate Russe et vos réponses.
8. Quels sont les principaux produits de notre industrie qui réclament des avantages à l'étranger, et vers quelles puissances pouvons nous les exporter?
9. Traduisez la phrase suivante de Français en Anglais.